

Türkiye İNSAN HAKLARI Raporu

4
1
0
2

TIHV
Türkiye İnsan Hakları Vakfı

Türkiye İnsan Hakları Raporu 2014

Evren Özer

Ankara, Nisan 2015

Türkiye İnsan Hakları Vakfı Yayınları (101)

Türkiye İnsan Hakları Vakfı, Türk Medeni Yasasına göre kurulmuş, hükümet dışı ve bağımsız bir kuruluştur. Statüsü 30 Aralık 1990 tarihli ve 20741 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu rapor, TİHV'nin Adana, Ankara, Diyarbakır, İstanbul ve İzmir'deki Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezlerinin ve vakıfta gönüllü olarak çalışan birçok insanın katkısıyla hazırlanmıştır.

Türkiye İnsan Hakları Vakfı Genel Merkezi
Mithatpaşa Caddesi No: 49/11 6. Kat 06420 Kızılay/Ankara
Tel: (0 312) 310 66 36 • Faks: (0 312) 310 64 63
E-posta: tihv@tihv.org.tr
<http://www.tihv.org.tr>

BULUŞ Tasarım ve Matbaacılık Hizmetleri San. Tic.
Bahriye Üçok Cad. 9/1 Beşevler/Ankara
Tel: (312) 222 44 06 o Faks: 222 44 07
www.bulustasarim.com.tr o E-posta: bulus@bulustasarim.com.tr

İÇİNDEKİLER

BİLANÇO	V
Önsöz	VII
Giriş	1
YAŞAM HAKKI	7
1.1. YAŞAM HAKKI İHLALLERİ	8
1.1.1. Yargısız İnfazlar (6-8 Ekim hariç)	8
1.1.2. Faili Meçhul Cinayetler/Saldırıları (6-8 Ekim hariç)	17
1.1.3. İŞİD Saldırıları/ Kobanê Direnişi'ne Destek Eylemleri, Faili Meçhul	19
1.2. DAVALAR	29
1.2.1. Devam Eden veya Sonuçlanan Yargısız İnfaz Davaları	29
1.2.2. Devam Eden veya Sonuçlanan Faili Meçhul Cinayet Davaları	43
1.3. TOPLU MEZAR KAZILARI	48
1.4. GÜNEYDOĞU'DA OPERASYONLAR, SALDIRILAR	49
1.5. KARA MAYINLARI VE BİLİNMEYEN CİSİM PATLAMALARI/BOMBALI SALDIRILAR	52
1.5.1. Bombalı Saldırı Davaları	53
1.6. SİYASİ CİNAYETLER ve SALDIRILAR	55
1.6.1. Hrant Dink	55
1.6.2. Zirve Yayınevi Katliamı Davası	58
1.7. İRKÇİ-AYRIMCI SALDIRILAR NEFRET SUÇLARI ve CİNAYETLERİ 1	58
1.7.1. Yıl İçinde Meydana Gelen Vakalar	58
1.7.2. Davalar	61
1.8. İŞ GÜVENLİĞİ ve İŞ KAZALARI	61
1.9. ŞÜPHELİ ASKER ÖLÜMLERİ	61
1.10. DİĞER GELİŞMELER/DAVALAR	65
1.10.1. 12 Eylül Askeri Darbesi Davası	65
1.10.2. Turgut Özal	65
1.10.3. Siviller Arası Saldırıları	66
1.10.4. Yasadışı Örgüt Saldırıları	67
1.10.5. İnsan Hakları Alanında Faaliyet Yürütenlere ve Siyasî Parti Aktivistlerine Yönelik Saldırıları	68
KİŞİ GÜVENLİĞİ	69
2.1. GÖZALTINDA ve DİĞER KAPATILMA MERKEZLERİNDE ŞÜPHELİ ÖLÜM OLAYLARI	70
2.2. DEVAM EDEN veya SONUÇLANAN GÖZALTINDA ÖLÜM DAVALARI	70
2.3. GÖZALTINDA ZORLA KAYBEDİLENLERE İLİŞKİN DEVAM EDEN veya SONUÇLANAN DAVALAR	72
2.4. İŞKENCE veya DİĞER KÖTÜ MUAMELE UYGULAMALARI	75
2.5. DEVAM EDEN veya SONUÇLANAN GÖZALTINDA İŞKENCE ve KÖTÜ MUAMELE DAVALARI	85
2.6. GÖZALTINDA ZORLA KAYBEDİLENLERİN MEZAR YERLERİNE YÖNELİK KAZILAR	97
2.7. DİĞER ŞİDDET VAKALARI	98
2.8. KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ İHLALLERİ	99
2.9. 12 EYLÜL İŞKENCE DAVALARI	100
3. CEZAEVLERİ ve İNSAN HAKLARI	103
3.1. CEZAEVLERİNDE ÖLÜMLER veya İNTİHAR GİRİŞİMLERİ	104
3.2. CEZAEVLERİNDE İŞKENCE ve SORUNLAR	107
3.3. AÇLIK GREVİ EYLEMLERİ	111
3.4. HASTA MAHPUSLAR	111
3.5. SAĞLIK HİZMETLERİNE ERİŞİM HAKKI	118
3.6. HÜCRE veya DİSİPLİN CEZALARI	119
3.7. SÜRGÜN EDİLENLER	120
3.8. TECAVÜZ VAKALARI	121
3.9. YANGIN ve İSYAN İDDİALARI	121
3.10. İLETİŞİM YASAKLARI	122
3.11. DAVALAR	123
3.11.1. Cezaevleri Operasyonları Davaları	123
3.11.2. Cezaevlerinde Şüpheli Ölüm veya İşkence Davaları	125
3.11.3. Diğer Davalar	127
4. İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ	129
4.1. İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ DAVALARI	130

4.1.1. TCK 125. Madde Davaları	131
4.1.2. TCK 214. Madde Davaları	141
4.1.3. TCK 216. Madde Davaları	142
4.1.4. TCK 220. Madde Davaları	144
4.1.5. TCK 277. Madde Davaları	144
4.1.6. TCK 285. Madde Davaları	145
4.1.7. TCK 299. Madde Davaları	146
4.1.8. TCK 301. Madde Davaları	147
4.1.9. TCK 314. Madde Davaları	147
4.1.10. TCK 318. Madde Davaları	149
4.1.11. 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası Davaları	149
4.1.12. Terörle Mücadele Kanunu Davaları	151
4.1.13. Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun Davaları	160
4.1.13. Diğer Davalar	160
4.2. DİĞER GELİŞMELER	161
5. TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜ	165
5.1. İŞİD SALDIRILARI ve KOBANÊ DİRENİŞİ	166
5.2. KÜRT SİYASAL HAREKETİ KAPSAMINDA YAPILAN GÖSTERİLER ve MÜDAHALELER	181
5.2.1. Diğer Müdahaleler	187
5.2.2. 15 Şubat Abdullah Öcalan'ın Teslim Edilmesinin Yıldönümü	188
5.3. 8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ	189
5.5. NEWROZ KUTLAMALARI	191
5.5.1. Newroz Davaları	191
5.6. BERKİN ELVAN'IN VURULMASI ve ÖLÜMÜ	192
5.7. İŞÇİ/MEMUR/SENDİKA EYLEMLERİ	195
5.8. YIL İÇİNDE MEYDANA GELEN DİĞER PROTESTO GÖSTERİLERİ	199
5.9. RÜŞVET VE YOLSUZLUK OPERASYONLARININ YILDÖNÜMÜ	
DEVLET VEYA HÜKÜMET TEMSİLCİLERİNİ PROTESTO GÖSTERİLERİ	206
5.10. DAVALAR	208
5.10.1. Gezi Parkı Eylemleri Davaları	208
5.10.2. Kürt Siyasal Hareketi Kapsamındaki Davalar	220
5.10.3. Diğer Davalar	222
6. ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ	233
6.1. KCK SORUŞTURMASI BAŞTA OLMAK ÜZERE	
KÜRT MESELESİ ODAKLI ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ İHLALLERİ	233
6.1.1. Gözaltılar	233
6.1.2. Tutuklamalar	239
6.1.3. Davalar	243
6.1.3.1. KCK Davaları	243
6.1.2.2. Diğer Davalar	254
6.2. 30 MART 2014 YEREL YÖNETİMLER GENEL SEÇİMİ DÖNEMİ İHLALLERİ	255
6.3. CUMHURBAŞKANI ADAYLARININ ÇALIŞMALARINA YÖNELİK SALDIRILAR	265
6.4. Sol Siyasal Hareketler	266
6.4.1. Gözaltı ve Tutuklamalar	266
6.4.2. Davalar	268
6.5. KAPATMA DAVALARI	271
6.6. PARTİ/KURUM BİNALARINA SALDIRILAR	272
6.7. DİĞER GELİŞMELER	273
EKLER	
EK 1 ORTAK BASIN AÇIKLAMASI: Kolluğun İşkence Araçları Yasaklanmalıdır	275
EK 2 AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ'NİN TÜRKİYE ALEYHİNE 2. ve 3. MADDE İHLALİ KARARLARI	279
EK 3 ŞÜPHELİ ASKER ÖLÜMLERİ VE CEZASIZLIK SORUNU DEĞERLENDİRMESİ	287
EK 4 BASIN AÇIKLAMASI: Ulusal Önleme Mekanizması	301
EK 5 ORTAK BASIN AÇIKLAMASI: Cezaevindeki Ağır Hasta Tutuklu ve Hükümlüler	303
EK 6 HASTA TUTUKLULAR SERBEST BIRAKILSIN ÇAĞRISI	307
EK 7 ORTAK BASIN AÇIKLAMASI: Çocuk Cezaevleri Kapatılsın	311
EK 8 ORTAK BASIN AÇIKLAMASI: Hak Temelli Bir Çocuk Politikası	313
EK 9 ORTAK BASIN AÇIKLAMASI: Çocukları Değil İşkencecileri Yargılayın	315

BİLANÇO

YAŞAM HAKKI:

	Ölen	Yaralanan
Yargısız İnfazlar	70	401
Faili Meçhul Cinayetler	47	84
Güneydoğu'da Operasyonlar	26	30
Kara Mayınları	3	15
Nefret Suçları	4	74
İş Kazaları	1886	Belirsiz
Şüpheli Asker Ölümleri	43	4
Siviller Arası Siyasi Saldırıları	1	6

KİŞİ GÜVENLİĞİ:

Gözaltında Ölüm	6 kişi
İşkence Gören	1008 kişi
Diğer Şiddet Vakaları (okullar gibi)	31 kişi

CEZAEVLERİ:

Ölüm	45 kişi
İşkence	491 kişi

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ:

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ	Dava Sayısı	Toplam Yarğlanan Kişi	Beraat Eden	Yarğlaması Devam Eden	Gözaltı	Tutuklama	Hapis Cezası	Para Cezası
<i>Toplam</i>	103	528	141	218	84	12	255 yıl 11 ay 22 gün (176 Kişi)	305.550 TL (98 Kişi)

TOPLANTI VE GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜ:

Ölen	Yaralanan	Gözaltı	Tutuklama
54 ¹	1095 ²	6168	317

ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ:

Ölen	Yaralanan	Gözaltı	Tutuklama
29 ³	401	1275	197

¹ 51'i Kobanê eylemlerinde ölenler olup yaşam hakkı bölümünde de vardır.

² 295'i Kobanê eylemlerinin 6-8 Ekim 2014 tarihleri arasında yaralananlardan olup yaşam hakkı bölümünde de vardır.

³ 30 Mart Seçimleri Dönemi

ÖNSÖZ

Dünyada ve Türkiye’de 2014 yılı da insan haklarının devletler ve hükümetler aracılığıyla ihlal edildiği fakat tüm olumsuzluklara rağmen insan hakları mücadelesinin yükselerek sürdürüldüğü bir yıl oldu.

Bu çerçevede Türkiye’nin genel durumuna baktığımızda siyasal iktidarın tüm dikkatini Fethullah Gülen Cemaati’nin devlet içindeki önemini bertaraf etmeye verdiğini ve buna bağlı mevzuatta değişikliklere gittiğini görmekteyiz.

Yolsuzluk ve rüşvet iddialarına yönelik 17 ve 25 Aralık 2013’te devlet yetkilerini, hükümet üyelerinin 1. dereceden yakınlarını, iş insanlarını, belediyelerin veya bankaların üst düzey yetkililerini kapsayan bir operasyon yapılmış ve aralarında bakan çocuklarının da bulunduğu bazı kişiler tutuklanmıştı.

Gelişmeleri takiben operasyonu yürüten savcılar ve emniyet yetkilileri soruşturma dosyasından alındı. Ayrıca Fethullah Gülen Cemaati’ne yönelik olmak üzere neredeyse binlerce polisin yeri değiştirildi ve polisin polise operasyonları başlatıldı.

Bu süreçte kendisi ile oğlu Bilal Erdoğan’a ait olduğu iddia edilen ses kayıtlarının da kamuoyuna yansıdığı Recep Tayyip Erdoğan “AKP’ye darbe girişimi” olarak nitelediği yolsuzluk ve rüşvet iddiaları nezdinde Cemaat’e karşı hem Başbakanlığı döneminde hem de Cumhurbaşkanı seçildikten sonraki dönemde en çok ses çikaran isim oldu.

AKP cemaat gerilimini tırmandıran yolsuzluk ve rüşvet operasyonu iktidar partisinde bir dizi istifaya neden oldu. İstanbul Milletvekili Hakan Şükür, 17 Aralık sürecinden bir gün önce partiden ayrılan ilk isim olurken, istifa eden diğer isimler arasında Ankara Milletvekili Haluk Özdalga, İzmir Milletvekili Erdal Kalkan, eski İçişleri Bakanı ve Ordu Milletvekili İdris Naim Şahin, eski Kültür ve Turizm Bakanı ve İzmir Milletvekili Ertuğrul Günay, Kütahya Milletvekili İdris Bal, Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım, İstanbul Milletvekili Muhammed Çetin ve İzmir Milletvekili İlhan İşbilen yer aldı.

Uzun yıllardır devlet yönetimini “işbirliği” içinde yürüten AKP ile cemaat arasındaki kavgayı büyüten bir diğer gelişme de Türkmenlere gittiği iddia edilen MİT tırlarının Hatay’ın Kırıkhan İlçesi’nde mühimmat olduğu iddiasıyla savcılık talimatıyla polis tarafından durdurularak aranması oldu.

Polis ve yargıdaki cemaat etkisini ortadan kaldırmak için AKP iktidarının atacağı adımların ilk habercisi HSYK değişikliği oldu. Fakat 26 Şubat 2014’te onaylanan yasa değişikliği Anayasa Mahkemesi tarafından reddedilince yılsonunda yeni bir düzenleme yapıldı.

Yeni düzenlemede ise, Demokratikleşme Paketi’nde yer alan ve 17-25 Aralık operasyonlarının benzerinin bir daha yaşanmaması için getirildiği iddia edilen Ceza Muhakemeleri Kanunu’ndaki kişilerin gözaltına alınması için “somut ve kuvvetli delil” şartı da HSYK’nin işleyişini, yapısını ve üyelerini yürütmenin denetimine soktuğu iddia edilen yasa değişikliği ile birlikte eski haline yani “makul şüphe”ye çevrildi.

Bu değişiklik teklifi AKP tarafından 14 Ekim 2014'te TBMM'ye sunuldu. 35 maddelik teklifle şüphelilerin ev ve işyerlerine arama yapabilmek için 'somut delile dayalı kuvvetli şüphe' yerine 'makul şüphe' yeterli sayılması öngörüldü.

21 Şubat 2014'te bu teklifle birlikte avukatların dosyaya erişimlerin sınırlandırılmasının kaldırılması da bulunuyordu. Yine bu değişiklikte de eski haline dönülmesi için aradan sadece 8 ay geçmesi yetti.

2014 yılında Türkiye önce 30 Mart'ta yerel seçimleri sonra da 10 Ağustos'ta ilk kez halkın seçtiği cumhurbaşkanı seçimini yaşadı. Her iki seçim döneminde de yaşam hakkı ihlalinin yanı sıra örgütlenme, ifade ve toplantı özgürlüklerinin de çeşitli engellemelerle karşılaştığını kayıt altına aldık.

2011 seçimlerinde bağımsız olarak milletvekili seçilen fakat haklarında KCK soruşturmalardan açılan davalar kapsamında tutuklu yargılanan BDP Şırnak milletvekilleri Selma Irmak, Faysal Sarıyıldız, BDP Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım, BDP Urfa Milletvekili İbrahim Ayhan ve Van Bağımsız Milletvekili Kemal Aktaş'ın avukatlarının başvuruları sonucu Anayasa Mahkemesi 5 milletvekilinin "uzun tutukluluk süresi"nden haklarının ihlal edildiğine karar verdi. Karar üzerine 5 milletvekilinin tahliye edilmesi seçme ve seçilme hakkı bağlamında örgütlenme özgürlüğünün olumlu gelişmesi oldu.

19 Haziran 2014'te ise MHP milletvekili Engin Alan'ın da tahliye edilmesiyle birlikte cezaevlerinde tutuklu bulunan milletvekili kalmadı.

Sadece devlet otoritesini kullanan başta polis olmak üzere kolluk görevlilerinin yaşam hakkını ihlali bu senenin öne çıkan gündem maddesi olmadı. Soma'da katliam tanımının rahatlıkla yapılabileceği maden kazası yanı sıra ülkenin hemen her yerinden gelen işçi ölümü haberleri 2014'ün en önemli ihlal haberlerindendi.

AKP iktidarı her ne kadar "işkenceye sıfır tolerans" çağrısını sürekli olarak dile getirirse de kolluğun işkence ve kötü muamele uygulamaları 2014 yılında da sonlanmadı. Aksine işkencenin sokağa taşmış hali olan toplumsal gösterilere kolluğun her türlü müdahalesi daha da görünür ve daha da zarar verici hale geldi. Göz yaşartıcı kimyasal ajanların kullanımından kaynaklı ölümler ve yaralanmalar insan hakları örgütlerini defalarca "biber gazının kullanımının yasaklanması" için çağrıda bulunmalarına neden oldu.

İşkence uygulamalarının gerçekleşmeden önlenmesi amacıyla başta Türkiye İnsan Hakları Vakfı olmak üzere pek çok kurum yıllarca Türkiye'nin İşkenceye Karşı Sözleşmenin Ek İhtiyari Protokolü'ne (OPCAT) taraf olmasını ve buna bağlı olarak Ulusal Önleme Mekanizması'nı oluşturmasını talep etti.

OPCAT'ı onaylayan Hükümet uzun bir süre, kişilerin kapatıldığı ve özgürlüklerinden alıkonduğu tüm yerlerin bağımsız, uzman kişilerden oluşan ve Paris İlkelerine uygun olması öngörülen Ulusal Önleme Mekanizması işlevinin 28 Ocak 2014'te yürürlüğe giren Bakanlar Kurulu Kararnamesi'yle her anlamda bağımlı bir devlet kuruluşu olan Türkiye İnsan Hakları Kurumu'na verildiğini duyurdu.

İşkenceyi önlemede kararlı adımlar atmayan Türkiye AİHM'de bir kez daha bu sefer 3 Haziran 2014'te mahkûm oldu.

Yüksel Yiğitdoğan 25 Temmuz 1999'da İzmir'de, Türkiye İhtilalci Komünistler Birliği (TİKB) üyesi olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı. Gözaltında işkence gördüğünü belirten başvuru-

rucunun talebini değerlendiren AİHM, Türkiye'yi işkenceyi etkin soruşturmayarak AİHS'nin 6. maddesini ihlal etmekten suçlu bularak 18 bin Euro tazminata hükmetti.

İnsan hakları alanında güven vermeyen adımlar atan iktidarın olasıdır ki en önemli hareketi Kürt meselesinin çözümü noktasında İmralı'da tutulan PKK Lideri Abdullah Öcalan ve Kandil Dağı'ndaki PKK yöneticileriyle BDP (daha sonra HDP) yöneticileri aracılığıyla görüşmelere başlaması oldu.

Tarafların hiçbir zaman reddetmediği fakat somut bir çıktının da oluşmadığı bu görüşmeler yıl boyunca kimi dönem uzun aralar verilse de devam etti. Elbette devletin zımni destek verdiği iddia edilen IŞİD adlı İslamcı örgütün Suriye'nin Kürtlerin kontrolünde olan Rojava Bölgesi'nde Kobanê'ye başlattığı saldırılar sürecin devamı hususunda bir kırılma yarattı. Saldırlara karşı 6 Ekim 2015'te Türkiye'deki pek çok kentte başlayan gösterilere kimi İslamcı partilerin veya grupların tepki göstermesi veya kolluğun müdahalesi nedeniyle Kobanê eylemleri pek çok insanın yaşamını yitirmesine neden oldu. 51 insan Kobanê eylemleri döneminde çeşitli biçimlerde yaşamlarını yitirdi.

Aynı dönemde yeni Cumhurbaşkanı ziyaret amaçlı geldiği Trabzon'da 10 Eylül 2014'te kitleye yaptığı konuşmayla yeni yargısız infazların önün açacak olan ve kamuoyunun "iç güvenlik paketi" olarak aylarca tartışacağı yeni düzenlemenin işaret fişğini attı. Kobanê eylemlerine tepki gösteren ve Gezi Parkı eylemlerini anımsattığını iddia eden Cumhurbaşkanı kalabalığa şu ifadeleri kullandı: "Bütün bunlara karşı polisimiz ne yapacak? Hala kalkan mı tutacak? Gereği neyse askerimiz de polisimiz de onu yapacaktır. 14'ünden sonra (Ekim 14) gerekli bütün tedbirler alınacaktır. Azami ölçüde yasalarda gerekli değişiklikler yapılacaktır."

Cumhurbaşkanının belirttiği tarihte ise Hükümet sözcüsü olarak Bülent Arınç şunları söyledi: "Polise verilen yetkilerin yeterli olmadığını düşünüyoruz. Kapsamlı bir iç güvenlik reformu ihtiyacı ortaya çıktı. Almanya'daki yetkileri esas alarak çalışmalara devam edilmesi kararı verilmiş oldu."

Bir anda gündeme düşen "iç güvenlik paketine" yönelik ayrıntılar Ekim ayı içinde yavaş yavaş belirdi. Buna göre hükümet polisin şüphe üzerine gözaltı yapmasının, eylemlerde yüz kapatmanın tutuklamaya yeterli olmasının, molotofkokteyli kullanana uyarı yapmaksızın ateş edilmesinin önünü açıyordu.

18 Mart 2014'te AİHM aldığı bir kararla Abdullah Öcalan'a verilen ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını, sözleşmenin "insanlık dışı ve aşağılayıcı muamele" maddesine aykırı bularak Türkiye'nin 25 bin Euro tazminat ödemesine hükmetti.

Avukatlarının, AİHS'nin "insanlık dışı ve aşağılayıcı muamele" başlıklı 3. maddesinden yapılan şikâyeti inceleyen AİHM, Abdullah Öcalan'ın 17 Kasım 2009 yılına kadarki tutukluluk koşullarında hak ihlali olduğuna hükmetti.

10 Temmuz 2014'te TBMM tarafından kabul edilen "Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun"la sürece dahil olanların yasal güvence almalarının önü açılmış oldu. Yasaya göre tüm yetki Bakanlar Kurulu'nda.

2007 yılında İstanbul'da bir gecekonuda bulunan mühimmat ile başlatılan soruşturma sonunda çoğu emekli asker veya bürokrattan oluşan yanı sıra gazetecilerin, siyasi parti liderlerinin veya hukukçuların da bulunduğu 274 sanıklı davada da yine AKP-cemaat gerilimiyle ilintili olarak gelişmeler yaşandı.

Çünkü Hükümetin demokratikleşme önünde engel olarak nitelediği özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasını da öngören 6526 sayılı "Terörle Mücadele Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"u 6 Mart 2014'te onaylayarak yayımlanmak üzere Başbakanlığa gönderdi.

Kanunla, TMK'nın 10. maddesi uyarınca kurulan ve kamuoyunda "özel yetkili mahkemeler" olarak bilinen ağır ceza mahkemeleri tümüyle kaldırıldı.

Daha önce yasal düzenlemeyle kaldırılan ancak ellerindeki dosyalar sonuçlanıncaya kadar görevlerine devam etmesi hükmüne bağlanan Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 250'inci maddesiyle görevli özel yetkili mahkemeler de tümüyle kaldırıldı.

Bu mahkemelerde görevli hakim ve savcılar, HSYK tarafından devirlerinin tamamlanmasından itibaren 10 gün içinde HSYK tarafından uygun göreve atanacak. Görevli özel yetkili cumhuriyet savcılarınca yürütülen soruşturma dosyaları, yetkili cumhuriyet başsavcılıklarına devredilecek. Yargılaması devam eden dosyalar, buldukları aşamadan itibaren kovuşturmaya devam edilmek üzere yetkili ve görevli mahkemelere devredilecek. Bu mahkemelerce verilip Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nda veya Yargıtay'ın dairelerinde bulunan dosyaların incelenmesine devam edilecek.

Bu mahkemelerce verilip henüz gerekçesi yazılmamış olan hükümlerin gerekçeleri, düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 15 gün içinde yazılacak. Kaldırılan mahkemelerde bulunan ve kesinleşen dosyalara ait arşiv ve dokümanlar HSYK tarafından belirlenecek mahkeme veya mahkemelere devredilecek ve müteakip işlem ve talepler bu mahkemelerce yerine getirilecek veya karara bağlanacak.

TMK'nın 10. maddesinin yürürlükten kaldırılması nedeniyle, yasa kapsamına giren suçlara ilişkin davalar, ağır ceza mahkemelerinde görülecek. Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay'ın yargılayacağı kişilere ve askeri mahkemelerin görevlerine ilişkin hükümler ile çocuklara özgü kovuşturma hükümleri saklı kalacak.

Gözaltına almada, kişinin bir suçu işlediğini düşündürebilecek emarelerin varlığı yerine, kişinin bir suçu işlediğini gösteren somut delil varlığı aranacak.

Hâkim veya mahkeme tarafından verilen yakalama emri üzerine soruşturma veya kovuşturma evresinde yakalanan kişi, en geç 24 saat içinde yetkili hakim veya mahkeme önüne çıkarılacak. Yakalanan kişi, bu sürede yetkili hakim veya mahkeme önüne çıkarılamıyorsa, aynı süre içinde yakalandığı yer adliyesinde, mevcut değilse en yakın adliyede kurulu sesli ve görüntülü iletişim sisteminin kullanılmasıyla, yetkili hakim veya mahkeme tarafından bu kişinin sorgusu yapılacak veya ifadesi alınacak.

Tutuklama nedenleri içinde "kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren olgular" yerine, "somut deliller" aranacak.

Yakalanabileceği veya suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphe yerine somut delillere dayalı şüphe varsa; şüphelinin veya sanığın üstü, eşyası, konutu, iş yeri veya ona ait diğer yerler aranabilecek.

Taşınmazlara, hak ve alacaklara el koyma koruma tedbirinin uygulanabilmesi bakımından suçun işlendiğine ve belirtilen değerlerin bu suçlardan elde edildiğine dair somut delillere dayanan kuvvetli şüphenin varlığı aranacak.

El koymaya ağır ceza mahkemesince oy birliğiyle karar verilecek. İtiraz üzerine bu tedbire karar verilebilmesi için de oy birliği aranacak.

Bu gelişmeyle birlikte özel yetkili mahkemelerin görev alanına giren davalara bakmakla görevlendirilen yeni ağır ceza mahkemeleri birbirini izleyen günlerde tutuklu tüm Ergenekon davaları tutuklularını “uzun tutukluluk süresinin aşılması” gerekçe gösterilerek serbest bıraktı.

Benzer gelişme KCK davalarında da yaşandı ve sanık sayısı yüzlerle ifade edilen Diyarbakır ve İstanbul ana davalarında ve diğer KCK davalarında seri tahliye kararları verildi. Buna rağmen halen tutuklulukları devam eden KCK sanıkları bulunmaktadır. KCK davalarında çıkan tahliye kararları olumlu bir gelişme olarak görülse de rapora bakıldığında da görüleceği üzere özellikle yılın sonlarına doğru başlatılan tutuklama operasyonlarında yüzlerce kişinin Kürt siyasal hareketi kapsamında tutuklandığı görülmüştür.

AKP-Cemaat geriliminin bir diğer sonucu olarak da bakanların veya bürokratların ses kayıtlarının ortaya çıkması nedeniyle internette yapılmak istenen düzenleme oldu. 2014 yılının Ocak ayında gönderilen torba yasa teklifi internet alanında pek çok değişiklik öngörüyordu. Teklif toplumsal çevreler tarafından “sansür” olarak algılandı. Buna neden olan düzenleme teklifte şu şekilde yer alıyordu:

‘Özel hayatın gizliliği nedeniyle içeriğe erişimin engellenmesi’

MADDE 9/A

1)İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle özel hayatının gizliliğinin ihlal edildiğini iddia eden kişiler, başkanlığa doğrudan başvurarak içeriğe erişimin engellenmesi tedbirinin uygulanmasını isteyebilir.

2)Yapılan bu istekte; hakkın ihlaline neden olan yayının tam adresi (URL), hangi açılardan hakkın ihlal edildiğine ilişkin açıklama ve kimlik bilgilerini ispatlayacak bilgilere yer verilir. Bu bilgilerde eksiklik olması halinde talep işleme konulmaz.

3)Başkanlık, kendisine gelen bu talebi uygulanmak üzere derhal birliğe bildirir, erişim sağlayıcılar bu tedbir talebini derhal, en geç dört saat içinde yerine getirir.

4)Erişimin engellenmesi, özel hayatın gizliliğini ihlal eden yayın, kısım, bölüm, resim, video ile ilgili olarak (URL şeklinde) içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla uygulanır.

5)Erişimin engellenmesini talep eden kişiler, internet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle özel hayatın gizliliğinin ihlal edildiğinden bahisle erişimin engellenmesi talebini talepte bulunduğu saatten itibaren 24 saat içinde sulh ceza hâkiminin kararına sunar. Hâkim, internet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle özel hayatın gizliliğinin ihlal edilip edilmediğini değerlendirerek vereceği kararını en geç kırk sekiz saat içinde açıklar ve doğrudan başkanlığa gönderir; aksi halde, erişimin engellenmesi tedbiri kendiliğinden kalkar.

6)Hâkim tarafından verilen bu karara karşı başkanlık tarafından 5271 sayılı kanun (Ceza Muhakemeleri Kanunu) hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.

7)Erişimin engellenmesine konu içeriğin yayından çıkarılmış olması durumunda hâkim kararı kendiliğinden hükümsüz kalır.

8)Özel hayatın gizliliğinin ihlaline bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde doğrudan başkanın emri üzerine erişim engellenmesi başkanlık tarafından yapılır. Bu karara karşı sulh ceza mahkemesine itiraz edilebilir.”

18 Şubat 2014’te yasayı onaylayan Abdullah Gül, sıkıntılı bulduğu 2 maddeyi yeniden düzenlenmesi için geri gönderdi. Bu maddeler: “sansür” ve “fişleme” endişesine yol açan maddeler idi.

Türkiye siyasi gündemi bu gelişmelerle uğraşırken yine cezaevlerinde tedavileri yapılmayan hasta tutsaklar vardı, yine zorunlu askerliğin kaldırılmamasıyla ve vicdani reddin tanınmamasıyla doğrudan ilgili olarak kışlalarda şüpheli asker ölümleri vardı.

Hasta tutsaklar için olumlu düzenleme adı altında yeni bir değişiklik 2014 yılında yapıldı. Adalet Bakanı Bekir Bozdağ bu “olumlu” düzenlemeyi açıklarken, TCK ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu’nun 79.maddesi ve 5275 sayılı Kanunun 16.maddesine eklenen fıkra ile toplum güvenliği bakımından tehlikelilik unsuruna ağır ve somut tehlike kriteri eklenmek suretiyle ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum bakımından ağır ve somut bir tehlike oluşturmayan mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılmasının düzenlendiğini söyledi.

Daha önce bulunmayan bu iki kriterin gelmesiyle birlikte pek çok tutsağın tahliye talebi reddedilerek tedavileri engellendi.

Elbette hasta tutsakların tedavileri cezaevlerinin en önemli sorunlarından olmakla birlikte son 12 yılda cezaevleri nüfusunun 3 kata yakın artması kaygı verici bir durum olarak görülmelidir. Sorunun kaynaklarını araştırmak ve çözüm önerileri sunmak yerine AKP hükümeti bu kaygı verici gelişme karşısında çareyi yeni cezaevleri yapmakta bulmuştur. Buna göre Adalet Bakanlığı önümüzdeki 5 yıl içinde 207 yeni cezaevi yaparak cezaevlerinin kapasitesinin genişleteceğini duyurmuştur.

Zorunlu askerlik hizmeti devam ederken ve ilerleyen aylarda (13 Aralık 2014) iktidar 1 Ocak 1988’den önce doğmuş olanlara 18 bin Lira bedel karşılığında askerlik yapmama olanağı tanıırken AİHM 3 Haziran 2014’te hem bir vicdani ret dosyasında hem de bir kışlada şüpheli asker ölümü dosyasında Türkiye’yi mahkûm etti.

1 Mart 2005’te kışlada intihar ettiği iddia edilen Ferit Aktepe davasında yaşam hakkını ihlal ettiği belirtilen Türkiye 43 bin 365 Euro tazminata mahkûm edildi.

İstanbul ve İzmir’de yaşayan Yehova Şahitleri Çağlar Buldu, Barış Görmez, Ersin Ölgün ve Nevzat Umdü vicdani retlerini açıklayarak zorunlu askerlik yapmayı reddetti. Bu sebeple askeri üniforma giymediği ve emre itaatsizlik ile suçlanarak hapse konuldular.

AİHM başvurusunda, sorgular sırasında kötü muamele gördüklerini de belirttiler.

AİHM kararında Türkiye suçlu bulundu ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin “Düşünce, vicdan ve din özgürlüğünü” düzenleyen 9. maddesi ile adil yargılanmanın düzenlendiği 6. madde uyarınca mahkûm oldu.

Ayrıca, hapsedilme ve sorgu koşulları nedeniyle Türkiye’nin AİHS 3. maddesindeki işkence ve kötü muamele yasağını da ihlal ettiğine karar verildi.

Karar uyarınca AİHM, Türkiye’nin toplam 77 bin 500 Euro tazminat ödemesine karar verdi.

Yehova Şahidi Barış Görmez, askeri üniforma giymediği ve emre itaatsizlik ettiği gerekçeyle aralıklarla dört yıl cezaevinde kaldıktan sonra 16 Şubat 2012’de beraat etmişti.

AKP iktidarının “cemaatle mücadele” kapsamında yaptığı bir düzenleme de Abdullah Gül’ün 26 Nisan 2014’te onayladığı 6532 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Millî İstihbarat Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun oldu.

Yolsuzluk ve Rüşvet Operasyonu’nda adları geçen 4 eski bakanla ilgili AKP milletvekilleri hazırladıkları soruşturma önergesini 24 Nisan 2014’te TBMM Başkanlığı’na sundular.

AK Parti Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve 76 milletvekilinin imzasını taşıyan önergede, Anayasa'da belirtilen hukuk devletinin, "insan haklarına dayanan, hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, hukuk güvenliğini sağlayan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlet" olduğu kaydedildi.

Anayasa Mahkemesi'nin çeşitli tarihlerdeki kararlarına işaret edilen önergede, hak arama hürriyetini düzenleyen Anayasa'nın 36. maddesinde, "Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir" denilerek yargı mercilerine davacı ve davalı olarak başvurabilme ve bunun doğal sonucu olarak da iddia, savunma, adil yargılanma hakkının güvence altına alındığı belirtildi.

Anayasa'nın "Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz" maddesine işaret edilen önergede, yüklenen suç ne olursa olsun tüm sanıkların suçsuzluk karinesinden yararlanması ve kendini savunabilmesi için her türlü olanağın sağlanması gerektiği kaydedildi.

TBMM'nin bilgi edinme ve denetim yolları arasında sayılan, Başbakan veya bakanlar hakkında görevleri sırasında işledikleri iddia edilen suçlarla ilgili Meclis Soruşturması açılmasına dair usul ve esasların Anayasa ve Meclis İçtüzüğü'nde düzenlendiği hatırlatılan önergede, "Görevde bulunan veya görevinden ayrılmış olan Başbakan ve bakanlar hakkında Meclis soruşturması açılması, TBMM üye tamsayısının en az onda birinin vereceği bir önerge ile istenebilir. Bu önergede; Bakanlar Kurulunun genel siyasetinden veya bakanlıkların görevleriyle ilgili işlerden dolayı hakkında soruşturma açılması istenen Başbakan veya bakanın cezai sorumluluğu gerektiren fiillerinin görevleri sırasında işlendiğinden bahsedilmesi, hangi fiillerinin hangi kanun ve nizamaya aykırı olduğunun gerekçe gösterilmek ve maddesi de yazılmak suretiyle belirtilmesi zorunludur" hükmüne işaret edildi.

Önergede, 17 Aralık 2013 ve 25 Aralık 2013 gününden itibaren medyaya ve kamuoyuna yansıyan; İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Kaçakçılık ve Narkotik Suçlar Bürosunun soruşturma dosyası ile hakkında suç örgütü kurmak ve yönetmek, resmi belgede sahtecilik, kaçakçılık, rüşvet alıp vermek ve benzeri suçları işlediği iddia edilen şüpheli Rıza Sarraf ve bu suçlarla bağlantılı olduğu iddia edilen bir kısım şahısların 17 Aralık 2013'te gözaltına alındığı, haklarındaki soruşturmanın halen devam etmekte olduğu kaydedildi. İddia edilen bu eylemlerin işlendiği tarih itibarıyla, Ekonomi Bakanı olarak görev yapan Ak Parti Mersin Milletvekili Zafer Çağlayan, İçişleri Bakanı olarak görev yapan AK Parti Mardin Milletvekili Muammer Güler ve AB Bakanı olarak görev yapan AK Parti İstanbul Milletvekili Egemen Bağış hakkında, Bakanlık görevini yürüttükleri sırada şüpheli Rıza Sarraf ile bir suç ilişkisine girdiklerine dair iddiaların kamuoyu gündeminde yer aldığı ifade edildi.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen bir soruşturma kapsamında 25 Aralık 2013'te "Çıkar amaçlı suç örgütü kurmak, yönetmek, örgüte üye olmak, nüfuz ticareti, suçtan kaynaklanan malvarlığını aklama, resmi belgede sahtecilik" iddialarıyla gözaltına alınan ve aralarında kamu görevlilerinin de bulunduğu bazı şüphelilerle; iddia edilen suçların işlendiği tarih itibarıyla Çevre ve Şehircilik Bakanı olarak görev yapan AK Parti Trabzon Milletvekili Erdoğan Bayraktar'ın Bakanlık görevini yürüttüğü sırada bu eylemlerin bilgisi dahilinde olduğu iddia edildiği belirtildi.

Önerge'de, şu görüşlere yer verildi:

"Bu kapsamda; Zafer Çağlayan hakkında: Rıza Sarraf'tan sağlanan, miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı maddi menfaatler karşılığında kendisinin İran'a altın ihracatı yapması işlerinde imtiyaz sağladığı, Gana'dan kaçak yollarla yurda sokulmak istendiği iddia edilen 1,5 ton altınla ilgili adli ve idari soruşturmaları engelleyerek altının Dubai'ye çıkışını sağlamaya çalıştığı iddia edilmektedir. Sayılan ve Çağlayan tarafından işlendiği iddia edilen eylemler, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na muhalefet, TCK'nın 204 (Resmi belgede sahtecilik) ve 252. (Rüşvet) maddelerine tekabül ettiğinden, bu iddiaların gerçekliğinin araştırılması ve soruşturulması gereği ortaya çıkmaktadır.

Muammer Güler hakkında: Rıza Sarraf'tan sağlanan, miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı maddi menfaatler karşılığında; bu şahsın araçlarına trafikte emniyet şeridini kullanma imtiyazı verdiği ve adı geçen şahıs için koruma polisi görevlendirdiği, bu şahısla birlikte gözaltına alınan bazı şüphelilerin ve yakınlarının yasaya aykırı olarak istisnai yoldan Türk vatandaşlığına geçirilmesini sağladığı, bu şahısla ilgili adli veya istihbari çalışma yapıp yapılmadığının araştırılması için talimat verdiği, bu şahsın usulsüzlükleri hakkında basında çıkacak haberlerin engellenmesi için girişimde bulunduğu iddia edilmektedir. Sayılan ve Güler tarafından işlendiği iddia edilen eylemler, TCK'nın 204. (Resmi belgede sahtecilik), 255. (Nüfuz ticareti), 252. (Rüşvet) ve 285. (Gizliliğin ihlali) maddelerine tekabül ettiğinden bu iddiaların gerçekliğinin araştırılması ve soruşturulması gereği ortaya çıkmaktadır.

Egemen Bağış hakkında; Rıza Sarraf'tan sağlanan, miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı maddi menfaatler karşılığında; bu şahsın turizm belgeli bir otel kiralama girişimi ile yakınlarına vize alınması işleri için aracılık ettiği, bu şahısla ilgili bir soruşturma olup olmadığı yönünde ilgili kurum ve kuruluşlarda araştırılma yapılmasını sağladığı, bu şahsın faaliyetiyle ilgili olarak basında haber yapılmasının önlenmesi için girişimlerde bulunduğu iddia edilmektedir. Sayılan ve Bağış tarafından işlendiği iddia edilen eylemler, TCK'nın 255. (Nüfuz ticareti) ve 252. (Rüşvet) maddelerine tekabül ettiğinden, bu iddiaların gerçekliğinin araştırılması ve soruşturulması gereği ortaya çıkmaktadır.

Erdoğan Bayraktar hakkında: bir suç örgütünün yönetici ve üyelerinin kendilerine sağlanan, miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı menfaatler karşılığında; kişiye özel imtiyazlı imar planlarını onaylattıkları, imar planlarına aykırı olarak yapılan bazı projelerin usulsüzlüklerine göz yumdukları ve denetimlerden sorunsuzca geçmelerini sağladıkları iddia edilmektedir. Bu eylemlerin bir kısmının Bayraktar'ın görevde olduğu sırada ve onun bilgisi doğrultusunda gerçekleştirildiği; ayrıca Bakanlıktan iş alan bazı şirketlerin yemek işlerinin yakınlarının ortağı olduğu şirketlere verilmesi için tavassut ettiği iddia edilmektedir. Sayılan ve Bayraktar tarafından işlendiği iddia edilen eylemler, TCK'nın 255. (Nüfuz ticareti) ve 251. (Görevi kötüye kullanma) maddelerine tekabül ettiğinden, bu iddiaların gerçekliğinin araştırılması ve soruşturulması gereği ortaya çıkmaktadır."

Eski bakanların, 19 Mart'ta TBMM Başkanlığına verdikleri dilekçeleriyle kendileri hakkındaki iddiaların hesap verme sorumluluğunun bir gereği olarak bir soruşturma komisyonu kurularak araştırılmasını talep ettikleri belirtildi.

Önergede, belirtilen gerekçelerle; Çağlayan, Güler, Bağış ve Bayraktar hakkında, Bakanlık görevini yürüttükleri sırada ve görevleriyle ilgili işlerden dolayı işlendiği iddia edilen ve cezai sorumluluğu gerektiren eylemlerinin soruşturularak maddi gerçeğin ortaya çıkarılması için Anayasa ve İçtüzük uyarınca Meclis Soruşturması açılması talep edildi.

Eski bakanlarla ilgili Yüce Divan'a sevk edilmeleri yönündeki oylama 20 Ocak 2015'te yapıldı ve sevk isteminin reddine karar verildi.

Yaşam hakkının ve işkence yasağının defalarca ihlal edildiği 2014 yılında daha önceki senelerde olduğu gibi bu ihlallerin ayrımcılıkla birlikte yürüdüğünü söyleyebiliriz. Yaşam hakkı ihlal edilen veya işkence gören kişilerin Kürtlerden veya sığınmacılardan veya LGBTİ bireylerden veya solculardan oluştuğu ifade edilebilir. Bunun temel nedenlerinden biri ise kamu otoritesine sahip yetkililerin toplumu ayrıştırıcı nefret diline sahip olmasıdır.

2014 yılında defalarca örneğine rastladığımız bu nefret dilinin en önemli örneklerini Recep Tayyip Erdoğan vermiştir. Polisin attığı gaz bombasıyla yaşamını yitiren Berkin Elvan'ın (14) ölüm haberinin alınmasının hemen ardından bir yerel seçim mitinginde Berkin Elvan'ın annesinin adını anarak toplanan yığın anneyi yuhalamasına olanak sağlayan Recep Tayyip Erdoğan, cumhurbaşkanlığı seçimleri dolayısıyla 6 Ağustos 2014'te çıktığı bir televizyon programında "bırakın Türkiye'de Türk, Türk olduğunu Kürt Kürt olduğunu söylesin. Bunda ne var? Benim için bir ara neler dediler. Gürcü dediler. Afedersin daha çirkinini söylediler, Ermeni dediler. Ama ben Türküm" ifadesini kullanmıştır.

10 Ağustos 2014'te cumhurbaşkanlığı için yapılan seçimde Recep Tayyip Erdoğan cumhurbaşkanı seçildi.

Boş kalan AKP Genel Başkanlığı'na seçilen Dış İşleri Bakanı Ahmet Davutoğlu yeni hükümeti kurarak Başbakan seçildi.

Ahmet Davutoğlu başkanlığındaki yeni hükümet insan haklarından ekonomiye, yolsuzluk soruşturmalarında dış politikaya pek çok alanda sorunlarla karşılaştı. Dönemin belirleyici unsuru ise IŞİD tehdidi oldu. Çevre ülkelerin ve çeşitli İslamcı silahlı grupların zımnı veya doğrudan desteğini gören bu örgüt Irak'taki saldırılarını yıl içinde Suriye'ye de kaydırды. Pek çok ülkeden binlerce insanın katılım yaptığı örgüt adını önce Musul kentini çatışma dahi yaşamadan teslim alması ve buradaki Türkiye konsolosluğunu basarak 49 kişiyi rehin almasıyla sonrasında ise ele geçirdiği yerlerdeki "kendinden" olmayan insanları en vahşi yöntemlerle öldürmesiyle duyurdu.

Türkiye'nin sınır güvenliğini sağlamadığı ve IŞİD üyelerinin sınırdan rahatlıkla geçtikleri iddiaları yıl boyunca dile getirildi. Yine bu dönemde Suriye'deki iç savaş ortamında yaşadıkları bölgede (Rojava) kendi öz yönetimlerini oluşturarak kanton meclisleri oluşturan Kürtler tüm karar alma süreçlerini halkla yürütmeye başladılar. Fakat IŞİD 2014'ün Eylül ayında Rojava'da oluşturulan 3 kanton yönetiminden Kobanê'yi hedef aldı. Aylarca ağır donanımlı silahlarla Kobanê'ye adeta imha amacıyla saldıran IŞİD burada YPG/YPJ direnişiyle karşılaştı.

Tüm çağrılara rağmen Türkiye'nin sınır güvenliğini ciddiyetle yapmaması üzerine Türkiye'de pek çok kişi ve siyasal grup sınır nöbeti tutmak için Suruç'a gitti. Uluslararası kamuoyunun da tepkileri üzerine Türkiye Kürdistan yönetiminin Kobanê'ye Türkiye toprakları üzerinden peşmerge göndermesine izin verdi. Bu arada çeşitli ülkelerin meydana getirdiği koalisyon güçleri de havadan IŞİD'e saldırı başlattı.

YPG/YPJ'nin etkili direnişiyle 2015 yılının ilk aylarında IŞİD sokak sokak çatışmaların yaşandığı Kobanê'den tamamen çıkarıldı.

Yılın ifade özgürlüğü açısından en sorunlu alanı internet oldu. Gezi Parkı eylemleri döneminden bu yana internet özgürlüğünü sorgulayan hükümet nihayet yolsuzluk operasyonları sonrasında internette yeni düzenlemeler içeren yasaları TBMM'den geçirdi.

Fakat 2 Ekim 2014'te Anayasa Mahkemesi, TİB'in "millî güvenlik", "kamu düzeninin korunması" ve "suç işlenmesinin önlenmesi" gibi nedenlerle ve "gecikmesinde sakınca bulunan hallerde" bir internet sitesini 4 saat içinde kapatma yetkisini Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal ederek "sansür" iddialarını bir süreliğine de olsa öteledi.

Bu arada İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı da 17 Ekim 2014'te aldığı kararla yolsuzluk ve rüşvet operasyonlarında şüpheli duruma düşen herkes için takipsizlik kararı verdi Karar soruşturma dosyasına konu olan ve internette yayılan tüm ses kayıtlarının TBMM'nin konuyu soruşturan komisyonu tarafından imha edilmesine karar vermesine de yol açtı.

Tüm bu bilgiler ışığında umarız 2015 yılı, yaşam hakkına ve işkence görmeme yasağına hem dışarıdaki özgür insanlar hem de özgürlüğünden çeşitli nedenlerle alıkonmuş insanlar açısından saygı duyulduğu, basına, internete, düşünce ve ifade özgürlüğüne hiçbir mecrada müdahale edilmediği ve bunun meydanlarda da kullanılabildiği, biber gazının ve elbette rüşvet ile yolsuzluğun yaşantımızdan çıktığı bir yıl olur.

GİRİŞ

2014 yılı, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin Birleşmiş Milletler (BM) tarafından kabul edilmesinin 66. Yıldönümü oldu. BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği de 2014 yılı için "İnsan Hakları 365" (Human Rights 365) sloganını benimsedi ve bunu tüm dünyaya duyurdu.

10 Aralık 1948 tarihinde kabul edilen Evrensel Bildirge'nin başlangıç bölümünde insanlık ailesinin bütün üyeleri için eşit, bölünemez ve devredilmez hakların tanınmasının, dünyada özgürlüğün, adaletin ve barışın temeli olduğu, eğer hakları korunamıyor ise herkesin zulüm ve baskıya karşı son çare olarak direnme hakkına başvurmak zorunda kalabileceği belirtilmiştir.

Buna karşın günümüzde Evrensel Bildirge'de yer alan hak ve özgürlüklere dayalı uluslararası bir düzen hala kurulamamıştır. İnsanların ırkından, renginden, cinsinden, cinsel yöneliminden, dilinden, din ve mezhebinden, inancından, etnik kimliğinden, siyasi-vicdani ve felsefi kanaatinden bağımsız olarak, insan olmaktan gelen hakları ve dokunulmazlıkları olduğu temel fikri dünya çapında yeterli koruma bulamamaktadır.

Dünyanın hemen her yerinde halklar ve toplumlar, Devletler tarafından uygulanan politikaların insan hakları değerlerinde yarattığı aşınmaya karşı direnme haklarını kullanarak insan hakları ve değerlerini korumak için etkili bir şekilde mücadele ediyorlar. Bu bağlamda 2014 yılında gerek Türkiye'de gerekse de Ortadoğu'da barış için mücadele edildiğine, zulüm ve baskıya karşı ise aktif direnme hakkının kullanıldığına tanıklık ettik.

Dünyada ve Türkiye'de tüm baskılara karşın sokaklara çıkan, örgütlenen, yaşam alanlarını korumaya çalışan insanlar direnmeye, başka bir yaşam mümkün demeye çalışırken, dünyanın her yanında otoriter rejimler polis şiddetiyle bu direnci kontrol etmek ve bastırmak için uğraşılar.

Yıl boyunca dünyanın pek çok yerinde yine askeri darbeler, iç çatışmalar, savaşlar ve işgal-ler nedeniyle başta yaşam hakkı, işkence yasağı ihlali, soykırımlar ve kitlesel göçler olmak üzere çok ağır insan hakları ihlalleri yaşanmıştır. Bu hak ihlallerinin yoğunluğu ve yaygınlığı bakımında bölgemiz Ortadoğu, bilhassa da komşumuz Suriye öne çıkmaktadır. Özellikle IŞİD gibi çağdışı silahlı örgütlerin Şengal, Ninova ve Rojava'ya yönelik saldırıları sonucu Ortadoğu'nun kadim halklarının maruz kaldıkları soykırım tehlikesi ile Ukrayna'da yaşanan iç savaş 2014 yılına damgasını vurmuştur.

Maalesef 2014, ülkemizde de ağır insan hakları ihlallerinin yaşandığı bir yıl olmuştur. İnsan hakları ihlallerinde görülen tüm çeşitliliğe ve yoğunluğa karşın başta maden ocaklarında olmak üzere yaşanan iş kazaları/cinayetleri, Suriye ve Ortadoğu'da sürmekte olan savaş nedeniyle yaşanan kitlesel göçler ve sığınmacı sorunları, Kobanê direnişi ve bu direnişi sahiplenmeye çalışan toplumsal kesimlere yönelik gösterilere müdahale sırasında yaşanan polis şiddeti bu yılın öne çıkan insan hakları sorunları olmuştur.

Son yıllarda kamu idaresinin daha da artan biçimde güvenlik politikalarına ve polis şiddetine dayandırılması Türkiye'nin süreklilik arz eden temel insan hakları sorunu haline gelmiştir. Hal böyle iken yeni güvenlik paketlerinin çıkarılması ya da TBMM ye sunulması demokrasinin geleceği açısından kaygı vericidir.

2014 yılında yaşanan ihlallere dair detaylı bilanço'ya ve olaylara raporun ilerleyen bölümlerinde ulaşabilirsiniz. Karşı karşıya olduğumuz durumu ele aldığımız başlıklar kapsamında inceleyecek olursak;

Yaşam Hakkı ihlali sadece devletin güvenlik güçleri tarafından gerçekleştirilenleri değil, üçüncü kişiler tarafından gerçekleştirilen fakat devletin, "önleme ve koruma" yükümlülüğünü yerine getirmeyerek neden olduğu ihlalleri de kapsamaktadır. Gerek devletin önleme ve koruma yükümlülüğüne, ihlal yasağının mutlak niteliğine karşın 2014 yılında hayatın her alanında yaşam hakkı ihlalleri yaşanmıştır. Bu ihlaller güvenlik güçlerinin şiddetinden iş kazaları/cinayetlerine, kadına yönelik şiddete kadar pek çok nedenle gerçekleşmiştir.

Ayrıca Suriye'de sürmekte olan iç savaş ve IŞİD Örgütü'nün Rojava'ya yönelik saldırılarının Türkiye'ye yansımaları sonucunda da yaşam hakkı ihlalleri yaşanmıştır. Bu çerçevede patlayan bomba, çatışmalardan seken kurşun, sınırı geçenlere açılan ateş vb nedenlerle ölümler meydana gelmiştir.

İşkence, hala ülkemizdeki insan hakları ihlalleri arasında önemli bir yer tutmaktadır. Güvenlik güçlerinin gözetim ve denetimi altındaki yerlerde, gözaltı merkezlerinde, cezaevlerinde, askeri kışlalarda işkence halen devam etmektedir. Ayrıca, en uç örneğini 6-7 Ekim Kobanê Protestoları sırasında gördüğümüz toplantı ve gösterilere yönelik kolluk güçlerinin aşırı/ölçsüz/orantısız müdahalesiyle işkence ve diğer kötü muamele fiilleri sokakta, açık alanda da yapılabilmektedir.

Askeri ceza ve disiplin evleri de yoğun işkence ve kötü muamele iddialarına karşın hala her türlü denetimden uzak kapalı bir kutu durumundadır. Cezaevlerinin izlenmesi ve denetimi için 4681 sayılı kanunla kurulmuş olan ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları genel olarak etkin izleme işlevini yerine getirmemekle birlikte, yasal kısıtlılık nedeniyle askeri ceza ve tutukevlerinde izleme ve denetim de yapamamaktadırlar. Buralarda yaşanan işkence ve kötü muamele olayları hakkında ancak bir ölüm gerçekleştiğinde kamuoyunun bilgisi olabiliyor.

Cezasızlık hala işkence ile mücadelede en önemli engeldir. Faillere hiç soruşturma açılması, açılan soruşturmanın kovuşturmayla dönüşmemesi, dava açılan vakalarda işkence yerine daha az cezayı gerektiren suçlardan iddianame düzenlenmesi, sanıklara hiç ceza verilmemesi ya da işkence dışında cezalar verilmesi ve cezaların ertelenmesi gibi nedenlerle cezasızlık olgusu işkence yapılmasını mümkün kılan en temel unsurlardan birisi olarak hala karşımızda durmaktadır. Nitekim, Gezi Parkı Protestoları sürecinde kolluk güçleri tarafından öldürülen Ethem Sarısülük, Mehmet Ayvalıtaş ve Ali İsmail Korkmaz davalarındaki göstermelik yargulamalar, bu davaların nakil yoluyla mağdur yakınlarının takip edemeyecekleri yerlere nakledilmeleri ve mahkemelerde sanıkların açıkça kolanması cezasızlığa karşı yargının olumsuz tutumunu bir kez daha göstermiştir.

Cezasızlık başta hükümet ve devlet yetkililerinin söylemleriyle güçlendirilmekte, tüm AİHM içtihatlarına rağmen yargı görevlilerinin kararlarıyla da sürdürülmektedir. 2010 referandumunun ardından mağdurları tarafından adil bir yargılama düşüncesiyle yapılan suç duyuruları üzerine işkence ve gözaltında ölüm gibi suçlardan açılan 12 Eylül davaları ya soruşturma aşamasında ya da yargılama aşamasında kapatılmış, dönemin failleri korunmuştur. İnsan hakları örgütlerinin tüm çabalarına ve uğraşlarına rağmen özellikle 1990'lı yılların ilk yarısında meydana gelen ağır yaşam hakkı ihlallerine yönelik soruşturmalar ise 2010 yılından itibaren zamanaşımı bahanesiyle kapatılmıştır. Faillerin önemli bir kısmı hala kamu görevi yürütmektedir. Yapılan yargulamalarda ise olayın tarafı mağdurlara, yakınlarına ve insan hakları savunucularına kolaylık göste-

rilmemiş ve “güvenlik” gerekçesi adı altında açılabilen davaların dosyaları da görülmesi gereken yerlerden kilometrelerce uzağa nakledilmiştir.

Cezasızlıkta yetkililerin geliştirdiği bir başka mekanizma daha vuku bulmuştur. Yakın zamanda buna Veli Saçılık ve 28 Mart 2006 Diyarbakır olaylarında yaşamını yitiren A.Y. hakkında verilen kararlarda şahit olduk. Buna göre yargı makamları Burdur Cezaevi’ne müdahale eden jandarmanın saldırısı sonucu kolunu kaybeden Veli Saçılık davasında da A.Y.’nin ailesinin tazminat talebinde de “olay yerinde meydana gelen kolluk kuvveti müdahalesinin kişiler tarafından öngörülebilir olması gerektiği, meydana gelen fiziksel zararın kişinin kusuru olduğu, müdahaleyi gerçekleştiren kolluğun suçsuz olduğunu” ifade eden kararlar alınmıştır. Yaşam hakkına müdahale eden veya işkence suçunu işleyen kolluğun bu kararlarla yeni bir koruma zırhına alınması gelecek açısından son derece vahimdir.

6-7 Ekim Kobanê Protestoları sırasında başta kolluk güçlerinin sebep olduğu hak ihlalleri olmak üzere yaşanan tüm ihlallere yönelik henüz etkin bir soruşturmanın başlamamış olması da Türkiye’deki cezasızlık politikasını bir dışa vurumudur.

2014 Türkiye’nin insan hakları ve demokrasi genel sorununun en önemli halkası olan Kürt Sorunu’nun barışçı yollardan çözümüne yönelik çabaların durağanlaştığı, yerinde saydığı bir yıl olmuştur. Özellikle hükümet tarafının çabalarının beklentilerin altında kalması, hatta süreci tek taraflı olarak kontrol altında tutma isteği, süreci hukuksal bir zemine oturtacak bir yasal düzenleme yapılsa da içinin yeterince doldurulmaması süreçte ciddi bir tıkanmaya yol açmıştır. Hükümetin “kamu düzeni sağlanacak” söylemi otoriterliğin bahanesi yapılmak istenmekte, güvenlik eksenli bakış açısı sürecin ilerlemesinin en büyük engeli olarak ortaya çıkmaktadır. Barış ve çözüm sürecinin toplumsal barışı sağlayabilmesi ve adaletli bir barış inşa edebilmesi için mutlaka “Hakikat ve Adalet Komisyonu” kurulması gerektiğini bir kez daha belirtmek isteriz.

Kürt meselesi kapsamında devam eden sorunlara bakacak olursak;

Anadil hakkının kullanımını, Kürt dilinin kullanımını yasal güvenceye alan yaşamsal değişiklikler yapılmamıştır, konu hala siyasetin malzemesi olarak kullanılmaktadır.

Kürt sorununun farklı boyutlarını siyasetin ve kamuoyunun gündemine taşıyanlar üzerinde bir baskı aracı niteliğindeki KCK yargılamalarından hala cezaevinde olan kişiler bulunmaktadır. Uzun tutukluluk süreleri adeta bir cezalandırmaya dönüşmüştür.

Olağanüstü hal kaldırılmış olmasına rağmen koruculuk sisteminin fiilen sürmektedir. Bu durum çatışmalı dönemde topraklarını terk etmek zorunda kalanların, köyelerine geri dönüşleri, çalışma ve barınmaları için uygun koşullar hala yaratılamamıştır.

Yaklaşık 2 yıldır çatışmasızlık sürmesine rağmen çok sayıda karakol ve kalekol yapımının sürmesi Türkiye Kürdistan’ında güvenlik politikalarının öncelikli olarak sürdürüldüğünü göstermektedir.

2014 yılında düşünce ve ifade özgürlüğü alanında ciddi ihlaller olmuş, özellikle siyasal iktidarın basın üzerindeki baskı ve kontrolü kaygı verici boyuta ulaşmıştır. Bu yıl içinde de gazeteci, yazar, insan hakları savunucusu vb. çok sayıda kişiye davalar açılmış, dergi ve kitaplar toplatılmış, gazeteler kapatılmıştır.

Alevilerin eşit yurttaşlık hakkı talepleri 2014 yılında da karşılığını bulamamıştır. AİHM’in zorunlu din derslerinin kaldırılması ve Cem Evlerinin ibadethane olarak kabul edilmesi ile ilgili kararlarının gereği yerine getirilmemiştir.

AİHM Büyük Dairesi'nin vicdani ret hakkının tanınması ile ilgili kararının gereği yerine getirilmemiş, bunun yerine bedelli askerlik çıkarılarak vicdani ret hakkı adeta satılmaya çalışılmış, askerlik kanunda değişiklikler yapılarak Avrupa Konseyi'nden ek süre talep edilip, hakkın gereği yerine getirilmemiştir.

TCK 301. Madde her ne kadar 2008 yılında değiştirilmiş olsa da mevcut hukuk mevzuatında özgürlükler önünde tehdit yaratan ve birbiri yerine kullanılacak en az 13 madde daha (TCK 84, 125, 132, 134, 215, 216, 218, 285, 286, 288, 299, 305, 318. maddeler) bulunmaktadır. Bunlar dışında birçok yasada da ifade özgürlüğünü kısıtlayıcı nitelikte hükümler vardır. Ancak, Terörle Mücadele Yasası üzerinde ayrıca durmak gerekir. Bu yasa sadece düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğü açısından değil, aynı zamanda çocuk hakları, sanık hakları vb. birçok yönden de ciddi ihlallere kaynaklık etmektedir.

2014 yılında yapılan yerel seçimlerde seçim öncesi HDP ve BDP'ye yönelik linç teşebbüsleri sonucu çok sayıda hak ihlali yaşanmış, bunun yanı sıra partilerin asgari düzeyde seçim propagandası yapmaları engellenmeye çalışılmıştır. Türkiye seçme ve seçilme hakkı önündeki engelleri kaldırmadığı gibi %10 gibi dünyanın en büyük seçim barajını muhafaza etmeye devam etmiştir. Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru yolu ile yapılan müracaatta %10'luk seçim barajı tartışmaya açılmıştır. İnsan hakları örgütleri olarak %10'luk seçim barajının AYM tarafından mutlaka iptal edilmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Başta KESK olmak üzere DİSK ve bağlı sendikaların yönetici ve üyelerine yönelik daha önceki yıllardan açılmış davalar devam etmektedir.

2014 yılı da bir önceki yıl gibi toplantı ve gösteri özgürlüğü açısından da ihlallerin ve kısıtlamaların olağan üstü bir şekilde yaşandığı bir yıl olmuştur. Kolluk güçlerinin bu yıl içinde de barışçıl gösterilerde basınçlı su plastik mermi, kimyasal silah/gösteri kontrol ajanları ve hatta ateşli silahlar kullanarak aşırı/ölçsüz/orantısız güç ve şiddete başvurmuştur.

2014 yılında da cezaevleri, insan hakları ihlallerinin yoğun yaşandığı yerler olma özelliğini sürdürmüştür.

Cezaevlerinde sağlık hakkı alanında ciddi sorunlar bulunmaktadır. Tutuklu ve hükümlülerin tıbbî yardıma ulaşma konusunda önemli engellerle karşılaştığı ve gerekli tıbbî personelle, araç-gerecin cezaevlerinde bulunmadığı gözlemlenmektedir. 2014 yılına girerken cezaevlerinde 657 hasta mahpustan 243'ü ağır durumda idi. İnsan hakları alanında mücadele edenlerin inatçı çabaları devam etmekle beraber halen cezaevlerinde 649 hasta mahpus olup bunlardan 247'si ağır durumda tedavi ve tahliye edilmeyi beklemektedir. 05 Mart 2013 tarihinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Gülay Çetin/ Türkiye kararı ile ağır hastalığı olan tutukluların korunmasına yönelik mevcut düzenlemeleri yeterli bulmayarak Türkiye'yi işkence yasağını ihlal ettiği için mahkum etmesine karşın cezaevlerindeki ağır hastaların infazlarının ertelenmemesini anlamak mümkün değildir. Dahası, 24 Ocak 2013 tarihinde kabul edilen 6411 Sayılı Kanun ile hasta hükümlülerin infazının geri bırakılma koşullarının "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağına değerlendirilmesi" koşuluna bağlanması ve bunun sonucu maruz kaldığı ağır hastalık veya sakatlık nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyeceği Adli Tıp Kurumu raporlarıyla dahi tespit edilen pek çok hasta tutuklu ve hükümlü dosyalarının Savcılıklar önünde bekletilmesi ve dahası reddedilmesi vicdanen de hukuken de kabul edilebilir değildir.

2000 yılından bu yana uygulanmakta olan tecrit ve tretmana dayalı ceza infaz sistemi, tutuklu ve hükümlülerin fiziksel-sosyal-ruhsal bütünlüğünü tehdit etmeye devam etmektedir. Bir ve üç kişilik oda sisteminde tutukluların ve hükümlülerin birbirleriyle sosyal ilişki kurması engel-

lenmektedir. Bu durum onların ruh sağlığı üzerinde ağır hasarlara yol açmaktadır. Bu ağır izolasyon koşullarını yumuşatmak için Adalet Bakanlığı'nın 10 tutuklu ve hükümlünün haftada 10 saat bir araya gelerek sosyalleşmesini öngören 22 Ocak 2007 tarihli genelgesi (45/1) yürürlükte olmakla birlikte halen etkin ve sorunsuz biçimde uygulanmamaktadır.

Yine 2000 yılında Adalet Bakanlığı tarafından vaat edilen, cezaevlerinin şeffaflaşmasını sağlayacak olan cezaevlerinin bağımsız, demokratik ve mesleki kurum temsilcilerinden oluşan kurullarla sivil denetime açılması yönünde bir gelişme de yoktur.

Cezaevlerinde bulunan çocukların, cezaevi psikolojisini kaldıramadıkları, ciddi tıkanmalar yaşadıkları için kendilerine zarar vermek suretiyle, intihar girişiminde buldukları, İHD şubelerine kendilerinin, ailelerinin ve diğer mahpusların yaptıkları başvurulardan anlaşılmaktadır. Çeşitli disiplinlerden bilimsel araştırmalar genelde cezalandırmanın özelde ise kapatmanın suçu önleyici ya da eğitici hiçbir etkisinin olmadığını ortaya koymaktadır. Bu nedenle insanlık dışı bir uygulama olan çocuk cezaevleri kapatılmalıdır.

LGBTİ bireyi mahpuslar cezaevine girişte LGBTİ olduklarını ifade edip (eğer varsa) LGBTİ bireylerin bulunduğu koşula gitmek isterlerse kendilerinde LGBTİ olduklarını gösteren, ispatlayan sağlık kurulu raporu isteniyor. LGBTİ mahpuslar bu sağlık kurulu raporunu almaları için kendilerine heyet raporu verebilecek devlet hastanelerine gönderiyorlar ve muayeneden geçmek zorunda bırakılıyorlar. Bir insanın kendi kimliğini doktor raporuyla ispatlamak zorunda bırakılması onurunu rencide edici bir uygulamadır. Bu uygulamadan vazgeçilmelidir.

2014 yılında da esnek üretim, güvencesiz çalışma, taşeronlaştırma ve performans gibi uygulamalar yoluyla emekçilerin ağır ve acımasız çalışma koşulları devam etmiştir. Özellikle esnek çalışma modeli ile birlikte getirilen "bireysel sözleşme" modeli de modern köleliğin aldığı son biçimdir. Ancak 2014 yılı özellikle madenlerde yaşanan toplu iş cinayetleriyle tarihe geçecek kara bir yıl olmuştur.

İşyerlerinde sağlık ve iş güvenliği açısından etkin denetim mekanizmalarının işletilememesi nedeniyle her geçen gün artan iş kazaları ve meslek hastalıkları sonucunda işçilerin sağlıklı yaşam hakları ellerinden alınmaktadır. Türkiye ölümlü iş kazalarında dünya sıralamalarında ön sıralarda yer almaktadır.

Türkiye'de çalışma yaşamında yaşanan en önemli sorunlardan birisi de taşeron işçiliğidir. Haklarını aradıkları ve sendikalaştıkları gerekçesiyle taşeron işçiler sık sık işten atılmaktadırlar.

Pek çok uluslararası sözleşme ve ulusal hukuk metinlerinde ve Anayasamızda sağlıklı çevrede yaşama hakkı kabul edilmiş olmasına karşın maalesef ülkemizde insanlar; özgürlük, eşitlik ve yeterli yaşam koşullarını sağlayan onurlu ve refah içinde bir çevrede yaşayamıyor. Türkiye, küresel iklim değişikliğinin artmasına yol açan karbon gazı salınımında dünya ülkeleri arasında 23. sırada yer almaktadır.

Ekonomik büyüme, kâr ve rant hırsıyla siyanür liçi ile altın arama, doğanın kılcal damarları işlevi gören derelere HES'lerin yapımı, kültürel, tarihsel ve doğal mirası yok eden büyük baraj inşaatları, uluslar arası tekellere parsellenen su kaynakları, şehrimizi de tehdit eden termik santraller ve nükleer santral sevdası ile yaşam alanlarımıza saldırılmakta ve yaşam hakkımız ihlal edilmektedir.

Türkiye kadına yönelik ayrımcılık ve şiddetin çok yoğun olduğu bir ülkedir. Hukuk sisteminin halen cinsiyetçi öğelerden arındırılmamış olması, yargı ve kolluk güçlerinin uygulamalarında kadına, erkek egemen kimliğin ötekileştirici bakışı ülkemizi kadınlar için yaşanması zor bir ülke haline getirmektedir. Bir yandan kadınların toplumsal ve aile içindeki konumunda hızlı bir

dönüşüm yaşanırken diğer yandan kadınların daha etkin, daha özgür bir kimlik edinme yönündeki çabaları şiddetle, ölümlerle bastırılmaktadır.

Ayrıca ülkede cinsel kimlikleri, kadın ve erkek olarak mutlaklaştıran erkek egemen zihniyet karşısında LGBTİ bireyler, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelimleri nedeniyle toplumsal boyutta olduğu kadar herhangi bir sorun nedeniyle kamu otoriteleri ile karşı karşıya kaldıklarında da ayrımcılığa uğramaktadır. Uygulanan şiddet, aşağılama ve dışlamanın yanı sıra kişilerin bedensel bütünlüklerine yönelik olmakta ve pek çok kez yaşam hakkı ihlalleriyle de sonuçlanmaktadır. Nefret söylemlerinin hedefi olmaktan kurtulamayan LGBTİ bireylere karşı sergilenen şiddet içinde güvenlik görevlileri tarafından uygulanan işkence, kötü ve küçük düşürücü muameleler ciddi bir yer tutmaktadır.

Devletler sadece kendi ülkesinin vatandaşlarının yaşam haklarını korumakla yükümlü değildirler. Ülkemiz, önemli bir mülteci ve sığınmacı nüfus hareketi için “geçiş ülkesi” durumundadır. Ağır hak ihlallerine uğradıkları için ülkelerini terk eden bu insanlar, yolculukları sırasında insan kaçakçılarının aldatma ve istismarına maruz kalmakta, hatta yaşamlarından olabilmektedirler. Ülkelerine geri gönderilmek üzere özgürlüklerinden mahrum bırakılan göçmenlerin tutulduğu alıkonma merkezlerinde de ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Kötü fiziki koşullara sahip bu merkezlerde sığınmacıların zorunlu ve insani ihtiyaçları yeterince karşılanamamaktadır. Geri gönderme merkezlerinin hukuki statüsünü düzenleyen bir yasa henüz çıkarılmamıştır.

Türkiye mülteci ve göçmenler için gerekli yasal düzenlemeleri yapmaktan, temel ve insani ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlayacak koşulları iyileştirmekten uzak tutumunu 2014 yılında da devam ettirmiştir.

Suriye’deki iç savaştan kaçarak Türkiye’ye sığınanların sayısı resmi değerlendirmelere göre 1,6 milyonu, resmi olmayan değerlendirmelere göre ise 2 milyonu aşmış durumdadır. Suriye’den gelen mülteci/sığınmacının sadece 220 bini görece iyi olanaklara sahip 22 kampta yaşama imkânı bulabilmektedir. Geri kalan mülteciler/sığınmacılar ise kendilerini korumak ve yaşamlarını idame ettirebilmek için kaderleri ile başa baş bırakılmış durumdadırlar. Bu kişilerin sadece yüzde 15’i insani yardım kuruluşlarından ya da ajanslarından yardım alabiliyorlar. Başta yiyecek ve barınma olmak üzere temel yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamak için asgari ücretin de altında kölelik koşulları altında çalışmak, çocuklarını çalıştırmak ve hatta dilenmek gibi gayri insani yollara başvuruyorlar.

Şengal, Ninova ve Kobane’ye yönelik IŞİD saldırıları nedeniyle halkların ağır bir soykırım tehdidi altında kalması büyük bir insani trajediye yol açmıştır. Çadır kentlerde toplanan yüzbinlerce sivil, yaşlı, kadın ve çocuk ağır kış koşullarında büyük bir yaşam kavgası vermektedir. Suriyeli sığınmacılara tanınan geçici koruma statüsünün Irak’lı sığınmacılara tanınmaması başta sağlık olmak üzere önemli insan hakları ihlallerine sebep olmaktadır.

YAŞAM HAKKI

Türkiye kamuoyu yine devlet eliyle yaşam hakkının ihlal edildiği pek çok olaya 2014 yılında da tanıklık etti. Yargısız infazlar, faili meçhul silahlı saldırılar sonucu veya sınır geçişi yapmak isteyenlere açılan ateş sonucu ölenlerin yanı sıra hala temizlenmemiş kara mayınları veya askeri bölgelere yakın yerlerde bulunan patlayıcıların infilak etmesiyle onlarca insan yaşamını yitirdi.

Ölümler meydana gelirken ve bir daha devlet eliyle ölümlerin meydana gelmemesini dilerken bir yandan da daha önce bu suç işlenmiş kamu görevlilerinin yine cezasızlık zırhıyla korunduğuna şahit olduk. Raporun ilerleyen bölümlerinde de göreceğiniz üzere hemen hemen tüm yargılamalarda veya soruşturmalarda yaşam hakkını ihlal eden kolluk görevlilerinin veya amirlerinin yürütme ya da yargı aracılığıyla korunduğunu, yasaların gerektirdiği cezalara uygun yargılama dahi yapılmadığını tespit ettik.

Aylarca yaşam mücadelesi verdikten sonra 11 Mart 2014'te kaybettiğimiz Berkin Elvan'ın ölümüyle ilgili devam eden süreçte Emniyet'in olay günü olay yerinde bulunan polislerin adlarını vermemesi ama asıl ondan daha da önemli olan o dönem Başbakan sıfatıyla kitlelere seslenen Recep Tayyip Erdoğan'ın Berkin Elvan'ın annesini yuhalatması cezasızlığın beslendiği kaynağı açıkça ortaya koymaktadır: Siyasi iktidarların söylemleri.

Zira aynı siyasi iktidar daha sonra da Ahmet Şahbaz adlı polisin öldürdüğü Ethem Sarısülük'le ilgili davada kararın açıklanacağı gün yaptığı konuşmada polisin Gezi Parkı eylemlerinde kendisini koruduğunu, bu nedenle haksız yere yargılandıklarını, polisler ve sivil esnaflar tarafından linç edilen Ali İsmail Korkmaz'ın davasında ise yeri geldiğinde esnafın mahallenin polisi, koruyucusu olduğunu dile getirmiştir.

TİHV olarak uzun yıllardır insanlığa karşı işlenen suçlarda zamanaşımı hükümlerinin işletilemeyeceğini dile getirdik. Fakat raporun çeşitli bölümlerinde rastlanacağı üzere yapılan yargılamalarda (örneğin 12 Eylül'ün işkence davalarında olduğu gibi) yargı mensupları dosyalara zamanaşımını uygulamak suretiyle de faillerin cezasız kalmasına bir kez daha olanak sağlamışlardır.

Raporun yaşam hakkı ihlalleriyle ilgili bu bölüme yeniden göz attığımızda artık göz yaşartıcı kimyasal gaz kullanımının yeni bir öldürme biçimi olduğunu söylemek mümkündür. Sadece 2014 yılında kolluğun kullandığı biber gazı/gaz bombası gibi silahlar nedeniyle 7 kişinin ölmesi, bu kimyasal ajanların kullanımının bir an evvel yasaklanması için en önemli gerekçesidir. Bu bağlamda oluşturulan Biber Gazı Yasaklansın İnisyatifi dönem dönem açıklamalarda bulunmuştur. Bunlardan birine eklerden ulaşılabilir.

Başta AİHS'in 2. ve 3. maddeleri olmak üzere hala AİHM'in en çok ihlal kararı verdiği ülkelerden olan Türkiye'nin insan hakları ihlali sicilinde düzelme görülme isteniyorsa bir devlet politikası olan cezasızlığa son verilmesi gerekmektedir. 2014 yılında da AİHM, 2006 yılında polisin "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle vurarak öldürdüğü Murat Kasap davasında olduğu gibi Türkiye'yi defalarca mahkûm etti. 2014 yılının AİHM kararlarına eklerden ulaşılabilir.

AİHM'in Türkiye'yi mahkûm ettiği başlıklardan biri de Türkiye'nin sorunu görmezden gelerek her yıl onlarda erkeğin ölümüne neden olan asker ölümleridir. TİHV olarak her ne kadar kışlalarda şüpheli şekilde yaşamını yitiren her askerin adına ulaşmasak da raporun devamında bu sene tespit ettiğimiz kişilere ulaşılabilir. Ayrıca şüpheli asker ölümlerinde de var olan cezasızlık sorununu ele alan Cansu Şengür'ün değerlendirmesini de ekten okuyabilirsiniz.

1. YAŞAM HAKKI İHLALLERİ¹

1.1. Yargısız İnfazlar (6-8 Ekim hariç)²

	Silah				Gaz Bombası		Araç Çarpması		Ses Bombası		Belirsiz
	Tekil Vaka		Gösteri		Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı	Ölü
	Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı							
Polis	7	13	3	3	5	6	2	2	1	-	1
Jandarma	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Asker	22 ³	46	6	5	-	1	-	1	-	-	2
Korucu	5	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	34	88	9	8	5 ⁴	7	2	3	1	-	3
Toplam Ölü	54 (6-8 Ekim Hariç)										
Toplam Yaralı	106										

X.X.

Diyarbakır'da 8 Ocak 2014'te, meskûn mahalde aşırı hız yapan sivil polis aracının çarptığı ve adı öğrenilemeyen bir kişi kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi.

K.S.

İstanbul'da 8 Ocak 2014'te, Gasp Büro Amirliği'ne bağlı polis ekiplerinin, gasp suçundan arandığı öne sürülen K.S.'ye TEM

Otoyolu'nda ateş açmaları sonucu K.S. ağır yaralı halde Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldı. K.S.'nin vurulmadan önce kendisini takip eden polis ekibine ateş açtığı ileri sürüldü.

P.Ç.

Balıkesir'de 13 Ocak 2014'te, P.Ç. adlı hemşire çalıştığı Devlet Hastanesi Yoğun Bakım Servisi'ne gelen polis memuru olan eşi ile tartışırken eşi E.Ç. tarafından başından

¹ Başlık, yargısız infaz, "dur" ihtarı sonucu ve rasgele ateş açma sonucu ölümler/yaralanmalar ayrıca faili meçhul cinayetler/saldırıları ve 6-8 Ekim 2014 tarihleri arasındaki Kobanê eylemlerini özel olarak kapsamaktadır.

² Yargısız infazlar ve faili meçhul cinayetlere ilişkin Kobanê eylemlerindeki can kayıplarının da yer aldığı tüm veriler için ilgili bölümün sonuna bakınız.

³ 19'u sınırda meydana gelen ölüm

⁴ Tamamı gösterilerdedir.

iki kurşunla vurularak ağır yaralandı.

Fayat Arslan

Suriye'den 23 Ocak 2014'te Kilis'in İnanlı Köyü üzerinden Türkiye'ye yanlarında getirdikleri çaylarla beraber girmek isteyen 2 kişiye askerî ekibin "dur" ihtarına uymadıkları gerekçesiyle açtıkları ateş sonucu Fayat Arslan yaşamını yitirdi, Yusuf Karaçizmeli de ağır yaralandı. Olayın ardından Gaziantep 5. Zırhlı Tugay Askeri Savcılığı başlatılan incelemede ise olay sırasında ateş açtıkları belirlenen ve isimleri açıklanmayan 3 asker gözaltına alındı.

A.Ö.

Aydın'ın İncirliova İlçesi'ne bağlı Acarlar Belde-si'nde 24 Ocak 2014'te, trafik kontrolü yapan polis ekibinin "dur" ihtarına uymadığı iddiasıyla bir araca açtığı ateş sonucu A.Ö. (23) vurularak yaralandı.

Ahmet Mahmut Henan

Suriye'nin Afrin Kenti'nden ihtiyaçlarını karşılamak için 5 Mart 2014'te Kilis'e geçmek isteyen Suriye vatandaşı Ahmet Mahmut Henan'ın (45) askerlerin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi.

X.X., X.X., X.X.

Suriye'nin Rojava Bölgesi'nden ihtiyaçlarını karşılamak için 7 Mart 2014'te Şırnak'ın Cizre İlçesi'ne bağlı Bazıxt (Katran) Köyü'ne geçmek isteyen 8 kişilik iki Kürt aileye askerlerin açtığı ateş sonucu 3 kişi yaralandı.

Berkin Elvan

İstanbul'un Şişli İlçesi'ne bağlı Okmeydanı Semti'nde 15 Haziran 2013'te, Gezi Parkı eylemlerinin devam ettiği dönemde evinden ekmek almaya çıktığı sırada eylemcilere saldıran polisin kullandığı gaz bombası kapsülünün başına isabet etmesi sonucu ağır yaralanan ve 269 gündür yoğun bakımda tedavi gören Berkin Elvan (15) Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 11 Mart 2014'te yaşamını yitirdi.

Eladinê Qavaz

Suriye'nin Rojava Bölgesi'nden akrabalarını ziyaret etmek için 14 Mart 2014'te Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ne bağlı Atmenek Köyü'ne geçmek

isteyen Eladinê Qavaz (32) askerlerin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi.

Kawa Abdullah

Suriye'nin Rojava Bölgesi'nden ihtiyaçlarını karşılamak için 14 Mart 2014'te Mardin'in Derik İlçesi'ne geçmek isteyen Kawa Abdullah (25) askerlerin açtığı ateş sonucu yaralandı.

M.E.

Diyarbakır'ın Silvan İlçesi'nde 25 Mart 2014'te, BDP'nin seçim mitinginin ardından dağılan gruba saldıran polisin kullandığı gaz bombası kapsüllerinden birinin başına isabet ettiği M.E. (10) ağır yaralandı.

Kadir İnan

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 27 Mart 2014'te Van'da düzenlediği seçim mitinginin ardından AKP taraftarlarıyla BDP taraftarları arasında çıkan arbedeye silahla müdahale eden polisin açtığı ateş sonucu olayları bir otelin balkonundan izleyen Kadir İnan (22) adlı işçi göğsünden vurularak ağır yaralandı.

Cafer Turgut

İstanbul'un Pendik İlçesi'nde 5 Nisan 2014'te, otomobil hırsızlığı yaptıkları iddiasıyla polis ekibi tarafından kovalanan 2 kişinin bulunduğu araca ateş açılması sonucu Cafer Turgut (25) yaşamını yitirdi, Eyüp Mutgam da yaralandı.

Vedat Sabuncu

İzmir'in Kemalpaşa İlçesi'nde 6 Nisan 2014'te, polis memuru Ö.Y. darp edildiğini iddia ettiği çay bahçesine giderek işletmeci Vedat Sabuncu'yu (43) beylik tabancasıyla vurarak öldürdü.

A.O.

Ağrı'daki seçim sonuçlarının AKP'nin yaptığı itirazlar nedeniyle kesinlik kazanmamasını 7 Nisan 2014'te Diyarbakır'da protesto eden gruba polis ekiplerinin saldırdığı esnada akrep tipi zırhlı aracın çarptığı A.O. (12) ağır yaralandı.

F.S.

Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ne sınırı olan Rojava'nın Kultep Köyü'nde 8 Nisan 2014'te, hayvan otlatan F.S. (16) adlı çocuğun sınırda görevli askerlerin açtığı ateş sonucu yaralandığı öğrenildi.

X.X., X.X.

Suriye'nin Rojava Bölgesi'nde bulunan Zeerê Köyü'nden günlük ihtiyaçlarını karşılamak için 14 Nisan 2014'te Kilis'e geçmek isteyen Rojavalı 3 kişiye askerlerin ateş açması sonucu 2 kişi yaralandı.

X.X.

Suriye'den 16 Nisan 2014'te Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'nden Türkiye'ye girmek isteyen 5 kişilik bir gruba askerî ekibin müdahale etmesi nedeniyle Suriyeli bir kişinin başını yere çarparak yaşamını yitirdiği Genelkurmay Başkanlığı tarafından açıklandı.

Mecid Meemo

Suriye'nin Rojava Bölgesi'nde bulunan Derswan Köyü'nden günlük ihtiyaçlarını karşılamak için 18 Nisan 2014'te Kilis'e geçmek isteyen Rojavalı gruba askerlerin ateş açması sonucu Mecid Meemo yaşamını yitirdi.

Hakkı Orhan

Uşak'ta 20 Nisan 2014'te yol kontrolü yapan polis ekipleri 4 kişinin bulunduğu bir aracı durdurmak istedi. "Dur" ihtarına uymadığı iddia edilen araçla yaşanan kovalamacanın ardından duvara çarparak duran araçta bulunan 3 kişi kaçarken bedensel engelli Hakkı Orhan araçta kaldı. Bu esnada "polis memuruna mukavemet ettiği" iddiasıyla meydana gelen arbede sırasında Hakkı Orhan polis memuru B.A.B.'nin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi.

Emniyet Müdürlüğü kaynakları ise Hakkı Orhan'ın koltuk değneğiyle B.A.B.'ye vurması sonucu silahın yanlışlıkla ateş aldığı iddia etti.

Aytekin Poyraz

Düzce'de 20 Nisan 2014'te, Cevdet Ataseven adlı polis memuru aracıyla yolda ilerlerken önündeki aracın yol vermediğini iddia ederek aracın şoförü Aytekin Poyraz'la tartıştı.

Tartışmanın büyümesi üzerine çıkan kavgada polis memurunun üzerine yürüdüğü iddia edilen Aytekin Poyraz, Cevdet Ataseven'in beylik tabancasıyla açtığı ateş sonucu bacağından yaralandı.

Aytekin Poyraz'ın açılan ateşe kendi silahıyla karşılık vermesi sonucu göğsünden vurulan polis memuru yaşamını yitirdi.

X.X., X.X.

Hakkâri'de 28 Nisan 2014'te, Yüksekova-Van karayolunda yol kontrolü yapan jandarma ekibinin "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle bir araca açtığı ateş sonucu 2 kişi yaralandı.

5 Kişi

Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'ne bağlı Derecik Beldesi'nin Samanlı Köyü'nden 3 Mayıs 2014'te sınır ticareti yapmak için Federal Kürdistan Bölgesi'ne geçen köylüleri durduran askerî ekiple köylüler arasında çıkan çatışmada bir asker ile 5 köylü yaralandı. Köylülerden birinin durumunun ağır olduğu öğrenildi.

Neesan Mehmud Neesan

Suriye'nin Rojava Bölgesi'nde bulunan Dêrsiwan Köyü'nden günlük ihtiyaçlarını karşılamak için 2 Mayıs 2014'te Kilis'e geçmek isteyen Neesan Mehmud Neesan (42) askerlerin açtığı ateş sonucu yaralandı.

İ.E.

Konya'nın Beyşehir İlçesi'nde 10 Mayıs 2014'te, katıldığı bir düğünde havaya ateş açmak istediği beylik tabancasının tutukluk yapması üzerine silahını kontrol eden O.B. (49) adlı polis memuru silahın ateş alması sonucu İ.E.'yi (47) vurarak yaraladı.

Mehmet İstif

İstanbul'daki Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Mersin'de düzenlenen gösteriye saldıran polisin ağzına sıktığı biber gazına bağlı olarak dil kökü kanserine yakalandığını iddia eden Mehmet İstif, tedavi gördüğü Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde 13 Mayıs 2014'te yaşamını yitirdi.

X.X.

Şırnak'ın Uludere İlçesi'ne bağlı Dağdibi Köyü yakınlarında 12 Mayıs 2014'te yol kontrolü yapan askerî ekibin "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle bir araca açtığı ateş sonucu araçta bulunan bir kişi yaralandı.

Saada Darwich

Ülkesinde devam eden savaş ortamı nedeniyle Rojava'da yaşadığı Derik Kenti'nden 18 Mayıs 2014'te Şırnak'ın Cizre İlçesi'ne bağlı Kuştepe Köyü'nden Türkiye'ye geçmek isteyen Rojavalı

Kürt ailenin üzerine askerlerin açtığı ateş sonucu Saada Darwich (28) adlı kadın vurularak yaşamını yitirdi. Cinayetle ilgili açıklama yapan Şırnak Valiliği, olayın yanlış anlamadan dolayı meydana geldiğini iddia etti.

A.Ö.

Suriye'nin Rojava Bölgesi'nde bulunan Dirbesiye Kenti'nde yaşayan dedesini ziyaret ettikten sonra 19 Mayıs 2014'te Mardin'in Kızıltepe İlçesi'ne bağlı Şenyurt Köyü'ne dönmeye çalışan A.Ö. (14) adlı çocuk askerlerin açtığı ateş sonucu alınından vurularak ağır yaralandı. Mardin Devlet Hastanesi'nde yoğun bakımda tutulan A.Ö.'nün iki gözünü kaybettiği öğrenildi.

Uğur Kurt

İstanbul'un Şişli İlçesi'ne bağlı Okmeydanı Semti'nde 22 Mayıs 2014'te Berkin Elvan ve Soma Katliamı'nda ölen işçiler anısına eylem yapan gruba polis ekipleri gerçek mermili silahlarla saldırdı.

Saldırı esnasında Okmeydanı Cemevi'nde düzenlenen bir cenaze törenine gelen Uğur Kurt tören bahçesinde beklerken boğazına isabet eden kurşunla ağır yaralandı. Polisin göstericilere karşı silah kullandığı kamera kaydı görüntüleriyle ortaya çıkarken ağır yaralı halde hastane kaldırılan Uğur Kurt akşam saatlerinde yaşamını yitirdi.

Cinayeti Okmeydanı'nda protesto eden gruplarla polis arasında gece boyu çıkan çatışmalar sonunda ise biri ağır 2 kişi yaralandı.

X.X., X.X.

Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'ne bağlı Berojiya Köyü'nde 18 Mayıs 2014'te, sınır ticareti yapan gruba askerlerin ateş açması sonucu 2 köylü yaralandı.

X.X.

Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde 25 Mayıs 2014'te, Güçlü Köyü'nün yakınlarında devam eden karakol yapımını protesto eden köylülere askerlerin müdahale etmesi sonucu göğsüne gaz bombası fişegi isabet eden bir kişi ağır yaralandı.

Şuâ Hüseyin El Ubeyt

Suriye'nin kuzeyinde bulunan Rojava Bölgesi'ndeki Serêkaniyê Kenti'nin Tıl Xelef Köyü'nden 26 Mayıs 2014'te Şanlıurfa'nın Ceylanpınar İlçesi'nden Türkiye'ye geçmeye çalışan 4

kişiyi askerî ekibin darp ederek alkoymasına karşı çıkan aynı köyden Şuâ Hüseyin El Ubeyt adlı kadının askerlerin açtığı ateşle öldürüldüğü iddia edildi.

Kamuran Altay

Van'ın Erciş İlçesi'nde 23 Mayıs 2014'te, ehliyeti olmadığı için trafik kontrolünden kaçan Kamuran Altay'ın "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle kendisini kovalayan polis ekibinden kaçarken aracıyla duvara çarparak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Kamuran Altay'ın ailesi olayın ardından 29 Mayıs 2014'te, kazayı gördükten sonra olay yerinden uzaklaştığı tespit edilen polis ekibi hakkında suç duyurusunda bulundu.

Elif Çermik

İstanbul'un Kadıköy İlçesi'nde 22 Aralık 2013'te, "Kent Mitingi" adıyla düzenlenen gösteriye polis ekiplerinin gaz bombaları, basınçlı su ve plastik mermilerle müdahale etmesi nedeniyle kullanılan gaz bombalarından etkilenen Elif Çermik (64) kalp krizi geçirerek hastaneye kaldırılmıştı.

159 gündür Dr. Siyami Ersek Göğüs Kalp ve Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde tedavi gören Elif Çermik 30 Mayıs 2014'te yaşamını yitirdi.

Mihemmed Reşit

İç savaşın devam ettiği Suriye'nin Rojava Bölgesi'nde bulunan Afrin Kenti'nin İktidam Köyü'nden 4 Haziran 2014'te Kilis'in Ergikanı Köyü üzerinden Türkiye'ye geçmek isteyen Rojava'lı gruba askerlerin açtığı ateş sonucu Mihemmed Reşit (13) yaşamını yitirdi, grupta yer alan Ömer Ömer ve Ömer Fereç adlı gençler de yaralandı.

Ramazan Baran (26), Baki Akdemir (50)

Yapımları devam eden kalekol inşaatlarına karşı bir süredir Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde yol kapatma eylemi yapan gruplara 7 Haziran 2014'te askerî ekipleri gerçek mermili silahlarla, gaz bombaları ve basınçlı suyla saldırdı.

Eylemcilerin karşılık vermesi üzerine askerlerin saldırıyı devam etmesi üzerine Ramazan Baran (26) ve Baki Akdemir (50) adlı 2 kişi göğüslerine isabet eden kurşunlarla vurularak yaşamını yitirdi. Saldırıda Abdullah Akkulu ağır olmak üzere 3 kişi de yaralandı.

İki kişinin ölümüne yol açan silahları kimin ateşlediği henüz belirlenemezken İçişleri Bakanlığı'nın olayın soruşturulması amacıyla mülkiye müfettişleri görevlendirdiği ileri sürüldü.

Ramazan Ertaş

Siirt'in 9 Haziran 2014'te Lice'deki saldırıyı protesto etmek için eylem düzenleyen gruba karşı polisin gaz bombası kullanması sonucu yoğun gaza maruz kalan astım hastası Ramazan Ertaş'ın (80) nefes darlığı nedeniyle yaşamını yitirdiği iddia edildi. Ramazan Ertaş'ın kesin ölüm nedeni için otopsi sonucunun beklendiği öğrenildi.

F.A.

Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 9 Haziran 2014'te Lice'deki saldırıya karşı eylem yapan gruba karşı gaz bombası kullanan polis ekiplerinin attığı gaz bombalarından birinin isabet ettiği F.A. (6) sol gözünden yaralandı. F.A.'nın sol gözünün görme yetisini kaybedebileceği ileri sürüldü.

X.X., X.X.

Kilis'te 9 Haziran 2014'te Suriye'den Türkiye'ye giriş yapmak isteyen bir araca askerî ekibin "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle açtığı ateş sonucu araçta bulunan Suriyeli iki kişi vurularak yaşamını yitirdi, bir Suriyeli de yaralandı.

M.B.

Şırnak'ın 10 Haziran 2014'te, Lice'deki saldırıya karşı eylem yapan gruba karşı gaz bombası kullanan polis ekiplerinin attığı gaz bombalarından ikisinin isabet ettiği M.B. (15) yüzünden ve kafasından yaralandı. Ağır yaralanan ve bilinci kapanan M.B., Şırnak Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

İbrahim Aras

Adana'da 15 Haziran 2014'te eylem olduğu gerekçesiyle Hürriyet Mahallesi'ne giren akrep tipi zırhlı bir polis aracından atıldığı iddia edilen ses bombasının isabet ettiği İbrahim Aras (15) adlı çocuk parçalanarak yaşamını yitirdi. Görgü tanıkları İbrahim Aras'ın ölümüne neden olan patlayıcının polis aracından atıldığını savunurken, Adana Valiliği ise elindeki bombanın patlaması nedeniyle İbrahim Aras'ın öldüğünü iddia etti.

Ü.A.

Tekirdağ'ın Çorlu İlçesi'nde 15 Haziran 2014'te bir alışveriş merkezine giden polis memuru O.G., sipariş verdiği pizzanın istediği gibi olmadığını

öne sürerek tartıştığı işyeri müdürü Ü.A.'yı beylik tabancasıyla vurarak yaraladı.

Ehmed Mihemed

27 Haziran 2014'te Kilis'ten Suriye'nin güneyinde bulunan Rojava'nın Efrin Kenti'ne geçmek isteyen Rojavalı Ehmed Mihemed (18), askerî birliklerin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi.

Ali Ogun (bkz. Cezaevinde Ölümler)

İstanbul'un Gaziosmanpaşa İlçesi'nde 28 Haziran 2014'te, İlçe Emniyet Müdürlüğü önünde bulunan direğe tırmanarak asılı haldeki bayrağı indirmeye çalışan ve şizofreni olduğu iddia edilen Ali Ogun (28) polis ekipleri tarafından bacağından vurularak yaralandı. Tedavisi için hastaneye kaldırılan Ali Ogun daha sonra çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

Şerif Ginaz

İstanbul'un Zeytinburnu İlçesi'nde 3 Haziran 2014'te, meskûn mahalde aşırı hız yapan Emniyet Genel Müdürlüğü Başbakanlık Koruma Daire Başkanlığı İstanbul Şube Müdürlüğü'nde görevli polis memuru Etem Yönet'in kullandığı aracın çarptığı Şerif Ginaz (16) tedavi gördüğü Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi'nde 27 Haziran 2014'te yaşamını yitirdi.

H.B.

1 Temmuz 2014'te Şırnak'ın Cizre İlçesi'nin Rojava sınırında bulunan nehir kenarında balık tutan H.B. (17) askerlerin açtığı ateş sonucu yanağından vurularak yaralandı. İlk müdahalenin ardından Diyarbakır'a sevk edilen H.B.'nin sol gözünü kaybetme riski bulunduğu öğrenildi.

4 Kişi

Mardin'in Ömerli İlçesi'ne bağlı Bafa (Kayadere) Köyü'nde 4 Temmuz 2014'te, aralarında husumet bulunan aileler arasında çıkan tartışmanın kavgaya dönüşmesi üzerine geçici köy korucusu olan ailenin, teravih namazına gidenlere uzun namlulu silahlarla ateş açması sonucu 4 kişi öldü, 27 kişi de yaralandı.

Furkan Çavuş

Erzurum'un Palandöken İlçesi'nde 16 Temmuz 2014'te sivil plakalı polis otosu, Furkan Çavuş (16) ve kardeşinin otlattığı büyükbaş hayvana çarptı. Hayvanın telef olması üzerine adı öğrenilemeyen polisle çocuklar arasında çıkan tartış-

manın büyümesi üzerine beylik tabancasıyla ateş açan polis, iki kardeşi ağır yaraladı.

Yakutiye Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılan çocuklardan Furkan Çavuş'un sabah saatlerinde yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Polis memuru İ.Ö. 18 Temmuz 2014'te çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandı.

Cengiz Önkol

Antalya'nın Muratpaşa İlçesi'nde 16 Temmuz 2014'te girdiği polis merkezinin bahçesindeki bayrağı indirmeye çalıştığı iddia edilen Cengiz Önkol (19), polisin açtığı ateş sonucu bacağından vurularak yaralandı.

X.X., X.X.

Van'ın Erciş İlçesi'nde 16 Temmuz 2014'te yol kontrolü yapan askeri ekibin "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle bir araca ateş açması sonucu araçta bulunan 2 kişi yaralandı.

Yusuf Özer

16 Temmuz 2011'de çıkan bir çatışmada hayatını kaybeden HPG militanı Mahfuz Aykaç'ın ölüm yıl dönümü dolayısıyla 16 Temmuz 2014'te Siirt'te düzenlenen anma törenine polis ekiplerinin gaz bombalarıyla saldırması sonucu gazdan etkilenerek kalp krizi geçiren Yusuf Özer (73) tedavi gördüğü Siirt Devlet Hastanesi'nde 22 Temmuz 2014'te yaşamını yitirdi.

Hasan X.

21 Temmuz 2014'te Rojava'nın Efrin Kenti'nden Kilis üzerinden Türkiye'ye geçmek isteyen Rojava'lı Hasan adlı kişi askerlerin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi.

Xurşit Hacı Ahmed

Rojava'nın Şırnak sınırında bulunan Qasardit Köyü'nde 19 Temmuz 2014'te Katran Sınır Karakolu'na yakın olan tarlasında çalışırken askerlerin ateş açması sonucu Xurşit Hacı Ahmed (39) adlı köylünün yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Serkan Sağıt

Batman'ın Kozluk İlçesi'ne bağlı Kaniyahané (Bekirhan) Beldesi'nde 24 Temmuz 2014'te, otomobilinde kaçak sigara taşıdığı iddia edilen Serkan Sağıt'ın kullandığı aracın askerlerin yola attığı kapana takılmasıyla lastiklerinin patladığı ve aracın takla atması sonucu yaşamını yitirdiği iddia edildi.

Cuman Bilal Osi

İç savaşın ve IŞİD saldırılarının devam ettiği Suriye'nin Rojava Bölgesi'nde bulunan Kobanê Kantonu'ndan 6 Ağustos 2014'te Şanlıurfa'nın Ceylanpınar İlçesi üzerinden Türkiye'ye geçmek isteyen Rojava'lı Cuman Bilal Osi (39) askerlerin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi.

Yusuf İbrahim

IŞİD saldırılarının devam ettiği Suriye'nin Rojava Bölgesi'nde bulunan Kobanê Kantonu'ndan 6 Ağustos 2014'te Şanlıurfa'nın Ceylanpınar İlçesi üzerinden Türkiye'ye geçmek isteyen gruba Ateşoğlu Hudut Karakolu'nda görevli askerlerin ateş açması sonucu Rojava'lı Yusuf İbrahim (22) başına isabet eden kurşun nedeniyle yaşamını yitirdi.

Muhammed Hasanzade

Van'ın Özalp İlçesi'ne bağlı Qeyseran (Yavuzlar) Köyü'nün kırsal kesiminde 6 Ağustos 2014'te askerlerin "dur" ihtarına uymadıkları iddia edilen gruba ateş açması sonucu HPG militanı olduğu öğrenilen Muhammed Hasanzade yaşamını yitirdi.

X.X., X.X.

Rojava'dan 7 Ağustos 2014'te Şanlıurfa'nın Viranşehir İlçesi üzerinden Türkiye'ye geçmek isteyen gruba askerlerin ateş açması sonucu adları öğrenilemeyen Rojava'lı 2 kişi yaşamını yitirdi.

4 Kişi

Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'ne bağlı Navberuja (Yeşilova) Köyü'nde yaşayan Dinç ailesi 11 Ağustos 2014'te, sınırın öte yakasındaki akrabalarını ziyaretten dönerken askerler tarafından "dur" ihtarına uymadıkları iddiasıyla tarandı. Askerlerin açtığı ateş sonucu 4 kişi yaralandı.

Ayhan Dinç

Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'nde 12 Ağustos 2014'te haber takibi yapmak amacıyla sınıra giden İhlas Haber Ajansı (İHA) muhabiri Ayhan Dinç, askerlerin açtığı ateş sonucu kolundan yaralandı.

Mehdi (Muhittin) Taşkın

Diyarbakır'ın Lice İlçesi'ne bağlı Sisê (Yolçatı) Köyü'nde çatışmalarda ölen PKK militanlarının bulunduğu mezarlığa Mahsum Korkmaz adına

yapılan heykel için Lice Sulh Ceza Mahkemesi 18 Ağustos 2014'te el koyma ve yıkma kararı verdi.

Diyarbakır Valiliği'nin başvurusu üzerine alınan karar nedeniyle Diyarbakır-Bingöl karayolunu kapatan gruplar mezarlıkta nöbet tutmaya başladı. 19 Ağustos 2014 sabahı heykelin yıkılmaması için bekleyen halka gerçek mermili silahlarla ve gaz bombalarıyla saldıran askerî birlikler heykelin yıkımını gerçekleştirdi. Askerlerin yoğun ateşi sonunda Mehdi (Muhittin) Taşkın kafasına isabet eden tek kurşunla yaşamını yitirdi, biri ağır 2 kişi de yaralandı.

Mehmet Kör

Suriye'den 1 Eylül 2014'te Kilis'in Duruca Köyü üzerinden Türkiye'ye geçerek sınır ticareti yapmak isteyen gruba Şimşek Hudut Karakolu'nda görevli askerlerin "dur" ihtarına uymadıkları iddiasıyla açtıkları ateş sonucu Mehmet Kör (40) yaşamını yitirdi, Suriyeli Abdo Mahaddo (42) ise yaralandı.

Mihemmed Cuma

1 Eylül 2014'te Rojava'nın Efrîn Kenti'nden Kilis üzerinden Türkiye'ye geçmek isteyen Rojavalı Mihemmed Cuma (39) adlı kişi askerlerin açtığı ateş sonucu bacaklarından yaralanarak hastaneye kaldırıldı.

E.K.

Diyarbakır'da 2 Eylül 2014'te, meskûn mahalde aşırı hız yapan "akrep" olarak tanımlanan zırhlı polis aracının çarptığı E.K. (7) ağır yaralandı.

M.E.

Rojava'nın Efrîn Kantonu'ndan 4 Eylül 2014'te Kilis üzerinden Türkiye'ye geçmek isteyen M.E. (14) adlı çocuk askerlerin açtığı ateş sonucu ağır şekilde yaralanarak hastaneye kaldırıldı.

Şahabettin Bidikçi

Batman'ın Kozluk İlçesi'ne bağlı Sican Köyü'nde daha önce kaçırıp serbest bıraktıkları akrabası N.B.'yi (18) 23 Ağustos 2014'te ikinci kez kaçırmak isteyen geçici köy korucuları tarafından silahla vurularak ağır yaralanan Şahabettin Bidikçi, Diyarbakır'da tedavi gördüğü Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Yoğun Bakım Ünitesi'nde 7 Eylül 2014'te yaşamını yitirdi.

X.X., X.X.

Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'ne bağlı Mamreş Tepesi'nde 5 Eylül 2014'te, Irak'tan getirdikleri

mallarla sınır ticareti yapmak isteyen gruba askerlerin açtıkları ateş sonucu 2 köylü yaralandı.

Mustafa Husin

Rojava'nın Efrîn Kantonu'na bağlı Merseva Köyü'nden 8 Eylül 2014'te Kilis üzerinden Türkiye'ye geçmek isteyen Rojavalı Mustafa Husin askerlerin açtığı ateş sonucu olay yerinde yaşamını yitirdi.

Abdullah Akkulu

Yapımları devam eden kalekol inşaatlarına karşı Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde yol kapatma eylemi yapan gruplara 7 Haziran 2014'te askerî ekipler gerçek mermili silahlarla, gaz bombaları ve basınçlı suyla saldırmıştı.

Saldırıda açılan ateş sonucu ağır yaralanan Abdullah Akkulu (18) tedavi gördüğü Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde 13 Eylül 2014'te yaşamını yitirdi.

Haydar Osman, Celal Muhammed

Rojava'nın Efrîn Kantonu'na bağlı Reco Belde-si'nde 15 Eylül 2014'te Kilis sınırına yakın bölgede hayvanlarını otlatan Haydar Osman (15) ile Celal Muhammed (23) adlı Rojavalılar, askerlerin açtığı ateş sonucu yaralanarak hastaneye kaldırıldı.

Fevzi Hüsen, Muhammed Hüsen

Suriye'nin Rojava Bölgesi'nde bulunan Dêrsiwan Köyü'nden günlük ihtiyaçlarını karşılamak için 17 Eylül 2014'te Kilis'e geçmek isteyen Fevzi Hüsen (16) ve Muhammed Hüsen (25) adlı Rojavalılar askerlerin açtığı ateş sonucu yaralandı. Fevzi Hüsen'in durumunun ağır olduğu ileri sürüldü.

F.İ.O.

Rojava'nın Kobanê Kantonu'ndan 21 Eylül 2014'te Şanlıurfa'nın Birecik İlçesi üzerinden Türkiye'ye geçmek isteyen F.İ.O. (13), askerlerin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı.

Ahmed Said Ehmed

DAİŞ/İŞİD saldırılarından ailelerini kurtarmak için 27 Eylül 2014'te Kobanê'den Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ne geçmeye çalışan bir gruba askerlerin ateş açması sonucu Kobanêli iki kardeşten Ahmed Said Ehmed'in yaşamını yitirdiği, Kemal Said Ehmed'in ve Bozan Berkel'in ise ağır yaralandığı öğrenildi.

Salih Yiğit

Şırnak'ta 28 Ekim 2014'te Cudi Dağı'nda başlatılan askerî operasyonu protesto etmek amacıyla 29 Ekim 2014'te Silopi İlçesi'nde eylem yapan gruplara polisin gerçek mermili silahlarla ateş açması sonucu Salih Yiğit (25) yaşamını yitirdi.

Y.G.

Kilis'in Demirişik Köyü'nde 27 Ekim 2014'te, Suriye'den getirdikleri mallarla sınır ticareti yapmak isteyen gruba askerlerin açtıkları ateş sonucu Suriyeli Y.G. yaşamını yitirdi, M.R. ise yaralandı.

Mert Mehmet Tilev

İstanbul'un Fatih İlçesi'nde 24 Ekim 2014'te gözaltına alınarak götürüldüğü Aksaray Polis Karakolu'nda 25 polis tarafından darp edilen Mert Mehmet Tilev (24) Kocamustafapaşa Semt Meydanı'nda 25 Ekim 2014'te satırla polisler saldırmak istedi.

Kendisini darp eden polislerin gelmesini isteyen Mert Mehmet Tilev, bir polisi yaraladığı gerekçeyle polislerin ensesine sıktığı kurşunla ağır yaralandı. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılan Mert Mehmet Tilev'in sağlık durumunun ciddiyetini koruduğu öğrenildi.

Mustafa Xelil

Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'nde 30 Ekim 2014'te Kobanê sınır hattını geçmek isteyen gruba askerlerin ateş açması sonucu Mustafa Xelil çenesinden vurularak yaralandı.

Kader Ortakkaya

Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'nde IŞİD'in Türkiye'den Kobanê'ye geçişine engel olmak amacıyla başlatılan sınır nöbetine 6 Kasım 2014'te Özgür Sanat Girişimi üyeleri destek vermek istedi.

Suruç'un batısında bulunan Boydé Köyü'ne giden gruba askerler gaz bombaları ve gerçek mermili silahlarla saldırdı.

Saldırı sırasında sınırın Kobanê tarafında da insan zinciri oluşturan gruba askerlerin ateş açması sonucu yaklaşık 25 gündür sınır nöbeti eyleminde yer alan Toplumsal Özgürlük Platformu aktivisti Kader Ortakkaya (28) başından vurularak yaşamını yitirdi. Saldırıda 4 kişi de yaralandı.

R.H.

Diyarbakır'da 3 Kasım 2014'te yolda yürüyen R.H.'nin (14) adlı çocuk devriye görevi yapan zırhlı polis aracından atılan gaz bombasının başına isabet etmesi sonucu yaralandığı ileri sürüldü.

Fatma Zaim

Trabzon'da 10 Kasım 2014'te, Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde görevli polis memuru Ali Aktaş (23), kız arkadaşı Fatma Zaim'i (21) oturduğu evde beylik silahıyla başından vurarak öldürdü. 1,5 yıldır polis olan Ali Aktaş daha sonra intihar etti.

Kasım Özdemir, Mehmet Özdemir

Kilis'in Deliosman Köyü'nde 10 Kasım 2014'te, Suriye'den getirdikleri mallarla sınır ticareti yapmak isteyen gruba askerlerin açtıkları ateş sonucu köyde yaşayan Kasım Özdemir ile Mehmet Özdemir yaralandı.

Muzaffer Gürül

Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde 11 Kasım 2014'te, Bingöl karayolunda aracıyla seyir halinde olan Muzaffer Gürül'e (23) Abalı Jandarma Karakolu'nda görevli askerlerin kurduğu barikatta "dur" ihtarına uymadığı gerekçeyle ateş açıldı.

Kafasına isabet eden kurşunla ağır yaralanan Muzaffer Gürül kaldırıldığı Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde yaşamını yitirdi.

Muzaffer Gürül'ün ölüm haberini alan yakınlarının olaya tepki göstermesi üzerine polis ekipleri Acil Servis'te bulunan aileye gaz bombalarıyla saldırdı.

Muzaffer Gürül'ün (23) ölümüne neden olan Abalı Jandarma Karakolu'nda görevli er Erkan Göral "kastan insan öldürmek" suçlamasıyla 13 Kasım 2014'te tutuklandı.

Dilgeş Malgaz

Şırnak'ın İdil İlçesi'nde 22 Kasım 2014'te, Yurtsever Devrimci Gençlik Hareketi (YDG-H) üyelerinin eylemine müdahale eden polis ekiplerinin açtığı ateş sonucu Dilgeş Malgaz (18) adlı kişi vücudunun çeşitli yerlerine isabet eden üç kurşunla ağır yaralandı.

M.S.

Diyarbakır'ın Hani İlçesi'nde 29 Kasım 2014'te, Kobanê'ye yönelik IŞİD saldırılarını protesto eden gruba müdahale eden polis, M.S. adlı çocu-

ğu başından vurdu. Ağır yaralanan ve Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılan M.S.'nin gözlerinin görme yetisini yitirdiği öğrenildi.

Memir Arıkboğa

Ağrı'nın Doğubayazıt İlçesi'ne bağlı Qanik (Dağdelen) Köyü'nde 4 Aralık 2014'te sınır ticareti yapan Memir Arıkboğa (45) İran'dan Türkiye'ye geçiş yapmak isterken askerlerin açtığı ateş sonucu ensesinden vurularak yaşamını yitirdi.

Rojhat Özdel

Hakkâri Yüksekova İlçesi'nde 2013 yılında polisin açtığı ateş sonucu yaşamını yitiren 3 kişiyi anmak amacıyla 6 Aralık 2014'te eylem düzenleyen gruba polisin açtığı ateş sonucu Rojhat Özdel (18) yaşamını yitirdi.

Müdahale esnasında başına gaz kapsülü isabet eden İlker Arslan ise yaralandı.

Reşit Kırp

Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde 8 Aralık 2014'te Abalı Jandarma Karakolu'nun bahçesine girmeye çalıştığı iddia edilen Reşit Kırp (39) askerlerin açtığı ateş sonucu yaralandı.

Eso Salih Xillo

Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'nde 5 Aralık 2014'te Kobanê sınırındaki ara bölgede bekleyen Kobanêli Eso Salih Xillo (25) motosikletiyle yemek almak için sınırı geçerken askerî panzerin önce motosikletine çarptığı sonra da düşünce üzerinden geçerek ezdiği iddia edildi. Hastaneye kaldırılan Eso Salih Xillo'nun durumunun ağır olduğu belirtildi.

Emrah Demir

İzmir'in Menemen İlçesi'nde 13 Aralık 2015'te, maaşı ödenmediği için çalıştığı işyeri sahibi Salih Güven'le tartışan ve kavga etmeye başlayan ağabeyi Ümit Demir'i (23) korumak isteyen Emrah Demir (21), Salih Güven'in yakını olduğu belirtilen polis memuru D.G.'nin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi.

Abdülkadir (Kadri) Çakmak

Diyarbakır'ın Sur İlçesi'nde 16 Aralık 2014'te bir eyleme müdahale eden polisin açtığı ateş sonucu Abdülkadir (Kadri) Çakmak (17) adlı çocuk başına ve göğsüne isabet eden kurşunlarla yaşamını yitirdi.

Ş.İ.

Şırnak'ın İdil İlçesi'nde 21 Aralık 2014'te çocukların zırhlı bir polis aracını taşlaması üzerine çevreye rastgele gaz bombası atan polis, Ş.İ.'yi (10) başından vurarak yaraladı.

Mesut Demirhan

Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde 20 Aralık 2014'te hiçbir eylem olmamasına rağmen çevreye rastgele gaz bombası atan polis, Mesut Demirhan (25) adlı kişiyi vurarak yaraladı.

Hastaneye kaldırılan Mesut Demirhan'ın sağ kaşına gaz bombası kapsülünün isabet etmesi nedeniyle yüzünde şişme ve yanıklar olduğu belirtildi.

Ömer Güneş

30 Aralık 2014'te İstanbul'un Bağcılar İlçesi'nde bulunan Topçular Kışlası'nda askerlik yapan bir arkadaşını ziyarete giden Ömer Güneş (25), arabasını park ederken tartışma yaşadığı bir uzman çavuş tarafından vuruldu. Vücuduna 3 kurşun isabet eden Ömer Güneş'in kaldırıldığı hastanede yoğun bakımda tutulduğu öğrenildi.

1.2. Faili Meçhul Cinayetler/Saldırıları (6-8 Ekim hariç)

2014 yılında 20 faili meçhul saldırıda 21 cinayet işlendi. Şırnak'ta 6, Bingöl ve İstanbul'da 3'er ve klanların da diğer kentlerde işlendiği belirlendi.

Öldürülenlerin 5'inin geçici köy korucusu olduğu ortaya çıktı. Saldırılarda HÜDA-PAR taraftarı 4 kişi yaşamını yitirdi. Ayrıca bir de gazete dağıtıcısı faili meçhul şekilde öldürüldü. Cinayetlerden 3'ünü HPG ve taraftarları üstlenirken, 2 cinayette de fail oldukları iddia edilen kişiler yargılanıyor. Saldırılarda 7 kişi de yaralandı.

Faili Meçhul Saldırı	Ölen Kişi	Yaralanan Kişi
20	21	7

* Şırnak'ta 10 Ocak 2014'te, evinin önünde kimliği belirsiz kişi veya kişilerin silahlı saldırısına uğrayan geçici köy korucusu Hasan Caner (44) ağır yaralı halde kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi.

* Bingöl'ün Ilıcalar Beldesi'nde 13 Şubat 2014'te, Yukarı Ağaçeli Köyü'nün yakınlarında silahlı saldırıya uğrayan geçici köy korucusu Ferhat Tokay (30) yaşamını yitirdi.

* Şırnak'ın Uludere İlçesi'ne bağlı Roboski Köyü'nde yaşayan Serhat Encü'nün ve ailesinin bulunduğu ev 8 Mart 2014'te kimliği belirsiz kişi veya kişilerce uzun namlulu silahlarla tarandı. Ölen veya yaralananın olmadığı saldırıda eve 100'den fazla mermi isabet ettiği öğrenildi.

* Berkin Elvan'ın vurulduğu Okmeydanı Semti'nde eylem yapan gruba aşırı sağcı grupların saldırması sonucu çıkan çatışmada Burak Can Kahramanoğlu (22) silahla vurularak yaşamını yitirdi.

* İstanbul'un Şişli İlçesi'ne bağlı Okmeydanı Semti'nde devam eden polis saldırılarını ve açılan ateş sonucu Uğur Kurt'un öldürülmesini protesto eden gruplarla polis arasında çıkan çatışmalar sırasında isabet eden şarapnel parçasıyla ağır yaralanan Giresun nüfusuna kayıtlı Ayhan Yılmaz (42) kaldırıldığı hastanede 23 Mayıs 2014'te yaşamını yitirdi.

* Geçici köy korucusu olduğu 1990'lı yıllarda köy boşaltma ve gözaltında kayıp olaylarında yer aldığı iddia edilen Mehmet Uğurtay, Mardin'in Dargeçit İlçesi'nde 28 Mayıs 2014'te kimliği belirsiz kişiler tarafından uğradığı silahlı saldırı sonucu öldü.

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 29 Mayıs 2014'te yüzleri maskeli bir grupla yolda yürüyen 3 kişi arasında bilinmeyen bir nedenden ötürü çıkan tartışmanın kavgaya dönüşmesi üzerine maskeli grubun 3 kişiyi darp etmesi ve bir kişiyi silahla yaralaması sonucu yaralanan üç kişiden İsmail Çiftçi (20) kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi.

* Lice'de 2 kişinin ölümüne neden olan polis saldırısını protesto etmek amacıyla 7 Haziran 2014'te Mersin'in Tarsus İlçesi'nde düzenlenen eyleme katılan ve eyleme polisin saldırması sonucu bacağından yaralandıktan sonra bir daha kendisinden haber alınamayan Rıza Bayram'ın (31) cansız bedeni 13 Haziran 2014'te Berdan Irmağı'nda bulundu.

* Halk Cephesi adlı grubun İstanbul'un bazı mahallelerinde Cumhurbaşkanı adayını Selahattin Demirtaş adına kampanya yapılmasına izin vermemesi üzerine HDP ile Halk Cephesi arasında yükselen şiddet ortamı silahlı kavgaya dönüştü.

Tarafların görüşmesi sonucu çatışmaların sona ermesinin ardından İstanbul'un Sarıgazi İlçesi'ne bağlı Gazi Mahallesi'nde 31 Temmuz 2014'te Halk Cephesi üyeleri uyuşturucuya karşı bir eylem yaptı. Eylem sırasında uyuşturucu satıcıları ile eylemciler arasında çatışma çıktı.

Aynı saatlerde HDP'nin açtığı Selahattin Demirtaş seçim bürosu önünde yapılan halk toplantısı nedeniyle bina önünde çok sayıda kişi bulunuyordu. Hangi taraftan geldiği kesinlik kazanmayan ateş sonucu olayların yakınında bulunan Karabük doğumlu İbrahim Öksüz (14) yaralı olarak kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi.

* Bitlis'in Tatvan İlçesi'nde 22 Ağustos 2014'te kimliği belirsiz kişilerce evinin yakınlarında vurularak öldürülen Telo Uçar cinayetini 27 Ağustos 2014'te yaptığı açıklamayla PKK üstlendi.

* Bingöl'ün Genç İlçesi'ne bağlı Avnêk Köyü'nün Bayramlı Mezrası yakınlarında 5 Eylül 2014'te aracıyla seyir halinde olan özel bir firmaya ait maden ocağında servis şoförü olarak çalışan eski geçici köy korucusu Özcan Keçiören'in (30), önünü kesen kimliği belirsiz silahlı kişilerce vurularak öldürüldü. Konuya dair açıklamaya yapan Genelkurmay Başkanlığı, cinayetin PKK tarafından işlendiğini iddia etti.

* Günlük Kürtçe yayımlanan Azadiya Welat Gazetesi ile Özgür Gündem Gazetesi'nin dağıtıcısı Kadri Bağdu (46), 14 Ekim 2014'te kimliği belirsiz maskeli 2 kişi tarafından düzenlenen silahlı saldırı sonucu yaşamını yitirdi.

* 47 kişinin ölümüyle sonuçlanan IŞİD'in Kobanê'ye yönelik saldırılarını protesto gösterileri sırasında çıkan çatışmaların sona ermesinin ardından Bingöl'ün Karlıova İlçesi'nde 21 Ekim 2014'te, evinden çıktıktan sonra kendisini takip eden bir otomobilden kimliği belirsiz kişilerin ateş açması sonucu Fethi Yalçın (35) yaşamını yitirdi.

HÜDA-PAR üyesi olduğu ileri sürülen Fethi Yalçın'ın ölümüyle beraber 6 Ekim 2014'te başlayan eylemler döneminde faili meçhul cinayetler, çıkan çatışmalarda siyasi grupların karşılıklı ateş açmaları, kolluk kuvvetlerinin saldırıları veya kolluk kuvvetlerine yönelik saldırılar nedeniyle yaşamını yitirenlerin sayısı 22 Ekim 2014 tarihi itibarıyla 50'ye yükseldi.

* Siirt'te 8 Ekim 2014'te, IŞİD'in Kobanê'ye yönelik saldırılarını protesto gösterileri sırasında kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateşle boynundan vurularak ağır yaralanan Şakir Çal tedavi gördüğü hastanede 23 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

Kobanê olaylarında yaşamını yitirenlerin sayısı 24 Ekim 2014 tarihi itibarıyla 51'e yükseldi ve Kobanê eylemleri dönemi ile sonrası dönem için kaydedilen son ölüm oldu. (bkz. IŞİD Saldırıları/Kobanê Olayları)

* 12 Eylül 2014'ten beridir kayıp olan geçici köy korucusu Nihat Çaprak, 26 Ekim 2014'te Bitlis'in

Tatvan İlçesi'nde yol üzerindeki bir telefon direğine bağlanıp kurşunlanarak öldürülmüş halde bulundu. Olaydan sonra açıklama yapan HPG, 24 Mart 2012'de çıkan çatışmada 12 militanın ölümünden sorumlu olduğu gerekçesiyle Nihat Çaprak'ın öldürüldüğünü iddia ederek saldırıyı üstlendi.

* Van'ın Tuşba İlçesi'nde 17 Ekim 2014'te HÜDA-PAR destekçisi olduğu belirtilen Muhammed Latif Şener (66) adlı kişi işyerinden evine giderken kimliği belirsiz kişilerce ensesine sıkılan kurşunla yaşamını yitirdi.

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 7 Kasım 2014'te, Abdullah Budak (22) kimliği belirsiz kişilerce Karataş Sokakta başından tek kurşunla vurularak öldürüldü.

Cinayeti "Botan Şehit Rêber Timi" adlı bir grup dağıttığı bir bildiri ile 8 Kasım 2014'te üstlendi.

* Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 12 Kasım 2014'te evinin önünde kimliği belirsiz bir kişinin silahlı saldırısına uğrayan Hacı İrfan Atsız (60) yaşamını yitirdi. Hacı İrfan Atsız'ın HÜDA-PAR'ın çalışmalarında yer aldığı belirtildi.

* Erzurum'un Tekman İlçesi'ne bağlı Hacıömer Köyü'nde 19 Kasım 2014'te Mustafa Bingöl (76) adlı kişi evinin önünde kimliği belirsiz silahlı bir grubun silahlı saldırısına uğraması sonucu yaşamını yitirdi. Mustafa Bingöl'ün bir süre önce bölgedeki PKK militanlarının faaliyetlerine yönelik jandarma karakoluyla görüştüğü belirtildi.

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 26 Aralık 2014'te HÜDA-PAR yanlılarıyla Yurtsever Demokratik Gençlik Hareketi (YDGH) üyeleri arasında silahlı çatışma çıktı. Olaylar devam ederken kimliği belirsiz kişileri açtığı ateş sonucu HÜDA-PAR'lı Abdullah Deniz (65), YDGH'li Yasin Özer (19) ve Barış Dalmış (15) vurularak yaşamını yitirdi.

27 Aralık 2014'te de devam eden olaylar nedeniyle Orhan Aşkın (25) polislin açtığı ateş sonucu gözünden vuruldu. Orhan Aşkın'ın iki gözünün de görme yetisini kaybettiği ileri sürüldü. Ayrıca olaylar nedeniyle 5 kişi daha yaralandı.

Cizre'deki silahlı saldırıları protesto etmek amacıyla 27 Aralık 2014'te Silopi İlçesi'nde eylem yapan gruba polislin silahlı müdahalesi sonucu Musa Azma göğsünden vurularak ağır yaralandı.

1.3. IŞİD Saldırıları/ Kobanê Direnişi'ne Destek Eylemleri, Faili Meçhul Cinayetler, Yargısız İnfazlar (bkz. Toplantı ve Gösteri Özgürlüğü)

	Silah				Gaz Bombası		Araç Çarp- ması		Ses Bombası		Belirsiz
	Tekil Vaka		Gösteri		Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı	Yaralı
Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı								
Polis	4	-	4	81	2	169	-	4	-	3	1
Jandarma	-	-	1	6	-	-	-	-	-	-	-
Asker	-	-	1	13	-	-	-	-	-	-	-
Korucu	-	-	4	18	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	4	-	10	118	2	169	-	4	-	3	1
Toplam Ölü	16										
Toplam Yaralı	295										

Faili Meçhul Saldırıları		Linç Saldırıları	
Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı
26 ⁵	77	5	-

Kolluk Kuvvetlerini Hedef Alan Saldırıları		IŞİD'in Sınır Saldırıları	
Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı
2	18	1	11

Parti Binasına Saldırı	
Yöntem	Sayı
Molotof	3 (2 AKP, 1 HÜDA-PAR)
Kundaklama	4 (DBP)
Silah	1 (DBP)
Linç Girişimi	4 (HDP)
Taş	1 (HDP)

Gözaltı	Tutuklama
1110	264

Irak ve Şam'da İslami Devlet (IŞİD -Arapça DAİŞ-) Örgütü 15 Eylül 2014'te Rojava'nın Kobanê Kantonu'na yönelik üç koldan saldırı başlattı. Ağır silahların kullanıldığı saldırılar sürerken örgüte Türkiye sınırından katılımları

engellemek amacıyla sınır nöbeti tutan eylemcilere 27 Eylül 2014'te havan toplu saldırısı düzenlendi. Kobanê halkıyla dayanışmak için İzmir'den giden heyetin bulunduğu bölgeye atılan havan toplu saldırı sonucu 2 kişi yaralandı.

⁵ Olaylar tamamen sona erdikten sonra yaşamını yitiren 2 kişi faili meçhul cinayetlerde gösterildiği için 26 kişi arasında sayılmamıştır.

28 Eylül 2014'te ise Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'nde bir eve havan topu mermisinin isabet etmesi sonucu 3 kişi yaralandı.

Eylemcilere 29 Eylül 2014'te de havan topu saldırısı düzenlendi. Havan toplarından birinin düştüğü Tavşanlı Köyü'nde sınırdaki bekleyen Suriyeliler'den bir çocuğun yaşamını yitirdiği, 2 kişinin de yaralandığı ileri sürüldü.

IŞİD'in Kobanê'ye yönelik kuşatması ve saldırıları 8 Ekim 2014'te 24. gününe girdi. YPG kaynakları IŞİD üyelerinin şehre çok yaklaştığını ve YPG militanlarının sokak savaşına hazır olduklarını açıkladı.

Direnişe rağmen Kobanê'nin IŞİD'in eline geçmesi halinde şehirde büyük bir sivil katliam yaşanabileceği ifade edildi. Söz konusu gelişme üzerine Kobanê Direnişi'ne destek vermek amacıyla KCK yetkililerinin de çağrısıyla 6 Ekim 2014'te Türkiye'de sokak eylemleri başladı.

Eylemler devam ederken Hizbullah Örgütü'ne yakın bir internet sitesinden sempatanlarına saldırıya uğramaları halinde ne gerekiyorsa yapmaları çağrısı yapıldı.

Çağrı üzerine silahlandıkları iddia edilen maskeli sivil kişiler birçok kent merkezinde göstericilere ateş açtı. Silahlı saldırıların düzenlenmesi ve kolluk kuvvetlerinin saldırganlara yönelik ciddi bir müdahalede bulunmaması üzerine KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığı da 7 Ekim 2014'te IŞİD, Hizbullah, HÜDA-PAR gibi örgütlerin taraftarı oldukları iddia edilen kişilerin silahlı saldırılarına karşılık verilmesi çağrısında bulundu.

Gelişmeler nedeniyle 7 Ekim 2014'te Kobanê için düzenlenen tüm eylemler polisin, jandarmanın saldırısıyla karşılaştı. Geçici köy korucularının da kolluk kuvvetleriyle birlikte yer aldığı saldırılarda maskeli sivil kişiler de yer alarak göstericilere yönelik bir katliam girişiminde bulunuldu.

Doğrudan göstericilerin hedef alınarak gerçek mermili silahların ateşlendiği eylemlere yönelik saldırılar Mardin, Van, Diyarbakır ve Batman'da en şiddetlilerine sahne oldu.

6 Ekim 2014'te başlayan ve 7 Ekim 2014'te devam eden Kobanê Direnişi'ne destek eylemlerine yönelik başlatılan saldırılar sonucu 20 kişinin yaşamını yitirdi.

Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker, Diyarbakır'da göstericilere yönelik saldırılar sonucu çıkan çatışmalarda 11 kişinin yaşamını yitirdiği-

ni açıkladı. Linç edilerek öldürülen biri çocuk 5 kişinin İslami faaliyet yürüten Köy-Der adlı derneğin üyesi Yasin Börü (16) Turan Yavaş (40), Riyad Güneş (26), Ahmet Dakak (19) ve Hasan Göküz (25) oldukları ortaya çıktı.

Diyarbakır'daki çatışmalarda kimliği belirsiz kişilerin uzun namlulu silahlarla açtığı ateş sonucu ise Mahfuz Enes (55), Süleyman Kale (19), Yusuf Tokar, Mahsum Çoban (21), Uğur Özbay (19), Bawer Şeyhanlıoğulları (19) yaşamını yitirdi.

Geçici köy korucularının açtığı ateş sonucu Siirt'in Kurtalan İlçesi'nde Yusuf Çelik (17) ve Meya-Der temsilcisi Mehdi Erdoğan (35) yaşamını yitirdi.

Kimliği belirsiz kişilerin açtıkları ateş sonucu Van'da Hamit Caner (58), Batman'da Emrah Demir (22), Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde ise Kerem Karaaslan (22) yaşamını yitirdi.

Muş'un Varto İlçesi'nde Hakan Buksur (25) polisin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi. Hakan Buksur'un ölümü eylemlerdeki ilk can kaybı olarak kayıtlara geçti. Polis saldırısında 2 kişi de yaralandı.

Mardin'in Dargeçit İlçesi'nde Sinan Toprak (18) ve Bilal Gezer ise gösterilerde çıkan çatışmalar esnasında kimliği belirsiz kişilerce açılan ateş sonucu öldü.

8 Ekim 2014'te Siirt'te polisin açtığı ateş sonucu ise Davut Nas (17) vurularak yaşamını yitirdi.

20 kişinin ölmesine neden olan saldırılar nedeniyle ilgili Valilikler Diyarbakır, Mardin, Van, Siirt, Muş ve Batman'da ve bu illerin bazı ilçelerinde 8 Ekim 2014 sabahına kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti. Diyarbakır'da yasağın 9 Ekim 2014 sabahına kadar uzatıldığı öğrenildi. Sokağa çıkma yasağının uygulandığı kent merkezlerine ise askeri birlikler konuşlandırıldı.

Diyarbakır'da Turgut Özal Caddesi'nde pusu kuran saldırganları açtığı ateş sonucu ise ESP üyeleri Sevda Çağdaş ve Cihan Karaçöl ile Eğitim-Sen yöneticisi Erkan Keskin vurularak yaralandı.

Yine Diyarbakır'da, Sefer Caruş adlı kişi de DBP Bağlar İlçe Örgütü binası yakınlarında bir minibüsten inen yaklaşık 15 kişilik bir grubun satırlı saldırısına uğrayarak yaralandı.

Çıkan olaylar sırasında Diyarbakır'ın Eğil İlçesi'nde DBP ilçe binasına ateş açıldığı, Kayapınar

İlçesi'nde ise AKP ilçe binasının molotofkokteyliyle ateşe verildiği öğrenildi.

Batman'da HÜDA-PAR'lı oldukları iddia edilen kişilerin açtığı ateş sonucu boğazına kurşun isabet eden bir çocuğun ağır yaralı olduğu bildirildi. Polislin ve IŞİD taraftarlarının gün boyu süren saldırıları sonucu 35 kişi yaralanırken, 24 kişi de polislerce gözaltına alındı.

Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde eyleme HÜDA-PAR'a yakınlığıyla bilinen NUR-DER üyelerinin ateş açması sonucu bir kişi yaralandı. Silopi'de ise 2 kişinin yaralandığı öğrenildi.

Erzurum'un Karayazı İlçesi'nde çıkan olaylar esnasında AKP ilçe binasına molotofkokteyliyle saldırı düzenlenmesi sonucu bina kullanılamaz hale geldi. Yakutiye İlçesi'ndeki yürüyüşe açılan ateş nedeniyle de 3 kişi yaralandı.

Siirt'in Kurtalan İlçesi'nde AKP'li Belediye Başkanı Nevzat Karatay'ın geçici köy korucusu olan yakınları tarafından göstericilere açılan ateş sonucu 2'si çocuk 13 kişi yaralandı. Siirt'te gün boyu süren saldırılarda 43 kişinin yaralandığı, 21 kişinin de polislerce gözaltına alındığı bildirildi.

Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde A.B. (12) adlı çocuk eylemci gruplara saldıran bir panzerin çarpması sonucu ağır yaralandı.

İstanbul'un Esenyurt İlçesi'nde eylem yapan HDP'li ve DBP'li gruplara yönelik düzenlenen silahlı saldırılar sonucu ise biri ağır 6 kişi yaralandı. Kadıköy İlçesi'ndeki eyleme müdahale eden polislin kullandığı gaz bombalarından birinin isabet ettiği Tamer Doğan yaralandı. Eylemlere saldırılar sonunda 24 kişi yaralanırken, 98 kişinin de gözaltında tutulduğu ileri sürüldü.

Sultangazi İlçesi'nde ve Sultanbeyli İlçesi'nde HDP binaları IŞİD sempatizanlarınca kuşatıldı ve binalarda bulunanlar linç edilmek istendi. HDP'lilerin kendi olanaklarıyla binalardan ayrılabilirdiği saldırılar sırasında Sultanbeyli'de 4 kişi yaralandı.

Ankara'da yapılan eyleme gaz bombalarıyla saldıran polislin 65 kişiyi gözaltına aldığı öğrenilirken, Hakkâri'de 3, Mersin'de ise 20 kişinin gözaltında olduğu bilgisine ulaşıldı.

İzmir'in Bornova İlçesi'nde düzenlenen yürüyüşe polislin ve sivil giyimli kişilerin saldırısı esnasında Ekrem Kaçaroglu (38) ağır yaralanarak Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırıldı.

HDP İl Başkanı Cavit Uğur'un kimliği belirsiz kişilerce kaçırılmak istendiği, çevreden gelen tepkiler üzerine serbest bırakıldığı öğrenildi. Cavit Uğur'un serbest bırakıldıktan sonra evine giderken gözaltına alındığı ortaya çıktı.

Kent genelinde düzenlenen eylemlere polislin ve sivil kişilerin saldırmaması sonucu 34 kişinin yaralandığı, polislin 26 kişiyi gözaltına aldığı bildirildi.

Mardin'de yol kapatma eylemi sırasında başından gaz bombası kapsülü ile ağır yaralanan Emrullah Çokan'ın (18) yoğun bakıma alındığı öğrenildi.

Mersin'in Tarsus İlçesi'nde yürüyüş yapan gruba Mustazaf Derneği üyesi oldukları iddia edilen kişilerin silahlı saldırı düzenlemesi sonucu biri ağır 9 kişi yaralandı.

Ağrı'nın Doğubayazıt İlçesi'ndeki eyleme polislin saldırısı ile birlikte 17 kişi gözaltına alınırken, Iğdır'da ise 5 kişi yaralandı.

Denizli'de yürüyüş yapan gruplara plastik mermi ve gaz bombalarıyla müdahale eden polislin 3 kişiyi gözaltına aldığı öğrenildi.

Van'ın Muradiye İlçesi'nde polislin eylemcilere karşı gerçek mermili silah kullanması sonucu 32 kişi yaralandı.

5 kişinin gözaltına alındığı Şanlıurfa'dan ise yaralı olup olmadığı bilgisine ulaşılamazken, Tunceli'de 2 kişi polislerce gözaltına alındı.

Bitlis'in Hizan İlçesi'nde bir polis panzerinin çarptığı Vedat Yücel yaralanırken, Van'da polislin üst geçitten aşağı attığı Fırat Namaz ağır yaralandı.

Polislin Antalya'daki eyleme de müdahale ederek 4 kişiyi gözaltına aldığı öğrenildi.

Adana'nın Küçükdikili Mahallesi'nde IŞİD yanlıları tarafından bir kahvehane tarandı, saldırıda 3 kişi yaralandı.

Kobanê'ye yönelik IŞİD saldırılarını protesto etmek amacıyla Diyarbakır'da 2 Ekim 2014'te eylem yapan gruplara müdahale eden polis ekipleri 3 kişiyi gözaltına alırken, IŞİD taraftarı oldukları ileri sürülen sivil giyimli silahlı kişilerin eylemcilere ateş açması ve bıçaklı saldırıda bulunması sonucu bir çocuk ile eylemi takip eden 4 gazeteci yaralandı. Çıkan olaylar sonunda gözaltına alınan 12 kişiden biri çocuk 8 kişi çıkarıldık-

ları mahkeme tarafından “yasadışı örgüt üyesi oldukları” suçlamasıyla tutuklandı.

Diyarbakır’ın Silvan İlçesi’ndeki gösteriye gaz bombaları ve basınçlı suyla müdahale eden polis ekiplerinin 2’si gazeteci 19 kişiyi gözaltına aldığı öğrenildi.

Şanlıurfa’nın Suruç İlçesi’nde IŞİD’in geçişlerini engellemek amacıyla sınırda başlatılan nöbet eyleminde yer alan R.Y. (17) kendisine kimlik soran polislerce gözaltına alındı. Öte yandan 5 Ekim 2014’ten itibaren kolluk kuvvetlerinin Suruç doğumlu olmayanları şehre almadığı ortaya çıktı.

Van’da 3 Ekim 2014’te düzenlenen gösterilere polisin müdahalesi sonucu 16 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Sınır nöbetinin tutulduğu Suruç’un Etmanek Köyü’nde 5 Ekim 2014’te IŞİD havan toplarıyla saldırdı. Gelişme üzerine köy DBP tarafından boşaltılırken köye isabet eden bir havan topu 4 kişiyi yaraladı.

Türkiye’de başlayan eylemler 8 Ekim 2014’te de devam etti.

Eylemcilere polisin ve silahlı kimliği belirsiz sivil kişilerin saldırı düzenlemesi sonucu çıkan çatışmalarda 20 kişi yaşamını yitirmişti.

Şiddetin ve yaşam hakkına yönelik saldırıların devam etmesi üzerine 6 ilde ve ilçelerinde sokağa çıkma kararı alınmasına rağmen devam eden eylemlere saldırılar ve silahlı çatışmalar devam etti. Diyarbakır ve Mardin’de sokağa çıkma yasağının 10 Ekim 2014’e kadar uzatıldığı duyuruldu.

Mardin’in Kızıltepe İlçesi’nde 8 Ekim 2014’te Musa Anter Caddesi üzerinde 2 kişi öldürülmüş olarak bulundu. Ölenlerden birinin Suriye vatandaşı Abdullah Muhammed Latif (43) diğeri de Suudi Arabistan vatandaşı Fehad İbrahim Elduveric (45) olduğu öğrenildi.

Mardin’in Dargeçit İlçesi’ne bağlı Umutlu Köyü yakınlarında 7 Ekim 2014’te yaralı bir şekilde bulunan Eshan Akdoğan (22) adlı kişi de 8 Ekim 2014’te yaşamını yitirdi. Yine Mardin’in Dargeçit İlçesi’nde 8 Ekim 2014’te Mehmet Erdoğan (22) da öldürülmüş olarak bulundu.

İstanbul’un Esenyurt İlçesi’nde göstericilerle kimliği belirsiz kişiler arasında çıkan çatışmada bir pompalı tüfekten açılan ateşle başından vuru-

lan Mert Değirmenci (18) yaşamını yitirdi. Saldırıda 2’si ağır 4 kişi de yaralandı.

Adana’nın Yüreğir İlçesi’nde çatışmaların devam ettiği esnada kimliği belirsiz bir grupla evinin önünde oturan Ahmet Albay (69) uğradığı bıçaklı saldırıda yaşamını yitirdi, oğlu Veysi Albay’da yaralandı.

Siirt’te devam eden olaylarda geçici köy korucusu olduğu iddia edilen bir petrol istasyonu sahibinin açtığı ateşle ağır yaralanan Kamil (Kamuran) Taş kaldırıldığı Devlet Hastanesi’nde 9 Ekim 2014’te yaşamını yitirdi. Saldırıda 5 kişi de yaralandı.

Böylelikle 6 Ekim 2014’ten beri devam eden çatışmalarda yaşamını yitirenlerin sayısı 27’ye yükseldi.

Çatışmalara ilişkin 8 Ekim 2014’te açıklama yapan Hür Dava Partisi (HÜDA-PAR) ölenlerden 5’i Diyarbakır’da Köy-Der’e düzenlenen saldırıda olmak üzere toplam 6’sının kendileriyle bağlantılı kişiler olduğunu iddia etti.

Şiddetin devam etmesi nedeniyle toplanan Güvenlik Zirvesi’nin ardından açıklama yapan Başbakan Ahmet Davutoğlu çıkan olaylarda 145 kişinin ve 170 polisin de yaralandığını ayrıca 368 kişinin gözaltında tutulduğunu ifade etti.

Siirt’te gösteriler devam ederken kimliği belirsiz bir kişinin İnönü Mahallesi’ndeki polis karakoluna av tüfeğiyle ateş açması sonucu 2 polis, Karakol Mahallesi’nde açılan ateş ile bir komiser yaralandı. Kurtalan’da polislere pompalı tüfekte ateş açılması sonucu 2 polisin yaralandığı öğrenildi.

Demokratik Toplum Kongresi binası 8 Ekim 2014 sabahı “arama yapılacağı” gerekçesiyle özel harekât polisleri tarafından basıldı.

Van’ın Edremit İlçesi’nde DBP ilçe binası kimliği belirsiz kişiler tarafından ateşe verildi. Binada maddi hasar meydana geldi. Erciş İlçesi’nde DBP üyelerinin ve sempatanlarının evlerine yönelik düzenlenen baskınlarda 48 kişinin gözaltına alındığı ileri sürüldü.

Mardin’in Derik İlçesi’nde HÜDA-PAR ilçe binasına kimliği belirsiz kişilerin molotofkokteyliyle saldırması sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

Dargeçit İlçesi'ndeki gösterilere saldıran polisin açtığı ateş nedeniyle Mehmet Emin Gezer vurularak ağır yaralandı.

Diyarbakır'da 3 gündür devam eden çatışmalar nedeniyle 45 kişinin yaralandığı öğrenilirken, 30 kişinin de gözaltında tutulduğu bildirildi. 9 Ekim 2014'te düzenlenen ev baskınlarında ise 20 kişinin gözaltına alındığı iddia edildi.

Iğdır'da DBP'nin çağrısıyla 8 Ekim 2014'te düzenlenen yürüyüşe polis müdahale ederken, Erzurum'un Karayazı İlçesi'ndeki polis müdahalesinde plastik merminin isabet etmesi nedeniyle biri ağır 3 kişi yaralandı. Erzurum kent merkezindeki eyleme müdahale edilmesi üzerine çıkan çatışmada arasında HDP il başkanı Nevzat Çavuş'un da bulunduğu 4 kişi yaralandı. Muş'un Malazgirt İlçesi'nde ise yine plastik mermi kullanımını nedeniyle 3'ü ağır 5 kişi yaralandı.

Öte yandan 7 Ekim 2014'te hasta ziyaretine giden Muzaffer Gözen, İhsan Gözen, Servet Yılmaz, Bilal Yılmaz ve Eyüp Yılmaz adlı 5 kişinin içinde bulunduğu araç, Şanlıurfa yolu üzerinde yanmış halde bulundu. Araçtaki 5 kişiden haber alınmadığı bildirildi.

Adana'da 7 Ekim 2014'te Gülbahçe Mahallesi'nde yüzleri maskeli bir grubun açtığı ateş sonucu yaralanan Yılmaz Gürsel durumunun ağırlaşması üzerine yoğun bakıma alındı.

İstanbul'un Sultangazi İlçesi'nde HDP binasının silahlı gruplarca kuşatılması üzerine binada mahsur kalan 5 kişi kendi imkânlarıyla binadan ayrılabilirdi. Yalova'da da HDP binasının kuşatılması ve binaya saldırı düzenlenmesi sonucu 4 kişi yaralandı.

İstanbul'da geç saatlere kadar devam eden eylemler sonunda 66 kişinin gözaltına alındığı ifade edildi. Olaylar nedeniyle 3'ü polis 52 kişi de yaralandı.

Ankara'da devam eden çatışmaları ve polis şiddetini protesto etmek amacıyla Kolej Meydanı'nda yapılmak istenen yürüyüşe müdahale eden polis ekipleri 9 kişiyi gözaltına aldı.

Erzincan'da Kobanê'ye destek amacıyla yapılan basın açıklamasının ardından oturdukları mahalleye giden 7 kişi polislerce gözaltına alındı. Samsum'da yapılan açıklamaya aşırı sağcı bir grubun saldırması sonucu bir kişi yaralandı.

Mersin'in Tarsus İlçesi'nde çatışmalar devam ederken kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateşle 4 polisin yaralandığı bildirildi. Öte yandan DBP ilçe binasının ateşe verilmesiyle bina kullanılmaz hale geldi.

Manisa'daki gösterilere müdahale eden polisin 6 kişiyi gözaltına aldığı öğrenildi. Diyarbakır'ın Dicle İlçesi'nde yaşanan silahlı çatışmalarla birlikte çıkan olaylarda 2'si sivil, 4'ü polis toplam 6 kişi yaralandı. Kayapınar İlçesi'nde DBP ilçe binasına kimliği belirsiz kişilerce açılan ateş sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

Muş'ta DBP'nin çağrısıyla toplanan gruplara basınçlı su ve gaz bombalarıyla müdahale edilmesiyle 2 kişinin yaralandığı bildirildi.

10 Ekim 2014 tarihi itibarıyla ölenlerin sayısı 40'a yükseldi.

Siirt'in Kurtalan İlçesi'nde 7 Ekim 2014'te çıkan olaylarda geçici köy korucularının açtığı ateşle ağır yaralanan Necmettin Çelik kaldırıldığı Devlet Hastanesi'nde 9 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

Mardin'in Dargeçit İlçesi'nde düzenlenen saldırılarda ölen Bilal Gezer ve Sinan Toprak için düzenlenen cenaze töreninin ardından başlatılan yürüyüşe İlçe Jandarma Karakolu'ndan açılan ateş sonucu Abdülkerim Seyhan yaşamını yitirdi. Saldırıda 6 kişi de yaralandı.

Bingöl'de 9 Ekim 2014'te akşamı, çatışmalar sırasında zarar gören işyerlerinde inceleme yapan İl Emniyet Müdürü Atalay Ürker ve yanındakilere silahlı saldırı düzenlendi. Saldırıda Emniyet Müdür Yardımcısı Atif Şahin ve koruma ekibinden Komiser Hüseyin Hatipoğlu yaşamını yitirirken, Atalay Ürker ve polis memuru Uğur Atlı yaralandı.

Olayın ardından düzenlenen operasyon esnasında Genç İlçesi yakınlarında "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle bir araca açılan ateş sonucu Ali Bozan, Ramazan Özmaskan, Emre Ekinci (15) ve Ömer Topaloğlu (16) oldukları belirtilen 4 kişi öldü, 2 kişi de yaralandı. Konuyla ilgili yapılan açıklamada araçta bulunanların saldırıyı düzenleyenler olduğu iddia edilmesine rağmen HPG yaptığı açıklamada ölen 4 kişiden 3'ünün HPG militanı olduklarını kabul ederek saldırıyla ilgilirinin bulunmadığını ve 4 kişinin infaz edildiklerini belirtti.

Gaziantep'te düzenlenen Kobanê eylemine kalabalık bir grubun saldırması ve ateş açması sonucu Süleyman Balcı (15), Sevgi Alıcı (16), Ömer Uçeker (27) ile Şahin Dağhan hayatını kaybetti. Saldırıda biri polis 22 kişi yaralandı, DBP'nin Şahinbey ve Şehitkamil ilçe binaları da ateşe verildi.

Kobanê'de IŞİD'in saldırısında yaşamını yitiren YPG militanı Selman Turan için Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde düzenlenen cenaze töreninin ardından başlatılan yürüyüşe de hudut karakolundan gaz bombası atılması ve ateş açılması sonucu Rojava'lı Beşir Remezan Arif (Beşir Mirişko) (8) yaşamını yitirdi. Saldırıda 2'si çocuk 13 kişi yaralandı.

10 Ekim 2014'te açıklama yapan İçişleri Bakanı Efkân Ala ise çıkan olaylarda 31 kişinin öldüğünü, 351 kişinin yaralandığını ve gözaltına alınan 1024 kişiden 58'inin tutuklandığını söyledi.

Ankara'da 9 Ekim 2014'te Kolej Meydanı'nda yapılmak istenen eyleme polisin müdahalesinin ardından Ankara Üniversitesi'nin Cebeci Kampüsüne rektörlüğün çağrısıyla çevik kuvvet ekipleri girdi. Üniversitede bulunan öğrencilerin ve akademisyenlerin bulunduğu gruba gaz bombalarıyla saldıran polis ekipleri 5'i öğretim görevlisi 19 kişiyi gözaltına aldı.

İstanbul Üniversitesi'nde IŞİD yanlılarının Fen Fakültesi binasına girerek öğrencilere saldırmasıyla 2 öğrenci yaralandı. Saldırının çatışmaya dönüşmesi üzerine polisin binaya girerek gözaltına aldığı 28 öğrencinin götürüldükleri Beyazıt Polis Karakolu'nda işkence gördüğü bildirildi.

Adana'da gösterilere müdahale eden bir polis aracına atılan molotofkokteyli 2 polisin yaralanmasına neden oldu.

Şanlıurfa'nın Viranşehir, Siverek ve Ceylanpınar ilçelerinde operasyon ve ev baskınları düzenleyen polis toplam 61 kişiyi gözaltına alırken, devam eden gösteriler esnasında zırhlı polis aracının çarptığı bir çocuğun ağır yaralandığı öğrenildi. Adana'da düzenlenen operasyonda ise 32 kişi gözaltına alındı.

Bursa'da gösteriler geç saatlere kadar devam ederken göstericilere kimliği belirsiz bir kişinin ateş etmesi sonucu Emrah Işık vurularak yaralandı.

İzmir'in Menemen İlçesi'nde 9 Ekim 2014'te gözaltına alınan 3 kişinin ve Şanlıurfa'da gözaltına alınan 3 kişinin çıkarıldıkları mahkemelerce tutuklandığı öğrenildi. Mersin'de ise yaşamının 30 yılında cezaevlerinde tutulan ve şartlı tahliye ile serbest bırakılan Hasan Gülbahar Kobanê eyleminden sonra gözaltına alınarak çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

Mardin'in Artuklu İlçesi'nde düzenlenen gösterilere müdahale eden polisin 52 kişiyi gözaltına aldığı bildirildi. Diyarbakır'ın Bismil İlçesi'nde de 16 kişinin, İzmir'de ise 13 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

Şırnak'ın Cizre İlçesi'ndeki protesto gösterisine yapılan müdahale nedeniyle 20 kişi yaralandı.

Tunceli'nin Hozat İlçesi'nde adliye lojmanına kimliği belirsiz kişilerce açılan ateş sonucu bir polisin yaralandığı öğrenildi.

Mersin'in Tarsus İlçesi'nde çatışmalar devam ederken kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateşle 3 kişinin yaralandığı bildirildi.

Van'da devam eden gösterilere yönelik polisin müdahale esnasında 2 kişi yaralanırken, Muradiye İlçesi'ndeki gösterilerin ardından gözaltına alınan 23 kişiden 4'ü tutuklandı.

İstanbul'da 9 Ekim 2014'te Atatürk Havalimanı'nda Savaşa Karşı Kadın İnişiyatifi'nin düzenlediği eyleme sert şekilde müdahale eden polis, 46 kadını darp ederek gözaltına aldı. Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin yürüyüşüne de izin vermeyen polis, öğrencilere sert bir şekilde müdahale ederek 8 kişiyi gözaltına aldı.

Diyarbakır'da 10 Ekim 2014 sabahı ev baskınları düzenleyen polis ekipleri, aralarında Rojava'dan yaralı olarak gelen ve tedavileri sürenlerin de bulunduğu 116 kişiyi gözaltına aldı.

Diyarbakır'da devam eden gösterilere kimliği belirsiz kişilerin saldırıları sürerken eylemlere polisin açtığı ateş sonucu 2 çocuk vurularak yaralandı.

Gaziantep'te 4 kişinin kimliği belirsiz kişilerce açılan ateş sonucu öldürülmesinin ardından geç saatlerde 25 Aralık Polis Karakolu'na silahlı saldırı düzenlenmesi sonucu 3 polis yaralandı.

Balıkesir'in Edremit İlçesi'nde HDP ilçe binasına kimliği belirsiz kişiler tarafından taşlı saldırı

düzenlenmesi nedeniyle binada maddi hasar meydana geldi.

Hatay'da basın açıklaması yaparak IŞİD saldırılarını ve meydana gelen ölümleri protesto etmek isteyen gruba müdahale eden polis 12 kişiyi gözaltına aldı.

Siirt'te gösteriler devam ederken kimliği belirsiz bir kişinin Cumhuriyet Polis Karakolu'na ateş açması sonucu bir polis yaralandı.

Türkiye'deki eylemler, IŞİD'in Kobanê'ye yönelik saldırıları 29. gününe girdiğinde 13 Ekim 2014'te büyük oranda sona erdi.

Eylemlerin büyük ölçüde sona ermesiyle birlikte kolluk kuvvetleri gözaltı operasyonları yapmaya başladı. Bu arada çıkan çatışmalar nedeniyle yaralanarak tedavi edilenlerden yaşamını yitirenler oldu. Çıkan çatışmalar nedeniyle siyasi grupların karşılıklı ateş açmaları, kolluk kuvvetlerinin saldırıları veya kolluk kuvvetlerine yönelik saldırılar nedeniyle yaşamını yitirenlerin sayısı 10 Ekim 2014 tarihi itibarıyla 45'e yükseldi.

Diyarbakır'da 9 Ekim 2014'te düzenlenen gösterilere polisin ateş açması sonucu 2 kişi yaralandı. Yaralılardan Murat Dağ (24) kaldırıldığı hastanede 10 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

7 Ekim 2014'te Diyarbakır'ın Bağlar İlçesi'nde çıkan olaylarda yaralanan ve HÜDA-PAR üyesi olduğu ifade edilen Cumali Güneş (30) tedavi gördüğü Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde 10 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

Diyarbakır'da 7 Ekim 2014'teki gösterilere düzenlenen saldırılarda gaz bombasıyla yaralanan Mesut Menekşe (42) taburcu edildikten sonra 10 Ekim 2014'te evinde fenalaşarak hayatını kaybetti.

Van'da 9 Ekim 2014'te düzenlenen gösteriler esnasında polisin açtığı ateş sonucu vurularak ağır yaralanan Yunus Aktaş (18) tedavi gördüğü hastanede 11 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

Gaziantep'te 9 Ekim 2014'te düzenlenen Kobanê eylemine kalabalık bir grubun saldırması ve ateş açması sonucu yaralanan Musa Bayram (26) kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. Gaziantep'te ırkçı saldırılar sonucu ölenler biri çocuk olmak üzere 5'e yükseldi. Ölen diğer kişilerin adları şöyle: Sevgi Alıcı, Süleyman Balcı (15), Ömer Uçaker, Şahin Dağhan.

Bingöl'de 9 Ekim 2014'te 2 polisin ölümüyle ve sonrasında düzenlenen operasyonda sivil oldukları ileri sürülen 4 kişinin öldürülmesiyle sonuçlanan İl Emniyet Müdürü'ne yönelik silahlı saldırının ardından düzenlenen ev baskınlarında 7 kişi gözaltına alındı.

Gaziantep'te 5 kişinin ölümüne neden olan ırkçı grupların saldırısını protesto etmek amacıyla 10 Ekim 2014'te düzenlenen gösteride Mustafa Tunç adlı eylemci gaz bombası kapsülünün isabet etmesi sonucu yaralandı.

İzmir'de 9 Ekim 2014'te düzenlenen protesto gösterilerine polisin müdahalesinin ardından 35 kişinin, Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde 5 kişinin, Adana'da da 10 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Van'da 10 Ekim 2014'te Mezopotamya Gençlik Araştırma Merkezi Derneği binasına baskın düzenleyen polislerin binada arama yaptığı ve tüm eşyaları tahrip ettiği iddia edildi.

İstanbul'un Küçükçekmece İlçesi'nde çıkan eylemler devam ederken polisin ses bombası atmasıyla 3 çocuk yaralandı. Olayların ardından gözaltına alınan 4 çocuktan 2'si ise 11 Ekim 2014'te tutuklandı.

Diyarbakır'daki eylemlerin ardından gözaltına alınan 99 kişiden 2'si çocuk 45 kişi çıkarıldıkları mahkemece 11 Ekim 2014'te "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla tutuklandı.

İstanbul'un Şişli İlçesi'nden Kobanê eylemlerine destek vermek amacıyla Taksim Meydanı'na yürümek isteyen Halk Cephesi üyelerine gaz bombası ve plastik mermilerle saldıran polis ekipleri 50 kişiyi gözaltına aldı.

Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde devam eden gösteriler esnasında zırhlı polis aracının çarptığı bir çocuğun ağır yaralandığı öğrenildi. Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'nde de panzerin çarptığı F.T. (5) adlı çocuk yaralandı.

Siirt'teki gösterilerin ardından gözaltına alınan 28 kişiden 14'ü "yasadışı örgüt üyesi oldukları" ve "kamu malına zarar verdikleri" suçlamasıyla 11 Ekim 2014'te tutuklandı.

Van'da ve ilçelerinde gözaltına alınan 150 kişiden 43'ünün ifade alma işlemi 11 Ekim 2014'te tamamlandı. Mahkemeye çıkarılanlardan 14'ü "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla tutuklandı.

Bursa'da gözaltına alınan 17 kişiden mahkemeye çıkarılan 6'sı "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" ve "patlayıcı madde bulduklarını" iddiasıyla 12 Ekim 2014'te tutuklandı.

İstanbul'un Esenler İlçesi'nde 12 Ekim 2014'te eylemlere katılanlara yönelik operasyon düzenleyen polis 8 kişiyi gözaltına aldı.

Mersin'in Tarsus İlçesi'nde gözaltına alınan 12 kişiden 10'u "yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işledikleri" ve "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla 11 Ekim 2014'te tutuklandı.

Mardin'de gözaltına alınan ve ifade verme işlemi tamamlanan 14 çocuktan 5'i "yasadışı örgüt üyesi oldukları" ve "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla 10 Ekim 2014'te tutuklandı.

Diyarbakır'da haber takibi yapan 5 Alman gazetecinin 12 Ekim 2014'te gözaltına alındığı bildirildi.

Bitlis'in Tatvan İlçesi'nde gözaltına alınanlardan 12 kişi, Tunceli'de 2 kişi çıkarıldıkları mahkemelerce çeşitli gerekçelerle 12 Ekim 2014'te tutuklandı.

Batman'da 11 Ekim 2014'te mahkemeye çıkarılan 7'si çocuk 19 kişi tutuklanarak Batman M Tipi Cezaevi'ne gönderildi.

Hatay'da 11 Ekim 2014'te IŞİD'in Kobanê saldırılarını protesto etmek için pankart asmak isteyen Mücadele Birliği üyesi 12 kişi gözaltına alındı. Dörtöyl İlçesi'nde 10 Ekim 2014'te gözaltına alınan 3 kişi de "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla tutuklandı.

Düzenlenen eylemlerin ardından 10 Ekim 2014'te yapılan operasyonlar sonucu Ağrı'nın Tutak İlçesi'nde gözaltına alınanlardan 5 kişi "yasadışı eyleme katıldıkları" iddiasıyla, Van'ın Gevaş İlçesi'nde gözaltına alınan 9 kişiden 6'sı "kolluk görevlisine direndikleri" ve "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla 11 Ekim 2014'te tutuklandı. Van'ın Başkale İlçesi'nde gözaltına alınan 17 kişiden 2'si ve Çaldıran İlçesi'nde 6 kişi ise "kamu malına zarar verdikleri" suçlamasından tutuklandı.

Adana'da gözaltında tutulan 11 kişiden Mehmet Çokluk ve Ahmet Cumali Aslan "yasadışı örgüt üyesi oldukları", "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" ve

"kamu malına zarar verdikleri" suçlamalarıyla 12 Ekim 2014'te tutuklandı.

Mardin'in Midyat İlçesi'nde 11 Ekim 2014'teki gösteriye ateş açan polis, H.B. (7) adlı çocuğu yaraladı.

Diyarbakır'da 12 Ekim 2014'te, IŞİD saldırılarına dikkat çekmek amacıyla Barış Anneleri ve Demokratik Özgür Kadın Hareketi (DÖKH) üyesi kadınlar, TRT binasını işgal etti. Eyleme müdahale eden polis, 25 kadın ile eylemi takip eden 3 muhabiri gözaltına aldı.

Kobanê direnişine destek vermek amacıyla 6 Ekim 2014'te başlayan eylemler nedeniyle çıkan çatışmalarda siyasi grupların karşılıklı ateş açmaları, kolluk kuvvetlerinin saldırıları veya kolluk kuvvetlerine yönelik saldırılar nedeniyle yaşamını yitirenlerin sayısı 17 Ekim 2014 tarihi itibarıyla 47'ye yükseldi.

İstanbul'un Sultanbeyli İlçesi'nde 7 Ekim 2014'te ırkçı grupların HDP ilçe binasına yönelik düzenledikleri taşlı saldırı esnasında ağır yaralanan Serdar Aslan (36) tedavi gördüğü hastanede 16 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

Şanlıurfa'nın Viranşehir İlçesi'nde 9 Ekim 2014'te devam eden Kobanê gösterilerine polisin attığı gaz bombasından etkilenerek beyin kanaması geçiren Aynur Kudin (28) 16 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ne bağlı Mehser Köyü'nde IŞİD'in Kobanê'ye yönelik saldırılarına karşı sınır nöbeti tutanlara 15 Ekim 2014'te askerî birliklerin gaz bombalı saldırı düzenlemesi sonucu DBP Merkez Yönetim Kurulu üyesi Semra Demir kafasına isabet eden gaz bombası kapsülüyle ağır yaralandı.

Bingöl'de 9 Ekim 2014'te 2 polisin ölümüyle ve sonrasında düzenlenen operasyonda sivil oldukları ileri sürülen 4 kişinin öldürülmesiyle sonuçlanan İl Emniyet Müdürü'ne yönelik silahlı saldırının ardından düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınan 7 kişiden Ali Kılıçgedik tutuklandı. Tutuklama kararını veren hâkim ayrıca davaya da gizlilik kararı getirdi.

Eylemlere ilişkin 14 Ekim 2014'te açıklama yapan İstanbul Emniyet Müdürlüğü, 6 Ekim-13 Ekim 2014 tarihleri arasında düzenlenen eylemler nedeniyle gözaltına alınan 348 kişiden 10'unun tutuklandığını duyurdu.

İstanbul'un Esenyurt İlçesi'nde 8 Ekim 2014'te gözaltına alınan Sosyalist Dayanışma Platformu (SODAP) üyesi 5'i çocuk 6 kişi, gözaltına işkence gördüklerini belirterek 14 Ekim 2014'te İHD İstanbul Şubesi'ne başvurular ve konuyla ilgili basın açıklaması yaptılar.

Batman'daki eylemlerin ardından 14 Ekim 2014'te ev baskını düzenleyen polis ekipleri Mehmet Sıdık Karakoç ile 5 çocuğunu "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla gözaltına aldı. Mahkemeye çıkarılan 6 kişiden Habip Karakoç aynı suçlamayla tutuklandı.

İzmir'de gözaltına alındıktan sonra 9 kişinin serbest bırakılmasına savcının itiraz etmesi üzerine 9 kişinin durumunu 15 Ekim 2014'te yeniden görüşen ilgili hâkimlik, 3 kişinin tutuklanmasına karar verdi.

İŞİD saldırılarını protesto etmek amacıyla 14 Ekim 2014'te İstanbul'da, Beşiktaş-Kadıköy seferini yapan vapuru işgal eden 10 kişi gözaltına alındı.

Şanlıurfa ve ilçelerinde 4 gün boyunca devam eden protesto gösterileri nedeniyle gözaltına alınan 154 kişiden 23'ünün çıkarıldıkları mahkemelerde tutuklandığı 14 Ekim 2014'te öğrenildi.

Antalya'da 16 Ekim 2014'te düzenlenen eş zamanlı ev baskınları sonucu 22 kişi gözaltına alındı. Van'ın Muradiye İlçesi'ndeki baskınlarda ise 2 kişi gözaltına alındı.

Mardin'in Derik İlçesi'nde kolluk kuvvetlerince gözaltına alınan A.A. (15) çıkarıldığı mahkeme tarafından 16 Ekim 2014'te tutuklandı.

Siirt'te 16 Ekim 2014'te kar maskeli özel tim ekipleri ve polisler tarafından düzenlenen ev baskınlarında arasında DBP'li yöneticilerin de bulunduğu 7 kişi gözaltına alındı.

İğdır'da sona eren eylemlerin ardından düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınan 13 kişiden 6'sı çıkarıldıkları mahkeme tarafından 16 Ekim 2014'te tutuklandı.

Muş'un Malazgirt İlçesi'nde gözaltına alınan 6 kişi "yasadışı örgüt üyesi oldukları", "kamu malına zarar verdikleri" ve "polise direndikleri" suçlamalarından 14 Ekim 2014'te tutuklandı.

Van'ın Çaldıran İlçesi'nde gözaltına alınan 8 kişi de "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla tutuklandı.

Ağrı'nın Tutak İlçesi'nde gözaltında tutulan 3'ü çocuk 6 kişi de "yasadışı gösteriye katıldıkları" gerekçesiyle 14 Ekim 2014'te tutuklandı.

15 Ekim 2015'te Kobanê eylemlerine katıldıkları iddia edilen kişilerin evlerine düzenlenen baskınlar sonucu Van'da biri çocuk 3 kişi, Mardin'de 12 kişi, İzmir'in Menemen İlçesi'nde 5 kişi, Bursa'da da 3 kişi gözaltına alındı.

İzmir'in Bornova İlçesi'nde 7 Ekim 2014'te düzenlenen yürüyüşe polisin ve sivillerin saldırısı sonucu darp edilerek ağır yaralanan ve Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılan Ekrem Kaçaroglu (38) tedavi gördüğü hastanede 19 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

Kobanê direnişine destek vermek amacıyla 6 Ekim 2014'te başlayan eylemler nedeniyle çıkan çatışmalarda siyasi grupların karşılıklı ateş açmaları, kolluk kuvvetlerinin saldırıları veya kolluk kuvvetlerine yönelik saldırılar nedeniyle yaşamını yitirenlerin sayısı 20 Ekim 2014 tarihi itibarıyla 48'e yükseldi.

Eylemlere katıldıkları gerekçesiyle 17 Ekim 2014'te düzenlenen operasyonlar sonucu Van'ın Gevaş İlçesi'nde biri çocuk 5 kişi, Çatak İlçesi'nde 2 kişi, Muradiye İlçesi'nde 6 kişi, Erzurum'un Hınıs İlçesi'nde 11 kişi, Diyarbakır'ın Ergani İlçesi'nde 3 kişi, Tunceli'de de bir kişi gözaltına alındı.

Gevaş'ta gözaltına alınan 5 kişiden biri çocuk 3 kişi, Çatak'ta 2 kişi ile Hınıs'ta gözaltına alınan 11 kişi çıkarıldıkları mahkemece 18 Ekim 2014'te tutuklandı.

Mardin'in Artuklu, Derik ve Kızıltepe ilçelerinde düzenlenen ev baskınları sonrasında gözaltına alınanlardan 22'si "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla 17 Ekim 2014'te tutuklandı.

Siirt'te 16 Ekim 2014'teki operasyonda gözaltına alınanlardan 3'ünün tutuklandığı 18 Ekim 2014'te öğrenildi.

Antalya'da 16 Ekim 2014'te düzenlenen eş zamanlı ev baskınları sonucu gözaltına alınanlardan Sosyalist Demokrasi Partisi (SDP) üyesi Ali Çalışkan, Şanlıurfa'nın Viranşehir İlçesi'nde 2 kişi, Van'ın Nusaybin İlçesi'nde ise Hurşit Elçioğlu 18 Ekim 2014'te "yasadışı örgüt üyesi olduğu" suçlamasıyla tutuklandı.

18 Ekim 2014'te düzenlenen operasyonlar sonucu Bingöl'ün Karlıova İlçesi'nde 2 kişi, Diyarbakır'da 3 kişi gözaltına alındı.

Bingöl'de 9 Ekim 2014'te İl Emniyet Müdürü'ne yönelik silahlı saldırının ardından Mersin'de düzenlenen operasyonda gözaltına alınan Umut Savaş K. 19 Ekim 2014'te tutuklandı.

Bingöl'ün Karlıova İlçesi'nde 9 Ekim 2014'te, IŞİD'in Kobanê'ye yönelik saldırılarını protesto gösterileri sırasında çıkan çatışmada evine kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yarala-

nan Cengiz Tiryaki tedavi gördüğü hastanede 20 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

HÜDA-PAR üyesi olduğu ileri sürülen Cengiz Tiryaki'nin ölümüyle beraber Kobanê direnişine destek vermek amacıyla 6 Ekim 2014'te başlayan eylemler nedeniyle çıkan çatışmalarda siyasi grupların karşılıklı ateş açmaları, kolluk kuvvetlerinin saldırıları veya kolluk kuvvetlerine yönelik saldırılar nedeniyle yaşamını yitirenlerin sayısı 21 Ekim 2014 tarihi itibarıyla 49'a yükseldi. Eylemler sonunda ise ölenlerin sayısı 51 olarak tespit edildi.

Toplam Yargısız İnfaz Verileri (6-8 Ekim Dâhil)	Silah				Gaz Bom-bası		Araç Çarpması		Ses Bom-bası		Belirsiz	
	Tekil Vaka		Gösteri		Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı
	Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı								
Polis	11	13	7	84	7	175	2	6	1	3	1	1
Jandarma	-	2	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Asker	22 ⁶	46	7	18	-	1	-	1	-	-	2	-
Korucu	5	27	4	18	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	38	88	19	126	7 ⁷	176	2	7	1	3	3	1
Toplam Ölü					70							
Toplam Yaralı					401							

Faili Meçhul Saldırıları	
Ölü	Yaralı
47	84

⁶ 19'u sınırda meydana gelen ölüm

⁷ Tamamı gösterilerdedir

2. Davalar

2.1. Devam Eden veya Sonuçlanan Yargısız İnfaz Davaları

Roboski Katliamı

Şırnak'ın Uludere İlçesi'ne bağlı Roboski Köyü'nde 28 Aralık 2011'de sınır hattında bulunan 34 köylünün savaş uçakları tarafından bombalanarak katledilmesiyle ilgili devam eden soruşturmada 11 Haziran 2013'te Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, dosya hakkında görevsizlik kararı vererek dosyayı Genelkurmay Askeri Savcılığı'na göndermişti. Dosyayı görüşen Genelkurmay Askeri Savcılığı'nın 34 köylüyü katleden askerlerin olayda bir kusurlarının olmadığına karar vererek dosyayı kapattığı 7 Ocak 2014'te ortaya çıktı.

Katliamla ilgili olarak Genelkurmay Başkanı Necdet Özel'in "ölenler arasında terör örgütü üyeleri de var" şeklinde yaptığı açıklamaya dair başlatılan soruşturma 8 Temmuz 2014'te tamamlandı.

Katledilenlerin yakınlarının suç duyurusu üzerine "soruşmanın gizliliğini ihlal ettiği" ve "adil yargılamayı etkilediği" suçlarını işlediği gerekçesiyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yürütülen soruşturmada Memur Suçları Soruşturma Bürosunda görevli Savcı Alper Türközmen soruşturma hakkında takipsizlik kararı verdi.

Ali İsmail Korkmaz

İstanbul'da Gezi Parkı eylemlerine polislerin saldırısı nedeniyle 3 Haziran 2013'te Eskişehir'deki protesto gösterisine katıldıktan sonra yolda kimliği belirsiz kişilerce sopalarla dövülen Ali İsmail Korkmaz'ın (19) 10 Temmuz 2013'te yaşamını yitirmesinin ardından cinayetin şüphelisi biri polis memuru olmak üzere tutuklu 5 kişi ile tutuksuz 3 polis memuruna ilişkin soruşturma sonunda hazırlanan iddianameyi kabul eden Eskişehir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin duruşmaların Eskişehir'de "güvenlik" açısından görülüp görülemeyeceğine dair Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna'ya sorduğu soruya yanıt veren Vali'nin Ali İsmail Korkmaz'ın "protesto olaylarında yaralandığı iddiasıyla gittiği hastanede öldüğünü ve marjinal ve illegal örgütlerin bu ölümü

propaganda malzemesi yaptığını" iddia ederek "hakim ve savcıların etki altında kalabileceği" olasılığından dolayı davanın başka bir kente alınması yönünde görüş belirtmişti. Vali, daha önce de Ali İsmail Korkmaz'ın arkadaşları tarafından dövülmüş olabileceğini ileri sürmüştü.

Gelişmelerin ardından 20 Kasım 2013'te başlaması planlanan davaya ilişkin Yargıtay 5. Ceza Dairesi 12 Kasım 2013'te aldığı kararlar davanın Kayseri'de görüleceğini duyurmuştu. Gelişmelerin ardından dava dosyasının ulaştığı Kayseri'de yargılamanın 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 3 Şubat 2014'te başlanmasına karar verilmişti.

Sanıkların yargılanmaya başlanmasından önce Eskişehir 1. Ağır Ceza 24 tanığın ifadesinin Mahkemesi 6 Ocak 2014'te alınacağını duyurmuştu. Duruşma günü karara Ali İsmail Korkmaz'ın ailesinin avukatlarının itiraz etmesi üzerine mahkeme heyeti ifade alma işleminin sanıkların yargılanmasından sonra yapılmasına karar vererek duruşmayı 28 Şubat 2014'e erteledi.

Kamera kaydı görüntülerinde Ali İsmail Korkmaz'ı kovalarken görülen ancak tanık yapılan polis memuru Selçuk Bal'ın ifadesi de 29 Ocak 2014'te Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde alındı.

3 Şubat 2014'teki duruşma öncesinde kentte 2 bin polis memurunun, 2 TOMA'nın, bir polis helikopterinin görevlendirildiği ortaya çıktı. Davayı izlemek amacıyla çevre kentlerden Kayseri'ye gelmek isteyen gruplara söz konusu görevli kolluk kuvvetleri ve araçları şehrin girişinde zorluk çıkarttı.

Sabah saatlerinde başlayan duruşma verilen aralarla birlikte 14 saat sürdü ve bu süre boyunca sanıklar, Ali İsmail Korkmaz'ı nasıl öldürdüklerine yönelik ifade verdiler, avukatların sorularını yanıtladılar.

Ölüme neden olan tekme atmakla suçlanan tutuklu polis memuru Mevlüt Saldoğan, kovaladıkları kişinin Ali İsmail Korkmaz olmadığını iddia etti. Kendisine küfreden şahsı uyardığını

öne süren Mevlüt Saldoğan, “niçin küfrediyorsun git buradan diyerek ayağımla başımı dürttüm” iddiasında bulundu.

Sivil sanıklardan Ebubekir Harlar, “polis ‘tutun’ dediği için önüne geçtim. Öldüresiye döveceklerini bilmiyordum” dedi. İsmail Koyuncu ise, “ben hiç müdahalede bulunmadım. O gece mağdur olanlara yardım ettim. Asıl mağdur ben oldum” diye ifade verdi.

Duruşma sonunda savcının tutuksuz yargılanan polis memuru Yalçın Akbulut’un tutuklanması talebini reddeden mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek duruşmayı 12 Mayıs 2014’e erteledi.

Dava kapsamında 24 tanığın ifadesi 28 Şubat 2014’te alındı. Eskişehir 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde ifade veren tanıkların hemen hepsi ya o gece polisler ve siviller tarafından dövüldüklerini ya da Gezi Parkı eylemcisi olan kimselerin sopalarla dövüldüklerini ifade ettiler.

Gelmeyen tanıklar Yılmaz Balkan ile Koray Demirel’in zorla getirilmelerine karar veren mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

Tutuklu 5 kişi ile tutuksuz 3 polis memuru hakkında açılan davaya 12 Mayıs 2014’te devam edildi. “Güvenlik” gerekçesiyle Eskişehir’den gönderilen davanın Kayseri 3. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmasına sanıklar ve tanıklar katıldı. Yeni kamera kaydı görüntülerinin de izlendiği duruşmada tanıkların hepsi tutuklu sanıkların Ali İsmail Korkmaz’ı darp ederken gördüklerini ifade ettiler.

Ölüme neden olan tekme atmakla suçlanan tutuklu polis memuru Mevlüt Saldoğan ve diğer sanıklar ile avukatları iddiaları reddederken yaklaşık 12 saat süren duruşmanın sonunda tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesine karar veren mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

Davaya 14 Temmuz 2014’te devam edildi. Duruşmada dosyadaki tüm ifadeler ve teknik raporlar okundu. Ali İsmail Korkmaz’ın otopsi raporunun yanı sıra sanıkların telefon kayıtları sıralandı, telsiz konuşmaları ve Eskişehir’de ifade veren tanıkların ifadeleri okundu.

Duruşma sonunda tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesine karar veren mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

9 Ekim 2014’te görülen duruşmada olay gününe ait olan ve TÜBİTAK tarafından düzeltilerek netleştirilen kamera kayıtları izlendi.

Duruşma sonunda tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesine karar veren mahkeme heyeti duruşmayı 26 Kasım 2014’e erteledi.

Dava devam ederken görüntüleri, kurtarması gerekirken iki kez silen bilirkişi Serkan Uğurluoğlu hakkında TCK’nin 276. maddesinde düzenlenen “gerçeğe aykırı bilirkişilik suçunu işlediği” için üç yıla kadar hapis cezası talebiyle iddianame hazırlandığı 24 Kasım 2014’te öğrenildi. İddianame değerlendirilmesi amacıyla Eskişehir 6. Asliye Ceza Mahkemesi’ne gönderildi.

İddianamede, “bilirkişinin gerçeğe aykırı mütaalaada bulunduğunu ve görevinin gereğini yerine getirdiği sırada gerekli özeni göstermediğini” belirtildi.

Ali İsmail Korkmaz’ın linç edilmesinin ardından hiç kayıt yapmadığı iddia edilen Harman Ermeç Fırını’nın güvenlik kamerasına ait harddisk, bilirkişi olarak atanan Osmangazi Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanı Serkan Uğurluoğlu’nda verilmişti. Bilirkişi 26 Haziran 2013’teki raporunda, “fırına ait diskin içeriğinde bir veri tespit edilememiş, disk boş olarak görülmüştür” demişti. Ardından aynı harddisk, Jandarma Kriminal Dairesi’ne gönderilmişti. Burada görüntüleri kurtaran jandarma, kayıtların ikisi bilirkişi tarafından olmak üzere dört kez silindiğini tespit etmişti.

Davaya 26 Kasım 2014’te devam edildi.

“Güvenlik” gerekçesiyle Eskişehir yerine Kayseri 3. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen duruşmada savcı esas hakkındaki mütalaasını sunan savcı, Ali İsmail Korkmaz’ın ölümüne neden olduğu belirtilen tekmeleri atan tutuklu polis Mevlüt Saldoğan’ın “kasten insan öldürmek” suçundan müebbet hapis cezasına mahkûm edilmesi talep etti.

Savcı anık polis Yalçın Akbulut hakkında ise “kasten yaralama suretiyle ölüme sebebiyet vermek” suçlamasıyla 16 yıla kadar hapis cezası talep etti.

Savcı, sivil sanıklardan fırıncı İsmail Koyuncu ve Ramazan Koyuncu ile Muhammet Vatansever ve Ebubekir Harlar hakkında da 12'şer yıla kadar hapis cezası talep etti.

Savcı tutuksuz sanık polisler Şaban Gökpinar ve Hüseyin Engin için de delil yetersizliğinden beraat talep etti.

Sanık Mevlüt Saldoğan mütalaaya karşı savunmasında "bu ülkenin cumhurbaşkanı, başbakanı 'Gezi Parkı bir darbedir' diyor. Eğer bu darbeye ben darbenin bastırılmasında görev aldım. Beraatimi talep ediyorum" dedi.

Sanık polis Yalçın Akbulut'un tutuklanması talebini reddeden mahkeme heyeti, soruşturmanın genişletilmesi talebini de kabul etmeyerek taraflara esas hakkında savunma hazırlamaları amacıyla duruşmayı erteledi.

26 Aralık 2014'te devam eden duruşmada savcı esas hakkındaki mütalaasına sanıkların savunma hazırlamaları için ek süre tanıyan mahkeme heyeti duruşmayı 21 Ocak 2015'e erteledi.

Koçağılı ve Kuşkonar Köyleri Katliamları

Şırnak'ın Koçağılı Köyü'nde ve Kuşkonar Köyü'nde 26 Mart 1994'te, 38 kişinin Türk Silahlı Kuvvetlerine ait savaş uçaklarınınca bombalanarak öldürüldüğü olayla ilgili Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Kuşkonar Köyü'nün mezarlığında toplu olarak gömülen 25 kişinin mezarının açılmasına ve kimlik tespitlerinin yapılarak hala yaşıyor görünen 25 kişinin nüfus kayıtlarından düşürülmesine karar verdiği 12 Ocak 2014'te öğrenildi.

Bir süre önce AİHM, söz konusu katliamla ilgili Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin yaşam hakkı, etkili soruşturma hakkı ile kötü muamele ve işkencenin yasaklanması ile ilgili maddelerini ihlal ettiğine hükmederek Türkiye'nin 38 davacıya toplam 2 milyon 305 bin Euro tazminat ödemesini kararlaştırmıştı.

Katliamla ilgili Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın dosyanın zamanaşımına uğratılmasına karar verdiği 17 Nisan 2014'te öğrenildi.

Mehmet Reşit İşbilir ve Veysel İşbilir

Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde yaşamını yitiren PKK militanları için yapılan mezarlığın tahrip edilmesini protesto etmek amacıyla 6 Aralık 2013'te yürüyüş düzenleyen gruba polis ekiplerinin gerçek mermili silahlarla, gaz bombalarıyla

ve basınç suyla müdahale etmesi sonucu polislin Mehmet Reşit İşbilir (35) ve Veysel İşbilir (34) vücutlarına isabet eden kurşunlar sonucu yaşamını yitirmişti.

Olaya dair başlatılan soruşturma devam ederken Yüksekova Cumhuriyet Savcılığı'nın dosyayla ilgili "gizlilik" kararı koyduğu 9 Ocak 2014'te ortaya çıktı. Olaya dair kriminal raporunun henüz gelmemesi nedeniyle yılsonunda henüz soruşturma sonuçlandırılmamıştı.

Lice Katliamı ve Bahtiyar Aydın Cinayeti

Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde 22 Ekim 1993'te çıkan ve 14 kişinin ve bir askerin ölümüyle sonuçlanan olaylar nedeniyle bölgeye giden dönemin Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Bahtiyar Aydın'ın karakol bahçesinde "faili meçhul bir kurşun" sonucu öldürülmesiyle ilgili olarak hazırlanan iddianame dosyanın zamanaşımına uğrayacağı gün Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilmişti.

İddianamede sanık olarak yer alan Eşref Hatipoğlu ve Tünay Yanardağ'ın yargılanmasına Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 16 Ocak 2014'te başlandı. Mahkeme heyeti sanık avukatlarının "davanın güvenlik gerekçesiyle başka bir kente taşınması" talebinin değerlendirilmesi amacıyla duruşmayı 27 Mart 2014'e erteledi.

Talebi 28 Ocak 2014'te değerlendiren Yargıtay 5. Ceza Dairesi yargılamanın Eskişehir'de devam etmesine karar verdi.

Gelişmenin ardından yargılamayı Eskişehir 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin yapacağı 4 Şubat 2014'te öğrenildi.

11 Şubat 2014'te dosyayı görüşen Eskişehir 1. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, özel yetkili mahkeme olmadığı için dosyaya görevsizlik kararı vererek Yargıtay 5. Ceza Dairesi'ne iade etti.

Dosyayı görüşen Eskişehir 1. Ağır Ceza Mahkemesi heyetinin, özel yetkili mahkeme olmadığı için görevsizlik kararı vererek iade ettiği dosyayı Yargıtay 5. Ceza Dairesi 24 Şubat 2014'te İzmir'de ilgili ağır ceza mahkemesine gönderdi.

Davanın hangi mahkemede görüleceği 29 Mayıs 2014'te belli oldu. Dosyayı incelemeyi tamamlayan İzmir 1. Ağır Ceza Mahkemesi yargılama yapmayı kabul ederek davaya 13 Haziran 2014'te başlanacağını duyurdu.

Gelişme üzerine davaya dosyanın gönderildiği İzmir 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlandı. 13 Haziran 2014'teki duruşmada taraf avukatlarının taleplerini dinleyen mahkeme heyeti, sanıklar dönemin Diyarbakır Jandarma Alay Komutanı Emekli Albay Eşref Hatipoğlu ile Üsteğmen Tünay Yanardağ'ın en üst dereceli kolluk amirleri olmaları nedeniyle Adalet Bakanlığı'ndan kovuşturma izni istemek üzere yargılamanın durdurulduğunu açıkladı.

İddianamede, olay günü PKK'nin Lice'ye saldırdığına ve Tuğgeneral Bahtiyar Aydın'ı öldürdüğüne dair hiçbir delil elde edilemediği, saldırıların DEP'lilere ait binalara ve sivil halka yapıldığı, asker ve polis binalarına bir saldırının olmadığı belirtilerek operasyonu yürüten dönemin Diyarbakır Alay Komutanı emekli Albay Eşref Hatipoğlu ve Kıdemli Üsteğmen Tünay Yanardağ hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası talep edilmişti.

Süleyman Aras, Belkıs Aras, Necmettin Aras, Şevki Aras

Diyarbakır'ın Ergani İlçesi'nde 4 Kasım 2009'da geçici köy korucusu İsmail Akyol ile oğlu Abbas Akyol'un bir otomobile düzenlediği silahlı saldırı sonucu otomobilde bulunan Süleyman Aras, Belkıs Aras, Necmettin Aras ve Şevki Aras yaşamını yitirmişti. Ölenlerden Süleyman Aras'ın da geçici köy korucusu olduğu ve İsmail Akyol'un kızı ile evliliğini bitirmesi için İsmail Akyol'dan tehdit aldığı öğrenilmişti.

Saldırının ardından şüpheli 5 kişi hakkında açılan ancak Yargıtay 1. Ceza Dairesi tarafından kararın "tahrik hükümlerinin uygulanmadığı" gerekçesiyle bozulması üzerine yeniden görülmeye başlanan dava 23 Ocak 2014'te sonuçlandı. Duruşmada bozma kararını okuyan, savcının esas hakkındaki mütalaası ile sanıkların son savunmalarını alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklar İsmail Akol, Abbas Akol ve İlyas Akol'a 2'şer kez müebbet hapis cezası ile 48'er yıl hapis cezası verdi. Diğer sanıklar Genco Kuzu ve Cengiz Akol'a ise 52'er yıl hapis cezası verildi.

Cem Aygün

Ankara'nın Keçiören İlçesi'nde 30 Ağustos 2012'de "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle açılan ateş sonucu öldürülen Cem Aygün'ün (24) ölümüne dair başlatılan soruşturmanın sonunda

hazırlanan iddianameyi kabul eden Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde sanık polis memuru Fatih Yılmaz'ın yargılanmasına 30 Ocak 2014'te devam edildi.

"Ceza sorumluluğunu kaldıran nedenlerde sınırın kast olmaksızın aşılması suretiyle insan öldürme" iddiasıyla 2 yıl 6 aya kadar hapis cezası istenen Fatih Yılmaz'ın yargılandığı davanın duruşmasına tutuksuz sanık katılmadı.

Duruşmada bilirkişi raporu okundu. Raporda Cem Aygün'ün nasıl öldürüldüğüne dair kesin bir yargıya ulaşılamadığından bahsedildi. Avukatların raporu incelemek istemeleri üzerine duruşma ertelendi.

Sanığın katılmadığı 6 Mart 2014'teki duruşmada tanıkların dinlenmesinden vazgeçilmesine karar veren mahkeme heyeti, duruşmayı erteledi.

14 Nisan 2014'teki duruşmada bilirkişi raporunu okuyan ve Aygün ailesinin avukatlarının taleplerinin dinleyen mahkeme heyeti, sanığın tutuklanması talebini reddederek savcının esas hakkındaki mütalaasını hazırlaması amacıyla duruşmayı erteledi.

8 Mayıs 2014'te tutuksuz sanığın katılmadığı duruşmada esas hakkındaki mütalaasını sunan savcı, bilirkişi raporu doğrultusunda sanığın "kasten yaralama sonucu ölüme neden olmak" suçundan 16 yıla kadar hapis cezasına mahkûm edilmesini talep etti.

Savcının mütalaası doğrultusunda sanığın yakalanarak tutuklanmasına karar veren mahkeme heyeti, duruşmayı erteledi.

Sanık polis memuru Fatih Yılmaz'ın yargılanmasına 22 Mayıs 2014'te devam edildi.

21 Mayıs 2014'te tutuklanan sanığın ifadesinin de alındığı duruşmada mahkeme heyeti Fatih Yılmaz'a "kasten yaralama sonucu ölüme neden olmak" suçundan 11 yıl 8 ay hapis cezası verdi.

Fatih Yılmaz'ın Cem Aygün'ü, etkin direnmesine karşı yakalamak için Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu uyarınca sahip olduğu zor kullanma ve silah kullanma yetkisini, ihtar, ikaz atışı yaparak kademeli olarak kullandığının belirtildiği iddianamede şu ifadelere yer verilmişti: "Cem Aygün'ün birinci atış sonrası oluşan yaralamasıyla yavaşlamasına rağmen kaçmaya devam etmesi üzerine, devam eden takibinde, şüphelinin, kapalı tünel şeklinde dar, dik inişli merdi-

venlerden koşarak inişi sırasında elinde ateşle-meye hazır halde bulunan tabancayı taşıması hususunda yeterli dikkat ve tedbiri göstermemesi nedeniyle dengesini kaybederek düştüğü sırada elinde bulunan tabancanın ikinci kez ateş alarak Cem Aygün'ün ikinci kez yaralanması ve sonucunda hayatını kaybetmesine sebebiyet vermiştir.”

Yusuf Akın

Mardin'in Nusaybin İlçesi'ne bağlı Akarsu Belde-si'nin Heybeli Köyü'nün kırsal kesiminde 20 Aralık 2011'de operasyona çıkan asker birliğin, “HPG militanı oldukları” şüphesiyle su tesisatı yapan iki köylüye ateş açması sonucu Yusuf Akın (38) kaldırıldığı Mardin Devlet Hastanesi'nde yaşamını yitirmiş, Mehmet Eren (48) de yara-lanmıştır.

Olayın ardından 5 asker hakkında başlatılan soruşturma sonunda iddianamesini hazırlayan savcının jandarma özel harekât timinde görevli askerler hakkında “taksirle insan öldürdükleri” gerekçesiyle 3 yıla kadar hapis cezası talep ettiği öğrenilmiştir.

İddianamenin kabul edilmesinin ardından B.Y., K.E.O., Ş.T., Y.T.K. ve D.G. adlı 5 askerin yargı-lanmasına 4 Şubat 2014'te devam edildi. Mardin 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada, mü-dahil avukatların taleplerini dinleyen mahkeme heyeti, olay yerinde keşif yapılması talebini de-ğerlendirmek üzere sanıkların tutuklanmaları talebini reddederek duruşmayı erteledi.

5 askerin yargılanmasına 26 Haziran 2014'te devam edildi. Mardin 1. Ağır Ceza Mahkeme-si'ndeki duruşmada, müdahil avukatların talep-lerini dinleyen mahkeme heyeti, sanıkların tu-tuklanmaları talebini reddederek olay yerinde 8 Eylül 2014'te keşif yapılması amacıyla duruşmayı erteledi.

Yılsonuna kadar sonuçlanmayan davaya 20 Ocak 2015'te devam edilmesine karar verildi.

7 Kişi

Diyarbakır'ın Kulp İlçesi'nde 24 Aralık 1991'de, Bingöl'ün Solhan İlçesi'nin kırsal kesiminde çıkan çatışmada ölen PKK militanları için düzen-lenen cenaze törenine katılanlara askerlerin ateş açması sonucu 7 kişi ölmüş, 2 kişi de yaralanmış-tı.

Olayla ilgili 22 yılı geçen bir süreden beri devam eden soruşturmayı Kulp Cumhuriyet Başsavcılı-ğı'nın tamamladığı 4 Şubat 2014'te öğrenildi. Soruşturma sonunda savcılığın 37 subay ve ast-subay hakkında hazırladığı fezlekeyi Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na göndermesine rağmen henüz dava açılmaması üzerine ailelerin avukatları aracılığı ile dosyayı Anayasa Mahkemesi'ne taşıdıkları 9 Nisan 2014'te öğrenildi.

Dosyanın avukatı ve Diyarbakır Barosu Başkan Yardımcısı Nahit Eren, yaşam hakkı ihlali ve etkin soruşturma yapılmaması nedeniyle başvurduklarını belirterek, başvuruda 7 kişinin yakını için ayrıca 1 milyon 550 bin lira tazminat da talep ettiklerini söyledi.

Ethem Sarısülük

Ankara'daki Gezi Parkı eylemlerinde 1 Haziran 2013'te Ethem Sarısülük'ü başından silahla vura-rak öldüren polis memuru Ahmet Şahbaz'la ilgili başlatılan idarî soruşturma sonunda Ahmet Şahbaz'a 24 ay kıdem durdurma cezası verilen Emniyet Genel Müdürlüğü Yüksek Disiplin Ku-rulu'nca onandığı 5 Şubat 2014'te öğrenildi.

Öte yandan Ahmet Şahbaz'la ilgili başlatılan soruşturma sonunda hazırlanan iddianamenin gönderildiği Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesi Ahmet Şahbaz'ın yargılanabilmesi için gerekli olan yargılama izninin alınmadığı gerekçesiyle ve gereğinin yerine getirilmesi amacıyla iddianame-yi Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönder-miştir. “Öldürme” fiilinin polisin görev ve yetkile-ri içinde olmadığını ileri sürerek karara itiraz eden savcılığın itirazını 19 Temmuz 2013'te aldı-ğı kararla yerinde bulan Ankara 7. Ağır Ceza Mahkemesi, sanık polis memuru hakkında yargı-lamanın durdurulması kararını kaldırmıştır.

Kararın ardından Ankara 6. Ağır Ceza Mahke-mesi'nde katil zanlısı tutuksuz sanık polis me-muru Ahmet Şahbaz'ın yargılanmasına 2 Aralık 2013'te devam edilmiştir.

Duruşmada mahkeme heyeti, tarafsızlığın yitiril-diği yönündeki eleştiriler doğrultusunda Ceza Muhakemesi Kanunu'nun (CMK) 30/2. maddesi uyarınca “yargılamadan çekilme” kararı verdik-lerini bildirmişti. Kararı Ankara 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nin daha sonra da Adalet Bakanlı-ğı'nın reddetmesi üzerine mahkeme heyeti yargı-lamaya 7 Nisan 2014'te devam edilmesine karar verdi.

Belirlenen tarihte devam eden duruşmada müşteki avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti, bir sonraki duruşmada katil zanlısı sanık polis memurunun hazır edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

26 Mayıs 2014'teki duruşmaya katılan katil zanlısı Ahmet Şahbaz susma hakkını kullandı. Müşteki avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti, sanık polis memurunun tutuklu yargılanması talebinin reddine karar vererek duruşmayı erteledi.

7 Temmuz 2014'te devam eden duruşmada savcı, "olası kasıtlı insan öldürdüğü" suçunu işlediği savunuyla Ahmet Şahbaz'ın tutuklanmasını talep etti. Mahkeme heyeti de, bu talebe uyarak Ahmet Şahbaz'ın tutuklanmasına karar verdi.

Mahkeme heyeti, hakkında 25 yıla kadar hapis cezası istene sanığa "kamu görevine ait araç ve gereçleri suçta kullanma" suçunu düzenleyen TCK'nin 266. maddesinin uygulanma ihtimali olduğu gerekçesiyle ek savunma hakkı vererek duruşmayı erteledi.

Dava 3 Eylül 2014'te sonuçlandı. Karar duruşmasında savcı, iddianamede "meşru savunmada sınırın aşılması suretiyle öldürmek" suçu yöneltileen sanık polis Ahmet Şahbaz'ın eyleminin "meşru müdafaa olmadığını" söyleyerek, Ahmet Şahbaz hakkında "olası kasıtlı insan öldürmek" ve "kamuya ait araç ve gereci suçta kullanmak" suçlarından 26 yıl 8 aydan 33 yıl 4 aya kadar hapis cezası talep etti.

Esas hakkındaki son savunmasını yapan Ahmet Şahbaz böylelikle yargılama başladığından bu yana ilk kez kendi savunmasını yapmış oldu.

Taraf avukatlarının da son sözlerini dinleyen mahkeme heyeti, "kasten insan öldürmek" suçundan sanık polise verdiği müebbet hapis cezasını önce "olası kastla insan öldürmek" suçundan 21 yıla indirdi. Suçu görev başında işlendiğinden cezada artırıma giden mahkeme heyeti 28 yıla çıkardı. Ancak mahkeme heyetinin 28 yıl hapis cezasına haksız tahrik indirimi, sanığın duruşmalardaki iyi hali nedeniyle "iyi hal" indirimi ve takdiri indirimi uygulaması sonucu kararda Ahmet Şahbaz'ın aldığı müebbet hapis cezası 7 yıl 9 ay 10 güne indirildi.

Dosyayı incelemesi tamamlayan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 8 Aralık 2014'te gönderdiği tebliğnamede verilen cezayı az bularak kara-

rın bozulmasını ve cezanın "kasten insan öldürmek" suçundan verilmesini istediği öğrenildi.

Öte yandan davanın 23 Eylül 2013'te görülen duruşmasında Ahmet Şahbaz'a hakaret ederek onu darp ettikleri iddiasıyla Sarısülük Ailesi hakkında açılan davaya 17 Ekim 2014'te başlandı.

Ethem Sarısülük'ün annesi Sayfı, kardeşleri Cem, İkrar ve Mustafa Sarısülük'ün Ankara 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılandıkları davanın duruşmasında aile üyelerinin ifadesinin alan hâkim, duruşmayı dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla 27 Ocak 2015'e erteledi.

Ceza davasının yerel mahkeme anlamında tamamlanmasının ardından Ahmet Şahbaz hakkındaki disiplin soruşturmasının tamamlandığı 30 Aralık 2014'te öğrenildi.

Emniyet Müdürlüğü İl Polis Disiplin Kurulu Başkanlığı'nca yürütülen soruşturmada Ahmet Şahbaz'ın olayda bir kusuru olmadığı gerekçesiyle ceza verilmesine yer olmadığına karar verildiği bildirildi.

Enes Ata, Mahsum Mızrak

Diyarbakır'da 28 Mart 2006'da, operasyonda öldürülen militanların cenazelerinin karşılanması sırasında 10 kişinin ölümüyle ve 400 kişinin tutuklanmasıyla sonuçlanan olaylarda yaşamını yitirenlerden Enes Ata'nın (8) ölümüne neden oldukları iddiasıyla Özel Harekat Şubesi'nde görevli polis memurları B.Ö., H.A. ve N.Ö. hakkında savcılığın istediği soruşturma izni talebini Diyarbakır Valiliği'nin failin belirsiz olduğunu iddia ederek 25 Temmuz 2012'de reddetmesi üzerine karara itiraz eden savcılığın itirazını değerlendiren Diyarbakır Bölge İdare Mahkemesi'nin 4 Aralık 2012'de Diyarbakır Valiliği'nin kararını kaldırarak üç polis memuru hakkında soruşturma izni verdiği 14 Şubat 2013'te öğrenilmişti.

Gelişmenin ardından soruşturmayı devam ettiren savcılığın üç polis memuru hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ve 25 yıla kadar hapis cezası talep ettiği iddianameyi Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kabul ederek aynı şüphelilerin yargılandığı devam eden Mahsum Mızrak dosyasıyla birleştirilmesine karar verdiği 7 Şubat 2014'te öğrenildi.

Enes Ata'nın ve Mahsum Mızrak'ın ölümüne neden oldukları iddiasıyla Özel Harekat Şubesi'nde görevli polis memurları B.Ö., H.A. ve N.Ö. hakkında açılan davaya 26 Mayıs 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya sanık polisler katılmadı. Duruşmada tanık ve müşteki yakınları dinlenirken, Enes Ata'nın ailesinin avukatları olay günü Enes Ata'nın üzerinde olan elbiselerin yargı kararı olmadan imha edildiğini açıkladı. Sanıkların tutuklanması talebini reddeden mahkeme heyeti, sanıkların ifadesinin alınabilmesi için duruşmayı erteledi. 2014 yılı sonunda bitmeyen dava 14 Ocak 2015'e ertelendi.

Mehmet Uytun

Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 9 Ekim 2009'da gerçekleştirilen protesto gösterilerine müdahale eden kolluk güçlerinin attığı gaz bombasının annesiyle balkonda oturan Mehmet Uytun'a (1,5) gelmesi sonucu ağır yaralanan Mehmet Uytun, beyinde darbeye bağlı ödem oluşması sonucu 19 Ekim 2009'da tedavi gördüğü Dicle Üniversitesi (Diyarbakır) Tıp Fakültesi'nde yaşamını yitirmişti.

Olayın ardından 100 bin TL tazminat istemiyle açılan davada 29 Ocak 2014'te Mardin İdare Mahkemesi'nin "idarenin sorumluluğunun bulunmadığına" hükmederek aileye 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılama Hakkında Kanun kapsamında 20 bin 59 TL 90 kuruş maddi tazminat ödenmesine karar verdiği 21 Şubat 2014'te öğrenildi.

Şahin Öner

Diyarbakır'da 10 Şubat 2013'te, Abdullah Öcalan'ın Türkiye'ye teslim edilişinin yıldönümü (15 Şubat 1999) nedeniyle düzenlenen protesto gösterisine katılan Şahin Öner'in (19) akrep tipi zırhlı polis aracı tarafından ezilerek öldüğü ileri sürülmüştü.

Olayın ardından açıklama yapan Diyarbakır Valiliği ise, görgü tanıklarının Şahin Öner'in aracın altında kaldığını söylemelerine rağmen Şahin Öner'in elindeki ses bombasının patlaması sonucu öldüğünü iddia etmişti.

Konuya ilişkin Adli Tıp Kurumu'nun kesin raporunu hazırladığı 27 Şubat 2014'te öğrenildi. Şahin Öner'in "zırhlı araç çarpması ve sürtünmesi" nedeniyle yaşamını yitirdiğinin ifade edildiği

rapor üzerine soruşturmayı yürüten TMY'nin 10. maddesi ile yetkili Diyarbakır Savcılığı dosyaya görevsizlik kararı vererek Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderdi. Soruşturma süreci 2014 sonuna kadar tamamlanmadı.

Çayan Birben

Yalova'da 27 Mayıs 2012'de Abdullah Baştürk Parkı'nda çıkan bir kavgayı ayırmaya çalışan polis ekibinin, İçişleri Bakanı'nın "sağlığa zararlı değildir" dediği biber gazını kullanmasıyla fenalaşan astım hastası Çayan Birben (31) biber gazının etkisine bağlı olarak geçirdiği panik atak ve hipertansiyon nedeniyle beyindeki baloncuğun patlaması sonucu tedavi gördüğü Yalova Devlet Hastanesi'nde yoğun bakım servisinde 30 Mayıs 2012'de yaşamını yitirmişti.

Olaya dair başlatılan soruşturma kapsamında Adli Tıp Kurumu Çayan Birben'in ölümüne biber gazının neden olmuş olabileceğine dair 13 Şubat 2013'te rapor vermişti.

Rapor üzerine dört polis hakkında hazırlanan iddianameyi kabul eden Yalova 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde hâkimin, sanıkların Yalova Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanmaları için dosyayı iade ettiği 26 Temmuz 2013'te öğrenilmişti. Yalova Ağır Ceza Mahkemesi'nin de görevsizlik kararı vermesi üzerine Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin davanın ağır ceza mahkemesinde görülmesi gerektiğine karar verdiği 27 Şubat 2014'te öğrenildi.

Yalova Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararını Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin bozması üzerine sanık polislerin yargılanmasına 20 Mayıs 2014'te başlandı.

Duruşmada sanıklar olay gününe dair ifade vererek "cinayetle itham edildikleri için asıl mağdurun kendileri olduğunu" iddia ettiler. Müşteki avukatlarının sanıkların tutuklanmaları yönündeki talebini reddeden mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

Sanık polislerin yargılanmasına 23 Eylül 2014'te devam edildi. Duruşmada tanık olarak dinlenen K.D., parkta Çayan Birben ile bir polisin konuştuğunu belirterek "Çayan, 'biber gazı sıkma, benim astımım var' dedi. Polis, 'biber gazından kim ölmüş ki sen ölesin' dedi. Tanık E.D. de polislerin kavgayı ayırmadan biber gazı sıkmaya başladığını savunarak, 'ayırabilecek kadar faz-

laydılar. Biber gazı sıkmalarına gerek yoktu. Çayan'ın 'sıkmanın, rahatsızlığım var' dediğini duydum" dedi.

Müşteki avukatlarının sanıkların tutuklanmaları yönündeki talebini reddeden mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

Sanık 4 polislin yargılanmasına 16 Aralık 2014'te devam edildi.

Yalova Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada tanık ifadelerini almaya devam eden mahkeme heyeti, sanıkların tutuklanmaları yönündeki talebi reddederek biber gazının insan sağlığına etkilerinin araştırılması amacıyla duruşmayı 19 Mart 2015'e erteledi.

9 Köylü

Bingöl'ün Genç İlçesi'ne bağlı Azgilêr (Geyikdere) Köyü'nden 1994 yılında yol göstermeleri için Bolu 2. Komando Tugayı tarafından alınan ve daha sonra öldürülen 9 köylüye ilişkin Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın başlattığı soruşturmada tanık olarak dinlenen astsubay Z.D.'nin diğer tanıkların da ifade ettiği doğrultuda köylülerin Tugay Komutanı Yavuz Ertürk'ün emriyle öldürüldüğünü ifade ettiği 1 Mart 2014'te öğrenildi. Soruşturma safhasının akıbetine ilişkin yıl içinde bilgi edinilemedi.

Sunullah Keserci, Necmeddin Ahmed Hasan, İbrahim Atabay

Van'ın Çaldıran İlçesi'ne bağlı Buğulukaynak (Kel) Köyü'ne 6 Ekim 2009'da baskın düzenleyen askeri ekip, köyden çıkmaya çalışan silahlı HPG militanları Sunullah Keserci, Necmeddin Ahmed Hasan ve köyde yaşayan İbrahim Atabay'ı (18) öldürmüştü. Dönemin İçişleri Bakanı Beşir Atalay ise üç kişinin çıkan çatışma sonucu öldüğünü ileri sürmüştü.

Operasyona katılan bir askerin öldürülen üç kişinin yargısız infaz edildiğini belirterek yaptığı ihbar üzerine başlatılan soruşturma kapsamında Erciş İlçesi'nde savcılık tarafından ifadeleri alındıktan sonra Erciş Sulh Ceza Mahkemesi'nce tutuklanan 18 askerden dönemin Van İl Jandarma Alay Komutanı emekli Albay Vecihi Halil İyigün hariç 17 asker "kaçma ihtimalleri olmadığı" gerekçesiyle 24 Mayıs 2012'de tahliye edilmişti.

Toplam 18 emekli ve muvazzaf askerin şüpheli olduğu soruşturma sonunda hazırlanan iddia-

namenin Erciş Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilmiş fakat dava "güvenlik" gerekçesiyle Ankara'ya taşınmış, Ankara'daki duruşmada da Vecihi Halil İyigün tahliye edilmişti.

Devam eden davanın Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 4 Mart 2014'te görülen duruşmasında sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, duruşmayı dosyadaki eksikliklerin tamamlanması amacıyla erteledi.

21 Nisan 2014'te görülen duruşmada sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, duruşmayı dosyadaki eksikliklerin tamamlanması amacıyla erteledi.

Davanın Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 8 Eylül 2014'te görülen duruşmasında sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, duruşmayı ailenin talebi üzerine Sunullah Keserci'nin mezar yerinin açılması ve otopsi yapılması amacıyla erteledi.

Öldürülen 3 kişiden Sunullah Keserci'nin mezar yeri ise 26 Eylül 2014'te açıldı ve ceset otopsi yapılmak üzere İstanbul Adli Tıp Kurumu'na gönderildi.

29 Aralık 2014'te görülen duruşmada tarafların avukatlarının taleplerini alan mahkeme heyeti, "infazların yakın mesafeden gerçekleştirildiği" iddiası üzerine istenen Adli Tıp Kurumu raporlarının beklenmesine karar vererek duruşmayı 30 Mart 2015'e erteledi.

Mehmet Eliveren, Yılmaz Eliveren

Bingöl'ün Genç İlçesi'nde 17 Nisan 1999'da, Milletvekili Genel Seçimleri öncesinde özel hareket polis ekiplerinin düzenledikleri operasyon sonucu "ilçeye sızmaya çalışan PKK militanları" oldukları gerekçesiyle öldürülen Mehmet Eliveren (19) ile Yılmaz Eliveren'in (17) soruşturma dosyasında "yasadışı örgüt üyesi oldukları" yönünde kayıt yer almasına rağmen olayın görgü tanığı 60 kişiyi dinleyen Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Mehmet Eliveren ile Yılmaz Eliveren'in sivil olduğuna kanaat getirecek dosyayı yeniden açtığı ve soruşturmanın sürmesi amacıyla Bingöl Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderdiği 22 Ekim 2013'te öğrenilmişti.

Bingöl Cumhuriyet Savcısı tarafından yürütülen soruşturmanın tamamlandığı ve dönemin Genç İlçe Emniyet Amiri Ahmet Koni, komiserler Bülent Gümüştay, Ahmet Kenan Çayır polis me-

murları Mehmet Atıcı, Mehmet Yolaçtı hakkında “tasarlayarak insan öldürme”, “tehdit”, “kamu görevlisinin resmi belgede sahteciliği” suçlarından iddianameyi hazırladığı iddianameyi kabul eden Bingöl Ağır Ceza Mahkemesi’nde 5 sanığın yargılanmasına 18 Mart 2014’te başlandı.

Duruşmaya telekonferans yöntemiyle katılan sanıkların ifadelerini alan mahkeme heyeti, sanıkların ifadelerinin alınması işleminin tamamlanması için duruşmayı erteledi.

Bingöl Ağır Ceza Mahkemesi’nde 5 sanığın yargılanmasına devam edildiği 29 Ekim 2014’te öğrenildi.

Maktul yakınlarının avukatının taleplerini dinleyen ve sanıkların tutuklanması istemini reddeden mahkeme heyeti, telekonferans sisteminde meydana gelen sorun nedeniyle sanıkların ifadelerinin alınması işleminin tamamlanması için 11 Aralık 2014’e ertelediği duruşmayı daha sonra da 3 Şubat 2015’e erteledi.

Emrah Barlak

İzmir’in Karabağlar İlçesi’nde 12 Ağustos 2012’de bir polis aracı ile sivil aracın kaza yapmasının ardından çıkan kavgada polis aracında bulunan polis memuru sivil araçta bulunanlara ateş açmış, yaralanan 4 kişiden ağır yaralı halde hastaneye kaldırılan Emrah Barlak (26) tedavi gördüğü hastanede yaşamını yitirmişti. Emrah Barlak’ın ölümüne neden olan ve polis memuru İmran Kâhya ise 13 Ağustos 2012’de tutuklanmıştı.

Olayla ilgili soruşturma inceleyen savcılığın İmran Kâhya ile ilgili soruşturmayı tamamladığı ve İmran Kâhya’nın müebbet hapis cezasına mahkûm edilmesini talep ettiği iddianameyi ilgili mahkemeye değerlendirilmesi için gönderdiği 26 Eylül 2012’de öğrenilmişti.

İddianameyi değerlendiren ve kabul eden İzmir 6. Ağır Ceza Mahkemesi’nde sanık polis memuru İmran Kâhya’nın yargılanmasına 19 Mart 2014’te devam edildi.

Duruşmada İmran Kâhya’nın ifadesini alan ve tanıkları dinleyen mahkeme heyeti, polis memuru İmran Kâhya’nın tahliye talebini reddederek savcının mütalaasını hazırlaması için duruşmayı erteledi.

Olayla ilgili açılan davada İmran Kâhya’nın yargılanmasına 26 Eylül 2014’te devam edildi.

Mahkeme heyetinin ve savcının değişmesi nedeniyle duruşma, dosyanın incelenmesi amacıyla ertelendi.

Dava İzmir 6. Ağır Ceza Mahkemesi’nde 28 Kasım 2014’te sonuçlandı. Duruşmada tutuklu sanığın son savunmasını alan mahkeme heyeti, İmran Kâhya’ya Emrah Barlak’ı öldürmekten 8 yıl 4 ay, kardeşi Erhan Barlak’ı yaralamaktan ise 3 yıl 4 ay hapis cezası verdi.

Mahkeme heyeti, İmran Kâhya’ya, Seyyid Ekinci, Halil Altın ve Faruk Karhan’ı yaralamaktan dolayı toplamda verdiği 12 ay 5 günlük cezayı da erteledi.

Yine aynı duruşmada “polise direnmek”, “kamu görevlisini tehdit etmek” ve “hakaret etmek” suçlamalarından yargılanan Erhan Barlak’a 3 yıl ve Faruk Karhan’a ise 1 yıl 1 ay hapis cezası verildi.

Abdullah Cömert

İstanbul’da Gezi Parkı’na yönelik müdahaleler ve polisin uyguladığı şiddet nedeniyle başlayan eylemler devam ederken 3 Haziran 2013’te Hatay’da katıldığı eylemde yaşamını yitiren Abdullah Cömert’in (22) ölümüne ilişkin soruşturma 14 Nisan 2014’te tamamlandı.

Abdullah Cömert’in ölümüne neden olan gaz bombası fişğini atan Ahmet Kuş hakkında hazırlanan iddianamede Adli Tıp 1. İhtisas Kurulu’nun raporuna göre Abdullah Cömert’in kafasına biber gazı kapsülü isabet etmesi sonucu can verdiği ve “bundan herhangi bir kuşku bulunmadığı” ifade edildi.

Savcının şüpheli hakkında 25 yıla kadar hapis cezası talep ettiği iddianameyi kabul eden Hatay 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılamaya 4 Temmuz 2014’te başlandı.

Savcının sanık polis hakkında 25 yıla kadar hapis cezası talep ettiği iddianameyi kabul eden Hatay 2. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada tarafları ve avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

Ahmet Kuş’un (29) tutuklu yargılanması istemiyerek yapılan başvuru Hatay 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nce 27 Ağustos 2014’te reddedildi.

Mahkeme heyetinin talebi üzerine dava dosyası “güvenlik” gerekçesiyle Balıkesir’e gönderildi. Dosyanın verildiği Balıkesir 2. Ağır Ceza Mah-

kemesi'nde ise yargılamaya 4 Kasım 2014'te başlanacağı açıklandı.

Yargılama belirlenen tarihte Balıkesir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde başladı.

Duruşmaya "olası kastla insan öldürmek" suçundan hakkında 25 yıla kadar hapis cezası istenen tutuksuz sanık polis Ahmet Kuş katılmadı. Mahkeme heyeti, Ahmet Kuş'un ifadesinin SESBİS ile Mersin'den alınacağını, tanık ifadelerinin de Hatay'da alınacağını açıkladı. Taraf avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti, duruşmayı 3 Şubat 2015'e erteledi.

Murat Elibol

BDP'nin Diyarbakır'da 3 Aralık 2011'de düzenlediği "Buradayım. İrademe sahip çıkıyorum" mitingi sonrası yapılan yürüyüşe polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu çıkan arbedede Murat Elibol (21) açılan ateş sonucu vurularak yaşamını yitirmişti.

Cinayetın ardından devam eden soruşturma kapsamında tutuklanan ve hakkında "müebbet hapis cezası" talebiyle dava açılan Murat Erol'un yargılanmasına devam edildiği 15 Nisan 2014'te öğrenildi.

Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen karar duruşmasında mahkeme heyeti, tutuksuz yargılanan sanığın atılı suçu işlediğinin sabit olmadığını iddia ederek beraatına karar verdi.

Umut Tamaç

Aydın'ın Kuşadası İlçesi'nde 13 Nisan 2010'da sivil polis memuru Murat Üşenmez'in, hakkında yakalama kararı olan Umut Tamaç'a (28) "kaçtığı" gerekçesiyle ateş etmesiyle ilgili davanın sonuçlandırıldığı 15 Nisan 2014'te öğrenildi.

Söke Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki karar duruşmasında "kasten insan öldürmeye teşebbüs etmek"ten 18 yıla kadar hapis cezası istemiyle yargılanan Murat Üşenmez'e altı ay 20 gün hapis cezası, "görevli polis memuruna mukavemet ettiği" iddiasıyla Umut Tamaç'a ise 19 ay 5 gün hapis cezası verildiği belirtildi.

Hakan Yaman

İstanbul'da Gezi Parkı eylemleri devam ederken 3 Haziran 2014'te, iş çıkışı evine giden Hakan Yaman gaz bombasıyla hedef alınarak vurulmuştu. Hareketsiz kalan Hakan Yaman'ı "eylemci olduğu" iddiasıyla bayılana kadar darp eden polis

ekipleri Hakan Yaman'ın bir gözünü sert bir cisimle çıkardıktan sonra yanan bir ateşin kıyısına atmışlardı.

Uzun tedavilerin ardından bir gözünü kaybeden Hakan Yaman'la ilgili devam eden soruşturmada Emniyet Genel Müdürlüğü'nün saldırının gerçekleştiği günde olay yerine ait fotoğraf ve video kaydı bulunmadığı gerekçesiyle dosyayı kapatıldığı 18 Nisan 2014'te öğrenildi.

Medeni Yıldırım

Diyarbakır'ın Lice İlçesi'ne bağlı Hezan Köyü'nde 28 Haziran 2013'te kalekol yapımı protestosu sırasında askerlerin açtığı ateş sonucu yaşamını yitiren Medeni Yıldırım'ın ölümüyle ilgili Mülkiye Müfettişlerinin ön inceleme raporunun tamamlandırıldığı 26 Nisan 2014'te öğrenildi.

İçişleri Bakanlığı Mülkiye Müfettişlerinin hazırladığı raporda, silah kullanma şartları olmamasına rağmen hedef gözetilerek ateş açıldığı, olayda hukuka aykırılık ve cezai sorumluluk bulunduğu belirtildi. Bu dosyada da soruşturma safhası 2014 yılında tamamlanamadı.

Özgür Arda

Tutulduğu Ceyhan (Adana) M Tipi Cezaevi'nden firar ederek Diyarbakır'a gittiği ileri sürülen Özgür Arda (30), 22 Aralık 2012'de Sur İlçesi'ndeki kendisini kovalayan polis ekiplerinden kaçarken "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle arkasından ateş edilmesi sonucu sırtına isabet eden kurşun nedeniyle yaşamını yitirmişti.

Olayla ilgili olarak Özgür Arda'nın ölümüne neden olan silahı ateşleyen polis memuru Mehmet Fatih Korkmaz hakkında açılan davanın sonuçlandırıldığı 23 Mayıs 2014'te öğrenildi.

Diyarbakır 7. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada "kasten insan öldürmek" suçundan yargılanan Mehmet Fatih Korkmaz'ın son savunmasını ve taraf avukatlarının talebini dinleyen mahkeme heyeti, "taksirle ölüme neden olmak" suçundan sanığa 1 yıl 4 ay 20 gün hapis cezası verdi. Verilen ceza "sanığın suç işlemeyeceğine dair kanaat oluştuğu" gerekçesiyle ertelendi.

Abidin Cevher

Ankara'nın Mamak İlçesi'ne bağlı Tuzluca Yır Mahallesi'nde Fethullah Gülen ve Cem Vakfı Onursal Başkanı İzzettin Doğan'ın işbirliğiyle

yapılmak istenen cami-cemevi-aşevi projesini 15 Eylül 2013'te protesto etmek amacıyla düzenlenen gösteriye saldıran çevik kuvvet polis ekiplerinin kullandığı gaz bombası kapsülünün isabet ettiği Abidin Cevher (16) bir gözünü kaybetmişti.

Konuyla ilgili savcılığın şüpheli bulunan 13 polis memuru hakkında "taksirle bir kişinin yaralanmasına neden olmak" iddiasıyla başlattığı soruşturmanın olay yerine dair görüntü bulunamadığı gerekçesiyle 12 Mayıs 2014'te takipsizlik kararı verdiği öğrenildi.

Uğur Kurt (bkz. Yargısız İnfazlar)

İstanbul'un Şişli İlçesi'ne bağlı Okmeydanı Sema'tinde 22 Mayıs 2014'te polisin protestocu gruplara saldırdığı esnada cemevinde beklerken boğazına isabet eden kurşun sonucu yaşamını yitiren Uğur Kurt'un ölümüne neden olan silahı S.K. adlı polis memurunun ateşlediği 29 Mayıs 2014'te öğrenildi. Terörle Mücadele Şubesi'nde görevli polis memurunun adının amirleri tarafından adli makamlara bildirilmemesine rağmen el konulan silahlarda yapılan inceleme sonucu ortaya çıkan bilgi doğrultusunda savcılığın valilikten soruşturma izni istediği bildirildi.

Uğur Kurt'un ölümüne neden olan silahın balistik raporlarının da silahı S.K.'nin ateşlediğini belirtmesi üzerine şüpheli polisin ifadesinin alınabildiği 15 Eylül 2014'te ortaya çıktı.

S.K.'nin verdiği ifadeye boyalı gaz silahı olan FN silahını kullanmak üzere eğitim aldığını ve 2014 yılının Ocak ayından itibaren Terörle Mücadele Şubesi'nde görev yapmaya başladığını, içinde bulunduğu aracın alev alması üzerine elinde gaz bombası silahı olmasına rağmen tabancasını çıkararak ateşlediğini söylediği iddia edildi.

Savcılığın S.K. hakkında iddianame hazırladığı 22 Ekim 2014'te ortaya çıktı.

S.K.'nin "taksirle insan öldürmek" suçunu işlediğini iddia eden savcının S.K. hakkında 3 yıldan 6 yıla kadar hapis cezası talep ettiği iddianameyi onaylanması için başsavcılığa gönderdiği bildirildi.

Hazırlanan iddianame değerlendirilmesi amacıyla İstanbul 85. Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderilmişti.

S.K.'nin "taksirle insan öldürmek" suçunu işlediğini iddia eden savcının S.K. hakkında 3 yıldan 6 yıla kadar hapis cezası talep ettiği iddianameyi 30

Ekim 2014'te kabul eden hâkim, S.K.'nin "olası kastla insan öldürdüğünü" belirterek "görevsizlik" kararı verdiği dosyayı ağır ceza mahkemesine gönderdi.

İddianameye asliye ceza mahkemesinin verdiği "görevsizlik" kararı 12 Aralık 2014'te Çağlayan 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edildi. Polis memuru S.K.'nin "olası kastla insan öldürmek" suçundan 25 yıla kadar hapis cezası talebiyle yargılanmasına 20 Mart 2015'te başlanacak.

Veysel Albayrak

İstanbul'un Kartal İlçesi'nde 5 Ekim 2013'te yol kontrolü yapan polis ekiplerinin "dur" ihtarına uymayarak Kocaeli'nin Gebze İlçesi yolu istikametinde ters yoldan kaçtığı iddia edilen ve "bir polisi aracıyla ezdiği" iddiasıyla polisin açtığı ateş sonucu öldürülen Veysel Albayrak'ın ölümüyle ilgili açılan dava 25 Haziran 2014'te sonuçlandı.

Anadolu 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada mahkeme heyeti, "Veysel Albayrak'ın kullandığı aracın silah yerine geçtiği ve bu nedenle beraat kararı verilmesi" yönündeki savcılık mütalaasına uyararak sanık 8 polis memurunun beraat ettiğini açıkladı.

Çağdaş Gemik

Antalya'da 27 Ekim 2008'de polis memuru Mehmet Ergün'ün (34), "dur" ihtarına uymadığı için Çağdaş Gemik'i silahıyla vurarak öldürmesiyle ilgili açılan davada Antalya 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 20 Ağustos 2009'da Mehmet Ergün hakkında "olası kasıtlı insan öldürme" suçunu düzenleyen Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 21/2. maddesi uyarınca verdiği 16 yıl 8 ay hapis cezasını, Yargıtay 1. Ceza Dairesi'nce "suç niteliğinde yanlıya düşüldüğü" gerekçesiyle bozulmuştu.

Polislik mesleğinden ihraç edilen sanığın "yaralama sonucunda ölüme neden olmak" suçundan yeniden yargılandığı davanın 19 Nisan 2011'de Antalya 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasında mahkeme heyeti kararında direnerek sanık polis memuru Mehmet Ergün'ü yine önce müebbet hapis cezasına daha sonra tekrar 16 yıl 8 ay hapis cezasına mahkûm etmişti.

Kararı 5 Haziran 2012'de görüşen Yargıtay Ceza Genel Kurulu sanık polis memuru Mehmet Ergün hakkında verilen hapis cezasını bozmuştu.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun kararının ulaşmasının ardından davaya Antalya 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 4 Aralık 2012'de yapılan yeniden yargılamada mahkeme heyeti, "suçun işleniş biçimi ve suç işlemede kullanılan araç ve yöntemler göz önünde bulundurularak takdiren alt sınırdan ceza tayini suretiyle" sanığa verdiği 12 yıl hapis cezasını sanığın duruşmalardaki olumlu hal ve tavri ile 10 yıla indirmiş ve sanığın tutuklu kaldığı süreden dolayı tahliye edilmesine karar vermişti.

Yeniden temyiz süreci başlayan davada Yargıtay 1. Ceza Dairesi, Çağdaş Gemik'in kaçmasının suç teşkil etmediğini, polise yönelik herhangi bir direnme eylemi içinde bulunmadığını, Çağdaş Gemik'in açık kimlik ve adres bilgilerine her an ulaşılabilmesinin olanaklı olduğunu, aynı zamanda motosikletin telsiz irtibatıyla durdurulabilme olasılığının bulunduğunu belirterek Çağdaş Gemik'in yakalanmasının mümkün olduğunu belirtti.

Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu uyarınca polisin silah kullanmasını gerektirecek bir durum bulunmadığını belirten Yargıtay 1. Ceza Dairesi, Türk Ceza Kanunu'nun "kasten yaralama" suçunu düzenleyen 87. maddesi uyarınca alt sınırdan değil, üst sınır olan 16 yıldan ceza uygulanması gerektiğini belirterek yerel mahkemenin kararını yeniden bozdu.

Bozma kararı üzerine 15 Temmuz 2014'te 3. kez yeniden görülen duruşmada Antalya 3. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, sanığa verdiği "neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralama" suçunun üst sınırı olan 16 yıl hapis cezasını takdir yetkisini kullanarak 13 yıl 4 ay hapis cezasına indirdi.

Ahmed Yıldırım

Adana'da 9 Kasım 2008'de polis memuru M.Y.'nin motosikletini çaldığı iddia edilen Ahmed Yıldırım (20) ve arkadaşlarına "dur" ihtarına uymadıkları gerekçesiyle ateş eden ve sırtından vurduğu A.Y.'nin felç olmasına neden olan polis memuru Suat Bayrakçı (46) hakkında açılan davada Adana 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nin verdiği 10 yıl hapis cezası 10 Temmuz 2012'te "tahrik indirimi" uygulanması talebiyle Yargıtay tarafından bozulmuştu.

Kararın bozulması üzerine yapılan yeniden yargılama sonucu sanık polis memuruna verilen 5

yıllık hapis cezasını Yargıtay'ın fazla bularak 18 Mart 2014'te bozması üzerine Adana 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 2. kez yapılan yeniden yargılamada mahkeme heyeti, Suat Bayrakçı'yı "taksirle yaralama" suçunu işlediği gerekçesiyle 375 gün adli para cezasına karşılık gelen 7 bin 500 lira para cezasına mahkûm etti. Mahkeme heyeti, sanığın cezaı 12 eşit taksitle ödemesine karar verdi.

Ali Çelebi

Tekirdağ'ın Kapaklı Beldesi'nde 4 Ağustos 2013'te, şizofreni tedavisi gören Ali Çelebi (34) rahatsızlanınca, ailesi ambulans çağırılmıştı. Ali Çelebi'nin bindirildiği araçtan kaçarak ağabeyinin evine gitmesi üzerine çağrılan polis ekibinin Ali Çelebi'yi hareketsiz hale getirmek için defalarca Ali Çelebi'ye copla vurduğu, biber gazı sıkarak ters kelepçe taktığı bunun üzerine fenalaşarak hastaneye kaldırılan Ali Çelebi'nin yaşamını yitirdiği ortaya çıkmıştı.

Olaya tanıklık edenler Ali Çelebi'yi polis memurları Ömer Acar, Mehmet Türkmenoğlu, Yusuf Bozkurt Açikel, Deniz Polat ve Ahmet Sarıkaya'nın dakikalarca darp ettiğini ileri sürmüşlerdi. Olayla ilgili soruşturmayı yürüten Çerkezköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın ise polislerin PVSK'nin belirlediği sınırlar için hareket ettiğini iddia ederek 18 Temmuz 2014'te 5 polis hakkında kovuşturmaya yer olmadığına karar verdiği 24 Ağustos 2014'te öğrenildi.

İbrahim Aras (bkz. Yargısız İnfazlar)

Adana'da 15 Haziran 2014'te polis aracından atıldığı iddia edilen gaz bombası kapsülünün veya patlayıcının isabet ettiği İbrahim Aras'ın (15) öldürülmesiyle ilgili soruşturma devam ediyor. Bu kapsamda İl Emniyet Müdürlüğü'nün talebi üzerine savcılığın ifadesini aldığı gizli tanık "Alanya"nın İbrahim Aras'ın tüfekle ateş açılması sonucu öldürüldüğünü iddia ettiği öğrenildi.

Adli Tıp Kurumu'nun hazırladığı raporda ise İbrahim Aras'ın ölümüne neden olan yarayı aldığı bölgede ateşli silah izinin bulunmadığına yer verildiği 8 Eylül 2014'te öğrenildi.

Aras Ailesi'nin avukatı Vedat Özkan yaptığı açıklamada raporun ölüme gaz bombası kapsülünün neden olduğu ihtimalini güçlendirdiğini savundu.

Dilan Dursun

Ankara'daki Gezi Parkı eylemlerinde öldürülen Ethem Sarısülük'ün 16 Haziran 2013'teki cenazesine gaz bombası kapsülüyle başından vurulan Dilan Dursun'un (20) yaralanmasıyla ilgili soruşturma devam ediyor.

Soruşturma kapsamında savcılığın Dilan Dursun'un vurulduğu an olay yerinde kimlerin görev yaptığını sorduğu öğrenildi.

Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün ise olay yerinde görev yapan polisler için üç farklı yazı gönderdiği 18 Eylül 2014'te öğrenildi.

İlk yazıda 18 polisin adına yer verilirken, ikinci listede "anlık görevlendirme yapıldı, elimizde liste yok" yanıtı verildiği, son yazıda da 8 polisin adının yer aldığı bildirildi.

Emrah Fidan, Cuma Akyüz

Muş'un Şenyayla İlçesi'nin kırsalında çıkan çatışmada yaşamını yitiren PKK militanları için Diyarbakır'da 28 Mart 2006'da düzenlenen cenaze törenlerine polis ve askerlerin saldırması sonucu yaşamını yitiren 10 kişiden Emrah Fidan (17) ve Cuma Akyüz'ün ölümlerine ilişkin açılan maddi ve manevi tazminat davaları hakkında yerel mahkemelerin verdiği red kararlarının Danıştay 10. Dairesi tarafından bozulduğu 29 Eylül 2014'te öğrenildi.

Berkin Elvan (bkz. Yargısız İnfazlar)

İstanbul'da Gezi Parkı eylemleri döneminde polisin attığı gaz bombasıyla başından vurulan ve 11 Mart 2014'te yaşamını yitiren Berkin Elvan'ın ölümüyle ilgili devam eden soruşturmada savcılığın, Berkin Elvan'ın vurulduğu sırada olay yerinde olan 3 polis memuru ile bir komiseri tespit ettiği bildirildi.

Savcının 4 kişiyi görüntülerden tespit ettikten sonra fiziksel özelliklerini tarif ederek kimlik bilgilerini ve polislerden birinin "tanık" sıfatıyla 30 Eylül 2014'te ifade vermesini istemesine karşın İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün 4 polisin kimliğini gizlediği ve ifade vermesi istenen polisi belirtilen tarihte savcılığa göndermediği 1 Ekim 2014'te öğrenildi.

Soruşturmada Berkin Elvan'ın vurulduğu sırada olay yerinde olan ve yüzleri tespit edilen 3 polis memuru ile bir komiserin kimlik bilgileri istenmişti.

Savcılığın talebine karşılık İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün kimlik bilgileri yerine 4 polisin değil olay günü görevli olan 113 polisin sadece fotoğraflarını gönderdiği 11 Ekim 2014'te öğrenildi.

Öte yandan Berkin Elvan'ın cenazesinin kaldırıldığı gün facebook hesabına, "Lan siz kimsiniz. Neymiş, ekmek almaya gidiyormuş. Kafana sikan çeviğin ellerinden öperim" yazan polis memuru Ufuk Çolak hakkında "suçu ve suçluyu övmek" suçundan açılan davaya 23 Aralık 2014'te başlandı.

Çağlayan (İstanbul) 51. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya sanık polis katılmadı. Berkin Elvan'ın ailesinin avukatlarının taleplerini dinleyen hâkim, sanığın atamasının çıkması nedeniyle Karaman Asliye Ceza Mahkemesi'ne yazı yazarak talimatla ifadesinin alınmasına karar vererek duruşmayı 31 Mart 2015'e erteledi.

Şerzan Kurt

Muğla'da 11 Mayıs 2010'da, Muğla Üniversitesi'nde eğitim gören Kürt öğrencilerle ırkçı bir grup arasında sözlü sataşma nedeniyle çıkan kavgaya, polis ekiplerinin müdahalesi sırasında polis memuru Gültekin Şahin'in açtığı ateş sonucu Şerzan Kurt (21) adlı öğrenci kaldırıldığı hastanede 19 Mayıs 2010'da yaşamını yitirmişti.

Olayla ilgili açılan davada Gültekin Şahin'e verilen 8 yıllık hapis cezasını az bulan Yargıtay'ın "fiilin kasten işlendiği" ve "sanığın görevden atılması gerektiği" gerekçeleriyle kararı bozması üzerine yeniden yargılamaya 4 Kasım 2014'te başlandı.

Eskişehir 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya sağlık raporu gönderen sanık katılmadı. Taraf avukatlarının taleplerini dinleyen mahkeme heyeti, yurtdışına çıkış yasağı koyduğu sanığın tutuklanması talebini reddederek duruşmayı erteledi.

Yeniden yargılamaya 5 Aralık 2014'te devam edildi.

Duruşmaya sanık emekli polis memuru da katıldı. Taraf avukatlarının taleplerini dinleyen mahkeme heyeti, bir sonraki celsede Yargıtay'ın bozma kararına uyulup uyulmayacağına karar verileceğini açıklayarak duruşmayı erteledi.

24 Aralık 2014'teki duruşmada mahkeme heyeti, Yargıtay'ın bozma kararına uyulmasına ve bu

kapsamda dosyaların incelenmesine karar vererek duruşmayı 20 Şubat 2015'e erteledi.

Çağrı Danışman

Antalya'da 4 Ekim 2012'de yol kontrolü yapan polis ekibinin durdurmak istediği otomobilden açılan ateş sonucu üç polis memuru ölmüştü. Saldırının ardından başlatılan arama çalışmaları sırasında 2 saldırgandan biri olduğu ileri sürülen Çağrı Danışman (32) adlı kişi açılan ateş sonucu ölmüştü. Çağrı Danışman'ın şizofreni raporu olduğu öğrenilmişti.

Olayın ardından başlatılan soruşturmada "kovuşturmaya yer olmağı" kararına yapılan itirazı Manavgat 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin reddetmesi üzerine Çağrı Danışman'ın ailesi Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuruda bulundu.

16 Temmuz 2014'de yaşam hakkı ve işkence yasağına ilişkin iddialar yönünden başvurunun kabul edilebilir olduğunu belirten Anayasa Mahkemesi'nin, Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşam hakkının etkili soruşturma yürütme yükümlülüğü yönünden ihlal edildiğine, aynı maddede güvence altına alınan işkence ve eziyet yasağının etkili soruşturma yürütme yükümlülüğü yönünden ihlal edildiğine karar verdiği 23 Kasım 2014'te öğrenildi.

Recep Kurt, Kerim İncin

Hakkâri'nin Taşbaşı Köyü'nde 1995 yılının Haziran ayında Recep Kurt ve Kerim İncin adlı köylüleri köy meydanında kurşuna dizerek öldürdüğü iddia edilen ve o dönem Rontkê (Geçimli) Jandarma Karakolu Komutanı olarak görev yapan Astsubay Yunus Karaca hakkında açılan dava 27 Kasım 2014'te sonuçlandı.

Savcının, hazırladığı iddianamede "ifadelerine başvurulmuş 18 tanığın verdiği ifadeler doğrultusunda Yunus Karaca'nın suçu işlediği anlaşılacak" diyerek Yunus Karaca'nın "kasten insan öldürme" suçundan cezalandırılmasını istediği iddianameyi kabul eden Hakkâri Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki karar duruşmasında mahkeme heyeti sanığın beraat ettiğini açıkladı.

Hacı Zengin

İstanbul Valiliği'nin Kazlıçeşme Meydanı'nda düzenlenmesi planlanan Newroz kutlamasını yasaklaması kararını protesto etmek amacıyla ve kutlamayı gününde yapmak amacıyla 18 Mart 2012'de Kazlıçeşme Meydanı'na ulaşmak isteyen

gruplara çeşitli semtlerde müdahale eden polis ekiplerinin kullandığı yoğun gaz bombası nedeniyle BDP Arnavutköy İlçe Yöneticisi Hacı Zengin (57) yaşamını yitirmişti.

Hacı Zengin'in ölümünün ardından başlatılan soruşturmada Gaziosmanpaşa Cumhuriyet savcılığının "herhangi bir kimseye atfedilebilecek bir suç unsuru bulunmadığı" gerekçesi ile dosya hakkında takipsizlik kararı verdiği 28 Kasım 2014'te öğrenildi.

Soruşturma sürecinde Adli Tıp Kurumu "ölümün gaz bombasının etkisi ile tetiklenerek gerçekleşmiş olabileceği" yönünde rapor hazırlamış, Zengin ailesinin başvurusu üzerine alternatif rapor hazırlayan Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) da raporunda gaz bombalı müdahalenin Hacı Zengin'in hastalığını tetikleyerek ölümüne sebebiyet verdiğini belirtmişti.

Furkan Çavuş

Erzurum'un Palandöken İlçesi'nde 16 Temmuz 2014'te çarparak ineğinin ölümüne neden olan aracın sahibiyle tartışırken olayın meydana geldiği Bölge Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü'nde görevli polis memuru İrfan Bayraktar açtığı ateş sonucu yaşamını yitiren Furkan Çavuş'un (16) ölümüyle ilgili açılan davaya 16 Aralık 2014'te devam edildi.

Erzurum 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada tutuksuz sanık polis memuru savunma yapmadı. Mahkeme heyeti, sanığın tutuklanması talebini reddederek olay esnasında Furkan Çavuş'un üzerinde olan giysilerin kriminal incelemeden gelmemesi nedeniyle duruşmayı 12 Şubat 2015'e erteledi.

Muzaffer Görül

Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde 11 Kasım 2014'te, aracıyla seyir halindeyken "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle vurularak öldürülen Muzaffer Görül'ün (23) ölümüne neden olan Abalı Jandarma Karakolu'nda görevli tutuklu er Erkan Görgel hakkında "olası kast sonucu insan öldürmek" suçundan 25 yıla kadar hapis cezası talebiyle dava açıldı.

Hazırlanan iddianameyi 20 Aralık 2014'te kabul eden Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde tutuklu askerin yargılanmasına 13 Şubat 2015'te başlanacak.

Aytekin Arnavutoğlu

İstanbul'un Fatih İlçesi'ne bağlı Fındıkzade Sema'ti'nde 11 Mayıs 2006'da bir arabaya açılan ateş sonucu Aytekin Arnavutoğlu'nun (23) ölümüne neden olan polis memuru Bayram Engin hakkında açılan davada İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi Bayram Engin'e "olası kastla kasten insan öldürme" suçundan müebbet hapis cezası verilmiş fakat çeşitli indirimlerle ceza dört yıl iki aya indirilmişti.

Kararın Yargıtay tarafından sanık polis memuru lehine bozulmasının ardından davanın yeniden görülmesine Çağlayan 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildiği 31 Aralık 2014'te öğrenildi. Duruşmada tarafların son savunmalarını dinleyen mahkeme heyeti, "kasıt olmaksızın sınırın aşılması suretiyle öldürme" suçunu işlediği gerekçesiyle sanık polise 2 yıl 6 ay hapis cezası verdi.

2.2. Devam Eden veya Sonuçlanan Faili Meçhul Cinayet Davaları

Mehmet Ağar ve Ekibi -1-

Ankara'da 30 Eylül 1999'te kimliği belirsiz kişi veya kişilerce kaçırılarak öldürülen Altındağ Nüfus Müdürü Abdülmecit Baskın'a ilişkin açılan davada bir numaralı şüpheli olarak yer alan Mehmet Ağar davanın duruşmasının öncesinde 13 Şubat 2014'te Ankara Adliyesi'ne gelerek ifade verdi.

Mehmet Ağar ifadesinde "Abdülmecit Baskın'ı tanımam. Kimin, neden, nasıl öldürdüğünü bilmem" dedi.

Yargılamaya 19 Şubat 2014'te devam edildi. Duruşmada sanıkları ve mağdur avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti, duruşmayı 14 Nisan 2014'e erteledi. Davaya daha sonra 18 faili meçhul cinayetle ilgili dava ile birleştirildi.

İddianamede yer verilen ve haklarında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası talep edilen diğer şüpheliler ise şöyle: eski Emniyet Özel Harekât Müdürü İbrahim Şahin, eski Özel Harekâtçılar Ercan Ersoy, Ayhan Çarkın, Ziya Bandırmahıoğlu, Ayhan Akça, Seyfettin Lap, Alper Tekdemir, Uğur Şahin, Ayhan Özkan ve Ahmet Demirel.

Mehmet Ağar ve Ekibi -2-

Ankara'da ve çevresinde 1990'lı yıllarda işlenmiş Savaş Buldan'ın da arasında bulunduğu bazı faili meçhul cinayetlere ilişkin başlatılan 3. soruşturma sonunda hazırlanan iddianame 3 Ocak 2014'te kabul edildi.

TMY'nin 10. maddesi ile yetkili Ankara Cumhuriyet Savcısı'nın hazırladığı iddianamede cinayetlerle ilgili "Yeşil" kod adlı Mahmut Yıldırım,

Mehmet Ağar ve Korkut Eken olmak üzere toplam 19 şüpheli hakkında suçlamalara yer verildi.

Dava dosyası Ankara 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam eden faili meçhul 15 cinayetle ilgili davanın dosyasına eklendi.

Ankara 13. Ağır Ceza Mahkemesi dosyada yer alan sanıklardan Mahmut Yıldırım hakkında yakalama kararı çıkarttı.

Davaya 16 Mayıs 2014'te başlandı. Özel yetkili mahkemelerin kaldırılması nedeniyle Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada tarafları dinleyen mahkeme heyeti, faili meçhul şekilde öldürülen Abdülmecit Baskın'ın dosyasının da dava dosyasıyla birleştirilmesine ve Mehmet Ağar'ın ve duruşmaya katılmayan diğer sanıkların yakalanarak bir sonraki duruşmaya zorla getirilmesine karar vererek duruşmayı 11 Temmuz 2014'e erteledi.

Yargılama süresinde eski Başbakanlar Tansu Çiller ve Mesut Yılmaz, eski Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş, eski MİT mensubu Mehmet Eymür, emekli Tümgeneral Veli Küçük'ün de arasında yer aldığı dönemin üst düzey kamu görevlileri hakkında ise takipsizlik kararı verildiği ortaya çıktı.

11 Temmuz 2014'teki duruşmada tutuklu sanık Ayhan Çarkın'ı dinleyen mahkeme heyeti, duruşmaya katılmayan Mehmet Ağar'ın sunduğu sağlık raporunun kabulüne, sanıkların duruşmalardan varestede tutulmasına ve tutuklu sanık Ayhan Çarkın'ın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 17 Ekim 2014'e erteledi.

Dosyada sanıklar tarafından öldürmekle suçlanan isimler şöyle: Namık Erdoğan, Metin Vural,

Recep Kuzucu, Behçet Cantürk, Savaş Buldan, Hacı Karay, Adnan Yıldırım, İsmail Karaalioğlu, Yusuf Ekinci, Ömer Lutfi Topal, Hikmet Babataş, Medet Serhat, Feyzi Aslan, Lazem Esmaeli, Asker Smitko, Tarık Ümit, Salih Aslan, Abdülmecit Baskın ve Faik Candan.

Davanın sanıkları ise: Mehmet Açar, İbrahim Şahin, Korkut Eken, Ayhan Çarkın, Ayhan Akça, Ziya Bandırmalıoğlu, Ercan Ersoy, Ahmet Demirel, Ayhan Özkan, Seyfettin Lap, Enver Ulu, Uğur Şahin, Alper Tekdemir, Yusuf Yüksel, Abbas Semih Sueri, Lokman Külünk, Mahmut Yıldırım, Nurettin Güven, Muhsin Korman.

17 Ekim 2014'te devam eden duruşmada tutuksuz sanık İbrahim Şahin'i dinleyen mahkeme heyeti, duruşmaya katılmayan Mehmet Açar'ın yurtdışına çıkış yasağının kaldırılmasına ve İbrahim Şahin'in duruşmalardan vareste tutulmasına karar vererek duruşmayı 30 Ocak 2015'e erteledi.

Cemal Temizöz ve Ekibi

Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 1993-1995 yıllarında, Cizre Jandarma İlçe Komutanı Cemal Temizöz'ün görev yaptığı dönemde işlenen 20 faili meçhul cinayetle ilgili olarak açılan, JİTEM Davası'na, 3 Ocak 2014'te Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmayla devam edildi.

Üçü tutuklu 8 kişinin yargılandığı davanın duruşmasında savcı esas hakkındaki mütalaasını sundu. Savcı mütalaasında, tutuklu sanık Cemal Temizöz'ün sorgu ekibi kurduğu ve talimatlarıyla çok sayıda kişinin bu ekip tarafından gözaltına alınarak öldürüldüğünü belirterek Cemal Temizöz hakkında 5 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile 100 yıl hapis cezası, JİTEM elemanları Adem Yakin hakkında 4 kez, Hıdır Altuğ hakkında 5 kez, Abdülhakim Güven hakkında 3 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası, Burhanettin Kıyak hakkında da 4 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası talep etti.

Savcı hazırladığı esas hakkındaki mütalaasında, 1990-2000 yılları arasında Cizre'de tespit edilmiş 48 faili meçhul cinayetin işlendiğine dikkat çekti. Sorgu ekibinde bulunan kişilerin diğer askerlerden farklı şekilde kalaşnikof tüfek taşıdıkları ve adli işlemler yaptıklarını belirten savcı, birçok öldürme olayının tutanağında sanıkların kod isimle işlem yaptığını dikkat çekerek, sanıkların kurumsal hiyerarşi yerine örgütsel hiyerarşiye

bağlı olarak görev yaptıklarını, uzman çavuşların talimatları direk Cemal Temizöz'den aldıklarını ifade etti. Sanıklar tarafından kurulan örgütün 1993 yılından itibaren Cizre'de "terörle mücadele" amacıyla devlet tarafından sağlanan her türlü imkânları kullandığı ve Cemal Temizöz'ün talimatıyla çok sayıda cinayet işlendiğine dikkat çekti.

Savcı, sanıklar Kamil Atağ ile oğulları Tamer Atağ ve Kukel Atağ'ın Cemal Temizöz'ün liderliğini yaptığı örgütün üyesi olduklarına dair delil bulunmadığından bu suçtan sanıkların beraat etmelerini istedi. Savcı, 1994 yılında Cizre'de Ramazan Uykur'un, sanıklar Temer Atağ ve Kukel Atağ tarafından öldürüldüğü, öldürme olayının aniden geliştiğini, olayın önceden tasarlanmadığını iddia ederek bu suçun zamanaşımı süresinin 2009 yılında dolduğunu, bu nedenle 3 sanık hakkındaki kasten öldürme davasının düşürülmesini talep etti.

Savcı, Abdurahman Akyol, Abdullah Elfeti ve İbrahim Daniş, İhsan Arslan, Abdurrezak Binzet ve Beşir Bayar ile İzzet Padır, Abdullah Özdemir, Abdulhamit Düdük ve kimliği belirlenemeyen yabancı uyruklu bir kişinin öldürülmesi cinayetlerine ilişkin de, uygun delil bulunmadığından Cemal Temizöz, Kamil Atağ, Adem Yakin, Abdülhakim Güven, Hıdır Altuğ ve Burhanettin Kıyak'ın beraat etmelerini talep etti.

Mütalaada, Süleyman Gasyak, Abdulaziz Gasyak, Yayha Akmen ve Ömer Candoruk'un öldürülmelerine ilişkin ise, sanıklar Adem Yakin ve Abdülhakim Güven hakkında 2003 yılında yargılama yapıldığı ve beraat kararı verildiği belirtilerek, kararın Yargıtay 1. Ceza Dairesi'nce onandığı ifade edildi. Savcı, 4 cinayete ilişkin davanın reddine karar verilmesini istedi.

Mahkeme heyeti, Cemal Temizöz, Burhanettin Kıyak ve Adem Yakin'in üzerlerine atılı suçlamaların vasfı, kuvvetli suç unsurunun bulunması, kaçma şüphelerinin bulunması, adli kontrol yönteminin yetersiz kalması gerekçesiyle tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek taraf avukatlarının esas hakkındaki mütalaaya ilişkin savunma hazırlamaları amacıyla duruşmayı 14 Mart 2014'e erteledi.

Cemal Temizöz, 5 yıllık tutukluluk süresi dolduğu gerekçesiyle 27 Mart 2014'te tahliye edildi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı

Naim Kurt

Muş'un Kızılağaç Köyü'nde 6 Kasım 1993'te faili meçhul şekilde öldürülmüş olarak bulunan Mehmet Emin Bingöl, Mahmut Acar, Ali Can Öner ve Yakup Tetik'in öldürülmesine ilişkin soruşturmanın tamamlandığı 22 Ocak 2014'te ortaya çıktı.

Savcılığın cinayetlerle ilgili olarak dönemin Muş Jandarma Alay Komutanı Naim Kurt hakkında açtığı davaya Van 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlandı. Duruşmada ifade veren sanık o dönemde olay yerinde bulunmadığını belirtti. Mahkeme heyeti, sanığın o dönem nerede bulunduğu öğrenilmesi amacıyla duruşmayı 24 Mart 2014'e erteledi.

Naim Kurt hakkında açılan dava 23 Aralık 2014'te sonuçlandı.

Muş Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada ölenlerin ailelerini ve avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti, Naim Kurt'un delil yetersizliği nedeniyle beraat ettiğini açıkladı.

Muş'un Yaygın Beldesi'ne bağlı Şikeftiya (Karşıyaka) Mahallesi'nde askerlerin gözaltına aldığı Mehmet Emin Bingöl, Mahmut Acar, Ali Can Öner ve Yakup Tetik'in cesetleri, daha sonra su kanalı kenarında derileri yüzülen, gözleri oyulmuş ve kurşunlanmış halde bulunmuştu.

Savaş Gevrekçi ve Ekibi (Musa Anter Cinayeti)

Yazar Musa Anter'in 20 Eylül 1992'de 1. Kültür ve Sanat Festivali'nin konuğu olarak geldiği Diyarbakır'da kimliği belirsiz bir kişi tarafından vurularak öldürülmesiyle ilgili dosyanın zamanasına uğramasına 84 gün kala eski JİTEM tetikçisi Abdülkadir Aygan tarafından olayın faili olmakla suçlanan Hamit Yıldırım, Şırnak'ın Kumçatı Beldesi'nde 29 Haziran 2012'de 1992/2598 numaralı dosyayı yeniden inceleyen Diyarbakır Savcılığı'nın talimatı üzerine gözaltına alınmıştı.

JİTEM elemanı Hamit Yıldırım, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ndeki sorgusunun ardından 2 Temmuz 2012'de savcılığa çıkarılmış, soruşturmayı yürüten Özel Yetkili Cumhuriyet Savcısı Osman Coşkun tarafından ifadesi alınan Hamit Yıldırım, çıkarıldığı Diyarbakır 7. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından tutuklanmıştı.

Başlatılan soruşturma sonunda tetikçilik yaptığı belirtilen Hamit Yıldırım ile "Yeşil" kod adlı

Mahmut Yıldırım, Abdülkadir Aygan ve emekli albay Savaş Gevrekçi hakkında Terörle Mücadele Yasası'nın (TMY) 10. maddesi ile görevli Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı vekilliğince hazırlanan ve 4 kişi hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ve 20'şer yıl hapis cezası talep edilen iddianame, 5 Temmuz 2013'te Diyarbakır 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilmişti.

Sanık dört kişinin yargılanmasına ise 24 Ocak 2014'te devam edildi. Duruşmaya belge gönderen MİT, Mahmut Yıldırım'ın Şemdin Sakık'a suikast düzenlemek için izin talep ettiğini ancak vermediğini açıkladı. Duruşmada tarafları dinleyen mahkeme heyeti, 1991-1993 yıllarına ait MİT ve JİTEM arşivlerinin istenmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından sanık 4 kişinin yargılanmasına Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 9 Temmuz 2014'te başlandı.

Duruşmada taraf avukatlarını dinleyen ve taleplerini alan mahkeme heyeti, avukatların tanıkların mahkemede dinlenmesi talebini ve Savaş Gevrekçi'nin tutuklanması talebini reddederek duruşmayı 10 Ekim 2014'e erteledi.

Sanık avukatlarının davanın "güvenlik" gerekçesiyle başka ilde görüşmesi için Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ne başvuruda bulunduğu 24 Kasım 2014'te öğrenildi. Mahkeme heyeti, bu talep üzerine dava dosyasını karar vermesi için Yargıtay'a gönderdi.

Davaya ise Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 12 Aralık 2014'te devam edildi.

Duruşmada taraf avukatlarını dinleyen ve taleplerini alan mahkeme heyeti, Akın Birdal'a yönelik suikast girişimi nedeniyle açılan davanın esas numaralı iddianame ve duruşma tutanaklarının avukatlar tarafından dosyaya verilmek istenmesine rağmen Ankara 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nden istenmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

İtirafçılar

İtirafçı ve JİTEM elemanı Abdülkadir Aygan'ın itiraflarının yer aldığı kitabın yayımlanmasının ardından kitapta yer alan 26 cinayete dair 2006 yılında başlatılan soruşturma dosyasına dair Diyarbakır 7. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcı-

liği'nin "sanıklar asker ama suçlar askeri değil" diyerek görevsizlik kararı verdiği 18 Şubat 2014'te ortaya çıktı.

Sivil savcılığa gönderilen dosyada mağdurlar şu isimlerden oluşuyor: "Mehmet Salih Dönen, Zahid Turan, Vedat Aydın, Talat Akyıldız, Harbi Arman, Musa Anter, Hasan Kaya, Metin Can, Mehmet Şen, Necati Aydın, Ramazan Keskin, Mehmet Aydın, Murat Aslan, İdris Yıldırım, Servet Aslan, Edip Aksoy, Mehmet Sıddık Etyemez, Ahmet Ceylan, Şahabettin Latifeci, Abdülkadir Çelikkibilek, İhsan Baran, Fehti Yıldırım, Abdulkerim Zuğurlu, Zana Zuğurlu, İzzettin Acet, Mehmet Emin Kaynar."

İtirafçı ve askerlerden oluşan 16 şüpheli ise şunlar: "Tünay Yanardağ (Kurmaya Albay), Aytekin Özen (Albay), Yüksel Uğur (Uzman Çavuş), Abdülkadir Uğur (Uzman Çavuş), Nuri Ateş (Astsubay), Mahmut Yıldırım (İstihbarat Grup Komutanlığı emrinde sivil memur), Hamit Yıldırım (geçici köy korucusu), Aziz Turan (Abdülkadir Aygan), Fethi Çetin (Fırat Can Eren), Kemal Emlük (Erhan Berak), Ali Ozansoy (Ahmet Turan Altaylı), Hüseyin Tilki (Hüseyin Eren), Sinem Erkal, Selahattin Görgülü, Cemil Işık ve Mustafa Deniz."

5'i firarî 16 sanıklı JİTEM Davası'na 23 Aralık 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada, "güvenlik" gerekçesiyle başka ile nakli istenen Musa Anter cinayeti davası ile görülmekte olan dava arasında fiili bağ olduğunu gerekçe gösteren mahkeme heyeti, her iki dosyanın birleştirilmesi konusunda muvafakat verilmesine karar vererek duruşmayı 9 Nisan 2015'e erteledi.

2. İtirafçılar Davası

Diyarbakır, Mardin, Batman ve Şırnak'ta 1989-1994 yılları arasında işlenen faili meçhul cinayetler, kundaklama ve bombalama eylemleriyle ilgili itirafçılardan oluşan 15 sanıklı JİTEM Davası'yla, Diyarbakır'da 1992-1994 yılları arasında sekiz kişinin öldürülmesiyle ilgili olarak aralarında "Yeşil" kod adlı Mahmut Yıldırım ve itirafçı Abdülkadir Aygan'ın da bulunduğu beş sanığın yargılandığı JİTEM Davası'nın "atılı suçun aynı olması" nedeniyle birleştirilmesinin ardından toplam 16 sanıklı davada yargılamaya 27 Şubat

2014'te Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi.

Duruşmaya sanıkların hiçbirinin katılmaması üzerine mahkeme heyeti haklarında yakalama emri bulunan sanık Mahmut Yıldırım, Hacı Hasan, Mehmet Zahit Karadeniz ve Muhsin Gül hakkındaki yakalama emri ile sanık Abdülkadir Aygan için çıkartılan gıyabi tutuklama kararlarının devam etmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Vartinis Katliamı

Muş'un Korkut İlçesi'ne bağlı Altınova Belde-si'nde 17 Mayıs 1993'te "yasadışı örgüte yardım ve yataklık ettikleri" iddiasıyla evlerinin ateşe verilmesi sonucu yanarak ölen aynı aileden Nasır Ögüt (43), eşi Eşref Ögüt (43), çocukları Sevim Ögüt (13), Sevda Ögüt (12), Şakir Ögüt (11), Mehmet Şirin Ögüt (8), Cihat Ögüt, Aycan Ögüt (1), Cihan Ögüt (4) adlı 9 kişiyle ilgili Muş Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma sonunda dönemin Hasköy Jandarma Karakol Komutanı Yüzbaşı B.K., Piyade Üsteğmen H.A., Gökyazı Jandarma Karakol Komutanı Başçavuş T.N. ve Özel Harekat Şube Müdür Vekili Ş.U. hakkında 9'ar kez müebbet hapis cezasının talep edildiği iddianamenin "güvenlik" gerekçesiyle gönderildiği Kırıkkale Ağır Ceza Mahkemesi'nde davaya 19 Şubat 2014'te devam edildi.

Duruşmaya katılan sanıkları ve Ögüt ailesinin avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti, sanıkların tutuklanması talebini reddederek duruşmayı erteledi.

5 Mayıs 2014'teki duruşmaya katılan sanıkları ve Ögüt ailesinin avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti, sanıkların tutuklanması talebini reddederek olay yerinde keşif yapılması amacıyla duruşmayı erteledi.

22 Eylül 2014'teki duruşmaya katılan sanıkları ve Ögüt ailesinin avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti, sanıkların tutuklanması talebini reddederek olay yerinde keşif yapılması amacıyla duruşmayı 12 Ocak 2015'e erteledi.

Mehmet Zeki Yılmaz

Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 25 Şubat 1994'te polisler tarafından bir araca bindirilerek kaçırılan ve cesedi günler sonra bulunan Mehmet Zeki Yılmaz'ın ölümüne dair hazırlanan otopsi raporuna rağmen Yüksekova Cumhuriyet Baş-

savcılığı'nın "tasarlanarak öldürülmediği" gerekçesiyle soruşturmaya takipsizlik kararı verdiği dosyanın zamanaşımına uğramasına 3 gün kala ortaya çıktı.

Musa Çitil ve Ekibi

Ankara Jandarma Bölge Komutanı Musa Çitil hakkında Derik (Mardin) İlçe Jandarma Komutanı olarak görev yaptığı dönemde işlenen 13 faili meçhul cinayete ilişkin olarak Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hazırladığı iddianamenin kabul edilmesi üzerine dava açıldığı 9 Eylül 2012'de öğrenilmişti.

Musa Çitil'in "güvenlik" gerekçesiyle dava dosyasının Çorum'a gönderilmesinin ardından Çorum 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanmasına 24 Şubat 2013'te devam edildi. Duruşmaya katılan sanık Ankara Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Musa Çitil JİTEM adlı oluşumdan bilgisinin olmadığını söyleyerek dava dosyasındaki iddiaların hiçbirini kabul etmediğini tekrarladı.

Musa Çitil'in Derik'te görev yaptığı dönemde işkence gören İbrahim Gödek'i tanık olarak dinleyen mahkeme heyeti, müşteki avukatlarının, sanığın tutuklu yargılanması yönündeki talebini reddederek duruşmayı erteledi.

14 Nisan 2014'teki duruşmaya katılan müşteki avukatlarının taleplerini dinleyen mahkeme heyeti, bundan sonraki duruşmaların kayıt altına alınmasına karar vererek duruşmayı erteledi.

28 Nisan 2014'te devam edilen duruşmada sanık ve müşteki avukatlarının taleplerini dinleyen mahkeme heyeti, savcının esas hakkındaki savunmasını hazırlamasına karar vererek duruşmayı erteledi.

12 Mayıs 2014'te savcının esas hakkındaki mütalaasını dinleyen mahkeme heyeti, taraf avukatlarının esas hakkındaki savunmalarını hazırlamaları amacıyla duruşmayı 21 Mayıs 2014'e erteledi.

Karar duruşmasında savcının esas hakkındaki mütalaasına uyan mahkeme heyeti, sanık Musa Çitil'in beraat ettiğini açıkladı.

Muhsin Melik

Şanlıurfa'da 2 Haziran 1994'te kimliği belirsiz kişi veya kişilerin açtığı ateş sonucu yaşamını yitiren HADEP Parti Meclisi üyesi ve Şanlıurfa İl Örgütü Başkanı Muhsin Melik'in soruşturmasını yürüten savcının olaya ilişkin ifade alacak kimseyi bulamadığı gerekçesiyle soruşturmanın ta-

mamlanamamasından ötürü dosyayı zamanaşımına uğratarak 2 Haziran 2014'te düşüreceği ileri sürüldü. Soruşturmanın seyrine dair yıl içinde farklı bir gelişme öğrenilemedi.

Abdullah Öztürk

Siirt'in Eruh İlçesi'nde 19 Eylül 2011'de Şırnak karayolu üzerine yol kesen ve PKK militanı oldukları iddia edilen silahlı bir grubun alıkoyarak yanlarında götürdükleri Abdullah Öztürk'ün daha sonra cansız bedeni bulunmuştu.

Yaptığı ihbar sonucu PKK militanı 2 kişinin öldürülmesini sağladığı gerekçesiyle kimlik bilgileri açık halde kendisine "ödül parası" verilmesinin ardından öldürülen Abdullah Öztürk'ün ailesinin açtığı davanın sonuçlandığı 15 Ağustos 2014'te öğrenildi.

Batman İdare Mahkemesi'nde İçişleri Bakanlığı aleyhine açılan davada mahkeme, Abdullah Öztürk'ün ihbarcı olmasaydı PKK'nin ölüm listesine girmemiş olacağını belirtti. Söz konusu gelişmeden dolayı yaşama karşı yönelmiş her türlü tehdidin gerçekleşmesini önlemek amacıyla somut önlemler almakla devletin yükümlü olduğunu belirten mahkeme, İçişleri Bakanlığı'nın "Abdullah Öztürk'ün öldürülmesinin kişisel hatası olduğu" yönündeki savunması kabul etmeyerek aileye toplam 297 bin lira maddi ve manevi tazminat verilmesine karar verdi.

Kızıltepe'de JİTEM Davası

Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde 1992-1996 yılları arasında JİTEM üyelerince yapılan gözaltında kaybetme, yargısız infaz, köy boşaltma suçlarına yönelik başlatılan soruşturma sonunda dava açıldığı İnsan Hakları Derneği (İHD) Mardin Şubesi'nin yaptığı açıklamayla 16 Eylül 2014'te öğrenildi.

22 cinayetin yer aldığı ve 19 müştekinin bulunduğu iddianameyi kabul eden Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde aralarında dönemin Diyarbakır İl Jandarma Komutanı Albay Eşref Hatipoğlu ile Kızıltepe İlçe Jandarma Komutan vekili Hasan Atilla Uğur'un da bulunduğu 4'ü asker 5'i köy korucusu 9 sanıklı JİTEM yapılanmasının yargılanmasına 28 Kasım 2014'te başlanması planlanıyordu.

İddianameyi kabul eden Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin duruşmanın görülmesine 8 gün kala diğer ağır yaşam hakkı ihlali davalarında

olduğu gibi sanıkların talebi üzerine davanın “güvenlik” gerekçesiyle başka bir kente gönderilmesi için Yargıtay’a başvurduğu 20 Kasım 2014’te öğrenildi.

4’ü asker 5’i köy korucusu 9 kişi hakkında hazırlanan iddianameyi Yargıtay, Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi’ne gönderdi. Sanıkların “güvenliğinin sağlanması” üzerine yargılamaya 3 Mart 2015’te başlanacak.

Dargeçit’te JİTEM Davası

Mardin’in Dargeçit İlçesi’nde JİTEM tarafından 30 Ekim-3 Kasım 1995 tarihleri arasında gözaltına alındıktan sonra cesetleri bulunan veya kimliği belirsiz kişilerce öldürülen 3’ü çocuk 7 kişi ile öldürülen bir asker için hazırlanan iddianamenin kabul edildiği 24 Aralık 2014’te öğrenildi.

Hazırlanan iddianameyi kabul eden Midyat Ağır Ceza Mahkemesi’nde biri asker 8 kişiyi öldürmekle suçlanan dönemin Mardin Jandarma Komando Tabur Komutanı Hurşit İmren, dönemin Dargeçit İlçe Jandarma Komutanı Mehmet Tire, Karakol Komutanı Mahmut Yılmaz, Karakol Komutan Yardımcısı Haydar Topçam ve karakol şoförü Kerim Şahin adlı 5 kişinin yargılanmasına önümüzdeki günlerde başlanacak.

İddianamede JİTEM yapılanmasında yer aldıkları iddia edilen 6 sanığın 30 Ekim-3 Kasım 1995 tarihleri arasında Dargeçit’te ve köylerinde yapılan operasyonda Süleyman Seyhan (57), Nedim Akyön (16), Mehmet Emin Aslan (19), Seyhan

Doğan (14), Davut Altınkaynak (13), Abdurrahman Olcay (20), Abdurrahman Coşkun’u (21) “PKK’ye yardım ettikleri” iddiasıyla gözaltına alarak Dargeçit İlçe Jandarma Komutanlığı’na götürdükleri belirtildi.

Geçici köy korucular eşliğinde yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan 7 kişinin götürüldükleri karakolda işkenceyle öldürüldükten kireç kuyularına atıldığı ifade edildi. İnfazlara tanık olan ve sorumluları üst makamlara dilekçe yazarak bildiren uzman çavuş Bilal Batırır’ın (25) da karakolun kömür kazanında yakıldığı iddianamede yer aldı.

Öldürülenlerden Abdurrahman Olcay’ın (20) cesedi 10 Haziran 2013’te bulunmuş ve Adli Tıp Kurumu’nun raporunun da kesinleşmesiyle beraber cenaze ailesine teslim edilmişti.

İddianamede bir dönem Muğla’nın Bodrum İlçesi’ne bağlı Gümüşlük Beldesi’nin Demokrat Parti’den belediye başkanlığını da yapan Hurşit İmren ile Sivas’ın Çepni Beldesi’nin Cumhuriyet Halk Partisi’nden belediye başkanlığını yapan Mehmet Tire hakkında “cinayete azmettirmek” ve “cinayet işlemek” suçlarından 8 kez müebbet hapis cezası isteniyor.

Mahmut Yılmaz’ın ise “cinayet işlemek” suçundan 6 kez müebbet hapis cezasına mahkûm edilmesi, Haydar Topçam’ın 3 kez, Kerim Şahin’in de 6 kez müebbet hapis cezalarına mahkûm edilmeleri talep ediliyor.

3. TOPLU MEZAR KAZILARI

* İHD Mardin Şubesi 7 Ocak 2014’te yaptığı açıklamayla, 1990’lı yıllarda faili meçhul cinayetlerin işlendiği ve gözaltında insanların kaybedildiği JİTEM merkezi olarak bilinen Mardin İl Jandarma Komutanlığı binasının bulunduğu bahçede 1 Ocak 2014’te bir inşaat çalışması dolayısıyla yapılan kazıda insana ait kafatası ve kemik parçalarının bulunduğunu duyurdu.

* Diyarbakır’ın Dicle İlçesi’ne bağlı Şilbeytan (Çavlu) Köyü’nün kırsal kesiminde 1996 yılında çıkan çatışmada yaşamını yitiren PKK militanı Mahmut Topdemir’in ailesinin İHD Diyarbakır

Şubesi’ne yaptığı başvuru üzerine Dicle Cumhuriyet Savcılığı gözetiminde gömüldüğü tahmin edilen yerde 3 Şubat 2014’te kazı çalışması yapıldı. Kazı çalışmasının sonunda kemik parçaları ve bazı eşyalar bulundu. Kemikler DNA testi için Ankara Adli Tıp Kurumu’na gönderildi.

* Mardin’in Mazıdağı İlçesi’ne bağlı Ürünü Köyü yakınlarında 2 Ekim 2013’te toplu mezar olduğu ileri sürülen bir alanda kazı çalışması yapılmıştı. Çalışma sonunda ulaşılan kemik örnekleri ise incelenmek üzere İstanbul Adli Tıp Kurumu’na gönderilmişti. İncelemesini tamamlayan kuru-

mun, örneklerin 9 Temmuz 1994'te çıkan bir çatışmada ölen ve söz konusu toplu mezara gömülen PKK militanı Ali Temel'e ait olduğunu tespit ettiği 10 Mart 2014'te öğrenildi.

* Van'ın Çatak İlçesi'nde 12 Ekim 1998'de çıkan çatışmada yaşamını yitiren ve cenazeleri ailelerine teslim edilmeyerek Govkan (Badırgalı) Köyü'nün yakınlarında bir toplu mezara gömülen PKK militanı 27 kişinin bulunduğu toplu meza-

rın açılması için açılan davaya 16 Temmuz 2014'te devam edildi.

Çatak Sulh Hukuk Mahkemesi'nde görülen duruşmada aileler dinlendi. Avukatların taleplerini alan hâkim, Adli Tıp uzmanı Ümit Biçer eşliğinde 21 Ağustos 2014'te köyde keşif yapılmasına karar vererek 5 Kasım 2014'e ertelediği duruşmayı sonra da 11 Şubat 2015'e erteledi.

4. GÜNEYDOĞU'DA OPERASYONLAR, SALDIRILAR

	Militan		Asker		Polis		Geçici Köy Korucusu		Sivil		TOPLAM	
	Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı	Ölü	Yaralı
Ocak	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Şubat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mart	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Nisan	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Mayıs	1	0	2	3	0	0	0	0	0	2	1	5
Haziran	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1
Temmuz	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	5	0
Ağustos	0	0	1	2	2	1	0	0	0	1	3	5
Eylül	0	0	0	2	0	5	0	0	0	1	0	8
Ekim ⁸	6	0	4	0	2	1	0	0	1	0	13	1
Kasım	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Aralık	0	0	0	7	0	1	0	0	0	0	0	8
Toplam	10	0	11	16	4	10	0	0	1	4	26	30

ALIKONANLAR	
Asker	1
Sivil	42'si işçi, 3'ü muhtar olmak üzere toplamda 57 sivil
Korucu	4

⁸ Kobanê eylemleri dönemindeki 2 polis, 3 militan ve 1 sivil de dâhildir.

- * Genelkurmay Başkanlığı 2 Mart 2014'te yaptığı açıklamayla, Hakkâri'nin Çukurca İlçesi'ne bağlı Çıglı Köyü'nün muhtarı A.E.'nin PKK militanı oldukları iddia edilen kişilerce alıkonduğunu duyurdu.
- * Şırnak'ın Uludere İlçesi'ne bağlı Roboski Köyü yakınlarında 6 Mart 2014'te, askerî birliğin önceden döşenmiş mayına basması sonucu meydana gelen patlama nedeniyle Musa Sumay (28) adlı uzman çavuş yaşamını yitirdi.
- * Siirt'in Eruh İlçesi'ne bağlı Tanzih (Kavaközü) Köyü'nün muhtarı Fahrettin Kayar 24 Mart 2014'te, kimliği belirsiz silahlı 4 kişi tarafından alıkondu. Muhtarın 25 Mart 2014'te Beson Mezrası'nın yakınlarında serbest bırakıldığı öğrenildi.
- * Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'ne bağlı Derecik Beldesi'nin kırsal kesiminde 6 Nisan 2014'te askerî birliğe açılan ateş sonucu bir asker yaralandı.
- * Şırnak'ın Güçlükönak İlçesi'ne bağlı Çevrimli Köyü'nde 6 Nisan 2014'te yaylaya çıkan biri geçici köy korucusu 3 kişinin PKK militanları tarafından alıkonduğu ileri sürüldü.
- * Şırnak'ın Güçlükönak İlçesi'ne bağlı Fındıklı Beldesi'nde 15 Nisan 2014'te yol yapımında çalışan 3 işçinin PKK militanları tarafından alıkonduğu ileri sürüldü.
- * Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde 24 Nisan 2014'te, bir cep telefonu operatörüne ait baz istasyonu inşaatında çalışan 7 kişi PKK militanı oldukları iddia edilen kişilerce alıkondu. Kimliği belirsiz grubun 5 kişiyi serbest bıraktıktan sonra 2 kişiyi yanlarında götürdükleri bildirildi.
- * Hakkâri'de 13 Mayıs 2014'te Meskan Dağı zirvesindeki askerî birliğe açılan ateş sonucu bir askerin yaralandığı ileri sürüldü.
- * Şırnak'ın devlet tarafından zorla boşaltılmış Görmeç Köyü'nün yakınlarındaki askeri üs bölgesine ait yol inşaatında çalışan 9 işçinin 14 Mayıs 2014'te PKK militanlarınca alıkonduğu ileri sürüldü.
- * Hakkâri'de 13 Mayıs 2014'te Meskan Dağı zirvesinde çıkan çatışmada PKK militanı bir kişinin öldüğü açıklandı.
- * Tunceli'nin Sütluce Köyü'nde yapımı süren jandarma karakolu inşaatına giden yolda 16 Mayıs 2014'te mayın taraması yapan askerî ekibe ateş açılması sonucu 2 asker yaralandı.
- * Şırnak'ın Beytüşşebap İlçesi'nde 25 Mayıs 2014'te, yapımı devam eden karakolun inşaatına kum taşıyan 2 kamyonun geçişi sırasında daha önceden yola döşenmiş mayının patlatılması sonucu araçları kullanan 2 şoför yaralandı.
- * Ağrı Valiliği 26 Mayıs 2014'te, Doğubayazıt İlçesi'ne bağlı Çiftlik Köyü'nde elektrik altyapı çalışması yapan 6 işçinin kimliği belirsiz kişilerce alıkonduğunu açıkladı.
- * Diyarbakır-Bingöl karayolunda Hani-Lice karayolu ayırımında 27 Mayıs 2014'te araçları durduran kimliği belirsiz silahlı bir grubun bir araçta bulunan İlhan Çalışkan adlı uzman çavuşu alıkoyduğunu öğrenildi.
- * Diyarbakır'ın Dicle İlçesi'nde 28 Mayıs 2014'te, işinden ev dönerken aracı durdurulan HÜDAPAR İlçe Örgütü Başkanı Ercan Alparşlan kimliği belirsiz silahlı bir grup tarafından alıkondu.
- * Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde 28 Mayıs 2014'te, Diyarbakır-Bingöl karayolunu trafiğe kapatan grupların biri inşaat mühendisi olmak üzere çeşitli özel şirketlerde çalışan 4 işçiyi alıkoyduğunu bildirildi.
- * Şırnak'ın Beytüşşebap İlçesi'nde yapımı devam eden askerî inşaata malzeme taşıyan 3 aracı durduran ve HPG militanı oldukları iddia edilen silahlı grubun 3 işçiyi alıkoyduğunu öğrenildi.
- * Siirt'in Eruh İlçesi'ne bağlı Yerli Çoban Köyü'nün muhtarı İzzettin Yardım'ın (55) 3 Haziran 2014'te, kimlikleri belirlenemeyen silahlı 2 kişi tarafından alıkonduğunu açıklandı. İzzet Yıldırım 4 Haziran 2014'te serbest bırakıldı.
- * Kars'ın Kağızman İlçesi'nde yol yapım şantiyesinde çalışan 2 işçi 8 Haziran 2014'te HPG militanı oldukları iddia edilen silahlı bir grup tarafından alıkondu.
- * Mardin'in Dargeçit İlçesi'nde 13 Haziran 2014'te karayolunda nöbet tutan özel harekât ekibine düzenlenen silahlı saldırı sonucu bir polis memuru yaralandı.
- * Van'ın Başkale İlçesi'ne bağlı Xaşkan (Esenyamaç) Köyü'ne bağlı Dirişk (Sualtı)

Mezresı'nın yakınlarında 2 Temmuz 2014'te çıkan çatışmada şervan Koğer adlı militanın öldüğü iddia edildi. Olaya dair açıklama yapan Genelkurmay Başkanlığı ise İran topraklarından ateş açılması sonucu bir militanın öldüğünü ileri sürdü.

* Hakkâri'nin şemdinli İlęesi'ne bağlı Tanyolu Mezrası'nda 4 Temmuz 2014'te, 2'si emekli geçici köy korucusu 3 kişinin HPG militanı oldukları iddia edilen silahlı kişilerce alıkondukları öğre-nildi.

* şanlıurfa'nın Ceylanpınar İlęesi'nde 21 Tem-muz 2014'te, sınır hattında bulunan karakoldaki askerlerle HPG militanı oldukları iddia edilen grup arasında askerlerin "dur" ihtarına uyulma-dığı iddiasıyla çıkan çatışmada 3 asker yaşamını yitirdi. Konuyla ilgili açıklama yapan Genelkur-may Başkanlığı çatışmada 6 militanın öldüğünü iddia ederken, HPG de 2 militanın öldüğünü ileri sürdü.

* Siirt'in şirvan İlęesi'nde 31 Temmuz 2014'te yapımı devam eden baraj inşaatını basan ve HPG militanı oldukları iddia edilen silahlı bir grubun iş makinelerini ateşe verdikten sonra özel güven-lik görevlisi 3 kişiyi alıkoyduğu öğre-nildi.

* Van'ın Saray İlęesi'nde 18 Ağustos 2014'te, İran sınırındaki Kapıköy Hudut Kapısı'na giden Em-niyet Müdürlüğü'ne ait zırhlı aracın geçişi sıra-sında önceden döşenmiş mayının patlatılması sonucu bir polis memuru yaralandı.

* Van'ın Saray İlęesi'nde 19 Ağustos 2014'te sınırda devriye görevi yapan Yamanyurt Hudut Karakolu'na bağlı askerî birliğe ateş açılması sonucu bir teğmen yaşamını yitirdi, bir asker de yaralandı.

* Elazığ'ın Arıcak İlęesi'nde geçici köy koruculu-ęu yapan Sıtkı Yazar 20 Ağustos 2014'te köyleri gezerken PKK militanı oldukları iddia edilen silahlı bir grup tarafından alıkondurdu.

* Diyarbakır'ın Kocaköy İlęesi'nde 20 Ağustos 2014'te PKK üyesi bir grubun İlęe Jandarma Komutanlığı, Emniyet Müdürlüğü ve lojmanlara silahlı saldırı düzenlemesi sonucu ölen veya yaralanan olmazken binalarda maddi hasar oluştu.

* Ağrı'nın Diyadin İlęesi'nde 21 Ağustos 2014'te Jandarma Komutanlığı'na düzenlenen silahlı saldırı sonucu biri ağır 2 asker yaralandı.

* Siirt'in Baykan İlęesi'ne bağlı Yarımca Kö-yü'nde 22 Ağustos 2014'te, Haydar Noyan ve Nezir Noyan adlı iki kişi kendilerine ait meyve bahçesine giderken PKK militanı oldukları iddia edilen silahlı bir grup tarafından alıkondurdu.

* Bingöl'ün Genç İlęesi'ne bağlı Servi Köyü'nde 23 Ağustos 2014'te, yol yapım çalışması yapan bir firmaya ait de şantiyeye gelen PKK militanlarının 2 iş makinesini ateşe verdikten sonra 2 işçiyi alıkoydukları öğre-nildi.

* şırnak'ın Silopi İlęesi'nde 25 Ağustos 2014'te, Cudi Dağı eteklerinde özel bir şirkete ait yapımı devam eden termik santral inşaatına roketatarlı saldırı düzenlenmesi sonucu santralin güvenlik amiri S.G. yaralandı.

* Diyarbakır'ın Kayapınar İlęesi'nde 25 Ağustos 2014'te Osman Bal (42) adlı polis memuru evine giderken önünü kesen kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi.

* şırnak'ın Silopi İlęesi'nde 24 Ağustos 2014'te, bir inşaatta çalışan Çinli 3 işçi alışveriş yaptıkları sırada yanlarına gelen PKK militanlarınca alı-kondurdu.

* Diyarbakır'ın Kayapınar İlęesi'nde 26 Ağustos 2014'te İl Emniyet Müdürlüğü İstihbarat şube Müdürlüğü'nde görevli Ali Kızıloğlu (25) adlı polis memuru evine giderken önünü kesen kim-liği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi.

* Diyarbakır'ın Silvan İlęesi'nde 27 Ağustos 2014'te, İlke Haber Ajansı muhabiri Ali Adıya-man'ın PKK militanı oldukları iddia edilen silahlı bir grup tarafından alıkondurdu ileri sürüldü.

* şırnak'ın Güçlükonak İlęesi'ne bağlı Bulmuşlar Köyü'nde 1 Eylül 2014'te köye gelen ve PKK militanı oldukları ileri sürülen silahlı grubun 4 köylüyü alıkoydukları açıklandı.

* Bingöl'ün Yedisu İlęesi'nde aldığı orman kesim ihalesi kapsamında Akınlı Köyü'ne bağlı Perçivan Mezrası yakınlarında 12 Eylül 2014'te ormanlık alandaki ağaçları kesen müteahhit İsmail Hakkı Atilla (60), HPG militanı oldukları ifade edilen silahlı kişilerce alıkondurdu.

* Diyarbakır'ın Kayapınar İlęesi'ne bağlı Peyas Mahallesi'nde 25 Eylül 2014'te, devriye görevi yapan polis aracına uzun namlulu silahlarla açılan ateş sonucu 3 polis yaralandı.

* Iğdır'ın Karakoyunlu İlçesi'nde 27 Eylül 2014'te, elektrik arızasını gidermek isteyen elektrik arıza ekibi ve onlara refakat eden askerlere, HPG militanı oldukları iddia edilen silahlı bir grup tarafından ateş açılması üzerine bir işçi yaralandı.

* Erzurum'un Karayazı İlçesi'ne bağlı Gerê ve Reşadiyê köyleri arasında 28 Eylül 2014'te operasyon düzenleyen askerî birlik ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 2 asker yaralandı.

* Diyarbakır'da 29 Eylül 2014'te, devriye görevi yapan polis aracına uzun namlulu silahlarla açılan ateş sonucu 2 polis yaralandı.

* Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 25 Ekim 2014'te Cengiz Topel Caddesi'nde silahlı saldırıya uğrayan Haruna Jandarma Karakol Komutanlığında görevli Uzman Çavuş Ramazan Güllü, er Ramazan Köse ve er Yunus Yılmaz yaşamını yitirdi. Olayın ardından başlatılan operasyonda 6 kişi gözaltına alındı.

Saldırıyla ilgili açıklama yapan HPG, 3 askerin ölümüyle ilgilerinin olmadığını ifade ederken, Genelkurmay Başkanlığı da saldırıyı kimlikleri de belirlenen HPG militanı 3 kişinin yaptığını duyurdu. İçişleri Bakanlığı ise şehrin en merkezi yerindeki saldırıyı yüzü maskeli 2 kişinin düzenlediğini açıkladı.

Yüksekova Sulh Ceza Hâkimliği 26 Ekim 2014'te aldığı kararla saldırıyla ilgili olarak yayın yasağı getirildiğini açıkladı.

* Diyarbakır'da 20 Ekim 2014'te Kobanê eyleminin yapıldığı alana giden polis aracına açılan ateş sonucu bir polis yaralandı.

* Kars'ın Kağızman İlçesi'nde 23 Ekim 2014'te, bir hidroelektrik santraline saldırdıkları iddia edilen HPG militanlarıyla jandarma ekipleri arasında çıkan çatışmada 3 militanın öldüğü açıklandı. Görgü tanıkları ise HPG militanlarının pusuya düşürüldüğünü ve çatışma çıkmadığını ileri sürdü.

* Diyarbakır'ın Bağlar İlçesi'nde 29 Ekim 2014'te semt pazarında eşiyile alışveriş yaparken kimliği belirsiz kişilerin silahlı saldırısına uğrayan Astsubay Üstçavuş Nejdet Aydoğdu (25), ağır yaralı olarak kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi.

* Tunceli'deki Pülümür Vadisi'nde çatışmalarda ölen HPG militanları için yaptırılan mezarlığın 25 Ekim 2014'te açılacağı haberleri üzerine Tunceli Valiliği, İçişleri Bakanlığı'nın onayı ile ikinci bir emre kadar kente giriş ve çıkışları yasakladı. Karar 26 Ekim 2014'te akşam saatlerinde İçişleri Bakanlığı'nca kaldırıldı.

* Diyarbakır'da 5 Kasım 2014'te, koruma polisi M.E. bir dükkânda sıra beklerken kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu yaralandı.

* Diyarbakır'ın Sur İlçesi'nde 15 Aralık 2014'te, kimliği belirsiz kişilerce İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne el yapımı ve parça tesirli bombalı saldırı düzenlenmesi sonucu bir polis memuru yaralandı.

* Mardin'de 22 Aralık 2014'te Bagok Dağı çevresinde devriye görevi yapan askerî birliğin geçişi sırasında yola döşenen patlayıcının infilak etmesi sonucu 7 asker yaralandı.

5. KARA MAYINLARI VE BİLİNMEYEN CİSİM PATLAMALARI/BOMBALI SALDIRILAR

Ölüm		Yaralı	
Çocuk	Yetişkin	Çocuk	Yetişkin
2	1	9	6
Toplam:3		Toplam: 15	

* Şırnak'ın Güçlükonak İlçesi'ne bağlı Yağızozmak Köyü'nün yakınlarında 23 Ocak 2014'te, bulunduğu cismi kurcalayan Yahya Ulğaç (12) meydana gelen patlama sonucu yaralandı. Patlamanın etkisiyle Yahya Ulğaç'ın elinin bileğinden koptuğu öğrenildi.

* Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde 23 Şubat 2014'te, evinin yakınındaki alana oynamak için giren Laleş Çiftsüren (12) mayınlı arazide bastığı mayının patlaması sonucu yaralandı. Laleş Çiftsüren'in sağ bacağına kaybettiği öğrenildi.

* Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'ne bağlı Derecik Beldesi'nin Koçyiğit Köyü'nde 26 Nisan 2014'te, pancar toplamaya giden Sadık Tekin (38) önceden döşenmiş mayına basması sonucu yaralandı. Helikopterle Van'a sevk edilen Sadık Tekin'in sol bacağına kaybettiği öğrenildi.

* Şanlıurfa'da 28 Nisan 2014'te, çocukların sokakta buldukları patlayıcı cismi kurcalamaları sonucu meydana gelen patlamada 2 çocuk yaralandı.

* İstanbul'un Başakşehir İlçesi'nde 2 Mayıs 2014'te, Kayaşehir Polis Karakolu'na düzenlenen ses bombalı saldırı nedeniyle yoldan geçen bir kişi yaralandı.

* Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'ne bağlı Bağlar Köyü'nün Çem Mezrası'nda 11 Mayıs 2014'te meydana gelen mayın patlaması sonucu Fahir Kıvcı (19) ve annesi Semiha Kıvcı (34) yaralandı.

* Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'nde 1 Temmuz 2014'te, bulunduğu cismi kurcalayan M.S. (7), cismnin infilak etmesi sonucu yaralandı.

* IŞİD'in saldırıları nedeniyle Rojava'nın Kobanê Kenti'nde bulunan köyünü terk ederek 17 Tem-

muz 2014'te Şanlıurfa üzerinden Türkiye'ye geçmeye çalışan Hatun Haso (35), askerlerin geçişe izin vermemesi üzerine girdiği mayınlı arazide meydana gelen patlama sonucu ağır yaralandı. Hastaneye kaldırılan kadının bacaklarını kaybetme riskinin olduğu belirtildi.

* Şırnak'ın Silopi İlçesi'ne bağlı Zedika (Başak) Köyü yakınlarında 21 Ağustos 2014'te yolda buldukları bir cismin ellerinde patlaması sonucu adı öğrenilemeyen bir köylü yaşamını yitirdi, bir köylü de ağır yaralandı.

* IŞİD'in saldırılarından kaçarak Türkiye'ye sığınmak amacıyla 19 Eylül 2014'te Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ne bağlı Oğan Köyü'ne geçmeye çalışan Kobanê'lerden Emine Bozan (45) sınıra döşenmiş mayınlardan birine basarak ağır yaralandı.

* IŞİD'in saldırılarından kaçarak Türkiye'ye sığınmak amacıyla 24 Eylül 2014'te Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ne geçmeye çalışan Kobanê'lerin mayına basması sonucu üç çocuk ağır yaralandı. Yaralı çocuklardan Mazhar Mahmud (7) tedavi gördüğü hastanede 25 Eylül 2014'te yaşamını yitirdi.

* IŞİD'in Kobanê'ye yönelik saldırılarından 27 Eylül 2014'te Şanlıurfa sınırından Türkiye'ye doğru kaçarken mayın patlaması sonucu ağır yaralanan Rojava'lı iki kardeşten Mahmut Şeço (17), tedavisinin sürdüğü Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yaşamını yitirdi. Yaralanan kardeşlerden Fadıl Şeço'nun tedavisinin ise aynı hastanenin yoğun bakım ünitesinde sürdüğü bildirildi.

5.1. Bombalı Saldırı Davaları

Foça Davası

İzmir'in Foça İlçesi'nde 9 Ağustos 2012'de askerî üsse giden servis otobüsünün geçişi sırasında önceden yola döşenmiş iki patlayıcının patlatılması ve ardından çıkan çatışma sonucu 2 asker ölmüş, 12 asker de yaralanmıştı. Saldırısı ise TAK adlı örgüt üstlenirken saldırıyla ilgili olduğu iddia edilen ve gözaltına alınan 8 kişiden 7'si tutuklanmıştı. Dava süresince tutuklu sanıklardan 2'si tahliye edilmişti.

Saldırıyla ilgili başlatılan soruşturma sonunda açılan davaya 4 Şubat 2014'te devam edildi. İzmir 12. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların ifadelerini alan ve saldırıda ölen veya yaralananların ailelerinin taleplerini dinleyen mahkeme heyeti, sanık avukatlarının esas hakkındaki savunmalarını hazırlamaları amacıyla tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

11 Nisan 2014'te özel yetkili mahkemelerin kaldırılması nedeniyle dosyanın verildiği Karşıyaka 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki görülen duruşmada sanıkların ifadelerini alan mahkeme heyeti, tutuklu 5 sanığın tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

5'i tutuklu 8 kişinin yargılanmasına Karşıyaka 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 18 Temmuz 2014'te devam edildi. Duruşma sonunda mahkeme heyeti, savcının talebi doğrultusunda sanıklardan Faruk Kaylı, Şehmus Rabindüz ve Şefket Rabindüz tahliyesine karar vererek duruşmayı 19 Eylül 2014'e erteledi.

Son duruşmada verilen tahliye kararlarının ardından 2'si tutuklu 8 kişinin yargılanmasına Karşıyaka 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 19 Eylül 2014'te devam edildi. Tahliye kararının çıkmadığı duruşma 12 Kasım 2014'e ertelendi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

Hatay Davası

Hatay'ın Reyhanlı İlçesi'nde 11 Mayıs 2013'te belediye binasının yanına park edilmiş araca ve aynı sokakta 600 metre ileride başka bir araca yerleştirilmiş bombaların telefon düzeneğiyle 10 dakika arayla patlatılarak 52 kişinin ölümü, 130 kişinin de yaralanmasına neden olan çifte saldırının ardından ikisi Suriyeli 33 sanık açılan davaya 10 Şubat 2014'te başlandı.

Adana 10. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadelerini alan mahkeme heyeti, olayla ilgili "gizli belgeleri sızdırdığı" gerekçesiyle hakkında dava açılan Utku Kal'nın dava dosyasının istenmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılması üzerine mahkemenin yetkisizlik kararı vermesine ve dosyanın Yargıtay'da olmasına rağmen 26 Ağustos 2014'te Hatay 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada salona izleyici alınmamasına karar veren mahkeme heyeti, cezaevinde olan sanıkların SEGBİS yöntemiyle ifadelerini aldı. Tutuklu sanıklardan Ali Düzel, Hacer Sat, Ferdi Gazel, Yıldray Çetin ve İlhan Küçükdüveyki'yi tahliye eden mahkeme heyeti duruşmayı 24 Kasım 2014'e erteledi.

10'u tutuklu 33 sanık hakkında açılan davayı görüşen Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 24 Kasım 2014'te Hatay 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde

devam etmesi planlanan davanın "güvenlik" gerekçesiyle Ankara'da görülmesine karar verdiği 23 Kasım 2014'te öğrenildi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

Mısır Çarşısı Davası

İstanbul'un Eminönü İlçesi'nde bulunan Mısır Çarşısı'nda 9 Temmuz 1998'de yedi kişinin öldüğü, 127 kişinin yaralandığı patlamaya ilişkin davada yargılananlardan Pınar Selek hakkında yapılan yeniden yargılamada İstanbul 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nin ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verdiği kararın temyiz duruşması 30 Nisan 2014'te görüldü.

Dosyanın üçüncü kez temyiz duruşmasını gören Yargıtay 12. Ceza Dairesi'ndeki duruşmada patlama sonucu oluşan hasarın tüp patlamasıyla uyumlu olduğunu gösteren animasyonla savunma yapan Pınar Selek'in avukatlarını dinleyen Yargıtay 12. Ceza Dairesi duruşmayı erteledi.

11 Haziran 2014'te dosyanın üçüncü kez temyiz duruşmasını gören Yargıtay 9. Ceza Dairesi'ndeki duruşmada verilen cezanın, esasını incelemeyen usulen bozulduğu açıklandı.

Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin davada alınan kararı 3. kez bozmasının ardından yeniden yargılamaya 3 Ekim 2014'te başlandı.

Çağlayan 15. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yeniden görülmeye başlayan davanın duruşmasında mahkeme heyeti bozma kararına uyulmasına karar verdi. Mahkeme heyeti Pınar Selek hakkında verilen yakalama kararını da bozarak duruşmayı erteledi.

Yeniden yargılamaya 5 Aralık 2014'te devam edildi. Çağlayan 15. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada esas hakkındaki mütalaasını sunan savcı, Pınar Selek hakkında yine ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilmesini istedi. Duruşma mütalaaya karşı savunma hazırlanması için ertelendi.

Yeniden yargılama 19 Aralık 2014'te sonuçlandı. Çağlayan 15. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada mahkeme heyeti, Pınar Selek'in ve Abdülmecit Öztürk'ün beraat ettiğini açıkladı. Mahkeme heyeti kararı, daha önce Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin 10 Mart 2009 tarihli bozma kararına direndiği için Yargıtay Ceza Genel Kurulu'na gönderdi.

Kumrular Davası

Ankara'nın Devlet Mahallesi'nde 20 Eylül 2011'de Kumrular Caddesi'nde park halindeki bir araçta bulunan bombanın patlaması sonucu 5 kişi yaşamını yitirmiş, 32 kişi de yaralanmıştı. TAK (Kürdistan Özgürlük Şahinleri) adlı örgütün üstlendiği eylemin ardından düzenlenen operas-

yonlar sonucu 5'i tutuklu 15 kişinin yargılanmasına 1 Temmuz 2014'te Ankara 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi.

Duruşmada sanıkların savunmalarını alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

6. SİYASİ CİNAYETLER ve SALDIRILAR

6.1. Hrant Dink

Yargıtay 9. Ceza Dairesi 15 Mayıs 2013'te, Hrant Dink cinayeti davasında 18 sanık hakkında "silahlı örgüt üyesi oldukları" suçundan verilen beraat kararlarını, sanıkların içinde yer aldıkları oluşumun, TCK'nin 220. maddesinde düzenlenen "suç işlemek amacıyla kurulmuş örgüt" olduğunu kabul ederek bozmuştu. Kararın ardından İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yeniden yargılamaya 7 Ocak 2014'te devam edildi.

Duruşmada sanıkların ifadelerini alan mahkeme heyeti, tutuksuz sanıklar Osman Hayal ile Zeynel Abidin Yavuz hakkında ifadelerinin alınması için yakalama kararı çıkartarak duruşmayı erteledi. Haklarında yakalama kararı çıkarılan iki sanık aynı gün gözaltına alınarak tutuklandı. Her iki sanık da 9 Ocak 2014'te ifadeleri alınarak serbest bırakıldı.

12 Şubat 2014'teki duruşmada sanıkların ifadelerini alan mahkeme heyeti, duruşmayı erteledi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından yargılamaya dosyanın gönderildiği İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 18 Nisan 2014'te yeniden başlandı.

Duruşmada Dink Ailesi'nin avukatı Hakan Bakırcıoğlu, dönemin Trabzon Jandarma Komutanı Ali Öz'ün de cinayete ilişkisi olduğunu öne sürerek Ali Öz'ün dosyasıyla bu dava dosyasının birleştirilmesini istedi. Talebi reddeden mahkeme heyeti, sanıkların yakalanarak ifadelerinin alınması amacıyla duruşmayı erteledi.

17 Temmuz 2014'teki duruşmaya sanıkların katılmaması, sanıklarından Ahmet İskender'in

henüz yakalanamaması ve kendisine Yargıtay'ın bozma ilamına karşı görüşü sorulamaması nedeniyle mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

30 Ekim 2014'te devam eden duruşmada mahkeme heyeti, Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin "sanıkların suç işlemek amacıyla kurulan bir örgüte üye olmaktan yargılanmaları" tespitiyle verdiği bozma kararına uymaya karar verdi.

Mahkeme heyeti ayrıca çocuk mahkemesinde yargılanan Ogün Samast'ın davasının ana davayla birleştirilmesine fakat Ali Öz'ün dava dosyasının birleştirilmesi talebinin reddine hükmederek duruşmayı 23 Ocak 2015'e erteledi.

Yakalandıktan sonra tutuklanan Erhan Tuncel daha önceki duruşmada verdiği ifadede cinayeti polis müdürleri Ramazan Akyürek, Sabri Uzun ve Ali Fuat Yılmaz'ın içinde olduğu bir yapılanmanın işlediğini iddia etmişti.

Cinayetle ilgili olarak kamu görevlileri Ali Öz, Metin Yıldız, Astsubaylar Gazi Günay ve Hüseyin Yılmaz, Okan Şimşek, Veysel Şahin ile Hacı Ömer Ünalır ve Önder Araz'ın elde ettikleri istihbarat bilgilerini değerlendirmeyerek, "görevi ihmal ettikleri" gerekçesiyle, Trabzon 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nde TCK'nin 257/2. maddesi uyarınca yargılanmaları 2 Haziran 2011'de sonuçlanmıştı.

Duruşma sonunda dönemin Trabzon İl Jandarma Komutanı Albay Ali Öz ile Yüzbaşı Metin Yıldız'a altışar ay hapis cezası; astsubaylar Hüseyin Yılmaz, Hacı Ömer Ünalır ve Okan Şimşek ile

Uzman Çavuş Veysel Şahin'e de dörder ay hapis cezası verilmişti.

Bu dava sürerken, Adalet Bakanlığı'nın incelemesi sonucu Trabzon 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde de aynı suçlardan ikinci bir dava açıldı. Ancak mahkeme heyeti, aynı suçtan iki dava olamayacağı gerekçesiyle davayı reddetti.

Ancak Dink ailesinin avukatlarının başvurusu üzerine Trabzon Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararını görüşen Yargıtay 5. Ceza Dairesi kararı bozmuştu.

Kararın ardından Ali Öz'ün Trabzon 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yeniden yargılanmasına 11 Şubat 2014'te devam edildi.

Duruşmada mahkeme heyeti, Trabzon 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nde Ali Öz'ün de ceza aldığı dosyanın temyiz sonucunun beklenmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Ali Öz'ün Trabzon 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yeniden yargılanmasına 20 Mart 2014'te devam edildi. Duruşmada mahkeme heyeti, dosyanın ana davayla birleştirilmesi için İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ne yazı yazılmasına karar vererek duruşmayı erteledi.

29 Nisan 2014'te görülen duruşmada mahkeme heyeti, dosyanın ana davayla birleştirilmesi için İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ne yazılan yazıya olumsuz yanıt geldiğini açıkladı.

Duruşma, sanık Ali Öz hakkında "görevi ihmal ve evrakta sahtecilik" suçundan verilen kararın Yargıtay'dan gelecek temyiz sonucunun beklenmesi amacıyla ertelendi.

11 Eylül 2014'teki duruşmada mahkeme heyeti, daha önce Ali Öz'ün de arasında bulunduğu kamu görevlilerine ilişkin Trabzon 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nde verilen kararın Yargıtay safhasının beklenmesine karar vererek duruşmayı 18 Kasım 2014'e erteledi.

Bakırköy (İstanbul) 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 21 Mayıs 2014'te, AİHM'in Türkiye'yi mahkûm eden 14 Eylül 2010 tarihli Dink&Türkiye kararında Hrant Dink cinayetinde kamu görevlileriyle ilgili etkin soruşturma yürütülmesini talep etmesine karşın İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın verdiği kovuşturmayla yer olmadığına ilişkin kararını oybirliğiyle kaldırdığı 5 Haziran 2014'te öğrenildi.

Karar gereği cinayetten yedi yıl sonra dönemin İstanbul Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah ve emniyet görevlileri Ahmet İlhan Güler, Bülent Köksal, İbrahim Pala, İbrahim Şevki Eldivan, Volkan Altunbulak, Bahadır Tekin, Özcan Özkan ile dönemin İstanbul Vali Yardımcısı Ergun Güngör hakkında cinayette sorumlulukları bulunduğu iddiasıyla dava açılma olasılığı ortaya çıktı.

TMY'de çocuklara yönelik 2010 yılında yapılan düzenleme nedeniyle Hrant Dink'in öldürüldüğü 19 Ocak 2007'de yaşı 18'den küçük olduğu gerekçesiyle dosyası ayrılarak, çocuk ağır ceza mahkemesine gönderilen, katil zanlısı Ogün Samast'ın "yasadışı örgüt üyesi olduğu ve cinayeti bu çerçevede işlediği" gerekçesiyle yargılanmasına 27 Haziran 2014'te devam edildi.

İstanbul 2. Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmaya Ogün Samast katılmadı. Daha önceki duruşmada sorulan soruya yanıt veren MİT, mahkeme heyetine verdiği yazılı yanıtta, MİT tarafından TBMM Darbeleri Araştırma Komisyonu'na gönderilen Hrant Dink cinayetine ilişkin bilgilerin de yer aldığı belgelerin "devlet sırrı" niteliğinde olup olmadığına dair görüş belirtmeyeceğini belirtti.

Mahkeme heyeti, sanık Ogün Samast'a ait bilgilerin "devlet sırrı" olup olmadığına dair açık ve ivedi bir yanıt verilmesi için MİT'e yeniden yazı yazılmasına karar vererek duruşmayı erteledi.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yürütülen Hrant Dink cinayeti soruşturması kapsamında eski Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanı Ramazan Akyürek'in "şüpheli" olarak ifadesinin alındığı 2 Ekim 2014'te öğrenildi.

Hrant Dink'in katil zanlısı Ogün Samast'ın "yasadışı örgüt üyesi olduğu ve cinayeti bu çerçevede işlediği" gerekçesiyle yargılanmasına 17 Ekim 2014'te devam edildi.

Terörle Mücadele Yasası'nda çocuklara yönelik 2010 yılında yapılan düzenleme nedeniyle Hrant Dink'in öldürüldüğü 19 Ocak 2007'de yaşı 18'den küçük olduğu gerekçesiyle İstanbul 2. Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmaya Ogün Samast katılmadı.

Daha önceki duruşmada sorulan soruya 3. kez aynı yanıtı veren MİT, TBMM Darbeleri Araş-

turma Komisyonu'na gönderilen Hrant Dink cinayetine ilişkin bilgilerin de yer aldığı belgelerin “devlet sırrı” niteliğinde olup olmadığına dair görüş belirtmeyeceğini belirtti.

Mahkeme heyeti, sanık Ogün Samast'a ait bilgilerin “devlet sırrı” olup olmadığına dair açık ve ivedi bir yanıt verilmesi için Genelkurmay Başkanlığı'na yazı yazılmasına karar vererek duruşmayı erteledi.

Adalet Bakanlığı'nın, İstanbul eski Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah, İstanbul eski Vali Yardımcısı Ergun Güngör, İstanbul eski Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürü Ahmet İlhan Güler ve 6 polis hakkında Hrant Dink cinayetinden soruşturulmasına izin verdiği 22 Ekim 2014'te öğrenildi.

Soruşturmaya konu olan suç duyurusunu Hrant Dink'in ailesinin avukatları, 2011 yılında yapmıştı. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı ise İstanbul Valiliği'nin soruşturma izni vermemesi üzerine “kovuşturmaya yer olmadığına” karar vermişti.

Karara yapılan itirazı 21 Mayıs 2014'te görüşen Bakırköy 8. Ağır Ceza Mahkemesi de kararı kaldırmıştı.

Bu karar üzerine 4 Haziran 2014'te Adalet Bakanlığı'na başvuran İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Bakırköy 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararının “kanun yararına kaldırılmasını” istemiş fakat Adalet Bakanlığı, 16 Temmuz 2014'te talebi reddetmişti.

5 Kasım 2014'te ise İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, Hrant Dink cinayetinde ihmali olduğu gerekçesiyle dönemin İstanbul Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah'la ilgili ele aldığı soruşturmasını Trabzon'daki Ramazan Akyürek'in de bulunduğu emniyet görevlileriyle ilgili soruşturma dosyasıyla birleştirmek için Trabzon Savcılığı'ndan talepte bulunduğu öğrenildi.

Talebin kabulü halinde İstanbul'da Celalettin Cerrah, Ali Fuat Yılmaz ve diğer 7 görevliyle ilgili işleyen soruşturma süreci, eski İstihbarat Dairesi Başkanı Ramazan Akyürek, dönemin Trabzon Emniyet Müdürü Reşat Altay, Engin Dinç, Faruk Sarı, Ercan Demir, Özkan Mumcu, Muhittin Zenit ve Mehmet Ayhan ile ilgili soruşturma dosyasıyla birleşmesi bekleniyor.

Zira Adalet Bakanlığı'nın, Celalettin Cerrah, İstanbul eski Vali Yardımcısı Ergun Güngör,

İstanbul eski Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürü Ahmet İlhan Güler, Ali Fuat Yılmaz ve 5 polis hakkında Hrant Dink cinayetinden soruşturma izni verdiği bir süre önce ortaya çıkmıştı.

Soruşturmaya konu olan suç duyurusunu Hrant Dink'in ailesinin avukatları, 2011 yılında yapmıştı. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı ise İstanbul Valiliği'nin soruşturma izni vermemesi üzerine “kovuşturmaya yer olmadığına” karar vermişti.

Karara yapılan itirazı 21 Mayıs 2014'te görüşen Bakırköy 8. Ağır Ceza Mahkemesi de kararı kaldırmıştı.

Bu karar üzerine 4 Haziran 2014'te Adalet Bakanlığı'na başvuran İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Bakırköy 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararının “kanun yararına kaldırılmasını” istemiş fakat Adalet Bakanlığı, 16 Temmuz 2014'te talebi reddetmişti.

Ali Öz'ün Trabzon 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yeniden yargılanmasına 18 Kasım 2014'te devam edildi.

Duruşmada mahkeme heyeti, daha önce Ali Öz'ün de arasında bulunduğu kamu görevlilerine ilişkin Trabzon 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nde verilen kararın Yargıtay safhasının beklenmesine karar vererek duruşmayı 8 Ocak 2015'e erteledi.

Ogün Samast'ın 5 Aralık 2014'te “bilgisine başvuru olan kişi” sıfatıyla İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na bağlı Terör ve Örgütlü Suçlar Bürosu'nca ifadesinin alındığı ortaya çıktı.

Bu arada İstanbul 2. Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi de 9 Aralık 2014'te, daha önce cinayeti işlediği için 22 yıl 10 ay hapis cezası verdiği ve “yasadışı örgüt üyesi olduğu” suçundan ise yargılamaya devam ettiği Ogün Samast'la ilgili dosyayı ana davayla birleştirilmesi için davanın görüldüğü İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderdi.

İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi 30 Ekim 2014'te dosyaların birleştirilmesi yönünde karar almış ve Ogün Samast'ın yargılandığı mahkemeye görüşünü sormuştu. Ana davada yargılamaya 23 Ocak 2015'te devam edilecek.

24 Aralık 2014'te soruşturmayı yürüten savcıya ifade veren dönemin Trabzon İstihbarat Şubesi Müdürü Faruk Sarı tutuklanması talebiyle sevk edildiği mahkeme tarafından yurtdışına çıkış yasağı konarak serbest bırakıldı.

6.2. Zirve Yayınevi Katliamı Davası

Malatya'daki Zirve Yayınevi'nde 18 Nisan 2007'de, Tilman Ekkehart Geske, Necati Aydın ve Uğur Yüksel'in "misyonerlik yaptıkları" iddiasıyla bıçaklanarak öldürülmesiyle ilgili 21 sanığın yargılanmasına 24 Şubat 2014'te devam edildi.

Davanın Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasında savcının esas hakkındaki mütalaasını alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan Adil Akçay ile Adem Gedik'in tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

24 Haziran 2014'te görülen duruşmada sanık avukatlarının taleplerini dinleyen mahkeme heyeti, astsubaylar Abdullah Atılğan ve Murat Göktürk, Uzman Çavuş Mehmet Çolak ile Levent Ercan Gelegen'in tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

4'ü tutuklu 21 sanığın yargılanmasına 18 Ağustos 2014'te devam edildi. Davanın Malatya 1. Ağır

Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasına Jandarma Genel Komutanlığı tarafından gönderilen yazıda, 2010 yılına kadar misyonerlik faaliyetlerinin takip edildiği ancak bununla ilgili belge olmadığı belirtildi.

Sanıkları dinleyen ve taraf avukatlarının taleplerini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklar Ruhi Abat, emekli albay Mehmet Ülger, Binbaşı Haydar Yeşil ve Varol Bülent Aral'ın tutukluluk halinin devamına karar vererek duruşmayı erteledi.

15 Ekim 2014'teki duruşmada sanıkları dinleyen ve taraf avukatlarının taleplerini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tutukluluk halinin devamına karar vererek duruşmayı erteledi.

Dava 10 ve 24 Aralık 2014'teki duruşmalarda da sonlanmadı ve 2015 yılına ertelendi.

7. IRKÇI-AYRIMCI SALDIRILAR NEFRET SUÇLARI ve CİNAYETLERİ

7.1. Yıl İçinde Meydana Gelen Vakalar

Vaka Sayısı	Ölen	Yaralanan
32	4 ⁹	74

* Afyonkarahisar'da 2 Ocak 2014'te, Atatürk Meslek Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda okuyan Kürt öğrencilere ırkçı bir grubun saldırması sonucu 5 öğrenci yaralandı. Aynı gün akşam saatlerinde Emirdağ İlçesi'ndeki Meslek Yüksekokulu'nda okuyan üç Kürt öğrenciye de 60-70 kişilik ırkçı bir grup demir, zincir ve satarlarla saldırdı. Saldırı sonucu yaralanan Kürt öğrencilerden S.D.'nin sığındığı İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltına alındığı öğrenildi.

* Erzurum'da 2 Ocak 2014'te, Atatürk Üniversitesi'nde okuyan Kürt öğrencilerin evlerine ırkçı bir grubun baskın düzenleyerek saldırması sonucu 5 öğrenci yaralandı.

* Niğde'de 5 Ocak 2014'te, bir süre önce kente yerleşmiş olan İranlı mülteci Hristiyan cemaati bir apartman dairesinde ibadetlerini gerçekleştirirken kimliği belirsiz kişi veya kişiler tarafından kapı boşluğundan daireye biber gazı

⁹ 3 trans birey nefret saldırısı sonucu, 1 Kürt işçi ırkçı saldırı sonucu yaşamını yitirdi.

sıklması sonucu kalp ve astım hastası H.D. (37), S.K. (35) ve M.K. (24) gazdan etkilenerek Niğde Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

* Ankara'da 20 Ocak 2014'te, Ç.D., Ş.E. ve G.A. adlı trans bireylerin kendilerini polis olarak tanıtan Seyit Şahin ve Ömer Durkan tarafından darp ve gasp edildikleri öğrenildi.

* Mardin'de inancını değiştirerek Hristiyan olan D.G.'nin (24) akrabaları tarafından dövülerek öldürülmekle tehdit edildiği 28 Ocak 2014'te ortaya çıktı.

* Gaziantep'te 19 Şubat 2014'te, trans birey Sevda Başar (29) sevgilisi Erdem Orhan tarafından öldürüldü.

* Bolu'da 5 Mart 2014'te, son dönemde Kürt öğrencilere yönelik sözlü saldırılar fiziki saldırılara dönüştü. Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde okuyan Kürt öğrencilerin ırkçı grubun saldırısına uğraması sonucu 3 öğrenci yaralandı. Polis ekipleri ise saldırıya uğrayan Kürt öğrencilerden 23'ünü gözaltına aldı.

* Bolu'da son dönemde öğrencilere yönelik saldırılar 10 Mart 2014'te de devam etti. Abant İzzet Baysal Üniversitesi kampusunda aşırı sağcıların saldırısına uğrayan öğrenci grubunda yer alan 5 kişinin başına aldığı darbeye yaralandığı öğrenildi.

* İstanbul'da 23 Mart 2014'te Kazlıçeşme Meydanı'nda yapılan Newroz kutlamasının ardından alandan ayrılan bir grubun Aya Paraskevi Rum Ortodoks Kilisesi'ne saldırarak kilisede maddi hasar yol açtıkları öğrenildi.

* İstanbul'un Beyoğlu İlçesi'ne bağlı Tarlabası Semti'nde 22 Nisan 2014'te, kimliği belirsiz kişilerin trans kadınlara silahlı saldırı düzenlemesi sonucu Çağla Joker adlı kişi yaşamını yitirdi, Nalan adlı kadın da ağır yaralandı.

* Ankara'nın Altındağ İlçesi'nde 7 Mayıs 2014'te, Suriyeli mültecilerin bir kişiyi darp ettiği iddiaları üzerine toplanan bir grup Suriyelilerin oturduğu binayı taşlayıp, ateşe verdi. Linç girişiminin devam etmesi üzerine olay yerine gelen polis ekipleri grubu dağıtırken, linç girişimi sonunda 7 kişinin yaralandığı ileri sürüldü.

* Ankara'nın Çankaya İlçesi'ne bağlı Cebeci Mahallesi'nde 8 Mayıs 2014'te evlerine giden 2 Kürt öğrenci, kimliği belirsiz ırkçı bir grubun satırlı saldırısına uğradı. Tedavi altına alınan 2 öğrenciden birinin durumunun ağır olduğu öğrenildi.

* Giresun'un Piraziz İlçesi'nde 9 Haziran 2014'te İsmail Yücel Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi'ne ait yurt inşaatında çalışan Kürt işçilere yönelik ilçede yaşayanlar linç girişiminde bulundu. İnşaatta çalışan 8 işçinin İstiklal Marşı'nın okunduğu esnada çalışmaya devam ettikleri ve bir öğretmeni de darp ettikleri iddiasıyla öğrencilerin ve çevrede bulunanların saldırısına maruz kaldıkları öğrenildi.

* Gaziantep'te 11 Ağustos 2014'te, Hıdır Çalan'ın (62) Suriyeli sığınmacı olan kiracısı tarafından öldürülmesinin ardından kentte 12 Ağustos 2014'te Suriyelilere yönelik linç girişimleri başladı. Hıdır Çalan'ın akrabalarının öncülük ettiği linççi grup karşılaştıkları Suriye plakalı araçları kullanılamaz hale getirdiler, Suriyelilere ise linç girişiminde bulundular. Gece boyu süren saldırılar sonunda 10 Suriyelinin bıçak veya sopa darbisiyle yaralandığı öğrenildi.

* Kentte Suriyelilere yönelik linç girişimleri 13 Ağustos ve 14 Ağustos 2014'te de devam etti. Saldırıların boyutunun büyümesi üzerine sokağa dahi çıkamaz duruma gelen Suriyelilerin kentten tahliye edilmeleri için çalışmalar başlatıldı. Polis ekipleri ise linç girişimi saldırılarına katıldığı belirlenen 50 kişiyi gözaltına aldı.

* Kilis'in Fatih Sultan Mehmet Mahallesi'nde 14 Ağustos 2014'te, Suriyeli sığınmacılar ile mahalleliler arasında çocuk kavgası yüzünden olaylar çıktı, bir Suriyeli yaralandı. Suriyelilerin evlerinin taşlandığı mahallede saldırıların artması üzerine mahallede yaşayan 75 sığınmacı mahalleden tahliye edildi.

* Gaziantep'te 16 Ağustos 2014'te, N.S. ve M.N. adlı 2 kişi Suriyeli sığınmacı bir ailenin yaşadığı dükkâna gelerek oturdukları yeri terk etmeleri yönünde aileyi tehdit etti. Yaşadıkları yerden çıkmayacaklarını ifade eden aile ile 2 kişi arasındaki tartışma kavgaya dönüştü. Çıkan kavgada aileyi tehdit eden 2 kişi çeşitli yerlerinden yara-

landı. Olayın ardından polis tarafından oturdıkları yerden çıkartılan Suriyeli aile kampa gönderildi.

* İstanbul'da uzun süredir İstiklal Caddesi'nde Kürtçe müzik yapan KomaKarker adlı grubun üyesi 3 kişi, 18 Temmuz 2014'te yanlarına gelen aşırı sağcı bir grubun fiziki saldırısına uğradı. Darp edilen grup üyelerinden Y.A. başından yaralanarak hastaneye kaldırıldı.

* Hatay'ın İskenderun İlçesi'ne bağlı Barbaros Mahallesi'nde 19 Ağustos 2014'te, Suriyeli bir kişinin işlettiği fırına giden bir çocuğun cinsel tacize uğradığı iddiası üzerine toplanan mahalleliler, tartıştıkları Suriyelilerin iş yerlerine zarar verdi. Saldırıların artması üzerine güvenlik önlemlerinin artırıldığı mahalleye gelen İskenderun Kaymakamı iddiaların doğru olmadığını açıkladı.

* İstanbul'un Küçükçekmece İlçesi'ne bağlı İkitelli Semti'nde 25 Ağustos 2014'te Suriyelilerin bir kadını taciz ettiği iddiaları üzerine toplanan kalabalık bir grup, Suriyelilere ait iş yeri ve otomobillere saldırarak zarar verdi.

* Şanlıurfa'nın Akçakale İlçesi'nde 24 Ağustos 2014'te, fırın işletmecisi A.S.'nin yanında çalıştırdığı Suriyeli iki çocuğa para çaldıkları iddiasıyla haftalıklarını vermemesi üzerine çıkan tartışmanın kavgaya dönüşmesiyle 3 kişi bıçaklanarak yaralandı. Çıkan kavgaya tepki gösteren A.S.'nin yakınlarının Suriyelilere ait bir evi kundaklaması sonucu ev tamamen yandı.

* Antalya'nın Kaş İlçesi'nde 3 Eylül 2014'te ırkçı bir grubun "Pis Kürtler" diyerek saldırdığı Mahir Çetin (20) ve Vedat Çetin'in dakikalarca kalabalık grup tarafından dövüldüğü ortaya çıktı.

Bir otelde çalışan Batman nüfusuna kayıtlı akra- ba iki kişiden Mahir Çetin'in aldığı darbeler sonucu beyin kanaması geçirdiği ve kaldırıldığı Özel Lokman Hekim Hastanesi'nde (Fethiye) yaşamını yitirdiği 7 Eylül 2014'te öğrenildi.

İrkçi saldırının ardından Kaş Emniyet Müdürlüğü'nün gözetimine aldığı 7 kişiden 6 kişi serbest bırakılırken, sadece Mehmet Ali Çakmak adlı bir saldırgan tutuklandı.

* Kütahya'nın Simav İlçesi'ne bağlı Beyce Belde- si'nde 8 Eylül 2014'te, bir inşaatta çalışan 2 Kürt işçi, kalabalık bir grubun sopalı ve silahlı saldırısına uğrayarak darp edildi. Saldırıya uğrayan

işçilerden biri silahla vurularak yaralanırken işçilerin can güvenliği kaygısı nedeniyle şantiye- den çıkamadıkları öğrenildi.

* Ankara'nın Mamak İlçesi'nde 8 Eylül 2014'te "gürültü yaptıkları" iddiasıyla uyarılan kalabalık bir grubun uyarıyı yapan Ağrılı ve Muşlu iki ailenin evine silahlı saldırı düzenlemesi sonucu İkrâm Cengiz (24) başından aldığı kurşunla ağır yaralandı. Saldırıyı düzenleyenlerin "siz Kürtleri buradan çıkaracağız, evinizi başınıza yıkacağız, sizin yeriniz burası değil" şeklinde bağırdıkları iddia edildi.

* Trabzon'da 21 Eylül 2014'te Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrencisi Metehan Tuna Göre, üniversite yakınındaki Kalkınma Mahallesi'nde üç saldırgan tarafından dövüldü. Aldığı darbeler sonucu ağır yaralanarak yoğun bakıma kaldırılan Metehan Tuna Göre'ye saldırdığı belirtilen üç kişiden Alperen Mergen'in ifadesinde "bana uzun uzun baktığı için Fatih Çatak ve Emre Vatan'la beraber dövdük" dediği ileri sürüldü.

Beyin kanaması geçirdiği için komada tutulan ve Öğrenci Kolektifleri üyesi olduğu öğrenilen Me- tehan Tuna Göre'ye saldıran üç kişinin Ülkü Ocakları üyesi olduğu, saldırganlardan Alperen Mergen'in ise çıkarıldığı mahkemece tutuklandı- ğı bildirildi.

* İstanbul'da 9 Ekim 2014'te, trans birey Çingene Gül, Kurtuluş Son Durak'taki evinde öldürülmüş olarak bulundu.

* Antalya'nın Serik İlçesi'nde 30 Ekim 2014'te mevsimlik tarım işçisi olarak çalışan Şırnaklı aileler ırkçı bir grubun saldırısına uğradı.

Saldırıya uğrayan işçilerin kaldığı çadırları ateşe veren ve işçileri yaralayan saldırganlara müdahale etmeyen polis ekiplerinin bazı işçileri gözaltına aldığı öğrenildi.

* Mersin'de 5 Kasım 2014'te kimliği belirsiz bir kişi tarafından darp edilen trans kadın Sinem yaralanarak hastaneye kaldırıldı. Aldığı darbeler sonucu Sinem'in elmacık kemiğinde ve alın böl- gesinde 3 ayrı kırık oluştuğu öğrenildi.

* Manisa'nın Demirci İlçesi'nde inşaat işçisi olarak çalışan Ağrılı 4 işçinin 6 Aralık 2014'te kendi aralarında Kürtçe konuştukları sırada 100 kişilik bir grubun ırkçı saldırısına maruz kaldıkları öğrenildi.

* Ordu’da inşaat işçisi olarak çalışan Ağrılı 4 işçinin 18 Aralık 2014’te kendi aralarında Kürtçe konuştukları sırada kalabalık bir grubun fiziki saldırısına maruz kaldıkları ve darp edildikleri öğrenildi.

* Antalya Valisi Muammer Türker 23 Aralık 2014’te, ülkelerindeki iç savaş nedeniyle Türkiye’ye sığınarak Antalya’ya yerleşen Suriyeliler’in kenti terk etmeleri için tebligat yapıldığını açıklayarak “Antalya’da kalıcı olmamaları planlanıyor” dedi. Muammer Türker, kentteki Suriyeliler’in kış aylarından sonra gönderileceğini ve

bundan sonra Suriyeliler’in kente girişine izin verilmeyeceğini de belirtti.

Antalya’nın Manavgat İlçesi’nde ise tarım işçileri arasında çıkan kavganın “Suriyelilerle Beşkonaklı işçiler kavga etti” şeklinde yansıtılması üzerine Taşağıl Mahallesi’nde toplanan yaklaşık 200 kişilik grup, Kobanêli sığınmacılara ait evlerle ve araçlara zarar verdi. Jandarma ekiplerince kontrol altına alınan saldırılar sonrasında bazı Kobanêliler ise eşyalarını toparlayıp mahalleden ayrıldı.

7.2. Davalar

Roşin Çiçek

Diyarbakır’da 2012 yılının Haziran ayında babası ve 2 amcası tarafından “eşcinsel olduğu” gerekçesiyle kurşunlanarak öldürülen Roşin Çiçek’in (17) öldürülmesine ilişkin davada baba Metin Çiçek, amcaları Şeyhmus Çiçek ve Mehmet Ali-

can Çiçek yargılanmasına 10 Şubat 2014’te devam edildi.

Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki karar duruşmasında sanıkların son savunmasını alan mahkeme heyeti, Metin Çiçek’e ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası, Mehmet Alican Çiçek ve Şeyhmus Çiçek’e müebbet hapis cezası verdi.

8. İŞ GÜVENLİĞİ ve İŞ KAZALARI

İşçi ölümlerine ilişkin veriler sadece bu konuda çalışan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi’nin raporlarından alınmaktadır.

AKP’nin seçimlerden ilk kez birinci parti olarak çıktığı 3 Kasım 2002 seçimlerinin üzerinden 12

yıl geçmesi dolayısıyla İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi bir rapor açıkladı.

Rapora göre 12 yılda en az 14 bin 455 işçi yaşamını yitirdi. 2014 yılında ise 1886 işçi iş kazalarına bağlı olarak yaşamını yitirdi.

9. ŞÜPHELİ ASKER ÖLÜMLERİ

Ölüm	Yaralanma
43	4

* Mardin’de 6 Ocak 2014’te, Nusaybin-Qamişlo sınırındaki Eznavir (Sınırtepe) Köyü’nde bulunan Nusaybin 2. Hudut taburuna bağlı Bayraktar sınır karakolunda zorunlu askerlik hizmetini

yapan Diyarbakır nüfusuna kayıtlı er Halil İbrahim Erçek’in (20) G-3 tüfeği ile karnına ateş ederek intihar girişiminde bulunduğu iddia edildi.

- * Tokat'ın Reşadiye İlçesi'ndeki Jandarma Komutanlığında zorunlu askerlik hizmetini yapan ve terhisine 3 gün kalan Kırklareli nüfusuna kayıtlı Erhan Erdem'in (27) 30 Ocak 2014'te komutanının "kazara" ateş aldığı iddia edilen tabancasından çıkan merminin isabet etmesi sonucu yaşamını yitirdi.
- * İzmir'in Bornova İlçesi'ndeki 57. Topçu Tugayı'nda uzman çavuş olarak görev yapan Mustafa Ünlü'nün (38) eğitim atışının ardından silahların temizlendiği sırada bir askerinin elindeki G-3 piyade tüfeğinden "kazara" çıkan kurşunun isabet etmesi sonucu öldüğü 31 Ocak 2014'te öğrenildi.
- * Siirt'te zorunlu askerlik hizmetini yapan Ankara nüfusuna kayıtlı Yasin Yalabık'ın (20) 11 Şubat 2014'te intihara teşebbüs ettiği ve ağır yaralı halde Siirt Devlet Hastanesi'ne getirildiği öğrenildi.
- * İstanbul'da Tuzla Piyade Okulu'nda zorunlu askerlik hizmetini yaptıktan sonra uzman onbaşı olarak birliğinde kalan Isparta nüfusuna Gökhan Aslan'ın (26) 19 Şubat 2014'te eğitim alanında tırmandığı duvardan düşerek yaşamını yitirdiği öğrenildi.
- * Şırnak'ın Uludere İlçesi'ne bağlı Bujeh (Gülyazı) Köyü'nün yakınlarında bulunan askerî birlikte zorunlu askerlik hizmetini yapan Burdur nüfusuna kayıtlı Sezer Çelik'in 22 Şubat 2014'te üzerine kapı düşmesi sonucu yaşamını yitirdiği iddia edildi.
- * İzmir'in Foça İlçesi'ndeki 7. Jandarma Komando Eğitim Alay Komutanlığı'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Antalya'nın Kepez İlçesi'nin nüfusuna kayıtlı Aydın Çevik'in (24) 24 Şubat 2014'te koğuştaki göğsüne dayadığı piyade tüfeğini ateşleyerek intihar ettiği iddia edildi.
- * Düşük kilosuna rağmen Diyarbakır'da zorunlu askerlik hizmeti yaptırılan Zonguldak nüfusuna kayıtlı Tunçay Yıldızhan'ın (22) aşırı çalışma koşullarına dayanamayıp kaldırıldığı Dicle Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 3 Mart 2014'te yaşamını yitirdiği öğrenildi.
- * Çanakkale'nin Ezine İlçesi'ndeki 3. Jandarma Eğitim Taburu'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Cihan Sevengin'in 2 Mart 2014'te nöbet tuttuğu esnada intihar ettiği iddia edildi.
- * Sivas Cezaevi'nde zorunlu askerlik hizmetini yapan Tekirdağ nüfusuna kayıtlı Sinan Sezgin'in

(21) 8 Mart 2014'te nöbet kulübesinde göğsüne dayadığı piyade tüfeğini ateşleyerek intihar ettiği iddia edildi.

* Tekirdağ'ın Çorlu İlçesi'nde 22 Mart 2014'te, 5. Kolordu Komutanlığı'na bağlı Hava Savunma Taburu'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Mardin'in Nusaybin İlçesi'nin nüfusuna kayıtlı Hazni Gezer (26), er A.E.'nin (20) bıçaklı saldırısı sonucu yaşamını yitirdi.

* Diyarbakır'ın Bismil İlçesi'nde 27 Mart 2014'te, Şanlıurfa nüfusuna kayıtlı E.T. (21) adlı erin zorunlu askerlik hizmetini yaptığı K Tipi Cezaevi'nde nöbet tuttuğu sırada G-3 piyade tüfeğiyle intihar ettiği iddia edildi.

* Mardin'in Kızıltepe İlçesi'ne bağlı Büyükboğaziye Köyü'nde bulunan Jandarma Karakolu'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Sevgin Yiğit'in 17 Nisan 2014'te üzerine kayıtlı silah ile göğsüne ateş açarak intihar ettiği ileri sürüldü.

* Ordu'da 19 Nisan 2014'te, Altınordu İlçe Jandarma Komutanlığı'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Diyarbakır'ın Silvan İlçesi'nin nüfusuna kayıtlı İdris Solmaz'ın eğitim sırasında başına kale direği düşerek yaşamını yitirdiği iddia edildi.

* Şırnak'ta 12 Nisan 2014'te, 4. Motorize Piyade Taburu'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Eren İğneci adlı askerinin meydana gelen kaza sonucu yaşamını yitirdiği iddia edildi.

* Sivas'ta bulunan Sivas 5. Piyade Eğitim Tugay Komutanlığı'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Adana'nın Çukurova İlçesi'nin nüfusuna kayıtlı Mehmet Yıldız'ın (20) merdivenlerden düştüğü ve beyin kanaması teşhisiyle kaldırıldığı hastanede 23 Nisan 2014'te yaşamını yitirdiği öğrenildi.

* Samsun'un Bafra İlçesi'nde 11 Mayıs 2014'te, zorunlu askerlik hizmetini yapan Muş nüfusuna kayıtlı Bekir Sevinç'in (21) nöbet tuttuğu esnada kendisini tüfekte vurarak intihar ettiği iddia edildi.

* Ağrı'nın Patnos İlçesi'nde zorunlu askerlik hizmetini yapan Nevşehir'in Ürgüp İlçesi'nin nüfusuna kayıtlı Metin Özüarı'nın (20) 9 Mayıs 2014'te İlçe Jandarma Komutanlığı'nın mutfağında yemek için hazırladığı kazandaki kaynar suyun üzerine devrilmesi sonucu Ankara'da

tedavi gördüğü GATA'da 13 Mayıs 2014'te yaşamını yitirdiği iddia edildi.

* Bingöl'de zorunlu askerlik hizmetini yaparken 22 Mayıs 2014'te arkadaşının silahından çıkan kurşunla yanlışlıkla vurulduğu iddia edilen Recep Mütevellioğlu (20), Elazığ'da tedavi gördüğü Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde 26 Mayıs 2014'te yaşamını yitirdi.

* Zorunlu askerlik hizmetini yaptığı Bingöl'den sağlık sorunlarını gerekçe gösterilerek "hava değişimi" için memleketi Mardin'in Derik İlçesi'ne gönderilen Alican Adar (21), 1 Haziran 2014'te bir ağaca bağladığı iple kendini asarak intihar etti.

* Gaziantep'in Oğuzeli İlçesi'ndeki Ermiş Hudut Karakolu'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Gökhan Dağbay adlı erin 5 Haziran 2014'te arkadaşının silahını yanlışlıkla ateşlemesi sonucu vurularak yaşamını yitirdiği iddia edildi.

* Mardin'in Yeşilli İlçesi'ndeki Dereyanı Jandarma Karakolu'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Çorum'un Alaca İlçesi'nin nüfusuna kayıtlı Gürsel Erdoğan'ın 7 Haziran 2014'te silahının "yanlışlıkla" ateş alması sonucu çenesinden vurularak yaşamını yitirdiği iddia edildi. Öte yandan bazı haber ajanslarında Gürsel Erdoğan'ın, içinde bulunduğu askerî aracın kaza yapması nedeniyle yaşamını yitirdiğine dair haberler yer aldı.

* Edirne'nin Uzunköprü İlçesi'nde zorunlu askerlik hizmetini yaparken 19 Haziran 2014'te nöbet dönüşünün ardından kendisini yaktığı iddia edilen ve vücudunun yüzde 80'inin yanması nedeniyle GATA'da (İstanbul) yoğun bakımda tedavi gören Siirt nüfusuna kayıtlı Kasım Dünder 25 Haziran 2014'te yaşamını yitirdi.

* Şırnak'ın Uludere İlçesi'ne bağlı Bağlıca Köyü'ndeki 5. Hudut Tabur Komutanlığı'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Uşak nüfusuna kayıtlı Emin Daşçı'nın (21) nöbet esnasında arkadaşına ait silahın ateşlenmesi sonucu vücuduna isabet eden kurşunla yaşamını yitirdiği 29 Temmuz 2014'te öğrenildi.

* Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde Mahsum Korkmaz adına dikilen anıtı yıkmak için 19 Ağustos 2014'te askerî birliklerin düzenlediği ve açılan ateş sonucu bir kişinin ölümüne neden olan saldırı öncesinde Mardin'den gelen birlikte yer

alan uzman çavuş Uğur İnal'ın silahını hazırlarken kazara kendini vurarak yaşamını yitirdiği iddia edildi.

* Diyarbakır'da 26 Ağustos 2014'te, Çınar İlçe Jandarma Komutanlığı'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Bingöl nüfusuna kayıtlı bir askerinin kendini silahıyla başından vurarak intihar ettiği iddia edildi. Askerin ölümüyle ilgili Çınar Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından gönderilen savcının kışlaya girmesine ise izin verilmedi.

* Tunceli'nin Ovacık İlçesi'nde bulunan Karşılar Jandarma Karakolu'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Bingöl nüfusuna kayıtlı S.A.'nın 24 Eylül 2014'te intihar girişiminde bulunduğu iddia edildi.

Göğsünden aldığı kurşun yarası ile ağır yaralandığı belirtilen S.A.'nın askeri helikopterle Tunceli Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı öğrenildi.

* Hatay'ın Serinyol İlçesi'ndeki 121. Jandarma Er Eğitim Alay Komutanlığı'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Antalya nüfusuna kayıtlı Ufuk Gölbez'in (20) 23 Eylül 2014'te nöbet yerinde intihar ettiği iddia edildi.

* Diyarbakır'ın Lice İlçesi'ne bağlı Tepe Köyü'nde bulunan Jandarma Karakolu'nda profesyonel askerlik yapan Mersin nüfusuna kayıtlı Haydar Yıldız (39), 25 Eylül 2014'te göğsüne isabet eden kurşunla ağır yaralandı. Haydar Yıldız kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi.

* Şanlıurfa'nın Akçakale İlçesi'nde Suriye sınırındaki hudut karakolunda zorunlu askerlik görevini yapan Ordu nüfusuna kayıtlı Hakan Kapıcı'nın (20) 1 Ekim 2014'te nöbet tutarken tüfeğiyle intihar ettiği iddia edildi.

* Kars'ta 2 Ekim 2014'te Merkez Kışlası'nda profesyonel askerlik yapan topçu üsteğmen Sıddık Emre Koçyiğit (32), kışlada kendisine ait odada kafasına tabancayla ateş edilmiş halde bulundu.

* Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'ndeki Tekeli 1. İç Güvenlik Piyade Taburu'nda zorunlu askerlik hizmetinin yapan Konya'nın Kulu İlçesi'nin nüfusuna kayıtlı Ömer Dönmez'in 13 Ekim 2014'te intihar ettiği iddia edildi.

* Zorunlu askerlik hizmetinin yaptığı Siirt'ten ailesiyle yaşadığı Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'ne gelen İkrâm Demir'in, 14 Ekim 2014'te kaldığı evin tavanına asılan ipte ölü halde bulunduğu iddia edildi.

* İzmir'deki Güney Deniz Saha Komutanlığı'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Erzurum'un Şenkaya İlçesi'nin nüfusuna kayıtlı Hasan Alkan'ın (21) 23 Ekim 2014'te nöbet kulübesinde intihar ettiği iddia edildi.

* Şırnak'ın Uludere İlçesi'ne bağlı Beje (Gülyazı) Köyü'ndeki sınır karakolunda zorunlu askerlik hizmetini yapan Van nüfusuna kayıtlı Ferhat Işık'ın 29 Ekim 2014'te nöbet kulübesinde intihar ettiği iddia edildi. Ailesi Ferhat Işık'ın vücudunda darp izleri bulunduğunu ve dizlerinin kırılmış olduğunu savundu.

* Elazığ'ın Kovancılar İlçesi'ne bağlı Okçular Köyü'ndeki jandarma karakolunda zorunlu askerlik hizmetini yapan Sivas'ın Kangal İlçesi'nin nüfusuna kayıtlı Mustafa Karakurt'un 30 Ekim 2014'te nöbet dönüşü arkadaşının silahının "kazara" ateş alması sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi.

* Hakkâri Dağ ve Komando Tugay Komutanlığı'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan bir askerin 13 Kasım 2014'te intihar ettiği açıklandı. Adı açıklanmayan askerin Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nin nüfusuna kayıtlı olduğu öğrenildi.

* Adana'nın Ceyhan İlçesi'nde bulunan Mustafabeyli Jandarma Karakolu'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Kahramanmaraş'ın Elbistan nüfusuna kayıtlı Yılmaz Bolat (26) 17 Kasım 2014'te nöbet değişimi esnasında silahla başından vurulmuş halde bulundu. Ağır yaralı halde hastaneye kaldırılan Yılmaz Bolat yaşamını yitirdi.

* Hatay'ın Yayladağ İlçesi'nde bulunan 3. Hudut Tabur Komutanlığı'na bağlı Kızılcı Sınır Karakolu'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Mardin nüfusuna kayıtlı Taner Kaya adlı askerin 5 Aralık 2014'te nöbet değişimi sırasında "Doldur boşalt" yapan ve adı açıklanmayan bir askerin silahının ateş alması sonucu yaşamını yitirdiği iddia edildi.

* Şanlıurfa'nın Ceylanpınar İlçesi'nde bulunan 1. Piyade Hudut Bölüğü'ne bağlı Boztepe Sınır silahının "yanlışlıkla" ateş alması sonucu yaşamını yitirdiği iddia edildi.

Karakolu'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Umur Aslan'ın 8 Aralık 2014'te nöbet değişimi yapılırken girdiği bunalım sonucu Kadir Yıldız ile Ramazan Yel'i öldürdükten sonra intihar ettiği iddia edildi.

* Tokat'ta bulunan 48. Piyade Eğitim Alay Komutanlığı'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Kırşehir nüfusuna kayıtlı Erhan Turun'un (23) 11 Aralık 2014'te orduvinde nöbet tuttuğu esnada kendisine verilen piyade tüfeğiyle intihar ettiği iddia edildi.

* Hakkâri'nin Çukurca sınırın sıfır noktasında bulunan Çukurca Komando Taburu'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Zonguldak'ın Çaycuma İlçesi'nin nüfusuna kayıtlı Aykut K.'nin 14 Aralık 2014'te nöbet tuttuğu esnada intihar ettiği iddia edildi.

* Tekirdağ 8. Mekanize Piyade Tugay Komutanlığı'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Mardin'in Nusaybin İlçesi'nin nüfusuna kayıtlı Dilbirin Doğan'ın (20) 11 Aralık 2014'te benzin dökerek kendini ateşe verdiği iddia edildi. Ağır yaralanan ve vücudunda 3. derece yanık olduğu belirlenen Dilbirin Doğan'ın durumunun kritik olduğu öğrenildi.

* Şırnak'ta 15 Aralık 2014'te, Çakırsöğüt 1. Jandarma Komando Tugay Komutanlığı'nda görevli uzman çavuş Sedat Atılğan'ın (22) henüz bilinmeyen bir nedenle arkadaşının silahından çıkan ve göğsüne isabet eden kurşunla yaşamını yitirdiği iddia edildi.

* Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'ndeki Uzunsırt Jandarma Karakolu'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan adı açıklanmayan Ağrı'nın Taşlıçay İlçesi'nin nüfusuna kayıtlı Sedat Taşdemir adlı erin 23 Aralık 2014'te nöbet tutarken intihar ettiği iddia edildi.

* İzmir'in Foça İlçesi'nde bulunan Deniz Piyade Tugay Komutanlığı'nda zorunlu askerlik hizmetini yapan Eskişehir nüfusuna kayıtlı Emre Günalay'ın (21) 26 Aralık 2014'te nöbet değişimi sırasında arkadaşının

10. DİĞER GELİŞMELER/DAVALAR

10.1. 12 Eylül Askeri Darbesi Davası

12 Eylül 1980’de dönemin Genelkurmay Başkanı Kenan Evren’in liderliğinde TSK tarafından emir-komuta zinciri dâhilinde gerçekleştirilen askeri darbe hakkında açılan dava, davanın görüldüğü Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi’nde 2014 yılı içinde sona erdi.

Davaya konu olan iddianamede darbeyi gerçekleştiren dönemin TSK yapılanmasındaki 5 generalden hayatta kalanlardan şüpheli olarak yer alan Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya hakkında 765 sayılı eTCK’nin “Devlet Kuvvetleri Aleyhinde Cürümler”e ilişkin 146. maddesi ile 80. maddesi uyarınca ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilmesi talep ediliyordu.

Bu çerçevede iddianameyi 10 Ocak 2012’de kabul eden Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi’nde haklarında yurtdışına çıkış yasağı getirilen sanıklar Kenan Evren ile Tahsin Şahinkaya’nın yargılanmasına 21 Şubat 2014’te devam edildi.

Önceki duruşmalara sağlık sorunlarını gerekçe gösteren sanıkların katılmamalarından ötürü,

sanıkların ifadeleri kaldıkları hastane odalarına kamera yerleştirilerek telekonferans yöntemiyle alınmıştı.

Duruşmada yargılama yapmayan mahkeme heyeti, özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasına ilişkin yasa tasarısının akıbetinin netleşmesinin beklenmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından 28 Mayıs 2014’te Ankara 10. Ağır Ceza Mahkemesi’nde devam eden duruşmada savcının yeniden mütalaa sunmasına karar veren mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

18 Haziran 2014’te yargılamayı tamamlayan mahkeme heyeti, sanıklar Kenan Evren ile Tahsin Şahinkaya’nın ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edildiğini açıkladı.

Sanıkların eski TCK’nin 146. maddesinden aldıkları ceza müebbet hapis cezasına çevrilirken mahkeme heyeti, duruşmalara katılmayan sanıklar hakkında adli kontrol uygulanmasına karar verdi.

10.2. Turgut Özal

8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal’ın 17 Nisan 1993’teki ölümüyle ilgili soruşturmanın 20 yıllık zamanaşımı süresinin dolmasına bir gün kala 16 Nisan 2013’te emekli Tuğgeneral Levent Ersöz hakkında hazırlanan iddianamenin Ankara 13. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilmesinin ardından yargılamaya 10 Eylül 2014’te devam edildi.

İddianamede tek şüpheli olarak yer alan ve hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis istenen Le-

vent Ersöz duruşmaya katıldı ve ifade verdi. Mahkeme heyeti, duruşmayı erteledi.

Devam eden davanın gizli yapılan duruşmasında gizli tanığın ifadesini alan mahkeme heyeti, savcının esas hakkındaki mütalaasını hazırlaması amacıyla duruşmayı erteledi.

Levent Ersöz hakkında açılan dava 26 Kasım 2014’te sonuçlandı.

Ankara 13. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki karar duruşmasında mahkeme heyeti, Levent Ersöz’ün beraat ettiğini açıkladı.

10.3. Siviller Arası Saldırıları

Vaka Sayısı	Ölen	Yaralanan
3	1	6

* Halk Cephesi adlı grubun İstanbul'un bazı mahallelerinde Cumhurbaşkanı adayı Selahattin Demirtaş adına kampanya yapılmasına izin vermemesi üzerine HDP ile Halk Cephesi arasında başlayan fiziki saldırılar devam ediyor.

İstanbul'un Sarıgazi İlçesi'ne bağlı Gazi Mahallesi'nde 1 Ağustos 2014'te HDP tarafından kurulan stand Halk Cephesi üyelerinin saldırması sonucu çıkan kavga sırasında M.C. (17) adlı çocuk kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu alınandan vurularak ağır yaralandı. Kaldırıldığı hastanede yoğun bakımda tutulan M.C.'nin vücudunda da darp izleri bulunduğu ileri sürüldü.

2 Ağustos 2014'te devam eden çatışmalar sonucu ise Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üyesi 4 kişi yaralandı. Çatışmaya müdahale eden polis ekiplerinin kullandığı gaz bombalarından birinin isabet ettiği Yılmaz Atay da elinden yaralandı.

9.3.1. Davalar

Mehmet Ayvalıtaş

İstanbul'da Gezi Parkı eylemleri sırasında 2 Haziran 2013'te İstanbul'un Ümraniye İlçesi'nde eylemcilerin arasından geçmeye çalışan bir aracın altında kalarak yaşamını yitiren Mehmet Ayvalıtaş'ın (21) ölümüyle ilgili soruşturma kapsamında aracı kullanan Mehmet Görkem Demirtaş'ın (19) ve Cengiz Aktaş'ın yargılanmasına 5 Şubat 2014'te devam edildi.

Anadolu 8. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmayı izlemek isteyenler duruşma salonuna alınmazken polis ekipleri duruşma öncesinde Mehmet Ayvalıtaş'ın ailesine ve duruşmayı izlemeye gelenlere plastik mermiyle ve gaz bombasıyla müdahale etti. Duruşma salonunun dışında polis müdahalesinin devam etmesi üzerine mahkeme heyeti, duruşmayı başlamadan bitirerek erteledi.

21 Mayıs 2014'te, 22 Eylül 2014'te ve 24 Aralık 2014'te Anadolu 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde seyircisiz görülen duruşmalarda görgü tanıkları-

* İstanbul'un Maltepe İlçesi'ne bağlı Gülsuyu Mahallesi'nde 4 Ekim 2014'te, Halk Cephesi taraftarı İsmail Doğan, uyuşturucu satıcılarının silahlı saldırısı sonucu yaşamını yitirdi.

* "DHKP-C Soruşturması" adı altında Çağdaş Hukukçular Derneği'ne 18 Ocak 2013'de düzenlenen operasyonun ardından tutuklanan 21 Mart 2014'te tahliye edilen Avukat Taylan Tanay 23 Ekim 2014'te İstanbul'un Avcılar İlçesi'ndeki evinin önünde silahlı saldırıya uğradı.

Taylan Tanay'ın yara almadığı saldırıyı 5 kişinin düzenlediği ileri sürüldü. Saldırganların daha sonra sopalarla Taylan Tanay'ın aracının camlarını kırdıkları öğrenildi.

Çalıştığı hukuk bürosu, tahliye olduktan bir süre sonra Taylan Tanay'la ilişkilerini kestiklerini açıklamıştı. Saldırıyı Halk Cephesi adlı grup üstlendi.

nı dinleyen mahkeme heyeti, duruşmayı 25 Mart 2015'e erteledi.

Davanın 21 Kasım 2013'te görülen duruşmasında arbede çıkmış ve jandarma ekipleri salonda bulunanlara müdahale etmişti.

Çıkan olaylarla ilgili başlatılan soruşturmanın tamamlandığı ve savcının 16 kişiye dair iddianame hazırladığı 13 Eylül 2014'te öğrenildi.

"Kamu malına zarar vermek", "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet etmek" ve "görevli kolluk kuvvetine muhalefet etmek"le suçlanan 16 kişiye dair iddianameyi kabul eden Anadolu 33. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılamaya 19 Şubat 2015'te başlanacak.

Hasan Ferit Gedik

İstanbul'un Maltepe İlçesi'ne bağlı Gülsuyu Mahallesi'nde 28 Eylül, 29 Eylül ve 30 Eylül 2013'te Halk Cephesi üyelerine uyuşturucu satıcısı tarafından düzenlenen silahlı saldırılar sonucu yaşamını yitiren Hasan Ferit Gedik'in katil zanlısı

olduğu gerekçesiyle 20 Şubat 2014'te gözaltına alınan Ş.E. adlı kişi çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandı.

Hasan Ferit Gedik'in ölümü olayında yer aldıkları iddiasıyla 35 sanığın yargılanmasına 14 Ağustos 2014'te başlandı.

Anadolu 10. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların Hasan Ferit Gedik'in ailesine ve duruşmayı izlemeye gelenlere fiziki saldırıda bulunmaları üzerine mahkeme heyeti, duruşmayı başlatmadan bitirerek yargılamaya ileri bir tarihte devam edileceğini duyurdu.

4 Eylül 2014'te yapılması planlanan duruşma, salonun küçük olması nedeniyle duruşmanın 15 Eylül 2014'te daha büyük bir salonda yapılmasına mahkeme heyeti tarafından karar verildi.

Duruşma öncesinde adliye bahçesinde bekleyen Hasan Ferit Gedik'in yakınlarına polis ekiplerinin, adliye binası içinde ise jandarma ekiplerinin müdahale etmesi sonucu ise 4 kişi yaralandı.

15 Eylül 2014'te devam etmesi beklenen duruşma, salonun yine küçük olması nedeniyle yapılamadı. Mahkeme heyeti, duruşmanın 19 Kasım 2014'te Silivri Cezaevi Kampusu'ndaki duruşma salonunda yapılması amacıyla Adalet Bakanlığı'na yazı yazılmasına karar vererek duruşmayı erteledi.

22'si tutuklu 35 sanığın yargılanmasına 19 Kasım 2014'te devam edildi.

Anadolu 10. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki yapılması planlanan duruşma, salonun yine küçük olması nedeniyle yapılamadı. Mahkeme heyeti, duruşmanın daha büyük bir duruşma salonunda yapılması amacıyla Adalet Bakanlığı'na yazı yazılmasına karar vererek duruşmayı 6 Ocak 2015'e erteledi.

Palalı Saldırın Sabri Çelebi ve Arkadaşları

6 Temmuz 2013'te Gezi Parkı'na gitmek için İstiklal Caddesi'nde ve Taksim Meydanı'nda toplanan halka, polisin saldırısı devam ederken esnaf olduğu belirtilen Sabri Çelebi ve arkadaşları elindeki palayla eylemcilere saldırmıştı.

Olayın kamera kaydı görüntülerinin ortaya çıkması üzerine Sabri Çelebi, Ahmet Girgin, Şeyhmus Kırmızı ve Murat Ertik hakkında "silahla kasten yaralama" suçundan açılan davaya 16 Eylül 2014'te devam edildi. Çağlayan 53. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada tanık polisleri dinleyen hâkim, polislerin ve Sabri Çelebi'nin tanıklarının dinlenmesi, olay yerinde keşif yapılması talebinin karara bağlanması amacıyla duruşmayı 28 Ocak 2015'e erteledi.

Özcan Temel

Batman'da 2 Kasım 2013'te, silahlı bir grubun bir düğüne düzenlediği saldırı sonucu Özcan Temel'in (28) ensesine isabet eden kurşun sonucu yaşamını yitirmesinin ardından saldırıyı düzenledikleri iddiasıyla gözaltına alınan HÜDA-PAR üyelerinden Veysi Gültekin (40) hakkında açılan davaya 4 Kasım 2014'te devam edildi.

Batman 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde sanığın katılmadığı duruşmada tanık olarak ifade veren HÜDA-PAR üyesi Mehmet Emin Yıldız'ı dinleyen mahkeme heyeti, diğer tanıkların da dinlenmesi amacıyla duruşmayı 5 Şubat 2015'e erteledi.

9.4. Sivas Katliamı Davası

2 Temmuz 1993'te Sivas'ta Pir Sultan Abdal Şenlikleri sırasında Madımak Otel'i'nin yakılması ve 33 yazar, ozan, düşünür ile iki otel çalışanının yanarak ya da dumandan boğularak yaşamlarını yitirmesi ile sonuçlanan ve Sivas Katliamı olarak adlandırılan olaylarla ilgili olarak dosyaları ayrılan yedi firarî sanık hakkında Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 6 Aralık 2011'de verdiği zamanaşımı kararı 25 Temmuz 2014'te Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nce onandı.

10.4. Yasadışı Örgüt Saldırıları

Niğde-Adana karayolunun Ulukışla İlçesi'nin sınırları içinde bulunan Gedelli mevkiinde 20 Mart 2014'te, yol kontrolü yapan ekiplere "dur" ihtarına uymayan bir kamyonetten açılan ateş sonucu bir jandarma eri ile bir polis memuru

yaşamını yitirdi. Suriye'den geldikleri iddia edilen IŞİD üyesi üç saldırganın gasp ettikleri kamyonetin şoförünü de öldürdükleri öğrenildi. Saldırı nedeniyle 7 jandarma eri ile bir sivil yaralanırken, saldırganlar yaralı halde yakalandı.

10.5. İnsan Hakları Alanında Faaliyet Yürütenlere ve Siyasî Parti Aktivistlerine Yönelik Saldırılar

* 8 Temmuz 2014'te basın toplantısı düzenleyen İnsan Hakları Derneği (İHD) Hakkâri Şubesi, Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 14 haftadır devam eden "Kayıplar Bulunsun Failler Yargılsın" eylemlerini düzenleyen İHD üye ve temsilcilerinin kendilerini "JITEMCI" olarak tanıtan kişilerce tehdit edildiklerini ve fiziki baskıya maruz kaldıklarını açıkladı.

* İnsan Hakları Derneği (İHD) eski Başkanı Akın Birdal'a 12 Mayıs 1998'de İHD'nin Ankara'daki genel merkezinde düzenlenen suikastın ardından saldırıyla ilgisi olduğu iddia edilen fakat bulunamayan "Yeşil" kod adlı Mahmut Yıldırım hakkında hazırlanan iddianamenin değerlendirilmesi amacıyla Ankara 8. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderildiği 21 Temmuz 2014'te öğrenildi.

İddianamede hakkında 20 yıl hapis cezası istenen Mahmut Yıldırım tek şüpheli olarak yer alırken, Mahmut Yıldırım'ın, Semih Tufan Günaltay ve Cengiz Ersever ile birlikte PKK ile bağlantılı olduğunu düşündükleri kişilere yönelik eylem yapmayı planlamak amacıyla 1996 yılında Türk İntikam Tugayı (TİT) adlı oluşuma gittikleri belirtildi.

İddianamenin kabul edilmesinin ardından dava-ya 18 Eylül 2014'te başlandı. Ankara 8. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılamayan Akın Birdal'ın yazılı ifadesini alan mahkeme heyeti, Mahmut Yıldırım hakkındaki yakalama kararı sonucunun beklenmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

18 Aralık 2014'te devam eden ve 2015 yılına ertelenen duruşmada dava dosyasındaki iddiaları

okuyan mahkeme heyeti, dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla duruşmayı erteledi.

* Ankara'da 4 Kasım 2014'te Halkların Demokratik Partisi (HDP) Parti Meclisi üyesi Ahmet Karataş partinin Mithatpaşa Caddesi'nde bulunan il binasında bıçaklı saldırıya uğradı.

Bir süre sonra saklandığı evde yakalanan saldırgan Emrah Akman (28) tarafından defalarca bıçaklanan Ahmet Karataş ağır yaralı halde Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldı. Ameliyatın ardından yoğun bakım servisine kaldırılan Ahmet Karataş'ın durumunun iyiye gittiği belirtildi.

Saldırıyla ilgili açıklama yapan HDP, saldırıya Cumhurbaşkanı, Başbakan ve hükümet üyelerinin son dönemde kendilerini hedef alan açıklamalarının neden olduğunu belirttiler.

Ankara'nın Çubuk İlçesi'nde yaşadığı öğrenilen saldırganın binaya gelmeden önce HDP'yi aradığı ve Erzurum'dan geldiğini belirterek yardım istediği öğrenildi.

Emniyet Müdürlüğü'ndeki sorgusunun ardından 5 Kasım 2014'te mahkemeye çıkarılan Emrah Akman tutuklanarak cezaevine gönderildi.

* Yozgat'ta yayımlanan Yenigün Gazetesi'nin Yayın Yönetmeni Evren Kurban, AKP'li Belediye Başkanı Kazım Arslan'ı eleştiren yazısını 5 Kasım 2014'te gazetede yayımladıktan sonra 10 Kasım 2014'te evine giderken kimliği belirsiz 3 kişinin demir çubuklu saldırısına uğradı. Yozgat Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alınan Evren Kurban'ın kırılan sağ kolu alçıya alındı.

KİŞİ GÜVENLİĞİ

TİHV olarak 24 yıldır işkence görenlere fiziksel ve ruhsal tedavi hizmeti veriyoruz. Bu faaliyetimizin kurulduğumuz yıldan bu yana devam etmesinin tek bir nedeni vardır: Türkiye’de işkencenin varlığı. 1990’dan bu yana iktidara gelen/hükümeti oluşturan tüm siyasi partiler işkencenin yaygın ve sistematik halde var olduğunu reddetme yoluna gitmişlerdir. Oysa hem TİHV’e yapılan başvurular hem yerel ya da uluslararası kurumların tespitleri hem de AİHM kararları gösteriyor ki, Türkiye’de işkence vardır. Yıllar içinde değişen tek şey işkencenin yöntemidir.

Kısa bir örnek vermek gerekirse 1990’lı yıllarda işkenceyi raporlayanlar elektrik, askı, falaka gibi yöntemleri sıralarken günümüzde kaba dayak, göz yaşartıcı kimyasal ajanları daha sıklıkla sıralamaktayız.

1990’lı yıllarda işkence gördüğünü belirten kişilerin götürüldükleri yer olarak polis karakolları veya emniyet müdürlüklerini belirtirken, bugün sokaklar, eylem alanlarını veya bu alanlara yakın kayıt dışı kapalı yerler ile araç içlerini ifade etmekteyiz. Şu halde 1990’dan bugüne işkencenin devam ettiğini ve işkencenin iz bırakmayacak veya faili belirsizleştirecek şekilde sokağa taşıdığını ifade edebiliriz.

Bu durum işkenceye karşı mücadele edenlerin işini daha da zorlaştırmakta ve çalışmalarını rahatlatacak yeni araçlara gereksinim duyurmaktadır. Bu nedenle TİHV olarak uzun yıllar işkencenin gerçekleşmeden önlenmesinin elzem olduğunu ve buna olanak sağlayacak İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokol’ün (OPCAT) onay sürecinin tamamlanarak bu işlevi üstlenecek Ulusal Önleme Mekanizması’nın bir an önce kurulmasını talep ettik.

Gerçekleşmesi halinde özgürlüğünden zorla alıkonan her bireye insan hakları savunucularının ulaşması ve işkenceyi tespit etmelerinin önü açılmış olacaktır. Gözaltı merkezlerinin, cezaevlerinin, çocuk yuvalarının, yaşlı bakımevlerinin, ruh ve sinir hastalıkları hastanelerinin, sığınmacıların tutulduğu çadır kentlerin, geri gönderme merkezlerinin bağımsız ve konunun uzmanı bir kurum tarafından izlenmesinin imkânı OPCAT sürecinin sağlıklı bir şekilde tamamlanmasıyla mümkün olacaktır. Fakat olmadı. Müzakere sürecine sokulmadan çıkarılan Bakanlar Kurulu kararnameyle bu işlev Türkiye İnsan Hakları Kurumu adlı devlet yapılanmasına verildi.

Konuyla ilgili TİHV açıklamasına eklerden ulaşılabilir. Bağımsız ve uzmanlardan oluşan bir yapının Türkiye’de sayıları binlerle anılan kapatılma mekanlarını ziyaret etmelerinin neden gerekli olduğuna dair diğer tüm gerekçeler de maalesef aşağıda yer alan vakalarla açıklanabilir.

1. GÖZALTINDA VE DİĞER KAPATILMA MERKEZLERİNDE ŞÜPHELİ ÖLÜM OLAYLARI

Ölenler	6

Ludmyla Kalashnykova

İstanbul'da 24 Şubat 2014'te, vize ihlali iddiası nedeniyle Atatürk Havalimanı Karakolu'nda gözaltında tutulan Ukrayna vatandaşı Ludmyla Kalashnykova (65) hastaneye götürüleceği sırada polis minibüsünde yaşamını yitirdi. Ölen kişinin boğazında takma diş tespit edildiği ileri sürüldü.

Hüseyin Berber

Bartın'ın Karamazak Köyü'nde 1 Nisan 2014'te, muhtar olmasını istedikleri adayı desteklemeyen 2 kişinin evine av tüfeğiyle ateş ettikleri iddiasıyla gözaltına alınan 4 kişiden Hüseyin Berber'in (50) Kızılelma Jandarma Karakolu'nda kalp krizi geçirerek yaşamını yitirdiği iddia edildi.

Ahmet Cengiz

Denizli'de 6 Nisan 2014'te, Denizlispor-Tavşanlı Linyitspor futbol takımları arasında oynanan maçta sahaya girdiği gerekçesiyle gözaltına alınan Ahmet Cengiz'in (28) ertesi gün bir çöp konteynerinin yanında battaniyeye sarılı darp edilerek öldürülmüş cesedi bulundu.

Lütfullah Tacik

İğdır sınırından 16 Mayıs 2014'te Türkiye'ye girmek isterken askerlerce yakalanan ve "sınırdışı edilinceye kadar tutulması için" 26 Mayıs 2014'te Van'a gönderilen Afganistan vatandaşı Lütfullah Tacik'in (17) Van Emniyet Müdürlüğü Yabancılar Şubesi'ne bağlı Geri Gönderme Merkezi'nde 27 Mayıs 2014'te S.O. adlı

polis memuru tarafından "yaşını yanlış söylediği" gerekçesiyle dövüldüğü ortaya çıktı.

Yabancılar Şube Müdürlüğü Yasadışı Göç ve İnsan Ticareti Mücadele Büro Amirliği'nde görevli polis memuru S.O.'dan yediği dayak nedeniyle beyin kanaması geçirerek hastaneye kaldırılan Lütfullah Tacik 31 Mayıs 2014'te yaşamını yitirdi.

Ciwan Behçet

Rojava'dan 28 Eylül 2014'te Mardin'in Kızıltepe İlçesi üzerinde Türkiye'ye geçmeye çalışırken askerler tarafından yakalanarak gözaltına alınan 3 Rojavalı'dan Ciwan Behçet'in dövülerek öldürüldüğü ve cesedinin sınır tellerinden Rojava'ya atıldığı iddia edildi. Gözaltında darp edilen Meshut İsmail ve Xıdvan Emin'in de ağır yaralandığı bildirildi.

Amina Tou Cady

İzmir'de gözaltına alınıp Yabancılar Şubesi Geri Gönderme Merkezi'ne konulan tüberküloz ve HIV hastası Amina Tou Cady adlı Kamerunlu sığınmacı 29 Aralık 2014'te tutulduğu yerde yaşamını yitirdi. Konuyla ilgili açıklama yapan Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) İzmir Şubesi, yakalandığında hamile olan ve 2014 yılının Ağustos ayında doğum yapan Amina Tou Cady'nin ne doğumu ne de hastalığı nedeniyle hastaneye götürülmediğini ve Geri Gönderme Merkezi'nin bodrumundaki bir odaya kapatıldığını ileri sürdü.

2. DEVAM EDEN veya SONUÇLANAN GÖZALTINDA ÖLÜM DAVALARI

2014'te devam eden 5 dava tespit edilebilmiştir. Sonuçlanan iki davadan birinde bir sanık hakkında beraat kararı, diğerinde ise dosyaya zamanaşımı uygulanması kararı verilmiştir.

Festus Okey

İstanbul'da 20 Ağustos 2007'de polis ekibinin şüphe üzerine gözaltına aldığı ve Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü'ne götürdüğü Festus Okey'in, Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü'nde polis memuru Cengiz Yıldız'ın silahından çıkan kurşunla öldürülmesine ilişkin açılan dava, 13 Aralık 2011'de Çağlayan Adliyesi'ndeki İstanbul 21. Ağır Ceza Mahkemesi'nde sonuçlanmıştı.

Davanın 17. duruşmasında kararını açıklayan mahkeme heyeti, sanık Cengiz Yıldız hakkında "olası kastla insan öldürmek" suçundan kamu davasının açıldığını hatırlatarak, yapılan yargılama sonucunda sanığın eyleminin "taksirle ölüme sebebiyet vermek" suçunu oluşturduğunun belirlendiğini belirterek sanığı, Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 85/1. maddesi uyarınca 5 yıl hapis cezasına çarptırmıştı. Mahkeme heyeti, bu cezayı sanığın geçmişi, fiilden sonraki ve yargılama sürecindeki davranışları ile cezanın sanığın üzerindeki olası etkilerini göz önüne alarak 4 yıl 2 aya indirmişti.

Kararı Yargıtay 1. Ceza Dairesi'nin "ailenin müdahillik talebi değerlendirilmediği" gerekçesiyle usulden bozmasının ardından yeniden yargılamaya İstanbul 21. Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlanacağı 14 Mart 2014'te öğrenildi.

Yeniden yargılamaya 5 Haziran 2014'te İstanbul 21. Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlandı.

Duruşmada kararın doğru olduğunu savunan mahkeme heyeti kararda direndiğini açıkladı. Mahkeme heyetinin kararı üzerine dosya son kararı vermesi için Yargıtay Ceza Genel Kurulu'na gönderildi.

Davanın dosyası Yargıtay Ceza Genel Kurulu'na beklerken savcılığın davanın en önemli delilini de kaybeden Ömer Akçay, Erdoğan Tuna, Kamotay Akçil, Mehmet Aldemir, Osman Çağlar Kale adlı beş polis memuru ve diğer kamu görevlileri hakkında TCK'nin 82. maddesi gereğince "kasten öldürme" suçlamasıyla soruşturma başlattığı 29 Ağustos 2014'te öğrenildi.

Murat Yavuzcan

Tutulduğu Ümraniye (İstanbul) E Tipi Cezaevi'nde 10 Aralık 2013'te tek kişilik hücrelerinde intihar ettiği iddia edilen Murat Yavuzcan'ın (35) şüpheli ölümüne ilişkin yeni delillerin ortaya

çıkması üzerine İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin hazırlanan iddianameyi 16 Nisan 2014'te kabul ettiği öğrenildi.

Daha önce takipsizlik kararı verilen dosyaya yeni giren görüntülerde olay gününe ait kamera görüntülerinde bir gardiyanın Murat Yavuzcan'ın konulduğu tek kişilik hücrenin mazgalından ipi çektiği, daha sonra ipi başka bir gardiyana verdiği, o gardiyanın da ipi aceleyle montunun iç cebine koyduğu ortaya çıktı.

Lütfullah Tacik

İğdır sınırından 16 Mayıs 2014'te Türkiye'ye girmek isterken askerlerce yakalanan Lütfullah Tacik (17) "sınırdışı edilinceye kadar tutulması için" 26 Mayıs 2014'te Van'a gönderilmişti.

Afganistan vatandaşı olduğu öğrenilen Lütfullah Tacik'in (17) Emniyet Müdürlüğü Yabancılar Şube Müdürlüğü Yasadışı Göç ve İnsan Ticareti Mücadele Büro Amirliği'nde 27 Mayıs 2014'te S.O. adlı polis memuru tarafından "yaşını yanlış söylediği" gerekçesiyle dövüldüğü ortaya çıkmıştı.

S.O.'dan yediği dayak nedeniyle beyin kanaması geçirerek hastaneye kaldırılan Lütfullah Tacik 31 Mayıs 2014'te yaşamını yitirmişti.

Olayla ilgili soruşturma devam ederken İçişleri Bakanlığı'nın TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'na gönderdiği bilgilendirme yazısında Lütfullah Tacik'i döverek öldürdüğü iddia edilen S.O.'nun açığa alındığı 26 Eylül 2014'te öğrenildi.

Mustafa Kükçe

İstanbul'un Ümraniye İlçesi'nde 14 Haziran 2007'de "hırsızlık yaptığı" şüphesiyle gözaltına alınarak götürüldüğü Şehit Sevgican Polis Merkezi'nde, sonrasında ise Şehit İsmail Akkoyun Polis Merkezi'nde ve Çakmak Polis Merkezi'nde gördüğü işkence ve kötü muamele sonucu, 16 Haziran 2007'de Ümraniye Cezaevi'nden kaldırıldığı Haydarpaşa Numune Hastanesi'nde yaşamını yitiren Mustafa Kükçe'nin (24) ölümüne neden oldukları gerekçesiyle yedi polis memurunun yargılandığı davanın 16 Ekim 2014'te sonuçlandığı öğrenildi.

Anadolu 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada mahkeme heyeti, sanıkların suçu işledikle-

rinin sabit olmadığına kanaat getirerek sanıkların beraat ettiğini açıkladı.

Mustafa Kükçe'nin vücudundaki darp izlerinin saptanmasına ve izlerin "kötü muamele, yüksekten düşme veya çarpma" sonucu meydana gelmiş olabileceği yönündeki rapora rağmen Ümraniye Cumhuriyet Başsavcılığı, yedi polis memuru hakkında daha önce takipsizlik kararı vermişti. 8 Ocak 2009'da Mustafa Kükçe'nin avukatı Eren Keskin'in Kadıköy 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ne yaptığı itirazı, 16 Şubat 2009'da değerlendiren mahkeme heyeti, polis memurlarının "kasten yaralama sonucu ölüme sebebiyet vermek" suçundan yargılanmalarını istemiş ve 7 polis memurunun yargılanmasına Üsküdar Cumhuriyet Başsavcısı'nın 18 Mart 2009'da hazırladığı iddianame doğrultusunda başlanmasına karar vermişti.

Süleyman Cihan

İstanbul'da 29 Temmuz 1981'de Mehmet Ağar'ın şefi olduğu polis timi tarafından gözaltına alınan ve gördüğü işkenceler sonucu yaşamını yitiren öğretmen Süleyman Cihan'la ilgili soruşturmanın tamamlandığı 4 Kasım 2014'te öğrenildi.

Süleyman Cihan'ın avukat olan kardeşi Ahmet Cihan, 12 Eylül davası açıldıktan sonra suç duyurusunda bulununca dönemin 1. Ordu Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ, 2. Şube Müdürü Mehmet Ağar, 1. Şube Müdürü Tayyar Sever, üç polis ile dönemin Sıkıyönetim Savcısı Erdoğan Savaşeri

ve Adli Müşavir Durmuş Akşen'e soruşturma açılmıştı.

Kadıköy Başsavcı Vekilliği 13 Kasım 2012'de, "Süleyman Cihan'ın işkencede öldükten sonra apartmanın altıncı katında bulunan boş daireye getirilip camdan atılma ihtimali olduğuna" hükmetmiş ve cinayetin işlendiği yer dolayısıyla görevsizlik kararı vererek dosyayı İstanbul Başsavcılığı'na göndermişti.

"Görevi kötüye kullanmak, canavarca hisle ve eziyet çektirerek öldürme ve bu suça iştirak"ten açılan soruşturma dosyasında hiçbir şüphelinin ifadesi alınmadı. Bu süreçte, İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı tarafından verilen raporda, Süleyman Cihan'ın vücudundaki travmatik bulguların, "kaba dayak, falaka, çarpmış pozisyonunda askı ve elektrik işkencesi ile uygunluk gösterdiği, ölümden sonra yüksekten atılmış olmasının reddedilemeyeceği" ifade edildi.

Bakırköy 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararını 27 Temmuz 2014'te kaldırması üzerine dosya, Anadolu Adliyesi Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildi.

Dosyayı değerlendiren Memur Suçları Savcılığı'nın ise 18 Eylül 2014'te kovuşturmaya yer olmadığına karar verdiği ortaya çıktı. Savcılık kararda, Süleyman Cihan'ın Mehmet Ağar ve ekibi tarafından işkenceyle öldürüldüğünü kabul etmesine rağmen dosyanın eski TCK'ye göre zamanaşımına uğradığını belirtti.

3. GÖZALTINDA ZORLA KAYBEDİLENLERE İLİŞKİN DEVAM EDEN VEYA SONUÇLANAN DAVALAR

Kulp Kayıpları

Diyarbakır'ın Kulp İlçesi'ne bağlı Alacakaya Köyü'nün Keper Mezrası'ndan 9 Ekim 1993 yılında gözaltına alındıktan sonra kaybolan 11 köylü ile ilgili 2006 yılından bu yana soruşturmayı yürüten savcılığın 24 Ekim 2013'te iddianameyi hazırladığı öğrenilmişti.

27 Aralık 2013'te Diyarbakır 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada sanık dönemin Bolu 2. Komando Tugay Komutanı emekli Tümgeneral Yavuz Ertürk'ün avukatlarının "davanın güvenlik gerekçesiyle başka bir kente taşınması" talebini 29 Ocak 2014'te değerlendiren Yargıtay 5. Ceza Dairesi yargılamanın Ankara devam etmesine karar verdi.

Davaya 26 Mayıs 2014'te Ankara 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlandı.

Dosyada sanık olarak yer alan dönemin Bolu 2. Komando Tugay Komutanı emekli Tümgeneral Yavuz Ertürk'ün avukatlarının "davanın güvenlik gerekçesiyle başka bir kente taşınması" talebi üzerine Ankara'ya alınan davanın duruşmasına sanık Yavuz Ertürk katılmadı.

Duruşmada taraf avukatlarının taleplerini dinleyen mahkeme heyeti, dosyanın Diyarbakır'a gönderilmesi ve sanığın tutuklanması taleplerini reddederek duruşmayı erteledi.

3 Temmuz 2014'te devam eden davanın duruşmasına katılan sanık emekli Tuğgeneral Yavuz Ertürk ifadesinde "görevimi kanunlara, Genelkurmay Başkanlığı ile İçişleri Bakanlığının ve dolayısıyla OHAL Valiliğinin emirlerine göre yaptım" dedi ve suçlamaları reddetti.

Sanık Yavuz Ertürk'ün gelecek celsede de hazır bulunmasını kararlaştıran mahkeme heyeti, Eylül ve Ekim 1993'te, Şenyayla bölgesinde operasyon yapılıp yapılmadığının sorulmasına, yapıldıysa buna ilişkin emir ve operasyon raporunun Genelkurmay Başkanlığı'ndan istenmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

21 Ekim 2014'teki duruşmada Yavuz Ertürk ve taraf avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti, sanık Yavuz Ertürk'ün tutuklanması talebini reddederek duruşmayı erteledi.

Davanın 11 Aralık 2014'te görülen duruşmasında taraf avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti, dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla duruşmayı 3 Şubat 2015'e erteledi.

5 Kişi/Lice

Diyarbakır'ın Lice İlçesi'ne bağlı Esenli Köyü'nde 13 Mayıs 1994'te askerî birlik tarafından gözaltına alındıktan sonra bir daha kendilerinden haber alınamayan Mustafa Bulut, Ali Bukut, Ekrem Bulut, Ramazan Bulut ve Fahri Bulut için Diyarbakır 7. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı, Lice Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 20 Ekim 2004'te görevsizlik kararı vererek gönderdiği dosya hakkında 10 yıl sonra görevsizlik kararı vererek dosyayı TMY'nin 10. maddesi ile özel yetkili Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderdiği 2 Ocak 2014'te öğrenildi. Dosyaya ilişkin 13 Mayıs 2014'e kadar sivil savcılık dava açmadığı için dosya zaman aşımına uğratıldı.

3 Kişi/Lice

Diyarbakır'ın Lice İlçesi'ne bağlı Türel Köyü'nde 18 Mayıs 1994'te gözaltına alındıktan sonra bir daha kendilerinden haber alınamayan üç köylüden Seyithan Yolur'un ailesinin Diyarbakır Valiliği'ne yaptıkları tazminat başvurusunun olayın terör ile mücadele kapsamında yürütülen faaliyet olmadığı gerekçesiyle reddedildiği 2 Mart 2014'te öğrenildi.

Görümlü Kayıpları

Şırnak'ın Silopi İlçesi'nin Görümlü Beldesi'ne bağlı Derecik Mezrası'nda 14 Mayıs 1993'te "PKK'ye yardım ve yataklık yaptıkları" iddiasıyla dönemin Şırnak Tugay Komutanı Mete Sayar'ın emriyle gözaltına alındıktan sonra bir daha kendilerinden haber alınamayan 6 köylünün akıbetine ilişkin soruşturmanın zamanaşımına uğramasına 3 gün kala Mete Sayar, Görümlü 1. Mehanize Piyade Tabur Komutanı emekli Albay Hasan Basri Vural, 3. Bölük Tim Komutanı Üsteğmen İbrahim Kırac, Yüzbaşı Murat Ali Yıldız, Kayseri Hava İndirme Tugayına bağlı teğmen Serdar Tekin ile 2. Komando Tabur Komutanlığından Tansel Erok hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası talebiyle açılan ve güvenlik gerekçesiyle Ankara'ya gönderilen davaya 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 4 Nisan 2014'te başlandı.

Ankara 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmeye başlanan davanın ilk duruşmasına katılan sanıkları ve kaybedilen kişilerin yakınlarını dinleyen mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

Davanın 20 Haziran 2014'te görülen duruşmasına katılan sanıkları ve kaybedilenlerden İbrahim Akıl'ın eşi Fatma Akıl'ı dinleyen mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

26 Eylül 2014'teki duruşmaya katılan ve o dönem zorunlu askerlik hizmetini yapan Yusuf Özdemir, Mete Sayar'ın emriyle köylüleri gözaltına aldıklarını belirterek, köylülerin önce saatlerce işkence gördüğünü sonra da yüzlerce askerin gözü önünde ateş edilerek katledildiğini söyledi.

Duruşma sonunda mahkeme heyeti, sanıkların tutuklanması talebini reddederek duruşmayı erteledi.

Davaya Ankara 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 12 Aralık 2014'te devam edildi.

Ankara 9. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan ve o dönem zorunlu askerlik hizmetini

yapan Necdet Okucu, gözaltına alınan köylülerin işkence gördüğüne tanık olduğunu belirtti.

Duruşma sonunda mahkeme heyeti, sanıkların tutuklanması talebini reddederek duruşmayı 27 Şubat 2015'e erteledi.

Nezir Tekçi

Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'ne bağlı Yekmal (Aşağı Ölçek) Köyü'nde 26 Nisan 1995'te Bolu Dağ Komando Taburu 5. Bölük askerleri tarafından bir grup köylü ile birlikte gözaltına alınan ve kendisinden bir daha haber alınamayan Nezir Tekçi'nin ailesinin yaptığı başvuru sonucu 2011 yılının Eylül ayında Nezir Tekçi'yi gözaltına alan askerler hakkında açılan dava "güvenlik" gerekçesiyle Hakkâri'den Eskişehir'e alınmıştı. Nezir Tekçi'nin babası Halit Tekçi, dosyanın Hakkâri'den alınmasının olayı kapatmaya yönelik olduğunu belirterek, sonucu ne olursa olsun davanın takipçisi olacağını söylemişti.

Olaydan sonra ilk olarak 1997 yılında Halit Tekçi'nin suç duyurusu üzerine Van Askeri Savcılığı konuyla ilgili soruşturma başlatmış ancak 15 Aralık 1997'de kovuşturmayla yer olmadığına karar verilerek dosya kapatılmıştı.

2010 yılında ise Nezir Tekçi'nin ölümüne tanıklık yapan, o dönemde askeri birlikte askerlik yapan Yunus Şahin'in beyanları üzerine dava dosyası tekrar açılmıştı.

Gelişmeler üzerine açılan dava kapsamında Nezir Tekçi'nin PKK militanlarının yerlerini göstermediği gerekçesiyle önce kurşuna dizdirip, sonra mayınla patlatarak öldürülmesi emrini verdiği iddiasıyla emekli Albay Ali Osman Akın ile Muvazzaf Yarbay Kemal Alkan'ın yargılanmasına Eskişehir 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 27 Haziran 2014'te devam edildi.

Duruşmada sanıkları ve taraf avukatlarını dinleyen ve tanık ifadelerine rağmen sanıkların tutuklu yargılanması talebini reddeden mahkeme heyeti, keşifte elde edilen bulguların Adli Tıp

Kurumu'na gönderilmesine karar vererek duruşmayı 17 Ekim 2014'e erteledi. Bu tarihteki duruşmada mahkeme heyeti, yargılamaya 4 Şubat 2015'te devam edilmesine karar verdi.

Kenan Bilgin

Ankara'nın Dikmen Semtinde 12 Eylül 1994'te otobüs beklerken gözaltına alınarak Terörle Mücadele Şubesi'ne götürülen fakat bir daha kendisinden haber alınamayan Kenan Bilgin'in faillerinin soruşturulması ve yargılanması için açılan davanın 12 Eylül 2014'te zamanaşımından düşürüldüğü 3 Ekim 2014'te öğrenildi.

Davanın AİHM'e taşınmasının ardından dosyayı 2001 yılında karara bağlayan AİHM, Kenan Bilgin'in gözaltına alındığına dair kuvvetli deliller olduğunu ve ciddi bir yargılama yapılmadığını tespit ederek Türkiye'yi 70 bin frank tazminat ödemeye mahkûm etmişti.

Kızıltepe (bkz. JİTEM Davaları)

Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde 1990'lı yıllarda Jandarma Komutanlığı'na bağlı resmi ve sivil görevlilerce gözaltında kaybedilen kişilerin akıbetlerini soruşturan Kızıltepe Cumhuriyet Başsavcılığı, tanıkların ifadeleri doğrultusunda Tilzerin (Aysun) Köyü'nün yakınlarında bulunan su kuyularında kazı çalışması yapılmasına karar vermişti.

Karar doğrultusunda söz konusu bölgede kazı çalışmalarına 10 Haziran 2013'te devam edilmiş ve kazı sonrasında 3 kişiye ait olduğu ileri sürülen kemik ve elbise parçaları İstanbul Adli Tıp Kurumu'na gönderilmişti.

15 Kasım 2014'te basın toplantısı düzenleyen İnsan Hakları Derneği (İHD) Mardin Şubesi, 3 insana ait kemiklerden birinin 20 Ekim 1995'te Dargeçit'te gözaltına alındıktan sonra bir daha haber alınamayan Abdurrahman Olca'yı (18) ait olduğunun İstanbul Adli Tıp Kurumu'nun raporu ile kesinleştiğini açıkladı.

4. İŞKENCE VE DİĞER KÖTÜ MUAMELE UYGULAMALARI

Vaka	İşkence Gören	Tutuklanan Mağdur	Tutuklanan Kol-luk Görevlisi	Para Cezası
126	1008	11	6 polis (daha sonra tahliye edildiler)	1400 TL (7 Kişi)

* İstanbul'un Beyoğlu İlçesi'nde 5 Ocak 2014'te, iki grup arasında çıkan kavga üzerine Mis Sokak'a gelen sivil polis ekipleri yaşı 18'den küçük iki çocuk ile olayı cep telefonu ile görüntüleyen bir kişiyi darp ederek gözaltına aldı.

* Edirne'de 3 Ocak 2014'te, Berkay Dut (26), arkadaşının kullandığı kendisine ait otomobilin yol kontrolü yapan polis ekiplerince durdurularak gözaltına alındıkları sırada darp edildiklerini savunarak polis memurlarından şikâyetçi oldu.

Olay sırasında yere düştüğünü ve bir polis memuru tarafından tekmelendiğini öne süren Berkay Dut, "arkadaşımın ehliyeti yanında yoktu, ısrarla 'ehliyetini ver' deyip kelepçe taktılar, yere düştüğümde tekmeyle yüzüme vurdular. Yüzüm ve gözüm morardı" dedi.

Edirne Emniyet Müdürü Cemil Ceylan ise iddialarla ilgili olarak, "araç 'dur' ihtarına uymayarak kaçtı, polis ekibimiz güçlük çıkaran şahısları zor kullanarak gözaltına aldı" diye konuştu.

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 16 Ocak 2014'te, akrep tipi zırhlı polis aracından atılan gaz bombasının isabet ettiği N.T. (11) gözünden yaralandı.

* Kayseri'de 25 Ocak 2014'te Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun kente gelişi dolayısıyla bazı yolların trafiğe kapatılmasına tepki gösteren Türk Eğitim-Sen Kayseri Şubesi Başkanı Ali İhsan Öztürk'ün yüzüne biber gazı sıkılarak darp edildiği öğrenildi.

* Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Mer-sin'de 20 Haziran 2013'te düzenlenen gösteriye katılan Mehmet İstif'in (36) ağzına yakın mesafeden sıkılan biber gazı nedeniyle dil kanseri olduğu ve dilinin dörtte birinin alınmasına bağlı olarak konuşma yetisini kaybetme riski taşıdığı

29 Ocak 2014'te öğrenildi. (bkz. Yargısız İnfaz Vakaları)

* Hatay'da 9 Eylül 2013'te düzenlenen protesto gösterilerine polis ekiplerinin saldırdığı esnada 5 katlı bir binadan şüpheli şekilde düşerek kaldığı hastanede yaşamını yitiren Ahmet Atakan'ın (22) doğum günü dolayısıyla tanıtım yapan ailesi ve yakını 7 kişiyi polis ekiplerinin durdurarak gözaltına aldığı 12 Şubat 2014'te öğrenildi.

Karakola götürülen ve darp edilen 7 kişiye afiş astıkları gerekçesiyle Kabahatler Kanunu uyarınca 200'er TL para cezası verildi.

* Van'da 16 Şubat 2014'te, haber takibinden dönen Dicle Haber Ajansı muhabiri Metin Kaplan, özel harekât polisleri tarafından durdurularak darp edildiğini açıkladı.

* Şırnak'ın İdil İlçesi'nde 15 Şubat 2014'te, Şırnak'tan görevli gelen özel harekât timlerinin durdurdukları bir araçta bulunan 5 kişiyi "siz teröristsiniz" diyerek darp ettikleri öğrenildi.

* Adıyaman'ın Gölbaşı İlçesi'nde 3 Ocak 2014'te, A.Y.'nin (35) polis ekipleri tarafından darp edildiği öğrenildi. Polisler hakkında suç duyurusunda bulunmak isteyen A.Y., dilekçesinin Gölbaşı Adliyesi'nde işleme konulmaması üzerine 18 Şubat 2014'te intihar girişiminde bulundu. Çıktığı aydınlatma direğinde Gölbaşı Kaymakamı'yla görüşen A.Y. daha sonra direktten indi.

* İstanbul'un Bayrampaşa İlçesi'nde 15 Şubat 2014'te, "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle trafik kontrol uygulaması yapan polis ekipleri tarafından bayılana kadar dövüldüğünü belirten Kenan Eroğlu, olay gününe ait güvenlik kamerası görüntülerini 18 Şubat 2014'te basınla paylaştı.

* Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın seçim çalışmalarını kapsamında 3 Mart 2014'te Osmaniy'e'de düzenlediği mitingde "hırsız var" yazılı pankart açan İbrahim Alıcı korumalar tarafından gözaltına alındı.

Bir minibüse bindirildiği söyleyen İbrahim Alıcı, aracın içinde 45 dakikaya yakın bir süre boyunca copla dövüldüğünü savunarak yapılan resmi işlemlerin sonunda da şikâyetçi olmaması için öldürülmekle tehdit edildiğini aktardı.

* İstanbul'un Fatih İlçesi'nde 2 Mart 2014'te, bir gösteriye katılanları bulmak için İETT otobüsünü durduran polis ekibinin "Ne mutlu Türküm diyene" demediği için Ali Yenice adlı öğrenciyi döverek gözaltına aldığı öğrenildi.

* Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 5 Mart 2014'te, bir okulun dağılışı sırasında okul önünden geçen polis ekibine ait zırhlı araçları protesto eden öğrencilere polislerin plastik mermi kullanması sonucu 2 kişi yaralandı.

* Şırnak'ın Şenoba Beldesi'nde 7 Mart 2014'te, askerî ekiplerin her akşam mahallelerde devriye gezmesine halkın tepki göstermesine askerlerin gaz bombalarıyla saldırması sonucu 5 kişi yaralandı.

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 15 Mart 2014'te, akrep tipi zırhlı polis aracından atılan gaz bombası kapsülünün isabet ettiği Gülsüm Malgaz (20) başından yaralandı.

* Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'ne bağlı Rubarok (Derececik) Beldesi'nin Mavan (Samanlı) Köyü'nde 25 Mart 2014'te, arazilerine giden 7 köylünün kendilerini durduran askerler tarafından "sınır ticareti yaptıkları" suçlamasıyla darp edildikleri öğrenildi.

* Şanlıurfa'nın Ceylanpınar İlçesi'nde seçim sonuçlarını protesto ettikleri gerekçesiyle gözaltına alınan 25 kişinin Emniyet Müdürlüğü'nde darp edildikleri 3 Nisan 2014'te öğrenildi.

* İzmir'de 5 Nisan 2014'te basın açıklaması yapan Özüm Özak (21) 2 Nisan 2014'te evden çıktığında kimliği belirsiz üç kişi tarafından kaçırılarak götürüldüğü boş bir arazide ajanlık teklifinde bulunularak tehdit edildiğini ifade etti.

* Kars'ın Kağızman İlçesi'nde seçim sonuçlarında çıkan usulsüzlüklerini protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle 5 Nisan 2014'te gözaltına alınan BDP çalışanları Sinan Kaya, Kenan Çil ve

Cesim Çay gözaltında darp edildiklerini savunular.

* İstanbul'un Kadıköy İlçesi'nde 8 Mart 2014'te, yürürken kimliği belirsiz kişilerce gasp edilmek istenen Uğur Demirci'nin durdurarak yardım istediği polis aracındaki polis memurları tarafından darp edilerek gözaltına alındığı ve götürüldüğü İskele Polis Karakolu'nda 2 saat boyunca dövüldüğü 4 Nisan 2014'te ortaya çıktı.

* Suriye'nin Rojava Bölgesi'nde bulunan Gerdemi Köyü'nden günlük ihtiyaçlarını karşılamak için 7 Nisan 2014'te Şırnak'ın Derbeciya Köyü'ne geçmek isteyen Hisen Mihemed Sileman, Mehvan Eli, Edhem Ömer ve Eli Namet adlı Rojavalıların askerler tarafından darp edildiği ileri sürüldü.

* Tutuklu yakınıyla görüşmek için 10 Nisan 2014'te Diyarbakır E Tipi Cezaevi'ne gelen bir kişinin "gardiyanlarla tartıştığı" gerekçesiyle polisler tarafından darp edilmesini kameraya çeken Dilovan Bulut adlı öğrenci darp edilen kişiyle beraber gözaltına alındı.

* Şanlıurfa'nın Akçakale İlçesi'ne bağlı Yeşiltepe Köyü'nde yaşayan Abit Kartal, Abdulkadir Akkuş ve Hüseyin Akkuş'un, 12 Nisan 2014'te sınır ticareti yaparken askerlerden kaçan 20 kişilik grubu evlerine aldıkları için gözaltına alınıp askeri karakolda işkence gördüğü ortaya çıktı.

* Suriye'nin Rojava Bölgesi'nde bulunan Gerdemi Köyü'nden günlük ihtiyaçlarını karşılamak için 15 Nisan 2014'te Şırnak'ın Derbeciya Köyü'ne geçmek isteyen Rojavalı 10 kişinin askerler tarafından darp edildiği ileri sürüldü.

* Bursa'da 16 Nisan 2014'te Bursaspor ile Galatasaray arasında oynanan futbol karşılaşmasının ardından çıkan olaylara müdahale eden polis ekiplerinin kullandığı plastik merminin isabet ettiği Osman Yılmaz'ın sağ gözünü kaybedebileceği öğrenildi. Olay nedeniyle devam eden soruşturma kapsamında talimat almadan plastik mermi attığı iddia edilen G.İ. adlı polis memurunun soruşturma tamamlana kadar görevinden uzaklaştırıldığı açıklandı.

* Polisin kullandığı gaz bombası kapsülü nedeniyle yaşamını yitiren Berkin Elvan'ın ölümünün 40. günü nedeniyle İstanbul'da 20 Nisan 2014'te Taksim Meydanı'nda oturma eylemi yapmak isteyen gruba polis ekipleri gün boyunca saldırdı.

Ellerinde ekmek bulunan gruba sert şekilde müdahale eden polis ekipleri 61 kişiyi gözaltına alırken saldırı nedeniyle 6 kişi de yaralandı. Gözaltına alınanların polis araçlarının içinde de darp edildiği ileri sürüldü.

Aynı gerekçeyle Boğaziçi Köprüsü'nde de kendilerini zincirleyerek eylem yapan 7 kişi de gözaltına alındı.

* Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde 21 Nisan 2014'te, polis aracına taş atıldığı iddiasıyla polis ekibinin Süleyman Demirel İlköğretim Okulu'na gaz bombası atması sonucu 12 çocuk fenalaşarak hastaneye kaldırıldı.

* İstanbul'da 22 Nisan 2014'te, bir işlem için Anadolu Adliyesi'ne giden Pir Sultan Abdal Cemevi Mustafa Kemal Mahallesi Ataşehir Şubesi Başkanı Metin Arslan ve Başkan Yardımcısı Mahmut Aktaş, savcıyı beklerken tartıştıkları 10 kişilik polis ekibi tarafından darp edildi. Dernek yöneticilerinin "Kürdüm, Aleviyim, Dersimliyim. Bundan da gurur duyuyorum" dedikleri için darp edildiğini ifade eden görgü tanıkları kafa travması geçiren Metin Arslan'ın kaburgasında kırıklar oluştuğunu, Mahmut Aktaş'ın da ayağından yaralandığını belirttiler.

* Ankara'nın Mamak İlçesi'ne bağlı Akdere Mahallesi'nde 21 Nisan 2014'te, esnafılık yapan Erhan Topçu ve Rıdvan Topçu adlı kardeşler işyerlerinin önünde trafik uygulaması yapan polislerin yaya olmalarına rağmen kendilerinden ehliyet ve ruhsatlarını istediğini iddia etti.

Konuyla ilgili açıklama yapan Erhan Topçu, kontrolün sonrasında ekibin kendilerine ceza yazmak istediğini savunarak uygulamaya itiraz etmeleri üzerine de polislerin kendilerini darp ederek yüzlerine biber gazı sıktığını ifade etti.

* Samsun'da 28 Nisan 2014'te, 19 Mayıs Lisesi önünde 1 Mayıs bildirisi dağıttığı gerekçesiyle gözaltına alınan bir çocuğun gözaltında darp edildiği öğrenildi.

* Diyarbakır'ın Kulp İlçesi'ne bağlı Karpuzlu Köyü'nde 5 Mayıs 2014'te, PKK militanlarının giydiği kıyafetleri giyerek köy kahvesine gelen geçici köy korucusu 5 kişinin kahvede bulunan 10 köylüyü saatlerce darp ettikleri ortaya çıktı.

* İstanbul'da 6 Mayıs 2014'te bindiği metronun vagonunda uyuyakalan Gökhan Sercan (26) kendisini uyandıran 5 özel güvenlik görevlisi tara-

findan darp edildiğini açıkladı. Bayılana kadar dövüldüğünü ifade eden Gökhan Sercan, özel güvenlik görevlilerinin kendisini metro dışına attığını, aldığı darbeler sonucu ise sağ gözünün retinasının yırtıldığını savundu.

* Van'ın Hacıbekir Mahallesi'nde 11 Mayıs 2014'te, sınıra karakol ve hendek yapılmasını protesto eden gruba müdahale eden polisin attığı gaz bombalarından birinin isabet ettiği S.A. (10) boğazından yaralandı.

* İstanbul'da 11 Mayıs 2014'te Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Ataşehir Şubesi ve Cemevi Başkanı Metin Arslan, yol kontrolü yapan polislerce durdurulduktan sonra darp edildi.

* Kırşehir'de 11 Mayıs 2014'te, tartıştığı bir kişinin polis olan babasının da arasında bulunduğu polis ekibi tarafından gözaltına alınan Emre Şahbaz'ın karakol yerine boş bir araziye götürülerek darp edildiği ileri sürüldü.

* İstanbul'un Fatih İlçesi'nde 19 Mayıs 2014'te zabıta ve polis ekiplerinin seyyar satıcılara yönelik operasyonu sırasında çevik kuvvet polislerinin "operasyona direndiği" iddiasıyla Erol Polan'ı karşılık dahi vermemesine rağmen işlettiği dükkânın içinde dakikalarca darp ettiği güvenlik kamerası görüntüleriyle ortaya çıktı. Görüntülerin internet ortamında yayılması üzerine İstanbul Valisi, Erol Polan'ı darp eden polis memurunun açığa alındığını açıkladı.

* Sakarya'da 23 Mayıs 2014'te bir işlem için gittiği Cumhuriyet Polis Karakolu'nda hakkında "arama" kararı olduğu iddiasıyla gözaltına alınan Avukat Harika Karataş, uygulamaya itiraz edince darp edilerek kendisine ters kelepçe takıldığını ve gece boyu nezarete tutulduktan sonra salıverildiğini açıkladı.

* Diyarbakır'ın Bağlar İlçesi'nde 25 Mayıs 2014'te, kavga eden iki kişiden Cihan Demir'i (22) gözaltına almak isteyen polis ekibine Cihan Demir'in ailesinin engel olmak istemesi üzerine polislerin Cihan Demir'i yerde sürükleyerek ve darp ederek gözaltına aldığı, aileyi de biber gazı sıkıp copleyarak engellediği kamera kaydı görüntüleriyle ortaya çıktı.

* Zonguldak'ta 23 Mayıs 2014'te, sahilde cep telefonuyla fotoğraf çeken A.K.G. (16), polis memuru S.K. tarafından "kız arkadaşının fotoğrafını çektiği" iddiasıyla dövüldü. Polis memuru-

nun kayalıklardan ittiği A.K.G.'nin düşerek bacağını kırıldığı öğrenildi.

* Hata'y'da 28 Mayıs 2014'te Saray Caddesi'nde müzik yapan Praksis Müzik Grubu üyeleri ile grubu dinleyen toplam 8 kişi çevik kuvvet ekipleri tarafından darp edilerek gözaltına alındı. Güvenlik Şube Müdürlüğü'ne götürülen 8 kişinin polis aracında da darp edildiği ileri sürüldü.

* Aydın'ın Söke İlçesi'nde hakkında "yakalama" kararı bulunan bir kişi için N.T.'nin evine 26 Mayıs 2014'te operasyon düzenleyen polis ekiplerini izleyen Servet Daldalan (33), "N.T.'nin kaçmasına yardımcı olduğu" gerekçesiyle kendisini de gözaltına alan polis ekibinin araç içinde darp etmesi sonucu çenesinin kırıldığını, vücudunun çeşitli yerlerinde de aldığı darbelerle bağlı olarak yarık, morluk ve şişlik olduğunu ileri sürdü.

Aydın Valisi Erol Ayyıldız ise gözaltında işkence iddialarının gerçeği yansıtmadığı belirterek aranan kişinin arkadaşı olan Servet Daldalan'ın operasyon düzenleyen polislerden ikisini darp ederek mukavemette bulunduğu için gözaltına alındığını iddia etti.

* Eskişehir'de 1 Haziran 2014'te sivil polisler tarafından kaçırıldığını açıklayan Demokratik Haklar Federasyonu üyesi Ceren Ünver, kendisini tehdit eden polisler tarafından bayılana kadar dövüldüğünü ve evinin önünde baygın halde bulunduğunu savundu.

* Şanlıurfa'da ehliyeti olmadığı için trafik kontrolü yapan polis ekibinin "dur" ihtarına uymayarak kaçan otomobilin sürücüsü Gulli Taş'ın (60) meydana gelen kovalamacanın ardından yakalanarak 6 polis memuru tarafından dövüldüğü 4 Haziran 2014'te ortaya çıktı.

* Kalekol inşaatlarını protesto etmek ve Lice'de iki kişinin açılan ateş sonucu öldürülmesini protesto etmek amacıyla Tokat'ta 8 Haziran 2014'te basın açıklaması yapmak isteyen gruba önce ırkçı bir grup saldırıda bulundu sonra da polis ekipleri müdahale etti. Müdahale sonunda 35 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen 35 kişinin polis aracının içinde ve gözaltında işkence gördükleri ileri sürüldü.

* İzmir'in Çiğli İlçesi'nde 7 Haziran 2014'te, market işleten Muradiye Koç'un (56) alkollü içecek sattığı müşterilerinin dükkânın önünde içki içmeleri nedeniyle oğlu Onur Koç'la birlikte

polis ekipleri tarafından darp edilerek yüzlerine biber gazı sıkıldığı ortaya çıktı. Eşi ve zihinsel engelli oğlu hakkında "polise mukavemet etmek" suçlamasıyla işlem yapıldığını savunan Zülfü Koç polisler hakkında suç duyurusunda bulundu.

* Bursa'nın Osmangazi İlçesi'nde 28 Mayıs 2014'te 3 kişilik polis ekibinin metro istasyonu önünde kendilerine küfür ettiğini iddia ettikleri A.Y. (20) ile H.O.'yu (18) copla döverek ve yüzlerine biber gazı sıkarak gözaltına aldıkları ortaya çıkan kamera görüntüleri sonucu 9 Haziran 2014'te öğrenildi.

Kamera kaydı görüntülerinin ortaya çıkması üzerine bir açıklama yapan Bursa Emniyet Müdürlüğü, gözaltına alınan iki kişi hakkında "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevli memura direndikleri" suçlamalarından adli işlem yapıldığını, yayınlanan görüntülerin incelenmesi sonucunda da 3 polis memurunun açığa alındığını duyurdu.

* İstanbul'da 13 Haziran 2014'te adı öğrenilemeyen bir erkeği durduran sivil polis ekipleri gözaltına aldıkları kişiyi darp ederek en yakın karakola götürdü. Gözaltına alınan kişinin aldığı darbeler nedeniyle başının kanadığı öğrenildi.

* 16 Haziran 2014'te açıklama yapan Hasan Turгут (62), Lice'deki olaylar nedeniyle 12 Haziran 2014'te Van'da düzenlenen eylemler esnasında yolda yürürken kendisini gözaltına alan polisler tarafından darp edildiğini ve vücuduna yakın mesafeden plastik mermi atıldığını savunarak suç duyurusunda bulundu.

* İstanbul'da 18 Haziran 2014'te Taksim Meydanı'nda bulunan Atatürk Kültür Merkezi'nin önünde bekleyen polis ekiplerinin fotoğrafını çekmek isteyen Hasan Basri Keleş, 10 polis memuru tarafından darp edildiğini açıkladı.

* 21 Haziran 2014'te Van'ın Erciş İlçesi'ne bağlı Sogitli (Söğütlü) Mahallesi'nden koyunlarını otlatmak için Akyurt Mezrası'na çıkan Ahmet İşgöz adlı çoban, önünü kesen askerî ekip arasında bulunan Yüzbaşı M.A. tarafından darp edildiğini savundu.

* Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın makam odasını dinledikleri iddiasıyla düzenlenen operasyonda gözaltına alınan ve daha sonra serbest bırakılan 15 polis memurundan 5'i gözaltında kaldıkları süre boyunca işkence ve kötü muamele

gördüklerini savunarak 23 Haziran 2014'te suç duyurusunda bulundu.

Polis memurların avukatı verdiği dilekçede müvekkillerinin gözaltı süresinde elbiselerini değiştirmelerine izin verilmediğini, duş alma imkânı tanınmadığını, traş olma ve diş fırçalama olanağı sağlanmadığını ayrıca bozuk yemek verilerek aç bırakıldıklarını ileri sürdü.

* Diyarbakır'ın Kayapınar İlçesi'nde 23 Haziran 2014'te, yol vermediği iddiasıyla bir otobüsü durduran polis ekibinin otobüs çalışanlarını darp ettiği, bu duruma yolcuların karşı çıkması üzerine de 3 kişiyi gözaltına aldığı iddia edildi.

* İzmir'in Seferihisar İlçesi'nde 21 Haziran 2014'te düzenlenen Atlantis Rallisi'ne katılan ralli pilotu Taner Şengezener ve co-pilot Bora Yılmaz, yarışı önde götürürken Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ın korumaları oldukları ileri sürülen silahlı 7 kişi tarafından "araçlarını insanların üzerine sürdükleri" iddiasıyla darp edildiklerini ileri sürerek suç duyurusunda bulundular.

* Ankara'da bir süre önce yol kontrolü yapan polis ekiplerinin "hatalı sollama yaptığı" gerekçeyle otomobilini durdurduğu Azerbaycan Büyükelçiliği'nde görevli bir diplomatı araçtan indirerek darp ettiği 30 Haziran 2014'te ortaya çıktı.

* Kars'ın Kağızman İlçesi'nde 28 Haziran 2014'te kimlik kontrolü yapan polis ekibinin gözaltına aldığı 3 kişiyi araç içinde ve götürdükleri İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde copleyarak darp ettikleri öğrenildi.

* Adana'da 28 Haziran 2014'te, Çukurova Üniversitesi Balcalı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin Acil Servisi'ne hasta yetiştirmek için başka bir kapıdan kampusa giren ambulans şoförü Hakan Yaman (42) girişte durmadığı iddiasıyla üniversitenin özel güvenlik görevlileri tarafından zorla durdurularak coplandı. Aldığı darbeler nedeniyle burnu kırılan Hakan Yaman'ın Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin beyin cerrahisi servisinde tedavi altına alındığı öğrenildi.

* İzmir'in Karabağlar İlçesi'nde 22 Haziran 2014'te, evinin arka sokağında çıkan kavgayı merak edip eşi ile buraya giden ve sokaktan ayrılmalarını isteyen polislerin kendini darp etmesi sonucu sağ el bileğinin kırıldığını ve 44 gün "iş göremez" raporu aldığını savunan Murat Görler

(33) suç duyurusunda bulundu. Murat Görler olaya dair yaptığı açıklamada, kendisini darp eden polis memurlarının ayrıca kendisinden "görevli polis memuruna mukavemet ettiği" gerekçesiyle işlem yaptıklarını da belirtti.

* Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Ali Gülmez hakkında açılan bir davanın 1 Temmuz 2014'te görülen duruşması için Tekirdağ Adliyesi'ne giden Fadime Gülmez, kızının Ali Gülmez'e sarılması için mahkeme heyetinden izin almasına rağmen komutanın buna izin vermemesi üzerine askerlerin kendisini, kardeşini ve kızını darp ederek gözaltına aldıklarını açıkladı.

* Ankara'da 9 Temmuz 2014'te, Mamak'taki mahallelere sefer yapan otobüslerin güzergâhlarının değiştirilmesine karşı Kızılay Meydanı'ndaki otobüs duraklarında eylem yapan gruplara saldıran polis ekibinin iş çıkışı sırada bekleyen Faik Hamarat'ı amirlerinin "alın bunu" talimatıyla gözaltına aldığı ve Selanik Caddesi'nde bir binanın arka bahçesinde dakikalarca darp ettiği öğrenildi.

Polis copu ve kalkanlarıyla darp edilerek kafasına gaz bombası tüfeğinin dipçığıyle vurulan ve tek melenen Faik Hamarat daha sonra aynı polis ekibi tarafından gözaltına alındı.

* Konya'da 5 Temmuz 2014'te cadde üzerinde eşini bekleyen Mehmet Uçar adlı öğretmen, kendisine kimlik soran sivil polis memurundan kimliğini göstermesini isteyince 5 polis tarafından darp edildiğini açıklayarak kendisini darp eden polislerden şikâyetçi oldu.

* Zonguldak'ta 10 Temmuz 2014'te, kent merkezindeki yolda bir tırın geçişini sağlamaya çalışan polis ekibi ile içinde hasta bulunmayan ambulansın şoförü Orhan Özdemir (23) arasında tartışma çıktı. Tartışmanın büyümesi üzerine polis ekipleri Orhan Özdemir'e biber gazıyla müdahale etti. Darp edilerek yere yatırılan Orhan Özdemir kelepçelenerek gözaltına alınırken aldığı darbeler nedeniyle de omzu ve parmağı çıktı.

10 günlük "iş göremez" raporu verilen Orhan Özdemir hakkında "görevli polis memuruna mukavemet etmek" suçundan işlem yapıldığı öğrenildi.

* İş bulmak için gittiği Antalya'nın Alanya İlçesi'nde 26 Haziran 2014'te kendisine çarpacağını düşündüğü motosikleti ittirmesi sonucu karıştığı

trafik kazası sonrasında gözaltına alınarak Mahmutlar Jandarma Karakolu'na götürülen Ramazan Günevi'nin (21) jandarma erleri tarafından bayıncaya kadar dövüldüğü 10 Temmuz 2014'te öğrenildi.

Aklı dengesinin yerinde olmadığı iddia edilen Ramazan Günevi gönderildiği Manisa Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde akciğerlerinin su toplaması ve böbreklerinin çalışmamasına bağlı olarak fenalaşınca yoğun bakımda tedavi altına alındı.

* Nevşehir'in Derinkuyu İlçesi'nde aşırı yüklenme yapıldığı gerekçesiyle kamyonlarına yazılan ceza yüzünden tartıştıkları polis ekibi tarafından gözaltına alınarak İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen Şaban Tunca (35) ve kardeşi Fikret (Halil) Tunca'nın (28) gözaltında darp edildikleri 12 Temmuz 2014'te öğrenildi.

Gözaltında darp edilen kardeşlerden Şaban Tunca'nın beyin kanaması geçirdiği ve yoğun bakımda tutulduğu ortaya çıktı. Olayın öğrenilmesi üzerine Şaban Tunca'yı darp eden 3 polisin açığa alındığı açıklandı.

Emniyet Müdürlüğü yetkilileri ise Şaban Tunca'nın karakol merdivenlerinden indiği sırada ayağının demirlere takılarak düştüğünü ileri sürdü.

* İstanbul'un Üsküdar İlçesi'nde 4 Temmuz 2014'te Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın konvoyunun geçtiği esnada "Başbakan'a hakaret ettiği" iddiasıyla korumaları tarafından dövülen Avukat Fatih Abdullah Öztürk 12 Temmuz 2014'te yaptığı basın açıklamasında olayla ilgili suç duyurusunda bulunduğunu ifade etti.

* Diyarbakır'ın Kayapınar İlçesi'nde 12 Temmuz 2014'te trafikte iki araç sürücüsü arasında çıkan tartışmaya müdahale eden polis ekiplerinin araçlardan birinin sürücüsü Ramazan Dinç'i, eşi Emanet Dinç'i ve ağabeyi Muharrem Dinç'i darp ettiği, iki kardeşi daha sonra kelepçeleyerek gözaltına aldığı bildirildi.

* Konya'da 14 Temmuz 2014'te, polis memuru Ö.S.Ö. daha öncede arasında husumet olan ve iftar sonrasında tartışan komşularından Musa Altınok'un copleyarak yaraladı. Polis memurunun Musa Altınok'a yardıma gelen kızı ile eşini de bıçakladığı öğrenildi. Olay yerine gelen polis

ekiplerinin de çıkan ailenin evinde misafir olan bir kişiyi yaraladığı bildirildi.

* IŞİD'in Rojava'ya düzenlediği silahlı saldırılara karşı 16 Temmuz 2014'te Mardin'in Şevreşkê Köyü'nden sınırı geçerek Rojava'ya gitmek isteyen Kürt sanatçılar Seyda Perinçek ve Koma Çarnevna üyesi Serhad, askerler tarafından sınırda yakalanarak silah dipçikleri ile darp edildi.

* "Yasadışı dinleme yaptıkları" iddiasıyla 22 Temmuz 2014'te çeşitli kentlerde Emniyet Müdürlüğü amiri veya memuru olan ve polisin düzenlediği operasyon sonucu gözaltına alınan 115 kişinin oruç tutabilmeleri amacıyla sahur vaktinde yeterli ve uygun yiyecek verilmediği, yemek yerken de kelepçelerinin çıkarılmadığı gözaltındaki polislerin avukatları ve aileleri tarafından açıklandı.

* Malatya'da 16 Temmuz 2014'te, iftara yakın saatte bir mahallede komşular arasında çıkan kavga nedeniyle olay yerine giden polis ekiplerinin "bizi neden bu saatte çağırдыңız?" diyerek A.A.'yı darp ettiği ve gözaltına aldığı, tepki gösteren ağabeyi D.A. ile yengesini de copleyarak darp ettiği ortaya çıkan kamera kaydı görüntüleri sonucu öğrenildi.

* 26 Temmuz 2014'te bir açıklama yapan milletvekili Faysal Sarıyıldız, Şırnak'ın Cizre İlçesi'nin Rojava Sınırı'nda bulunan Katran Sınır Karakolu'nda görevli iki askerin sınırı geçmek isteyen bir kadına tecavüz ettiğini ileri sürdü.

* Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde 31 Temmuz 2014'te elektrik kesintilerini protesto etmek isteyen gruba polis ekiplerinin müdahalesi sırasında iki gaz bombası kapsülünün bir evin bahçesine düşmesi sonucu bahçede oturan 5 kişi gazdan etkilenerek hastaneye kaldırıldı.

* Erzurum'da 1 Ağustos 2014'te, Palandöken Devlet Hastanesi'nin acil servisinde görevli pratisyen hekim Furkan Ali Uygur, gözaltında tutulan bir kişiyi adli muayene için getiren polis memuru İ.İ. tarafından işlemleri geciktirdiği iddiasıyla muayene odasında tartaklandığını belirterek İ.İ. hakkında suç duyurusunda bulundu.

* Siirt'te 3 Ağustos 2014'te düzenlenen operasyonda "çeşitli gösterilerde polise taş attıkları" iddiasıyla gözaltına alınan Ferhat Toprak ve

Yusuf Ulu'nun gözaltında işkence gördükleri doktor raporları sonucu ortaya çıktı.

Sevk edildikleri savcıya da işkence gördüklerini anlatan 2 kişiden Ferhat Toprak "polise mukavemet ettiği ve taş attığı" suçlamalarıyla çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

* İzmir'in Karşıyaka İlçesi'nde sahil kenarında seyyar satıcılık yaparak geçimini sağlayan A.Y., 14 Ağustos 2014'te yanlarına gelen 20 kişilik zabıta ekibinin kendisini ve arkadaşı M.Ç.'yi zorla bir araca bindirerek dakikalarca darp ettiklerini açıkladı.

* Bursa'da, hurdacılık yapan Birol Demirci, oğlunun bıçaklanması sebebiyle 15 Ağustos 2014'te gittiği Yavuzselim Polis Karakolu'nda 7 polis tarafından darp edildiğini açıklayarak suç duyurusunda bulundu.

* Diyarbakır'da 19 Ağustos 2014'te Lice'de Mehdi Taşkın'ın askerlerin açtığı ateş sonucu öldürülmesini protesto gösterilerine katılarak polislere ses bombası attığı iddiasıyla gözaltına alınan U.Ö. (15) adlı çocuğun zırhlı bir aracın içinde dakikalarca dövüldüğü iddia edildi.

* Mahsum Korkmaz adına dikilen heykelin askerî birlikler tarafından yıkılmasının ardından Diyarbakır'ın Bismil İlçesi'nde gelişmeleri protesto etmek amacıyla 21 Ağustos 2014'te eylem yapan gruba müdahale eden polislerin gözaltına aldığı 9 kişinin İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde yoğun işkenceye maruz kaldıkları ileri sürüldü.

Konuya dair açıklama yapan Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Aslan, işkence gören 9 kişinin yürüyemez hale geldiğini söyledi.

* İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı 20 kişilik zabıta ekibinin Kartal Sahili'nde bir seyyar satıcının midye tezgâhını kırmasına tepki gösteren bir kişiyi dakikalarca darp ettiği ve sonra da olay yerinden uzaklaştığı cep telefonuyla çekilen görüntülerin ortaya çıkması sonucu 26 Ağustos 2014'te öğrenildi.

* Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde 31 Ağustos 2014'te, polis ekiplerinin slogan attığı iddia edilen bir grup çocuğa attığı gaz bombalarından birinin isabet ettiği H.E. (9) yüzünden yaralanarak hastaneye kaldırıldı.

* Van'da 30 Ağustos 2014'te Cumhuriyet Caddesi üzerinde aracını park etmeye çalışan Seyhan

Duman adlı kişi bilinmeyen bir nedenden dolayı tartıştığı polis ekibi tarafından yüzüne biber gazı sıkılarak darp edildi. Başından, sırtından ve kollarından yaralanan Seyhan Duman suç duyurusunda bulunmak amacıyla gittiği hastanede gözaltına alındı.

* "Yasadışı dinleme yaptıkları" iddiasıyla 1 Eylül 2014'te çeşitli kentlerde Emniyet Müdürlüğü amiri veya memuru olan ve polisin düzenlediği operasyon sonucu gözaltına alınan 33 kişiden eski İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Şube Müdürü Yakup Saygılı'nın gözaltında sözlü tacize ve fiziki müdahaleye maruz kalarak işkence gördüğü 2 Eylül 2014'te avukatları tarafından açıklandı.

* Diyarbakır'da "şüpheli kişi olduğu" iddiasıyla sivil polis ekibince gözaltına alınan Süleyman Atagün (19), götürüldüğü Emniyet Müdürlüğü'nde "akşam nerede olduğunu anlatması için" dövüldüğünü savunarak konuyla ilgili 9 Eylül 2014'te polislerden şikâyetçi oldu.

* IŞİD saldırılarına karşı Kobanê halkı ile dayanışmak amacıyla Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ne giden Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Dargeçit (Mardin) İlçe Eş Başkanı Abdurrahman Aslan ve gazeteci Faruk Siyahkoç, kendilerini durduran polislerce darp edildi. Olayın ardından gözaltına alınan Abdurrahman Aslan'ın Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

* IŞİD saldırılarından kaçarak hayvanlarıyla birlikte Türkiye'ye sığınan Kobanêli Ebdullah Hemed Ehmed, sınırı geçerken askerler tarafından gözaltına alındığını belirterek, götürüldüğü karakolda üç saat boyunca dövüldüğünü ve 300 hayvanına el konduğunu savundu.

Ebdullah Hemed Ehmed'in gördüğü işkence ve muamele nedeniyle Kobanê'ye geri döndüğü 24 Eylül 2014'te öğrenildi.

* Diyarbakır'ın Ergani İlçesi'nde bulunan Türk Silahlı Kuvvetleri'ne ait ikinci büyük mühimmat deposundan IŞİD'e silah yardımı yapıldığı iddiaları üzerine 27 Eylül 2014'te depoya yürüyen gruba polisin saldırması sonucu gözaltına alınan 28 kişinin gözaltında işkence gördüğü iddia edildi.

* Van'da 25 Eylül 2014'te düzenlenen Kobanê halkıyla dayanışma eylemine polis müdahalesi sonucu gözaltına alınan H.A. (16) ile A.A.'nın

(19) Emniyet Müdürlüğü'nde işkenceye maruz kaldıkları bildirildi.

* Kocaeli'nin Gebze İlçesi'nde 25 Eylül 2014'te düzenlenen ev baskınları sonucu gözaltına alınan ESP üyeleri Dilek Geçgin ve Zeynep Yeter Gerçek "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla çıkarıldıkları mahkemece tutuklandı. Gözaltında tutuldukları Terörle Mücadele Şubesi'nde darp edilen 2 kişiden Zeynep Gerçek Yeter'in ayrıca çıplak arama uygulamasına zorla tabi tutulduğu da öğrenildi.

* Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde öğretmenlik yapan Mesut Çetin, 25 Eylül 2014'te rahatsızlanan eşini Mardin'de götürdüğü özel bir hastanede gördüğü muameleye tepki göstermesi üzerine hastanenin özel güvenlik görevlilerince kendisinin, eşinin ve çocuğunun darp edildiğini ileri sürerek şikâyetçi oldu.

* IŞİD saldırılarına karşı Suruç'un Dewşen ve Bethe köylerinde sınır nöbeti tutarken 1 Ekim 2014'te askerlerce gözaltına alınan 10 kişinin Mert İsmail Jandarma Karakolu'nda işkence gördüğü açıklandı. Daha sonra Mürşitpınar Sınır Karakolu'na götürülen 10 kişinin burada da işkence gördüğü serbest bırakıldıktan sonra yaptıkları açıklamayla öğrenildi.

* Diyarbakır'ın Silvan İlçesi'nde bir protesto gösterisinin ardından gözaltına alınan T.T.'nin (16) götürüldüğü İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde copla darp edildiği belirtildi.

* IŞİD kuşatması altında olan Kobanê'den Türkiye'ye sığınmak amacıyla Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ne geçerken 5 Ekim 2014'te gözaltına alınan 160 kişinin tutuldukları Suruç Fen Lisesi'nde darp edilerek ölümle tehdit edildikleri ileri sürüldü.

* Ağrı'nın Doğubayazıt İlçesi'nde 10 Ekim 2014'te, gözaltındaki oğlunu görmek için adliye binası önüne gelen Hanımzer Sarıhan'ın (40) polislerce darp edilmesi sonucu çenesinin, burnunun ve el parmaklarının kırıldığı belirtildi.

* Kobanê'den Türkiye'ye sığınmak amacıyla Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ne geçerken 5 Ekim 2014'te gözaltına alınan ve 9 gündür Suruç Spor Salonu'nda gözaltında tutulan aralarında gazetecilerin ve çocukların da bulunduğu 261 Rojavalı, tutuldukları salonun kapısını zorlayınca polisin gaz bombalı saldırısına maruz kaldı.

Gözaltı işlemini protesto etmek için bazı Rojavalıların açlık grevi eylemine başlamaları üzerine yetkililerin toplam 9 çocuğun bulunduğu 261 kişiye yiyecek vermediği ileri sürüldü.

* Van'da Kobanê için yapılan destek eyleminde polisler tarafından gözaltına alınan Y.K.'nin (13) araç içinde ve götürüldüğü Emniyet Müdürlüğü'nde işkence gördüğü 13 Ekim 2014'te öğrenildi.

Y.K.'nin çene, bel, el ve kasık bölgesinin yanı sıra vücudunun çeşitli yerlerine cop darbesi aldığı, gözaltında tutulduğu süre boyunca sözlü tacize ve küfürlü ifadelerle maruz kaldığı ailesi tarafından açıklandı.

Y.K.'nin gözaltında tutulduğu Çocuk Şubesi'nde yanındaki 5 çocuğun da işkence gördüğü, bir çocuğu gördüğü işkence sonucu kolunun kırıldığı bildirildi.

* Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ne bağlı Henîrk Köyü'nde sınır nöbeti tutarken 14 Ekim 2014'te gözaltına alınan 4 kişiden Nevzat Uzunyay bindirildiği araçta bayılana kadar dövüldüğünü ve bir tarlaya bırakıldığını savundu.

* Muğla'da bir akaryakıt istasyonunda araç parkı nedeniyle Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü'nde görevli resmi kıyafetli polisi memuru S.G. ile tartışan Ramazan Bözoğlu'nun (23), S.G.'nin de bulunduğu 4 polis tarafından darp edildiği ve burnunun kırıldığı 18 Ekim 2014'te öğrenildi.

Daha sonra polislerce hastaneye götürülen Ramazan Bözoğlu'nu muayene eden doktorun "darp ve cebir izine rastlanmamıştır" raporu verdiği bildirildi.

* Diyarbakır'ın Kulp İlçesi'nde mezarlık ziyaretinden dönen Temirhan Bulut (35) ve Metin Bulut'un (25) kendilerini durduran jandarma ekibi tarafından gözaltına alındıkları 23 Ekim 2014'te öğrenildi.

Jandarmalar tarafından yüzlerine biber gazı sıkılarak darp edildiklerini ve saatlerce kelepçeli halde bekletildiklerini savunan iki kardeş suç duyurusunda bulundu.

* İstanbul'un Fatih İlçesi'nde 24 Ekim 2014'te gözaltına alınarak götürüldüğü Aksaray Polis Karakolu'nda 25 polis tarafından darp edilen Mert Mehmet Tilev (24) Kocamustafapaşa Semt Meydanı'nda 25 Ekim 2014'te satırla polislere saldırmak istedi.

Kendisini darp eden polislerin gelmesini isteyen Mert Mehmet Tilev, bir polisi yaraladığı gerekçeyle polislerin ensesine sıktığı kurşunla ağır yaralandı. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılan Mert Mehmet Tilev'in sağlık durumunun ciddiyetini koruduğu öğrenildi.

* İstanbul'un Beyoğlu İlçesi'ne bağlı Şişhane Semti'nde gaspa uğradığı için şikâyetçi olarak Kasımpaşa Polis Karakolu'na giden Turan Yılmaz'ın "yalan söylediği" gerekçesiyle Mustafa adlı sivil polis memuru tarafından darp edildiği 27 Ekim 2014'te öğrenildi.

Maruz kaldığı darptan ötürü beyin kanaması geçiren ve halen tedavi gören Turan Yılmaz'ın kendisini darp eden ve darp olayına müdahale etmeyen polisler hakkında yaptığı suç duyurusunun da sonuçlanmadığı bildirildi.

* Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 3 askerinin silahlı kişilerce öldürülmesi olayıyla ilgili yayın yasağı getirilmesinin ardından 29 Ekim 2014'te polis ekipleri Cengiz Topel Caddesi'ndeki işyerlerine ait kamera kayıtlarını topladı.

Bu sırada uygulamayı görüntülemek isteyen Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabirlerine saldırı özel harekât ekiplerinin sıktığı plastik mermilerden birinin DİHA muhabiri Nedim Türfent'in sırtına isabet ettiği öğrenildi.

* Diyarbakır'ın Bağlar İlçesi'nde yolda gerekçe göstermeden 2'si çocuk 5 kişiyi gözaltına alan polis ekibinin 5 kişiyi polis aracında darp ettiği, bir kişiyi öldürmekle tehdit ettiği öğrenildi.

* Dünya Kobanê Günü ilân edilen 1 Kasım 2014'te Muş'ta düzenlenen eyleme müdahale eden polislerin gözaltına aldığı Ö.D.O.'nun (16) ailesi, çocuklarının gözaltında darp edildiğini belirterek 3 Kasım 2014'te suç duyurusunda bulundu.

* Peşmergenin Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'nden 31 Ekim 2014'te Kobanê'ye geçişini takip eden Kurdistan TV Diyarbakır temsilcisi Mehmet Eren polisler tarafından darp edildi.

Konvoy Suruç'a geldiğinde polislerin konvoydan ayrılmalarını istediğini fakat kalabalık nedeniyle aracının konvoydan ayrılmadığını belirten Mehmet Eren maruz kaldığı şiddet nedeniyle bilincini yitirdiğini ve hastaneye kaldırıldığını ifade etti.

* Mersin'in Akdeniz İlçesi'nde 5 Kasım 2014'te, uzaklaştırıldığı meslek lisesinden tasdiknamesini almak için okula gelen Ümit Temmur'un polisler tarafından darp edilerek gözaltına alınmasına öğrenciler tepki gösterdi. Polisin havaya ateş ettiği müdahalede 6 öğrenci polisler tarafından silah dipçikleriyle darp edildi.

* Dünya Kobanê Günü ilân edilen 1 Kasım 2014'te Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'nde düzenlenen eyleme müdahale eden polislerin gözaltına aldığı C.Ö. (15), Ü.G. (13) ve adı öğrenilemeyen bir çocuğun aileleri, çocuklarının gözaltında darp edildiğini belirterek 5 Kasım 2014'te suç duyurusunda bulundu.

C.Ö.'nün ailesi, çocuklarına doktor tarafından her tarafı morluklar içinde olmasına rağmen "darp bulgusuna rastlanılmadı" yönünde rapor verdiğini ifade etti.

* Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde silahlı saldırı sonucu 3 askerinin yaşamını yitirmesinin faili olarak gözaltına alınan fakat farklı gerekçelerle tutuklanan Karani Tekin ve Ersin Ayvalık'ın gözaltı esnasında işkence gördükleri ileri sürüldü. 11 Kasım 2014'te açıklama yapan Karani Tekin'in ailesi iç organları zarar gördüğü için tedavi edilmesi gereken oğlunun hastaneye götürülmediğini ve suç duyurusunda bulunmak amacıyla gittikleri savcının dilekçelerini geri çevirdiğini ifade etti.

* İstanbul'un Sultanbeyli İlçesi'nde 10 Kasım 2014'te, kendisine gelen duruşma celbini almak için Fatih Polis Karakolu'na giden Ş.Ş. (26), "işlerine karıştığı" gerekçesiyle polislerin kendisini darp ettiğini savundu.

Coplanarak silah dipçikleriyle dövüldüğünü belirten Ş.Ş., aldığı darbeler nedeniyle elinin kırıldığını ifade etti. 5 polis hakkında suç duyurusunda bulunan Ş.Ş. verdiği ifadede parasını da el koyan polislerin maden suyu şişesini makatına sokmaya çalıştığını söyledi.

Ş.Ş., götürüldüğü hastanedeki doktorun da darp izlerini raporlamadığını belirtti. Olayda Ş.Ş.'nin yanı sıra iki kişinin daha dövüldüğü öğrenildi.

Ş.Ş.'ye işkence yapan 6 polis memuru işkence suçunu işledikleri gerekçesiyle 25 Kasım 2014'te tutuklandı.

Polislerin avukatlarının tutukluluğa dair yaptıkları itirazı değerlendiren Anadolu 5. Sulh Ceza

Mahkemesi 3 Aralık 2014'te polislerin tahliyesine karar verdi.

* Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 17 Kasım 2014'te bir polis memurunun okuldan evine giderken arkadaşıyla şakalaşan S.I.'yı (10) Emniyet Müdürlüğü'ne götürerek darp ettiği iddia edildi. Konuyla ilgili açıklama yapan ailesi, polis hakkında suç duyurusunda bulduklarını belirtti.

* İstanbul'un Bahçelievler İlçesi'nde 18 Kasım 2014'te narkotik madde araması yapan polis ekipleri, Abdullah Dadaş adlı kişiyi kaçtığı gerekçesiyle darp etti. Kaçması gerekçe gösterilerek "makul şüpheli" sıfatıyla olay yerinde sorgulanan Abdullah Dadaş daha sonra serbest bırakıldı.

* Van'da 25 Kasım 2014'te Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü dolayısıyla düzenlenen kadın yürüyüşü için Erchiş'ten Van'a gelmek isteyen 2 kadının ilçe girişinde polis tarafından ifadeleri alınmak üzere Çevik Kuvvet Merkezi'ne götürüldüğü ve burada polisler tarafından "ince arama" adı altında zorla elbiselerinin çıkarıldığı ortaya çıktı.

* Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde avukatlık yapan Fırat İke ve Uğur Yaşar'la gazeteci Yılmaz Gözyan, 28 Kasım 2014 gecesi akrep tipi zırhlı polis aracında bulunan polislerce durduruldu. Geç saatte neden dışarıda oldukları sorularak hakaret edilen 3 kişiden Fırat İke, avukat kimliğini göstermesi üzerine darp edilerek ters kelepçe takıldı ve üç saat boyunca o halde bekletildi. Serbest bırakılan 3 kişiden Fırat İke'ye yedi gün iş göremez raporu verildi.

* Mardin'de yaşları 15'in altında olan 3 çocuğu durduran 4 kişilik polis ekibinin çocukları dakikalarca darp ettikleri 30 Kasım 2014'te ortaya çıkan kamera kaydı görüntüleri sonucu öğrenildi.

* Van'da 3 Aralık 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekiplerinin, PKK'nin 36. kuruluş yıldönümünü etkinliklerine katıldıkları gerekçesiyle gözaltına aldığı 15 öğrencinin tutuldukları İl Emniyet Müdürlüğü'nde işkence gördükleri belirtildi.

Gözaltına alınan 15 kişiden 5'i çıkarıldıkları mahkemece "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 6 Aralık 2014'te tutuklandı.

* Ankara'nın Altındağ İlçesi'nde bulunan Uluğbey Anadolu Lisesi'nde 1 Aralık 2014'te, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeninin beraber müzik dinledikleri gerekçesiyle 2 öğrenciyi küfrederek darp ettiği ortaya çıktı.

* 8 Aralık 2014'te Erzurum H Tipi Cezaevi'ne yakınlarını ziyarete gelen grup arasında yer alan Abdulcebbar Tuz'u polisin gözaltına almak istemesi üzerine çıkan olaylarda grupta yer alan kadın ve yaşlılar elektrikli coplarla darp edildi. Polis saldırının ardından Abdulcebbar Tuz'u da gözaltına aldı.

* Kocaeli'de 8 Aralık 2014'te bir fabrikanın Yahyakaptan Mahallesi halkıyla yaptığı Çevre Etki Değerlendirme (ÇED) toplantısını izleyerek haberleştirmek isteyen Kocaeli Gazetesi muhabiri Erhan Altıparmak, Özgür Kocaeli Gazetesi muhabiri Ayşegül Kalaycı ve Demokrat Kocaeli Gazetesi'nden Suriye Çatak fotoğraf çekilmesine izin vermeyen polislerce darp edildi.

* Siirt'in Eruh İlçesi'nde 9 Aralık 2014'te belediye binası çevresinde kimlik kontrolü yapan özel harekât polislerinin yoldan geçmekte olan N.A. adlı lise öğrencisini darp ettikleri bildirildi. Aldığı darbeler nedeniyle kafatasında çökme meydana gelen N.A. Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne sevk edildi.

* İstanbul'da 11 Mart 2014'te kendilerine saldırı ve bazı arkadaşlarını yaralayan aşırı sağcı öğrenci grubunu protesto ederek üniversite kampusuna girmek isteyen Marmara Üniversitesi öğrencilerine müdahale eden polis ekipleri 16 öğrenciyi darp ederek gözaltına aldı.

* İstanbul'un Gaziosmanpaşa İlçesi'nde 8 Aralık 2014'te düzenlenen bir eyleme katılan eylemciyle kıyafeti benzediği için gözaltına alınan kot yıkama atölyesi işçisi R.C.'nin (15) götürüldüğü Karayolları Polis Karakolu'nun saatlerce darp edildiği ileri sürüldü. Tutuklanması talebiyle savcılığa sevk edilen R.C. serbest bırakıldı.

* Trabzon'da çevik kuvvet ekibinde görevli polislerin, tartıştıkları bir kişiyi Atatürk Meydanı'nda dakikalarca darp ettikleri ortaya çıkan kamere kaydı görüntüleri sonucu 14 Aralık 2014'te öğrenildi.

* IŞİD saldırıları nedeniyle Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ne gelen fakat 15 Aralık 2014'te yeniden Kobanê'ye geçmek isteyen İsmet Teyar (25) adlı

Rojavali'nın sınırı geçerken kendisini gözaltına alan askerlerin işkencesine maruz kaldığı ileri sürüldü. Baygın halde bulunan İsmet Teyar'ın Kobanê'ye getirilerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

* Ankara'da 14 Aralık 2014'te, bir iş için Tandoğan Meydanı civarında yakınlarının bulunduğu kahvehanenin önüne aracını park eden Rıfki Gezer'in yanına gelen trafik ve asayiş görevlisi "yunus timleri" tarafından darp edildiği ortaya çıktı. Saldırıya müdahale eden araçtaki 3 kişi ile kahvehanede bulunan 9 kişiyi de darp ederek biber gazı sikan polisin daha sonra gözaltı işlemi uygulamadığı öğrenildi. Rıfki Gezer, araçtan indikten sonra polisin kendisinin Kürt olduğunu anlaması üzerine tavırlarının değiştiğini ve sertleştiğini belirtti.

* Eskişehir'de 28 Aralık 2014'te polisin yolda kimlik sorduğu Kürt öğrencilerin "gereksiz kimlik göstermeyeceklerini" belirterek uygulamaya karşı çıkmaları üzerine polis ekipleri öğrencilere biber gazı sıkarak havaya ateş açtı.

Müdahalenin ardından 8 öğrenci gözaltına alındı.

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 29 Aralık 2014'te, yolda yürürken sivil polislerin gerekçe göstermeden kendisini gözaltına almak istemelerine karşı çıkan Kahraman Caba'nın dakikalarca dövüldüğü ve zırlı bir polis aracına bindirildiği kamera kaydı görüntülerinin ortaya çıkmasıyla öğrenildi.

* Şırnak'ın Kumçatı Beldesi'nin Belediye Eşbaşkanı Mehmet Demir ve beraberindeki DBP Belde Örgütü Eş Başkanı Dursun Çakır ile Belediye Meclis üyesi Hamit Ayan'ı 29 Aralık 2014'te kontrol noktasında durduran polis ekiplerinin, 3 kişiyi gözaltına alarak çıplak arama işkencesini uyguladıkları ileri sürüldü.

* Hakkâri'de 28 Aralık 2014'te düzenlenen Roboski anmasına katıldığı iddiasıyla gözaltına alınarak tutuklanan R.E.'nin (16) gözaltında darp edildiği ailesi tarafından açıklandı.

5. DEVAM EDEN veya SONUÇLANAN GÖZALTINDA İŞKENCE ve KÖTÜ MUAMELE DAVALARI

* Öztürk Aladağ

İstanbul'da 1 Mayıs 2009'da İşçi Bayramı dolayısıyla düzenlenen gösterilere müdahale eden polis ekiplerinin, Tarlabası Caddesi'nin ara sokaklarında eylemcilerden Öztürk Aladağ'ı (28) yere yatırarak copla dövmeleri amatör bir kamera tarafından kaydedilmiş ve basına yansımıştı.

Aldığı sağlık raporu ve kamera kaydıyla birlikte şikâyetçi olan Öztürk Aladağ'ın başvurusu kabul edilmiş ve Öztürk Aladağ'ın şikâyeti aynı sokakta sürüklenerek gözaltına alınan Naciye Kaplan'ın şikâyetiyle, 13 Mayıs 2010'da birleştirilerek, beş polis memuru hakkında, Bakırköy 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 30 Haziran 2010'da dava açılmıştı. Fakat sanık polis memurlarının amiri olması nedeniyle İstanbul Emniyet Müdürlüğü Çevik

Kuvvet Şube Müdürü Gökhan Özsavaş hakkındaki şikâyete 30 Haziran 2010'da takipsizlik kararı verilmişti.

Öztürk Aladağ'ın avukatı Meral Hanbayat'ın karara itiraz etmesi üzerine, mahkeme heyeti, Gökhan Özsavaş'ın "olay sırasında Beyoğlu'nda değildim. Zor kullanma sınırının aşılması yönünde talimat vermem mümkün değil" şeklindeki savunmasına rağmen "amirin işkence yapıldığını öngörmesine rağmen işkenceye müdahalede bulunmaması dolayısıyla işkence yapılmasını zımnen rıza gösterdiğini bu nedenle işkence suçunu işlediğini" ileri sürerek Gökhan Özsavaş hakkındaki takipsizlik kararını 3 Eylül 2010'da kaldırmıştı.

Beş polis memuruyla beraber Gökhan Özsvaşı'nın da yargılanmasına İstanbul 18. Ağır Ceza Mahkemesi'nde sonuçlandırıldığı 14 Ocak 2014'te öğrenildi.

24 Aralık 2013'te görülen karar duruşmasında mahkeme heyeti, işkence yapmakla suçlanan sanıkların delil yetersizliğinden beraat etmesine karar verdi.

Ceyda Sungur

İstanbul'da 28 Mayıs 2013'te, Gezi Parkı'ndaki ağaçların söküleceği ve ya kesileceği iddiaları nedeniyle eylem yapan gruba polis memurları müdahale ederken Ceyda Sungur'u hedef alarak biber gazı sıkan polis memuru Fatih Zengin (23) hakkında başlatılan soruşturma sonunda iddianame hazırlandığı 14 Ocak 2014'te öğrenildi.

İddianamede, hiçbir uyarıda bulunmayan polis memuru Fatih Zengin'in "Toplumsal Olaylarda Görevlendirilen Personelin Hareket Usul ve Esaslarına Dair Yönerge" ile "Göz Yaşartıcı Gaz Silahları ve Mühimmatlarını Kullanım Talimatı"na aykırı hareket ederek "görevini kötüye kullandığı" belirtildi ve Fatih Zengin'in söz konusu suçlamadan 2 yıla kadar hapis ile cezalandırılması ve meslekten men edilmesi talep edildi.

9 Ocak 2014'te hazırlanan ve değerlendirilmesi amacıyla İstanbul 4. Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderilen iddianamenin kabul edilmesi halinde Fatih Zengin'in yargılanmasına önümüzdeki günlerde başlanacak.

Davaya 13 Mayıs 2014'te başlandı. Fatih Zengin, İstanbul 18. Sulh Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılmadı.

Duruşmada müştekinin ifadesini alan hâkim, dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla duruşmayı erteledi.

25 Haziran 2014'te devam eden duruşmada taraf avukatlarının taleplerini dinleyen hâkim, yakın mesafeden sıkılan biber gazının etkilerinin tespit edilebilmesi için Ceyda Sungur'un Adli Tıp Kurumu'na sevk edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

11 Aralık 2014'teki duruşmaya katılan Fatih Zengin, Çağlayan 73. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada verdiği ifadede günlerce uykusuz kalması ve saatlerce ayakta beklemesi nedeniyle sağlıklı düşünemediğini ve bu nedenle biber gazını sığıttığını iddia etti.

Duruşma sonunda hâkim, sanık savunmasında belirtilen müdür yardımcısı Ramazan Emekli, Zeki Bayrak ve Mesut Karabıyık'ın tanık olarak dinlenmesi için ilgili birimlere yazı yazılmasına karar vererek duruşmayı 10 Mart 2015'e erteledi.

Ferhat Özcan

İstanbul'un Bahçelievler İlçesi'ne bağlı Şirinevler Semtinde 11 Ağustos 2013'te park yeri nedeniyle çıkan kavgada Ferhat Özcan'ın (24) polis memuru Hakan Özdemir tarafından darp edildiği ve bu nedenle beyin ameliyatı geçirdiği 5 Eylül 2012'de öğrenilmişti.

Ferhat Özcan'ın şikâyeti üzerine Hakan Özdemir'in savcılıkta verdiği ifadede "Ferhat Özcan beni iterek yere düşürdü. Arkasından bana yumrukla vurdu. Ben yere düşünce silahım da düştü. Bir ara silahımı almaya niyetlendi. Beni ölümle tehdit etti. Ben şahsa sadece bir yumruk attım. Düşerken bir yere çarptığımı gördüm ancak hatırlamıyorum. Kaldırma da çarpmış olabilir. Silahla vurmadım" demişti.

Olayın ardından Hakan Özdemir, babası ve köylüsü Hasret Kum hakkında açılan davaya 20 Ocak 2014'te devam edildi. Bakırköy 14. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada tarafların ifadesini alan mahkeme heyeti duruşmayı dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla erteledi.

S.T.

Hakkâri'de 23 Nisan 2009'da düzenlenen bir protesto gösterisinde, yakaladığı S.T.'ye (14) silahının dipçığıyle vurarak ağır yaralayan özel harekât timine bağlı polis memuru B.T. hakkında açılan dava 2011 yılında sonuçlanmıştı.

Isparta 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yapılan yargılama sonunda sanık B.T.'ye "taksirle (istemedi) insan yaraladığı" gerekçesiyle verdiği altı ay yedi günlük hapis ceza verilmiş ve sadece bir duruşmaya katılan B.T.'nin duruşmalardaki iyi hali dikkate alınarak hükmün açıklanması geriye bırakılmıştı.

S.T.'nin avukatının karara itiraz etmesinin ardından itirazı inceleyen Yargıtay 12. Ceza Dairesi ceza 2 yılın altında olduğu için "kararın temyize tabi olmadığını" belirterek dosyayı iade etmişti. İtirazın incelenmesi için üst mahkeme konumundaki Isparta 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilen dosyayı inceleyen mahkeme heyetinin

itirazın reddine karar verdiği 30 Ocak 2014'te öğrenildi.

X.X., X.X.

İzmir'in Buca İlçesi'ndeki Rüştü Ünsal Polis Meslek Yüksekokulu'nda 2007 yılında eğitim çalışmaları sırasında, eğitimci komiser yardımcısı A.Ç.'nin, polis memuru adayı iki öğrenciyi "eğitime geç kaldıkları" gerekçesiyle tokatlayıp dövdüğü 1 Ocak 2011'de ortaya çıkmıştı. Bir öğrencinin cep telefonu kamerasıyla kaydettiği görüntüleri arkadaşlarına dağıttığını öğrenen okul yönetiminin okulda bulunan telefonlardaki tüm görüntüleri sildirdiği fakat öğrencilerden birinin görüntüleri okul dışında bir arkadaşına göndermesi sonucu okuldaki şiddet öğrenilmişti.

Konuyla ilgili başlatılan soruşturma sonunda haklarında dava açılan A.Ç.'nin ve dönemin okul müdürünün yargılanmasının sona erdiği 3 Şubat 2014'te öğrenildi.

İzmir'de ilgili sulh ceza mahkemesindeki karar duruşmasında hâkimin A.Ç.'ye 10 ay, dönemin okulu müdürüne ise 2 ay 15 gün hapis cezası verdiği öğrenildi. Ancak hâkim beş yıl süreyle hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Hasan Akbaş, Birkan Bulut

Ankara'nın Mamak İlçesi'ne bağlı Tuzluçayır Mahallesi'nde Fethullah Gülen ve Cem Vakfı Onursal Başkanı İzzettin Doğan'ın işbirliğiyle yapılmak istenen cami-cemevi-aşevi projesini protesto etmek amacıyla 9 Eylül 2013'te düzenlenen gösteriye saldıran çevik kuvvet polis ekipleri, gösterileri ve saldırıyı bir inşaattan takip eden Evrensel Gazetesi muhabiri Hasan Akbaş ile Hayat Gazetesi muhabiri Birkan Bulut'u inşaattan atmakla tehdit ederek darp edilmişti.

Olayla ilgili suç duyurunu soruşturan savcılığın takipsizlik kararı verdiği 6 Şubat 2014'te öğrenildi.

4 Kişi

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Mücadele Şubesi eski Müdürü Adil Serdar Saçan ile Alper Özdemir, Semih Günaydın, Ahmet İhtiyaroğlu, Serdar Akça, Metin Rakipoğlu, Yalçın Işık ve Candan Eren adlı yedi polis memuru hakkında 28 Şubat 1997'de gözaltına alınan 4 kişiye işkence yaptıkları gerekçesiyle başlatılan soruşturmaya TMY'nin 10. maddesiyle görevli İstanbul Cumhuriyet Savcılığı'nın 10 yıllık za-

manaşımı süresinin dolması nedeniyle takipsizlik kararı verdiği 19 Şubat 2014'te öğrenildi.

Cüneyt Uslu

İstanbul'un Kadıköy İlçesi'nde 12 Mayıs 2012'de oynanan Fenerbahçe-Galatasaray maçından sonra çıkan olaylarda Cüneyt Uslu adlı taraftarı sporcuların sahaya çıktığı tünele kelepçelerek darp eden Süleyman Esirger adlı sivil polis memuru hakkında 12 yıl 6 aya kadar hapis cezası talebiyle açılan dava 19 Şubat 2014'te sonuçlandı.

"Kasten yaralama", "hakaret" ve "tehdit" suçlarından yargılanan Süleyman Esirger'in Anadolu 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasında sanığın son savunmasını alan hâkim verdiği 1 yıl 10 ay 15 günlük hapis cezasını erteledi.

5 Kişi

İstanbul'un Bahçelievler İlçesi'nde 4 Ağustos 2012'te, "uyuşturucu madde kullandıkları" gerekçesiyle darp edilerek gözaltına alınan Servet Karataş ve Kemal Karataş, araç içinde ve götürüldükleri 75. Yıl Polis Karakolu'nda da darp edilmişlerdi.

Hastaneye kaldırılan Kemal Karataş'ın durumunu gören ağabeyleri Cengiz Karataş ve Diyaettin Karataş da annelerinin hastanede tekmelenmesi nedeniyle tartışma yaşadıkları polisler tarafından dövülmüştü. Olayın sonunda Cengiz Karataş'ın görme, Diyaettin Karataş'ın da duyma kaybı yaşadığı öğrenilmişti.

Darp olayından üç gün sonra dört kardeş hakkında polislerin suç duyurusu üzerine "hakaret, darp ve direnme" suçlamalarından 3 yıldan 10 yıla kadar hapis cezası talebiyle iki ayrı dava açıldığı 22 Şubat 2014'te öğrenildi.

Servet ve Kemal Karataş hakkında açılan dava Bakırköy 8. Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam ederken Cengiz ve Diyaettin Karataş hakkında açılan dava ise Bakırköy 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam ediyor.

Her iki dava devam ederken dört kardeşin suç duyurusu üzerine 8 polis hakkında olaydan 18 ay sonra "kasten yaralama" suçundan dava açıldığı ve yargılamaya 8 Mayıs 2014'te başlanacağı bildirildi. Davanın seyrine dair bilgi edinilemedi.

Mustafa Erdem Kahveci, Burcu Özyayın

İstanbul'un Beşiktaş İlçesi'nde 28 Nisan 2013'te, Maçka Parkı'nda bir bankta oturup sigara içen gazeteci Mustafa Erdem Kahveci ile avukat Burcu

Özaydın'a "sigara içmek yasak" diyen polis ekibi açık havada böyle bir yasak olmadığını söyleyen iki kişiyi ters şekilde kelepçeleterek gözaltına almıştı.

Olayın ardından gözaltında işkence gören iki kişi ile polislerin karşılıklı suç duyuruları üzerine Burcu Özaydın ve Murat Erdem Kahveci hakkında "direnme ve hakaret" suçlamalarından; 5 polis hakkında ise "işkence" suçundan dava açıldı.

Polislerin yargılandığı davanın 21 Şubat 2014'te başlayan duruşmasında sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, şikâyetçilerin davaya katılma taleplerini kabul ederek duruşmayı erteledi.

Utku Kalı

Hatay'ın Reyhanlı İlçesi'nde 52 kişinin ölümüne neden olan çifte bombalı saldırıya dair istihbarî bilgileri sızdırdığı gerekçesiyle tutuklanan er Utku Kalı'nın yargılanmasına 3 Mart 2014'te devam edildi.

Samsun 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada mahkeme heyeti, özel yetkili mahkemelelerin akibetinin beklenmesine karar vererek duruşmayı 10 Mart 2014'e erteledi.

İbrahim Sil

Aydın'ın Kuşadası İlçesi'nde 24 Haziran 2004'te, çalıştığı büfede Ahmet Kaya'nın bir şarkısını dinlediği gerekçesiyle polis memurları M.B. ve B.O. tarafından darp edilen İbrahim Sil'in açtığı davanın sonuçlandığı 7 Nisan 2014'te öğrenildi.

Soruşturma safhasının dört yıl sürdüğü ve 2008 yılında başlayan davanın 19 Şubat 2010'da Kuşadası 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen karar duruşmasında "işkence" suçundan 9 yıl hapis cezası talep edilen polis memurlarına 8'er ay hapis cezası ve memuriyetten men cezası verilmişti.

Kararın ardından İbrahim Sil'in avukatı Fuat Aldemir, sanıkların diğer suçlardan da ceza almaları için temyiz başvurusunda bulunmuştu. Bunun üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 14. Ceza Dairesi'nin sanıklara yöneltilen suçların eski TCK'nin belirtilen maddeleri kapsamına göre 7 yıl 6 aylık zamanaşımına uğramasına karar verdiği ortaya çıktı.

Evrım Lüleci

Ankara'da 3 Eylül 2012'de Evrim Lüleci, geri geri giden polis aracının eşi Banu Lüleci'ye çarpması

üzerine uyardığı polis aracındaki polis memurları tarafından yüzüne biber gazı sıkılarak telsizle darp edilmişti.

Olayın ardından tarafların karşılıklı suç duyurusu üzerine açılan davanın sonuçlandığı 21 Nisan 2014'te öğrenildi. Ankara 8. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada hâkim Evrim Lüleci'ye "kamu görevlisine hakaret ettiği" iddiasıyla 75 gün adli para cezası verdi.

Polis memuru A.D.'ye "basit yaralama" suçundan verilen 180 gün adli para cezası ise sanığın suçu "elem ve tahrik altında işlediği" gerekçesiyle 37 güne indirilerek günlüğü 20 liradan 740 lira para cezasına çevrildi.

F.C.

İzmir'de 16 Temmuz 2011'de ailesiyle birlikte eğlenmeye gittiği müzikhole gelen polis ekipleri tarafından "üzerinde kimliği bulunmadığı" gerekçesiyle darp edilerek gözaltına alınan F.C.'nin (37) Karabağlar Polis Karakolu'nda iki sivil polis memuru tarafından dakikalarca dövüldüğü ve cinsel tacize maruz kaldığı ortaya çıkmıştı. İşkenceye tanık olan diğer polis memurlarının da olaya müdahale etmediği bulunan kamera kaydı görüntüleri sonucu 9 Aralık 2011'de öğrenilmişti.

Olaydan sonra F.C. hakkında kendilerine direndiği ve küfrettiği iddiasıyla polis memurlarının suç duyurusunda bulunması üzerine F.C. hakkında "görevli polis memurunu yaraladığı ve polis memuruna hakaret ettiği" iddialarıyla 6,5 yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açıldı.

Kamera görüntüleriyle işkencenin tespit edilmesine rağmen polis memurları T.D., N.A., H.Y. ve B.S. hakkında ise "zor kullanma yetkisine ilişkin sınıırın aşarak basit yaralama" suçunu işledikleri iddiasıyla 6 aydan 1,5 yıla kadar hapis cezası istemiyle 28 Kasım 2011'de dava açılmış, daha sonra iddianameye "tehdit" suçunun da eklenmesiyle birlikte polis memurları hakkında istenen hapis cezası 6 yıla çıkarılmıştı.

Görüntülere ilişkin bilirkişi raporunda F.C.'nin darp edilmesini gizleyen komiser yardımcısı Mustafa Dinçer ile polis memurları Murat Kavlak ve Ümit Sadioğlu hakkında "suç delillerini kamu görevlisi olarak görevleriyle bağlantılı olacak şekilde gizledikleri" gerekçesiyle TCK'nin 281. maddesi uyarınca dava açıldı.

Davanın karar duruşması 22 Nisan 2014'te görüldü. İzmir 9. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada hâkim, sanıklara verdiği birer yıl 3'er aylık hapis cezasında hükmün açıklanmasının 5 yıl süreyle geri bırakılmasına karar verdi.

Öte yandan olaydan sonra ortaya çıkan kamera görüntüleri sonucu ise işkencenin tespit edilmesine rağmen polis memurları T.D., N.A., H.Y. ve B.S. hakkında ise "zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılarda basit yaralama" suçunu işledikleri iddiasıyla 6 aydan 1,5 yıla kadar hapis cezası istemiyle 28 Kasım 2011'de dava açılmış, daha sonra iddianameye "tehdit" suçunun da eklenmesiyle birlikte polis memurları hakkında istenen hapis cezası 6 yıla çıkarılmıştı.

5 Aralık 2011'de iddianameyi kabul eden İzmir 17. Sulh Ceza Mahkemesi'nde görevden uzaklaştırılan polis memurlarının yargılanmasına 15 Şubat 2012'de başlanmış ve duruşmada mahkeme başkanı, "suçun niteliğinin değişmesi" dolayısıyla "görevsizlik" kararı vererek dosyayı Asliye Ceza Mahkemesi'ne göndermişti.

Dosyayı kabul eden ve yenilenen iddianamede dört polis memurunun yargılanması için gün belirleyen İzmir 12. Asliye Ceza Mahkemesi ise, "olayın işkence suçu olduğunu" belirterek dosyaya "görevsizlik" kararı verdi ve sanık polis memurlarının "işkence" suçundan yargılanmaları için dosyayı Ağır Ceza Mahkemesi'ne göndermişti.

4 polis memurunun ve F.C.'nin yargılanmasına 5 Haziran 2014'te devam edildi. Duruşmada esas hakkındaki mütalaasını sunan savcı F.C.'nin üzerine atılı suçlamalardan 8 yıl 9 aya kadar hapis cezası almasını talep etti.

Savcı, 3 polis memuruna 1 yıl 1 aya kadar hapis cezası verilmesi isterken, bir polis memurunun da beraat etmesini talep etti. Savcı, görüntülere yansıyan dayığı işkence saymama gerekçesini ise, "sanık polislerin işkence kastı ile değil, kendilerine hakaret edilmesinden duydukları kızgınlıkla bu suçu işlemişlerdir" ifadesiyle açıkladı.

Mahkeme heyeti, taraf avukatlarının savunma için süre istemeleri üzerine duruşmayı erteledi.

Yargılamaya 3 Temmuz 2014'te devam edildi. Duruşmada kararın açıklanması beklenirken, mahkeme heyetinin başkanı geçici görevle dos-

yaya baktığını belirterek karar için duruşmayı erteledi.

16 Ekim 2014'te devam eden duruşmada savcının değişmesi nedeniyle mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

D.Ö.

Mersin'de 11 Eylül 2013'te bir parkta oynayan D.Ö.'yü (8) döven polis memuru Osman Deniz hakkında "işkence" suçundan 15 yıl hapis cezası istemiyle dava açıldığı 3 Mayıs 2014'te öğrenildi.

Olaya dair belgeleri değiştiren 3 polis memuru hakkında da "resmi evrakta sahtecilik" suçlamasından 2'şer yıl hapis cezasının talep edildiği yargılamaya Mersin 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 17 Temmuz 2014'te başlandı.

Mersin 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanık polisler Ömer Faruk Karataşlı, Beyazıt Daz, Hasan Karamık ve Osman Deniz'in olay gününe dair iddialarını ve D.Ö.'nün ailesini dinleyen mahkeme heyeti, sanık Osman Deniz'in tutuklanması talebini reddederek tanıkların dinlenmesi amacıyla duruşmayı 24 Ekim 2014'e erteledi.

Osman Deniz adlı polis memurunun görevine döndüğü 24 Eylül 2014'te öğrenildi.

Olayın meydana geldiği Sıteker Polis Karakolu'ndan alınan Osman Deniz'in Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü'nde görevlendirildiği öğrenildi.

Mersin 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 24 Ekim 2014'te devam edecek olan davada Osman Deniz "işkence" suçundan, Ömer Faruk Karataşlı, Beyazıt Daz, Hasan Karamık adlı polisler de "işlenen suçu bildirmemek" suçundan yargılanıyorlar.

Ahmet Koca

İstanbul'un Fatih İlçesi'nde 18 Haziran 2012'de hamile bir yakını hastaneye yetiştirmek için araç kullanan Ahmet Koca (23), yol kontrolü yapan polis ekibi tarafından durdurulmuştu. Ahmet Koca'nın hastaneye yetişmek için polis ekibine itiraz etmesi ve telefonda Kürtçe konuşması nedeniyle olay yerinde bulunan 10 polis memuru tarafından dakikalarca dövüldüğü, bazı polis memurlarının Ahmet Koca'ya kemerle vurdukları daha sonra da gözaltına aldıkları olayı görüntüleyen bir telefon kamerası kaydının ortaya çıkması sonucu öğrenilmişti. Ahmet Koca'nın tutulduğu polis aracında da darp edildiği ve gö-

zaltına alınmasına rağmen polis karakoluna götürülmediği de ortaya çıkmıştı.

Görüntüler üzerine açılan davada İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 11 polis memurunun "işkence yapmak" suçunu işledikleri gerekçesiyle 12'şer yıla kadar hapis cezası talebiyle yargılanmasına 21 Mayıs 2014'te devam edildi.

Duruşmada esas hakkındaki mütalaasını sunan savcı, "işkence" suçunun sabit olduğu gerekçesiyle sanıklara 12 yıla kadar hapis cezası verilmesini talep ederek olaya müdahale etmeyen polis memurları hakkında da "suçu önlememek ve delilleri toplamamak" fiillerinden suç duyurusunda bulunulmasını istedi.

Mahkeme heyeti, tarafların esas hakkındaki savunmalarını hazırlamaları amacıyla duruşmayı erteledi.

11 polis memurunun yargılanmasına 13 Ekim 2014'te devam edildi.

Bir önceki duruşmada esas hakkındaki mütalaasını sunan savcı, "işkence" suçunun sabit olduğu gerekçesiyle sanıklara 12 yıla kadar hapis cezası verilmesini talep ederek olaya müdahale etmeyen polis memurları hakkında da "suçu önlememek ve delilleri toplamamak" fiillerinden suç duyurusunda bulunulmasını istemişti.

Davada aynı zamanda sanık olarak da yer alan Ahmet Koca'yla ilgili mütalaasını 13 Ekim 2014'teki duruşmada sunan savcı, "Ahmet Koca'ya yönelik suçlamaların soyut iddialardan öteye gitmediğini" ifade ederek "kamu görevlisine direnmek" suçundan beraat kararı verilmesini talep etti.

Mahkeme heyeti, tarafların esas hakkındaki savunmalarını hazırlamaları amacıyla duruşmayı erteledi.

Dava 30 Ekim 2014'te sonuçlandı.

Duruşmada tarafların esas hakkındaki mütalaaya karşı son savunmalarını alan mahkeme heyeti, sanıklardan Mehmet Karakoyun, Seyit Ali Aktaş, Can Ahmet Akgün, Ahmet Gülen ve Ahmet Özdemir adlı polisleri tüm suçlamalardan beraat ettirdi.

Diğer sanık polisler Adem Doğan, Muhammet Mustafa Gülcan, Atalay Erzurumlu, Ali Yener, Fatih Kalabalık ve Mustafa Altınok'a ise "işkence" yerine "eziyet" suçundan 2'şer yıl hapis cezası veren mahkeme heyeti, sanıkların duruşmalar-

daki iyi hallerinden ötürü 1'er yıl 8'er aya düşürdüğü hapis cezalarını 5 yıl süreyle de erteledi.

Davada aynı zamanda sanık olarak da yer alan Ahmet Koca hakkında da "kamu görevlisine direnmek" suçundan beraat kararı verildi.

Erdal Bakırcı

İstanbul'un Maltepe İlçesi'ne bağlı Başibüyük Mahallesi'nde 2008 yılında gecekondu yıkımı sırasında yapılan gösteride polisin kullandığı gaz bombası fişeklerinden birisinin isabet etmesi sonucu kafatası kırılan Erdal Bakırcı'yla ilgili açılan davanın sonuçlandığı 21 Mayıs 2014'te öğrenildi.

Anadolu 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada "taksirle yaralamaya sebep olmak" suçlamasından yargılanan 5 polis memuru hakkında hâkimin "kesin ve inandırıcı delil olmadığı" gerekçesiyle beraat kararı verdiği bildirildi.

Doğukan Bilir

Gezi Parkı eylemleri devam ederken Eskişehir'de düzenlenen protesto gösterilene katıldığı için Doğukan Bilir adlı öğrenciyi sopalarla döven Şahan Gökpunar, Hüseyin Engin ve Selçuk Bal adlı polis memurları ile Ali İsmail Korkmaz Davası'nda da adı geçen Serkan Kavak hakkında hazırlanan iddianamenin kabul edildiği 24 Mayıs 2014'te öğrenildi.

"Basit yaralama" suçundan haklarında dava açılan 3 polis memuru ile bir sivilin yargılanmasına Eskişehir 4. Sulh Ceza Mahkemesi'nde başlanacaktı.

Mahkemenin sanıklar Şaban Gökpunar, Hüseyin Engin ve Selçuk Bal adlı polis memurları ile Serkan Kavak adlı sivil hakkında açılan davada "görevsizlik" kararı vermesi üzerine dosyanın gönderildiği Eskişehir 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılamaya 16 Eylül 2014'te başlandı.

Duruşmada olayın "işkence" suçu kapsamına girdiğini belirten hâkim "görevsizlik" kararı verdi ve dosyayı ağır ceza mahkemesine gönderdi.

Ancak dosyanın gönderildiği Eskişehir 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin hiçbir gerekçe bildirmeden, "görevsizlik" kararını kaldırdığı ve yargılamanın devam etmesi için dosyayı Eskişehir 9. Asliye Ceza Mahkemesi'ne geri gönderdiği 1 Ekim 2014'te öğrenildi.

Davaya Eskişehir 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 1 Aralık 2014'te başlandı.

Duruşmada mütalaasını sunan savcı, Doğukan Bilir'e coplarla vurdukları görülen polisler Şaban Gökpunar ve Selçuk Bal ile meşe odunuyla vuran Serkan Kavak hakkında "kasten yaralama" suçundan TCK'nin 86/3. maddesi uyarınca 1'er yıl 6'şar aya kadar hapis cezası verilmesini istedi.

Hâkim, sanıkların son savunmalarını hazırlamaları amacıyla duruşmayı 22 Aralık 2014'e erteledi.

Dava 22 Aralık 2014'te sonuçlandı.

Eskişehir 9. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada kararını açıklayan hâkim, polisler Şaban Gökpunar ve Selçuk Bal ile meşe odunuyla Doğukan Bilir'e vuran Serkan Kavak'a verdiği 3'er bin TL'lik adli para cezasında hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.

Daha önce cezanın ertelenmesi alması nedeniyle Serkan Kavak için verilen kararı bozan hâkim, sivil sanığın 3000 TL'lik cezayı 12 taksitte ödemesine karar verdi.

4 Kişi

Gaziantep'te 2012 yılında meydana gelen bir trafik kazası nedeniyle taraflar arasında çıkan tartışmaya müdahale ederek aynı aileden 4 kişiyi gözaltına alarak döven ve polis aracının içinde biber gazı sıkıyan Murat Tabur, Fatih Mert, Şehmus Babat, Önder Özaslan, Yusuf Kılıç, Hüseyin Aksüt, Mehmet Emin Bozkoyun ve Nihat Belhan adlı 8 polis memuru hakkında "yaralama ve hakâret" suçlarından açılan davaya 28 Mayıs 2014'te devam edildi.

Gözaltında işkence gören 4 kişinin de "görevli memura mukavemet etmek" suçundan yargılandığı davanın Gaziantep 6. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmasında taraf avukatlarını dinleyen hâkim, vuku bulan olayın TCK'nin 94. Maddesindeki işkence suçu kapsamına girdiğini ve yargılamanın ağır ceza mahkemesinde devam etmesi için dosyaya "görevsizlik" kararı verdi.

İntigam Aliyev

İnsan hakları ve düşünce özgürlüğü alanında çalışmalar yürüten Azerbaycanlı Avukat İntigam Aliyev (49), Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın (AGİT) Litvanya'da yaptığı bir toplantıya katıldıktan sonra, 6 Aralık 2011'de ülkesine gitmek için geldiği Atatürk Havalimanı'nda (İstan-

bul), pasaport kontrol kapısında kendisini küçümseyici ifadeler kullanan polis memurlarıyla yaptığı tartışmanın sonunda darp edilerek gözaltına alınmış ve dört saat penceresiz bir odada tutulmuştu.

Hakkında "görevli polis memuruna hakaret ettiği" iddiasıyla işlem yapıp sınırdışı edilen İntigam Aliyev'e bir yıl Türkiye'ye giriş yasağı konulmuş fakat yapılan itiraz sonucu karar kaldırılmış fakat hakkında "hakâret ettiği" ve "tehdit ettiği" suçlamalarıyla dava açılmıştı.

Olayın ardından İçişleri Bakanlığı hakkında dava açan İntigam Aliyev'in sonuçlanan davadan 7 bin 500 TL manevi ve 600 TL maddi tazminat almaya hak kazandığı 9 Haziran 2014'te öğrenildi.

Mustafa Çiftçi

İstanbul'da 1 Mayıs 2009'da İşçi Bayramı dolayısıyla kutlamaların yapılmak istendiği Taksim Meydanı'na giden Mustafa Çiftçi'yi gözaltına aldıktan sonra darp eden ve yüzüne biber gazı sıkıyan sonra da öldüğünü zannederek yol kenarına atan F.O., G.A., V.D. ve F.K.'nin karar duruşması İşkence Görenlerle Dayanışma Günü olan 26 Haziran 2014'te görüldü.

"İşkence yapmak, basit yaralamada bulunmak, hakaret etmek, işkence sonucu vücutta kemik kırılmasına neden olmak ve kişiyi hürriyetinden yoksun kılmak" suçlarından yargılanan sanık polislerin İstanbul 20. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasında mahkeme heyeti, sanıkların "yüklenen suçu işledikleri sabit olmadığından" beraat ettiklerini açıkladı.

X.X.

Gezi Parkı eylemlerinin başladığı dönemde İzmir'de 2 Haziran 2013'te Gündoğdu Meydanı'ndaki eylemcilere saldıran polislerden üçünün Kordon'da deniz kenarında oturan bir kadının saçını çekerek darp ettikleri kameralara yansımıştı.

Görüntülerin ortaya çıkması üzerine başlatılan soruşturma sonunda haklarında "görevi kötüye kullandıkları" suçlamasıyla dava açılan üç polis memurunun yargılanmasına 1 Temmuz 2014'te başlandı.

İzmir 11. Sulh Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanık polislerden İ.G. ve M.K., "olay günü 60 saate yakın mesai yaptıklarını ve bu nedenle böyle davrandıklarını" iddia ettiler.

Hâkim, olayın görüntülerini çeken gazetecinin ve olay yerinde bulunan polis memurlarının tanık olarak dinlenmesine, sulh ceza mahkemelerinin asliye ceza mahkemelerine devredilmesi söz konusu olduğu için CD'lerin incelenmesinin daha sonraki celselere bırakılmasına karar vererek duruşmayı erteledi.

20 Ekim 2014'teki duruşmaya katılan sanık polislerden M.B. "olay günü öncesinde 2 saat uyuyabildiğini ve tükenme noktasına geldiğini ifade ederek orantılı güç kullandığını" iddia etti.

Olayın görüntülerini çeken gazeteciyi ve olay yerinde bulunan polis memurlarını tanık olarak dinleyen hâkim, olay anı ham görüntülerinin haber ajanslarından istenmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

E.Ö.

İstanbul'da Dolmabahçe Sarayı'nda bulunan Başbakanlık Çalışma Ofisi'nde 4 Aralık 2010'da Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın rektörlerle yaptığı görüşmeyi protesto eden gruplara saldıran polis ekipleri E.Ö. adlı kadını yere düşürerek tekmelemişti. Aldığı darbeler nedeniyle kaldırıldığı hastanede 3 gün yatan E.Ö.'nün 5 haftalık bebeğini düşürdüğü öğrenilmişti.

Olayın ardından E.Ö.'nün şikâyeti üzerine yürütülen soruşturmada savcılığın Adli Tıp Kurumu'nun raporu doğrultusunda "müştekinin çocuğunu düşürmesinin söz konusu olayla bir ilgisinin bulunmadığı" yönünde karar vererek olaydan 4 yıl sonra kovuşturmayla yer olmadığına hükmettiği 11 Temmuz 2014'te öğrenildi.

M.B.

İstanbul'un Beyoğlu İlçesi'nde 17 Temmuz 2008'de kendisini Dolapdere Caddesi'nde gözüaltına alan polisler tarafından ilk önce sokakta coplarla, sonra da kelepçeli halde bindirildiği araçta yumruklarla dövülen M.B.'nin davasında yerel mahkemenin 3 polis için "yaralama ve hürriyeti tahdit" suçlarından verdiği cezanın Yargıtay 8. Ceza Dairesi tarafından bozulduğu 12 Temmuz 2014'te öğrenildi.

Kararı bozan Yargıtay 8. Ceza Dairesi gerekçesinde M.B.'nin maruz kaldığı muamelenin "işkence" suçu kapsamına girdiğini ve sanık polisler Muhammed Gişi, Alper Yüksel ve Murat Ponçaklı'nın bu suçtan cezalandırılmasını istediği öğrenildi.

İstanbul 19. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 29 Aralık 2011'de sonuçlanan davanın karar duruşmasında mahkeme heyeti, sanıklara birer yıl sekiz ay hapis cezasına vermiş ve cezaları ertelemişti. Bir başka sanık polis memuru İsmail Yılmaz ise beraat etmişti. Kararı görüşen Yargıtay 8. Ceza Dairesi ise 6 Mart 2014'te kararı bozmuştu.

12 Kişi

Diyarbakır'ın Çınar İlçesi'nde bir protesto gösterisine katıldıkları gerekçesiyle haklarında dava açılan 7'si tutuklu 12 kişinin 26 Temmuz 2012'de Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasında görevli jandarma erlerinin tutuklu bir sanığı dövmesi üzerine mahkeme başkanının tutanağa geçirdiği ve suç duyurusunda bulunduğu olayla ilgili soruşturmasını tamamlayan savcılığın, şüpheli askerin ifadesini gerekçe göstererek takipsizlik kararı verdiği 15 Temmuz 2014'te öğrenildi.

Fuat Şengül

Aydın'ın Kuşadası İlçesi'nde 4 Temmuz 2010'da motosikletini çektikleri gerekçesiyle tartıştığı iki sivil polis memuru tarafından darp edilerek gözaltına alınan ve götürüldüğü Çarşı Polis Karakolu'nda da işkence gören Fuat Şengül'ün gördüğü işkence nedeniyle açılan davanın sonuçlandığı 19 Temmuz 2014'te öğrenildi.

Kuşadası 1. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki karar duruşmasında hâkim, "görevli polise hakaret ettiği" iddiasıyla Fuat Şengül'e 8 bin 840 TL para cezası verirken, polis memurlarından Murat Gül ve Mehmet Çalışkan'a ise "yaralama suçunun sabit görüldüğü, ancak bu eylemi haksız tahrik altında yaptıkları" gerekçesiyle 6'şer ay hapis cezasının karşılığı olan 3'er bin TL adli para cezası verdi.

Polis memuru Süleyman Satılmış hakkında "hükmün açıklanmasının geri bırakılması" kararı verilirken, diğer sanık polisler Yunus Can ve Ahmet Koçak ise beraat etti.

M.Y.

Hatay'daki bir gösteride Ahmet Atakan adlı kişinin faili meçhul şekilde ölmesini protesto etmek amacıyla 11 Eylül 2013'te İstanbul'un Kadıköy İlçesi'nde düzenlenen gösteriye katıldığı gerekçesiyle gözaltına alınan ve götürüldüğü İskele Polis Karakolu'nda çıplak arama uygulamasına maruz bırakılan M.Y.'nin suç duyurusu üzerine 2 polis

hakkında başlatılan soruşturmanın kapatıldığı 7 Ağustos 2014'te öğrenildi.

Kadıköy Kaymakamlığı'nın şüpheli polis memurlarının anlatımlarına dayanarak "tacize uğramış bir kişinin davranışlarının normal olamayacağını" belirterek polisler Ö.Y. ve A.S. hakkında soruşturma izni vermediği, karara yapılan itirazın ise İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'nce reddedilmesi nedeniyle savcılığın 22 Temmuz 2014'te kovuşturmaya yer olmadığına hükmettiği ortaya çıktı.

Güney Tuna

İstanbul'un Avcılar İlçesi'nde 3 Ekim 2009'da parkta içki içtiği gerekçesiyle Güney Tuna'yı (21) döven polis memuru Muhammed Bağcı'nın, "sağlam raporu" veren Doktor Ergin Ertan'ın ve aynı olayda "görevlerini ihmal ettikleri" suçundan haklarında dava açılan beş polis memurunun Bakırköy 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı dava 18 Aralık 2012'de sonuçlanmıştı.

Karar duruşmasında mahkeme heyeti, sanık polis memurları Muhammet Bağcı ve Samet Durmaz'a "ağırlaştırılmış işkence yapmak" suçundan 6'şar yıl 8'er ay hapis cezası vermiş, diğer sanık polis memurları Evren Bakırtaş, Zafer Arık, Fatih Fidan ve Enes Paray ise beraat etmişti.

Sanık doktor Engin Ertan'a da adli muayenede kolluk görevlisini muayene odası dışına çıkarmayarak İstanbul Protokolü'ne uymadığı ve bu nedenle "görevi ihmal ettiği" gerekçesiyle 2 ay 15 gün hapis cezası verilmişti.

Kararı görüşen Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nin polisin sadece karakolda değil sokakta da insan dövmesinin işkence suçu kapsamına girdiğini belirterek kararı onadığı 12 Ağustos 2014'te öğrenildi.

Yargıtay 8. Ceza Dairesi "işkence" suçundan hapis cezası alan diğer polis memuru Samet Durmaz hakkındaki kararı ise bozdu.

Abdurrahman Demir

Hakkâri'nin Çukurca İlçesi'nde 1984 yılında PKK tarafından bir askerî araca düzenlenen saldırının ardından düzenlenen operasyonda gözaltına alınarak 3 ay gözaltında tutulan Abdurrahman Demir'in gözaltında gördüğü işkenceler sonucu ayak parmaklarının kangren olarak kesilmesi nedeniyle yaptığı suç duyurusunun sonuçlandığı 26 Ağustos 2014'te öğrenildi.

Abdurrahman Demir'in 9 Mayıs 2011'de Çukurca İlçe Jandarma Komutanlığı'nda görevli subay R.Y., Bolu Komando Tugay Komutanlığı'nda görevli Üsteğmen M.T., Bolu Komando Tugay Komutanlığı'nda görevli Teğmen R.K., Çukurca Köprülü Jandarma Taburu'nda görevli Astsubay T.I. hakkında yaptığı suç duyurusunu değerlendiren Hakkâri Cumhuriyet Başsavcılığı 4 subay hakkında "işkence" suçundan iddianame hazırladı.

İddianameyi kabul eden Hakkâri 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 4 kişinin 18 yıla kadar hapis cezası talebiyle yargılanmasına 14 Ekim 2014'te başlanacak.

Mustafa Düşteğör

İstanbul'da Gezi Parkı eylemleri devam ederken Antalya'da 3 Haziran 2013'te düzenlenen eylemlere destek verdiği iddiasıyla Mustafa Düşteğör'ün ellerinde sopa ve cop bulunan polislerce dövüldüğü ileri sürülmüştü.

Mustafa Düşteğör'ün avukatının "işkence" suçundan 20 Kasım 2013'te yaptığı başvuru üzerine başlatılan soruşturmanın tamamlandığı 5 Eylül 2014'te öğrenildi.

Savcının soruşturma sonunda hazırladığı iddianamede güvelik kamerası görüntülerine dayanarak polis memuru A.O.P. hakkında "zor kullanma yetkisini aşarak insan yaraladığı" suçunu işlediği gerekçesiyle 3 yıla kadar hapis cezası talep etti.

Olay yerindeki polis ekibinin amiri konumundaki A.S. ile polis memurları B.Ş., B.S., S.S. ve H.Y. hakkında da A.O.P.'ye müdahale etmedikleri gerekçesiyle 6'şar aya kadar hapis cezası talep eden savcının iddianamesini kabul eden Antalya 11. Asliye Ceza Mahkemesi'nin "olayın yaralama değil işkence olduğu" gerekçesiyle yapılan itirazı kabul ederek dosyaya "görevsizlik" kararı verdi ve A.O.P.'ye "işkence" suçundan dava açılması amacıyla dosyayı ağır ceza mahkemesine gönderdiği 15 Eylül 2014'te öğrenildi.

5 Kişi

Hatay'ın Erzin İlçesi'nde 14 Ağustos 2014'te, oğlu ile birlikte eve dönen Medain Eryılmaz'ın evinin önüne geldiğinde kendileri durduran polis ekibi tarafından darp edildiği 16 Eylül 2014'te öğrenildi.

“Durmadıkları” iddiasıyla baba-oğlu darp eden polisler ailenin diğer 3 üyesinin tepki göstermesi üzerine havaya ateş açarak biber gazı sıkarak polis ekibinin 5 kişiyi darp ederek gözaltına aldığı öğrenildi. Mahkeme çıkarılan Eryılmaz ailesi denetimli serbestlik şartıyla serbest bırakılırken Medain Eryılmaz’ın hamile olan eşinin olaydan iki gün sonra aldığı darbeler sonucu düşük yaptığı ortaya çıktı.

Hayati Demir

İstanbul’un Kâğıthane İlçesi’nde 2012 yılında “asker kaçağı olduğu” iddiasıyla gözaltına alınan Hayati Demir’e götürüldüğü karakolda işkence yapan 6 polis hakkında açılan davanın sonuçlandığı 26 Eylül 2014’te öğrenildi.

Sanık polisler Mustafa Cirit ve Ali Topal’ın “işkence yapmak” suçundan; diğer 4 polisin de “işkence suçuna yardım etmek” suçundan yargılandıkları davanın Çağlayan 7. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki karar duruşmasında mahkeme heyeti, tarafların son savunmalarını aldı.

Duruşma sonunda mahkeme heyeti, gözaltında Hayati Demir’i darp ederek “işkence” suçunu işleyen sanıklar Mustafa Cirit ile Ali Topal’ın üzerine atılı “işkence” suçunun vasfının değiştiğini ve fiilin “kasten yaralama” suçuna girdiğini belirterek sanıkların bu suçu haksız tahrik altında işlediklerini belirterek 2 bin 240 lira adli para cezası verdi. Mahkeme heyeti, daha sonra hükmün açıklanmasının geri bırakıldığına hükmetti. Kararda diğer 4 polisin ise beraat ettirildiği açıklandı.

Mahkeme heyeti ayrıca aynı dosyada hem şikâyetçi hem de sanık olan Hayati Demir’e de “kolluk kuvvetini yaralama” ve “kamu görevlisine hakaret” suçlarından beraat verdi.

Yusuf Şirin

İstanbul’un Pendik İlçesi’nde 12 Nisan 2008’de Balıkçılar Çarşısı’nda balon satan Yusuf Şirin, “balonları vermediği” gerekçesiyle çarşı meydanında ve götürüldüğü zabıta deposunda ellerini, ayaklarını bağlayan zabıta ekibince gözleri de kapatılarak dövülmüştü.

Aldığı darbeler nedeniyle Yusuf Şirin’in sağ böbreği ile dalağını kaybetmesine neden olan zabıta memurları Selahattin Kılıç, Erdal Küçükgül ve Abdullah Aykılıç hakkında “işkence” suçundan açılan davanın karar duruşması Kartal 1. Ağır

Ceza Mahkemesi’nde 26 Şubat 2013’te görülmüştü.

Karar duruşmasında mahkeme heyeti, sanıklara 12’şer yıl hapis cezası vermiş, duruşmalardaki iyi halleri dolayısıyla cezayı 10 yıla indiren mahkeme heyeti, sanıkların 5 yıl süreyle memuriyetten men edilmelerine de karar vermişti.

Yerel mahkemenin kararını görüşen Yargıtay 9. Ceza Dairesi’nin ise “meydana gelen olayda işkence suçunun olmadığına, olayın basit yaralama suçu kapsamında değerlendirilmesi gerektiği”ne hükmederek kararı bozduğu 26 Eylül 2014’te öğrenildi.

Dosyaya yeniden bakmakla görevlendirilen Anadolu 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nin de karara uyduğu ve yargılamaya önümüzdeki günlerde başlayacağı bildirildi.

Metin Boran

İstanbul’un Beyoğlu İlçesi’ne bağlı Tarlabası Mahallesi’nde 2008 yılında tiyatro eleştirmeni Metin Boran’ı yol kontrolü esnasında gözaltına alarak ekip aracının içinde darp eden dört polis hakkında yerel mahkeme ertelemek üzere “yaralama” suçundan hapis cezası vermişti.

Olayın “işkence” suçu kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine hükmeden Yargıtay 8. Ceza Dairesi ise kararı bozmuştu.

Bozma kararının ardından yeniden yargılamayı yapan ilgili ağır ceza mahkemesinin sanık 4 polisten Alper Y., Murat P. ve Muhammet G. Adli 3’üne 2’şer yıl 6’şar ay hapis cezası verdiği, olayı amirlerine bildirmeyen İsmail Y.’ye ise 5 ay hapis cezası verdiği 28 Eylül 2014’te öğrenildi.

Onur Yaser Can

İstanbul’da 2010 yılında gözaltına alınarak götürüldüğü karakolda gördüğü işkence ve kötü muamelenin ardından evinin balkonundan çıplak olarak atılarak intihar eden Onur Yaser Can’ın şüpheli ölümünün ardından gözaltında Onur Yaser Can’ı sorgulayan iki polis memuru hakkında “resmi evrakta sahtecilik yaptıkları” iddiasıyla açılan davaya 21 Ekim 2014’te devam edildi.

Daha önce verilen kararın Yargıtay 11. Ceza Dairesi tarafından bozulmasının ardından İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesi’nde yeniden görülen duruşmada Onur Yaser Can’ın ailesinin avukatlarının taleplerini reddeden mahkeme heyeti duruşmayı 26 Mayıs 2015’e erteledi.

15 Mayıs 2012'deki karar duruşmasında sanık polis memurları Soner Gündoğdu ile Salih Bahar'a ikişer yıl altışar ay hapis cezası veren mahkeme heyeti, suçun niteliğinin yüz kızartıcı olması nedeniyle sanık polis memurlarının meslekten men edilmelerine de hükmetmişti.

O.T.

İstanbul'un Üsküdar İlçesi'nde 2014 yılının Mart ayında O.T. (17) adlı çocuk yolda polislerce durduruldu.

"Hırsızlık yaptığı" söylenen O.T. polislere itiraz edince yüzüne biber gazı sıkılarak ve ters kelepçe takılarak gözaltına alındı. Doğançılar Polis Karakolu'na götürülen O.T. sabıka kaydı bulunmayınca karakolda bir işlem yapılmadan darp edilerek boş bir araziye bırakıldı.

Ailenin suç duyurusu üzerine olayı soruşturan Anadolu Cumhuriyet Savcılığı'nın O.T.'yi şüphe üzerine durdurarak darp eden 2 polis hakkında iddianame hazırladığı 28 Ekim 2014'te öğrenildi.

Polis memurları T.K. ve G.K. hakkında "çocuğa, kendisini savunamayacak kişiye işkence yapmak" suçundan 8 yıldan 15 yıla kadar hapis cezası talep edilen iddianameyi kabul eden ilgili Anadolu Ağır Ceza Mahkemesi'nde 2 polisin yargılanmasına önümüzdeki günlerde başlanacak.

H.P.

Adana'da 2013 yılının Mart ayında yardım istediği polis memuru D.T. (39) ve ekip arkadaşı H.İ. (37) tarafından polis aracında tecavüze uğrayan H.P.'nin suç duyurusu üzerine açılan davaya devam edildiği 26 Ekim 2014'te öğrenildi.

Adana 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanık 29 yıl hapis cezası istenen polis D.T. ve diğer polis H.İ. ile H.P.'ye tecavüz eden 2 sivil verdikleri ifadede iddiaları reddettiler. Mahkeme heyeti, dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla duruşmayı erteledi.

Erdem Kara

Antalya'da Gezi Parkı eylemlerinin devam ettiği 3 Haziran 2013'te, sıkılan basınçlı sudan korunmak için bir ağacın arkasına saklanan Erdem Kara'nın (25) çok sayıda polis tarafından dövüldüğü kamera kaydı görüntüleri sonucu öğrenilmişti.

Erdem Kara'yı dakikalarca tekmeleyerek ve coplayarak darp eden polislerden 6'sı hakkında ha-

zırlanan iddianamenin kabul edildiği 12 Kasım 2014'te öğrenildi.

Antalya 28. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 6 polisin "kasten yaralama" suçundan yargılanmasına 16 Aralık 2014'te başlandı.

Antalya 28. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada ifade veren sanıkları dinleyen hâkim, Erdem Kara'nın avukatlarının görevsizlik kararının reddine itiraz edeceklerini belirtmeleri üzerine itiraz sonucunun beklenmesine karar vererek davayı 7 Nisan 2015'e erteledi.

Pembegül Çiçek

Manisa'nın Soma İlçesi'nde 301 işçinin ölümüne neden olan maden katliamını İstanbul'da 13 Mayıs 2014'te protesto etmek amacıyla düzenlenen eylemi Birgün Gazetesi adına fotoğraf çekerek takip eden Pembegül Gökçek (49), T32 nolu TOMA'dan sıkılan suyla yere düşmüş ve omzundan yaralanmıştı.

Olayın ardından Pembegül Gökçek'in yaralanmasına yol açan TOMA'yı kullanan polis hakkında Avukat Ruşen Ali Nergiz'in yaptığı suç duyurusu üzerine başlatılan soruşturmanın tamamlandığı 17 Kasım 2014'te öğrenildi.

Soruşturma sonunda savcılık, 20 gün iş göremez raporu verilen ve hala sakat kalma riski devam eden Pembegül Gökçek'i yaralayan polis Hakan Yıldırım hakkında TCK'nin 86. maddesinde düzenlenen "kasten yaralama" suçundan üç yıla kadar hapis cezası istemiyle iddianame düzenlendi. İddianamenin gönderildiği Çağlayan 68. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilmesi halinde TOMA'dan sıkılan basınçlı meydana gelmiş yaralanmalara ilişkin ilk dava olacağı belirtildi.

Alper Can Aykaç, Ayşegül Kumaş

Gezi Parkı eylemleri devam ederken Eskişehir'de 1 Haziran 2013'te düzenlenen protesto gösterilerine katıldığı için Alper Can Aykaç ve Ayşegül Kumaş adlı avukatları coplarla darp eden polisler hakkında açılan davaya Eskişehir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 18 Kasım 2014'te devam edildi.

Duruşma salonunda "güvenlik" gerekçesiyle bulunan polislerin kendisini döven polisler olduğunu belirterek salondan çıkarılmalarını isteyen Alper Can Aykaç'ın talebini reddeden mahkeme heyeti dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla duruşmayı erteledi.

Dilan Alp

İstanbul'da 1 Mayıs 2013'te düzenlenen İşçi Bayramı kutlamaları müdahale eden polislin attığı gaz bombası kapsülüyle ağır şekilde yaralanan Dilan Alp'in İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nde açtığı tazminat davasına İstanbul Valiliği'nin savunma gönderdiği 1 Aralık 2014'te öğrenildi.

Savunmada "Dilan Alp ve arkadaşlarının barışçıl bir amaç için gelmedikleri, aynı tip kıyafet giyerek ve yüzlerini tanınmayacak şekilde kapatmak suretiyle emniyet güçlerine taş, sapan, bilye, molotofkokteyli ve fişek attıkları ayrıca iddiaların aksine polis güçlerinin saldırıya uğradığı" ifadelerinin yer aldığı bildirildi.

Tevfik Caner Ertay

İstanbul'da Gezi Parkı eylemlerinin başladığı dönemde Eskişehir'de 2 Haziran 2013'te düzenlenen destek eylemine katıldığı için gözaltına alınan Halkevleri üyesi Tevfik Caner Ertay'ın polislere yakalandığı bir otoparkta gördüğü işkence sonucu kolunun ve bacağına kırıldığı ve bir polis aracının bagajında saatlerce gezdirildiği ortaya çıkmıştı.

Olayla ilgili soruşturmayı yürüten polis başmüfettişlerinin araştırması esnasında Tevfik Caner Ertay'ın döverek aracın bagajında tutan polislin, Ali İsmail Korkmaz'ı linç ederek öldüren Mevlüt Saldoğan olduğu 4 Aralık 2014'te öğrenildi. Söz konusu polis aracın Mevlüt Saldoğan'a zimetli olduğu bildirildi.

5 Kişi

İstanbul'un Bahçelievler İlçesi'ne bağlı Yenibosna Senti'nde 4 Ağustos 2012'de, kimlik kontrolü yapan polis ekibinin zihinsel engelli Kemal Karataş ile 4 kardeşini 2. kez kimlik göstermeyi reddettikleri gerekçesiyle darp ederek gözaltına almıştı.

Olayın ardından 5 kardeşin suç duyurusu üzerine 8 polis hakkında "kasten yaralama" suçundan açılan davaya Bakırköy 21. Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam edildiği 5 Aralık 2014'te öğrenildi.

Duruşmada hâkim, "uygulama esnasında kişinin direniş göstermesinin kamu görevlisine işkence yapma hakkı vermeyeceğini" belirterek suçun işkence kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini ifade etti.

Polis aracında, karakolda ve hastanede 5 kardeşi darp etmekle suçlanan 8 polislin dosyası hakkında "görevsizlik" kararı veren hâkim dosyayı ağır ceza mahkemesine gönderdi.

Polisler hakkında olaydan 18 ay sonra dava açılabilirken kardeşlerden 4'ü hakkında olaydan bir hafta sonra "hakaret" ve "kamu görevlisine direnme" suçlamalarından iddianame hazırlandığı öğrenildi.

3 Kişi

İstanbul'un Beyoğlu İlçesi'nde 5 Mart 2009'da Sosyalist Parti üyesi Ufuk Özgün Erhan, İbrahim Doruk Balkan ve Ufuk Göllü'ye kimliklerini soran polis memurları C.S., O.T., R.K., E.H.Ç. ve H.K. çıkan tartışma sonucu üç kişiyi darp ederek kelepçelemişti.

Olayın ardından Ufuk Özgün Erhan, İbrahim Doruk Balkan ve Ufuk Göllü'nün ve polis memurlarının karşılıklı olarak suç duyurusunda bulunmaları üzerine başlatılan soruşturmayı sonunda iki ayrı dava açılmıştı.

Toplam 8 polis hakkında açılan davanın karar duruşması 21 Aralık 2012'de İstanbul 20. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmüştü. Duruşmada mahkeme heyeti, sanık polis memurları hakkında "işkence" suçundan dava açıldığını hatırlatarak, olayın oluş şekline göre sanıkların kanunun hükmünü yerine getirdiklerinin ve yetkili bir merciden verilen yerine getirilmesi de görev gereği zorunlu olan emri uyguladıklarının anlaşıldığını ifade ederek bu gerekçelerle sanıkların beraat etmesine karar vermişti.

Polis dayacağına maruz kalan 3 kişiden Ufuk Göllü ve İbrahim Doruk Balkan hakkında açılan davanın 11 Kasım 2014'te görülen duruşmasında ise kararın açıklandığı 15 Aralık 2014'te öğrenildi.

Çağlayan 20. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki son duruşmada hâkimin, "polise hakaret ettikleri" iddiasıyla 8840'ar TL para cezası, "polise direndikleri" iddiasıyla 5'er ay hapis cezası verdi. Hâkim ayrıca Ufuk Göllü'ye "muşta adlı metal alet bulundurduğu" gerekçesiyle 5 ay 20 gün hapis cezası verdi. Duruşma sonunda verilen cezalarda hükmün açıklanmasının ertelendiği bildirildi.

M.Ç.

İstanbul'da 1 Mayıs 2009'da İşçi Bayramı dolayısıyla Taksim Meydanı'nda yapılmak istenen mitinge polis ekipleri müdahale etmişti. Polisler-

den dördü gözaltına aldıkları M.Ç.'yi gözaltı aracının içinde 1,5 saat boyunca copleyarak darp etmiş ve yüzüne biber gazı sıkıyordu. İşkenceden bayılan M.Ç.'nin öleceğini düşünerek bir köprü-
nün altına atan 4 polis hakkında açılan davanın sonuçlandığı 16 Aralık 2014'te öğrenildi.

Çağlayan 20. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki karar duruşmasında sanık polisler F.O., V.D., G.A. ve F.K. hakkında mahkeme heyetinin "sanıkların suçu işlediklerinin sabit olmaması" gerekçesiyle beraat kararı verdiği bildirildi.

Beraat kararının gerekçesinde mağdura olaydan 7 ay sonra teşhis yaptırılması ve polislerin "orada değildik" savunması gerekçe gösterilirken, mahkeme heyeti polislerin cep telefonlarından baz istasyonu sinyal bilgilerinin araştırılması talebini de reddetti.

Aydın Aydoğan

İstanbul'da Gezi Parkı eylemleri sırasında polis müdahalesinin ortasında kalan ve sol ayağına gaz bombası kapsülü isabet etmesi sonucu yaralanan Aydın Aydoğan'ın İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nde açtığı tazminat davasına İçişleri Bakanlığı'nın savunma gönderdiği 22 Aralık 2014'te öğrenildi.

Savunmada polislerin yasaların kendilerine yüklediği görevleri yerine getirmekten öteye gitmediğini ileri süren İçişleri Bakanlığı'nın "davacı aktif olarak eylemcilerin arasında yer alıp güvenlik güçlerine direniş göstermediği kabul edilse dahi her makul insanın alacağı tedbirleri almamıştır. Zararlı olay idarenin eyleminden değil, zarar görenin kendi kusurundan meydana gelmiştir" ifadelerini kullandığı öğrenildi.

İçişleri Bakanlığı'nın savunmasına, Danıştay 10. Dairesi'nin, Ağrı'nın Patnos İlçesi'nde 2005 yı-

linda İç Güvenlik Tugayı'nın yanında koyun otlatırken askeriye ait mühimmatın patlaması sonucu yaşamını yitiren İsmail Işık'ın (8) ölümü sonrası açılan davada kamu görevlilerini sorumlu tutmayarak, ölen kişinin gerekli önlem alınmadığına ilişkin kararını da dayanak yaptığı bildirildi.

Muharrem Dalsüren

Ankara'da Gezi Parkı eylemleri sırasında sokakta temizlik yaparken polisin attığı gaz bombasının isabet etmesi sonucu sağ gözünü kaybeden Çankaya Belediyesi işçisi Muharrem Dalsüren'in Ankara 4. İdare Mahkemesi'nde açtığı tazminat davasına da İçişleri Bakanlığı'nın savunma gönderdiği 23 Aralık 2014'te öğrenildi.

İçişleri Bakanlığı'nın gönderdiği savunmada kolluk görevlilerinin yasada kendilerine tanınan yetkileri kullandıklarını iddia ettiği bildirildi. Bakanlığın ayrıca daha önceki savunmalarında da olduğu gibi "davacı aktif olarak eylemcilerin arasında yer alıp güvenlik güçlerine direniş göstermediği kabul edilse dahi her makul insanın alacağı tedbirleri almamıştır. Zararlı olay idarenin eyleminden değil, zarar görenin kendi kusurundan meydana gelmiştir" ifadelerini kullandığı ortaya çıktı.

Özlem Gümüştaş

Bir duruşma esnasında müvekkiline uygulanan polis şiddetine itiraz ettiği için hakkında "görevli polis memuruna görevini yaptırmamak" gerekçesiyle dava açılan Ezilenlerin Hukuk Bürosu avukatlarından Özlem Gümüştaş'ın yargılanmasına 26 Aralık 2014'te devam edildi.

Çağlayan (İstanbul) 20. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada savcının mütalaa hazırlamak amacıyla süre talep etmesi üzerine mahkeme heyeti duruşmayı 26 Ocak 2015'e erteledi.

6. GÖZALTINDA ZORLA KAYBEDİLENLERİN MEZAR YERLERİNE YÖNELİK KAZILAR

Serdar Tanış, Ebubekir Deniz

Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde 25 Ocak 2001'de, Erge-
nekon Davası tutuklusunu Şırnak İl Jandarma Alay Komutanı Levent Ersöz döneminde, Yüzbaşı

Süleyman Can'ın çağrısı üzerine İlçe Jandarma Komutanlığı'na gittikten sonra gözaltında kaybedilen dönemin HADEP Silopi İlçe Örgütü Başkanı Serdar Tanış ve İlçe Örgütü yöneticisi Ebubekir Deniz'e ait olduğu iddiasıyla Mardin'in

Dargeçit İlçesi'ndeki mezarlıkta 18 Aralık 2013'te yapılmasına karar verilen ancak kötü hava koşulları nedeniyle ertelenen kazı çalışması 2 Ocak 2014'te gerçekleştirildi.

Savcılık denetiminde gerçekleştirilen kazı çalışması sonucu bulunan battaniyeye sarılı gömülmüş bir kişiye ait kemiklerden DNA testi için parçalar alındı ve incelenmesi için İstanbul Adli Tıp Kurumu'na gönderildi.

Dargeçit Belediye Mezarlığı sorumlusu Hacı Akar'ın, Serdar Tanış'ın bir gece yarısı özel hareket polisleri ve askerler tarafından getirilerek mezarlıkta defnedildiğini anlatması üzerine kazı kararı alınmıştı.

Savcılık denetiminde gerçekleştirilen kazı çalışması sonucu bulunan battaniyeye sarılı gömülmüş bir kişiye ait kemiklerden DNA testi için alınan parçaları inceleyen İstanbul Adli Tıp Kurumu'nun bulguların ailelerden alınan örneklerle uyuşmadığı yönünde rapor hazırladığı 1 Mart 2014'te öğrenildi.

Kızıltepe

Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde 1990'lı yıllarda Jandarma Komutanlığı'na bağlı resmi ve sivil görevlilerce gözaltında kaybedilen kişilerin akıbetlerini soruşturan Kızıltepe Cumhuriyet Başsavcılığı, tanıkların ifadeleri doğrultusunda Tilzerin (Aysun) Köyü'nün yakınlarında bulunan su kuyularında kazı çalışması yapılmasına karar vermişti. Karar doğrultusunda söz konusu bölgede kazı çalışmalarına 10 Haziran 2013'te devam

edilmiş ve kazı sonrasında 3 kişiye ait olduğu ileri sürülen kemik ve elbise parçaları İstanbul Adli Tıp Kurumu'na gönderilmişti.

4 Ocak 2014'te basın toplantısı düzenleyen İnsan Hakları Derneği (İHD) Mardin Şubesi, 3 insana ait kemiklerden birinin 1995 yılında Dargeçit'te gözaltına alındıktan sonra bir daha haber alınmayan Abdurrahman Coşkun'a ait olduğunun İstanbul Adli Tıp Kurumu'nun 17 Aralık 2013'teki raporu ile kesinleştiğini açıkladı.

Diyarbakır

Diyarbakır'da 6 Şubat 2014'te, Orgeneral Galip Deniz Kışlası'nın iç bahçesinde yapılan kazı çalışmasında 6 mezar ve insana ait kemik kalıntıları bulundu.

Kızıltepe

Mardin'in Kızıltepe İlçesi'ne bağlı Efarê (Yurtderi) Köyü'nde 29 Mart 1995'te gözaltına alındıktan sonra bir daha kendilerinden haber alınamayan A.Baki Birlik, Kemal Birlik, Zübeyir Birlik ve Zeki Alabalık'ın gömüldükleri yer olduğu iddiasıyla köyün yakınlarındaki bir su kuyusunda 13 Haziran 2013'te yapılan kazı çalışmaları sonunda elde edilen bulguların değerlendirildiği 22 Mart 2014'te açıklandı.

İHD Mardin Şubesi düzenlediği basın toplantısında İstanbul Adli Tıp Kurumu'nun hazırladığı raporla kemiklerin gözaltında kaybedilen 4 kişi ile bir kadına ait olduğunun tespit edildiği ifade edildi.

7. DİĞER ŞİDDET VAKALARI

Vaka Sayısı	Mağdur Sayısı
15	10'u çocuk 31 kişi

* Çorum'da Kadıkırı Köyü İlköğretim Okulu öğrencisi A.R.Ç.'nin (13) Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi'nde konuştuğu iddiasıyla okul müdürü Ş.B. tarafından dövülmesi sonucu kulağın kan geldiği 10 Ocak 2014'te öğrenildi.

* Mersin'de 8 Ocak 2014'te, Abdullah Günaydın İlköğretim Okulu öğrencisi S.B.'nin (6) arkadaşı

na "pis" dediği gerekçesiyle sınıf öğretmeni M.A. tarafından dövüldüğü ileri sürüldü.

* Sivas'ta 27 Şubat 2014'te, Gazipaşa Ortaokulu öğrencisi A.G.'nin (14) sigara içtiği iddiasıyla müdür yardımcısının odasında iki öğretmen tarafından dövüldüğünü savunan ailesi öğretmenler hakkında şikâyetçi oldu.

* Antalya'da 26 Şubat 2014'te, Ramazan-Hatice Savaş Otistik Çocuklar Özel Eğitim Okulu ve İş Eğitim Merkezi'ne giden A.B.'nin (11) öğretmenleri tarafından dövülmesi nedeniyle vücudunda morluklar olduğu ortaya çıktı.

* Mersin'de Hoca Ahmet Yesevi İmam Hatip Lisesi öğrencisi E.Ç.'nin (16) aynı okuldan kız arkadaşıyla yan yana oturduğu gerekçesiyle okul müdürü Alaattin Öztürk tarafından dövüldüğü 17 Nisan 2014'te öğrenildi.

* Çanakkale'de Gazi Ortaokulu öğrencisi down sendromlu S.B.'nin "yaramazlık yaptığı" iddiasıyla öğretmeni tarafından darp edildiği 2 Mayıs 2014'te öğrenildi.

* İzmir'in Konak İlçesi'nde 8 Mayıs 2014'te, Misak-ı Milli Ortaokulu öğrencisi M.E.T.'nin (11) matematik öğretmeni K.K. tarafından "yaramazlık yaptığı" iddiasıyla dövüldüğü iddia edildi.

* Zonguldak'ın Alaplı İlçesi'nde faaliyet yürüten özel bir bakım merkezinde tutulan engelliler ile yaşlılara çalışanların fiziki şiddet uygulayarak işkence yaptıklarına dair kamera kaydı görüntülerinin ortaya çıktığı 9 Temmuz 2014'te öğrenildi.

Görüntülerin ortaya çıkması üzerine gözaltına alınan kurumun sahibi ve çalışanı toplam 12 kişi ise nöbetçi mahkeme tarafından serbest bırakıldı.

* Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Güçsüzler Yurdu'nda tutulan kimsesiz üç kadının yurt çalışanlarının tecavüzüne ve işkencesine maruz kaldığı ve daimi olarak bir odaya kapatıldıkları yurttaki bakıcı olarak çalışan iki kişi tarafından belediye yönetimine ve basına açıklandığı 29 Ağustos 2014'te öğrenildi.

Yurt çalışanı iki kişi olayı açıkladıkları gerekçeyle belediye tarafından işten çıkarıldıklarını

ileri sürerken Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekili Mehmet Durdu Yetkinşekerci ise soruşturma başlatıldığını ve yurt müdürünün de görevden alındığını iddia etti.

* Kayseri'nin Melikgazi İlçesi'nde bulunan Şehit Murat Erdem Anaokulu'na giden C.U.'nun (5) izinsiz ayağa kalktığı için öğretmeni Miraç Efe tarafından oklavayla dövüldüğü 30 Eylül 2014'te ortaya çıktı.

* Antalya'nın Muratpaşa İlçesi'nde "yaramazlık yaptığı" gerekçesiyle öğretmeni B.Y.'nin fırlattığı kitap gözüne isabet eden K.K.'nin (9) göz kapağına dikiş atıldığı 6 Kasım 2014'te ortaya çıktı.

* Hakkâri'nin Çukurca İlçesi'ndeki 2. Hudut Tugay Komutanlığı Gazitepe Üs Bölgesi'nde zorunlu askerlik hizmetini yapan Murat İsi'nin cep telefonunda Kürtçe müzik bulunduğu gerekçesiyle 5 Kasım 2014'te çok sayıda er ve uzman çavuş tarafından darp edildiği ortaya çıktı.

* Eskişehir'de 3 Aralık 2014'te, Osmangazi Üniversitesi öğrencilerinin Şerzan Kurt Davası'na katılım çağrısı yapmak amacıyla açtıkları standa üniversitenin özel güvenlik görevlilerinin saldırması sonucu 3 öğrenci yaralandı.

* Tekirdağ'ın Malkara İlçesi'nde özel bir kreşe giden İ.P.'nin (3,5) altını ıslattığı için öğretmeni tarafından darp edildiği ve vücudunda morluklar olduğu 11 Aralık 2014'te öğrenildi.

* İstanbul'un Beyoğlu İlçesi'nde 27 Aralık 2014'te seyyar satıcılara operasyon düzenleyen zabıta ekiplerinin, tezgâhlarının toplanmasına karşı çıkan 4 kişiyi sopalarla darp ettikleri öğrenildi. Dövülen seyyar satıcılardan Hakan Ataş'ın durumunun ağır olduğu ve yoğun bakımda tutulduğu bildirildi.

8. KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ İHLALLERİ

* Ankara 10. Sulh Ceza Mahkemesi'nin, İl Emniyet Müdürlüğü'nün talebi doğrultusunda 13 Şubat-27 Şubat 2014 tarihleri arasında Çankaya, Altındağ, Keçiören, Mamak, Yenimahalle ve

Pursaklar ilçelerinde polislin 15 gün süreyle kişilerin üst, araç, eşya ve özel bilgilerinin aranmasına dair karar aldığı 19 Şubat 2014'te ortaya çıktı.

Karar Ankara 11. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 21 Şubat 2014'te kaldırıldı.

* İstanbul 35. Sulh Ceza Mahkemesi'nin, Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün talebi doğrultusunda 20 Şubat-6 Mart 2014 tarihleri arasında Beyoğlu'nda polisin 15 gün süreyle kişilerin üst, araç, eşya ve özel bilgilerinin aranmasına dair karar aldığı 25 Şubat 2014'te ortaya çıktı. Karar

İstanbul 33. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 26 Şubat 2014'te kaldırıldı.

* Hakkâri'de iki farklı aşiretin mensupları arasında 18 Temmuz 2014'te çıkan kavganın 20 Temmuz 2014'te de devam etmesi üzerine Hakkâri Valiliği, kentte ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağının uygulanacağını ilân etti.

9. 12 EYLÜL İŞKENCE DAVALARI

Dava Sayısı	Şikâyetçi Sayısı	Devam Eden Dava	Zamanaşımı Verilen Dava
9	111	3 Dava/6 Kişi	6 Dava/105 Kişi

Fazlı Kuru, Musa Koyuncu, Ali Soyal, Metin Irmak

Amasya Cumhuriyet Savcılığı'nın, 12 Eylül darbe döneminde işkenceli sorgulama merkezi olarak kullanılan Suluova İlçesi'ndeki Et ve Balık Kurumu'nun bodrum katında işkence gören Fazlı Kuru, Musa Koyuncu, Ali Soyal ve Metin Irmak'ın şikâyeti üzerine, o dönem biri yüzbaşı biri başçavuş olan iki asker hakkında "işkence yapmak" suçunu işledikleri gerekçesiyle 40 yıla kadar hapis cezası istemiyle açtığı davaya 10 Mart 2014'te başlandı.

Amasya Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan müştekilerin ifadesini alan mahkeme heyeti, sanıkların bir sonraki duruşmaya zorla getirilmelerine karar vererek duruşmayı erteledi.

Çetin Vural

Kırklareli Cumhuriyet Savcılığı'nın, 12 Eylül döneminde işkence merkezi olarak kullanılan Pınarhisar İlçesi'ndeki 86. Piyade Alayı'nda işkence gören Çetin Vural'ın şikâyeti üzerine, o dönem biri polis üçü asker 4 kişi hakkında "işkence yapmak" suçunu işledikleri gerekçesiyle açtığı davaya 26 Mart 2014'te başlandı.

Kırklareli Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, katılmayan sanıkların bir sonraki duruşmaya zorla getirilmelerine karar vererek duruşmayı 24 Haziran 2014'e erteledi. Davanın seyrine dair bilgi edinilemedi.

Sait Özdemir

12 Eylül 1980'de gerçekleştirilen darbe döneminde cezaevinde işkence gördüğünü beyan ederek dönemin en üst düzey rütbelileri Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya hakkında suç duyurusunda bulunan Sait Özdemir'in şikâyetine "şüphelilerin işkence olayıyla ilgisi bulunduğu dair delil olmadığı" gerekçesiyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın takipsizlik kararı verdiği 19 Nisan 2014'te öğrenildi.

Hakkı Yılmaz

12 Eylül 1980'deki askeri darbenin ardından tutuklanan Hakkı Yılmaz'ın tutuklandığı 27 Eylül 1984'ten tahliye olduğu 15 Haziran 1986'ya kadar geçen sürede Diyarbakır Askerî Cezaevi'nde işkence gördüğünü savunarak Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya hakkında suç duyurusunda bulunan Hakkı Yılmaz'ın ailesinin şikâyetine takipsizlik kararı verildiği 13 Haziran 2014'te öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın kararın gerekçesinde olağanüstü dönemlere ilişkin uygulanan 30 yıllık zamanaşımı süresinin 2014 yılının Mart ayında dolduğu iddiasına yer verdiği belirtildi.

10 Kişi

Kırklareli Cumhuriyet Savcılığı'nın, askeri darbe döneminde sorgulama merkezi olarak kullanılan Pınarhisar İlçesi'ndeki 86. Piyade Alayı'nda işkence gören 10 kişinin şikâyeti üzerine, o dönem ikisi polis üçü asker 5 kişi hakkında "işkence yapmak"

suçunu işledikleri gerekçesiyle açtığı davaya 24 Haziran 2014'te devam edildi.

Kırklareli Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanıklar emekli albay O.P., emekli yüzbaşı R.K., emekli başkomiser Ş.Ö. ile polis memuru C.D.'nin ifadesini alan mahkeme heyeti, duruşmayı erteledi.

7 Kasım 2014'teki duruşmaya davacı İbrahim Gezer, İsmet Çekmen, Şevki Konur, Birol Taşoğlu, İzzet Dülger, Recai Özen, Çetin Vural, Mustafa Erişen, Erdoğan Öner ve Metin Koç ile sanıklar emekli albay O.P., emekli yüzbaşı A.B., emekli başkomiser Ş.Ö. ile polis memurları C.D. ve R.K. katıldı.

Duruşmada, şikâyetçilerin, sanıkların ve taraf avukatların ifadesini alan mahkeme heyeti, dosyanın zamanaşımına uğraması nedeniyle sanıkların beraat ettiğini açıkladı.

Hasan Kaplan

12 Eylül askeri darbe döneminde Amasya'nın Suluova İlçesi'ndeki Et ve Balık Kurumu'nun bodrum katında işkence gören Hasan Kaplan'ın şikâyeti üzerine, rütbeli askerler Atalay Fitos ve Burhan Erde hakkında açılan davaya 11 Eylül 2014'te devam edildi.

Amasya Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki davanın 3. duruşmasında müşteki avukatlarının tüm taleplerini reddeden mahkeme heyeti, açılan davanın zamanaşımından düşürülmesine hükmetti.

Yener Turan

12 Eylül darbe döneminde Artvin'de işkence gören Yener Turan'ın şikâyeti üzerine, o dönem görevli 6 asker hakkında "işkence" suçunu işledikleri gerekçesiyle başlatılan soruşturmanın sonuçlandığı 30 Kasım 2014'te öğrenildi.

Soruşturma sonunda savcılığın, Yargıtay kararlarından hareketle dosyanın eski TCK'ye göre zamanaşımına uğraması nedeniyle sanıklar hakkında takipsizlik kararı verdiği bildirildi.

Kahramanmaraş

12 Eylül darbesinde Kahramanmaraş'ta gözaltında işkence sonucu öldürülen Ali Ekber Yürek, Mehmet Ceren ve Fehim Özarslan'ın yakınlarının ve gözaltında işkence gören 91 kişinin şikâyeti üzerine, o dönem görevli 12 asker ve polis hakkında "işkence yapmak" suçunu işledikleri gerekçesiyle başlatılan soruşturmanın da sonuçlandığı 8 Aralık 2014'te öğrenildi.

Soruşturma sonunda savcılığın, dosyanın zamanaşımına uğraması nedeniyle sanıklar hakkında takipsizlik kararı verdiği bildirildi.

Sait Özdemir

Ordu 1. Sulh Ceza Hâkimliği'nin, askerî darbenin ardından Ordu'nun Fatsa İlçesi'nde gözaltına alınan ve gördüğü işkence sonucu %48 oranında engelli hale gelen Sait Özdemir adlı öğretmenin şikâyet ettiği Sıkıyönetim Komutan Yardımcısı Cemal Eruç hakkında zamanaşımı gerekçesiyle verilen takipsizlik kararını kaldırdığı 24 Aralık 2014'te ortaya çıktı.

Yapılan itiraz üzerine 15 Ekim 2014'te Perşembe Cumhuriyet Başsavcılığı'nca verilen kararı kaldıran Ordu 1. Sulh Ceza Hâkimi Sinan Mızrak kararında, o dönemde meydana gelen işkence ve kötü muamele iddialarının zamanaşımı gerekçe gösterilerek kapatılmayacağını, bu suçların zamanaşımı olmayan insanlığa karşı işlenen suçlar kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini belirtti.

Kararda şöyle denildi:

"Şüpheli Cemal Eruç'un, dönemin 3. Ordu Sıkıyönetim Komutan Yardımcısı olduğu ve yürürlükten kaldırılan 1982 Anayasası'nın geçici 15. Maddesinden yararlandığı anlaşılmıştır.

Şüphelinin o dönemki konumu itibarıyla madde- nin 2. fıkrası kapsamında bir görev ifa ettiği, bu hüküm yürürlükte iken şüpheli hakkında ceza soruşturması ve kovuşturması yapılmasının mümkün olamayacağı, 12 Eylül 2010'da yapılan referandum ile bu maddenin yürürlükten kaldırılarak şüpheli hakkında ceza soruşturması yapmanın mümkün hale geldiği, geçici 15. maddenin yürürlüğe girdiği tarih ile referandum ile yürürlükten kaldırıldığı tarihe kadar geçen sürede zamanaşımı işlemeyeceği, tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde 765 sayılı TCK açısından münsnet suçun zamanaşımına uğramamış olduğu, 5237 sayılı TCK'nin 77. maddesi gereğince ise ilgili eylemin insanlığa karşı işlenen suçlar kapsamında olduğu kabul edilip, bu suçlarla ilgili zaman aşımının işlemeyeceğinin ifade edildiği anlaşılmıştır."

Kararla birlikte Perşembe Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, Cemal Eruç hakkında işkence suçundan soruşturma başlatacağı öğrenildi.

CEZAEVLERİ ve İNSAN HAKLARI

Hak ihlallerinin en yoğun yaşandığı fakat en belirsiz de olduğu alan cezaevleridir. Katı disiplin koşulları ve cezaevi yöneticilerinin keyfi cezalandırma yöntemleri, arama adı altında mahpuslara uygulanan işkencelerin bazılarında mahpuslar veya avukatları aracılığıyla ulaşabildik.

Buna rağmen bir kapalı kutu olan cezaevlerine dair bilgi edinme şansımız çok azdır. Hak arama yöntemlerinin bilgisine siyasi davalar nedeniyle tutulan mahpuslar kadar sahip olmayan adli suçlardan tutulan mahpuslara ulaşma olasılığı ise bu şartlarda çok daha küçüktür.

Böyle bir ortamda 2014 yılı için cezaevlerinde yine şüpheli ölümleri veya tedavilerinin engellenmesi nedeniyle yaşamını yitiren hasta mahpusları, çıplak arama, kamerasız alanlarda darp etme, süngerli odaya kapatma gibi işkence yöntemlerini, tedavileri engellenen ağır hasta mahpusları, yakınlarından binlerce kilometre uzağa neden olmadan sevk/sürgün edilen mahpusları kayıt altına almaya çalıştık. Elbette OPCAT uyarınca ve Paris İlkeleri'ne göre düzenlenmiş Ulusal Önleme Mekanizması'na duyulan ihtiyaç bu başlıkta da hissedildi.

Hem bu ihtiyacın gerekçelerini ortaya koyan hem de tutuklu ve hükümlülerin sağlık hizmetlerine erişimlerinde yaşanan sıkıntılar ile bu sorunun en büyük mağduru hasta mahpusların durumuna dikkat çeken açıklamaları yıl içinde kamuoyu ile paylaştık. Bu açıklamalara ekten ulaşılabilir.

2014 yılında cezaevleri nüfusu cumhuriyet tarihinin en yüksek rakamına ulaşmıştır. Tutukluluğun bir rejim haline getirildiği son yıllarda siyasi iktidarın bu tutumundan çocuklar da büyük oranda payını almaktadır. Türkiye'nin de taraf olduğu tüm uluslararası sözleşmelerde de geçtiği biçimiyle 'çocuk tutukluluğunun son çare' olarak uygulanması gerekirken, çocuk hakları ve insan hakları alanında çalışan kurumların tespitlerine göre 1 yıl içerisinde, kısa süreli olarak cezaevi gerçeğiyle tanışan çocuk sayısının yaklaşık 100 bine ulaştığı görülmektedir.

Bu durum çocuk cezaevlerinden yükselen seslerin hak ihlalleri, işkence ve diğer kötü muamele uygulamalarını teşhir etmesiyle göz ardı edilemez bir hal almıştır ve aralarında TİHV'in de bulunduğu an itibariyle 33 örgütten oluşan "Çocuk Cezaevleri Kapatılsın Girişimi"nin 2014 Ocak ayından itibaren yürüttüğü çalışmaları ve somut talebini güçlendirerek sürdürmektedir. Karşılaşılan sorunlara ve çözüm yollarına dair yıl içinde defaatle açıklamalar yapılmıştır. Ekten söz konusu açıklamalara ulaşmak mümkündür.

Yıl içinde yaşamını yitiren veya başta işkence olmak üzere hak ihlallerine maruz kalan mahpuslara ilişkin verilere de aşağıdan ulaşılabilir.

1. CEZAEVLERİNDE ÖLÜMLER VEYA İNTİHAR GİRİŞİMLERİ

2014 yılında cezaevlerinde Adalet Bakanlığı'na göre 45 kişi yaşamını yitirdi. Maalesef insan hakları alanında çalışan sivil kurumların cezaevlerini izleme şansımız olmadığı için bu verinin oldukça altında bir tespitimiz bulunmaktadır.

Neden	Ölen	Yaralı
İntihar İddiası	18	1
Hasta Mahpus	11	-
Kalp Krizi İddiası	6	-
Kavga/Cinayet	5	-
Bedenini Yakma Eylemi	1	2
İhmal	1	-
Ring Aracı Kazası	1	-
Belirsiz	2	-
Toplam	45	3

* Bitlis E Tipi Cezaevi'nde tek kişilik hücrede 17 Aralık 2013'te kalp krizi geçiren Seyithan Taşkıran (44) Van'da yoğun bakımda bulunduğu Durusun Odabaşı Tıp Merkezi'nde 4 Ocak 2014'te yaşamını yitirdi.

* "Yaralama" suçunu işlediği gerekçesiyle 12 Ocak 2014'te tutuklanarak Adıyaman E Tipi Cezaevi'ne gönderilen İmam Avcı'nın (48) 16 Ocak 2014'te kendini çarşafı ile asarak intihar ettiği 10 Şubat 2014'te öğrenildi.

* Yozgat E Tipi Cezaevi'nde adli bir suçtan dolayı tutulan Duran Ali Kütük'ün (21) 10 Şubat 2014'te, koğuşunda çıkan kavga sonucu M.B.

tarafından boğazı kesilerek öldürüldüğü öğrenildi.

* Kürkçüler (Adana) F Tipi Cezaevi'nde tutulan Rıdvan Fidan'ın 14 Şubat 2014'te bedenini ateşe verdiği öğrenildi. Ellerinde ve ayaklarında yanık oluşan Rıdvan Fidan'ın hastanedeki tedavisinin ardından cezaevine gönderildiği bildirildi.

* Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde tutulan Barış Karasu'nun 14 Şubat 2014'te kireç sökücü içerek ve bileklerini keserek intihar girişiminde bulunduğu öğrenildi.

* Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Zerdeşt Oduncu'nun bulunduğu koğuşta 12 Şubat 2014'te bedenini ateşe verdiği öğrenildi. Vü-

cudunun üst kısmında yanıklar meydana gelen hükümlünün yaşamsal tehlikesinin bulunmadığı bildirildi.

* Şakran (İzmir) Cezaevi'nde adli bir suçtan dolayı hükümlü olarak tutulan Ersan Kozak'ın (31) cezaevinde yakalandığı zatürre hastalığına bağlı olarak 1 Şubat 2014'te tedavi gördüğü Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yaşamını yitirdi.

* Edirne F Tipi Cezaevi'nde tutulan Halit Özdaşlı'nın (21) Abdullah Öcalan'ın Türkiye'ye teslim edilmesini protesto etmek için 14 Şubat 2014'te bedenini ateşe verdiği öğrenildi. Vücudunda ağır yanıklar oluşan Halit Özdaşlı'nın Edirne Devlet Hastanesi'nin yoğun bakım ünitesinde uyutulduğu bildirildi. Halit Özdaşlı (21) 24 Şubat 2014'te yaşamını yitirdi.

* Diyarbakır E Tipi Cezaevi'nde cinayet suçundan hükümlü olarak tutulan Muhlis Baykuşak'ın (29) kaldığı koğuştaki 3 Mart 2014'te intihar ettiği iddia edildi.

* Afyon E Tipi Cezaevi'nde "uyuşturucu madde bulundurmak" suçundan hükümlü olarak tutulan Okan Kılışlılar (35), 9 Mart 2014'te yatağında telle boğularak öldürülmüş halde bulundu.

* PKK Davası'ndan 22 yıldır cezaevlerinde tutulan ve en son Hacılar (Kırıkkale) F Tipi Cezaevi'ne gönderilen Eram Akyüz (41) 30 Mart 2014'te geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitirdi.

* Kepsut (Balıkesir) L Tipi Cezaevi'nde tutulan Fehmi Yüksel (68) adlı adli bir hükümlünün kaldığı odada 8 Nisan 2014'te kendisini asarak intihar ettiği iddia edildi.

* Kepsut L Tipi Cezaevi'nde tutulan Mehmet Gökçedağ'ın (28) revir koğuşunda bulunan Y.G. (24) ve B.S. (30) tarafından 22 Şubat 2014'te bıçaklanarak öldürüldüğü 9 Nisan 2014'te ortaya çıktı.

* Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde hırsızlık suçundan hükümlü olarak tutulan Osman Arısoy'un (27) tek başına kaldığı koğuştaki 24 Nisan 2014'te kendisini asarak intihar ettiği iddia edildi.

* Mamak (Ankara) Askeri Cezaevi'nde 26 Nisan 2014'te açık görüş sırasında kızıyla oynarken düşerek beyin kanaması geçiren Balyoz Davası hükümlüsü Murat Özenalp tedavi gördüğü Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nde 30 Nisan 2014'te

yaşamını yitirdi. Düşükten sonra yaralanarak bilinci kaybeden Murat Özenalp'in cezaevi ambulansının şoförünün bulunmaması nedeniyle hastaneye gecikmeli götürüldüğü ve erken müdahalede bulunulmadığı ileri sürüldü.

* Tunceli A-3 Tipi Cezaevi'nde "tecavüz" suçundan tutuklu bulunan Bülent Gerçek'in kaldığı tek kişilik koğuştaki 7 Mayıs 2014'te kendisini asarak intihar ettiği iddia edildi.

* "Cinayet" suçundan Şakran (İzmir) Kadın Cezaevi'nde tutulan Yeter Ateş'in kaldığı koğuştaki kendini asarak intihar ettiği 14 Mayıs 2014'te öğrenildi.

* Tarsus (Mersin) C Tipi Cezaevi'nde tutulan akciğer kanseri hastası Mehmet Beşir Alto, Adana'da tedavi gördüğü Yeni Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 21 Mayıs 2014'te yaşamını yitirdi.

* Şanlıurfa E Tipi Cezaevi'ndeki aşırı doluluğu protesto eden mahkûmların çıkardığı yangın sonucu 13 tutuklu ve hükümlünün yaşamını yitirmesi üzerine Tokat T Tipi Cezaevi'ne sevk edilen "KCK Soruşturması"ndan hükümlü Celal Binici (42) 23 Mayıs 2014'te sevk edildiği Kilis E Tipi Cezaevi'ne götürülürken cezaevi ring aracının kaza yapması sonucu yaşamını yitirdi.

* Silivri (İstanbul) 8 Nolu L Tipi Cezaevi'nde "çete" suçundan tutulan Ahmet Çap'ın kaldığı koğuştaki ağzından ve burnundan kan gelmiş halde ölü bulunduğu 28 Mayıs 2014'te öğrenildi.

* Adli bir suçtan dolayı Bursa E Tipi Cezaevi'nde bir yıldır tutuklu bulunan Özcan Kuzu'nun (24) 10 Haziran 2014'te cezaevi tuvaletinde kendisini çarşafı asarak intihar ettiği iddia edildi.

* Bafra (Samsun) T Tipi Cezaevi'nde adli bir suçtan dolayı tutulan Yüksel E. (43) adlı kişi 12 Haziran 2014'te koğuşunda ölü bulundu. Yüksel E.'nin ölümünü şüpheli bulan savcılık soruşturma başlattı.

* Silivri (İstanbul) 6 Nolu Cezaevi'nde tutulan tüberküloz hastası Ferhat Diri koğuşunda fenalaştıktan sonra kaldırıldığı müşahade odasında 8 Temmuz 2014'te yaşamını yitirdi.

* İstanbul'un Gaziosmanpaşa İlçesi'nde 28 Haziran 2014'te, İlçe Emniyet Müdürlüğü önünde bulunan direğe tırmanarak asılı haldeki bayrağı indirmeye çalıştığı iddiasıyla bacağından vurulan ve çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklanan

Ali Uçkun'un (28), tutuklu bulunduğu Metris T Tipi Cezaevi'nde tek kişilik hücrenin banyosunda 7 Temmuz 2014'te kendisini asarak intihar ettiği iddia edildi.

Kardeşinin intihar ettiğine inanmadığını ifade eden ağabey Saadetin Coşkun ise kamera kaydı görüntülerinin ortaya çıkarılmasını talep etti.

* Sağlık sorunlarına dair yaptığı başvurulara rağmen kapsamlı şekilde tedavisi yapılmayan ve Midyat (Mardin) E Tipi Cezaevi'nde tutulan Şehmus Yetek (65) şikâyetlerinin artması üzerine Ankara'daki Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne gönderilmişti. Burada tetkikleri yapılan Şehmus Yetek'in kan kanseri olduğu ve tedavi için geç kalındığı öğrenilmişti.

Ailesinin 9 Temmuz 2014'te Şehmus Yetek'in şuurunu yitirdiğine yönelik açıklama yapmasının ardından aynı gün Adli Tıp Kurumu'nun infazın ertelenmesi yönünde görüş belirtmesi üzerine savcılığın cezasını erteleyerek tahliye ettiği Şehmus Yetek 13 Temmuz 2014'te tedavi olduğu hastanede yaşamını yitirdi.

* Fethiye (Muğla) T Tipi Cezaevi'nde cinayet suçundan tutuklu bulunan Bayram Ergen (42) 13 Temmuz 2014'te cezaevi banyosundan asılı halde ölmüş olarak bulundu.

* Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Nihat Yılmaz 28 Temmuz 2014'te, koğuş arkadaşı tarafından jiletle yaralandıktan sonra ipe boğularak öldürüldü.

* Kürkçüler (Adana) F Tipi Cezaevi'nde "cinsel saldırı" suçundan tutulan Fikret Dikilen'in (34) kaldığı koğuşta 1 Ağustos 2014'te gömleğiyle kendini asarak intihar ettiği iddia edildi.

* Alanya (Antalya) L Tipi Cezaevi'nde adli bir suçtan dolayı hükümlü olarak tutulan Ali Acar, 12 Ağustos 2014'te koğuşun banyosunda çamaşır ipiyle asılı halde bulundu. Ali Acar'ın intihar etmiş olabileceği iddia edildi.

* Kalkandere (Rize) L Tipi Cezaevi'nde yaralama suçundan tutulan Bora Sarı'nın 11 Ağustos 2014'te koğuşunda kendini ipe asarak intihar ettiği iddia edildi.

* Adana E Tipi Cezaevi'nde cinayet suçundan tutuklu bulunan kalp ve şeker hastası Hasan Değirmenci'nin (58) kaldığı koğuşta rahatsızlandığı ve hastaneye götürülürken yolda kalp krizi

geçirerek yaşamını yitirdiği 19 Ağustos 2014'te öğrenildi.

* PKK Davası'ndan 17 yıldır cezaevlerinde olan ve en son Şakran (İzmir) L Tipi Cezaevi'nde tutulan Yaşar Dere'nin geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitirdiği 1 Eylül 2014'te öğrenildi.

* Kayseri Kapalı Cezaevi'nde "kasten insan öldürme" suçundan tutuklu bulunan Fatih Kara'nın (33) koğuşunda 9 Eylül 2014'te çarşafıyla kendini asarak intihar ettiği iddia edildi.

* Gemlik (Bursa) Açık Cezaevi'nde 10 Eylül 2014'te mahpuslar arasında çıkan kavga sonucu Adnan E.'nin başını taşa çarparak yaşamını yitirdiği iddia edildi.

* Tarsus C Tipi Cezaevi'nde "cinayet" suçundan tutuklu bulunan İhsan Koçak (38) kaldığı koğuştaki 5 Eylül 2014'te gömleğiyle kendini asarak intihar etti.

* Ağrı M Tipi Cezaevi'nde tutulduğu sırada 24 Eylül 2014'te beyin kanaması geçiren ve Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde tedavi altında tutulan KCK Davası tutuklusunu Celal Kılıçaslan (57) 1 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

* Hastalığı nedeniyle yapılan başvuruların ardından Adli Tıp Kurumu'nun "cezaevinde kalamaz" raporu üzerine 13 Mayıs 2014'te tahliye edilen Ramazan Özalp özgürlüğüne kavuştuktan 5 ay sonra tedavi gördüğü hastanede 9 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

1991 yılında Şırnak'ın İdil İlçesi'ne bağlı Xirabêşêref (Dirsekli) Köyü'nde "PKK üyesi olduğu" gerekçesiyle gözaltına alındıktan sonra tutuklanan ve yargılama sonunda müebbet hapis cezasına çarptırılan Ramazan Özalp, cezaevinde bulunduğu sırada beyinde tümör oluşmuş, yapılan ameliyatlardan sonrası vücudunun belden aşağısı felç olmuştu.

Felçli olmasına ve yaşamsal ihtiyaçlarını dahi tek başına karşılayamamasına rağmen Gaziantep H Tipi Cezaevi'nde tutulan Ramazan Özalp hakkında İdil Emniyet Müdürlüğü'nün "tahliye edilmesi halinde siyasi propaganda aracı olarak kullanılabilir" şeklinde görüş belirtmesi nedeniyle tahliye talebi defalarca reddedilmişti.

* "Canavarca hisle kasten insan öldürmek" suçundan Silivri (İstanbul) 5 Nolu L Tipi Cezaevi'nde tutulan Cem Garipoğlu, 10 Ekim 2014'te

koğuşunda başına poşet geçirilmiş halde asılı olarak bulundu.

* Erzurum H Tipi Cezaevi'nde tutulan PKK militanı Ahmet Aslan'ın (18) 17 Ekim 2014'te koğuşta kimsenin bulunmadığı esnada intihar ettiği iddia edildi.

* "DHKP-C Soruşturması" kapsamında hakkında "yasadışı örgüt üyesi olmak" suçlamasından verilen 7 yıl 3 aylık hapis cezası nedeniyle Elazığ F Tipi Cezaevi'nde tutulan Çağdaş Aktepe yakalandığı tüberküloz hastalığına bağlı olarak 5 Kasım 2014'te yaşamını yitirdi.

* Bafra (Samsun) T Tipi Cezaevi'nde hükümlü olarak tutulan Mustafa Torun'un (39) 10 Kasım 2014'te kalp krizi geçirerek öldüğü açıklandı. Ailesi Mustafa Torun'un ölümünde ihmâl olduğunu iddia ederek suç duyurusunda bulunacaklarını belirttiler.

* Ünye (Ordu) M Tipi Cezaevi'nde "uyuşturucu madde kullandığı" iddiasıyla tutulan Soner Hamarat'ın (20) koğuşunda battaniyeyle kendini asarak intihar ettiği 10 Kasım 2014'te öğrenildi.

* Bingöl M Tipi Cezaevi'nde tutulan Orhan Dursun'un yakalandığı mide kanserine bağlı olarak 3 Haziran 2014'te yaşamını yitirdiği öğrenildi. Konuyla ilgili olarak Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in sorusunu yanıtlayan Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, Orhan Dursun'un cezaevinde tutulduğu süre içinde 38 kere muayene olduğunu iddia etti ve buna rağmen teşhis konamadığını belirtti.

* Van M Tipi Cezaevi'nde tutulan ve üç günlük hücre cezası verilen Şevket Sanlav (31) konulduğu hücrede 18 Kasım 2014'te ölü bulundu. Şevket Sanlav'ın kendisini astığı iddia edildi.

* Akçakale (Şanlıurfa) Yarı Açık Cezaevi'nde tutulan ağır astım hastası Ali Çakıcı (50) 29 Kasım 2014'te yatağında ölmüş halde bulundu. Koğuş arkadaşlarının verdiği bilgiye göre Ali Çakıcı'nın 28 Kasım 2014'te astım krizinden dolayı acil olarak hastaneye kaldırıldığı ve iğne yapıldıktan sonra tekrar koğuşa getirildiği bildirildi.

* Aynı cezaevinde tutulan İzzettin Suluoğaç (65) adlı mahpus da 30 Kasım 2014'te sağlık sorunlarına bağlı olarak baygınlık geçirerek kaldırıldığı Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yaşamını yitirdi.

* Siirt E Tipi Cezaevi'nde adli bir suçtan ötürü tutulan Haşem Arduçlu 31 Aralık 2014'te geçirdiği kalp krizi nedeniyle kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi.

* Abdullah Öcalan'ın çağrısı üzerine 19 Ekim 2009'da Türkiye'ye gelen Barış ve Demokratik Çözüm Grubu'nda yer alan Lütfü Taş, Habur Sınır Kapısı'nda yaptığı konuşma nedeniyle verilen 14 yıllık hapis cezası nedeniyle tutuklu idi.

2010 yılından beridir Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde tutulan Lütfü Taş 31 Aralık 2014'te geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitirdi. Koğuş arkadaşları Lütfü Taş'a geç müdahale edildiğini savundu.

2. CEZAEVLERİNDE İŞKENCE VE SORUNLAR

Vaka Sayısı	İşkence Gören
44	491

* Sincan (Ankara) Gençlik ve Çocuk Cezaevi'nde tutulan 12 çocuğa gardiyanlar tarafından işkence yapıldığı 2 Ocak 2014'te ortaya çıktı.

Çocuklardan K.Ş. (16) ile görüşen anne Z.Ş., "oğlum gardiyanların ellerini kelepçeleyip işken-

ce ettiklerini ardından ise çıplak soyarak su ile ıslattıklarını söyledi” dedi.

Z.Ş. uzun süredir görmediği çocuğu ile görüşmek üzere sabah saatlerinde cezaevine gittiğini belirterek “açık görüş için gittim. Uzun zamandır çocuğumu göremiyordum. Açık görüş salonunda beklerken önce E.T. adlı çocuk geldi. Üzeri yırtılmış vaziyeteydi. Yüzünde de morluklar ve şişkinlikler vardı. E.T.’yi bu şekilde görünce korktum. Daha sonra oğlum geldi. Oğlum konuşmıyordu. Sürekli titriyordu. Daha sonra ben de ağlamaya başladım. Oğlum daha sonra gardiyanların sayıma geldiğini burada sorun çıkınca saldırmaya başladığını söyledi. 50 kişilik bir gardiyan grubu C-12 ve C-10 koğuşunda bulunan 12 çocuğa saldırıyor” dedi. Olayın ortaya çıkması üzerine İnsan Hakları Derneği (İHD) Ankara Şubesi çocuklarla görüşmek üzere cezaevine heyet gönderdi.

Olayın ortaya çıkmasının ardından 8 çocuk mahpustan 4’ünün Maltepe (İstanbul) Çocuk Cezaevi’ne, 4’ünün de Şakran (İzmir) Çocuk Cezaevi’ne sevk edildikleri 4 Ocak 2014’te öğrenildi. Çocukların, sürgüne gönderilmeden önce iki kez dövüldükleri de ortaya çıktı. Maltepe Çocuk Cezaevi’ne getirilen 4 çocuğa çıplak arama uygulamasının dayatıldığı ve ardından tekli hücrelere konuldukları öğrenildi.

Sincan Çocuk Cezaevi’nde, hasta olan bir çocuk sayım için ayağa kalkamadığı için gardiyanların saldırısına maruz kalmıştı. Koğuştaki diğer çocuklar bu duruma itiraz edince gardiyanlar onlara da saldırmıştı.

Şakran (İzmir) Çocuk Cezaevi’ne sevk edilen 4 çocuğun da sevk edildikleri cezaevinde işkence gördüğü 6 Ocak 2014’te öğrenildi.

Şakran Çocuk Cezaevi’ne getirilen 4 çocuğa çıplak arama uygulamasının dayatıldığı ve ardından tekli hücrelere konulduğu; avukatlarıyla görüşen çocukların, Sincan Çocuk Cezaevi’nde coplarla ve borularla dövüldüklerini, üzerlerinde sigara söndürüldüğünü, süngerli odada tutulduklarını, gardiyanların ise “nereye giderseniz gidin bu yaşadıklarınız unutamayacaksınız” dediğini anlattıkları öğrenildi.

* Giresun E Tipi Cezaevi’nden Sincan (Ankara) 2 Nolu F Tipi Cezaevi’ne sevk edilen Zülküf Ge-

zen’in sevk esnasında ring aracında darp edildiği 11 Ocak 2014’te öğrenildi.

* Gebze (Kocaeli) Kadın Cezaevi’nde tutulan Özlem Taşdemir, Yeliz Türkmen ve Yıldız Keskin’in yakalarına taktıkları “devrimci avukatlar onurumuzdur” kokartı nedeniyle darp edildikleri 11 Ocak 2014’te öğrenildi.

* Gebze Kadın Cezaevi’nde tutulan Kader Fındık’ın yargılandığı davanın duruşmasına götürüldüğü esnada askerler tarafından yapılmak istenen üst aramasına itiraz edince darp edildiği 11 Ocak 2014’te ortaya çıktı.

* Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi’nde tutulan iki mahpusun 7 Ocak 2014’te çıplak arama uygulamasına itiraz ettikleri gerekçesiyle gardiyanlar tarafından darp edildikleri 10 Ocak 2014’te öğrenildi.

* Isparta E Tipi Cezaevi’nde tutulan Engin Acar’ın cezaevindeki uygulamalara itiraz ettiği gerekçesiyle falaka, su dökme işkencelerine maruz kalarak tek kişilik hücrede tutulduğu 18 Ocak 2014’te öğrenildi.

* Sincan (Ankara) Çocuk Cezaevi’nde tutulan üç çocuğun getirildikleri Sincan Adliyesi’nde ameliyatlı arkadaşlarının kelepçesinin gevşetilmesini istedikleri için jandarma erleri tarafından tekmenerek darp edildikleri 23 Ocak 2014’te ortaya çıktı.

* Kepsut (Balıkesir) L Tipi Cezaevi’nde adli suçlardan tutulan 9 mahpusun üç gün boyunca süngerli odada çıplak vaziyette tutuldukları, mahpuslardan Devrim Erdem’in gördüğü işkenceler sonucu parmağının kırıldığı 27 Ocak 2014’te Devrim Erdem’in ailesi tarafından ileri sürüldü.

* Isparta E Tipi Cezaevi’nde hükümlü olarak tutulan Gökhan Topçu’nun işkence ve kötü muamele gördüğü 27 Ocak 2014’te ailesi tarafından ileri sürüldü.

* Karataş (Adana) Kadın Cezaevi’nde yapılan koğuş aramalarına itiraz eden tutuklu ve hükümlülerin gardiyanlarca darp edildikleri 30 Ocak 2014’te öğrenildi.

* Bolu T Tipi Cezaevi’ndeki tutulan mahpusların cezaevindeki hak ihlallerine karşı “kapıya vurma eylemi” yaptıkları gerekçesiyle gardiyanların saldırısına uğradıkları ve 10 mahpusun yaralandığı 14 Şubat 2014’te ortaya çıktı.

* Bolu T Tipi Cezaevi'ndeki tutulan mahpusların cezaevindeki hak ihlallerine karşı "kapıya vurma eylemi" yaptıkları gerekçesiyle gardiyanların saldırısına uğrayan 10 mahpustan dördünün süngerli odada, altısının ise güvenlik odasında 24 saat süreyle tutulduğu 18 Şubat 2014'te öğrenildi.

* Diyarbakır E Tipi Cezaevi'nden talepleri olmaksızın 20 Şubat 2014'te Giresun E Tipi Cezaevi'ne sevk edilmek istenen 20 adli hükümlü duruma karşı çıkınca gardiyanlar tarafından darp edildiler. Olayın sonunda sevk işleminin gerçekleştiği, 4 hükümlünün de yaralandığı öğrenildi.

* Kırıkkar 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nden 1 Nolu F Tipi Cezaevi'ne sevk edilen Faruk Erdoğan ve Hicri Selviler'in çıplak arama uygulamasına karşı çıktıkları için darp edildikleri, Hicri Selviler hakkında "kamu malına zarar verdiği" suçlamasıyla dava açıldığı 21 Şubat 2014'te öğrenildi.

* Torbalı (İzmir) Açık Cezaevi'nden Buca Kapalı Cezaevi'ne sevk edilen yazar Sevan Nişanyan'ın "yatak olmadığı" gerekçesi ile bir haftadır beton zeminde yatırıldığı 4 Mart 2014'te öğrenildi.

* Gezi Parkı eylemlerine katıldığı gerekçesiyle 18 Haziran 2013'ten beridir Kürkçüler (Adana) F Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Mahmut Yiğit'in bir başka mahpusun gardiyanlar tarafından dövülmesine itiraz etmesi sonucu tek kişilik hücreye götürülerek darp edildiği 2 Nisan 2014'te ortaya çıktı. Olayı öğrenen koğu arkadaşları Murat Akıncı ve Bedrettin Akdeniz'in Mahmut Yiğit'le beraber kapılara vurarak eylem yapması üzerine 3 mahpusun darp edildiği ve Murat Akıncı ile Bedrettin Akdeniz'in süngerli odaya götürüldüğü ileri sürüldü.

* Tekirdağ 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Ali Haydar Saygılı'nın, İstanbul 15. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşması için Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) yöntemiyle ifade vermeyi reddedince gardiyanlar tarafından darp edildiği 3 Nisan 2014'te ortaya çıktı.

* 16 Nisan 2014'te İnsan Hakları Derneği Adana Şubesi'ne başvuruda bulunan Gönül Karmuş, Kozan M Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan oğlu Gazanfer Karmuş'un (25) "yüksek sesle konuştuğu" gerekçesiyle 11 Nisan 2014'te gardiyanlar tarafından darp edildiğini savunarak hukuki yardım talebinde bulundu.

* Bolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan tutuklu ve hükümlülerin camlı avukat görüşme kabini yapılmasını protesto ettikleri gerekçesiyle 18 Nisan 2014'te darp edildikleri ve Yusuf Yılmaz adlı kişinin saldırı nedeniyle burnunun kırıldığı öğrenildi.

* Karabük T Tipi Cezaevi'nden Kandıra (Kocaeli) 1 Nolu F Tipi Cezaevi'ne sevk edilen PKK Davası'ndan hükümlü Musa Sertkal'ın cezaevi girişinde çıplak arama uygulamasına itiraz ettiği için gardiyanlar tarafından darp edildiği 28 Mayıs 2014'te öğrenildi.

* Edirne F Tipi Cezaevi'nde tutulan PKK Davası'ndan tutuklu veya hükümlü 10 mahpusun 4 Haziran 2014'te hastaneye sevkleri esnasında ellerine ters kelepçe takılmak istenmesine itiraz etmeleri nedeniyle gardiyanlar tarafından darp edildiği öğrenildi.

* Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde tutulan bir kolu olmayan ve bir gözü de görmeyen Civan Boltan'ın (21) tedavi için geldiği Ankara'da işlemlerinin bitmesinin ardından gönderildiği Sincan 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde "çıplak arama" uygulamasına karşı çıktığı için gardiyanlar tarafından darp edildiği 4 Temmuz 2014'te öğrenildi.

* Edirne F Tipi Cezaevi'nde tutulan Edip Tarhan ve Canip Tarhan adlı kardeşlerin görüşme imkânlarının sınırlı olması nedeniyle Edirne Adliyesi'nden dönüşte aynı ring aracına binmek istemeleri üzerine jandarma erleri tarafından darp edildikleri 16 Temmuz 2014'te öğrenildi. Olayda aynı ring aracında bulunan Yusuf Arslan'ın da darp edildiği bildirildi.

* Bir protesto gösterisine katıldıkları gerekçesiyle tutuklanan M.D. (15) ve Ş.D. (17) adlı kardeşlerin çocuk koğu bulunmadığı gerekçesiyle adli tutukluların bulunduğu koğu konulduğu 18 Temmuz 2014'te öğrenildi. Çocuklarla görüşen anne E.D. , çocuklarının koğuştaki tutulan diğer tutuklular ve gardiyanların işkencesine maruz kaldığını, çocuğunun "anne beni buradan çıkar, yoksa intihar edeceğim" dediğini aktardı.

* Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan İbrahim Er ve Erhan Kaya'nın 14 Temmuz 2014'te avukatlarıyla görüştüğünden sonra koğuşlarına dönerken yapılmak istenen çıplak arama uygulamasına karşı çıktıkları için darp edildikleri öğrenildi.

* Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde adli bir suçtan dolayı tutulan Ebubekir Arslan'ın gardiyanlar tarafından dakikalarca dövüldüğü 21 Temmuz 2014'te öğrenildi. Olayı öğrenen ve konuyla ilgili açıklama yapan Ebubekir Arslan'ın kardeşi, ağabeyinin hangi gerekçeyle darp edildiğini öğrenemediğini ifade etti.

* Bolu F Tipi Cezaevi'nden Kandıra (Kocaeli) 1 Nolu F Tipi Cezaevi'ne sevk edilen Bayram Yarak'un cezaevine girişinde çıplak arama uygulamasını reddettiği için gardiyanlar tarafından darp edildiği ve 40 gün hücre cezası verildiği 27 Temmuz 2014'te öğrenildi.

* Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan iki mahpusun avukatlarıyla görüşükten sonra koşullarına götürülürken çıplak arama uygulamasına karşı çıktıkları gerekçesiyle gardiyanlarca darp edildikleri 29 Temmuz 2014'te öğrenildi.

* Van M Tipi Cezaevi'nde tutulan 11 çocuğun gardiyanların işkence ve kötü muamelesine maruz kaldığı 9 Ağustos 2014'te öğrenildi. İşkence gören çocuklardan R.A.'nın (15) annesi B.A. "çocukları sindirmek için cezaevi yönetimi boş sebeplerden hücre cezası veriyor. Gardiyanlar çocukları tehdit edip dövüyor" diye konuştu.

* Diyarbakır E Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Mansur Ilık'ın 2 Ağustos 2014'te, karaciğerinde bulunan kist nedeniyle artan sancılarının giderilmesi için revire gitmek için yardım talep ettiği 4 gardiyan tarafından darp edildiği 27 Ağustos 2014'te ortaya çıktı.

Kaldırıldığı revirden doktor olmadığı için tekrar koşullarına getirilen Mansur Ilık'ın sancularına bağlı olarak fenalaşması üzerine hastaneye kaldırıldığı öğrenildi.

* Sincan (Ankara) 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan üçü çocuk 5 kişinin yargılandıkları dava kapsamında İstanbul Adli Tıp Kurumu'nda "yüz teşhisi" yapılması amacıyla gönderildikleri Maltepe Çocuk ve Gençlik Cezaevi ile Kartal H Tipi Cezaevi'nde darp edildikleri ve yatağı olmayan koşullarda tutuldukları 30 Ağustos 2014'te açıklandı.

* "Bir eylemde kolluk kuvvetlerine taş attıkları" iddiasıyla 2 Kasım 2013'te tutuklanarak Hakkâri Kapalı Cezaevi'ne gönderilen oradan da Sincan (Ankara) Çocuk Cezaevi'ne sevk edilen 5 çocuk

yargılandıkları dava kapsamında 24 Eylül 2014'te tahliye edildi.

Hakkâri 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada parmak izlerinin suçlandıkları olayla uyumaması üzerine tahliye edilen B.T. (18), H.D. (18), S.D. (16), F.E. (17) ve D.A. (17) adlı çocuklar, 9 ay boyunca tutuldukları cezaevinde gardiyanlar ve askerler tarafından darp edildiklerini açıkladılar.

Çocuklardan B.T. (18), yaklaşık bir yıldır tutuklu olduklarını belirterek, gardiyanların kendilerini "Van'a sekiniz var" diyerek kandırdıklarını söyledi. B.T., Sincan Çocuk Cezaevi'ne geldiklerinde kendilerine ilk olarak çıplak arama dayatıldığını ifade etti.

* Şakran (İzmir) Kadın Cezaevi'nin A Blok'ta bulunan 5 ve 6 nolu koşullarında tutulan kadınların ayda bir yapılan zemin ve koşul aramasının haftada bir yapılmasına karşı çıktıkları gerekçesiyle darp edildikleri 15 Ekim 2014'te öğrenildi.

* Erciş (Van) A Tipi Cezaevi'nde 23 Ekim 2014'te isyan çıktı. 250 tutuklu veya hükümlünün "cezaevi yönetiminin kendilerini keyfi işlerde çalıştırdığı" gerekçesiyle başlattığı isyana kolluk kuvvetlerinin son vermesinin ardından adları öğrenilemeyen 13 mahpus da cezaevinden sürgün edildi.

* Kobanê eylemlerinin ardından düzenlenen operasyonlar sonucu tutuklanarak Van M Tipi Cezaevi'ne gönderilen 8 çocuğa cezaevi girişinde çıplak arama uygulamasının dayatıldığı, çocukların itiraz etmesi üzerine darp edildikleri 31 Ekim 2014'te öğrenildi. Olayın ortaya çıkması üzerine 8 çocuğun Sincan (Ankara) Çocuk Cezaevi'ne sürgün edildikleri belirtildi.

* Amasya E Tipi Cezaevi'nde PKK Davası'ndan tutulan 43 mahpusun yakınlarına cezaevi yönetiminin cezaevi girişinde çıplak arama uygulaması dayattığı 13 Kasım 2014'te öğrenildi.

* Manisa E Tipi Cezaevi'nde adli bir suçtan dolayı hükümlü olarak tutulan Yunus Kalkan'ın (29) kaldığı koşula 1 Kasım 2014 gecesi giren gardiyanların dakikalarca darp edildiği ortaya çıktı.

İşkence iddiasına dair suç duyurusunda bulunan ailesi, Yunus Kalkan'ın aldığı darbelere bağlı olarak baygınlık geçirdiğini ve hastaneye kaldırıldığını belirtti.

Olayla ilgili olarak Manisa Milletvekili Özgür Özel'in cezaevinde inceleme yapmak ve Yunus Kalkan'la görüşmek istemesi üzerine hükümlünün Zile (Tokat) M Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği 18 Kasım 2014'te öğrenildi.

* Kobanê eylemlerinin ardından başlatılan operasyonda tutuklanan ve İskenderun (Hatay) T Tipi Cezaevi'ne gönderilen A.A. (15), R.O. (15) ve B.B. (15) adlı 3 çocuğun gardiyanlarca darp edildikleri 22 Kasım 2014'te öğrenildi.

* Şakran Kadın Cezaevi'nde cezaevi yönetiminin talimatıyla "tam arama" adı altında yapılmak istenen çıplak arama işkencesine karşı çıkan mahpusların, gardiyanlar tarafından darp edildiği 29 Aralık 2014'te öğrenildi.

Darp edilen kadınlardan Fikriye Çakmak'ın iki parmağının kırıldığı bildirildi.

* Şırnak T Tipi Cezaevi'nden 19 Aralık 2014'te tedavi amacıyla Şırnak Devlet Hastanesi'ne getirilen Süleyman Katar'ın (75), hastanede karşılaştığı bir yakınına selam verdiği için yanındaki uzman çavuş tarafından darp edildiği öğrenildi. Tedavi edilmeden cezaevine götürülen Süleyman Katar'a cezaevi idaresinin de iki ay görüş yasağı cezası verdiği 31 Aralık 2014'te öğrenildi.

* Amasya E Tipi Cezaevi'nde tutulan Mahsun Malgir'in ve arkadaşlarının koğuşuna giren gardiyanların "tam arama" adı altında koğuştakilere çıplak arama işkencesini dayattıkları 31 Aralık 2014'te öğrenildi.

3. AÇLIK GREVİ EYLEMLERİ

* Kepsut (Balıkesir) L Tipi Cezaevi'nde adli suçlardan tutulan 4 kişinin cezaevi idaresinin seçtiği koğuş mümessillerinden baskı gördükleri gerekçesiyle 42 gündür açlık grevi yaptıkları 19 Şubat 2014'te öğrenildi.

* Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde PKK, TKP/ML, MLKP, TKEP-L ve MKP davalarından tutulan 20 mahpus cezaevinde artan işkence ve kötü muamele uygulamaları ile hak ihlallerine karşı açlık grevine başladıklarını 24 Şubat 2014'te açıkladılar.

* Silivri (İstanbul) 6 No'lu L Tipi Cezaevi'nde PKK Davası'ndan tutulan 5 mahpusun cezaevinde açık ve kapalı görüşlerin engellenmesi, çıplak

arama uygulamasının dayatılması gibi hak ihlallerini protesto etmek amacıyla 10 Haziran 2014'te açlık grevi eylemine başladıkları açıklandı.

* Tekirdağ 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde "PKK Davası"ndan tutuklu bulunan 8 kişinin, kendilerine uygulanan hak ihlallerine son verilmesi amacıyla 10 Eylül 2014'te açlık grevine başladıkları öğrenildi.

* Antalya L Tipi Cezaevi'nde tutulan 30 kişinin gardiyanların işkencesine maruz kaldıklarını belirterek açlık grevi eylemine başladıkları 26 Aralık 2014'te öğrenildi.

4. HASTA MAHPUSLAR

Yıl İçinde Sorunları Tespit Edilen Hasta Mahpus Sayısı	Tahliye Edilen Hasta Mahpus Sayısı	Tedavisine Cezaevinde Devam Edilen veya Tahliye Talebi Reddedilen Hasta Mahpus Sayısı
66	22	44

* Silivri (İstanbul) Cezaevi Kampusu'nu ziyaret eden Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan 6 Ocak 2014'te yaptığı açıklamada, mahpuslardan Yalçın Küçük'ün (75) katarakt nedeniyle çok az gördüğünü, Fatih Hilmioğlu'nun (60) ise geceleri duvarlarla konuştuğunu öğrendiğini söyledi.

Sonuçlanan Ergenekon Davası'ndan aldığı 23 yıl hapis cezasından dolayı Silivri (İstanbul) 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde 17 Nisan 2009'dan bu yana tutuklu bulunan karaciğer kanseri hastası İnönü Üniversitesi (Malatya) eski Rektörü Fatih Hilmioğlu (60) hakkında İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi tarafından verilen "cezaevinde kalamaz" raporu vermişti. Fatih Hilmioğlu'nun talebini 20 Şubat 2014'te değerlendiren Anayasa Mahkemesi rapor doğrultusunda tahliye edilmesine karar verdi.

* 2006 yılından beri PKK davasından hükümlü olarak Edirne F Tipi Cezaevi'nde tutulan Ferhat Dalkavuk'un cezaevine girdikten sonra beyin kanaması geçirdiği ardından da şeker komasına girerek şeker hastalığı olduğu 7 Ocak 2014'te öğrenildi.

* Mardin'in Derik İlçesi'nde 2009 yılında tutuklanan ve "yasadışı örgüt üyeliği"nden 16 yıl hapis cezası verilen Ramazan Dölek'in (75) yaşlılığa bağlı birçok hastalığına rağmen Mardin E Tipi Cezaevi'nde tutulduğu 18 Ocak 2014'te öğrenildi.

* Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde tutulan ve hastalığına bağlı olarak durumunun kötüleşmesi üzerine ameliyat edilen kolon kanseri Adnan Yalçın'ın yoğun bakımdan çıkarılarak mahkûm revirine getirildiği 21 Ocak 2014'te öğrenildi.

Adnan Yalçın'ın (52) tedavi gördüğü Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nden taburcu edilerek cezaevine gönderildiği 2 Şubat 2014'te öğrenildi.

* Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde tutulan böbrek kanseri hastası Şemsettin Kargılı'nın durumunun ağırlaşmasına rağmen yüksek riskten dolayı ameliyat edilmediği 21 Ocak 2014'te öğrenildi.

* Karataş (Adana) Kadın Cezaevi'nde tutulan ve meme kanseri teşhisi konulan Feride Abruz'un 20 Ocak 2014'te TOKİ Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılarak yoğun bakıma alındığı öğrenildi.

* Silivri L Tipi Cezaevi'nde hükümlü olarak tutulan emekli Tümgeneral Recep Rıfki Durusoy'un

(63) böbrek kanseri olduğu ve bir böbreğinin alındığı, uygulaması gereken diyeteye uygun yemekler çıkmadığı için diğer böbreğini de kaybetme tehlikesinin bulunduğu 26 Ocak 2014'te öğrenildi.

* Zile (Tokat) M Tipi Cezaevi'nde "PKK üyesi olduğu" iddiasıyla hükümlü olarak tutulan Sıddık Aydın'ın akciğer yetmezliği rahatsızlığının bulunduğu ve mesafeden dolayı 8 aydır ailesiyle görüşemediği 28 Ocak 2014'te öğrenildi.

* Şakran (İzmir) L Tipi Cezaevi'nde tutulan ve behçet hastalığına yakalanan Meryem Abi'ye daha önce çeşitli hastaneler tarafından "cezaevinde kalamaz" raporu verilmesine rağmen tahliye edilmediği 30 Ocak 2014'te öğrenildi.

* Silivri (İstanbul) L Tipi Cezaevi'nde tutulan ve yakalandığı akciğer kanseri nedeniyle tahliye olması için başvurusu yapılan Balyoz Davası hükümlüsü emekli Tuğamiral Cem Aziz Çakmak'a ilişkin Adli Tıp Kurumu'nun hazırladığı rapor doğrultusunda İstanbul Cumhuriyet Savcılığı infazı altı ay dondurarak 1 Şubat 2014'te tahliye edilmesine karar verdi.

* Ergenekon Davası kapsamında 15 yıl 8 ay hapis cezası verilen eski İstanbul Üniversitesi Rektörü Kemal Alemdaroğlu (75), 1 Şubat 2014'te eşiyile yaptığı kapalı görüş sırasında fenalaşınca Silivri Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Kemal Alemdaroğlu'nun iki haftadır sağlık sorunları yaşadığı ve ateşinin 40 dereceden aşağı düşmediği öğrenildi.

* Bakırköy (İstanbul) Kadın Cezaevi'nde tutulan kalp hastası Fatma Tokmak'ın 2 kalp kapakçığının çalışmadığı ve ameliyat edilmemesi halinde ölüm riskinin artacağı 1 Şubat 2014'te öğrenildi.

* İstanbul Adli Tıp Kurumu cezaevinde geçirdiği kalp krizi sonrasında kısmi felç olan, beyin kanaması nedeniyle de vücut reflekslerini ve hafızasını yitiren Salih Tuğrul (57) için "hayatını tek başına idame ettiremez" yönünde görüş bildiren rapor vermişti. Buna rağmen ve Metris (İstanbul) R Tipi Cezaevi'nde tutulan Salih Tuğrul hakkında Siirt Emniyet Müdürlüğü 26 Kasım 2013'te "toplum için tehlikelidir" şeklinde görüş belirtmişti. Buna bağlı olarak Salih Tuğrul'un tahliye edilmesi yönündeki talep mahkemece reddedilmişti.

Halen Siirt E Tipi Cezaevi'nde Salih Tuğrul'un sağlık durumunun kötüye gitmesi üzerine 4 Şu-

bat 2014'te Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne sevk edildiği öğrenildi.

Salih Tuğrul'un sağlık durumunun kötüleşmesi üzerine Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne sevk edildiği 25 Şubat 2014'te öğrenildi.

Salih Tuğrul hakkında 2. bir görüş hazırlayan Terörle Mücadele Şubesi'nin bu kez "tehlikeli değildir" yönünde görüş beyan etmesi üzerine Salih Tuğrul 24 Eylül 2014'te cezaevinden tahliye edildi.

* Hastalığına dair 10 ayrı sağlık raporu bulunmasına ve 2010 yılında Adli Tıp Kurumu'nun "cezaevi koşullarında yaşayamaz, Cumhurbaşkanlığı affına uygundur" raporuna rağmen şizofreni hastası Kemal Gömi'nin halen Metris (İstanbul) R Tipi Cezaevi'nde tutulduğu 5 Şubat 2014'te öğrenildi.

* Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde tutulan ve 21 yıldır cezaevinde bulunmasının da etkisiyle kemik kanseri olan Halil Güneş'in yaptığı tahliye başvurusu üzerine Adli Tıp Kurumu'nun hazırladığı raporda "kanserin durduğunu ve vücuttaki oksijen oranının normale döndüğünü" iddia ederek "cezaevinde kalabilir" dediği 7 Şubat 2014'te öğrenildi.

* Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde tutulan kalp hastası ve görme engelli Mehmet Şanlı'nın avukatlarının İstanbul Adli Tıp Kurumu'nun "cezaevinde tutulmasında sakınca yoktur" raporuna rağmen yaptığı başvuruyu 7 Şubat 2014'te değerlendiren Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, Mehmet Şanlı'nın tahliye edilmesine karar verdi.

* Bandırma (Balıkesir) T Tipi Cezaevi'nde tutulan ve 22 yıldır cezaevinde bulunmasının da etkisiyle bel fitiği ameliyatı olan Mahmut Bilgiç'in rahatsızlığına bağlı olarak tek başına yürümekte zorlandığı 9 Şubat 2014'te öğrenildi.

* 22 yıldır cezaevinde olan ve halen Ümraniye (İstanbul) T Tipi Cezaevi'nde tutulan felç hastası Ali Ekber Oruç'un günlük yaşamsal ihtiyaçlarının koğu arkadaşlarınınca karşılanmasına rağmen Adli Tıp Kurumu'nun iki defa "cezaevinde kalabilir" raporundan dolayı infazının ertelenmediği 10 Şubat 2014'te öğrenildi.

Huntington hastası¹ Ali Ekber Oruç'a Adli Tıp Kurumu'nun "cezaevinde kalamaz" yönünde rapor verdiği öğrenildi. Rapor üzerine 1 Ekim 2014'te Ali Ekber Oruç hakkında tahliye kararı çıktı ve aynı gün tahliye edildi.

* Tiroid kanseri teşhisi konan ve astım hastası olan Yılmaz Suncak'ın tiroid bezi ameliyatı için Kırıklar (İzmir) 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nden getirildiği Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin havasız ve penceresiz bodrum katında bulunan mahkûm koğuşunda 10 gündür ameliyat edilmeyi beklediği 14 Şubat 2014'te öğrenildi.

* Diyarbakır'ın Kulp İlçesi'ndeki evinde babasından kalma eski bir silah bulundurduğu gerekçeyle tutuklanan ve %87 engelli olan Halit Tekin (89) tutulduğu Diyarbakır E Tipi Cezaevi'nin revirinden 16 Şubat 2014'te mahkeme kararıyla tahliye edildi.

* Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde tutulan ve beyinde tümör tespit edilen Mansur Tekin'in (45) görme kaybı yaşamaya başladığı 19 Şubat 2014'te öğrenildi.

* Siirt E Tipi Cezaevi'nde tutulan ve sol böbreğinde tümör bulunan Avni Uçar'ın sağlık durumunun kötüleşmesi üzerine Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne sevk edildiği 25 Şubat 2014'te öğrenildi.

* Sonuçlanan "Ergenekon Davası"ndan müebbet hapis cezası alan emekli Orgeneral Nusret Taşdeler'in avukatının Adli Tıp Kurumu'nun 8 Ocak 2014'te, "tedavisinin devam edebilmesi için tahliye edilmesi" yönünde verdiği rapor doğrultusunda yaptığı başvuru 26 Şubat 2014'te İzmir 13. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından reddedildi.

* Ellerini hareket ettirememesine rağmen ve boynunu çeviremeyecek kadar hareket kabiliyeti kısıtlı olan Hasan Kaçar için Adli Tıp Kurumu'nun "cezaevinde kalamaz" raporu vermesine rağmen Bakırköy (İstanbul) İnfaz Savcılığı'nın Metris T Tipi Cezaevi'nde tutulan Hasan Kaçar'ın cezaevinde tutulmasının devam etmesine 24 Şubat 2014'te karar verdiği öğrenildi.

İnsan hakları savunucularının da Hasan Kaçar'ın durumunu kamuoyunun gündemine taşıması üzerine karara yapılan itirazı değerlendiren sav-

¹ Genetik nörolojik bir hastalık olan bu durumda hastada hareket bozukluğu ve mental gerilik görülür. (Kaynak: Wikipedia)

cılık 14 Mart 2014'te "infazın 6 ay süreyle ertelenmesine" karar verdi.

* Çoğu Abdullah Öcalan'ın avukatı 50 kişinin yargılandığı "KCK Önderlik Komitesi Davası"ndan tutuklu yargılanan Avukat Özgür Faik Erol, sağlık sorunlarına bağlı olarak böbrek kaybı riskiyle ilgili olarak Kocaeli Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nce verilen sağlık raporu doğrultusunda 4 Mart 2014'te İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından tahliye edildi. Özgür Faik Erol aynı gün tutulduğu Kandıra (Kocaeli) 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde serbest bırakıldı.

* Siirt E Tipi Cezaevi'nde tutulan Neşet Kara'nın beyininde 12 cm'lik tümör bulunmasına rağmen henüz donanımlı bir hastanede tedavi görmediği 5 Mart 2014'te ortaya çıktı.

Neşet Kara hastaneye sevkini gerçekleştirilmesini protesto etmek amacıyla 6 Mart 2014'te bileklerini keserek intihar girişiminde bulundu. Hastaneye kaldırılan Neşet Kara'nın daha sonra yeniden cezaevine gönderildiği öğrenildi.

* Trabzon E Tipi Cezaevi'nde adli bir suçtan dolayı tutulan Coşkun Koç'un burger hastalığı nedeniyle iki bacağına da kesilmesine ve "%94 engeli nedeniyle ihtiyaçlarını karşılayamaz" yönündeki hastane raporuna rağmen tahliye talebinin reddedildiği 25 Mart 2014'te öğrenildi.

* Muğla E Tipi Cezaevi'nde tutulan ve cezaevi koşullarının da etkisiyle mesane kanseri olduğu ortaya çıkan Cengiz Sinan Halis Çelik'in tedavisine Sağlık Bakanlığı'nın gerekli ilaçları temin etmediği için üç aydır başlanamadığı 3 Nisan 2014'te öğrenildi.

Cengiz Sinan Halis Çelik'in, Adli Tıp Kurumu'nun "sevk edilebilir" raporuna rağmen İstanbul'da bulunan Metris R Tipi Cezaevi için yaptığı sevk başvurusunun Adalet Bakanlığı tarafından reddedildiği 12 Haziran 2014'te öğrenildi.

* Sinir damarlarının çatlaması ve çenesini hareket ettirememesi nedeniyle Kandıra (Kocaeli) 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nden Metris (İstanbul) R Tipi Cezaevi'ne sevk edilen İsmail Aslan'ın (61) fenalaşması üzerine yoğun bakıma kaldırıldığı 15 Nisan 2014'te öğrenildi.

İsmail Aslan avukatlarının yaptığı başvuru üzerine Bakırköy İnfaz Savcılığı'nca 18 Nisan 2014'te tahliye edildi.

* Adli Tıp Kurumu'nun raporuna rağmen İdil Jandarma Komutanlığı'nın "tahliye edilmesi halinde siyasi propaganda aracı olarak kullanılabilir" şeklinde görüş bildirdiği kanser hastası ve felçli mahpus Ramazan Özalp (46) sağlık durumunun ağırlaşması üzerine Adli Tıp raporu için getirildiği Metris (İstanbul) R Tipi Cezaevi'nden 2 Mayıs 2014'te hastaneye kaldırıldı.

Ramazan Özalp 6 Mayıs 2014'te Gaziantep H Tipi Cezaevi'ne geri gönderildi. Ramazan Özalp Adli Tıp Kurumu'nun yeniden verdiği "cezaevinde kalmaz" raporu üzerine 13 Mayıs 2014'te tahliye edildi.

* KOAH, prostat ve hipertansiyon hastası olan ve Sincan (Ankara) 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Burhan Kaya'nın tedavi olmak için tam teşekküllü hastaneye yatırılma talebine Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından olumlu yanıt verilmesine rağmen cezaevi idaresinin bağırsaklarında ve böbreklerinde kanser riski taşıyan kitlelerin tespit edildiği Burhan Kaya'nın sevk işlemlerini iki aydır gerçekleştirmediği 7 Haziran 2014'te öğrenildi.

* İHD Erzurum Şubesi 17 Haziran 2014'te yaptığı açıklamayla Erzurum H Tipi Cezaevi'nde tutulan Hüseyin Zeytin'in kolon kanseri olmasına ve hastalığının ilerlemesine rağmen tahliye edilmediğini duyurdu.

Hüseyin Zeytin (59), "yasadışı örgüte yardım etmek" suçundan Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı davanın 15 Temmuz 2014'te görülen duruşmasında mahkeme heyeti tarafından tahliye edildi.

* Bolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan ve varis, bel fıtığı, bağırsak tembelliği, reflü, faranjit ve sürekli kolesterol yüksekliği gibi rahatsızlıkları bulunan Murat Ekin'in akciğerinde kitle tespit edilmesine rağmen 3 aydır Ankara'ya sevk yapılmadığı için hastalığına dair teşhis konulmadığı 19 Haziran 2014'te öğrenildi.

Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nden verilen rapor doğrultusunda Ankara İnfaz Savcılığı 24 Haziran 2014'te Murat Ekin için tahliye kararı verdi. Kararın ardından Murat Ekin tedavi için geldiği Ankara'da bulunan Sincan 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nden tahliye edildi.

* Sağlık sorunlarına dair yaptığı başvurulara rağmen kapsamlı şekilde tedavisi yapılmayan ve

Midyat (Mardin) E Tipi Cezaevi'nde tutulan Şehmus Yetek'in (65) şikâyetlerinin artması üzerine Ankara'da gönderildiği Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde kanser olduğu ve tedavi için geç kalındığı 24 Haziran 2014'te öğrenildi.

Hastanede tedavi gören Şehmus Yetek'in şuuru yitirdiği 9 Temmuz 2014'te ailesi tarafından açıklanırken, aynı gün Adli Tıp Kurumu'nun infazın ertelenmesi yönünde görüş belirttiği, savcılığın da bu doğrultuda karar aldığı bildirildi. Karar uyarında Şehmus Yetek, mahkûm koğuşundan çıkarılarak hastalığıyla ilgili servise alındı.

* PKK Davası'ndan dolayı 1995 yılından bu yana cezaevlerinde tutulan ve gözaltında gördüğü işkenceler nedeniyle hafızasını yitiren İmam Çelikkemir'in ailesinin tahliye başvurusuna olumsuz yanıt verildiği 25 Haziran 2014'te öğrenildi.

* Tekirdağ T Tipi Cezaevi'nde tutulan ve cezaevinde görme yetisini kaybeden PKK Davası hükümlüsü Günnaz Akkurt, 2011 yılından beridir yapılan başvuruların ardından 27 Haziran 2014'te tahliye edildi.

* Kandıra 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan ve cezaevinde geçirdiği kalp krizi sonrası kalbinin yüzde 35'i çalışan wernicke korsakoff hastası Abdullah Kalay'a Kocaeli Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin "bir daha cezaevinde kalp krizi geçirirse müdahale edilemez, tahliye edilsin" şeklinde iki ayrı rapor vermesine rağmen Adli Tıp Kurumu "tedavisi cezaevinde devam edebilir" yönünde rapor vermişti.

Abdullah Kalay'ın tahliye talebinin reddedilmesi üzerine sağlık durumunu yeniden görüşen Kocaeli Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Adli Tıp Ana Bilim Dalı'nın 4 Temmuz 2014'te hazırladığı raporda "tahliye edilmelidir" görüşünü yinelediği öğrenildi.

Abdullah Kalay'a (47) Kocaeli Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin "tahliye edilsin" raporunu 3. kez vermesine rağmen Adli Tıp Kurumu'nun "tedavisi cezaevinde devam edebilir" yönünde rapor verdiği 31 Ekim 2014'te öğrenildi.

* Şırnak T Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Abdullah Yay'ın babası Hacı Yay 11 Temmuz

2014'te yaptığı açıklamayla oğlunun gördüğü işkenceler ve cezaevi şartlarına bağlı olarak kısmi felç geçirdiğini savundu.

* Kırıklar (İzmir) F Tipi Cezaevi'nde tutulan Faysal Yaşan'ın 14 farklı sağlık sorunu bulunmasına rağmen tedavi olduğu hastanenin "cezaevinde kalabilir" raporu verdiği 11 Temmuz 2014'te öğrenildi.

* Erzurum H T ipi Cezaevi'nde tutulan Fikret Güzelaydın'ın 12'den fazla hastalığı olmasına ve beyninde ur bulunmasına rağmen tedavisi için yaptığı tahliye başvurusunun reddedildiği 11 Temmuz 2014'te öğrenildi.

* Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan ve %95 oranında felçli olan Abdülkadir Fırat'a (65) "cezaevinde kalabilir" şeklinde rapor verilmesi nedeniyle tahliye talebinin reddedildiği 16 Temmuz 2014'te öğrenildi.

* Diyarbakır'ın Bismil İlçesi'nde düzenlenen operasyonun ardından 2011 yılında "yasadışı örgüt üyesi olduğu" gerekçesiyle 12 yıl hapis cezası verilen ve Gebze (Kocaeli) Kadın Cezaevi'nde tutulan Barış Anneleri İnişiyatifi aktivisti Meryem Soylu'nun (55) cezaevi koşulları nedeniyle sağlık sorunlarının kötüye gittiği, safra kesesinde bulunan 18 taş nedeniyle ameliyat olmasına rağmen hastanenin mahkûm odasında kelepçeli olarak tutulduğu 19 Temmuz 2014'te ailesi tarafından açıklandı.

* Diyarbakır'da 2009 yılında düzenlenen "KCK Operasyonu"nda tutuklanan yüksek tansiyon hastası Ekrem Çiçek'in (60) banyoda düşerek beyin kanaması geçirdiği 4 Haziran 2014'te öğrenildi. Hastaneye kaldırılan Ekrem Çiçek'in durumunun ciddiyetini koruduğu ve yoğun bakım ünitesinde tutulduğu açıklandı.

Ekrem Çiçek'in beyin kanaması geçirdikten sonra kaldırıldığı Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nden "yer olmadığı" gerekçesiyle tedavisi yarıda kesilerek bilinci kapalı bir şekilde 17 Temmuz 2014'te cezaevine gönderildiği öğrenildi.

İnsan hakları örgütlerinin ve milletvekillerinin sorunun çözümüne yönelik girişimlerde bulunmaları üzerine hastanenin kararından vazgeçtiği ve Ekrem Çiçek'in 18 Temmuz 2014'te yeniden hastaneye sevk edildiği bildirildi.

Ekrem Çiçek, 20 Ağustos 2014'te Adli Tıp Kurumu raporu doğrultusunda cezasının ertelenmesi üzerine tahliye edildi.

* Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde 19 yıldır tutulan ve kalp, tansiyon, guatr ve bağırsak olmak üzere birçok hastalığa tutulan Mehmet Emin Özkan'ın (76) kalp krizi geçirdiği 21 Temmuz 2014'te öğrenildi. Hastanede tedavi altına alınan Mehmet Emin Özkan'ın tedavisinin sürdüğü bildirildi.

Diyarbakır Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yapılan testlerin ardından Mehmet Emin Özkan'ın 24 Temmuz 2014'te cezaevine gönderildiği öğrenildi.

* Ümraniye (İstanbul) T Tipi Cezaevi'nde tutulan ve iki kolu olmayan Ergin Aktaş için Adli Tıp Kurumu'nun "cezaevinde yaşamını yalnız idame ettiremez" diyerek tahliye edilmesi yönünde rapor hazırlamasına rağmen mahkemenin "tahliyesi toplum güvenliği için tehlikelidir" denilerek reddedildiği 28 Temmuz 2014'te öğrenildi.

* Hepatit B hastalığı nedeniyle İzmir'de karaciğer nakli yapılan Aydın Çubukçu adlı mahpusun tedavi süreci tamamlanmadan ve talebi olmamasına rağmen önce Batman M Tipi Cezaevi'ne sonra da Ordu E Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği 7 Ağustos 2014'te öğrenildi.

* İskenderun (Hatay) E Tipi Cezaevi'nde tutulan Sinan Tutmaz'ın cezaevinde geçirdiği 16 yılın da etkisiyle sağlık durumunun kötüye gittiğini 18 Temmuz 2014'te düzenlenen basın açıklamasıyla duyuran İHD İskenderun Şubesi Başkanı Coşkun Selçuk konuşmasında, "Sinan Tutmaz, hipertansiyon hastası, sağ eli yok, geçirdiği yüz felci devam etmekte ve hala yüzünde şarapnel parçaları bulunmakta" dedi.

* Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde tutulan kronik akciğer hastası mahpus Serhat Polatsoy hakkında "yasadışı örgüt üyesi olduğu" suçlamasıyla açılan davanın Şanlıurfa 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 20 Ağustos 2014'te görülen duruşmasında kaçma şüphesinin bulunmadığı gerekçesiyle ve tutukluluk süresinin göz önünde bulundurularak mahkeme heyeti tarafından tahliye edildi. Duruşma ise dosyadaki eksikliklerin tamamlanması amacıyla ertelendi.

* 23 yıldır cezaevlerinde tutulan ve halen Bolu F Tipi Cezaevi'nde bulunan Hepatit B taşıyıcısı Cesim Kahraman'a sevk edildiği Bolu Devlet

Hastanesi'nden astım, faranjit, bronşit hastalıklarının tanısı konmasına rağmen "herhangi bir kronik hastalığının bulunmadığı" yönünde rapor verilerek Adli Tıp Kurumu'na sevk edilmesine izin verilmediği 23 Ağustos 2014'te öğrenildi.

* Ordu E Tipi Cezaevi'nde tutulan ve KOAH, nefes darlığı, astım, mide rahatsızlığı, göz rahatsızlığı, iltihaplı romatizma, ayak ve dizlerde şişkinlik gibi rahatsızlıkları bulunan ve 23 yıldır cezaevlerinde kalan Hasan Aslan'ın (85), yaptığı tahliye talebine olumsuz yanıt verildiği 26 Ağustos 2014'te öğrenildi.

* Eskişehir H Tipi Cezaevi'nde tutulan ve vücudunda çıkan bir yaranın 7 yıldır iyileşmemesi nedeniyle sürekli kanaması olan Cemil İvrendi'nin 20 yıldır cezaevinde olmasına rağmen yaptığı tahliye talebine olumsuz yanıt verildiği 27 Ağustos 2014'te öğrenildi.

* Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 15 Haziran 2012'de KCK Soruşturması kapsamında "yasadışı örgüt üyesi olduğu" suçlamasıyla tutuklanan BDP'nin eski il yöneticisi Necman Öner'in cezaevi koşulları nedeniyle kısmi felç geçirmesine rağmen "kaçma şüphesi bulunduğu" gerekçesiyle yaptığı tahliye talebinin reddedildiği 13 Eylül 2014'te öğrenildi.

* Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde tutulan ve cezaevinde geçirdiği süre içinde gırtlak kanseri teşhisi konan Osman Akan'ın (52) Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde (Ankara) ameliyat olduğu öğrenildi.

Hastalığı nedeniyle boğazı delik bir şekilde yaşamını sürdüreceği Osman Akan'a ameliyat sonrası takibin hastane şartlarında olması gerektiği için sağlık kurulu tarafından "cezaevinden tahliyesi gerekmektedir" yönünde rapor verdi.

Rapor üzerine avukatın yaptığı başvuru Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından "tedavinin tutukluluk hali devam ederken de yapılabileceği" gerekçesiyle reddetti. Üst mahkeme olan Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ne yapılan itirazı 4 Eylül 2014'te değerlendiren mahkeme heyetinin ise "sanığın hasta olması halinde tedavisinin devletçe karşılanıyor olması" nedeniyle tahliye talebini reddettiği 11 Eylül 2014'te öğrenildi.

İki tahliye talebinin reddedilmesi üzerine yeniden yapılan tahliye talebini üst mahkemenin

kabul etmesi üzerine Osman Akan 16 Eylül 2014'te tahliye edildi.

Mahkûm koğuşunda tutulan Osman Akan'ın hasta odasına alındığı, tedavisinin ise sürdüğü öğrenildi.

* Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde tutulan Gıyasettin Sevmiş'in vücudun bakır biriktirmesi nedeniyle bir tür akciğer rahatsızlığı olan Wilson hastalığına yakalandığı 22 Eylül 2014'te öğrenildi. Akciğer nakli gereken ve Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nden "cezaevinde kalamayacağı" yönünde rapor alan Gıyasettin Sevmiş'in rapora rağmen tahliye edilmediği bildirildi.

* 1997 yılında kolon kanseri hastalığına yakalanan ve kendi ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanan Aydın Değirmenci'nin son bir yıl içinde talebi olmamasına rağmen 5 farklı cezaevine sevk yapıldığı ve en son Ordu E Tipi Cezaevi'ne gönderildiği 8 Ekim 2014'te öğrenildi.

* Akciğer kanseri hastalığı nedeniyle Metris (İstanbul) R Tipi Cezaevi'nde tutulan Abdülmecit Arslan hakkında Adli Tıp Kurumu tarafından hazırlanan "cezaevinde kalamaz" yönündeki rapora rağmen Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı'nın tahliye yönünde karar belirtmediği 22 Ekim 2014'te öğrenildi.

"Raporda eksik ibare olduğu" gerekçesiyle tahliye edilmeyen Abdülmecit Arslan "eksikliğin" giderilmesi üzerine Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı'nca 24 Ekim 2014'te tahliye edildi.

* Gaziantep H Tipi Cezaevi'nde tutulan ve bel kayması rahatsızlığı nedeniyle yatalak hale gelen Abdülaziz Özdemir hakkında Adli Tıp Kurumu'nun "cezaevinde kalabilir" raporu vermesi nedeniyle tahliye taleplerinin reddedildiği 28 Ekim 2014'te öğrenildi.

Babasıyla aynı cezaevinde tutulan Mahmut Özdemir'in ise kapalı kalma fobisi nedeniyle epilepsi nöbetlerinin sıklaştığı fakat ölüm riskine rağmen tahliye talebinin kabul edilmediği bildirildi.

* Kırıklar (İzmir) F Tipi Cezaevi'nde tutulan Abdulkahar Aksoy'un (51) insüline bağlı çeşitli rahatsızlıklarının bulunduğu 18 Kasım 2014'te öğrenildi. İzmir'de bulunan Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nden "cezaevinde kalamayacağı" yönünde rapor alan Abdulkahar Aksoy'un rapora rağmen tahliye edilmediği bildirildi.

* Ermenek (Karaman) M Tipi Cezaevi'nde tutulan ve bağırsaklarından rahatsızlığı bulunan Ahmet Tamir'e (48) Adli Tıp Kurumu'nun başvuruda bulunmamasına ve bu yönde bir talebi olmamasına rağmen mahpusu dahi görmeden "cezaevinde kalabilir" raporu verdiği 26 Kasım 2014'te öğrenildi.

* Süreyyapaşa Göğüs Hastalıkları Hastanesi (İstanbul) yönetiminin, "tadilat olduğu" gerekçesiyle hastaneye kabul etmemesi üzerine Metris T Tipi Cezaevi'nden yeniden Kandıra (Kocaeli) 1 Nolu F Tipi Cezaevi'ne sevk edilen tüberküloz hastası Ulaş Deniz'in durumunun ağırlaşması üzerine 3 Aralık 2014'te Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne (Ankara) sevk edildiği öğrenildi.

* Batman'da 2011 yılında muayene olmak için hastaneye giderken yolun BDP tarafından düzenlenen bir eylemden ötürü kapalı olması nedeniyle oturarak bekleyen Salih Şimşek (56) hakkında açılan davada "yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işlediği" gerekçesiyle 3 yıl 1 ay hapis cezası verilmişti.

Sol bacağı olmayan Salih Şimşek'in avukatlarının "infazın durdurulması" talebini değerlendiren mahkeme heyeti 3 Aralık 2014'te Salih Şimşek'in tahliye edilmesine karar verdi.

* 18 yıldır cezaevlerinde tutulan ve en son Kandıra (Kocaeli) F Tipi Cezaevi'ne gönderilen akciğer kanseri hastası Mehmet Canpolat'ın (48) durumunun ağırlaşması üzerine hastaneye kaldırıldığı 9 Aralık 2014'te öğrenildi.

Ağırlaştırılmış müebbet hapse mahkûm edilen Mehmet Canpolat, 19 Aralık 2000'deki cezaevleri operasyonu sırasında tutulduğu Gebze (Kocaeli) Cezaevi'nde koğuşlara atılan gaz bombalarına maruz kalmıştı.

7 Aralık 2014'te hareket edemez hale geldiği ve hafızasını yitirdiği için Marmara Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne (İstanbul) kaldırılan Mehmet Canpolat'ın muayenesinde beyinde tümör olduğu tespit edildi.

Daha önce artan şikâyetleri nedeniyle hastaneye giden Mehmet Canpolat'a doktorların "bir şeyi olmadığı" iddiasıyla ağrı kesici vermekle yetindikleri iddia edildi.

* Gebze (Kocaeli) Kadın Cezaevi'nde tutulan wernicke korsakoff hastası Süreyya Bulut için

Adli Tıp Kurumu'nun "cezaevinde yaşamını tek başına idame ettiremez" raporu vermesine rağmen Süreyya Bulut'un "toplum güvenliği açısından tehlikeli olduğu" gerekçesiyle tahliye edilmediği 16 Aralık 2014'te öğrenildi.

* Edirne F Tipi Cezaevi'nde "yasadışı örgüt yöneticiliği" suçlamasıyla tutulan Çetin Yıldırım (76) için Tekirdağ Devlet Hastanesi'nin ve İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nin "cezaevinde tek başına yaşamını idame ettiremez" yönünde raporlar vermelerine rağmen Adli Tıp Kurumu'nun aksi yönde görüş belirtmesi nedeniyle tahliye talebinin reddedildiği 18 Aralık 2014'te öğrenildi.

Konuyla ilgili olarak Mazlum-Der, Çetin Yıldırım'ın kronik böbrek yetmezliği, insüline bağımlı diyabet, prostat, hipertansiyon, hafıza problemi gibi rahatsızlıklarının bulunduğunu ve kalbinin pille çalıştığını açıkladı.

* 1992 yılından bu yana cezaevlerinde tutulan ve son sevk edildiği Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde, koşullara bağlı olarak yakalandığı böbrek rahatsızlığı, akciğer enfeksiyonu gibi hastalıklardan dolayı fenalaşarak hastaneye kaldırılan Zülfiyar Bayram'ın tedavisi tamamlanmadan cezaevine gönderildiği 24 Aralık 2014'te ailesi tarafından açıklandı.

5. SAĞLIK HİZMETLERİNE ERİŞİM HAKKI

* Mardin E Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Selahattin Elper'in cezaevinden dış eti muayenesi olmak için götürüldüğü Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde doktorun kelepçeli olarak muayene olması teklifini reddedince muayenesi yapılmadan cezaevine gönderildiği 1 Ocak 2014'te öğrenildi.

* Şakran (İzmir) L Tipi Cezaevi'nde Cizre'deki (Şırnak) KCK Soruşturması'ndan tutuklu bulunan Abdülaziz Sevinç'in (23) cezaevinden sağlık sorunlarından ötürü götürüldüğü hastanede kelepçeli olarak tedavi olmayı reddedince muayenesi yapılmadan cezaevine gönderildiği 14 Ocak 2014'te öğrenildi.

* Şakran (İzmir) T Tipi Cezaevi'nde tutulan ve ikisi epilepsi hastası olan 4 hasta mahpusa almaları gereken ilaçların verilmediği 20 Ocak 2014'te öğrenildi. Mahpusların iddiasına göre gardiyanların "diz çöküp, bize yalvarın, size ilaçlarınızı verelim" dedikleri ileri sürüldü.

* Oltu (Erzurum) T Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Mukaddes Çelik ve Zeliha Belge'nin cezaevinden sağlık sorunlarından ötürü götürüldüğü Oltu Devlet Hastanesi'nde doktorun kelepçeli olarak tedavi yapma talebini reddedince muayeneleri yapılmadan cezaevine gönderildikleri 5 Şubat 2014'te öğrenildi.

* "KCK Ana Davası" kapsamında 2009 yılından bu yana toplamda ise 15 yıldır tutuklu olan eski milletvekili Hatip Dicle Diyarbakır D Tipi Cezaevi'ndeki koğuşunda 28 Nisan 2014'te geçirdiği kalp rahatsızlığı nedeniyle hastaneye kaldırıldı.

* Kürkçüler (Adana) F Tipi Cezaevi'nde tutulan ve muayene için Balcalı Hastanesi'ne götürülen Bedrettin Akdeniz'in kelepçeli halde tedavi olmayı reddettiği için muayenesi yapılmadan cezaevine gönderildiği 3 Mayıs 2014'te öğrenildi.

* Bakırköy (İstanbul) Kadın Cezaevi'nden muayene olmak amacıyla Sadi Konuk Devlet Hastanesi'ne götürülen Şerife Erbay, Özlem Cihan ve Satiye Ok'un jandarma ekibinin muayene esnasında odada bulunmak istemelerine itiraz etmeleri üzerine tedavi edilemeden cezaevine gönderildikleri 5 Mayıs 2014'te öğrenildi.

* Şakran (İzmir) Kadın Cezaevi'nde tutulan Evrim Erdoğan'ın kronik astım hastalığına bağlı olarak ortaya çıkan rahatsızlığından ötürü sevk edildiği hastanede penceresi olmayan ve havasız bir odada yatırılması nedeniyle astım krizi geçirdiği 27 Ağustos 2014'te düzenlenen bir basın toplantısıyla açıklandı.

* Sincan (Ankara) Kadın Cezaevi'nde tutulan Zeliha Bulut'un sağlık raporu almak için götürüldüğü hastanede ring aracının içerisinde yedi saat bekletildiği ve muayene olmak için poliklini-

ğe götürüldüğünde servisler kapandığı için muayene olamadan geri döndüğü 23 Eylül 2014'te öğrenildi.

* 1997 yılında kolon kanseri hastalığına yakalanan ve kendi ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanan Aydın Değirmenci'nin talebi olmamasına rağmen sevk edildiği Vezirköprü (Samsun) M Tipi Cezaevi'nde kelepçeli halde tedavi olmayı reddettiği için muayenelerinin yapılmadığı 17 Ekim 2014'te öğrenildi.

* Bingöl M Tipi Cezaevi'nden 28 Eylül 2013'te firar ettikten bir süre sonra yakalanan mahpuslardan Van F Tipi Cezaevi'ne Hepatit B hastası Mehmet Öztekin'in cezaevleri koşullarından ötürü sağlık durumunun bozulmasına rağmen hastaneye sevk talebinin reddedildiği 14 Kasım 2014'te öğrenildi.

6. HÜCRE veya DİSİPLİN CEZALARI

Ceza Türü	Toplam Süre	Toplam Kişi
Hücre Cezası	5342 gün=14 yıl 10 ay 2 gün	264 Kişi
Görüş Yasağı	5460 gün= 15 yıl 2 ay	61 Kişi
Etkinliklerden Men	90 gün= 3 ay	1 Kişi

* Gebze (Kocaeli) Kadın Cezaevi'nde tutulan Yıldız Keskin ve Gülay Efendioğlu'na hastaneye sevkleri esnasında yapılmak istenen üst araması uygulamasına askerlerin de katılmasına itiraz etmeleri nedeniyle cezaevi yönetimi tarafından 15'er gün hücre cezası verildiği 11 Ocak 2014'te öğrenildi. Uygulamayı protesto etmek amacıyla slogan atan Yeliz Türkmen'e de 15 gün hücre cezası verildi.

* Kırıkkale (İzmir) F Tipi Cezaevi'nde koşullara konulan kameraları kıran 50 mahpusa 20'şer gün hücre cezası verildiği 21 Şubat 2014'te öğrenildi.

* Tekirdağ 1 No'lu F Tipi Cezaevinden Silivri (İstanbul) 3 No'lu L Tipi Cezaevine talepleri olmaksızın sevk edilen 14 mahpusun 4 aydır 10 metre yerin altında bulunan tek kişilik hücrelerde tutuldukları 12 Mart 2014'te öğrenildi.

* Kürkçüler (Adana) F Tipi Cezaevi'nde devam eden hak ihlallerine karşı eylem yapan ve bu nedenle darp edilen tutuklulardan Murat Akıncı ile Bedrettin Akdeniz'e 11'er gün, Mahmut Aslan'a ise 3 gün hücre cezası verildiği 15 Nisan 2014'te öğrenildi.

* Basın yayın çalışanlarının yargılandığı KCK Davası kapsamında tutuklu olan Ertuğ Buzkurt'a "hücrenin sıvalarının dökülmesi" nedeniyle 15 Nisan 2014'te 3 günlük hücre cezası verildi.

* İstanbul'da devam eden "KCK/TM Ana Davası"ndan tutuklu bulunan Celalettin Delibaş'a "gardiyarla yaşadığı tartışma" nedeniyle 11 günlük hücre cezası verildiği 23 Nisan 2014'te öğrenildi.

* Kırıkkale (İzmir) 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde havalandırmalara kamera takılmasına karşı çıkan 17 mahpusa 10'ar gün hücre cezası verildiği 4 Temmuz 2014'te öğrenildi.

* Sincan (Ankara) 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan ve sol bacağı olmayan Rojava'lı Suphi İsmail'e "koğuş kapısını yumrukladığı" gerekçeyle hücre cezası verildiği 25 Temmuz 2014'te açıklandı.

* Edirne F Tipi Cezaevi'nde tutulan en az 100 mahpusa "havalandırma bölgelerine kurulan kameraları kırdıkları" gerekçeyle en az 15'er gün hücre cezası verildiği 12 Ekim 2014'te öğrenildi.

* Isparta E Tipi Cezaevi'nde PKK davalarından tutulan mahpuslara "Kobanê Direnişi'ne destek vermek amacıyla açlık grevi yaptıkları" gerekçesiyle 3'er gün hücre cezası verildiği 24 Ekim 2014'te öğrenildi.

Aynı cezaevinde yine PKK davalarından tutulan mahpuslara aynı gerekçeyle 11'er gün hücre cezası verildiği 7 Kasım 2014'te öğrenildi.

* Hatay E Tipi Cezaevi'nde tutulan Murat Şimşek'e göz muayenesi için gittiği revirde tartıştığı doktorun şikâyeti sonucu 10 gün hücre cezası verildiği 14 Kasım 2014'te öğrenildi.

* Kandıra (Kocaeli) 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde PKK Davası'ndan aldıkları cezadan dolayı tutulan Musa Sertkal, Fehmi Arslan ve Sinan İyit'e koşullara kamera konulmasına itiraz ettikleri gerekçesiyle cezaevi yönetimince 10'ar günlük hücre cezası verildiği 11 Aralık 2014'te öğrenildi.

* Hacılar (Kırıkkale) F Tipi Cezaevi'nde tutulan 9 tutuklu ve hükümlüye açlık grevi yaptıkları gerekçesiyle 45'er gün sportif faaliyetlere katılma cezası verildiği 12 Mayıs 2014'te öğrenildi.

* İstanbul'da Gezi Parkı eylemleri döneminde polisin attığı gaz bombasıyla başından vurulan ve 11 Mart 2014'te yaşamını yitiren Berkin Elvan için tutuldukları Kandıra (Kocaeli) F Tipi Cezaevi'nde eylem yapan 60 mahpusa 3'er ay ziyaretçi yasağı cezası verildiği 13 Mayıs 2014'te öğrenildi.

* Bolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan çölyak hastası Ufuk Keskin'e (38) tüketmemesi gerektiği halde kendisine verilen mısır unundan yapılmış ekmekleri diğer koşullardaki arkadaşlarına verdiği için "sağlık önlemlerine uymadığı" iddiasıyla 3 ay sosyal etkinliklerden ve sportif faaliyetlerden men cezası verildiği 25 Kasım 2014'te öğrenildi.

7. SÜRGÜN EDİLENLER

Sürgün Edildiği Bilgisine Ulaşılan Mahpus Sayısı: 150

* Batman M Tipi Cezaevi'nde tutulan 46 tutuklu veya hükümlünün talepleri olmaksızın Van F Tipi Cezaevi'ne sevk edildikleri 18 Şubat 2014'te öğrenildi.

* Ceyhan (Adana) M Tipi Cezaevi'nde tutulan 20 mahpusun talepleri olmaksızın 3 farklı cezaevine sevk edildikleri 5 Mart 2014'te öğrenildi.

* Muş E Tipi Cezaevi'nde "PKK Davası"ndan tutulan 9 mahpusun talepleri olmaksızın Van F Tipi Cezaevi'ne sevk edildikleri 25 Mayıs 2014'te öğrenildi.

* Ceyhan (Adana) M Tipi Cezaevi'nde PKK davasından tutulan 24 mahpustan 12'sinin Kandıra F Tipi Cezaevi'ne, diğerlerinin de Tekirdağ F Tipi Cezaevi'ne talepleri olmamasına rağmen sevk edildikleri 21 Haziran 2014'te öğrenildi.

* Ceyhan (Adana) M Tipi Cezaevi'nde PKK davasından tutulan 21 mahpusun talepleri olmamasına rağmen farklı cezaevlerine sevk edildikleri 28 Haziran 2014'te öğrenildi.

* Kırıklar (İzmir) 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan 6 tutuklu ve hükümlünün talepleri olmamasına rağmen Antalya L Tipi Cezaevi'ne sevk edildikleri 24 Temmuz 2014'te öğrenildi.

* Abdullah Öcalan'ın Türkiye'ye teslim edilmesinin yıldönümünü protesto etmek amacıyla bedenini ateşe veren ve vücudunun dörtte üçünde ağır yanıklar oluşan Zerdest Oduncu'nun tutulduğu Maltepe (İstanbul) L Tipi Cezaevi'nden Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'ne sevk edilerek tek kişilik hücreye alındığı 21 Ağustos 2014'te öğrenildi.

* Karnındaki kurşun yarası nedeniyle geçirdiği 12 ameliyata rağmen Adem Amaç adlı hükümlünün tutulduğu Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nden Antalya L Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği ve tek kişilik hücrede tutulduğu 3 Eylül 2014'te öğrenildi.

* Ermenek (Karaman) M Tipi Cezaevi'nden tutulan Mehmet Emin Çeçi, Mehmet Şahin, Nail Demir, Mehmet Sezer, Mehmet Özbay, İbrahim

Halil Demir ve Şivan Sayın adlı 7 mahpusun talepleri olmamasına rağmen başka cezaevlerine sevk edildikleri 13 Kasım 2014'te öğrenildi.

* Kobanê eylemlerinden dolayı Van M Tipi Cezaevi'nde tutulan 7 çocuğun talepleri olmamasına rağmen ailelerine de haber verilmeden Midyat (Mardin) M Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği 21 Kasım 2014'te öğrenildi.

* Van F Tipi Cezaevi'nde PKK Davası'ndan tutulan Diyar Kaydu ile Diren Yaşa adlı hasta mahpusların talepleri olmaksızın bir başka cezaevine sevk edildikleri 2 Aralık 2014'te öğrenildi.

Sevk edilen mahpuslardan Diyar Kaydu'nun sol gözünde %80 görme yetisi kaybı olduğu, dizinde aldığı bir darbe sonucu kalıcı rahatsızlık bulunduğu; Diren Yaşa'nın ise vücudunun omurilik bölgesinde şarapnel parçaları bulunduğu belirtildi.

* Van F Tipi Cezaevi'nde PKK Davası'ndan tutulan 6 kişinin talepleri olmamasına rağmen 3 Aralık 2014'te başka cezaevlerine sevk edildikleri öğrenildi.

8. TECAVÜZ VAKALARI

Ceyhan (Adana) M Tipi Cezaevi'nde tutulan ve yaklaşık bir ay önce tahliye olan F.O.'nun (15) cezaevinde tutulduğu sürede kaldığı koşuğa M.A. adlı tutuklunun tecavüzüne uğradığı 4 Mayıs 2014'te ortaya çıktı.

M.A.'nın önce sözlü ve fiziksel tacizine maruz kalan ve daha sonra da defalarca tecavüzüne uğrayan F.O., korkudan önceleri sadece şiddete maruz kaldığını belirtmesine rağmen gardiyanların koşuğ değişikliği yapmadıklarını anlattı.

9. YANGIN ve İSYAN İDDİALARI

* Bakırköy (İstanbul) Kadın Cezaevi'nde 27 Şubat 2014'te bir mahpusun yatağını ateşe vererek çıkarttığı yangın sonucu oluşan dumandan etkilenen beş mahpus hastaneye kaldırıldı.

* Kandıra (Kocaeli) 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde bulunan 20 mahpus "cezaevi koşullarını ve yöneticilerin tutumlarını" protesto etmek amacıyla 2 Mayıs 2014'te koşuğa bulunan yatakları ateşe vererek isyan çıkardılar.

Yangının söndürülmesinin ardından başlatılan soruşturma kapsamında 60 tutuklu ve hükümlünün 8 ayrı kentteki cezaevlerine dağıtıldıkları 4 Mayıs 2014'te öğrenildi.

* Kocaeli E Tipi Cezaevi'nde tutulan mahpuslar 23 Ekim 2014'te isyan çıkardı. Cezaevi koşullarının kötü olduğu gerekçesiyle koşuğlarda ve cezaevinin çatısında eşyaları yakarak yangın çıkaran

mahpuslar daha sonra yapılan görüşmeler sonucu isyanı sona erdirdi.

* Eskişehir H Tipi Cezaevi'nde tutulan tutuklu ve hükümlüler 8 Aralık 2014'te, gardiyanların kendilerine yönelik işkence ve kötü muamele uygulamalarını ve cezaevi koşullarını protesto etmek amacıyla koşuğlarındaki yatakları ateşe verdi. Çıkan yangın nedeniyle oluşan dumandan etkilenen 11 tutuklu ve hükümlü hastaneye kaldırıldı.

* Elazığ E Tipi Cezaevi'nde tutulan tutuklu ve hükümlüler 9 Aralık 2014'te, cezaevi koşullarının düzeltilmesi isteyerek koşuğlarındaki yatakları ateşe verdi. Çıkan yangın nedeniyle oluşan dumandan etkilenen 4 mahpus ile 2 gardiyan hastaneye kaldırıldı.

10. İLETİŞİM YASAKLARI

* Tutulduğu Gaziantep E Tipi Cezaevi'nde 12 Temmuz 2013'te hücreye atılan Ahmet Yeter'in durumunu Radikal Gazetesi'nin haberleştiğinin ardından cezaevi yönetiminin 13 Ocak 2014'te "kurum asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüreceği" iddiasıyla Radikal Gazetesi'ni sakıncalı bularak Ahmet Yeter'e vermediği 28 Ocak 2014'te öğrenildi.

* Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Ali Haydar Saygılı'nın Radikal Gazetesi muhabiri İsmail Saymaz'a gönderdiği cezaevi sorunlarını anlatan faksa "yasadışı örgüt üyelerinin birbirleriyle örgütsel amaçlı haberleştikleri" gerekçesiyle cezaevi yönetiminin el koyduğu 5 Şubat 2014'te öğrenildi.

* Sincan (Ankara) 1 Nolu Cezaevi yönetiminin, hükümlü Hüseyin Özarlan'ın ziyaretçisi S.E.nin adını, Ankara İl Emniyet Müdürlüğü'nden gelen "hakkında açılmış davalar" şeklindeki raporunu gerekçe göstererek ziyaretçi listesinden sildiği ve görüşe izin vermediği 18 Şubat 2014'te öğrenildi.

* Kandıra (Kocaeli) 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Mecit Şahinkaya'nın alması gereken diyet yemeğinin yetersizliğini anlattığı ve Radikal Gazetesi muhabiri İsmail Saymaz'a göndermek istediği faksa cezaevi yönetiminin "sakıncalı" bularak el koyduğu 20 Şubat 2014'te öğrenildi.

* Mardin E Tipi Cezaevi'nde tutulan bir mahpusa gönderilen Hasan Cemal'e ait Delila adlı kitabı "sakıncalı" bulan cezaevi yönetiminin kitabı cezaevine almadığı 16 Mart 2014'te öğrenildi.

* PKK Davası'ndan hapis cezası alan Abdurrahim Yıldız, tutulduğu Gümüşhane E Tipi Cezaevi'nde Dewran Evdیرهîm imzasıyla "Serêkaniyê" adlı Kürtçe bir şiir kitabı yazdı. Metnin cezaevi dışına çıkarılmasına önce onay veren cezaevi yönetiminin kitabın basılmış halini "sakıncalı" bularak Abdurrahim Yıldız'a verilmesine izin vermediği 14 Nisan 2014'te öğrenildi.

* Bafra (Samsun) T Tipi Cezaevi'nde tutulan Murat Çeçen'e gönderilen mektubun yanında yer alan Grup Yorum broşürü ile 37 adet fotoğrafla "yasadışı örgüt propagandası yapıldığını" ileri süren cezaevi yönetiminin mektubu "sakıncalı" bularak el koyduğu 26 Haziran 2014'te öğrenildi.

* Karataş (Adana) Kadın Cezaevi yönetiminin mahpusların koşullarda çiçek yetiştirmelerine izin vermediği, ekilen çiçekleri de zorla söktürdüğü milletvekillerinin cezaevine yaptıkları ziyaret sonrasında 4 Ağustos 2014'te öğrenildi.

* Rojava'daki saldırıları protesto etmek amacıyla Gaziantep H Tipi Cezaevi'nde açlık grevi yapan 10 mahpusa birer aylık iletişim ve görüş yasağı verildiği 9 Ağustos 2014'te öğrenildi.

* Şakran (İzmir) 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan Mehmet Yavuz'un kitaplığında bulunan Hasan Cemal'e ait "Delila: Bir Genç Kadın Gerillanın Dağ Günlükleri" ve Demir Çelik'e ait "Özgürlüğünde Kaldı Gözlerim" adlı kitaplara cezaevi yönetiminin "sakıncalı oldukları" iddiasıyla el koyduğu 8 Ekim 2014'te öğrenildi.

11. DAVALAR

11.1. Cezaevleri Operasyonları Davaları

Burdur

11 tutuklunun can güvenliklerinin olmadığı gerekçesiyle duruşmalara çıkmayacağını belirtmesi ve mahkemenin “zorla” getirilmelerine yönelik kararı sonrasında Burdur E Tipi Cezaevi’ne 5 Temmuz 2000’de düzenlenen operasyonda duvarı delen dozerin kepçesinin sağ kolunu kopardığı Veli Saçılık’ın da arasında bulunduğu ve operasyon günü cezaevinde olan 61 kişi hakkında cezaevinde oluşan hasarı karşılamaları için Maliye Bakanlığı tarafından açılan davaya 9 Ocak 2014’te devam edildi.

29 biner TL tazminatın faiziyle beraber talep edildiği davanın Burdur 1. Asliye Hukuk Mahkemesi’ndeki 72. duruşmaya katılan operasyon sırasında görev yapan gardiyanların olay gününe dair anlatımlarını dinleyen mahkeme başkanı, tanıkların dinlenmesine devam edilmesi amacıyla duruşmayı 25 Şubat 2014’e erteledi.

Davanın 25 Şubat 2015’te Burdur 1. Asliye Hukuk Mahkemesi’nde görülen duruşmasında hâkim, Danıştay kararının beklenmesine karar vererek duruşmayı 17 Nisan 2014’e erteledi.

5 Temmuz 2000’de düzenlenen operasyonda, tutuklu ve hükümlülerin bulunduğu bölgeye ulaşılması için cezaevi duvarları yıkılmış, yıkım sırasında tutuklular arasında bulunan Veli Saçılık’ın sağ kolu kepçe darbesiyle kopmuştu. Yerine dikelemeyen ve çöpe atılan kolu, daha sonra bir sokak köpeğinin ağzında bulunan Veli Saçılık’ın başvurusunun ardından Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Türkiye’yi mahkûm ederek, Veli Saçılık’a 46 bin TL ödenmesine karar vermişti.

Veli Saçılık’ın başvurduğu Antalya 1. İdare Mahkemesi ise “dozerle kol koparmanın insanlık dışı olduğunu, devletin cezaevinde tutuklu Veli Saçılık’ın güvenliğini ve vücut bütünlüğünü koruması gerektiğine” işaret ederek, 150 bin TL tazminata karar vermiş Danıştay ise Veli Saçılık’ın cezaevinde isyana katıldığını, kol kopmasının kendi

kusurundan kaynaklandığını savunarak kararı 2007 yılında bozmuştu. Bunun üzerine Antalya 1. İdare Mahkemesi, olay yeri nedeniyle yetkisizlik kararı vererek dosyayı Isparta İdare Mahkemesi’ne göndermiş, Isparta İdare Mahkemesi de Danıştay’ın kararına uyararak, Veli Saçılık’ın kusurlu olduğunu, tazminat hakkı olmadığına hükmetmişti. Danıştay ise 2011 yılında Isparta İdare Mahkemesi’nin kararını onadı.

Operasyon günü cezaevinde olan 61 kişi hakkında cezaevinde oluşan hasarı karşılamaları için Maliye Bakanlığı tarafından açılan davaya 30 Eylül 2014’te devam edildi.

29 bin TL tazminatın faiziyle beraber talep edildiği davanın Burdur 1. Asliye Hukuk Mahkemesi’ndeki duruşmada hâkim, 2011 yılında çıkmış olan bir kararın dosyasının beklenmesine karar vererek duruşmayı 9 Aralık 2014’e erteledi.

Tazminat davası 9 Aralık 2014’te sonuçlandı.

29 bin TL tazminatın faiziyle beraber talep edildiği davanın Burdur 1. Asliye Hukuk Mahkemesi’ndeki duruşmasında hâkim, cezaevinde oluşan hasara karşı 61 mahkûm ve tutuklunun faiziyle beraber toplam 250 bin TL’ye ulaşan tazminatı ödemesine hükmetti.

Ali İhsan Demirel

F Tipi Cezaevlerine geçişleri sağlamak ve açlık grevlerine son vermek amacıyla, 19 Aralık 2000’de 20 cezaevinde düzenlenen ve 32 kişinin öldürüldüğü “Hayata Dönüş” Operasyonu’nun, 12 tutuklu ve hükümlünün öldürüldüğü Bayrampaşa Cezaevi’ne (İstanbul) yönelik müdahaleyi soruşturmadığı için hakkında dava açılan dönemin Eyüp Savcısı Ali İhsan Demirel’in yargılanmasına 29 Ocak 2014’te başlandı.

Sanık savcının “görevi kötüye kullanmak” suçlamasından yargılandığı davanın Yargıtay 5. Ceza Dairesi’ndeki duruşmasına sanığın katılmaması üzerine operasyondan sağ kurtulan Ercan Kartal, Serdal Karacelik, Fazıl Ahmet Tamer ve Hacer Arıkan’ın avukatlarının davaya

müdahillik talebini kabul eden mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

Ali İhsan Demirel'in yargılanmasına 26 Kasım 2014'te devam edildi.

Sanık savcının "görevi kötüye kullanmak" suçlamasından yargılandığı davanın Yargıtay 5. Ceza Dairesi'ndeki duruşmasında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı mütalaasını sundu.

Savcı Muharrem Zeki Özcan, sanık savcının, Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 257/1 maddesi uyarınca ertelenmemek üzere üç yıla kadar hapis cezası verilmesini istedi. Mütalaada, Ali İhsan Demirel'in TCK'nin 53. maddesi uyarınca kamu görevi yapmaktan men edilmesi de istendi.

Duruşma mütalaaya karşı tarafların savunma hazırlamaları amacıyla 14 Ocak 2015'e ertelendi.

399 Kişi

19 Aralık 2000'de, 20 cezaevinde düzenlenen ve 32 kişinin öldürüldüğü "Hayata Dönüş Operasyonu" kapsamında yedi mahkûmun yaşamını yitirdiği Ümraniye Cezaevi'ndeki (İstanbul) müdahaleyle ilgili olarak 399 tutuklu ve hükümlü hakkında "cezaevi idaresine isyan ettikleri", "patlayıcı madde bulundurdıkları" ve "insan yaraladıkları" suçlamalarıyla açılan davaya 11 Şubat 2014'te Anadolu 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi.

Duruşmaya katılan avukatların taleplerini alan mahkeme heyeti, sanıkların esas hakkındaki mütalaaya savunmalarını yapmaları için bir sonraki duruşmada hazır edilmelerine karar vererek duruşmayı erteledi.

Davaya 14 Nisan 2014'te ve 7 Temmuz 2014'te Anadolu 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi.

Duruşmaya katılan avukatların taleplerini alan mahkeme heyeti, bir önceki duruşmayla aynı gerekçe doğrultusunda duruşmaları erteledi.

39 Kişi

F Tipi Cezaevlerine geçişleri sağlamak ve açıklık grevlerine son vermek amacıyla, 19 Aralık 2000'de 20 cezaevinde düzenlenen ve 32 kişinin öldürüldüğü "Hayata Dönüş" Operasyonu'nun, 12 tutuklu ve hükümlünün öldürüldüğü Bayrampaşa Cezaevi (İstanbul) bölümüyle ilgili olarak, o dönem Elazığ Jandarma Komutanlığı'na

bağlı 39 er hakkında açılan davaya 12 Şubat 2014'te devam edildi.

Bakırköy 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada, mağdurların dinlenmesi yönündeki talebi reddeden mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

Davaya 9 Temmuz 2014'te devam edildi.

Bakırköy 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada taraf avukatlarının taleplerini alan mahkeme heyeti, hakkında zorla getirilme kararı bulunan operasyon yapıldığı dönemde cezaevinde Jandarma Taburu İstihbarat subayı olan emekli binbaşı Zeki Bingöl'ün adresinin tespit ederek bir sonraki duruşmaya getirilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

39 er hakkında açılan davaya 9 Aralık 2014'te devam edildi.

Bakırköy 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada dönemin İl Jandarma Alay Komutanı ve aynı zamanda operasyonun komutan yardımcısı olan Halil İbrahim Tüysüz tanık sıfatıyla ifade verdi.

Tanığın, mahkeme heyetinin ve avukatlarının operasyona dair sorularını yanıtsız bırakması üzerine duruşma hakkında zorla getirilme kararı bulunan operasyon yapıldığı dönemde cezaevinde Jandarma Taburu İstihbarat subayı olan emekli binbaşı Zeki Bingöl'ün adresinin tespit ederek bir sonraki duruşmaya mutlaka getirilmesine karar verilerek 6 Mayıs 2015'e ertelendi.

Diyarbakır Cezaevi Katliamı

Diyarbakır E Tipi Cezaevi'nde 24 Eylül 1996 tarihinde 10 tutuklu ve hükümlünün dövülerek yaşamını yitirdiği katliamın ardından açılan davanın yeniden görülmesine 15 Mayıs 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde, 29'u asker, 36'sı polis memuru, biri cezaevi doktoru, 2'si cezaevi müdürü, 4'ü de infaz koruma memuru toplam 62 sanığın yargılandığı davanın duruşmasında sanık avukatlarının müvekkillerinin dava nedeniyle terfi edemediğini belirtmesi üzerine mahkeme heyeti, savcının esas hakkındaki mütalaasını açıklaması için duruşmayı Yüksek Askeri Şura yapılmadan önce kararını açıklamak üzere erteledi.

Davanın yeniden görülmesine 9 Haziran 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde birleştirilen iki dosyada toplam 89 sanığın yargılandığı davanın karar duruşmasında mahkeme heyeti, 62 sanığa "zaruret halinde sınıрын aşılması suretiyle katil kastı olmaksızın birden fazla kişiyi öldürmeye sebebiyet vermek" suçundan 18'er yıl hapis cezası verdi. Cezalar daha sonra sanıkların suçlamaları kabul etmeleri ve mahkeme heyetinin takdir yetkisini de kullanmasıyla birlikte 5'er yıla indirildi. 20 sanık hakkında beraat kararının verildiği karar duruşmasında mahkeme heyeti "kasten yaralama" suçundan yargılanan 6 sanık ile saldırıda ağır yaralanan ve daha sonra kurtarılamayan tutuklu Kadir Demir'in tedavisini yapması gerekirken Gaziantep E Tipi Cezaevi'ne sevkinde sakınca olmadığı yönünde rapor veren Doktor Serdar Gök hakkındaki davanın zamanasımından düşürüldüğünü açıkladı.

Dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in kente geldiği gün Diyarbakır E Tipi Cezaevi'nin 35. koğuşunun mazgalını açan tutuklu ve hükümlüler o dönem cezaevinde "A Takımı" olarak bilinen ekibin lideri olan Fetih Ahmet adlı başgardiyanın önce sözlü ardından da fiziki saldırı-

sına maruz kalmıştı. Mahpuslar ile gardiyanlar arasında yaşanan gerginliğin ardından tüm kapıları mahpusların üzerine kapatılmıştı. Aynı anda cezaevinin etrafı da asker, polis ve özel harekât timleri tarafından kuşatılmıştı. Öğleden sonra cezaevinin ön giriş kapısı ile yemekhane ve revirin bulunduğu arka kapılardan aynı anda yüzlerce asker, polis, özel harekât timi malta kapılarını açarak, saldırıya geçmiş, koridorda bekletilen 33 mahpusa cop, demir çubuk, kalas ve çivili sopalarla saldırmıştı. Bayılana kadar dövülen mahpuslar cezaevi görüş odasına götürülüp burada da saatlerce dövülmüştü. Saldırıda 9 mahpus ölmüş, sağ kalanlar ise Gaziantep E Tipi Cezaevi'ne götürülmüştü. Gaziantep E Tipi Cezaevi'ne varıldığında ise ring aracındaki mahpuslardan Kadri Demir de yaşamını yitirmişti.

72 kişi hakkında açılan davanın 27 Şubat 2006'da görülen karar duruşmasında mahkeme heyeti, 3 sanığın beraat etmesine, 7 sanığın zamanasımından dolayı dosyasının düşürülmesine karar verilmiş, 62 sanığa ise "kastın aşılması suretiyle birden fazla kişiyi öldürmek" ve "görevi kötüye kullanmak" suçlarından 5'er yıl hapis cezası ile 3'er yıl kamu hizmetinden men cezası verilmişti.

11.2. Cezaevlerinde Şüpheli Ölüm veya İşkence Davaları

Uğur Kantar

Zorunlu askerlik hizmetini Kıbrıs'ta askerlik yaparken disiplin koğuşunda üç gün boyunca gördüğü işkence nedeniyle 25 Temmuz 2011'den 12 Ekim 2011'e kadar beyin fonksiyonlarını yitirmiş bir halde komada olan ve 12 Ekim 2011'de tedavisinin 79. gününde GATA'da (Ankara) yaşamını yitiren Uğur Kantar'ın gördüğü işkence sonucu ölümü ile ilgili açılan davaya 21 Mart 2014'te devam edildi.

Duruşmada tutuklu sanıklar Ayhan Arslan ve Fırat Keser dinlendi.

Duruşma sonunda mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların "uzun tutukluluk" hallerini gerekçe göstererek tahliye edilmelerine karar vererek duruşmayı 11 Haziran 2014'e erteledi.

Sanık erler Ayhan Arslan ve Fırat Keser davaya bakan Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanlığı

Askeri Mahkemesi'nde 21 Mart 2014'te ifade verdikten sonra tahliye edilmişti.

Kantar ailesinin avukatı Teoman Özkan'ın tahliye kararına itiraz etmesi üzerine kararı değerlendiren Adana Askeri Mahkemesi'nin tahliye kararını kaldırarak 2 sanığın tutuklanmasına hükmettiği 29 Nisan 2014'te öğrenildi.

Sanıkların, avukatlarının itirazı sonucu tahliye edildiği 24 Mayıs 2014'te öğrenildi.

Davaya 11 Haziran 2014'te devam edildi.

Davanın Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde görülen duruşmasında taraf avukatları dinlendi. Duruşma sonunda mahkeme heyeti, savcının esas hakkındaki mütalaasını hazırlaması amacıyla duruşmayı erteledi.

23 Temmuz 2014'te devam eden duruşmada taraf avukatları dinlendi. Duruşma sonunda mahkeme

heyeti, mahkeme heyetinin ve savcının değişecek olması nedeniyle yeni atanacak olan savcının esas hakkındaki mütalaasını hazırlaması amacıyla duruşmayı erteledi.

Davanın 12 Eylül 2014'te görülen duruşmasında mütalaasını açıklayan savcı, sanıklar Ayhan Arslan ve Fırat Keser hakkında, "neticesi sebebiyle ağırlaşmış işkence" suçundan ağırlaştırılmış ömür boyu hapis cezası talep etti. Savcı, diğer 4 sanık için "görevi kötüye kullanma" suçundan, dönemin cezaevi müdürü Ayhan Şentürk için de "görevi ihmal" suçundan hapis cezası talep etti. Kantar'ın ailesinin avukatlarının diğer sanıklar için talep edilen cezaya itiraz etmeleri üzerine mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

Yılın son duruşması 24 Aralık 2014'te görüldü. Duruşmada Uğur Kantar'ın ailesinin avukatlarının taleplerini alan mahkeme heyeti, tarafların esas hakkındaki mütalaaya savunma hazırlamaları için süre vererek duruşmayı 11 Mart 2015'e erteledi.

Genelkurmay Başkanlığı Kara Kuvvetleri Komutanlığı Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanlığı Askeri Savcılığı tarafından hazırlanan iddianamede Uğur Kantar'ın ölümünden sorumlu olan ve Disiplin Cezaevi'nde gardiyan olarak görev yapan Ayhan Arslan ve Fırat Keser hakkında "neticesi sebebiyle ağırlaşmış işkenceyle ölüme neden olmak" suçundan; gardiyan Recep Tekin hakkında "beş kez kamu görevlisinin sahip bulunduğu nüfuzu kötüye kullanmak suretiyle kasten yaralamak" suçundan; cezaevi müdürü Ayhan Şentürk hakkında "ihmal suretiyle görevi kötüye kullanmak" suçundan; gardiyanlar Süleyman Özdoğan, Özkan Belmen ve Ahmet Yurdusevdi hakkında ise "görevi kötüye kullanmak" suçundan yargılanıyor.

Murat Yavuzcan

Tutulduğu Ümraniye (İstanbul) E Tipi Cezaevi'nde 10 Aralık 2013'te tek kişilik hücrelerinde intihar ettiği iddia edilen Murat Yavuzcan'ın (35) şüpheli ölümüne ilişkin yeni delillerin ortaya çıkması üzerine İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin takipsizlik kararı verilen dosyayı yeniden açtığı 16 Nisan 2014'te öğrenilmiştir.

Kararın ardından Adli Tıp Kurumu tarafından verilen "ası fiilinin kişinin kendisi tarafından gerçekleştirilmesi mümkün olduğu" raporuna

dayanılarak Kadıköy Cumhuriyet Savcılığı'nca dosyaya 4 Eylül 2014'te takipsizlik kararı verildiği ortaya çıktı.

F.O.

Ceyhan (Adana) M Tipi Cezaevi'nde F.O.'nun (15) aynı koşuğa kaldığı M.A.'nin taciz, tecavüz ve şiddetine maruz kaldığı 2014 yılının Şubat ayında ortaya çıkmıştı.

Cezaevi idaresine sesini duyurabilmek için tecavüze uğradığı esnada bağırarak F.O. gardiyanlar tarafından "gürültü yaptığı" iddiasıyla darp edilmişti. F.O.'nun tahliye olmasıyla birlikte olayların ortaya çıkması üzerine avukatların yaptığı suç duyurusu üzerine başlatılan soruşturmada savcılığın cezaevi yönetimi ve gardiyanlar hakkında takipsizlik kararı verdiği 9 Eylül 2014'te öğrenildi.

Ring Aracında Yanan 5 Mahpus

Van'dan İstanbul'a 16 Eylül 2011'de mahkûm götürülen cezaevi ring aracında Kayseri'nin Pınarbaşı İlçesi'nin yakınlarında araç seyir halindeyken yangın çıkmıştı. Yangın sonucu kapıların kilitli ve mahkûmların ellerinin kelepçeli olması nedeniyle araçta bulunan Abdülsettar Ölmez (35), Sinan Aşka (18), İsmet Evin (33), Akif Karabalı (24) ve Medeni Demir (47) yanarak yaşamını yitirmişti.

Olayla ilgili Kayseri 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada araç sürücüsü C.S.'nin, araç komutanı İ.B.'nin ve araç komutan yardımcısı M.K.'nin "taksirle birden fazla kişinin ölümüne sebebiyet vermek" suçundan 15 yıla kadar hapis cezası istemiyle yargılanmalarına 11 Eylül 2014'te devam edildi.

Kayseri 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada mahkeme heyeti, bilirkişi raporunun ulaşmaması üzerine yeniden yazı yazılmasına ve raporun beklenmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Utku Kalı

Hatay'ın Reyhanlı İlçesi'nde 52 kişinin ölümüne neden olan çifte bombalı saldırıya dair istihbari bilgileri sızdırdığı gerekçesiyle zorunlu askerlik hizmetini yapan Utku Kalı gözaltına alınmış ve bir süre tutuklu kalmıştı.

Utku Kalı hakkında tutuklu kaldığı sürede kendisine işkence ettiği iddia edilen Piyade Uzman

Çavuş Volkan Kartal'a "hakaret ettiği" gerekçeyle açılan dava kapsamında Utku Kalı Hasdal (İstanbul) Askerî Mahkemesi'nde 24 Eylül 2014'te talimatla ifade verdi.

Utku Kalı'nın "üste hakaret" ve "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret" suçlamalarıyla yargılandığı davaya 20 Kasım 2014'te Sivas'ta başlanacak.

11.3. Diğer Davalar

2 Kişi

Kırıklar F Tipi Cezaevi'nde havalandırma davarını deldikleri için devleti 10 TL'lik zarara uğrattıkları iddiasıyla yargılanan Eyüp Aygen ve Mehdi Işık'a "kamu malına zarar verdikleri" gerekçeyle İzmir 14. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 10'ar ay hapis cezası verildiği 21 Şubat 2014'te öğrenildi.

75 Kişi

Şakran (İzmir) T Tipi Kadın Cezaevi'nde 2013 yılında gardiyanlar tarafından koğuşlarda yapmak istenen çıplak aramayı uygulamasına kapılara vurarak tepki gösteren 75 kadın hakkında "kamu malına zarar verdikleri" suçlamasıyla açılan davaya 11 Haziran 2014'te başlandı.

Aliğa Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya olay tarihinden sonra tahliye olan tutuksuz 45 kadından biri ve tutulu 30 kadından 12'si katıldı. Hâkimin tercümanın yeminli olmaması nedeniyle çevirisini kabul etmemesi üzerine 10 kadın savunma yapmazken, diğer kadınlar ise iddianamede anlatılan hiç bir suçu kabul etmediklerini ifade ettiler. Bir sonraki duruşmada yeminli tercümanın bulundurulmasına karar veren hâkim, duruşmayı erteledi.

Davaya 21 Ekim 2014'te devam edildi.

Aliğa 1. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanıkların savunmasını alan ve gardiyanları tanık sıfatıyla dinleyen hâkim, sanıkların ifadelerinin alınması işleminin tamamlanması amacıyla duruşmayı 19 Şubat 2015'e erteledi.

11 Çocuk

Sincan (Ankara) Çocuk ve Gençlik Cezaevi'nde tutulan 11 çocuğun 1 Ocak 2014'te gardiyanların işkencesine maruz kaldığı ailelerin yaptığı görüşme sonrasında ortaya çıkmıştı.

Olayın duyulmasının ardından kamera kaydı görüntülerine rağmen çocukların suç duyurusu sonuçlanmazken 24 gardiyanın şikâyeti üzerine 11 çocuk hakkında "kamu görevlisini yaradıkları ve tehdit ettikleri" ayrıca "kamu malına zarar verdikleri" suçlamalarıyla açılan dava 21 Ekim 2014'te başladı.

Sincan Çocuk Mahkemesi'ndeki duruşmada taraf avukatlarını dinleyen ve şikâyetçi gardiyanların ifadesini alan hâkim, olay günü işkence gören çocuklarla ilgili cezaevi kamera kaydı görüntülerinin izlenmesine karar vererek duruşmayı 13 Ocak 2015'e erteledi.

3 Kişi

Sincan (Ankara) 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Baran Onur Doğan, Kurtuluş Derman, Murat Aygül 14 Mart 2014'te kameraların da bulunduğu cezaevi koridorunda gardiyanlar tarafından darp edilmişti.

Darp edildiklerine dair doktor raporu ve kamera kaydı görüntüleri bulunmasına rağmen 3 mahpus hakkında "kamu görevlisini yaradıkları ve tehdit ettikleri" suçlamalarıyla dava açıldığı 18 Kasım 2014'te öğrenildi.

Gardiyanlar Çağatay Uygun, Burak Bölükbaş, Mustafa Oğuz ve Mustafa Akbal'ın şikâyeti üzerine açılan davanın Ankara 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen karar duruşmasında 3 mahpusa 7'şer ay hapis cezası verdi.

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ

2014 yılı düşünce ve ifade özgürlüğü alanında baskıların arttığı bir yıl oldu. İnternetin ve kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte bireylerin kendilerini ifade etmeleri noktasında yeni alanlar açıldı. Haberleşmenin daha da hızlanması, toplumsal muhalefette etkileşimlerin artması gibi gelişmelerin en somut örneğini Gezi Parkı eylemlerinde gördük. Özellikle twitter kullanımı protesto eylemlerinde önemli bir işlev yükledi.

Bu bağlamda devletin ve siyasi iktidarın çeşitli organları tarafından hedef gösterilen internet kullanımına ilişkin 2014 yılında yasal düzenlemeler yoluyla engelleme getirilmek istendi. Atılan ilk adım “5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun”da önemli değişiklikler yapan “torba yasa tasarısı” oldu. Tasarıyı inceleyen bilişim hukuku uzmanlarının görüş birliğine vardığı konu şu oldu: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı’na verilmesi öngörülen yetkiler internette “yargısız infaz” anlamına gelir.

Torba Tasarı’nın internet yayınlarının engellenmesiyle ilgili yeni kurallar getiren bölümü Meclis Genel Kurulu’nda 6 Şubat 2014’te kabul edildi. Yasanın tamamı ise 26 Şubat 2014’te TBMM Genel Kurulu’ndan geçti.

Buna göre özel hayatın gizliliğinin ihlali gerekçesiyle şikâyet bile olmaksızın doğrudan Telekomünikasyon İletişim Başkanı’nın (TİB) emriyle internet yayınları durdurulabilecek.

Tasarının kabul edilen maddelerine göre internet ortamında özel hayatının gizliliğinin ihlal edildiğini iddia eden kişiler, mahkeme yerine doğrudan TİB’e başvurabilecek. TİB, yayının engellenmesine karar verirse uygulanmak üzere derhal Erişim Sağlayıcıları Birliği’ne bildirecek. Erişim sağlayıcı durdurma kararını en geç 4 saat içinde yerine getirecek. Erişimin engellenmesi, özel hayatın gizliliğinin ihlal eden yayın, kısım, bölüm, resim, video ile ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla uygulanacak. Bu talep 24 saat içinde sulh ceza hâkimine götürülecek. Özel hayatın gizliliğinin ihlaline bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde doğrudan TİB Başkanı’nın emri üzerine erişim engellenecek. Bu acil uygulamada hâkim kararı aranmayacak.

Hâkim, yalnızca kişilik hakkının ihlalinin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle kararını verebileceği gibi, zorunlu hallerde internet sitesinde yapılan yayının tümüne yönelik erişimi engelleyebilecek. DNS tabanlı engellemenin yanı sıra, URL ve IP tabanlı engelleme ile engelleme yöntemleri genişletilecek.

İçerik sağlayıcı, TİB’in talep edeceği tüm bilgileri TİB’e verecek ve TİB’in talep ettiği tüm tedbirleri almakla yükümlü olacak. Acil kararlar dışında internet sitelerine engelleme öncesi uyar-kaldır mekanizması işletilecek. Erişimin engellenmesine dair kararları birlik uygulayacak. Zorunlu haller dışında TİB ve mahkeme kararları birlik üzerinden uygulanacak. Yurt içinde ve yurt dışında faaliyet yürütenlere internet sayfalarındaki iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve sayfadaki e-mail adresleri kullanılarak tebligat yapılacak. E-posta aracılığıyla içeriklerin kaldırılması talep edilebilecek.

İnternete yönelik müdahalelerin yanı sıra elbette yıl boyunca başta TCK olmak üzere yasalardaki ifade özgürlüğüne engel maddeler nedeniyle yüzlerce yargılama yapıldı. Çıkarılan yargı paketlerine rağmen kişiler hakkında hapis cezaları verildi ve infazı sağlandı.

2014 yılında 22 gazeteci ile 10 dağıtımcı cezaevlerindeydi.

Bu yılın öne çıkan yargılaması ise “kamu görevlilerine hakareti” suç olarak düzenleyen TCK’nin 125. maddesi ile oldu. Genellikle Recep Tayyip Erdoğan’ın başbakanlığı döneminde kendisine yönelik eleştiriler için bu yasa maddesi aracılığıyla açtığı davalar daha sonra cumhurbaşkanına hakareti düzenleyen TCK’nin 299. maddesi ile açılmaya başlandı.

1. İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ DAVALARI

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ	Dava Sayısı	Toplam Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılaması Devam Eden	Gözaltı	Tutuklama	Hapis Cezası	Para Cezası
125	55	233	24	71	4	-	59 yıl 6 ay 24 gün (46 Kişi)	297.680 TL (93 Kişi)
214	1	1	-	-	-	-	10 ay (1 Kişi)	-
216	7	48	38	2	1	-	6 yıl 6 ay 28 gün (8 Kişi)	4.500 TL (2 Kişi)
220	1	1	-	-	-	-	4 yıl 2 ay (1 Kişi)	-
277	1	10	10	-	-	-	-	-
285	2	2	-	2	-	-	-	-
299	2	2	-	1	2	2	10 ay (1 Kişi)	-
301	1	1	-	1	1	1	-	-
314	2	2	1	1	33	6	-	-
318	1	1	-	1	1	1	-	-
2911 Top. Ve Gös.	8	166	24	67	1	-	109 yıl 6 ay (75 Kişi)	-

<i>TMY</i>	18	57	43	71	42	2	72 yıl 8 ay (43 Kişi)	370 TL (2 Kişi)
<i>Atatürk Aleyhine Suçlar hak. yasa</i>	1	1	-	-	-	-	1 yıl (1 Kişi)	-
<i>Diğer</i>	3	3	1	1	-	-	-	3.000 TL (1 Kişi)
<i>Toplam</i>	103	528	141	218	84	12	255 yıl 11 ay 22 gün (176 Kişi)	305.550 TL (98 Kişi)

1.1. TCK 125. Madde Davaları (Alfabetik Sıra ile)

<i>TÜRK CEZA KANUNU</i> <i>Kanun No. 5237 / Kabul Tarihi: 26.9.2004</i> <i>İKİNCİ KİTAP / Özel Hükümler</i> <i>BİRİNCİ KISIM / Temel İlkeler, Tanımlar ve Uygulama Alanı</i> <i>SEKİZİNCİ BÖLÜM / Şeref Karşı Suçlar</i> <i>Hakaret</i> MADDE 125. - (1) Bir kimseye onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil veya olgu isnat eden ya da yakıştırmalarda bulunmak veya sövmek suretiyle bir kimsenin onur, şeref ve saygınlığına saldıran kişi, üç aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır. Mağdurun gıyabında hakaretin cezalandırılabilmesi için fiilin en az üç kişiyle ihtilâl ederek işlenmesi gerekir. (2) Fiilin, mağduru muhatap alan sesli, yazılı veya görüntülü bir iletiyle işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkrada belirtilen cezaya hükmolunur. (3) Hakaret suçunun; a) Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı, b) Dinî, siyasî, sosyal, felsefî inanç, düşünce ve kanaatlerini açıklamasından, değiştirmesinden, yaymaya çalışmasından, mensup olduğu dinin emir ve yasaklarına uygun davranmasından dolayı, c) Kişinin mensup bulunduğu dine göre kutsal sayılan değerlerden bahisle, İşlenmesi hâlinde, cezanın alt sınırı bir yıldan az olamaz. (4) Ceza, hakaretin alenen işlenmesi hâlinde, altıda biri; basın ve yayın yoluyla işlenmesi hâlinde, üçte biri oranında artırılır.

Dava Sayısı	Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılaması Devam Eden	Gözaltı	Hapis Cezası	Para Cezası
55	233	24	71	4	59 yıl 6 ay 24 gün (46 Kişi)	297680 TL (93 Kişi)

Ahmet Çınar
Başbakan Recep Tayyip Erdoğan hakkında mikroblog sitesi twitter.com adresi üzerinden kullandığı ifadeler nedeniyle hakkında “kamu

görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği” iddiasıyla dava açılan Yurt Gazetesi İzmir muhabiri Ahmet Çınar’ın yargılanmasına 6 Mart 2014’te başlandı.

İzmir 7. Sulh Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanığın ifadesini alan hâkim, Ahmet Çınar'ın beraat etmesine karar verdi.

Ali Ekber Doğan

Mersin Üniversitesi Öğretim Görevlisi Ali Ekber Doğan hakkında 30 Mart Yerel Seçimleri öncesinde yerel bir gazetede yazdığı yazıda Büyükşehir Belediye Başkanı Burhanettin Kocamaz ile ilgili ifade ettiği sözler nedeniyle açılan davaya 16 Eylül 2014'te başlandı.

Mersin 2. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği" iddiasıyla TCK'nin 125. maddesi uyarınca yargılanan Ali Ekber Doğan'ın ifadesini alan hâkim, yazının ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini vurgulayarak sanığın beraat ettiğini açıkladı.

Ayten Ülker

AKP'nin İzmir Büyükşehir Belediye Başkan adayı Binali Yıldırım, 16 Ocak 2014'te Dikili'ye geldiğinde "hırsız var" diye bağırarak Ayten Ülker polis ekibi tarafından gözaltına alındı.

Bekir Coşkun

Cumhuriyet Gazetesi yazarı Bekir Coşkun'un 4 Eylül 2013'te yayımlanan köşe yazısında kullandığı ifadeler nedeniyle Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) milletvekilleri Metin Külünk, Mihriban Belma Satır, Tülay Selamoğlu, Sevede Beyazıt Kaçar, Sevim Savaşer ve Ayşenur İslamoğlu'nun şikâyeti üzerine açılan dava 30 Nisan 2014'te sonuçlandı.

"Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği" iddiasıyla yargılanan Bekir Coşkun'a İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada hâkim, TCK'nin 125. maddesi uyarınca bir yıl iki ay 17 gün hapis cezası verdi.

B.M.

Gezi Parkı eylemleri devam ederken İstanbul'dan 18 Haziran 2013'te bağlandığı facebook.com adlı internet sitesi üzerinden dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan hakkında yazdığı mesajlar nedeniyle hakkında dava açılan B.M.'nin yargılandığı davanın sonuçlandığı 10 Aralık 2014'te öğrenildi.

Çağlayan 58. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki karar duruşmasında hâkim, "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği" iddiasıyla

TCK'nin 125. maddesi uyarınca 6 bin 80 TL adli para cezası verdi. Birer ay arayla 20 taksit halinde ödenmesine hükmedilen cezada taksitlerden birinin atlanması halinde hapis cezasına çevrileceği bildirildi.

Can Dünder

Cumhuriyet Gazetesi yazarı Can Dünder'in 17 ve 25 Aralık operasyonları ile ilgili kaleme aldığı 18 Temmuz 2014 tarihli "Fezlekeleri okumak hakkımız" başlıklı yazısı nedeniyle yazar hakkında Recep Tayyip Erdoğan'ın şikâyeti sonucu dava açıldığı 10 Aralık 2014'te öğrenildi.

"Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret etmek"le suçlanan Can Dünder'in TCK'nin 125. maddesinden yargılanmasına Çağlayan 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 29 Ocak 2015'te başlanacak.

Derviş Genç

İstanbul'un Sarıyer İlçesi'nde 29 Mart 2014'te Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın seçim çalışmasını izleyen Zaman Gazetesi muhabiri Derviş Genç, Başbakan'ın danışmanı Mustafa Varank'ın fotoğrafını çektiği gerekçesiyle gözaltına alındı.

Ecem Fatma Abay

Gezi Parkı eylemleri döneminde facebook.com adresindeki hesabında yazdığı sözlerle Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiği suçlamasıyla hakkında TCK'nin 125. maddesi uyarınca dava açılan Ecem Fatma Abay'ın yargılanmasına 19 Haziran 2014'te başlandı.

İstanbul 30. Sulh Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanığın kimlik tespitini yapan ve ifadesini alan hâkim, "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği" suçlamasıyla 6 bin 80 TL para cezası verdi.

Emrah Serbes

Yazar Emrah Serbes hakkında bir televizyon programında dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan hakkında söylediği sözler nedeniyle "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği" gerekçesiyle Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 125. maddesi uyarınca dava açıldığı 25 Aralık 2014'te öğrenildi.

Erdal Şanlı

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Eskişehir'in Han İlçesi'nde düzenlenen protesto

gösterisinde taşıdığı pankartta yer alan ifadelerle Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla hakkında TCK'nin 125. ve 216. maddeleri uyarınca dava açılan Belediye Başkanı Erdal Şanlı'nın karar duruşması 10 Temmuz 2014'te görüldü.

Eskişehir 3. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada savcının mütalaasını ve sanığın son savunmasını dinleyen hâkim Erdal Şanlı'nın beraat ettiğini açıkladı.

Eren Kurt

Antalya'nın Kepez İlçesi'nde CHP'nin Belediye Meclisi üyeliği adayı olan Eren Kurt'un 24 Mart 2014'te, sosyal paylaşım sitesi facebook.com adresindeki kişisel hesabından Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile AKP'nin Büyükşehir Belediye Başkan adayı Menderes Türel hakkında kullandığı ifadelerle "devlet büyüklerine hakaret ettiği" gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi.

Erol Özkoray

Gezi Parkı eylemlerini analiz eden "Bireyselleşme ve Demokrasi: Gezi Fenomeni" adlı kitabın yazar Erol Özkoray hakkında açılan dava 23 Eylül 2014'te sonuçlandı.

Kitapta yer alan ifadelerle Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiği gerekçesiyle hakkında açılan davanın Çağlayan (İstanbul) 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen karar duruşmasına Erol Özkoray ve avukatı sağlık sorunları gerekçesiyle katılamadı.

Sağlık raporlarına rağmen Recep Tayyip Erdoğan'ın avukatının "yargılamaya devam edilsin" talebini kabul eden hâkim, TCK'nin 125. maddesi uyarınca Erol Özkoray'a 11 ay 20 gün hapis cezası verdi. Kararın ardından hükmün açıklanmasının geriye bırakıldığı açıklandı.

Ertan Altıncı

Cumhurbaşkanlığı seçimi dolayısıyla Recep Tayyip Erdoğan'ın 23 Temmuz 2014'te Adana'da yaptığı mitingde "hırsız var" diye bağırdığı gerekçesiyle hakkında dava açılan Ertan Altıncı'nın (29) yargılanmasına 19 Ağustos 2014'te başlandı.

"Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği" iddiasıyla TCK'nin 125. Maddesi uyarınca hapis cezası istenen Ertan Altıncı'nın Adana 14. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasında müştekiden de özür dileyen

sanığın savunmasını alan hâkim duruşmayı erteledi.

Filiz Akıncı

30 Mart 2014'teki Yerel Seçimler dolayısıyla AKP tarafından 16 Mart 2014'te İzmir'de düzenlenen miting öncesinde Recep Tayyip Erdoğan'ın da bulunduğu konvoya "el hareketi yaptığı" gerekçesiyle hakkında dava açılan Filiz Akıncı'nın yargılanmasına 9 Eylül 2014'te başlandı.

"Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği" iddiasıyla TCK'nin 125. maddesi uyarınca hapis cezası istenen Filiz Akıncı'nın İzmir 41. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasında sanığın savunmasını alan hâkim duruşmayı erteledi.

16 Aralık 2014'teki duruşmada görüntüleri inceleyen bilirkişinin elle hakaret tespit edemediğine yönelik raporu açıklayan hâkim, tanıkların dinlenmesinin vazgeçilmesine ve bilirkişi raporunun incelenmesine süre tanınması için duruşmayı 10 Mart 2015'e erteledi.

Goncagül Telek

"Terörle Mücadele"den sorumlu İstanbul Emniyet Müdür Yardımcılığı'na atanan Sedat Selim Ay'dan 1990'lı yıllarda işkence gördüklerini savunanların öykülerini haberleştiren Etkin Haber Ajansı (ETHA) hakkında Sedat Selim Ay'ın yaptığı suç duyurusu üzerine başlatılan soruşturmanın tamamlandığı 8 Şubat 2013'te öğrenilmişti.

Soruşturma sonunda "iftira" ve "hakaret" suçlamalarından ETHA adına yargılanacak olan ETHA Müdürü Goncagül Telek'in yargılanmasına 15 Ocak 2014'te İstanbul 48. Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Duruşmada Goncagül Telek'in ifadesini alan ve tanıkları dinleyen mahkeme başkanı, dosyadaki eksikliklerin tamamlanması amacıyla duruşmayı erteledi.

Yargılamaya 5 Şubat 2014'te İstanbul 48. Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Duruşmada tarafların taleplerini alan hâkim, 6352 sayılı Denetimli Serbestlik Yasası uyarınca yargılamanın durdurulmasına karar verdi.

Karara yapılan itirazın kabul edilmesi üzerine Goncagül Telek'in yargılanmasına 7 Mayıs

2014'te devam edildi. İstanbul 48. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada esas hakkındaki mütalaasını sunan savcı, Goncağül Telek'in "iftira" suçundan beraat ettirilmesini, "hakaret" suçundan ise cezalandırılmasını istedi.

Hâkim avukatların mütalaaya karşı savunma hazırlamaları amacıyla duruşmayı erteledi.

Goncağül Telek'in yargılandığı davaya 30 Eylül 2014'te İstanbul 48. Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam edildi.

Duruşmada hâkim, savcının değişmesi nedeniyle mütalaanın yeniden hazırlanması amacıyla duruşmayı erteledi.

30 Aralık 2014'te görülen karar duruşmasında Goncağül Telek'in avukatlarının mütalaaya dair son savunmalarını alan hâkim, atılı suçun delillerinin oluşmaması nedeniyle beraat kararı verdiğini açıkladı.

Hakan Demir

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan hakkında mikroblog sitesi twitter.com adresi üzerinden "Başbakan'dan 'eşcinselliği bunlardan öğrenecek değiliz, ben eşcinselin daniskasıyım, 3 milyar eşcinsel diktim'" şeklinde mesaj atan Hakan Demir hakkında "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği" iddiasıyla Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 125. maddesi uyarınca açılan dava 18 Kasım 2014'te sonuçlandı.

Bakırköy (İstanbul) 50. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada taraf avukatlarını dinleyen hâkim, mesajda ifade özgürlüğü ve eleştiri hakkının kullanıldığını belirterek Hakan Demir'in beraat ettiğini açıkladı.

Hakan Gülseven

Mustafa Kemal Atatürk'ün ölüm yıldönümü dolayısıyla 10 Kasım 2013'te Adana'da düzenlenen törende kendisini protesto eden bir kişi için "getirin o gavatı" diyen dönemin Adana Valisi Hüseyin Avni Coş'un kullandığı ifadeyi kullanarak Hüseyin Avni Coş'u protesto eden Yurt Gazetesi Yazarı Hakan Gülseven hakkında açılan dava 30 Eylül 2014'te sonuçlandı.

İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret etmek" suçlamasından açılan davanın karar duruşmasında hâkim, Hakan Gülseven'e TCK'nin 125. maddesi uyarınca 11 ay 20 gün

hapis cezası verdi. Hâkim daha sonra Hakan Gülseven'in cezasını 7 bin TL adli para cezasına çevirdi.

Hüseyin Tavas

Manisa'da 28 Aralık 2013'te, seçim çalışmaları kapsamında kente gelen Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın mitingi öncesinde "eylem yapabilecekleri" iddiasıyla gözaltına alınan 7 kişiden çantasında "dikkat Manisa'da hırsız var" yazılı bez afiş çıkan Hüseyin Tavas hakkında dava açıldığı 22 Şubat 2014'te öğrenildi.

"Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği" suçlamasıyla Hüseyin Tavas'ın TCK'nin 125. maddesi uyarınca yargılanmasına 10 Nisan 2014'te Manisa 4. Sulh Ceza Mahkemesi'nde başlandı. "Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği" suçlamasıyla Hüseyin Tavas'ın TCK'nin 125. maddesi uyarınca yargılandığı davanın Manisa 4. Sulh Ceza Mahkemesi'ndeki ilk duruşmasında sanığın ifadesini alan hâkim beraat kararı verdiğini açıkladı.

İbrahim Erim

Antalya'da yaşayan İbrahim Erim (43) hakkında facebook.com adresindeki hesabına ait kişisel sayfasına koyduğu fotomontajlı karikatür nedeniyle açılan dava 18 Eylül 2014'te sonuçlandı.

Antalya 14. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada savunmasını yapan İbrahim Erim, yolsuzluk ve rüşvet iddialarına tepki göstermek amacıyla Recep Tayyip Erdoğan'ı başbakanlık görevindeyken fotomontajla Kanuni Sultan Süleyman gibi gösterdiğini ifade etti.

Kararını açıklayan hâkim, "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği" iddiasıyla yargılanan İbrahim Erim'e TCK'nin 125. maddesi uyarınca 6 bin 80 lira adli para cezası verdi. Hâkim daha sonra hükmün açıklanmasının geriye bırakıldığı söyledi.

İlhan Kaya

Çanakkale'de 22 Ağustos 2014'te Öğretmenevi'nde telefonla konuşurken hükümet politikalarını ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın yaklaşık 7 bin idareciyi görevden almasını eleştiren Çanakkale Demokrat Gazetesi'nin sahibi İlhan Kaya, yan masada oturan öğretmeninin müdür yardımcısının şikâyeti

üzerine “devlet büyüklerine hakaret ettiği” iddiasıyla gözaltına alındı.

Kamuran Bedir

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın 16 Mart 2014’te İzmir’de düzenlediği seçim mitingi öncesinde Başbakan’ın da içinde bulunduğu konvoya el hareketi yaptığı iddiasıyla Kamuran Bedir (42) hakkında “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği” iddiasıyla dava açıldığı 9 Haziran 2014’te öğrenildi.

Olay nedeniyle başlatılan soruşturma kapsamında hazırlanan iddianameyi kabul eden İzmir 7. Sulh Ceza Mahkemesi’nde Kamuran Bedir’in TCK’nin 125. maddesi uyarınca yargılanmasına 2014 yılı içinde başlandı ve 2015 yılına ertelendi.

Kemal Göktaş

İzmir’de Karabağlar Polis Karakolu’nda F.C. adlı kadını darp eden polisler hakkında açılan dava kapsamında savcı Göksel Er’in 2 polis için birer yıl, diğer polis için beraat kararı talep ettiği mütalaayı haberleştiren Milliyet Gazetesi muhabiri Kemal Göktaş hakkında dava açıldığı 4 Kasım 2014’te öğrenildi.

Yargılama İstanbul Cumhuriyet Savcısı Vedat Bilgin’in “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği” suçlamasıyla hazırladığı iddianameyi kabul eden Çağlayan 2. Asliye Ceza Mahkemesi’nde TCK’nin 125. maddesi uyarınca yapılacak.

Dava kapsamında Kemal Göktaş’ın 14 Kasım 2014’te Ankara 2. Asliye Ceza Mahkemesi’nde talimatla ifade vereceği öğrenildi.

Levent Pişkin

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’a mikroblog sitesi twitter.com adresi üzerinden “dört dörtlük ibneyim, ibneliği sizden öğrenecek değiliz’ açıklaması bekliyorum” şeklinde mesaj atan Levent Pişkin hakkında “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği” iddiasıyla TCK’nin 125. maddesi uyarınca açılan davaya İstanbul 19. Sulh Ceza Mahkemesi’nde 13 Mart 2014’te başlandı. Duruşmada Recep Tayyip Erdoğan’ın avukatlarının ek süre talebini kabul eden hâkim duruşmayı erteledi.

22 Mayıs 2014’teki karar duruşmasında taraf avukatlarını dinleyen ve kararını açıklayan hâkim, Levent Pişkin’e verdiği 2 ay 15 günlük

hapis cezasını 1500 lira para cezasına çevirerek hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Mehmet Bekaroğlu

Rize’nin Fındıklı İlçesi’nde 25 Ağustos 2011’de düzenlenen çevre protestosu eylemine katılan HAS Parti İstanbul İl Başkanı Mehmet Bekaroğlu’nun da arasında bulunduğu 13 kişi hakkında başlatılan soruşturma sonunda dava açılmıştı.

Dava dolayısıyla düzenlediği basın toplantısında iddianameyi hazırlayan savcıyı eleştiren Mehmet Bekaroğlu hakkında “adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs ettiği” ve “kamu görevlisine görevinden dolayı hakâret ettiği” suçlamalarıyla yeni bir dava açılmıştı. Söz konusu davanın 7 Şubat 2014’te Fındıklı Asliye Ceza Mahkemesi’nde görülen karar duruşmasında hâkim, davaya konu olan konuşmanın ağır eleştiri niteliği taşıdığını belirterek Mehmet Bekaroğlu’nun beraat etmesine karar verdi.

Mehmet Gençer

“Çözüm süreci” çalışmalarına tepki göstermek amacıyla dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’a Kırıkkale’den 14 Temmuz 2014’te bir posta yollayan ve basın açıklaması yapan Mehmet Gençer hakkında “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği” suçlamasıyla açılan dava 14 Ekim 2014’te sonuçlandı.

Kırıkkale 4. Asliye Ceza Mahkemesi’ndeki karar duruşmasında hâkim, Mehmet Gençer’e TCK’nin 125. maddesi uyarınca bir yıl hapis cezası verdi.

Mehmet Gölebatmaz

Aydın’ın Didim İlçesi’nde 31 Ağustos 2014’te sergilenen karikatürlerle Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’a hakaret ettiği iddiasıyla hakkında dava açılan Avukat Mehmet Gölebatmaz’ın karar duruşması 30 Mayıs 2014’te görüldü.

Didim Sulh Ceza Mahkemesi’nde TCK’nin 125. maddesi uyarınca yargılanan sanık avukatın son savunmasını alan hâkim, “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği” gerekçesiyle Mehmet Gölebatmaz’a 6 bin 80 lira adli para cezası verdi.

Musa Kart

Cumhuriyet Gazetesi karikatüristi Musa Kart hakkında gazetenin 1 Şubat 2014 tarihli nüshası için çizdiği karikatürle “Başbakan Recep Tayyip

Erdoğan'a hakaret ettiği" gerekçesiyle hakkında dava açıldığı 16 Temmuz 2014'te öğrenildi.

Musa Kart'ın TCK'nin 125. maddesi uyarınca yargılanmasına iddianameyi kabul eden İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 23 Ekim 2014'te başlandı.

Çağlayan (İstanbul) 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde TCK'nin 125. maddesi uyarınca yargılanan Musa Kart'ın ifadesini alan hâkim, sanığın beraat ettiğini açıkladı.

Mustafa Altıoklar

Yönetmen Mustafa Altıoklar'ın katıldığı bir televizyon programında Gezi Parkı eylemleriyle ilgili sözlerinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla yargılanmasına 24 Aralık 2014'te başlandı.

Bakırköy (İstanbul) 4. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği" suçlamasıyla TCK'nin 125. maddesi uyarınca yargılanan tutuksuz sanık Mustafa Altıoklar ile Recep Tayyip Erdoğan'ın avukatı Ferah Yıldız katıldı. Duruşmada söz alan Mustafa Altıoklar'ın ifadesini alan hâkim, duruşmayı erteledi.

Müslüm Özer

Tutulduğu Kandıra (Kocaeli) T Tipi Cezaevi'nde 6 Ekim 2011'de ipe asılmış halde bulunan Hasan Özer'in babası Müslüm Özer hakkında oğlunu son gördüğünde işkence nedeniyle vücudunun morarmış olmasına sinirlenerek söylediği sözlerden dolayı "on gardiyana hakaret ettiği" gerekçesiyle açılan davanın sonuçlandığı 8 Ocak 2014'te öğrenildi.

Kandıra Sulh Ceza Mahkemesi'nde 11 Kasım 2013'te görülen karar duruşmasında mahkeme başkanı, "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği ve tehdit ettiği" suçlamalarından Müslüm Özer'e 2 yıl 1 ay 17 gün hapis cezası verdi. Mahkeme başkanı cezaı iki yıl denetimli serbestlik uygulamak üzere erteledi.

Necla Yılmaz

İzmir'in Buca İlçesi'nde 29 Ekim 2013'te, Cumhuriyet Bayramı törenleri sırasında kaymakamla tartışan Necla Yılmaz (64) hakkında açılan davanın sonuçlandığı 28 Nisan 2014'te öğrenildi.

"Kamu görevlisine görevinde dolayı hakaret ettiği" iddiasıyla TCK'nin 125. maddesi uyarınca İzmir 7. Sulh Ceza Mahkemesi'nde yargılanan Necla Yılmaz'ın son savunmasını alan hâkim, sanığın beraat ettiğini açıkladı.

Nihat Behram

"Terörle Mücadele"den sorumlu İstanbul Emniyet Müdür Yardımcılığı'na atanan Sedat Selim Ay'a bir yazısında "işkenceci" dediği gerekçesiyle Yurt Gazetesi Yazarı Nihat Behram hakkında açılan davaya 4 Şubat 2014'te devam edildi.

İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde "iftira" ve "hakaret" suçlamalarından yargılanan Nihat Behram'ın yurtdışında yaşamasından dolayı yazılı ifadesini alan hâkim duruşmayı erteledi.

1 Nisan 2014'te görülen duruşmada esas hakkındaki mütalaasını sunan savcı "iftira" ve "hakaret" suçlamalarından yargılanan Nihat Behram'ın 4 yıla kadar hapis cezasına mahkûm edilmesini talep etti. Duruşma Nihat Behram'ın avukatlarının mütalaaya karşı esas hakkında savunma hazırlamaları için ertelendi.

Dava 27 Mayıs 2014'te sonuçlandı. İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada kararını açıklayan hâkim, "şikâyetçiye basın yoluyla hakaret ettiği" gerekçesiyle 90 günlük adli para cezasının karşılığı olan bin 740 TL para cezası verdi.

Nuri Özdemir

Mersin'de 15 Mart 2014'te katıldığı bir toplantıda Recep Tayyip Erdoğan hakkında sarf ettiği sözler nedeniyle hakkında TCK'nin 125. maddesi uyarınca dava açılan Büyükşehir Belediyesi'nin CHP'li eski meclis üyesi Nuri Özdemir'e Mersin 20. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen karar duruşmasında 11 ay 20 gün hapis cezası verildiği 31 Aralık 2014'te öğrenildi.

Orhan Bayram

İzmir'de Gezi Parkı eylemlerinin devam ettiği dönemde Eskişehir ve Hatay valileri hakkında söylediği sözler nedeniyle Eğitim-Sen İzmir 1 Nolu Şubesi üyesi Orhan Bayram hakkında açılan dava 26 Mayıs 2014'te sonuçlandı.

İzmir 3. Sulh Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada Orhan Bayram'ın son savunmasını alan hâkim, "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret

ettiği” suçlamasıyla Orhan Bayram’a TCK’nin 125. maddesi uyarınca 11 ay 20 gün hapis cezası verdi.

Osman Baydemir

Eski Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanı Osman Baydemir hakkında 18 Haziran 2012’de “KCK Soruşturması” kapsamında belediye başkanlarının tutuklanması nedeniyle Van M Tipi Cezaevi önünde yaptığı konuşmada Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’a hakaret ettiği iddiasıyla dava açıldığı 8 Temmuz 2014’te öğrenildi.

Suç duyurusu üzerine soruşturma başlatan Van Cumhuriyet Başsavcılığı’nın “kamu görevlisine görevinden dolayı alenen hakaret ettiği” iddiasıyla Osman Baydemir hakkında TCK’nin 125. maddesi uyarınca hazırladığı iddianameyi kabul eden Van 1. Sulh Ceza Mahkemesi’nde Osman Baydemir’in yargılanmasına 10 Temmuz 2014’te başlandı. Davaya 2015 yılında devam edilecek.

Önder Aytaç

Akademisyen Önder Aytaç hakkında mikroblog sitesi twitter.com adresinden Başbakan Recep Tayyip Erdoğan için 20 Eylül 2012’de kullandığı ifadeler nedeniyle açılan dava 28 Nisan 2014’te sonuçlandı.

Ankara 1. Sulh Ceza Mahkemesinde “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği” suçlamasıyla açılan davanın karar duruşmasında hâkim Önder Aytaç’a 10 ay hapis cezası verdi.

Seçil Esmenur Erdem

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın 23 Kasım 2013’te Trabzon’a yaptığı ziyaret sırasında konvoyu yumurta attığı ve hakaret ettiği iddiasıyla hakkında dava açılan Seçil Esmenur Erdem’in (42) karar duruşmasının görüldüğü 6 Haziran 2014’te öğrenildi.

“Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği” suçlamasıyla Trabzon 2. Sulh Ceza Mahkemesi’nde yargılanan sanığın son savunmasını alan hâkim, sanığa TCK’nin 125. maddesi uyarınca 7 bin 80 lira adli ceza vererek cezayı ertelediğini açıkladı.

Sedef Kabaş

Gazeteci Sedef Kabaş, İstanbul’un Çekmeköy’deki evine 30 Aralık 2014’te baskın

düzenleyen polis ekipleri tarafından, yolsuzluk soruşturmalarına takipsizlik kararı veren savcıyla ilgili twitter’da yazdığı mesaj nedeniyle gözaltına alındı. Bilgisayarına da el konan Sedef Kabaş’ın Bilişim Suçları Şubesi’ne götürüldüğü öğrenildi.

Taylan Tanay

Tutuklu avukat Taylan Tanay hakkında İstanbul’da 1 Eylül 2012’te bir işçi eylemi sırasında görevli polis memurlarına hakaret ettiği iddiasıyla dava açıldığı 14 Ocak 2014’te öğrenildi. 13 polis memurunun şikâyeti üzerine “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği” iddiasıyla açılan davada Taylan Tanay’a haber verilmeksizin 4 duruşma yapıldığı, Türk Ceza Kanunu’nun (TCK) 125. maddesi uyarınca yargılanan Taylan Tanay’ın davanın görüldüğü İstanbul 19. Sulh Ceza Mahkemesi’nce 7 Ekim 2013’te ifadesinin alınmasının ardından duruşmanın 24 Nisan 2014’e ertelendiği öğrenildi.

Zeliha Aydoğan

Yolsuzluk ve rüşvet iddialarını protesto etmek amacıyla Mersin’de 27 Aralık 2013’te düzenlenen eylemde Başbakan Recep Tayyip Erdoğan için kullandığı ifadeler nedeniyle hakkında dava açılan Zeliha Aydoğan’ın (62) karar duruşması 10 Nisan 2014’te görüldü.

Mersin 8. Sulh Ceza Mahkemesi’ndeki karar duruşmasında sanığın son savunması alan hâkim “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği” iddiasıyla Zeliha Aydoğan’a TCK’nin 125. maddesi uyarınca 7 bin 80 TL adli para cezası verdi.

3 Kişi/Adana

Mustafa Kemal Atatürk’ün ölüm yıldönümü dolayısıyla 10 Kasım 2013’te Adana’da düzenlenen törenin ardından Vali Hüseyin Avni Coş’u protesto eden on kişiden dokuzuna “Kabahatler Kanunu’na aykırı hareket ettikleri” gerekçesiyle 11 Kasım 2013’te 186’şar lira para cezası verilmişti.

Protesto sırasında Hüseyin Avni Coş’un eylemcilere “gavat” dediği kameralara yansımıştı. Gelişmelerin ardından Vali’nin şikâyeti üzerine 3 kişi hakkında “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri” iddiasıyla açılan davaya Adana 8. Sulh Ceza Mahkemesi’nde 19 Şubat 2014’te başlandı.

Duruşmaya katılan sanıkların ifadesini alan hâkim duruşmayı erteledi.

17 Kişi/Eskişehir

Eskişehir’de 2011 yılında Halkevleri’nin zorunlu sağlık sigortasına karşı yaptığı eyleme katılan 17 kişi hakkında “Başbakan’a hakaret ettikleri” iddiasıyla açılan dava 11 Şubat 2014’te sonuçlandı.

Eskişehir 4. Sulh Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanıkların son savunmasını alan hâkim, “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri” suçlamasıyla TCK’nin 125. maddesi uyarınca 3 kişiye birer yıl, 14 kişiye de ikişer yıl hapis cezası verdi.

8 Kişi/Balıkesir

Balıkesir’in Edremit İlçesi’nde Kazdağları’nda siyanürle altın aranmasını protesto etmek amacıyla 3 Ağustos 2013’te düzenlenen eyleme katıldıkları gerekçesiyle haklarında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri” ve “Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’a hakaret ettikleri” iddiasıyla dava açılan 8 kişinin yargılanmasına 13 Şubat 2014’te başlandı.

Edremit 2. Asliye Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanıkların ifadesini alan hâkim, dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla duruşmayı erteledi.

4 Kişi/İstanbul

İstanbul’un Beşiktaş İlçesi’nde 25 Temmuz 2013’te, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın bulunduğu konvoyun geçişi esnasında “diktatör Başbakan’a hakaret ettikleri” iddiasıyla haklarında dava açılan 4 kişinin yargılanmasına 18 Şubat 2014’te başlandı.

İstanbul 15. Asliye Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada TCK’nin 125. maddesi uyarınca yargılanan sanıkların ifadesini alan hâkim, olay yerine ait görüntülerin bilirkişi tarafından izlenmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

17 Haziran 2014’te görülen duruşmada TCK’nin 125. maddesi uyarınca yargılanan sanıkların görüntülerinin yer aldığı kamera kayıtlarına dair bilirkişi raporunu dinleyen hâkim, duruşmayı dosyadaki eksikliklerin giderilmesi için erteledi.

15 Ekim 2014’te görülen karar duruşmasında

TCK’nin 125. maddesi uyarınca yargılanan sanıkların hakaret etmediğini belirten hâkim sanıkların beraat ettiğini açıkladı.

7 Kişi/Muğla

Roboski katliamının yıldönümü nedeniyle Muğla’da 27 Aralık 2012’de düzenlenen eylemde “Katil Erdoğan protesto ettikleri yürüyüşte attıkları “Katil Erdoğan” sloganı nedeniyle haklarında dava açılan 7 kişinin karar duruşması görüldüğü 10 Nisan 2014’te öğrenildi.

Muğla 1. Sulh Ceza Mahkemesi’nde “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri” suçlamasından 7 kişiye hâkim, TCK’nin 125. maddesi uyarınca 11’er ay 20’şer gün hapis cezası verdi.

Hapis cezalarından Adem Kaylar, Bayram Güney, Alim Deniz, Hatip İmir ve Aziz Geçinir adlı 5’i hakkında verilen hüküm ertelenirken, cezaları paraya çevrilen Yusuf Nas ve Rıdvan Tekin ise 7 bin 80’er TL ödemeye mahkûm edildi.

61 Kişi/Van

Van’da 2008 yılında kutlanan Newroz etkinliğinde polis açtığı ateş sonucu iki kişinin öldürülmesini AKP yöneticisi Hüseyin Çelik’in Van’a gelmesi dolayısıyla protesto eden 61 kişi hakkında açılan dava 21 Nisan 2014’te sonuçlandı.

“Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri” iddiasıyla yargılanan 61 kişiye Van 5. Sulh. Ceza Mahkemesi’nde görülen karar duruşmasında hâkim TCK’nin 125. maddesi uyarınca 7 sanığa birer yıl hapis cezası, 54 sanığa ise toplam 32 bin 900 TL para cezası verdi.

17 Kişi/Edirne

Yerel seçimler öncesinde 19 Mart 2014’te Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın Edirne’de düzenlediği miting öncesinde mitingi protesto edecekleri gerekçesiyle ÖDP üyesi 14 kişi ile TKP üyesi 3 kişiyi darp ederek gözaltına alınmıştı.

17 kişi hakkında başlatılan soruşturmayı tamamlayan savcının “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri” suçlamasıyla hazırladığı iddianameyi kabul eden Edirne 1. Asliye Ceza Mahkemesi’nde 17 kişinin yargılanmasına 18 Haziran 2014’te başlandı. Davanın akıbetine ilişkin bilgi edinilemedi.

5 Kişi/Antalya

28 Haziran 2012’de Antalya L Tipi Cezaevi’ni ziyaret ettikten sonra hazırladığı raporda, mahpusların işkenceye maruz kaldığını açıklayan avukat Nusret Gürgöz ve görüştüğü dört mahkûm hakkında bir gardiyanın suç duyurusu üzerine “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri ve iftirada buldukları” suçlamasıyla açılan davaya 2 Haziran 2014’te devam edildi.

Antalya 17. Asliye Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada başka davalardan tutuklu sanıkların ifadesini alan hâkim, dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla duruşmayı erteledi.

5 Kişi/İstanbul

İstanbul’da Gezi Parkı eylemleri döneminde polisin attığı gaz bombasıyla başından vurulan ve 11 Mart 2014’te yaşamını yitiren Berkin Elvan için Kadıköy’de yaptıkları eylemde Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın fotoğrafının yer aldığı bir afiş nedeniyle haklarında dava açılan 5 kişinin yargılanmasına 10 Haziran 2014’te başlandı.

Anadolu 39. Asliye Ceza Mahkemesi’nde “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri” suçlamasıyla TCK’nin 125. maddesi uyarınca yargılanan sanıklar Ahmet Ayva, Betül Karakuş, Elif Baydur, Özlem Akyol ve Ersin Karadağ’ın olay gününe dair ifadelerini alan hâkim, tanıkların dinlenmesi amacıyla duruşmayı 11 Eylül 2014’e erteledi.

2 Kişi/Kayseri

Kayseri’de 12 Haziran 2013’te, Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla düzenlenen basın açıklamasında “Başbakan yalan söylüyor” dedikleri için Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’a “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri” suçlamasıyla haklarında dava açılan Ümit Kartal ile Ali Yıldırım’ın karar duruşması 13 Haziran 2014’te görüldü.

Kayseri 9. Sulh Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanıklar Emek Partisi İl Yöneticisi Ümit Kartal ile o dönem Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Şube Başkanı olan Ali Yıldırım’ın son savunmasını alan hâkim, TCK’nin 125. maddesi uyarınca sanıklara 11’er ay 20’şer gün hapis cezası verdi. Hâkim kararın

ardından hükmün açıklanmasının geri bırakıldığını açıkladı.

28 Kişi/Bursa

Bursa’nın Mudanya İlçesi’nde 11 Mart 2014’te, Berkin Elvan’ın polisin attığı gaz bombası fişegiyle ölümü nedeniyle düzenlenen protesto gösterilerinde atılan sloganlarla Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’a hakaret ettikleri iddiasıyla 28 kişi hakkında TCK’nin 125. maddesi uyarınca açılan davaya 23 Haziran 2014’te başlandı.

Mudanya 2. Sulh Ceza Mahkemesi’nde “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri” suçlamasıyla açılan davada sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadelerini alan hâkim, kimlik tespiti işleminin tamamlanması amacıyla duruşmayı 30 Haziran 2014’e erteledi.

Belirlenen duruşma günü kararını açıklayan hâkim, sanıklara 7 bin 80’er Lira adli para cezası verdi. Ceza alan sanıklardan 25’i için hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildi.

2 Kişi/Aydın

Aydın’da 6 Haziran 2013’te, Gezi Parkı gösterilerine destek amacıyla düzenlenen eylemde “Katil Erdoğan” sloganı attıkları için Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın şikâyetiyle haklarında “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri” suçlamasıyla dava açılan Cem Türkoğlu’nun ve Zafer Kasap’ın karar duruşması 30 Haziran 2014’te görüldü.

Aydın 1. Sulh Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanıkların son savunmalarını alan hâkim, “sloganın yaygın olarak kitleler tarafından söylenmesi için yeterli ölçüde olgusal dayanağın bulunduğu”nu belirterek sanıkların beraat ettiğini açıkladı.

4 Kişi/Bursa

Bursa’da 2008 yılında düzenlenen bir eylemde “ampulsün sen Tayyip” diye slogan attıkları gerekçesiyle “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret etmek” suçunu düzenleyen TCK’nin 125. maddesi uyarınca 4 sendikacı hakkında verilen 11’er ay 20’şer günlük hapis cezasının Yargıtay 4. Ceza Dairesi tarafından bozulması üzerine Bursa 4. Sulh Ceza Mahkemesi’nde yapılan yeniden yargılamada hâkim sanıkların beraat ettiğini açıkladı.

5 Kişi/Bursa

Bursa'da 2008 yılında düzenlenen bir eylemde "ampülsün sen Tayyip" diye slogan attıkları gerekçesiyle "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret etmek" suçunu düzenleyen TCK'nin 125. maddesi uyarınca 5 kişi hakkında verilen 11'er ay 20'şer günlük hapis cezasının Yargıtay 4. Ceza Dairesi tarafından bozulması üzerine Bursa 14. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yapılan yeniden yargılamada hâkimin sanıkların beraat ettiğini açıkladığı 11 Temmuz 2014'te öğrenildi.

2 Kişi/Kırklareli

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın yerel seçimler öncesinde Kırklareli'de düzenlediği mitinge gelişi sırasında "hırsız var" yazılı pankart açan Çiçek Güçlü ve Deniz Gülşen'e "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri" suçlamasıyla Kırklareli 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nde 16 Temmuz 2014'te görülen karar duruşmasında 7 bin 80'er lira adli para cezası verildi.

9 Kişi/Eskişehir

Osmangazi Üniversitesi'nde 23 Ekim 2013'te düzenlenen bir sempozyuma gelen Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna için "içeride Ali'nin katillerini saklayan vali var" diye slogan atan 9 öğrenci hakkında dava açıldığı 19 Eylül 2014'te öğrenildi.

"Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret etmek"le suçlanan ve haklarında 3'er yıla kadar hapis cezası talep edilen 9 kişinin Eskişehir 6. Asliye Ceza Mahkemesi'nde TCK'nin 125. maddesi uyarınca yargılanmasına 27 Ocak 2015'te başlanacak.

2 Kişi/Adana

Mustafa Kemal Atatürk'ün ölüm yıldönümü dolayısıyla 10 Kasım 2013'te Adana'da düzenlenen tören esnasında dönemin Adana Valisi Hüseyin Avni Coş'u protesto eden M.O.K. ve S.Z. hakkında açılan davanın sonuçlandığı 1 Ekim 2014'te öğrenildi.

"Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri" ve "kamu görevlisini tehdit ettikleri" suçlamalarıyla yargılanan 2 kişinin Adana 26. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen karar duruşmasında sanıkların son savunmalarını alan hâkim, S.Z.'ye 6 bin 80 lira adli para cezası verdi.

M.O.K.'ye de 6 bin 80 lira adli para cezası ve aynı zamanda 7 ay 15 gün hapis cezası veren hâkim, hükmün açıklanmasının geri bırakıldığını duyurdu.

3 Kişi/Karaman

Berkin Elvan'ın polisin attığı gaz bombasıyla ölümüyle ilgili Karaman'da 12 Mart 2014'te yapılan basın açıklamasına katıldığı ve dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan aleyhine slogan attığı gerekçesiyle Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Öğretim Görevlisi Elifhan Köse, Fatma Eser Gün ve Mehmet Hüner hakkında dava açıldığı öğrenildi.

"Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret etmek"le suçlanan 3 kişiyle ilgili hazırlanan iddianameyi kabul eden Karaman 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nde sanıkların TCK'nin 125. maddesi uyarınca yargılanmasına 28 Ekim 2014'te başlandı.

"Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret etmek"le suçlanan 3 kişiyle ilgili hazırlanan iddianameyi kabul eden Karaman 1. Sulh Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada TCK'nin 125. maddesi uyarınca yargılanan sanıkların ifadesini alan hâkim, dosyadaki eksikliklerin tamamlanması amacıyla duruşmayı erteledi.

Dava 19 Aralık 2014'te sonuçlandı.

"Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret etmek"le suçlanan 3 kişiyle ilgili hazırlanan iddianameyi kabul eden Karaman 1. Sulh Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada TCK'nin 125. maddesi uyarınca yargılanan sanıkların son savunmalarını alan hâkim, sanıklara 11'er ay 20'şer gün hapis cezası verdi.

11 Çocuk/İzmir

İzmir'de 13 Mart 2014'te Konak Meydanı'nda toplanarak Berkin Elvan'ı anan lise öğrencisi 11 çocuk hakkında dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettikleri iddiasıyla açılan davaya devam edildiği 30 Aralık 2014'te öğrenildi.

İzmir 4. Çocuk Mahkemesi'ndeki duruşmada "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret etmek" suçunu düzenleyen TCK'nin 125. maddesi uyarınca yargılanan çocukların avukatlarının taleplerini dinleyen hâkim duruşmayı erteledi.

Aynı eylemde 11 çocukla beraber gözaltına alınan ve haklarında aynı suçlamayla dava açılan 2 kişinin yargılanmasına da 30 Aralık 2014'te İzmir 27. Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Sanıkların avukatını dinleyen hâkim, bu duruşmayı da erteledi.

4 Çocuk/Çanakkale

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla Çanakkale'de düzenlenen protesto gösterilerine katıldığı gerekçesiyle hakkında dava açılan

B.T.İ.'nin (13) 21 Nisan 2014'te görülen duruşması öncesinde Recep Tayyip Erdoğan aleyhinde slogan atan 4 çocuğun yargılanmasına 10 Aralık 2014'te başlandığı öğrenildi.

Çanakkale 1. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada "kamu görevlisine görevinde dolayı hakaret ettikleri" iddiasıyla yargılanan çocukların ifadesini alan hâkim duruşmayı 19 Şubat 2015'e erteledi.

1.2. TCK 214. Madde Davaları

<i>TÜRK CEZA KANUNU</i>						
<i>Kanun No. 5237 / Kabul Tarihi : 26.9.2004</i>						
<i>İKİNCİ KİTAP / Özel Hükümler</i>						
<i>ÜÇÜNCÜ KISIM / Topluma Karşı Suçlar</i>						
<i>BEŞİNCİ BÖLÜM / Kamu Barışına Karşı Suçlar</i>						
<i>Suç işlemeye tahrik</i>						
<i>MADDE 214. - (1) Suç işlemek için alenen tahrikte bulunan kişi, altı aydan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.</i>						
<i>(2) Halkın bir kısmını diğer bir kısmına karşı silâhlandırarak, birbirini öldürmeye tahrik eden kişi, onbeş yıldan yirmidört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.</i>						
<i>(3) Tahrik konusu suçların işlenmesi hâlinde, tahrik eden kişi, bu suçlara azmettiren sıfatıyla cezalandırılır.</i>						

Dava Sayısı	Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılaması Devam Eden	Gözaltı	Hapis Cezası	Para Cezası
1	1	-	-	-	10 ay (1 Kişi)	-

Kudret Kaçar

Cumhurbaşkanı adayı Recep Tayyip Erdoğan'ın 18 Temmuz 2014'te Bursa'da düzenlediği miting öncesinde mikroblog sitesi twitter.com adresindeki hesabından attığı mesajla "halkı suç işlemeye alenen tahrik ettiği" suçlamasıyla gözaltına alınan Kudret Kaçar çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

3 gün tutuklu kalan Kudret Kaçar hakkında başlatılan soruşturmanın tamamlandığı 19 Ağustos 2014'te öğrenildi.

Cumhuriyet savcısının aynı suçlama doğrultusunda TCK'nin 214. maddesi uyarınca hapis cezası talep ettiği Kudret Kaçar'ın yargılanmasına iddianameyi kabul eden Bursa 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 13 Kasım 2014'te başlandı.

Bursa 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde suçlamayı düzenleyen TCK'nin 214. maddesi uyarınca yargılanan sanığın son savunmasını alan hâkim, Kudret Kaçar'a 10 ay hapis cezası verdi. Hâkim hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.

1.3. TCK 216. Madde Davaları

TÜRK CEZA KANUNU

Kanun No. 5237 / Kabul Tarihi : 26.9.2004

İKİNCİ KİTAP / Özel Hükümler

ÜÇÜNCÜ KISIM / Topluma Karşı Suçlar

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kamu Barışına Karşı Suçlar

Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama

MADDE 216. - (1) Halkın sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge bakımından farklı özelliklere sahip bir kesimini, diğer bir kesimi aleyhine kin ve düşmanlığa alenen tahrik eden kimse, bu nedenle kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Halkın bir kesimini, sosyal sınıf, ırk, din, mezhep, cinsiyet veya bölge farklılığına dayanarak alenen aşağılayan kişi, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılayan kişi, fiilin kamu barışını bozmaya elverişli olması hâlinde, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Dava Sayısı	Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılaması Devam Eden	Gözaltı	Hapis Cezası	Para Cezası
7	48	38	2	1	6 yıl 6 ay 28 gün (8 Kişi)	4500 TL (2 Kişi)

Hafize Kazıcı

Günlük yayımlanan Sol Gazetesi'nin 11 Eylül ve 12 Eylül 2013 tarihli nüshalarında Gezi Parkı eylemleriyle ilgili yer alan haberler nedeniyle dava açıldığı 21 Ocak 2014'te öğrenildi. Gazetede yer alan haberlerle "suçu ve suçluyu övmek" ve "halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etmek" iddialarından Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Hafize Kazıcı hakkında hazırlanan iddianame İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. 12 yıla kadar hapis cezası istenen Hafize Kazıcı'nın yargılanmasına 3 Haziran 2014'te başlandı.

Anadolu (İstanbul) 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada Hafize Kazıcı'nın ifadesini alan ve avukatlarını dinleyen hâkim, iddianamenin yasal süre için hazırlanıp hazırlanmadığının sorulmasına karar vererek duruşmayı erteledi.

Dava 26 Aralık 2014'te sonuçlandı.

Anadolu (İstanbul) 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada Hafize Kazıcı'nın son savunmasını alan hâkim, "halkı

kin ve düşmanlığa tahrik etmek" suçlamasıyla TCK'nin 216. maddesi uyarınca 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezası verdi. Hafize Kazıcı'ya verdiği cezayı erteleyen hâkim, 2 yıllık denetimli serbestlik süresi belirlediğini açıkladı.

40 Kişi/İstanbul

Ekşi Sözlük adlı internet sitesinde yer alan konu başlıklarında ve yorumlarda İslam Dini'ne hakaret edildiği iddiasıyla internet sitesinin üyesi 40 kişi hakkında Ali Emre Bukağlı'nın şikâyeti üzerine "halkın bir kesiminin benimsediği dini değerlerin alenen aşağılandığı" suçlamasıyla Anadolu (İstanbul) Cumhuriyet Savcılığı'nca hazırlanan iddianamenin kabul edilmesinin ardından yargılamaya 14 Ocak 2014'te başlandı.

Anadolu 32. Sulh Ceza Mahkemesi'nde aralarında internet sitesinin kurucusu Sedat Kapanoğlu'nun da bulunduğu 40 kişinin yargılandığı davanın ilk duruşmasında sanıkların kimlik tespitlerini yapan ve ifadelerini alan mahkeme başkanı, sanıkların ifadelerinin alınması işleminin tamamlanması amacıyla duruşmayı erteledi.

17 Şubat 2014'teki duruşmanın da ertelenmesinin ardından 15 Mayıs 2014'te görülen karar duruşmasında hâkim sanıklardan Sedat Kaplanoğlu'na 10 ay hapis cezası, Özgür Kuru'ya 7 ay 15 gün hapis cezası verildiğini açıkladı.

Sanık Altuğ Şahin beraat ederken, 37 sanık hakkında ise kovuşturmanın ertelenmesi kararı verildi.

E.P.

Mikroblog sitesi twitter.com adresindeki hesabını *Allah CC* rumuzuyla kullanan E.P. hakkında "halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri aşağıladığı" suçlamasıyla açılan dava 29 Mayıs 2014'te sonuçlandı.

Muş Sulh Ceza Mahkemesi'nde görülen karar duruşmasında sanığın son savunmasını alan hâkim, E.P.'ye TCK'nin 216. maddesi uyarınca 1 yıl 3 ay hapis cezası verdi. Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararı vermeyen hâkim cezanın ertelenmediğini açıkladı.

Abdullah Bağ

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 4 Mart 2014'te Niğde'de düzenlediği seçim mitingiyle ilgili Samanyolu Televizyonu'nda yer alan bir haber nedeniyle kanalın sorumlu müdürü Abdullah Bağ hakkında, "hakaret", "iftira" ve "halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek" suçlarından 11 yıl 2 aya kadar hapis cezası istemiyle dava açıldığı 5 Haziran 2014'te öğrenildi.

Haber nedeniyle başlatılan soruşturma kapsamında hazırlanan iddianameyi kabul eden Anadolu 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nde Abdullah Bağ'ın yargılanmasına 2014 yılında başlanmasına rağmen davanın akıbetine ilişkin bilgi edinilemedi.

Sami Tunca

"Türkiye Komünist Emek Partisi/Leninist (TKEP/L) Örgütü üyesi olduğu" gerekçesiyle 11 yıl hapis cezası alan ve Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Mücadele Birliği Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Sami Tunca hakkında 20 Ocak 2013'te düzenlenen Hrant Dink anmasına katıldığı gerekçesiyle dava açıldığı 30 Eylül 2014'te öğrenildi.

Anma töreninde atılan sloganlara eşlik ederek "halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik ettiği"

iddiasıyla hakkında hazırlanan iddianameyi kabul eden Anadolu 11. Asliye Ceza Mahkemesi'nde Sami Tunca'nın TCK'nin 216. maddesi uyarınca yargılanmasına 2 Ekim 2014'te başlandı. Dava 2015 yılına ertelendi.

Ferhat Encü

Şırnak'ın Uludere İlçesi'nin girişinde 23 Ekim 2014'te yol kontrolü yapan jandarma ekipleri "sosyal medya aracılığıyla halkı kin ve isyana teşvik ettiği" suçlamasıyla hakkında açılan soruşturma kapsamında Uludere Cumhuriyet Başsavcılığı'na ifade vermeye gitmediği için Ferhat Encü'yü gözaltına aldı.

D.D.

Eskişehir'de 1 Mayıs 2014'te İşçi Bayramı dolayısıyla düzenlenen eylem sırasında duvara boyayla "fuck your religion" yasan D.D. (24) hakkında açılan dava 5 Kasım 2014'te sonuçlandı.

"Halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri aşağıladığı ve kamu barışını bozduğu" iddiasıyla açılan davanın Eskişehir 8. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen karar duruşmasında D.D.'nin son savunmasını alan hâkim, TCK'nin 216. maddesi uyarınca sanığa 5 ay hapis cezası verdi.

3 Kişi/İstanbul

BirGün Gazetesi'nin "İç-Dış Mihraklar" sayfasında Twitter kullanıcısı 'Tanrı (cc)' imzasıyla yayınlanan iki yazı nedeniyle Sorumlu Yazı İşleri Müdürü İlker Yaşar ile İmtiyaz Sahibi Bülent Yılmaz ve eski İnternet Editörü Ufuk Çalışkan hakkında açılan dava 25 Kasım 2014'te sonuçlandı.

Çağlayan (İstanbul) 2. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki karar duruşmasında sanıkların son savunmalarını alan hâkim, "halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri aşağıladıkları" suçlamasıyla TCK'nin 216. maddesi uyarınca 7'şer ay 17'şer gün hapis cezası verdi.

İlker Yaşar ve Bülent Yılmaz hakkında verilen ceza 2 bin 250'şer lira para cezasına çevrilirken, Ufuk Çalışkan'a verilen cezada hükmün açıklanması geriye bırakıldı.

1.4. TCK 220. Madde Davaları

TÜRK CEZA KANUNU

Kanun No. 5237 / Kabul Tarihi : 26.9.2004

İKİNCİ KİTAP / Özel Hükümler

ÜÇÜNCÜ KISIM / Toplum Karşı Suçlar

BEŞİNCİ BÖLÜM / Kamu Barışına Karşı Suçlar

Suç işlemek amacıyla örgüt kurma

MADDE 220. - (1) Kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacıyla örgüt kuranlar veya yönetenler, örgütün yapısı, sahip bulunduğu üye sayısı ile araç ve gereç bakımından amaç suçları işlemeye elverişli olması hâlinde, iki yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Ancak, örgütün varlığı için üye sayısının en az üç kişi olması gerekir.

(2) Suç işlemek amacıyla kurulmuş olan örgüte üye olanlar, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Örgütün silâhlı olması hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza dörtte birinden yarısına kadar artırılır.

(4) Örgütün faaliyeti çerçevesinde suç işlenmesi hâlinde, ayrıca bu suçlardan dolayı da cezaya hükmolunur.

(5) Örgüt yöneticileri, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen bütün suçlardan dolayı ayrıca fail olarak cezalandırılır.

(6) Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen kişi, ayrıca örgüte üye olmak suçundan dolayı cezalandırılır.

(7) Örgüt içindeki hiyerarşik yapıya dahil olmamakla birlikte, örgüte bilerek ve isteyerek yardım eden kişi, örgüt üyesi olarak cezalandırılır.

(8) Örgütün veya amacının propagandasını yapan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu suçun basın ve yayın yolu ile işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Dava Sayısı	Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılaması Devam Eden	Gözaltı	Hapis Cezası	Para Cezası
1	1				4 yıl 2 ay (1 Kişi)	

Rezan Zuğurlu

Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nin BDP'li Belediye Eş Başkanı Rezan Zuğurlu (25) hakkında "yasadışı gösterilere katılarak yasadışı örgüt adına suç işlediği" suçlamasıyla açılan dava 7 Mayıs 2014'te sonuçlandı.

Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada Rezan Zuğurlu'nin avukatlarının savunmalarını dinleyen mahkeme heyeti, "yasadışı örgüt üyesi olmamakla beraber yasadışı örgüt adına suç işlediği" gerekçesiyle Rezan Zuğurlu'ye 4 yıl 2 ay hapis cezası verdi.

1.5. TCK 277. Madde Davaları

TÜRK CEZA KANUNU

Kanun No. 5237 / Kabul Tarihi : 26.9.2004

İKİNCİ KİTAP / Özel Hükümler

DÖRDÜNCÜ KISIM / Millete ve Devlete Karşı Suçlar ve Son Hükümler

İKİNCİ BÖLÜM / Adliyeye Karşı Suçlar

Yargı görevi yapma etkileme

MADDE 277. - (1) Bir davanın taraflarından birinin veya bir kaçının veya sanıkların veya davaya katılanların, mağdurların leh veya aleyhinde, yargı görevi yapanlara emir veren veya baskı yapan veya nüfuz icra eden veya her ne suretle olursa olsun adı geçenleri hukuka aykırı olarak etkilemeye teşebbüs eden kimseye iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası verilir. Teşebbüs iltimas derecesini geçmediği takdirde verilecek ceza altı aydan iki yıla kadardır.

Dava Sayısı	Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılaması Devam Eden	Gözaltı	Hapis Cezası	Para Cezası
1	10	10				

10 Kişi/İstanbul

Sonuçlanan Balyoz Darbe Planı Davası'nın 26 Mart 2012'de görülen duruşmasında ve bir sonraki duruşmasında mahkeme heyetinin kendilerine söz vermediğini ifade eden ve mahkeme heyetini eleştiren İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Başkanı Ümit Kocasakal ve yönetim kurulu üyeleri Hasan Kılıç, Mehmet Durakoğlu, Başar Yatlı, Turgay Demirci, Hüseyin Özbek, Ayşe Füsün Dikmenli, Ufuk Özkap, İsmail Altay ve Aydeniz Alisbah Tuksan hakkında "yargı görevini etkilemeye teşebbüs

ettikleri" suçlamasıyla hazırlanan iddianameyi kabul eden Silivri 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 10 kişinin Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 277. maddesi uyarınca yargılanmasına 7 Ocak 2014'te devam edildi. Duruşmada sanıklar adına savunma yapan Ümit Kocasakal'ı dinleyen mahkeme başkanı, savcının esas hakkındaki mütalaasını hazırlamak amacıyla süre verilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

24 Şubat 2014'teki duruşmada esas hakkındaki mütalaayı dinleyen hâkim, sanıkların beraat ettiğini açıkladı.

1.6. TCK 285. Madde Davaları

<i>TÜRK CEZA KANUNU</i> <i>Kanun No. 5237 / Kabul Tarihi : 26.9.2004</i> <i>İKİNCİ KİTAP / Özel Hükümler</i> <i>DÖRDÜNCÜ KISIM / Millete ve Devlete Karşı Suçlar ve Son Hükümler</i> <i>İKİNCİ BÖLÜM / Adliyeye Karşı Suçlar</i> <i>Gizliliğin ihlali</i> MADDE 285. - (1) Soruşturmanın gizliliğini alenen ihlâl eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Ancak, soruşturma aşamasında alınan ve kanun hükmü gereğince gizli tutulması gereken kararların ve bunların gereği olarak yapılan işlemlerin gizliliğinin ihlali açısından aleniyetin gerçekleşmesi aranmaz. (2) Kanuna göre kapalı yapılması gereken veya kapalı yapılmasına karar verilen duruşmadaki açıklama veya görüntülerin gizliliğini alenen ihlâl eden kişi, birinci fıkra hükmüne göre cezalandırılır. Ancak, bu suçun oluşması için tanığın korunmasına ilişkin olarak alınan gizlilik kararına aykırılık açısından aleniyetin gerçekleşmesi aranmaz. (3) Bu suçların basın ve yayın yoluyla işlenmesi hâlinde, ceza yarı oranında artırılır. (4) Soruşturma ve kovuşturma evresinde kişilerin suçlu olarak damgalanmalarını sağlayacak şekilde görüntülerinin yayınlanması hâlinde, altı aydan iki yıla kadar hapis cezasına hükmolünür.						

Dava Sayısı	Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılaması Devam Eden	Gözaltı	Hapis Cezası	Para Cezası
2	2		2			

Canan Coşkun

Cumhuriyet Gazetesi'nin 13 Eylül 2014 tarihli nüshasında "TÜRGEV'e Hediye Konak"

başlığıyla yolsuzluk ve rüşvet iddialarına yönelik bir haber yapan gazetenin muhabiri Canan Coşkun'un Cumhurbaşkanı Recep Tayyip

Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan'ın şikâyeti sonucu "Soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği", "iftirada bulunduğu" ve "hakaret ettiği" suçlamalarından yargılanmasına 27 Kasım 2014'te başlandı.

Çağlayan (İstanbul) 2. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada 25 Aralık 2013'te düzenlenen operasyonun ardından hazırlanan rüşvet ve yolsuzluk soruşturmasına dair TÜRGEV fezlekesini haberleştiren Canan Coşkun'un savunmasını alan hâkim, savcının esas hakkındaki mütalaasını hazırlaması amacıyla duruşmayı 19 Şubat 2015'e erteledi.

Barış İnce

Birgün Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Barış İnce hakkında gazetede 3 Mart 2014'te "Ceplerine Double Yol Yapmışlar" başlığıyla yayımlanan haber nedeniyle açılan davaya 3 Aralık 2014'te devam edildi.

Recep Tayyip Erdoğan ve oğlu Bilal Erdoğan'ın yanı sıra Abdülhamit Çay ve Cengiz Aktürk'ün şikâyetçi olduğu davada "soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği" gerekçesiyle TCK'nin 285. maddesi uyarınca yargılanan Barış İnce hakkında savcının mütalaasını alan Çağlayan (İstanbul) 2. Asliye Ceza Mahkemesi hâkimi kararını açıklamak üzere duruşmayı 26 Şubat 2015'e erteledi.

1.7. TCK 299. Madde Davaları

TÜRK CEZA KANUNU

Kanun No. 5237 / Kabul Tarihi : 26.9.2004

İKİNCİ KİTAP / Özel Hükümler

DÖRDÜNCÜ KISIM / Millete ve Devlete Karşı Suçlar ve Son Hükümler

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM / Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar

Cumhurbaşkanına hakaret

MADDE 299. - (1) Cumhurbaşkanına hakaret eden kişi, bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Verilecek ceza, suçun alenen işlenmesi hâlinde, altıda biri; basın ve yayın yolu ile işlenmesi hâlinde, üçte biri oranında artırılır.

(3) Bu suçtan dolayı kovuşturma yapılması, Adalet Bakanının iznine bağlıdır

Dava Sayısı	Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılaması Devam Eden	Tutuklu	Hapis Cezası	Para Cezası
2	2		2	2	10 ay (1 Kişi)	

Feyzi İşbaşaran

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan hakkında mikroblog sitesi twitter.com adresi üzerinden attığı mesajlar nedeniyle İstanbul'da 8 Aralık 2014'te gözaltına alınan AKP'li eski milletvekili Feyzi İşbaşaran "cumhurbaşkanına hakaret ettiği" iddiasıyla TCK'nin 299. maddesi uyarınca aynı gün çıkarıldığı mahkemece tutuklandı. Feyzi İşbaşaran hakkında açılan dava 2015 yılında görülecek.

M.E.A.

Konya'da 23 Aralık 2014'te düzenlenen bir anma töreninde Halkçı Liseliler Grubu adına yaptığı konuşmada Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiği iddia edilen Meram Endüstri Meslek Lisesi M.E.A. (16), 24 Aralık 2014'te okulundan alınarak çıkarıldığı mahkemece TCK'nin 299. maddesi uyarınca tutuklandı. M.E.A. hakkında açılan dava 2015 yılında görülecek.

1.8. TCK 301. Madde Davaları

TÜRK CEZA KANUNU

Kanun No. 5237 / Kabul Tarihi : 26.9.2004

İKİNCİ KİTAP / Özel Hükümler

DÖRDÜNCÜ KISIM / Millete ve Devlete Karşı Suçlar ve Son Hükümler

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM / Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar

Türklüğü, Cumhuriyeti, Devletin kurum ve organlarını aşağılama

MADDE 301. - (1) Türklüğü, Cumhuriyeti veya Türkiye Büyük Millet Meclisini alenen aşağılayan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini, Devletin yargı organlarını, askerî veya emniyet teşkilatını alenen aşağılayan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Türklüğü aşağılamanın yabancı bir ülkede bir Türk vatandaşı tarafından işlenmesi hâlinde, verilecek ceza üçte bir oranında artırılır.

(4) Eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları suç oluşturmaz.

Dava Sayısı	Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılaması Devam Eden	Tutuklu	Hapis Cezası	Para Cezası
1	1		1	1		

Eren Keskin

İstanbul'un Çerkezköy İlçesi'nde 2005 yılında yaptığı bir konuşma nedeniyle Avukat Eren Keskin hakkında "Türklüğe hakaret ettiği" iddiasıyla açılan davadan verilen bir yıllık hapis cezası Yargıtay 9. Ceza Dairesi tarafından bozulmuştu.

Kararın ardından devam eden soruşturma çerçevesinde 2011 yılında dönemin Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in izniyle Eren Keskin

hakkında TCK'nin 301. Maddesi uyarınca yeniden dava açıldığı 11 Şubat 2014'te öğrenildi.

Mahmut Alınak

Kars'ta 2998 yılında meydana gelen bir olayda polis memuruna hakaret ettiği iddiasıyla hakkında açılan davada verilen 14 ay 17 günlük hapis cezasının onanması üzerine eski milletvekili Mahmut Alınak 16 Eylül 2014'te tutuklanarak cezaevine gönderildi. Mahmut Alınak böylelikle hakkında açılan davalar nedeniyle 9. kez cezaevine girmiş oldu.

1.9. TCK 314. Madde Davaları

TÜRK CEZA KANUNU

Kanun No. 5237 / Kabul Tarihi : 26.9.2004

İKİNCİ KİTAP / Özel Hükümler

DÖRDÜNCÜ KISIM / Millete ve Devlete Karşı Suçlar ve Son Hükümler

BEŞİNCİ BÖLÜM / Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar

Silâhlı örgüt

MADDE 314. - (1) Bu kısmın dördüncü ve beşinci bölümlerinde yer alan suçları işlemek amacıyla, silâhlı örgüt kuran veya yöneten kişi, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Birinci fıkrada tanımlanan örgüte üye olanlara, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası verilir.

(3) Suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçuna ilişkin diğer hükümler, bu suç açısından aynen uygulanır.

Dava Sayısı	Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılaması Devam Eden	Gözaltı	Hapis Cezası	Para Cezası
2	2	1	1	33		

N. Mehmet Güler

Belge Yayınları tarafından yayımlanan KCK Dosyası/Küresel Devlet ve Devletsiz Kürtler adlı kitabın yazarı N. Mehmet Güler hakkında “yasadışı örgüt yöneticisi olduğu” iddiasıyla açılan davaya devam edildiği 1 Şubat 2014’te öğrenildi.

Diyarbakır 1. Kitap Fuar’ında tanıtımı yapıldıktan sonra kitap hakkında “toplatma” kararı verilmesinin ardından, Van 6. Ağır Ceza Mahkemesi’nde açılan davanın duruşmasına katılan yazar N. Mehmet Güler savunmasını yaptı. Mahkeme heyeti, savcının esas hakkındaki mütalaasını sunması için duruşmayı 3 Mart 2014’e erteledi

Leyla Zana

Diyarbakır Milletvekili Leyla Zana, çeşitli tarihlerde yaptığı 9 ayrı konuşma nedeniyle hakkında açılan davada Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi’nin “yasadışı örgüte üye olduğu” suçlamasıyla verdiği 10 yıllık hapis cezası Yargıtay 9. Ceza Dairesi tarafından 2. kez bozulmuştu.

Kararın “delil yetersizliği” gerekçesiyle bozulması üzerine Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi’nde Leyla Zana’nın yeniden yargılanmasına 13 Şubat 2014’te devam edildi. Duruşmada savcının esas hakkındaki mütalaasını sunmasının ardından mahkeme heyeti, Leyla Zana’nın beraat etmesine karar verdi.

Ahmet Bolkan

Diyarbakır terminalinde 12 Kasım 2014’te Özgür Gündem Gazetesinin ve Azadiya Welat Gazetesinin dağıtımını yaparken gözaltına alınan Ahmet Bolkan adlı gazete dağıtımcısı “yasadışı örgüt üyesi olduğu” suçlamasıyla 15 Kasım 2014’te tutuklandı.

31 Kişi/İstanbul

İstanbul merkezli olmak üzere 14 Aralık 2014’te toplam 13 ilde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’nın talimatıyla Zaman Gazetesinin

de içinde yer aldığı Samanyolu Yayın Grubu’na polis ekipleri operasyon düzenledi. Yapılan baskınlar sonucu haklarında arama-yakalama kararı çıkarılan 31 kişiden arasında Samanyolu Yayın Grubu’nun Başkanı Hidayet Karaca ile Zaman Gazetesini Genel Yayın Yönetmeni Ekrem Dumanlı’nın da bulunduğu 31 kişi “makul şüphe”yle gözaltına alındı.

Operasyona gerekçe olarak “Tahşiyeciler” adlı bir gruba yönelik yayımlanan haberler ile Samanyolu Televizyonu’nda yer alan dizilerin bazı bölümlerinde söz konusu grubun hedef alındığı iddiaları gösterildi.

Cumhurbaşkanı tarafından 12 Aralık 2014’te onaylanarak yürürlüğe giren 6572 sayılı Yasa doğrultusunda ise operasyon kapsamında oluşturulacak şüpheliler ve avukatlarının soruşturma dosyasını incelemelerine ve dosyadan örnek almalarına kısıtlama getirildi.

Operasyonun ardından 19 Aralık 2014’te tutuklanmaları talebiyle mahkemeye sevk edilen 12 kişiden Hidayet Karaca “yasadışı örgüt yöneticisi olduğu” iddiasıyla, eski polis amirleri Tufan Ergüder, Ertan Erçıktı ve Mustafa Kılıçaslan ise “yasadışı örgüt üyesi oldukları” iddiasıyla tutuklandı.

Ekrem Dumanlı ve diğer 7 kişi ise yurtdışına çıkış yasağı konularak serbest bırakıldı.

Yakup Köse

1997 yılında katıldığı bir eylem nedeniyle “yasadışı İBDA-C Örgütü üyesi olduğu” suçlamasıyla 14 yaşındayken tutuklanan Gazeteci Yakup Köse, Bandırma (Balıkesir) Cezaevi’nde düzenlenen bir operasyonda “kolluk görevlilerine direndiği” suçlamasıyla verilen hapis cezasının onanması üzerine 15 Aralık 2014’te İstanbul’un Arnavutköy İlçesi’nde evine giderken gözaltına alındı.

Mahkemeye sevk edilen Yakup Köse aldığı 6 yıl 8 aylık hapis cezası nedeniyle tutuklanarak Metris T Tipi Cezaevi’ne gönderildi.

1.10. TCK 318. Madde Davaları

TÜRK CEZA KANUNU

Kanun No. 5237 / Kabul Tarihi : 26.9.2004

İKİNCİ KİTAP / Özel Hükümler

DÖRDÜNCÜ KISIM / Millete ve Devlete Karşı Suçlar ve Son Hükümler

ALTINCI BÖLÜM / Millî Savunmaya Karşı Suçlar

Halkı askerlikten soğutma

MADDE 318. - (1) Halkı, askerlik hizmetinden soğutacak etkinlikte teşvik veya telkinde bulunanlara veya propaganda yapanlara altı aydan iki yıla kadar hapis cezası verilir.**(2) Fiil, basın ve yayın yolu ile işlenirse ceza yarısı oranında artırılır.**

Dava Sayısı	Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılaması Devam Eden	Tutuklu	Hapis Cezası	Para Cezası
1	1		1	1		

Cumali Özdemir

Zorunlu askerlik hizmetine karşı çıkan ve birliğinden 3 defa firar eden Cumali Özdemir'in yapılan Genel Bilgi Taraması (GBT) uygulaması sırasında yakalanıp askeri mahkemeye çıkarılmasının ardından tutuklanıp Kocaeli Askeri Cezaevi'ne gönderildiği 20 Temmuz 2014'te öğrenildi.

Ali Fikri Işık

"Zorunlu askerlik hizmetini yerine getirmediği" gerekçesiyle defalarca tutuklanan ve tahliye edilen Ali Fikri Işık'ın yargılanmasına 23 Ekim 2014'te devam edildi.

Çorlu (Tekirdağ) Askerî Mahkemesi'ndeki duruşmada mahkeme heyeti, Ali Fikri Işık'ın avukatının reddi hâkim talebinin değerlendirilmesi amacıyla duruşmayı 5 Kasım 2014'e erteledi. Davanın akıbetine dair bilgi edinilemedi.

1.11. 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası Davaları

TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞLERİ KANUNU

Kanun Numarası: 2911

Kanun Kabul Tarihi: 06/10/1983

Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 08/10/1983

Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı: 18185

Dava Sayısı	Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılaması Devam Eden	Gözaltı	Hapis Cezası	Para Cezası
8	166	24	67	1	109 yıl 6 ay (75 Kişi)	

6 Kişi/İstanbul

İstanbul'da 14 Kasım 2012'de, Dolmabahçe'de bulunan Başbakanlık Çalışma Ofisi önünde basın açıklaması yapmak üzere giderken gözaltına alınan ve haklarında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla dava açılan İHD İstanbul Şubesi yöneticileri Ümit Efe, Rıza Dalkılıç, Sevim Kalman, Osman Özkan, Neriman Deniz ve Ali Koçyiğit'in İstanbul 53. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yapılan yargılama sonucu beraat ettikleri 26 Ocak 2014'te öğrenildi.

62 Kişi/Mardin

Cezaevlerinde 12 Eylül 2012'de açlık grevi eylemi başlatan PKK Davası tutuklusunu ve hükümlüsünü mahpusların eylemine destek vermek amacıyla Mardin'in Derik İlçesi'nde basın açıklaması yapan 62 kişi hakkında açılan davanın sonuçlandırıldığı 1 Mayıs 2014'te öğrenildi.

Derik Asliye Ceza Mahkemesi'nde "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" suçlamasından yargılanan sanıkların son savunmasını alan hâkim, 62 kişiye 1'er yıl 6'şar ay olmak üzere 93 yıl hapis cezası verdi.

49 Kişi/İstanbul

12 Eylül 2012'de cezaevlerinde başlatılan açlık grevine destek vermek amacıyla 23 Ekim 2014'te İstanbul'un Esenyurt İlçesi'nde düzenlenen yürüyüşe katıldıkları gerekçesiyle haklarında dava açılan 49 kişinin yargılanmasına 29 Mayıs 2014'te başlandı.

Büyükçekmece 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla yargılanan sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadesini alan hâkim duruşmayı ifade alma işleminin tamamlanması amacıyla erteledi.

8 Kişi/Gaziantep

Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde polislin açtığı ateş sonucu yaşamını yitiren Mehmet Reşit İşbilir ile Veysel İşbilir'in öldürülmesini protesto etmek amacıyla Gaziantep'te 8 Aralık 2013'te eylem yapan grupta yer alan 8 kişi hakkında dava açıldığı 31 Mayıs 2014'te öğrenildi.

"2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" ve "yasadışı örgüt propagandası yapmak"la suçlanan 8 kişinin

yargılanmasına Gaziantep 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 2014 yılı içinde başlandı.

8 Kişi/Gaziantep

Bir çatışmada öldürülen HPG militanı Murat Bilgiç adına 2013 yılında Gaziantep'te yapılan mevlid törenine katılan Gaziantep Üniversitesi öğrencisi 8 kişi hakkında dava açıldığı 31 Mayıs 2014'te öğrenildi.

"2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" ve "yasadışı örgüt propagandası yapmak"la suçlanan 8 kişinin yargılanmasına Gaziantep 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 2014 yılı içinde başlandı.

13 Kişi/İzmir

Cezaevlerinde PKK Davası'ndan yargılanan tutuklu ve hükümlülerin başlattığı açlık grevi eylemine destek vermek amacıyla 28 Ekim 2012'de İzmir'de eylem yaptıkları gerekçesiyle haklarında dava açılan 13 kişinin karar duruşması 9 Temmuz 2014'te görüldü.

"2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla İzmir 19. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılanan sanıkların avukatlarının son savunmasını alan hâkim, sanıklardan Hacay Yılmaz'a 1 yıl 6 ay hapis cezası, diğer 12 sanığa da 1'er yıl 3'er ay hapis cezası verdi.

Zafer Cömert

Hatay'daki Gezi Parkı eylemlerinde polislin kullandığı gaz bombası kapsülünün isabet etmesi sonucu yaşamını yitiren Abdullah Cömert'in ağabeyi Zafer Cömert 19 Ekim 2014'te, İstanbul'daki Atatürk Havaalanı'ndan Türkiye'ye giriş yaparken "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet ettiği" gerekçesiyle gözaltına alındı.

18 Avukat/İzmir

İzmir Adliyesi A Kapısı protokol girişinde 2 Eylül 2013'te yapılan adli yıl açılışı töreninde "Tutuklu avukatlara özgürlük" yazılı pankart açarak slogan atan Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) üyesi 18 avukat hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla açılan dava 21 Ekim 2014'te sonuçlandı.

İzmir 13. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki karar duruşmasında hâkim, ifadesi alınmayan tutuksuz

sanık avukatların ifadesini aldı. Savunmaların tamamlanmasının ardından esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı, yapılan eylemin anayasal hak olduğunu ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini belirterek avukatların beraat etmesi gerektiği yönünde görüş bildirdi.

Talebe uyan hâkim de 18 avukat hakkında beraat kararı verdi. Açılan dava kapsamında Serdar Gültekin, Nergiz Tuba Aslan, Mehmet Cemal Doğan, Gurbet Uçar, Abdulhadi Çetin, Azat Elçi, Fatma Demirer, Dinçer Çalım, İmdat Ataş, Mehmet Güner, Şule Aslan Hızal, Zöhre Dalkıran, Anıl Güler, Oktay Uysal, Canan Uçar, Nezahat Paşa Bayraktar, İlhan Gül Kireçkaya ve Hüseyin Korkmaz adlı avukatlar beraat etti.

2 Çocuk/İstanbul

İstanbul'da 24 Ocak 2014'te Taksim Meydanı'nda 24 Ocak 2014'te, "Berkin Elvan'ın karnesini istiyoruz" yazılı pankartı açtıkları gerekçesiyle haklarında dava açılan F.A.T. (17) ile Y.E.'nin (17) yargılanmasına 5 Kasım 2014'te devam edildi.

"2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet etmek"le suçlanan çocukların İstanbul 6. Çocuk Mahkemesi'nde görülen duruşmasında Y.E.'nin ifadesini alan hâkim, sınavı olduğu için duruşmaya gelemeyen F.A.T.'nin ifadesinin alınması amacıyla duruşmayı 3 Şubat 2015'e erteledi.

1.12. Terörle Mücadele Kanunu Davaları

TERÖRLE MÜCADELE KANUNU

Kanun Numarası: 3713

Kabul Tarihi: 12/04/1991

Resmi Gazete Tarihi: 12/04/1991

Resmi Gazete Sayısı: 20843 Mükerrer

AÇIKLAMA VE YAYINLAMA

Madde 6 - İsim ve kimlik belirterek veya belirtmeyerek kime yönelik olduğunun anlaşılmasını sağlayacak surette kişilere karşı terör örgütleri tarafından suç işleneceğini veya terörle mücadelede görev almış kamu görevlilerinin hüviyetlerini açıklayanlar veya yayınlayanlar veya bu yolla kişileri hedef gösterenler bir yıldan üç yıla kadar hapis * cezası ile cezalandırılır.

Terör örgütlerinin bildiri veya açıklamalarını basanlara veya yayınlayanlara bir yıldan üç yıla kadar hapis * cezası verilir.

Bu Kanununun 14 üncü maddesine aykırı olarak muhbirlerin hüviyetlerini açıklayanlar veya yayınlayanlar bir yıldan üç yıla kadar hapis * cezası ile cezalandırılır.

(Değişik fıkra : 29/06/2006 - 5532 S.K 5.Mad) Yukarıdaki fıkralarda belirtilen fiillerin basın ve yayın yoluyla işlenmesi hâlinde, basın ve yayın organlarının suçun işlenişine iştirak etmemiş olan (İptal ibare: Anayasa Mah.nin 18/06/2009 tarihli ve E. 2006/121, K. 2009/90 sayılı Kararı ile.) yayın sorumluları hakkında da bin günden onbin güne kadar adli para cezasına hükmolunur. Ancak, yayın sorumluları hakkında, bu cezanın üst sınırı beşbin gündür.

,(Ek fıkra : 29/06/2006 - 5532 S.K 5.Mad) Terör örgütünün faaliyeti çerçevesinde suç işlemeye alenen teşvik, işlenmiş olan suçları ve suçularını övme veya terör örgütünün propagandasını içeren süreli yayınlar hâkim kararı ile; gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de Cumhuriyet savcısının emriyle tedbir olarak onbeş günden bir aya kadar durdurulabilir. Cumhuriyet savcısı, bu kararını en geç yirmidört saat içinde hâkime bildirir. Hâkim kırksekiz saat içinde onaylamazsa, durdurma kararı hükümsüz sayılır.

TERÖR ÖRGÜTLERİ

Madde 7 - (Değişik madde : 29/06/2006 - 5532 S.K 6.Mad)

Cebir ve şiddet kullanılarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemleriyle, 1 inci

maddede belirtilen amaçlara yönelik olarak suç işlemek üzere, terör örgütü kuranlar, yönetenler ile bu örgüte üye olanlar Türk Ceza Kanununun 314 üncü maddesi hükümlerine göre cezalandırılır. Örgütün faaliyetini düzenleyenler de örgütün yöneticisi olarak cezalandırılır.

Terör örgütünün propagandasını yapan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu suçun basın ve yayın yolu ile işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır. Ayrıca, basın ve yayın organlarının suçun işlenişine iştirak etmemiş olan (İptal ibare: Anayasa Mah.nin 18/06/2009 tarihli ve E. 2006/121, K. 2009/90 sayılı Kararı ile.) yayın sorumluları hakkında da bin günden onbin güne kadar adli para cezasına hükmolunur. Ancak, yayın sorumluları hakkında, bu cezanın üst sınırı beşbin gündür. Aşağıdaki fiil ve davranışlar da bu fıkra hükümlerine göre cezalandırılır:

a) Terör örgütünün propagandasına dönüştürülen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde, kimliklerin gizlenmesi amacıyla yüzün tamamen veya kısmen kapatılması.

b) Terör örgütünün üyesi veya destekçisi olduğunu belli edecek şekilde, örgüte ait amblem ve işaretlerin taşınması, slogan atılması veya ses cihazları ile yayın yapılması ya da terör örgütüne ait amblem ve işaretlerin üzerinde bulunduğu üniformanın giyilmesi.

İkinci fıkrada belirtilen suçların; dernek, vakıf, siyasi parti, işçi ve meslek kuruluşlarına veya bunların yan kuruluşlarına ait bina, lokal, büro veya eklentilerinde veya öğretim kurumlarında veya öğrenci yurtlarında veya bunların eklentilerinde işlenmesi halinde bu fıkradaki cezanın iki katı hükmolunur.

Terörle Mücadele Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No. 6526

Kabul Tarihi: 21/02/2014

MADDE 1- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi uyarınca görevlerine devam eden ağır ceza mahkemeleri ile bu Kanunla yürürlükten kaldırılan Terörle Mücadele Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca görevlendirilen ağır ceza mahkemeleri kaldırılmıştır.

Kaldırılan bu ağır ceza mahkemelerinde görev yapan başkan ve üyeler ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki suçların soruşturmasında görevlendirilen hâkim ve Cumhuriyet savcıları, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca, beşinci fıkra uyarınca devirlerin tamamlanmasından itibaren on gün içinde müktesepeleri dikkate alınarak uygun görülecek bir göreve atanırlar.

Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan Terörle Mücadele Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca görevlendirilen Cumhuriyet savcılarınca yürütülen soruşturma dosyaları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, yetkili Cumhuriyet başsavcılıklarına devredilir.

6352 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi uyarınca görevlerine devam eden ağır ceza mahkemelerinde ve bu Kanunla yürürlükten kaldırılan Terörle Mücadele Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca görevlendirilen ağır ceza mahkemelerinde derdest bulunan dosyalar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte buldukları aşamadan itibaren kovuşturmaya devam edilmek üzere yetkili ve görevli mahkemelere devredilir. Bu mahkemelerce verilip Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında veya Yargıtayın dairelerinde bulunan dosyaların incelenmesine devam olunur.

Üçüncü ve dördüncü fıkralar uyarınca yapılacak devir işlemleri, bu Kanunla kaldırılan ağır ceza mahkemelerinde görevlendirilen hâkimler ile Cumhuriyet savcıları tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on beş gün içinde sonuçlandırılır. Dosyaların devir işlemleri sonuçlandırılıncaya kadar, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, devredilen dosyalarla ilgili koruma tedbirleri hakkında karar vermeye bu mahkemelerin bulunduğu yer hâkim ve mahkemeleri yetkilidir. Ayrıca, bu Kanunla kaldırılan ağır ceza mahkemelerince verilip henüz gerekçesi yazılmamış olan hükümlerin gerekçeleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç on beş gün içinde yazılır. Kaldırılan mahkemelerde bulunan ve kesinleşen dosyalara ait arşiv ve

emanetler ile diğer evrak ve dokümanlar Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenecek mahkeme veya mahkemelere devredilir ve müteakip işlem ve talepler bu mahkemelerce yerine getirilir veya karara bağlanır.

Mevzuatta Ceza Muhakemesi Kanununun mülga 250 nci maddesinin birinci fıkrasına göre görevlendirilen ağır ceza mahkemeleri ile Terörle Mücadele Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre görevlendirilen ağır ceza mahkemelerine yapılmış atıflar ağır ceza mahkemelerine; bu mahkemelerin üyelerine yapılmış atıflar Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenen Ankara Ağır Ceza Mahkemesine yapılmış sayılır. Mevzuatta Ceza Muhakemesi Kanununun mülga 250 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren suçlar ile Terörle Mücadele Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası kapsamına giren suçlara yapılan atıflar, Türk Ceza Kanununda yer alan;

a) Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen uyuşturucu ve uyarıcı madde imal ve ticareti suçu veya suçtan kaynaklan malvarlığı değerini aklama suçuna,
b) Haksız ekonomik çıkar sağlamak amacıyla kurulmuş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde cebir ve tehdit uygulanarak işlenen suçlara,
c) İkinci Kitap Dördüncü Kısımın Dört, Beş, Altı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlara (305, 318, 319, 323, 324, 325 ve 332 nci maddeler hariç), yapılmış sayılır.

Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan Terörle Mücadele Kanununun 10 uncu maddesi kapsamına giren suçlarla ilgili olarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla açılmış olan davalarda, sanığın taşıdığı kamu görevlisi sıfatı dolayısıyla hakkında soruşturma yapılabilmesi için izin veya karar alınması gerektiğinden bahisle durma veya düşme kararı verilemez.”

MADDE 2- 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 12- Kanunların ayrıca görevli kıldığı hâller saklı kalmak üzere, Türk Ceza Kanununda yer alan yağma (m. 148), irtikâp (m. 250/1 ve 2), resmî belgede sahtecilik (m. 204/2), nitelikli dolandırıcılık (m. 158), hileli iflâs (m. 161) suçları, Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısımının Dört, Beş, Altı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar (318, 319, 324, 325 ve 332 nci maddeler hariç) ve 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun kapsamına giren suçlar dolayısıyla açılan davalar ile ağırlaştırılmış müebbet hapis, müebbet hapis ve on yıldan fazla hapis cezalarını gerektiren suçlarla ilgili dava ve işlere bakmakla ağır ceza mahkemeleri görevlidir. Anayasa Mahkemesi ve Yargıtayın yargulayacağı kişilere ilişkin hükümler, askerî mahkemelerin görevlerine ilişkin hükümler ile çocuklara özgü kovuşturma hükümleri saklıdır.”

MADDE 3- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “altı aydan” ibaresi “bir yıldan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 5237 sayılı Kanunun 136 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “bir yıldan” ibaresi “iki yıldan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 5237 sayılı Kanunun 138 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “altı aydan bir yıla kadar hapis” ibaresi “bir yıldan iki yıla kadar hapis” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Suçun konusunun Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre ortadan kaldırılması veya yok edilmesi gereken veri olması hâlinde verilecek ceza bir kat artırılır.”

MADDE 6- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 91 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “işlediğini düşündürebilecek emarelerin” ibaresi “işlediği şüphesini gösteren somut delillerin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 5271 sayılı Kanunun 94 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 94- (1) Hâkim veya mahkeme tarafından verilen yakalama emri üzerine soruşturma veya kovuşturma evresinde yakalanan kişi, en geç yirmi dört saat içinde yetkili hâkim veya mahkeme önüne çıkarılır.

(2) Yakalanan kişi, en geç yirmi dört saat içinde yetkili hâkim veya mahkeme önüne çıkarılamıyorsa,

aynı süre içinde yakalandığı yer adliyesinde, mevcut değil ise en yakın adliyede kurulu sesli ve görüntülü iletişim sisteminin kullanılması suretiyle yetkili hâkim veya mahkeme tarafından bu kişinin sorgusu yapılır veya ifadesi alınır.”

MADDE 8- 5271 sayılı Kanununun 100 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “olguların” ibaresi “somut delillerin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9- 5271 sayılı Kanununun 116 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “makul” ibaresi “somut delillere dayalı kuvvetli” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10- 5271 sayılı Kanununun 128 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “elde edildiğine dair” ibaresinden sonra gelmek üzere “somut delillere dayanan” ve “Elkonulabilir.” ibaresinden sonra gelmek üzere “Somut olarak belirlenen” ibareleri ile aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş; ikinci fıkrasının (a) bendinin (10) numaralı alt bendi yürürlükten kaldırılmış ve dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu madde kapsamında elkoyma kararı alınabilmesi için ilgisine göre Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Mali Suçları Araştırma Kurulu, Hazine Müsteşarlığı ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumundan, suçtan elde edilen değere ilişkin rapor alınır. Bu rapor en geç üç ay içinde hazırlanır. Özel sebepler zorunlu kıldığında bu süre talep üzerine iki ay daha uzatılabilir.”

“(9) Bu madde hükmüne göre elkoymaya ağır ceza mahkemesince oy birliğiyle karar verilir. İtiraz üzerine bu tedbire karar verilebilmesi için de oy birliği aranır.”

MADDE 11- 5271 sayılı Kanununun 134 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “soruşturmada,” ibaresinden sonra gelmek üzere “somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve” ibaresi eklenmiş ve dördüncü fıkrasında yer alan “İstemesi halinde, bu” ibaresi “Üçüncü fıkra göre alınan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 5271 sayılı Kanununun 135 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir; mevcut üçüncü fıkrasında yer alan “üç ay”, “bir defa” ve “hâkim bir aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar” ibareleri sırasıyla, “iki ay”, “bir ay” ve “mahkeme yukarıdaki sürelerle ek olarak her defasında bir aydan fazla olmamak ve toplam üç ayı geçmemek üzere” şeklinde değiştirilmiş; maddenin mevcut dördüncü fıkrasında yer alan “üç ay” ve “bir defa” ibareleri sırasıyla “iki ay” ve “bir ay” şeklinde değiştirilmiş; mevcut altıncı fıkrasının (a) bendinin (5) numaralı alt bendinden sonra gelmek üzere “6. Nitelikli hırsızlık (madde 142) ve yağma (madde 148, 149),” alt bendi eklenmiş, diğer alt bentler buna göre teselsül ettirilmiştir, mevcut (8) numaralı alt bendi yürürlükten kaldırılmış ve mevcut altıncı fıkrasının (a) bendinin (9) numaralı alt bendinde yer alan “, fıkra 3” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“(1) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, ağır ceza mahkemesi veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir, dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhâl mahkemenin onayına sunar ve mahkeme, kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Sürenin dolması veya mahkeme tarafından aksine karar verilmesi hâlinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır. Bu fıkra uyarınca alınacak tedbire ağır ceza mahkemesince oy birliğiyle karar verilir. İtiraz üzerine bu tedbire karar verilebilmesi için de oy birliği aranır.”

“(2) Talepte bulunulurken hakkında bu madde uyarınca tedbir kararı verilecek hattın veya iletişim aracının sahibini ve biliniyorsa kullanıcıyı gösterir belge veya rapor eklenir.”

MADDE 13- 5271 sayılı Kanununun 139 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve altıncı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“(1) Soruşturma konusu suçun işlendiği hususunda somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması ve başka surette delil elde edilememesi hâlinde, kamu görevlileri gizli soruşturmacı olarak görevlendirilebilir. Bu madde uyarınca yapılacak görevlendirmeye ağır ceza

mahkemesince oy birliğiyle karar verilir. İtiraz üzerine bu tedbire karar verilebilmesi için de oy birliği aranır.”

“Suçla bağlantılı olmayan kişisel bilgiler derhâl yok edilir.”

MADDE 14- 5271 sayılı Kanununun 140 ıncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “hususunda” ibaresinden sonra gelmek üzere “somut delillere dayanan” ibaresi eklenmiş; aynı fıkranın (a) bendinin (2) numaralı alt bendinden sonra gelmek üzere “3. Nitelikli hırsızlık (madde 142) ve yağma (madde 148, 149),” alt bendi eklenmiş, diğer alt bentler buna göre teselsül ettirilmiş, mevcut (5) numaralı alt bendi yürürlükten kaldırılmış, mevcut (6) numaralı alt bendinde yer alan “, fıkra 3” ibaresi madde metninden çıkarılmış; ikinci ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Teknik araçlarla izlemeye ağır ceza mahkemesi tarafından oy birliğiyle karar verilir. İtiraz üzerine bu tedbire karar verilebilmesi için de oy birliği aranır.

(3) Teknik araçlarla izleme kararı en çok üç haftalık süre için verilebilir. Bu süre gerektiğinde bir hafta daha uzatılabilir. Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi hâlinde, mahkeme yukarıdaki sürele ek olarak her defasında bir haftadan fazla olmamak ve toplam dört haftayı geçmemek üzere uzatılmasına karar verebilir.”

MADDE 15- 5271 sayılı Kanununun 161 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(8) Türk Ceza Kanununun 302, 309, 311, 312, 313, 314, 315 ve 316 ncı maddelerinde düzenlenen suçlar hakkında, görev sırasında veya görevinden dolayı işlenmiş olsa bile Cumhuriyet savcılarınca doğrudan soruşturma yapılır. 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanununun 26 ncı maddesi hükmü saklıdır.”

MADDE 16- 5271 sayılı Kanununun 169 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “zamanı” ibaresi “tarihi, başlama ve bitiş saatini” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısımının Dört, Beş, Altı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar (318, 319, 324, 325 ve 332 nci maddeler hariç) ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun kapsamına giren suçlarla ilgili yürütülen soruşturma ve kovuşturmalarda, kolluk tarafından düzenlenen tutanaklara, ilgili görevlilerin açık kimlikleri yerine sadece sicil numaraları yazılır. Kolluk görevlilerinin ifadesine başvurulması gerektiği hâllerde çıkarılan davetiye veya çağrı kâğıdı, kolluk görevlisinin iş yeri adresine tebliğ edilir. Bu kişilere ait ifade ve duruşma tutanaklarında adres olarak iş yeri adresleri gösterilir.”

MADDE 17- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, kamu görevlileri hakkında tesis edilen atama, naklen atama, görev ve unvan değişikliği, geçici veya sürekli görevlendirmelere ilişkin idari işlemler, uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerden sayılmaz.”

MADDE 18- 2577 sayılı Kanununun 28 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiş ve (4) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kamu görevlileri hakkında tesis edilen atama, görevden alma, göreve son verme, naklen veya vekâleten atama, yer değiştirme, görev ve unvan değişikliği işlemleriyle ilgili olarak verilen iptal ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin mahkeme kararlarının gereği; dava konusu edilen kadronun boş olması hâlinde bu kadroya, boş olmaması hâlinde ise aynı kurumda kazanılmış hak aylık derecesine uygun başka bir kadroya atanmak suretiyle yerine getirilir. Eski kadro ile atandığı yeni kadro arasında mali haklar bakımından bir fark bulunması durumunda, bu fark 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 91 inci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen usul ve esaslar çerçevesinde ödenir.”

“4. Mahkeme kararlarının süresi içinde kamu görevlilerince yerine getirilmemesi hâlinde tazminat davası ancak ilgili idare aleyhine açılabilir.”

MADDE 19- 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine, 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakebesi Hakkında Kanunda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda ve 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Devlet

Güvenlik Mahkemesi” ibaresi madde metninden çıkarılmış, aşağıdaki hükümler yürürlükten kaldırılmıştır:

- a) 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 93/A maddesi
b) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 10 uncu maddesi
c) 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 153 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları
d) 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Erteleme Hakkında Kanunun geçici 2 nci maddesinin dördüncü fıkrası
MADDE 20- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.
MADDE 21- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Dava Sayısı	Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılaması Devam Eden	Gözetim	Hapis Cezası	Para Cezası	Tutuklanan
18	157	43	71	42	72 yıl 8 ay (43 Kişi)	370 TL (2 Kişi)	2

Abdullah Gürgen

İHD Siirt Şubesi yöneticisi Abdullah Gürgen hakkında Mezopotamya Kültür Merkezi yöneticilik yaptığı dönemde açılan davanın karar duruşması 16 Aralık 2014'te görüldü.

Siirt 1. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada hâkim, Abdullah Gürgen'in son savunmasını aldıktan sonra "yasadışı örgüt üyesi olduğu" ve "yasadışı örgüt propagandası yaptığı" suçlamalarından 8 yıl 6 ay hapis cezası verdi.

Ahmet Boltan

Ahmet Boltan adlı gazete dağıtıcısı Diyarbakır terminalinde 12 Kasım 2014'te Özgür Gündem Gazetesinin ve Azadiya Welat Gazetesinin dağıtımını yaparken polislerce gerekçe göstermeksizin gözaltına alındı.

Ahmet Türk

2009 yılının Nisan ayında Londra'da bulunan Kürt Toplum Merkezi'nde ve Strasbourg'daki Avrupa Parlamentosu'nda yaptığı konuşmalar nedeniyle hakkında "yasadışı örgüt propagandası yaptığı" ve "suçu ve suçluyu övdüğü" iddialarıyla dava açılan Mardin Büyükşehir Belediyesi Eşbaşkanı Ahmet Türk'ün karar duruşması 5 Aralık 2014'te görüldü.

Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada savcının esas hakkındaki mütalaasına uyan mahkeme heyeti kullanılan cümlelerin ifade özgürlüğü kapsamında

değerlendirilmesi gerektiğini belirterek Ahmet Türk'ün beraat ettiğini açıkladı.

Ali Baran

Kürt sanatçı Ali Baran hakkında Van'da bir konser esnasında yaptığı konuşmada nedeniyle açılan dava 14 Mart 2014'te sonuçlandı. "Yasadışı örgüt propagandası yaptığı" suçlamasıyla Bakırköy 15. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanan Ali Baran'ın ilk duruşmasında savunmasını alan mahkeme heyeti, Ali Baran'a 10 ay hapis cezası verdikten sonra hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verdi.

Emir Yurdakul

Muş'un Malazgirt İlçesi'nde 30 Mart 2014'teki Yerel Seçimler döneminde PKK lideri Abdullah Öcalan'ın serbest bırakılması talebiyle başlatılan imza kampanyası ve açılan stand nedeniyle hakkında dava açılan DBP üyesi Emir Yurdakul'un karar duruşmasının görüldüğü 24 Kasım 2014'te öğrenildi.

Patnos (Ağrı) Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada savcının esas hakkındaki mütalaasını alan mahkeme heyeti, "yasadışı örgüt propagandası yaptığı" gerekçesiyle Emir Yurdakul'a TMY'nin 7/2. maddesi uyarınca 10 ay hapis cezası verdi.

E.Y.

Antalya'da 1 Mayıs 2013'te İşçi Bayramı dolayısıyla düzenlenen mitingde "slogan atarak

yasadışı örgüt propagandası yaptığı” hakkında dava açılan E.Y.’nin (21) karar duruşması 11 Şubat 2014’te görüldü.

Antalya 5. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen duruşmada E.Y.’ye 10 ay hapis cezası veren mahkeme heyeti, sanığın sabıkasız olması nedeniyle hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verdi.

Hasan Aşa

Mardin’in Kızıltepe İlçesi’nde böbrek yetmezliğinden dolayı haftanın 3 günü diyalize bağlı olarak yaşamını sürdüren Hasan Aşa’nın (44) hakkında “yasadışı örgüt propagandası yaptığı” suçlamasıyla verilen hapis cezasının kesinleşmesi ve avukatının 15 gün içinde karara itiraz etmemesi nedeniyle tutuklandığı 11 Temmuz 2014’te öğrenildi.

Mehmet Ali Genç

İstanbul’un Kadıköy İlçesi’nde 19 Ekim 2014’te, haftalık yayımlanan Atılım Gazetesi’nin sahibi Mehmet Ali Genç kimlik kontrolü yapan polislerce gözaltına alındı.

Mehmet Emin Güneşsu

Erzurum’da 29 Aralık 2013’te, Roboski katliamının yıldönümünü için yapılan protesto eylemine katıldığı gerekçesiyle hakkında “yasadışı örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla dava açılan Atatürk Üniversitesi öğrencisi Mehmet Emin Güneşsu’ya Erzurum 1. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki karar duruşmasında 10 ay hapis cezası verildiği 29 Kasım 2014’te öğrenildi.

Terörle Mücadele Yasası’nın 7/2. maddesi uyarınca verilen cezanın 7 bin 500 TL para cezasına çevrildiği bildirildi.

Musa Acı

Erzurum’da İnsan Hakları Haftası dolayısıyla 16 Aralık 2013’te hasta mahpusların sorunlarına dikkat çekmek amacıyla düzenlenen basın açıklamasından ötürü İnsan Hakları Derneği Erzurum Şubesi yöneticisi Mustafa Acı hakkında dava açıldığı 12 Mayıs 2014’te öğrenildi.

“Yasadışı örgüt propagandası yaptığı” suçlamasıyla düzenlenen iddianameyi kabul eden Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nde Mustafa Acı’nın TMY’nin 7/2. maddesi uyarınca yargılanmasına 18 Haziran 2014’te başlandı. Yargılamanın seyrine ilişkin bilgi edinilemedi.

Nedim Türfent

Dicle Haber Ajansı (DİHA) İngilizce servisi editörü Nedim Türfent 4 Mayıs 2014’te, Hakkâri’nin Yüksekova İlçesi’nin girişinde yapılan yol kontrolünde polislerce hakkında “arama” kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı.

Nevin Yıldız

Almanya’dan 13 Aralık 2014’te Türkiye’ye dönen TV10 Genel Yayın Müdürü Nevin Yıldız kanalda yayınlanan kliplerle ilgili başlatılan soruşturma nedeniyle Atatürk Havalimanı’nda (İstanbul) gözaltına alındı.

Serdar Tuncel

Bingöl’de 3 Aralık 2013’te Dünya Engelliler Günü’nde, sosyal paylaşım sitesi facebook.com adresindeki kişisel hesabından Abdullah Öcalan’ın fotoğrafını paylaştığı gerekçesiyle yürüme engelli Serdar Tuncel hakkında dava açıldığı 24 Şubat 2014’te öğrenildi.

İddianameyi kabul eden Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi’nde “yasadışı örgüt propagandası yapmak” suçlamasından Serdar Tuncel’in yargılanmasına 2014 yılı içinde başlandı.

Seyda Perinçek

İzmir’de 2013 yılının Mart ayında verdiği bir konserde “yasadışı örgüt propagandası yaptığı” suçlamasıyla hakkında soruşturma başlatılan sanatçı Seyda Perinçek 14 Ocak 2014’te Ankara’ya gitmek için geldiği Diyarbakır Havaalanı’nda polis ekipleri tarafından ifadesi alınmak üzere gözaltına alındı.

Uğur Tuncer

İstanbul’un Maltepe İlçesi’nde 17 Ağustos 2014’te düzenlenen Gülsuyu Sanat ve Hayat Festivali sonrasında gözaltına alınan 5 kişiden Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üyesi Uğur Tuncer “yasadışı örgüt propagandası yaptığı” iddiasıyla 19 Ağustos 2014’te çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklanarak Metris T Tipi Cezaevi’ne gönderildi.

10 Kişi/Bingöl

Bingöl’de 23 Aralık 2011’de, BDP il örgütü tarafından düzenlenen etkinliğe katılan ikisi tutuklu 10 kişi hakkında “yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işlemek” ve “yasadışı örgüt propagandası

yapmak” suçlamalarından açılan dava 18 Şubat 2014’te sonuçlandı.

Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen karar duruşmasında sanık avukatlarının esas hakkındaki son savunmalarını alan mahkeme heyeti, “yasadışı örgüt propagandası yaptıkları” suçlamasıyla 10 kişiye 10’ar ay hapis cezası verdi. Diğer suçlamadan beraat kararı veren mahkeme heyeti, tutuklu sanıklar Ömer Bayındır ile Emrullah Kaya’yı da tahliye etti.

9 Kişi/Gaziantep

Diyarbakır’da 21 Mart 2014’te yapılacak olan Newroz kutlamasına katılmak için 18 Mart 2014’te İsviçre’den Türkiye’ye gelen 9 kişilik heyet, Gaziantep’in Yavuzeli İlçesi’nde oluşturulan arama noktasında çantalarında “Kürdistan” yazılı atkı taşıdıkları gerekçesiyle polislerce gözaltına alındı.

2 Kişi/Antalya

2013 yılında Antalya L Tipi Cezaevi’nde kaldıkları sırada kendilerine gönderilen “Birleşelim, Savaşalım, Kazanalım” kitabı ile “Büyük Direniş ve Sol” adlı kitaptan haklarında “yasadışı örgüt propagandası yaptıkları” iddiasıyla soruşturma başlatılan ve tutuklu kaldıkları dönemde koğuş arkadaşı olan Gülçin Bulut (22) ile Yurdağül Gümüş’e (47) Kabahatler Kanunu uyarınca 185’er TL para cezası verildiği 5 Nisan 2014’te öğrenildi.

10 Kişi/Konya

Konya’nın Kulu İlçesi’nde 2013 yılında bir düğünde Kürtçe şarkıya eşlik ettikleri gerekçesiyle 10 kişi hakkında Terörle Mücadele Yasası’nın 7/2. maddesi uyarınca dava açıldığı 7 Mayıs 2014’te öğrenildi.

“Yasadışı örgüt propagandası yapmakla” suçlanan 10 kişinin yargılanmasına Konya 4. Ağır Ceza Mahkemesi’nde 6 Haziran 2014’te başlandı.

42 Kişi/Manisa

Türkiye cezaevlerinde 2012 yılında PKK ve PJAK davalarından yargılanan veya hüküm giyenlerin başlattığı açlık grevine destek vermek amacıyla 12 Eylül 2012’de Manisa’nın Turgutlu İlçesi’nde düzenlenen yürüyüşe katıldıkları gerekçesiyle haklarında dava açılan 42 kişinin yargılanmasına 28 Mayıs 2014’te devam edildi.

Manisa 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde “yasadışı örgüt propagandası yaptıkları” iddiasıyla yargılanan sanıklardan 39’un savunmasını Kürtçe tercüman olmadığı için almayan mahkeme heyeti, dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla duruşmayı erteledi.

42 kişinin yargılanmasına 1 Ekim 2014’te devam edildi.

Manisa 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde “yasadışı örgüt propagandası yaptıkları” iddiasıyla yargılanan sanıklardan duruşmaya katılanların savunmalarını alan mahkeme heyeti, duruşmaya katılmayan sanıkların savunmalarının alınması amacıyla duruşmayı erteledi.

Dava 8 Aralık 2014’te sonuçlandı.

Manisa 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde “yasadışı örgüt propagandası yaptıkları” iddiasıyla yargılanan sanıklardan duruşmaya katılanların savunmalarını alan mahkeme heyeti, sanıkların beraat ettiğini açıkladı.

15 Kişi/Hakkâri

Hakkâri’deki Meskan Dağı’nda yapılmak istenen kalekola karşı çadır kurarak nöbet tutma eylemi yapan 15 kişi 5 Haziran 2014’te dağın zirvesinden dönerken “yasadışı slogan attıkları” gerekçesiyle jandarma ekiplerince gözaltına alındı.

22 Kişi/Ağrı

Ağrı’da 2012 yılında çeşitli konulara ilişkin düzenlenen basın açıklamalarında yer alan ifadeler nedeniyle İbrahim Çeçen Üniversitesi öğrencisi 22 kişi hakkında “yasadışı örgüt propagandası yaptıkları” iddiasıyla dava açıldığı 15 Haziran 2014’te öğrenildi.

Hazırlanan iddianameyi kabul eden Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi’nde 22 öğrencinin TMY’nin 7/2. maddesi uyarınca yargılanmasına 3 Temmuz 2014’te başlandı.

2 Kişi/Tunceli

Tunceli’de 3 Nisan 2014’te başlatılan bir imza kampanyasında PKK lideri Abdullah Öcalan’ın pankartını astıkları gerekçesiyle haklarında dava açılan BDP İl Eş Başkanı Ergin Doğru ve ESP İl Başkanı Ekber Kaya’nın yargılanmasına 19 Haziran 2014’te başlandı.

“Yasadışı örgüt propagandası yaptıkları” iddiasıyla Tunceli Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılanan 2 kişinin kimlik tespitini yapan ve

ifadelerini alan mahkeme heyeti, sanıklara TMY'nin 7/2. maddesi uyarınca 10'ar ay hapis cezası verdiğini açıkladı.

22 Kişi/Aydın

Aydın'da 1 Mayıs 2013'te kutlanan İşçi Bayramı'nda atılan sloganlarla "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" iddiasıyla haklarında dava açılan Adnan Menderes Üniversitesi öğrencisi 22 kişinin yargılanmasına 9 Temmuz 2014'te başlandı.

Aydın 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanıkların kimlik tespitlerini yaparak ifadelerini alan mahkeme heyeti, kimlik tespiti işleminin tamamlanması amacıyla duruşmayı erteledi.

22 kişinin yargılanmasına 22 Ekim 2014'te devam edildi.

Aydın 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanıkların kimlik tespitlerini yaparak ifadelerini alan mahkeme heyeti, kimlik tespiti işleminin tamamlanması amacıyla duruşmayı 17 Ocak 2015'e erteledi.

12 Kişi/Gaziantep

Gaziantep'te 2012 yılında düzenlenen bir protesto gösterisinde "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" suçlamasıyla haklarında dava açılan 12 kişinin karar duruşmasının görüldüğü 21 Temmuz 2014'te öğrenildi.

Gaziantep 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların esas hakkındaki son savunmasını alan mahkeme heyeti, sanıklara 30'ar ay hapis cezası verdi.

2 Kişi/Erzurum

Erzurum'da 18 Eylül 2014'te, Atatürk Üniversitesi öğrencileri Ersin Bazyel ile Zelal Karabalık, kendilerini durduran sivil polislerce "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" iddiasıyla gözaltına alındı.

16 Kişi/Malatya

Malatya'da 28 Aralık 2013'te İnönü Üniversitesi öğrencilerinin Roboski katliamının yıl dönümünde

gerçekleştirilen katliamı protesto eylemine katılan 16 kişi hakkında açılan davaya 4 Kasım 2014'te devam edildi.

Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların savunmasını alan mahkeme heyeti, sanıklardan Ayşe Sezik'e "yasadışı örgüt propagandası yaptığı" iddiasıyla 1 yıl 8 ay hapis cezası verdi.

Diğer sanıkların dosyanın daha detaylı incelenmesi talebini kabul eden mahkeme heyeti, duruşmayı 14 Kasım 2014'e erteledi.

10 Kişi/Malatya

İnönü Üniversitesi (Malatya) öğrencilerinin 2013 yılında düzenlediği bir protesto gösterisine katıldıkları gerekçesiyle 10 kişi hakkında açılan davanın sonuçlandığı 4 Kasım 2014'te öğrenildi.

"Yasadışı örgüt propagandası yapmak"la suçlanan 10 kişiyle ilgili Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki karar duruşmasında sanıkların son savunmalarını alan mahkeme heyeti, 10 kişiye Terörle Mücadele Yasası'nın 7/2. maddesi uyarınca 1'er yıl 8'er ay hapis cezası verdi.

3 Kişi/Muş

Muş'ta 28 Aralık 2013'te, Roboski katliamının yıldönümünü için yapılan protesto eyleminde okudukları marş nedeniyle haklarında "yasadışı örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla dava açılan İdris Gürkan, Rıdvan Çelebi ile Arafat Altun'a Muş Ağır Ceza Mahkemesi'nde 22 Aralık 2014'te görülen karar duruşmasında Terörle Mücadele Yasası'nın 7/2. maddesi uyarınca 10'ar ay hapis cezası verildi.

5 Kişi

Batman'da 24 Aralık 2014'te Aydınlıkevler Mahallesi'nde HDP ve DBP adına çalışma yürüten HDP İl Başkanı Mahmut Çiftçi, DBP İl Eş Başkanı Ayşe Ağılgaç, HDP İl Yönetim Kurulu üyesi Selma Kaya, DBP üyeleri Mehmet Demir ve Mehmet Şerif Dursun "suçu ve suçluyu övdükleri", "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" suçlamalarıyla gözaltına alındı.

1.13. Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun Davaları

ATATÜRK ALEYHİNE İŞLENEN SUÇLAR HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası: 5816

Kabul Tarihi: 25/07/1951

Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 31/07/1951

Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı: 7872

Dava Sayısı	Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılaması Devam Eden	Gözaltı	Hapis Cezası	Para Cezası
1	1				1 yıl (1 Kişi)	

Mümtazer Türköne

Zaman Gazetesi Yazarı Mümtazer Türköne yazdığı bir yazısında kullandığı ifadeler nedeniyle hakkında açılan davanın 28 Şubat

2014'te İstanbul 24. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen karar duruşmasında Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun uyarında bir yıl hapis cezasına mahkûm edildi.

1.13. Diğer Davalar

Dava Sayısı	Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılaması Devam Eden	Gözaltı	Hapis Cezası	Para Cezası
3	3	1	1			3000 TL (1 Kişi)

Nazım Daştan

14 Ağustos 2014'te Kilis'in sınıra yakın Deliorman Köyü'ne gelerek Suriyeli sığınmacıların Türkiye'ye geçişlerini izleyen Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabiri Nazım Daştan, askerler tarafından gözaltına alındı. Fotoğraf makinasına el konan Nazım Daştan daha sonra serbest bırakıldı.

Nazım Daştan hakkında Kilis Cumhuriyet Başsavcılığı'nın başlattığı soruşturmanın tamamlandığı ve "2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'na muhalefet ettiği" iddiasıyla iddianame hazırladığı 11 Eylül 2014'te öğrenildi. Hazırlanan iddianameyi kabul eden Kilis 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılamaya 11 Kasım 2014'te başlandı.

Duruşmaya katılmayan Nazım Daştan'ın Gaziantep 21. Asliye Ceza Mahkemesi aracılığıyla ifadesini alan hâkim, dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla duruşmayı erteledi.

Selçuk Kozagaçlı

Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) Başkanı Avukat Selçuk Kozagaçlı'nın "Hayata Dönüş Operasyonu"nun yıldönümü olan 19 Aralık 2009'da yaptığı basın açıklamasında, dönemin Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü Ali Suat Ertosun'a Devlet Hizmet Madalyası verilmesini eleştirmesi nedeniyle, Selçuk Kozagaçlı hakkında "Ali Fuat Ertosun'un kişilik haklarına saldırdığı" suçlamasıyla açılan dava 1 Temmuz 2014'te sonuçlandı.

Ankara 21. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde 25.000 TL manevî tazminat cezası talebiyle yargılanan

Selçuk Kozağaçlı hakkındaki davada hâkim, gerekçesini daha sonra açıklamak üzere davanın reddedildiğini duyurdu.

Mikail Boz

Ekşi Sözlük adlı internet sitesindeki hesabından 13 Temmuz 2011’de, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanlığı’na Yusuf Devran’ın atanmasını eleştiren aynı üniversitenin öğrencisi

Mikail Boz hakkında “kişilik haklarına saldırdığı” suçlamasıyla açılan davanın sonuçlandığı 17 Ekim 2014’te öğrenildi.

Anadolu (İstanbul) 6. Asliye Hukuk Mahkemesi’nde yargılanan Mikail Boz hakkındaki davada hâkim, sanığa 3.000 TL manevi tazminat cezası verildiğini duyurdu.

2. DİĞER GELİŞMELER

Erişimi Engellenen İnternet Sitesi	11
Yasaklanan Kampanya	1
Toplatılan Afiş	2
Gösterimi Yasaklanan Film	1
Yayını Durdurulan TV Programı	12
Belediye Tarafından Kapatılan Gazete	2
Gazeteye Baskın	1
Yayın Yasağı	2
Gözaltı	6
Para Cezası	567 TL (3 Kişi)

* İstanbul’da 2 Ağustos 2014’te, Büyükaada’da çocuklarla sanat atölyeleri yürüten heykeltraş Necdet Kutlucan ve iki öğrencisi, bir duvara spreyle boyayla “barış” yazdıkları gerekçesiyle polislerce gözaltına alındı.

Kabahatler Kanunu’nun “afiş asma” maddesi gereğince 189’ar TL para cezası kesilen 3 kişi daha sonra serbest bırakıldı.

* İstanbul 10. Sulh Ceza Mahkemesi, 8 Ocak 2014’te video paylaşım sitesi olan vimeo.com adlı internet sitesine erişimi engelledi.

* İnternet kullanıcılarının video paylaşımlarını ve izlemelerini sağlayan youtube.com adresine 13 Ocak 2014’ten itibaren bazı internet servis sağlayıcılarından erişim sağlanamazken, çağrı merkezleri “sitenin mahkeme kararıyla yasaklandığını” belirtti.

* Kullanıcıları tarafından müzik ve ses dosyaları paylaşımlarının yapılmasına olanak sağlayan soundcloud.com adlı internet sitesine erişim, TMY’nin 10. maddesi ile görevli İstanbul 1 No’lu

Hâkimliği’nin 16 Ocak 2014 tarihli kararı ile 24 Ocak 2014’te engellendi.

* İnternet haber sitesi vagus.tv adlı adrese erişim, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’nın 16 Ocak 2014 tarihli kararı sonucu 26 Ocak 2014’te engellendi.

* İnternet kullanıcılarına dosya paylaşımı olanağı sağlayan pastebin.com adlı internet sitesine erişimin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’nın kararı doğrultusunda engellendiği 19 Şubat 2014’te öğrenildi.

* Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’nun (BTK) Detay Müzik’in sanal alışveriş sitesi olan redbazaar.net adlı internet sitesini içeriğinden dolayı engellediği 23 Şubat 2014’te ortaya çıktı.

* Başbakan Recep Tayyip Erdoğan 20 Mart 2014’te Bursa’da yaptığı seçim konuşmasında “twitter mivitur hepsinin kökünü kazıyacağız. Uluslararası camia şunu der, hiç beni ilgilendirmiyor. Uluslararası komplolar bu işin içinde. Bu Twitterlar var ya mahkeme kararı çıktı, Twitter falan hepsinin kökünü kazıyacağız.

Süratle bu adımı atıyoruz, ülkemizin güvenliği söz konusu. Ülkemize fitne sokmak isteyen karşısında bizi bulacak” dedikten sonra aynı gün gece saatlerinde mikroblog sitesi twitter.com adresine Türkiye’den erişim engellendi.

Engellemenin Anadolu (İstanbul) 14. Asliye Ceza Mahkemesi’nin 3 Şubat 2014 tarihli; Samsun 2. Sulh Ceza Mahkemesi’nin 4 Mart 2014 tarihli; Anadolu 5. Sulh Ceza Mahkemesi’nin 18 Mart 2014 tarihli kararları üzerine Başbakan’ın sözleri üzerine yapıldığı öğrenildi.

Kullanıcıların ise engelleme kararına karşı bilgisayarlarının DNS sunucu alanlarına sırasıyla “4.2.2.1” ve “4.2.2.2” yazarak erişim sağladıkları iddia edildi.

* Video paylaşım sitesi youtube.com adresine Türkiye’den erişim 27 Mart 2014’te Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı’nın kararıyla engellendi.

* İnternet üzerinden soru sorma ve bilgi paylaşım formatından yayın yapan ask.fm adlı internet sitesine erişim, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı tarafından 2 Haziran 2014 tarihinde tedbir amaçlı engellendi. Engelleme daha sonra kaldırıldı.

* Google’ın sosyal medya platformu olan plus.google.com adlı internet sitesine erişim, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı tarafından 10 Haziran 2014 tarihinde tedbir amaçlı engellendi. Engelleme daha sonra kaldırıldı.

* Sahibinin yayınına son vermesine rağmen internet üzerinden çalışanlarının yayınına devam ettirdiği Karşı Gazete’nin İstanbul’daki merkezinin polislerce basılmasının ardından gazetenin internet sitesi karsigazete.com adresine erişimin 1 Ekim 2014’te engellendiği açıklandı.

Erişim yasağının baskına da konu olan yolsuzluk operasyonu ile ilgili haberin kaldırılmamasının neden olduğu ifade edildi. Konuyla ilgili açıklamaya yapan gazete yetkilileri Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı’nda engellemeye dair bir karar bulunmadığını fakat teknik bir sorun da bulunmadığını belirttiler.

* Diyarbakır’da BDP İl Örgütü tarafından asılan ve Abdullah Öcalan’ın fotoğrafının bulunduğu afişler 11 Şubat 2014’te TMY’nin 10. maddesi ile

görevli Diyarbakır 2 Nolu Hâkimliği’nin kararı doğrultusunda toplatıldı.

* Abdullah Öcalan’ın serbest bırakılması için BDP Diyarbakır İl Örgütü tarafından başlatılan “Öcalan’a Özgürlük” başlıklı imza kampanyası TMY ile görevli 1 Nolu Hâkimlik tarafından 28 Şubat 2014’te yasaklandı.

* Vizyona girecek filmlere reyting değerlendirmesi yapan Kültür Bakanlığı Film Değerlendirme ve Sınıflandırma Kurulu 14 Mart 2014’te ilk bölümü vizyona girmesi planlanan yönetmen Lars von Trier’in filmi “Nymphomaniac”ın Türkiye gösterilmesini 3 Mart 2014’te yasakladı.

* YSK’nin Cem TV’ye “seçim yasaklarına uyulmadığı” gerekçesiyle sabah kuşağı haber programına 4 gün, akşam kuşağı haber programına 5 gün olmak üzere toplam 9 gün yayın durdurma cezası verdiği 4 Mart 2014’te öğrenildi.

* YSK’nin Kanal D’nin sabah kuşağı haber programına “seçim yasaklarına uyulmadığı” gerekçesiyle bir günlük yayın durdurma cezası verdiği 6 Mart 2014’te öğrenildi.

* Şırnak’ta 8 Mart Kadınlar Günü dolayısıyla BDP İl Örgütü tarafından billboardlara asılan afişler hakkında “yasadışı örgüt propagandası yapıldığı” iddiasıyla 6 Mart 2014’te toplatma kararı çıkarıldı.

* YSK’nin Kanal D’nin sabah kuşağı haber programına “seçim yasaklarına uyulmadığı” gerekçesiyle iki günlük yayın durdurma cezası verdiği 24 Mart 2014’te öğrenildi.

* Bolu’da 25 Mart 2014’te, yerel yayın yapan Bolu Gündem Gazetesi ile Bolu Havadis Gazetesi hakkında Bolu Belediyesi’ne bağlı zabıta ekipleri “işyeri ruhsatları olmadığı” gerekçesiyle kapatma kararı verdi. Gazetelerin yöneticileri yaptıkları ruhsat başvurusunun üç senedir belediyede bekletildiğini savundular.

* Ceyhan (Adana) M Tipi Cezaevi’nde tutulduğu dönemde M.A. adlı tutuklunun tecavüzüne uğrayan F.O.’yla (15) ilgili başlatılan soruşturma kapsamında savcılığın talebi üzerine 7 Mayıs 2014’te Ceyhan 2. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından ilgili haberlere yayın yasağı getirildi.

* İnternette yayın yapan Karşı Gazete'nin İstanbul'da bulunan merkezine 30 Eylül 2014'te, "yolsuzluk ve rüşvet operasyonlarıyla ilgili bir haberin kaldırılması" için polis ekiplerince baskın düzenlendiği açıklandı. Gazete yetkilileri gazeteye ait bilgisayarlardaki verilerin kopyalandığını ifade ettiler.

* Yolsuzluk yaptıkları ve rüşvet aldıkları iddialarıyla suçlanan ve bu nedenle istifa eden dört eski bakan hakkında kurulan Meclis Soruşturma Komisyonu'nun çalışmalarına dair haberlere TBMM Başkanlığı'nın talebi üzerine 25 Kasım 2014'te Ankara 8. Sulh Ceza Hâkimliği'nce komisyon çalışmalarının biteceği 27 Aralık 2014'e kadar yayın yasağı getirildi.

* Farklı tarihlerde çıkan çatışmalarda ölen PKK militanı 3 kişi için Mersin'de 19 Ağustos 2014'te kurulan taziye çadırı yakınında ses bombası patlaması sonucu olay yerine giden Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabirleri Ahmet Kanbal ile Ozan Eye polislerce gözaltına alındı.

* Hakkâri'de 8 Aralık 2014'te, polis tarafından öldürülen Rojhat Özdel için yapılan yürüyüşün ardından çıkan olayları takip eden Dicle Haber Ajansı stajyer muhabiri Beritan Yıldıztan gözaltına alındı.

TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜ

Toplantı ve gösteri özgürlüğüne dair müdahale, engelleme ve saldırılar 2014 yılının hak ihlalleri açısından belki de temel karakteristiği olmuştur.

1 Mayıs eylemlerinden Gezi Parkı'nın yıldönümüne ve elbette Kobanê'ye destek eylemlerine olmak üzere 2014'te yüzlerce eyleme kolluk kuvvetleri müdahale etti.

Söz konusu müdahalelerde kolluğun kullandığı temel silah gaz bombası oldu. Gezi Parkı eylemleri döneminde stokların tükenmesine neden olan gaz bombası kullanımını 2014 yılında da sürdürdü ve senenin sonlarına doğru Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 50 milyon TL değerinde gaz fişegi almayı planladığı ortaya çıktı. Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Dairesi Başkanı Arif Çankal'ın 20 Ekim 2014'te imzaladığı teknik şartnamelere göre polis güçlerinin 2015'teki mühimmat ihtiyacı 1 milyon 431 bin 615 adet göz yaşartıcı gaz fişegi, 77 bin 400 ses-ışık fişegi ve 5 bin sis el bombası olarak belirlendi.

Gaz fişeklerinin fiyatı üreticiden üreticiye göre değişse de ortalama 11-17 dolar aralığında. Türkiye bu gazlar için toplam 40-60 milyon TL arası bir para ödeyecek. Yeni gaz fişeklerinin dört farklı tipi olacak. Farklı tiplere göre alınacak gaz fişegi miktarları ise şöyle:

600 bin adet Tip-1 37/38 milimetrelik göz yaşartıcı gaz fişegi: İçindeki CS oranı yüzde 20 ile 25 arasında olacak. Kimyasal madde miktarı (CS, yakıcı madde ve diğer kimyasallar) en az 90 gram olacak. Fişek en az 120 metre mesafeye atılabilecek.

57 bin 300 adet Tip-1/A beş odacıklı 37/38 milimetrelik göz yaşartıcı gaz fişegi: İçinde beş ayrı gaz odacığı bulunacak. Bu odacıklar fişek ateşlendikten sonra ayrılıp birbirlerinden bağımsız olarak içerisindeki gazı yayma özelliğine sahip. Odacıklar fişekten ayrıldıktan sonra 50 metrelik alan içinde dağılma gösterecek. İçindeki CS oranı yüzde 20 ile 25 arasında, kimyasal madde miktarı en az 80 gram olacak, 75 metre uzağa ateşlenebilecek.

374 bin 315 adet Tip-1/B üç odacıklı 37/38 milimetrelik göz yaşartıcı gaz fişegi: İçinde üç ayrı gaz odacığı bulunacak. Fişek ateşlenince birbirinden ayrılacak bu odacıklar 40 metrelik bir alana yayılacak. İçindeki CS oranı yüzde 20 ile 25 arasında, kimyasal madde miktarı en az 80 gram olacak, 75 metre uzağa ateşlenebilecek.

400 bin adet Tip-2 40 milimetrelik gaz fişegi: İçindeki CS oranı yüzde 20-25 arasında olacak, yakıcı ve kimyasal madde toplamı en az 90 gram olacak, 120 metre mesafeye atılabilecek.

Bu fişeklerin ortak özellikleri ise şöyle: 2-3 saniye içinde gaz yaymaya başlayacak, 20-35 saniye arasında bütün içeriğini salacak olmaları. Fişeklerin toplam ağırlığı en fazla 250 gram olacak. Yere yedi metre yükseklikten çarpıtılıp kullanılabilir. Kovanın dışı alüminyum veya aynı sertlikteki bir malzemeden olacak, ısıya dayanacak.

77 bin 400 Tip-4 ses-ışık fişegi: 3-5 gram arasında patlayıcı içerecek. Fişek patladığında 170-180 desibel ses, 5-8 milyon mum ışığı parlaklığa sahip olacak. Atıldıktan sonra 2-3 saniye içinde patlayacak. Ağırlığı en fazla 220 gram olacak. Fişekler -25 derece ile 50 derece arasında çalışabilir özellikte olacak.

5 bin sis el bombası: İçinde beyaz renkli yoğun duman perdesi oluşturabilecek terephthalic acid (TPA) veya 9-10 antrakinin olacak. 1-3 saniye içinde gaz yaymaya başlayıp 30-55 saniye arasında gazı salacak. En fazla 400 gram olacak, -25 ile 50 derece arasında çalışabilecek. Raf ömrü 5 yıl olacak.

Aşağıda toplantı ve gösteri özgürlüğü ilgili verilere ulaşabilirsiniz.

1. IŞİD SALDIRILARI ve KOBANÊ DİRENİŞİ¹

Ölen	Yaralanan	Gözaltı	Tutuklama
51	401	1110	264

Kobanê halkıyla dayanışmak ve IŞİD üyelerinin Türkiye sınırından geçişlerini engellemek amacıyla Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ndeki Rojava sınırının bulunduğu bölgede başlatılan insan zinciri eylemine kolluk kuvvetleri 30 Eylül 2014'te de saldırdı. Asker ve polis tarafından düzenlenen saldırılar sonucu 25 kişinin yaralandığı öğrenildi.

Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde düzenlenen gösterilere polisin gaz bombalarıyla müdahale etmesi nedeniyle eylem alanının yakınındaki bir ilkokulda bulunan öğrencilere gazdan etkilenerek fenalaştı.

İstanbul'un Kadıköy İlçesi'ndeki gösterilere de basınçlı su ve gaz bombalarıyla müdahale eden polis ekipleri 4 kişiyi gözaltına aldıktan sonra eylem için toplanan grupları da dağıtarak eylemi sonlandırdı. Polis müdahalesi sırasında ırkçı grupların da eylemcilere saldırmaları sonucu 2 kişi bıçaklanarak yaralandı.

Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde düzenlenen gösterilere polisin müdahalesi esnasında başına gaz bombası fişegi isabet eden Rehber Delen'in (21) ağır yaralandığı öğrenildi.

IŞİD'in Rojava'nın Kobanê Kantonu'na üç koldan başlattığı saldırılar sırasında IŞİD'e Türkiye tarafından mühimmat ve eleman yardımı yapıldığı iddia edildi. Konuyla ilgili olarak 1 Ekim 2014'te İMC Televizyonu, IŞİD üyelerinin

Kobanê'ye saldırmak üzere Türkiye sınırını kullandıkları anı görüntüledi.

IŞİD'e Türkiye'den eleman geçişini engellemek amacıyla Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'nde gönüllülerden oluşan insan zinciri eylemi de devam ediyor. Bu nedenle 1 Ekim 2014're Dewşan Köyü'ne giden askerlerin sınırda nöbet eylemcilere müdahale ettiği ve 5 kişiyi gözaltına aldığı öğrenildi.

Malatya'da Kobanê ve Şengal halkıyla dayanışmak amacıyla kurulan çadır polis müdahalesi sonucu bir kişi yaralandı.

Batman'da düzenlenen yürüyüşe gaz bombaları ve basınçlı suyla saldıran polis 11 kişiyi gözaltına alırken, bir kişi de başına isabet eden gaz bombası fişegiyle yaralandı.

Şanlıurfa Valiliği 1 Ekim 2014'te kent genelinde Kobanê'ye destek kapsamında her türlü toplantı, gösteri yürüyüşü, miting, çadır kurma, stant açma gibi etkinliklerin gerçekleştirilmesini tamamen yasakladı.

İçişleri Bakanlığı'nın valiliklere gönderdiği yazıyla IŞİD tarafından üç koldan kuşatılan Kobanê'nin açık tek sınırı olan Şanlıurfa'nın Suruç ilçesine şehir dışından girişlerin "tehlikeli sonuçlar doğurabileceği" iddiasıyla engellenmesi talimatını verdiği 2 Ekim 2014'te ortaya çıktı.

IŞİD'in saldırılarının devam ettiği 8 Ekim 2014'te YPG kaynakları IŞİD üyelerinin şehre çok

¹ Ayrıca bkz. Yaşam Hakkı

yaklaştığını ve YPG militanlarının sokak savaşına hazır olduklarını açıkladı.

Direnişe rağmen Kobanê'nin IŞİD'in eline geçmesi halinde şehirde büyük bir sivil katliam yaşanabileceği ifade edildi. Söz konusu gelişme üzerine Kobanê Direnişi'ne destek vermek amacıyla KCK yetkililerinin de çağrısıyla 6 Ekim 2014'te sokak eylemleri başladı.

Eylemler devam ederken Hizbullah Örgütü'ne yakın bir internet sitesinden sempatizanlarına saldırıya uğramaları halinde ne gerekiyorsa yapmaları çağrısı yapıldı.

Çağrı üzerine silahlanan ve HÜDA-PAR üyesi oldukları ileri sürülen maskeli sivil kişiler birçok kent merkezinde göstericilere ateş açtı. Silahlı saldırıların düzenlenmesi ve kolluk kuvvetlerinin saldırganlara yönelik bir müdahalede bulunmaması üzerine KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığı da 7 Ekim 2014'te IŞİD, Hizbullah, HÜDA-PAR gibi örgütlerin silahlı saldırılarına karşılık verilmesi çağrısında bulundu.

Gelişmeler nedeniyle 7 Ekim 2014'te Kobanê için düzenlenen tüm eylemler polisin, jandarmanın saldırısıyla karşılaştı. Geçici köy korucularının da kolluk kuvvetleriyle birlikte yer aldığı saldırılarda maskeli sivil kişiler de yer alarak göstericilere yönelik bir katliam girişiminde bulunuldu.

Doğrudan göstericilerin hedef alınarak gerçek mermili silahların ateşlendiği eylemlere yönelik saldırılar Mardin, Van, Diyarbakır ve Batman'da en şiddetlilerine sahne oldu.

6 Ekim 2014'te başlayan ve 7 Ekim 2014'te devam eden Kobanê Direnişi'ne destek eylemlerine yönelik başlatılan saldırılar sonucu 19 kişinin yaşamını yitirdiği ileri sürüldü.

Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker, Diyarbakır'da göstericilere yönelik saldırılar sonucu çıkan çatışmalarda 11 kişinin yaşamını yitirdiğini açıkladı. Linç edilerek öldürülen biri çocuk 5 kişinin İslamî faaliyet yürüten Köy-Der adlı derneğin üyesi Yasin Börü (16) Turan Yavaş (40), Riyad Güneş (26), Ahmet Dakak (19) ve Hasan Gökgüz (25) oldukları ortaya çıktı.

Diyarbakır'daki çatışmalarda kimliği belirsiz kişilerin uzun namlulu silahlarla açtığı ateş sonucu ise Mahfuz Enes (55), Süleyman Kale (19), Yusuf Tokar, Mahsum Çoban (21), Uğur Özbay

(19), Bawer Şeyhanlıoğulları (19) yaşamını yitirdi.

Geçici köy korucularının açtığı ateş sonucu Siirt'in Kurtalan İlçesi'nde Yusuf Çelik (17) ve Meya-Der temsilcisi Mehdi Erdoğan (35) yaşamını yitirdi.

Kimliği belirsiz kişilerin açtıkları ateş sonucu Van'da Hamit Caner (58), Batman'da Emrah Demir (22), Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde ise Kerem Karaslan (22) yaşamını yitirdi.

Muş'un Varto İlçesi'nde Hakan Buksur (25) polisin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi. Hakan Buksur'un ölümü eylemlerdeki ilk can kaybı olarak kayıtlara geçti. Polis saldırısında 2 kişi de yaralandı.

Mardin'in Dargeçit İlçesi'nde Sinan Toprak (18) ve Bilal Gezer ise gösterilerde çıkan çatışmalar esnasında kimliği belirsiz kişilerce açılan ateş sonucu öldü.

8 Ekim 2014'te Siirt'te polisin açtığı ateş sonucu ise Davut Nas (17) vurularak yaşamını yitirdi.

19 kişinin ölmesine neden olan saldırılar nedeniyle ilgili Valilikler Diyarbakır, Mardin, Van, Siirt, Muş ve Batman'da ve bu illerin bazı ilçelerinde 8 Ekim 2014 sabahına kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti. Diyarbakır'da yasağın 9 Ekim 2014 sabahına kadar uzatıldığı öğrenildi. Sokağa çıkma yasağının uygulandığı kent merkezlerine ise askerî birlikler konuşlandırıldı.

Diyarbakır'da Turgut Özal Caddesi'nde pusu kuran saldırganları açtığı ateş sonucu ise ESP üyeleri Sevda Çağdaş ve Cihan Karaçöl ile Eğitim-Sen yöneticisi Erkan Keskin vurularak yaralandı.

Yine Diyarbakır'da, Sefer Caruş adlı kişi de DBP Bağlar İlçe Örgütü binası yakınlarında bir minibüsten inen yaklaşık 15 kişilik bir gurubun satırlı saldırısına uğrayarak yaralandı.

Çıkan olaylar sırasında Diyarbakır'ın Eğil İlçesi'nde DBP ilçe binasına ateş açıldığı, Kayapınar İlçesi'nde ise AKP ilçe binasının molotofkokteyliyle ateşe verildiği öğrenildi.

Batman'da HÜDA-PAR'luların açtığı ateş sonucu boğazına kurşun isabet eden bir çocuğun ağır yaralı olduğu bildirildi. Polisin ve IŞİD taraftarlarının gün boyu süren saldırıları sonucu 35 kişi

yaralanırken, 24 kişi de polislerce gözaltına alındı.

Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde eyleme HÜDA-PAR'a yakınlığıyla bilinen NUR-DER üyelerinin ateş açması sonucu bir kişi yaralandı. Silopi'de ise 2 kişinin yaralandığı öğrenildi.

Erzurum'un Karayazı İlçesi'nde çıkan olaylar esnasında AKP ilçe binasına molotofkokteyliyle saldırı düzenlenmesi sonucu bina kullanılmaz hale geldi. Yakutiye İlçesi'ndeki yürüyüşe açılan ateş nedeniyle de 3 kişi yaralandı.

Siirt'in Kurtalan İlçesi'nde AKP'li Belediye Başkanı Nevzat Karatay'ın geçici köy korucusu olan yakınları tarafından göstericilere açılan ateş sonucu 2'si çocuk 13 kişi yaralandı. Siirt'te gün boyu süren saldırılarda 43 kişinin yaralandığı, 21 kişinin de polislerce gözaltına alındığı bildirildi.

Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde A.B. (12) adlı çocuk eylemci gruplara saldıran bir panzerin çarpması sonucu ağır yaralandı.

İstanbul'un Esenyurt İlçesi'nde eylem yapan HDP'li ve DBP'li gruplara yönelik düzenlenen silahlı saldırılar sonucu ise biri ağır 6 kişi yaralandı. Kadıköy İlçesi'ndeki eyleme müdahale eden polisin kullandığı gaz bombalarından birinin isabet ettiği Tamer Doğan yaralandı. Eylemlere saldırılar sonunda 24 kişi yaralanırken, 98 kişinin de gözaltında tutulduğu ileri sürüldü.

Sultangazi İlçesi'nde ve Sultanbeyli İlçesi'nde HDP binaları IŞİD sempaticilerinca kuşatıldı ve binalarda bulunanlar linç edilmek istendi. HDP'lilerin kendi olanaklarıyla binalardan ayrılabilirdiği saldırılar sırasında Sultanbeyli'de 4 kişi yaralandı.

Ankara'da yapılan eylem gaz bombalarıyla saldıran polisin 65 kişiyi gözaltına aldığı öğrenilirken, Hakkâri'de 3, Mersin'de ise 20 kişinin gözaltında olduğu bilgisine ulaşıldı.

İzmir'in Bornova İlçesi'nde düzenlenen yürüyüş polisin ateş açması sonucu Ekrem Kaçaroğlu (38) ağır yaralanarak Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırıldı. HDP İl Başkanı Cavit Uğur'un kimliği belirsiz kişilerce kaçırılmak istendiği, çevreden gelen tepkiler üzerine serbest bırakıldığı öğrenildi. Cavit Uğur'un serbest bırakıldıktan sonra evine giderken gözaltına alındığı ortaya çıktı.

Kent genelinde düzenlenen eylemlere polisin ve sivil kişilerin saldırması sonucu 34 kişinin yaralandığı, polisin 26 kişiyi gözaltına aldığı bildirildi.

Mardin'de yol kapatma eylemi sırasında başından gaz bombası kapsülü ile ağır yaralanan Emrullah Çokan'ın (18) yoğun bakıma alındığı öğrenildi.

Mersin'in Tarsus İlçesi'nde yürüyüş yapan gruba Mustazaf Derneği üyelerinin silahlı saldırı düzenlemesi sonucu biri ağır 9 kişi yaralandı.

Ağrı'nın Doğubayazıt İlçesi'ndeki eylem polisin saldırısı ile birlikte 17 kişi gözaltına alınırken, Iğdır'da ise 5 kişi yaralandı.

Denizli'de yürüyüş yapan gruplara plastik mermi ve gaz bombalarıyla müdahale eden polisin 3 kişiyi gözaltına aldığı öğrenildi.

Van'ın Muradiye İlçesi'nde polisin eylemcilere karşı gerçek mermili silah kullanması sonucu 32 kişi yaralandı.

5 kişinin gözaltına alındığı Şanlıurfa'dan ise yaralı olup olmadığı bilgisine ulaşılamazken, Tunceli'de 2 kişi polislerce gözaltına alındı.

Bitlis'in Hizan İlçesi'nde bir polis panzerinin çarptığı Vedat Yücel yaralanırken, Van'da polisin üst geçitten aşağı attığı Fırat Namaz ağır yaralandı.

Polisin Antalya'daki eylem de müdahale ederek 4 kişiyi gözaltına aldığı öğrenildi.

Adana'nın Küçükdikili Mahallesi'nde IŞİD yanlıları tarafından bir kahvehane tarandı, saldırıda 3 kişi yaralandı.

Kobanê'ye yönelik IŞİD saldırılarını protesto etmek amacıyla Diyarbakır'da 2 Ekim 2014'te eylem yapan gruplara müdahale eden polis ekipleri 3 kişiyi gözaltına alırken, IŞİD taraftarı oldukları ileri sürülen sivil giyimli silahlı kişilerin eylemcilere ateş açması ve bıçaklı saldırıda bulunması sonucu bir çocuk ile eylemi takip eden 4 gazeteci yaralandı. Çıkan olaylar sonunda gözaltına alınan 12 kişiden biri çocuk 8 kişi çıkarıldıkları mahkeme tarafından "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla tutuklandı.

Diyarbakır'ın Silvan İlçesi'ndeki gösteriye gaz bombaları ve basınçlı suyla müdahale eden polis ekiplerinin 2'si gazeteci 19 kişiyi gözaltına aldığı öğrenildi.

Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'nde IŞİD'in geçişlerini engellemek amacıyla sınırda başlatılan nöbet eyleminde yer alan R.Y. (17) kendisine kimlik soran polislerce gözaltına alındı. Öte yandan 5 Ekim 2014'ten itibaren kolluk kuvvetlerinin Suruç doğumlu olmayanları şehre almadığı ortaya çıktı.

Van'da 3 Ekim 2014'te düzenlenen gösterilere polisin müdahalesi sonucu 16 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Sınır nöbetinin tutulduğu Suruç'un Etmanek Köyü'nde 5 Ekim 2014'te IŞİD havan toplarıyla saldırdı. Gelişme üzerine köy DBP tarafından boşaltılırken köye isabet eden bir havan topu 4 kişiyi yaraladı.

Türkiye'de başlayan eylemler 8 Ekim 2014'te de devam etti.

Eylemcilere polisin ve silahlı kimliği belirsiz sivil kişilerin saldırı düzenlemesi sonucu çıkan çatışmalarda 19 kişi yaşamını yitirmişti.

Şiddetin ve yaşam hakkına yönelik saldırıların devam etmesi üzerine 6 ilde ve ilçelerinde sokağa çıkma kararı alınmasına rağmen devam eden eylemlere saldırılar ve silahlı çatışmalar devam etti. Diyarbakır ve Mardin'de sokağa çıkma yasasının 10 Ekim 2014'e kadar uzatıldığı duyuruldu.

Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde 8 Ekim 2014'te Musa Anter Caddesi üzerinde 2 kişi öldürülmüş olarak bulundu. Ölenlerden birinin Suriye vatandaşı Abdullah Muhammed Latif (43) diğerinin de Suudi Arabistan vatandaşı Fehad İbrahim Elduveric (45) olduğu öğrenildi.

Mardin'in Dargeçit İlçesi'ne bağlı Umutlu Köyü yakınlarında 7 Ekim 2014'te yaralı bir şekilde bulunan Eshan Akdoğan (Mehmet Erdoğan) adlı kişi de 8 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

İstanbul'un Esenyurt İlçesi'nde göstericilerle kimliği belirsiz kişiler arasında çıkan çatışmada bir pompalı tüfekten açılan ateşle başından vurulan Mert Değirmenci (18) yaşamını yitirdi. Saldırıda 2'si ağır 4 kişi de yaralandı.

Adana'nın Yüreğir İlçesi'nde çatışmaların devam ettiği esnada kimliği belirsiz bir grupla evinin önünde oturan Ahmet Albay (69) uğradığı bıçaklı saldırıda yaşamını yitirdi, oğlu Veysi Albay'da yaralandı.

Siirt'te devam eden olaylarda geçici köy korucusu olduğu iddia edilen bir petrol istasyonu sahibinin

açtığı ateşle ağır yaralanan Kamil (Kamuran) Taş kaldırdığı Devlet Hastanesi'nde 9 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi. Saldırıda 5 kişi de yaralandı.

Böylelikle 6 Ekim 2014'ten beri devam eden çatışmalarda yaşamını yitirenlerin sayısı 25'e yükseldi.

Çatışmalara ilişkin 8 Ekim 2014'te açıklama yapan Hür Dava Partisi (HÜDA-PAR) ölenlerden 4'ü Diyarbakır'da Köy-Der'e düzenlenen saldırıda olmak üzere toplam 6'sının kendileriyle bağlantılı kişiler olduğunu iddia etti.

Şiddetin devam etmesi nedeniyle toplanan Güvenlik Zirvesi'nin ardından açıklama yapan Başbakan Ahmet Davutoğlu çıkan olaylarda 145 kişinin ve 170 polisin de yaralandığını ayrıca 368 kişinin gözaltında tutulduğunu ifade etti.

Siirt'te gösteriler devam ederken kimliği belirsiz bir kişinin İnönü Mahallesi'ndeki polis karakoluna av tüfeğiyle ateş açması sonucu 2 polis, Karakol Mahallesi'nde açılan ateş ile bir komiser yaralandı. Kurtalan'da polisler pompalı tüfekle ateş açılması sonucu 2 polisin yaralandığı öğrenildi.

Demokratik Toplum Kongresi binası 8 Ekim 2014 sabahı "arama yapılacağı" gerekçesiyle özel harekât polisleri tarafından basıldı.

Van'ın Edremit İlçesi'nde DBP ilçe binası kimliği belirsiz kişiler tarafından ateşe verildi. Binada maddi hasar meydana geldi. Erciş İlçesi'nde DBP üyelerinin ve sempatanlarının evlerine yönelik düzenlenen baskınlarda 48 kişinin gözaltına alındığı ileri sürüldü.

Mardin'in Derik İlçesi'nde HÜDA-PAR ilçe binasına kimliği belirsiz kişilerin molotofkokteyliyle saldırması sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

Dargeçit İlçesi'ndeki gösterilere saldıran polisin açtığı ateş nedeniyle Mehmet Emin Gezer vurularak ağır yaralandı.

Diyarbakır'da 3 gündür devam eden çatışmalar nedeniyle 45 kişinin yaralandığı öğrenilirken, 30 kişinin de gözaltında tutulduğu bildirildi. 9 Ekim 2014'te düzenlenen ev baskınlarında ise 20 kişinin gözaltına alındığı iddia edildi.

İğdır'da DBP'nin çağrısıyla 8 Ekim 2014'te düzenlenen yürüyüşe polis müdahale ederken, Erzurum'un Karayazı İlçesi'ndeki polis müdahalesinde plastik merminin isabet etmesi nedeniyle

biri ağır 3 kişi yaralandı. Erzurum kent merkezindeki eyleme müdahale edilmesi üzerine çıkan çatışmada arasında HDP il başkanı Nevzat Çavuş'un da bulunduğu 4 kişi yaralandı. Muş'un Malazgirt İlçesi'nde ise yine plastik mermi kullanımını nedeniyle 3'ü ağır 5 kişi yaralandı.

Öte yandan 7 Ekim 2014'te hasta ziyaretine giden Muzaffer Gözen, İhsan Gözen, Servet Yılmaz, Bilal Yılmaz ve Eyüp Yılmaz adlı 5 kişinin içinde bulunduğu araç, Şanlıurfa yolu üzerinde yanmış halde bulundu. Araçtaki 5 kişiden hala haber alınmadığı bildirildi.

Adana'da 7 Ekim 2014'te Gülbahçe Mahallesi'nde yüzleri maskeli bir grubun açtığı ateş sonucu yaralanan Yılmaz Gürsel durumunun ağırlaşması üzerine yoğun bakıma alındı.

İstanbul'un Sultangazi İlçesi'nde HDP binasının silahlı gruplarca kuşatılması üzerine binada mahsur kalan 5 kişi kendi imkânlarıyla binadan ayrılabilirdi. Yalova'da da HDP binasının kuşatılması ve binaya saldırı düzenlenmesi sonucu 4 kişi yaralandı.

İstanbul'da geç saatlere kadar devam eden eylemler sonunda 66 kişinin gözaltına alındığı ifade edildi. Olaylar nedeniyle 3'ü polis 52 kişi de yaralandı.

Ankara'da devam eden çatışmaları ve polis şiddetini protesto etmek amacıyla Kolej Meydanı'nda yapılmak istenen yürüyüşe müdahale eden polis ekipleri 9 kişiyi gözaltına aldı.

Erzincan'da Kobanê'ye destek amacıyla yapılan basın açıklamasının ardından oturdukları mahalleye giden 7 kişi polislerce gözaltına alındı. Samsun'da yapılan açıklamaya aşırı sağcı bir grubun saldırmaması sonucu bir kişi yaralandı.

Mersin'in Tarsus İlçesi'nde çatışmalar devam ederken kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateşle 4 polisin yaralandığı bildirildi. Öte yandan DBP ilçe binasının ateşe verilmesiyle bina kullanılmaz hale geldi.

Manisa'daki gösterilere müdahale eden polisin 6 kişiyi gözaltına aldığı öğrenildi. Diyarbakır'ın Dicle İlçesi'nde yaşanan silahlı çatışmalarla birlikte çıkan olaylarda 2'si sivil, 4'ü polis toplam 6 kişi yaralandı. Kayapınar İlçesi'nde DBP ilçe binasına kimliği belirsiz kişilerce açılan ateş sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

Muş'ta DBP'nin çağrısıyla toplanan gruplara basınçlı su ve gaz bombalarıyla müdahale edilmesiyle 2 kişinin yaralandığı bildirildi.

10 Ekim 2014 tarihi itibarıyla ölenlerin sayısı 38'e yükseldi.

Siirt'in Kurtalan İlçesi'nde 7 Ekim 2014'te çıkan olaylarda geçici köy korucularının açtığı ateşle ağır yaralanan Necmettin Çelik kaldırıldığı Devlet Hastanesi'nde 9 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

Mardin'in Dargeçit İlçesi'nde düzenlenen saldırılarda ölen Bilal Gezer ve Sinan Toprak için düzenlenen cenaze töreninin ardından başlatılan yürüyüşe İlçe Jandarma Karakolu'ndan açılan ateş sonucu Abdülkerim Seyhan yaşamını yitirdi. Saldırıda 6 kişi de yaralandı.

Bingöl'de 9 Ekim 2014'te akşamı, çatışmalar sırasında zarar gören işyerlerinde inceleme yapan İl Emniyet Müdürü Atalay Ürker ve yanındakilere silahlı saldırı düzenlendi. Saldırıda Emniyet Müdür Yardımcısı Atıf Şahin ve koruma ekibinden Komiser Hüseyin Hatipoğlu yaşamını yitirirken, Atalay Ürker ve polis memuru Uğur Atlı yaralandı.

Olayın ardından düzenlenen operasyon esnasında Genç İlçesi yakınlarında "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle bir araca açılan ateş sonucu 4 kişi öldü, 2 kişi de yaralandı. Konuyla ilgili yapılan açıklamada araçta bulunanların saldırıyı düzenleyenler olduğu iddia edildi.

Gaziantep'te düzenlenen Kobanê eylemine kalabalık bir grubun saldırmaması ve ateş açması sonucu Süleyman Balcı (15), Sevgi Alıcı (16), Ömer Uçeker (27) ile adı öğrenilemeyen bir kişi hayatını kaybetti. Saldırıda biri polis 22 kişi yaralandı, DBP'nin Şahinbey ve Şehitkamil ilçe binaları da ateşe verildi.

Kobanê'de IŞİD'in saldırısında yaşamını yitiren YPG militanı Selman Turan için Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde düzenlenen cenaze töreninin ardından başlatılan yürüyüşe de hudut karakolundan gaz bombası atılması ve ateş açılması sonucu Rojavalı Beşir Remezan Arif (Beşir Mirişko) (8) yaşamını yitirdi. Saldırıda 2'si çocuk 13 kişi yaralandı.

10 Ekim 2014'te açıklama yapan İçişleri Bakanı Efkân Ala ise çıkan olaylarda 31 kişinin öldüğünü, 351 kişinin yaralandığını ve gözaltına alınan 1024 kişiden 58'inin tutuklandığını söyledi.

Ankara'da 9 Ekim 2014'te Kolej Meydanı'nda yapılmak istenen eyleme polisin müdahalesinin ardından Ankara Üniversitesi'nin Cebeci Kampüsüne rektörlüğün çağrısıyla çevik kuvvet ekipleri girdi. Üniversitede bulunan öğrencilerin ve akademisyenlerin bulunduğu gruba gaz bombalarıyla saldıran polis ekipleri 5'i öğretim görevlisi 19 kişiyi gözaltına aldı.

İstanbul Üniversitesi'nde IŞİD yanlılarının Fen Fakültesi binasına girerek öğrencilere saldırmasıyla 2 öğrenci yaralandı. Saldırının çatışmaya dönüşmesi üzerine polisin binaya girerek gözaltına aldığı 28 öğrencinin götürüldükleri Beyazıt Polis Karakolu'nda işkence görüldüğü bildirildi.

Adana'da gösterilere müdahale eden bir polis aracına atılan molotofkokteyli 2 polisin yaralanmasına neden oldu.

Şanlıurfa'nın Viranşehir, Siverek ve Ceylanpınar ilçelerinde operasyon ve ev baskınları düzenleyen polis toplam 61 kişiyi gözaltına alınırken, devam eden gösteriler esnasında zırhlı polis aracının çarptığı bir çocuğun ağır yaralandığı öğrenildi. Adana'da düzenlenen operasyonda ise 32 kişi gözaltına alındı.

Bursa'da gösteriler geç saatlere kadar devam ederken göstericilere kimliği belirsiz bir kişinin ateş etmesi sonucu Emrah Işık vurularak yaralandı.

İzmir'in Menemen İlçesi'nde 9 Ekim 2014'te gözaltına alınan 3 kişinin ve Şanlıurfa'da gözaltına alınan 3 kişinin çıkarıldıkları mahkemelerde tutuklandığı öğrenildi. Mersin'de ise yaşamının 30 yılında cezaevlerinde tutulan ve şartlı tahliye ile serbest bırakılan Hasan Gülbahar Kobanê eyleminden sonra gözaltına alınarak çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

Mardin'in Artuklu İlçesi'nde düzenlenen gösterilere müdahale eden polisin 52 kişiyi gözaltına aldığı bildirildi. Diyarbakır'ın Bismil İlçesi'nde de 16 kişinin, İzmir'de ise 13 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

Şırnak'ın Cizre İlçesi'ndeki protesto gösterisine yapılan müdahale nedeniyle 20 kişi yaralandı.

Tunceli'nin Hozat İlçesi'nde adliye lojmanına kimliği belirsiz kişilerce açılan ateş sonucu bir polisin yaralandığı öğrenildi.

Mersin'in Tarsus İlçesi'nde çatışmalar devam ederken kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateşle 3 kişinin yaralandığı bildirildi.

Van'da devam eden gösterilere yönelik polisin müdahale esnasında 2 kişi yaralanırken, Muradiye İlçesi'ndeki gösterilerin ardından gözaltına alınan 23 kişiden 4'ü tutuklandı.

İstanbul'da 9 Ekim 2014'te Atatürk Havalimanı'nda Savaşa Karşı Kadın İnisyatifi'nin düzenlediği eyleme sert şekilde müdahale eden polis, 46 kadını darp ederek gözaltına aldı. Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin yürüyüşüne de izin vermeyen polis, öğrencilere sert bir şekilde müdahale ederek 8 kişiyi gözaltına aldı.

Diyarbakır'da 10 Ekim 2014 sabahı ev baskınları düzenleyen polis ekipleri, aralarında Rojava'dan yaralı olarak gelen ve tedavileri sürenlerin de bulunduğu 116 kişiyi gözaltına aldı.

Diyarbakır'da devam eden gösterilere kimliği belirsiz kişilerin saldırıları sürerken eylemlere polisin açtığı ateş sonucu 2 çocuk vurularak yaralandı.

Gaziantep'te 4 kişinin kimliği belirsiz kişilerce açılan ateş sonucu öldürülmesinin ardından geç saatlerde 25 Aralık Polis Karakolu'na silahlı saldırı düzenlenmesi sonucu 3 polis yaralandı.

Balıkesir'in Edremit İlçesi'nde HDP ilçe binasına kimliği belirsiz kişiler tarafından taşlı saldırı düzenlenmesi nedeniyle binada maddi hasar meydana geldi.

Hatay'da basın açıklaması yaparak IŞİD saldırılarını ve meydana gelen ölümleri protesto etmek isteyen gruba müdahale eden polis 12 kişiyi gözaltına aldı.

Siirt'te gösteriler devam ederken kimliği belirsiz bir kişinin Cumhuriyet Polis Karakolu'na ateş açması sonucu bir polis yaralandı.

Eylemler ve eylemlere yönelik saldırılar 13 Ekim 2014'te büyük oranda sona erdi.

Eylemlerin büyük ölçüde sona ermesiyle birlikte kolluk kuvvetleri gözaltı operasyonları yapmaya başladı. Bu arada çıkan çatışmalar nedeniyle yaralanarak tedavi edilenlerden yaşamını yitirenler oldu. Çıkan çatışmalar nedeniyle siyasi grupların karşılıklı ateş açmaları, kolluk kuvvetlerinin saldırıları veya kolluk kuvvetlerine yönelik

saldırıları nedeniyle yaşamını yitirenlerin sayısı 10 Ekim 2014 tarihi itibarıyla 43'e yükseldi.

Diyarbakır'da 9 Ekim 2014'te düzenlenen gösterilere polislerin ateş açması sonucu 2 kişi yaralandı. Yaralılardan Murat Dağ (24) kaldırıldığı hastanede 10 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

7 Ekim 2014'te Diyarbakır'ın Bağlar İlçesi'nde çıkan olaylarda yaralanan ve HÜDA-PAR üyesi olduğu ifade edilen Cumali Güneş (30) tedavi gördüğü Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde 10 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

Diyarbakır'da 7 Ekim 2014'teki gösterilere düzenlenen saldırılarda yaralanan Mesut Menekşe (42) taburcu edildikten sonra 10 Ekim 2014'te evinde fenalaşarak hayatını kaybetti.

Van'da 9 Ekim 2014'te düzenlenen gösteriler esnasında polislerin açtığı ateş sonucu vurularak ağır yaralanan Yunus Aktaş (18) tedavi gördüğü hastanede 11 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

Gaziantep'te 9 Ekim 2014'te düzenlenen Kobanê eylemine kalabalık bir grubun saldırması ve ateş açması sonucu yaralanan Musa Bayram (26) kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. Gaziantep'te ırkçı saldırılar sonucu ölenler 2'si çocuk olmak üzere 5'e yükseldi.

Bingöl'de 9 Ekim 2014'te 2 polislerin ölümüyle ve sonrasında düzenlenen operasyonda sivil oldukları ileri sürülen 4 kişinin öldürülmesiyle sonuçlanan İl Emniyet Müdürü'ne yönelik silahlı saldırının ardından düzenlenen ev baskınlarında 7 kişi gözaltına alındı. Bu arada saldırıyla ilgili olarak HPG, ilgilerinin olmadığını ve yerel bir durum olduğunu açıkladı. Saldırının ardından düzenlenen operasyonda öldürülen 4 kişinin ise olayla bir bağlantılarının olmadığı ifade edildi.

Gaziantep'te 5 kişinin ölümüne neden olan ırkçı grupların saldırısını protesto etmek amacıyla 10 Ekim 2014'te düzenlenen gösteride Mustafa Tunç adlı eylemci gaz bombası kapsülünün isabet etmesi sonucu yaralandı.

İzmir'de 9 Ekim 2014'te düzenlenen protesto gösterilerine polislerin müdahalesinin ardından 35 kişinin, Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde 5 kişinin, Adana'da da 10 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Van'da 10 Ekim 2014'te Mezopotamya Gençlik Araştırma Merkezi Derneği binasına baskın

düzenleyen polislerin binada arama yaptığı ve tüm eşyaları tahrip ettiği iddia edildi.

İstanbul'un Küçükçekmece İlçesi'nde çıkan eylemler devam ederken polislerin ses bombası atmasıyla 3 çocuk yaralandı. Olayların ardından gözaltına alınan 4 çocuktan 2'si ise 11 Ekim 2014'te tutuklandı.

Diyarbakır'daki eylemlerin ardından gözaltına alınan 99 kişiden 2'si çocuk 45 kişi çıkarıldıkları mahkemeye 11 Ekim 2014'te "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla tutuklandı.

İstanbul'un Şişli İlçesi'nden Kobanê eylemlerine destek vermek amacıyla Taksim Meydanı'na yürümek isteyen Halk Cephesi üyelerine gaz bombası ve plastik mermilerle saldıran polis ekipleri 50 kişiyi gözaltına aldı.

Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde devam eden gösteriler esnasında zırhlı polis aracının çarptığı bir çocuğun ağır yaralandığı öğrenildi. Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'nde de panzerin çarptığı F.T. (5) adlı çocuk yaralandı.

Siirt'teki gösterilerin ardından gözaltına alınan 28 kişiden 14'ü "yasadışı örgüt üyesi oldukları" ve "kamu malına zarar verdikleri" suçlamasıyla 11 Ekim 2014'te tutuklandı.

Van'da ve ilçelerinde gözaltına alınan 150 kişiden 43'ünün ifade alma işlemi 11 Ekim 2014'te tamamlandı. Mahkemeye çıkarılanlardan 14'ü "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla tutuklandı.

Bursa'da gözaltına alınan 17 kişiden mahkemeye çıkarılan 6'sı "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" ve "patlayıcı madde bulundurdıkları" iddiasıyla 12 Ekim 2014'te tutuklandı.

İstanbul'un Esenler İlçesi'nde 12 Ekim 2014'te eylemlere katılanlara yönelik operasyon düzenleyen polis 8 kişiyi gözaltına aldı.

Mersin'in Tarsus İlçesi'nde gözaltına alınan 12 kişiden 10'u "yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işledikleri" ve "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla 11 Ekim 2014'te tutuklandı.

Mardin'de gözaltına alınan ve ifade verme işlemi tamamlanan 14 çocuktan 5'i "yasadışı örgüt üyesi oldukları" ve "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla 10 Ekim 2014'te tutuklandı.

Diyarbakır'da haber takibi yapan 5 Alman gazetecinin 12 Ekim 2014'te gözaltına alındığı bildirildi.

Bitlis'in Tatvan İlçesi'nde gözaltına alınanlardan 12 kişi, Tunceli'de 2 kişi çıkarıldıkları mahkemelerde çeşitli gerekçelerle 12 Ekim 2014'te tutuklandı.

Batman'da 11 Ekim 2014'te mahkemeye çıkarılan 7'si çocuk 19 kişi tutuklanarak Batman M Tipi Cezaevi'ne gönderildi.

Hatay'da 11 Ekim 2014'te IŞİD'in Kobanê saldırılarını protesto etmek için pankart asmak isteyen Mücadele Birliği üyesi 12 kişi gözaltına alındı. Dörtüol İlçesi'nde 10 Ekim 2014'te gözaltına alınan 3 kişi de "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla tutuklandı.

Düzenlenen eylemlerin ardından 10 Ekim 2014'te yapılan operasyonlar sonucu Ağrı'nın Tutak İlçesi'nde gözaltına alınanlardan 5 kişi "yasadışı eyleme katıldıkları" iddiasıyla, Van'ın Gevaş İlçesi'nde gözaltına alınan 9 kişiden 6'sı "kolluk görevlisine direndikleri" ve "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla 11 Ekim 2014'te tutuklandı. Van'ın Başkale İlçesi'nde gözaltına alınan 17 kişiden 2'si ve Çaldıran İlçesi'nde 6 kişi ise "kamu malına zarar verdikleri" suçlamasından tutuklandı.

Adana'da gözaltında tutulan 11 kişiden Mehmet Çokluk ve Ahmet Cumali Aslan "yasadışı örgüt üyesi oldukları", "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" ve "kamu malına zarar verdikleri" suçlamalarıyla 12 Ekim 2014'te tutuklandı.

Mardin'in Midyat İlçesi'nde 11 Ekim 2014'teki gösteriye ateş açan polis, H.B. (7) adlı çocuğu yaraladı.

Diyarbakır'da 12 Ekim 2014'te, IŞİD saldırılarına dikkat çekmek amacıyla Barış Anneleri ve Demokratik Özgür Kadın Hareketi (DÖKH) üyesi kadınlar, TRT binasını işgal etti. Eyleme müdahale eden polis, 25 kadın ile eylemi takip eden 3 muhabiri gözaltına aldı.

Diyarbakır'ın Hazro İlçesi'nde 13 Ekim 2014'te operasyon düzenleyen polis ekipleri, Kobanê eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle Hakan Toptaş, Zeydin Karakaş ve Mehmet Zeyat Gökçe adlı 3 kişiyi gözaltına aldı.

Van'da ve Muradiye İlçesi'ndeki Kobanê eylemlerinin ardından gözaltına alınanlardan 48'i "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 13 Ekim 2014'te tutuklandı.

Ağrı'nın Doğubayazıt İlçesi'nde düzenlenen eylemlerde gözaltına alınan 40 kişiden 30'u çıkarıldıkları mahkeme tarafından "kamu malına zarar verdikleri" ve "polise direndikleri" suçlamasıyla 13 Ekim 2014'te tutuklandı.

İğdır'da 13 Ekim 2014'te eş zamanlı ev baskınları düzenleyen polis ekipleri 5'i çocuk 13 kişiyi, Bingöl'ün Karlıova İlçesi'nde de 3 kişiyi "yasadışı gösteriye katıldıkları" gerekçesiyle gözaltına aldı.

Siirt'teki gösterilerin ardından gözaltına alınan 18 kişiden 2'si "yasadışı örgüt üyesi oldukları" ve "kamu malına zarar verdikleri" suçlamasıyla 13 Ekim 2014'te tutuklandı.

İstanbul Üniversitesi'nde 13 Ekim 2014'te IŞİD yanlılarının Fen Fakültesi binasına girerek öğrencilere saldırmasıyla çıkan çatışma üzerine polisin binaya girerek gözaltına aldığı 33 öğrenciye çıplak arama uygulamasının dayatıldığı iddia edildi.

Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde 13 Ekim 2014'te IŞİD'in Kobanê'ye yönelik saldırılarına karşı düzenlenen eyleme polisin gaz bombaları ve basınçlı suyla saldırması sonucu 12 kişi yaralandı.

Mersin'de eylemler nedeniyle gözaltına alınan 102 kişiden 32'si "yasadışı örgüt üyesi oldukları" ve "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" suçlamalarıyla 13 Ekim 2014'te tutuklandı.

Ardahan'da ise 11 Ekim 2014'te gözaltına alınan Burhan Dursun, Necati Doğan, Taner Keleş, Serkan Balcı, Burhan Uymaz adlı 5 kişi "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" iddiasıyla tutuklandı.

Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde sivil polisler tarafından gözaltına alınan Tenzile Irmak ve Mesut Aslan "yasadışı örgüt adına suç işledikleri" gerekçesiyle tutuklandı.

Kobanê direnişine destek vermek amacıyla 6 Ekim 2014'te başlayan eylemler nedeniyle çıkan çatışmalarda siyasi grupların karşılıklı ateş açmaları, kolluk kuvvetlerinin saldırıları veya kolluk kuvvetlerine yönelik saldırılar nedeniyle yaşamını yitirenlerin sayısı 17 Ekim 2014 tarihi itibarıyla 45'e yükseldi.

İstanbul'un Sultanbeyli İlçesi'nde 7 Ekim 2014'te ırkçı grupların HDP ilçe binasına yönelik düzenledikleri taşlı saldırı esnasında ağır yaralanan Serdar Altan (36) tedavi gördüğü hastanede 16 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

Şanlıurfa'nın Viranşehir İlçesi'nde 9 Ekim 2014'te devam eden Kobanê gösterilerine polisin attığı gaz bombasından etkilenerek beyin kanaması geçiren Aynur Kudin (28) 16 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ne bağlı Mehser Köyü'nde IŞİD'in Kobanê'ye yönelik saldırılarına karşı sınır nöbeti tutanlara 15 Ekim 2014'te askerî birliklerin gaz bombalı saldırı düzenlemesi sonucu DBP Merkez Yönetim Kurulu üyesi Semra Demir kafasına isabet eden gaz bombası kapsülüyle ağır yaralandı.

Bingöl'de 9 Ekim 2014'te 2 polisin ölümüyle ve sonrasında düzenlenen operasyonda sivil oldukları ileri sürülen 4 kişinin öldürülmesiyle sonuçlanan İl Emniyet Müdürü'ne yönelik silahlı saldırının ardından düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınan 7 kişiden Ali Kılıçgedik tutuklandı. Tutuklama kararını veren hâkim ayrıca davaya da gizlilik kararı getirdi.

Eylemlere ilişkin 14 Ekim 2014'te açıklama yapan İstanbul Emniyet Müdürlüğü, 6 Ekim-13 Ekim 2014 tarihleri arasında düzenlenen eylemler nedeniyle gözaltına alınan 348 kişiden 10'unun tutuklandığını duyurdu.

İstanbul'un Esenyurt İlçesi'nde 8 Ekim 2014'te gözaltına alınan Sosyalist Dayanışma Platformu (SODAP) üyesi 5'i çocuk 6 kişi, gözaltına işkence gördüklerini belirterek 14 Ekim 2014'te İHD İstanbul Şubesi'ne başvurular ve konuyla ilgili basın açıklaması yaptılar.

Batman'daki eylemlerin ardından 14 Ekim 2014'te ev baskını düzenleyen polis ekipleri Mehmet Sıdık Karakoç ile 5 çocuğunu "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla gözaltına aldı. Mahkemeye çıkarılan 6 kişiden Habip Karakoç aynı suçlamayla tutuklandı.

İzmir'de gözaltına alındıktan sonra 9 kişinin serbest bırakılmasına savcının itiraz etmesi üzerine 9 kişinin durumunu 15 Ekim 2014'te yeniden görüşen ilgili hâkimlik, 3 kişinin tutuklanmasına karar verdi.

IŞİD saldırılarını protesto etmek amacıyla 14 Ekim 2014'te İstanbul'da, Beşiktaş-Kadıköy seferini yapan vapuru işgal eden 10 kişi gözaltına alındı.

Şanlıurfa ve ilçelerinde 4 gün boyunca devam eden protesto gösterileri nedeniyle gözaltına alınan 154 kişiden 23'ünün çıkarıldıkları mahkemelerce tutuklandığı 14 Ekim 2014'te öğrenildi.

Antalya'da 16 Ekim 2014'te düzenlenen eş zamanlı ev baskınları sonucu 22 kişi gözaltına alındı. Van'ın Muradiye İlçesi'ndeki baskınlarda ise 2 kişi gözaltına alındı.

Mardin'in Derik İlçesi'nde kolluk kuvvetlerince gözaltına alınan A.A. (15) çıkarıldığı mahkeme tarafından 16 Ekim 2014'te tutuklandı.

Siirt'te 16 Ekim 2014'te kar maskeli özel tim ekipleri ve polisler tarafından düzenlenen ev baskınlarında arasında DBP'li yöneticilerin de bulunduğu 7 kişi gözaltına alındı.

İğdır'da sona eren eylemlerin ardından düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınan 13 kişiden 6'sı çıkarıldıkları mahkeme tarafından 16 Ekim 2014'te tutuklandı.

Muş'un Malazgirt İlçesi'nde gözaltına alınan 6 kişi "yasadışı örgüt üyesi oldukları", "kamu malına zarar verdikleri" ve "polise direndikleri" suçlamalarından 14 Ekim 2014'te tutuklandı.

Van'ın Çaldıran İlçesi'nde gözaltına alınan 8 kişi de "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla tutuklandı.

Ağrı'nın Tutak İlçesi'nde gözaltında tutulan 3'ü çocuk 6 kişi de "yasadışı gösteriye katıldıkları" gerekçesiyle 14 Ekim 2014'te tutuklandı.

15 Ekim 2015'te Kobanê eylemlerine katıldıkları iddia edilen kişilerin evlerine düzenlenen baskınlar sonucu Van'da biri çocuk 3 kişi, Mardin'de 12 kişi, İzmir'in Menemen İlçesi'nde 5 kişi, Bursa'da da 3 kişi gözaltına alındı.

İzmir'in Bornova İlçesi'nde 7 Ekim 2014'te düzenlenen yürüyüşe polisin ateş açması sonucu ağır yaralanarak Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılan Ekrem Kaçaroglu (38) tedavi gördüğü hastanede 19 Ekim 2014'te yaşamını yitirdi.

Kobanê direnişine destek vermek amacıyla 6 Ekim 2014'te başlayan eylemler nedeniyle çıkan

çatışmalarda siyasi grupların karşılıklı ateş açmaları, kolluk kuvvetlerinin saldırıları veya kolluk kuvvetlerine yönelik saldırılar nedeniyle yaşamını yitirenlerin sayısı 20 Ekim 2014 tarihi itibarıyla 46'ya yükseldi.

Eylemlere katıldıkları gerekçesiyle 17 Ekim 2014'te düzenlenen operasyonlar sonucu Van'ın Gevaş İlçesi'nde biri çocuk 5 kişi, Çatak İlçesi'nde 2 kişi, Muradiye İlçesi'nde 6 kişi, Erzurum'un Hınıs İlçesi'nde 11 kişi, Diyarbakır'ın Ergani İlçesi'nde 3 kişi, Tunceli'de de bir kişi gözaltına alındı.

Gevaş'ta gözaltına alınan 5 kişiden biri çocuk 3 kişi, Çatak'ta 2 kişi ile Hınıs'ta gözaltına alınan 11 kişi çıkarıldıkları mahkemece 18 Ekim 2014'te tutuklandı.

Mardin'in Artuklu, Derik ve Kızıltepe ilçelerinde düzenlenen ev baskınları sonrasında gözaltına alınanlardan 22'si "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla 17 Ekim 2014'te tutuklandı.

Siirt'te 16 Ekim 2014'teki operasyonda gözaltına alınanlardan 3'ünün tutuklandığı 18 Ekim 2014'te öğrenildi.

Antalya'da 16 Ekim 2014'te düzenlenen eş zamanlı ev baskınları sonucu gözaltına alınanlardan Sosyalist Demokrasi Partisi (SDP) üyesi Ali Çalışkan, Şanlıurfa'nın Viranşehir İlçesi'nde 2 kişi, Van'ın Nusaybin İlçesi'nde ise Hurşit Elçioğlu 18 Ekim 2014'te "yasadışı örgüt üyesi olduğu" suçlamasıyla tutuklandı.

18 Ekim 2014'te düzenlenen operasyonlar sonucu Bingöl'ün Karlıova İlçesi'nde 2 kişi, Diyarbakır'da 3 kişi gözaltına alındı.

Bingöl'de 9 Ekim 2014'te İl Emniyet Müdürü'ne yönelik silahlı saldırının ardından Mersin'de düzenlenen operasyonda gözaltına alınan Umut Savaş K. 19 Ekim 2014'te tutuklandı.

Van'ın Özalp İlçesi'nde 20 Ekim 2014'te yapılan ev baskınları sonucu Kobanê eylemlerinde yer aldıkları iddiasıyla 5 kişi gözaltına alındı.

Diyarbakır'ın Sur İlçesi'nde 20 Ekim 2014'te Kobanê Direnişi'ne destek vermek amacıyla düzenlenen eyleme polislerin gerçek mermili silahlarla ve gaz bombasıyla müdahalesi sonucu 2 çocuk yaralandı. Yaralı çocuklardan E.T.'nin (17) silahla vurulduğu ve durumunun ağır olması nedeniyle yoğun bakımda tutulduğu belirtildi.

Mardin'in Derik İlçesi'nde 20 Ekim 2014'te yapılan ev baskınları sonucu Kobanê eylemlerinde yer aldıkları iddiasıyla gözaltına alınan 8 kişiden Uğur Özbahçeci (21) ve Ömer Başakçı (21) "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla 21 Ekim 2014'te tutuklandı.

Muş'un Bulanık İlçesi'nde 21 Ekim 2014'te düzenlenen ev baskınlarında 3'ü çocuk 5 kişi gözaltına alınırken, Korkut İlçesi'ndeki operasyonda da Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) ilçe örgütü yöneticisi Oğuz Gündoğdu gözaltına alındı. Malazgirt İlçesi'nde ise 4'ü çocuk 6 kişi gözaltına alındı.

Bitlis'in Güroymak İlçesi'nde 22 Ekim 2014'te düzenlenen ev baskınlarında Kobanê eylemlerinde yer aldıkları iddiasıyla biri çocuk 3 kişi gözaltına alınırken, Mersin'deki operasyonda 7 kişinin, Manisa'da da 15 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

Hatay'ın Dörtöyl İlçesi'ndeki operasyonda gözaltına alınan 5 kişi ise aynı gün çıkarıldıkları mahkemece "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla tutuklandı.

Muş'un Malazgirt İlçesi'nde 21 Ekim 2014'te yapılan ev baskınları sonucu gözaltına alınan 6 kişiden 2'si çocuk 5 kişi "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla 22 Ekim 2014'te tutuklandı. Bulanık İlçesi'nde gözaltına alınanlardan biri çocuk 2 kişi ise "yasadışı örgüt adına suç işledikleri" gerekçesiyle tutuklandı.

Mardin'in Derik İlçesi'nde 20 Ekim 2014'te yapılan ev baskınları sonucu Kobanê eylemlerinde yer aldıkları iddiasıyla gözaltına alınan 8 kişiden biri çocuk 3 kişi "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla 22 Ekim 2014'te tutuklandı.

Eylemlere katıldıkları gerekçesiyle 19 Ekim 2014'te düzenlenen operasyonlar sonucu Erzurum'un Hınıs İlçesi'nde gözaltına alınan 12 kişi çıkarıldıkları mahkeme tarafından "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla 23 Ekim 2014'te tutuklandı.

İzmir'de 23 Ekim 2014'te Asil Benler adlı kişi evinden çıktığı esnada Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polislerce gözaltına alındı.

Muş'ta 21 Ekim 2014'te gözaltına alınan Fuat Şeker "yasadışı örgüt propagandası yaptığı" iddiasıyla tutuklandı.

Manisa'da düzenlenen operasyonda gözaltına alınan 15 kişiden Doğan Karan "yasadışı örgüt üyesi olduğu" suçlamasıyla 23 Ekim 2014'te tutuklandı.

Mardin'in Derik İlçesi'nde yapılan ev baskınları sonucu Mazlum Emek (22) ve Özgür Aktay (21) polislerce gözaltına alındı.

İstanbul'da 5 ilçede düzenlenen eş zamanlı operasyonlar sonucu Yurtsever Demokratik Gençlik üyesi 16 kişi gözaltına alındı.

Muş'un Malazgirt İlçesi'nde 21 Ekim 2014'te yapılan ev baskınları sonucu gözaltına alınanlardan Azat Payçu "kamu malına zarar verdiği" iddiasıyla 23 Ekim 2014'te tutuklandı.

İstanbul'un bazı ilçelerinde 24 Ekim 2014'te operasyon düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri "eylemlerde yer aldıkları" gerekçesiyle 16 kişiyi gözaltına aldı. Sorguları tamamlanan 16 kişiden 5'i "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla tutuklandı.

İstanbul Üniversitesi'nde IŞİD yanlılarının Fen Fakültesi binasına girerek öğrencilere yönelik saldırıları 24 Ekim 2014'te de devam etti. Saldırıya müdahale eden polis ekipleri saldırganların yanı sıra saldırıya uğrayan 12 öğrenciyi de gözaltına aldı.

İzmir'de 23 Ekim 2014'te evlerinden çıktıkları esnada Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polislerce gözaltına alınan 2 kişiden Asil Benler serbest bırakıldı, Özgür Çınar ise mahkemece 24 Ekim 2014'te tutuklandı.

Erzurum'un Karaçoban İlçesi'nde kolluk kuvvetlerince gözaltına alınan 5 kişiden 4'ü "eylemlere katıldıkları" gerekçesiyle 24 Ekim 2014'te tutuklandı.

Ağrı'nın Patnos İlçesi'nde gözaltına alınan 7 kişiden biri çocuk 4 kişi "ellerinde limon olduğu ve yüzü kapalı kişilere benzedikleri" gerekçesiyle 26 Ekim 2014'te tutuklandı.

Mardin'in Derik İlçesi'nde 23 Ekim 2014'te yapılan ev baskınları sonucu gözaltına alınan 7 kişiden 3'ü "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla 27 ve 28 Ekim 2014'te tutuklandı. Erzurum'un Karayazı İlçesi'nde gözaltına alınan İzzet Kırtıl (26) da aynı suçlamayla tutuklandı.

Muş'un Bulanık İlçesi'nde 26 Ekim 2014'te gözaltına alınan 3 kişiden Tahsin Dişli ve Nevzat

Gümüştaş "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 28 Ekim 2014'te tutuklanarak Muş E Tipi Cezaevi'ne gönderildi.

Van'da ve Başkale İlçesi'nde gözaltına alınan 7 kişiden biri çocuk 5 kişi "eylemlere katıldıkları" iddiasıyla 28 Ekim 2014'te tutuklandı.

Eylemlere katıldıkları gerekçesiyle 29 Ekim 2014'te düzenlenen operasyonlar sonucu Diyarbakır'ın Ergani İlçesi'nde gözaltına alınan 3 kişi aynı gün çıkarıldıkları mahkemece tutuklandı.

IŞİD'in Kobanê'ye yönelik saldırılarını ve kadın cinayetlerini protesto etmek amacıyla İzmir'de 29 Ekim 2014'te Adnan Menderes Havaalanı'nda pankart açmak isteyen 3 kadın gözaltına alındı.

Diyarbakır'ın Bağlar İlçesi'nde 30 Ekim 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri bir kişiyi, Siirt'te 7 kişiyi, Mardin'in Mazıdağı İlçesi'nde 8 kişiyi, Aydın'ın Ortaklar İlçesi'nde 5 kişiyi, Erzurum'da 16 kişiyi, Mardin'in Derik İlçesi'nde 3 kişiyi, Van'ın Çatak İlçesi'nde 5 kişiyi "eylemlere katıldıkları ve yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" iddialarıyla gözaltına aldı.

Gözaltına alınan 45 kişiden Derik'te 3 kişi, Mazıdağı'nda 5 kişi, Çatak'ta da 1 kişi çıkarıldıkları mahkemelerce aynı gerekçelerle tutuklandı.

Erzurum'un Tekman İlçesi'nde 31 Ekim 2014'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polislerin düzenlediği operasyon sonucu 11 kişi, Muş'un Varto İlçesi'nde 9 kişi, Aydın'ın Nazilli İlçesi'nde 8 kişi ve Mardin'in Derik İlçesi'nde de 3 kişi gözaltına alındı.

Dünya Kobanê Günü ilân edilen 1 Kasım 2014'te IŞİD'in Kobanê'ye yönelik saldırılarını protesto etmek amacıyla düzenlenen eylemlere polis ekipleri müdahale etti.

Diyarbakır'da yapılan yürüyüş öncesinde ev baskınları düzenleyen polis ekipleri "makul şüphe" iddiasıyla 28 kişiyi gözaltına aldı. Düzenlenen eyleme yönelik müdahalenin ardından ise 13 kişi gözaltına alındı.

Gözaltına alınanlardan 6'sı çocuk 8 kişi "yasadışı eyleme katıldıkları" iddiasıyla 3 Kasım 2014'te tutuklandı.

Hakkâri'de ve Şemdinli İlçesi'ndeki eyleme polislerin müdahalesi sonucu 5 çocuk, Gaziantep'te 7 kişi, İstanbul'da 6 kişi, Muş'ta 19 kişi, Muğla'nın

Marmaris İlçesi'nde 10 kişi, İzmir'in Menemen İlçesi'nde 2'si çocuk 6 kişiyi gözaltına aldı.

Muş'ta gözaltına alınanlardan biri çocuk 2 kişi "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla 2 Kasım 2014'te tutuklandı.

Van'da düzenlenen yürüyüşün ardından evlere baskın düzenleyen polislerin biri çocuk 3 kişiyi darp ettiği ileri sürüldü.

Diyarbakır'ın Sur İlçesi'nde 14 Ekim 2014'te Kobanê'ye destek amacıyla yapılan eylemlerde polisin açtığı ateş sonucu yaralanan ve Selahattin Eyyübi Devlet Hastanesi'nde tedavi gören Emrullah Tohumcu 31 Ekim 2014'te gözaltına alındı.

Tedavisi tamamlanmayan Emrullah Tohumcu aynı gün çıkarıldığı mahkeme tarafından "yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işlediği" ve "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettiği" iddiasıyla tutuklandı.

Erzurum'un Tekman İlçesi'nde 31 Ekim 2014'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polislerin düzenlediği operasyon sonucu gözaltına alınan 11 kişiden 9'u çıkarıldıkları mahkemece "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla tutuklandı.

İstanbul'da 2 Kasım 2014'te ev baskını düzenleyen polis ekipleri "eylemlere katıldığı" gerekçeyle Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üyesi Gökhan Değirmenci'yi gözaltına aldı.

Siirt'te 30 Ekim 2014'te düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınan 7 kişiden Maruf Taşcı, Selahattin Çetin ve Muhsin Özalp "yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işledikleri" gerekçesiyle 2 Kasım 2014'te tutuklandı.

Mardin'in Derik İlçesi'nde 1 Kasım 2014'te ifade vermek için Emniyet Müdürlüğü'ne giden Nurettin Ekinci "yasadışı örgüt üyesi olduğu" gerekçeyle çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

Aydın'ın Nazilli İlçesi'nde 30 Ekim 2014'te gözaltına alınan 8 kişiden 6'sı ile Muş'un Varto İlçesi'nde gözaltına alınan 10 kişiden 5'i "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla 1 Kasım 2014'te tutuklandı.

Diyarbakır'ın Bismil İlçesi'nde ve Bingöl'de operasyon düzenleyen polis ekipleri toplam 12 kişiyi gözaltına aldı.

6 Ekim 2014'te IŞİD'in Kobanê'ye saldırılarını protesto eylemlerine katılanlara yönelik gözaltı operasyonları sürüyor. Muş'un Malazgirt İlçesi'nde 3 Kasım 2014'te evlere baskın düzenleyen polis ekipleri 5 kişiyi gözaltına aldı.

Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde gözaltına alınan 3 çocuktan M.A. (16) ile S.D. (15) çıkarıldıkları mahkeme tarafından "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 3 Kasım 2014'te tutuklandı.

Van'ın Muradiye, Çaldıran ve Erciş ilçelerinde 4 Kasım 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri "eylemlere katıldıkları" gerekçesiyle 15 kişiyi gözaltına aldı.

Diyarbakır'da 1 Kasım 2014'te düzenlenen yürüyüşün ardından gözaltına alınanlardan 5'i çocuk 8 kişi "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" gerekçesiyle 3 Kasım 2014'te tutuklandı.

6 Ekim 2014'te IŞİD'in Kobanê'ye saldırılarını protesto eylemlerine katılanlara yönelik gözaltı operasyonları kapsamında Van'ın Çaldıran İlçesi'nde 4 Kasım 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekiplerinin gözaltına aldığı 4 kişiden Azad Çınarcı ve Fırat Çınarlı "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla tutuklandı.

Elazığ'da 5 Kasım 2014'te Fırat Üniversitesi'nde IŞİD saldırılarını protesto etmek isteyen öğrencilere aşırı sağcı grupların saldırması sonucu 2 öğrenci yaralandı.

6 Ekim 2014'te IŞİD'in Kobanê'ye saldırılarını protesto eylemlerine katılanlara yönelik gözaltı operasyonları kapsamında Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde 5 Kasım 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri 6 kişiyi gözaltına aldı.

Batman'da düzenlenen operasyonlarda da aynı gerekçeyle 6 kişi gözaltına alındı.

6 Ekim 2014'te IŞİD'in Kobanê'ye saldırılarını protesto eylemlerine katılanlara yönelik gözaltı operasyonları kapsamında Van'ın Erciş İlçesi'nde gözaltına alınan HDP ilçe örgütü eşbaşkanı İbrahim Siyahkaya 8 Kasım 2014'te tutuklandı.

Batman'da gözaltına alınan 6 kişiden Delil Doğan, Nevzat Akkoyun ve Hasan Tunç "yasadışı örgüt üyesi oldukları" gerekçesiyle 7 Kasım 2014'te tutuklandı.

İğdır'da 7 Kasım 2014'te polislerce gözaltına alınan Çetin Yiğit (25) aynı gün çıkarıldığı mah-

kemece “yasadışı eyleme katıldığı” gerekçesiyle tutuklandı.

Askerin açtığı ateş sonucu Kobanê sınırında vurularak yaşamını yitiren Kader Ortakkaya adına 7 Kasım 2014’te İstanbul’un Kadıköy İlçesi’nde anma töreni yapmak isteyen gruba gaz bombalarıyla saldıran polis 2 kişiyi gözaltına aldı.

6 Ekim 2014’te IŞİD’in Kobanê’ye saldırılarını protesto eylemlerine katılanlara yönelik gözaltı operasyonları kapsamında Iğdır’da 11 Kasım 2014’te düzenlenen operasyonda Fırat Bozkurt (18) ve Erşan Bozkurt (19) gözaltına alındı. Daha önce gözaltına alınan Agit Yelbakan da yine 11 Kasım 2014’te tutuklandı.

İzmir’in Torbalı İlçesi’ndeki eylemlere katıldıkları iddia edilen kişilerin evlerine 11 Kasım 2014’te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri 8 kişiyi gözaltına aldı.

Muş’ta 8 Ekim 2014’te düzenlenen eyleme katıldığı gerekçesiyle hakkında yakalama kararı bulunan Arif Sezgin (20) 11 Kasım 2014’te gözaltına alındıktan sonra aynı gün çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

7 Ekim 2014’te Siirt’in Kurtalan İlçesi’nde, IŞİD’in Kobanê’ye saldırılarını protesto eylemlerine katıldığı gerekçesiyle gözaltına alınan fakat “denetimli serbestlik” kararı verilerek serbest bırakılan Derviş Yılmaz 12 Kasım 2014’te imza vermek için gittiği karakolda gözaltına alındı. Mahkemeye sevk edilen Derviş Yılmaz tutuklandı.

Diyarbakır’da daha önce de gözaltına alınan fakat serbest bırakılan Abdullah Topdemir ile adı öğrenilemeyen bir kişi düzenlenen baskın sonucu yeniden gözaltına alındı.

Bitlis’in Tatvan İlçesi’nde düzenlenen operasyonla gözaltına alınan 10 kişiden Yılmaz Eskin, Burhan Hulagi ve Ahmet Beyhan aynı gün çıkarıldıkları mahkeme tarafından tutuklandı.

7 Ekim 2014’te Şanlıurfa’nın Viranşehir İlçesi’nde, IŞİD’in Kobanê’ye saldırılarını protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle 7 kişi polislerce 13 Kasım 2014’te gözaltına alındı.

7 Ekim 2014’te Van’ın Çaldıran İlçesi’nde, IŞİD’in Kobanê’ye saldırılarını protesto eylemlerine katıldığı gerekçesiyle gözaltına alınan belediye çalışanı Hakan Taş “yasadışı örgüt üyesi

olduğu” suçlamasıyla 15 Kasım 2014’te tutuklandı.

Şanlıurfa’nın Viranşehir İlçesi’nde, Kobanê’ye eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 7 kişiden 2’si “yasadışı örgüt propagandası yaptıkları” suçlamasıyla 16 Kasım 2014’te tutuklandı.

7 Ekim 2014’te Van’ın Çaldıran İlçesi’nde, IŞİD’in Kobanê’ye saldırılarını protesto eylemlerine katıldığı gerekçesiyle 15 Kasım 2014’te gözaltına alınan Orhan Ağaç “yasadışı örgüt üyesi olduğu” suçlamasıyla aynı gün çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

Muradiye İlçesi’nde ve köylerinde özel harekât ekiplerinin düzenlediği ev baskınlarında ise 2 kişi gözaltına alındı.

Ağrı’nın Taşlıçay İlçesi’nde ifade vermek üzere Emniyet Müdürlüğü’ne çağrılan İlhan Budak (37), Tahsin Taşdemir (42) ve Aydın Kuş (25) adlı 3 kişi “kamu malına zarar verdikleri” iddiasıyla gözaltına alındı. Tutak İlçesi’nde düzenlenen operasyonda ise 3 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

İstanbul’un Arnavutköy İlçesi’nde HDP ilçe binasından çıkan 2 kişi sivil polislerce gözaltına alındı.

7 Ekim 2014’te Diyarbakır’ın Silvan İlçesi’nde düzenlenen Kobanê’ye destek eylemine katıldığı gerekçesiyle gözaltına alınan Onur Kamiloğlu 18 Kasım 2014’te tutuklandı.

Aynı gerekçeyle Silvan Emniyet Müdürlüğü’nün düzenlediği ev baskınlarında ise 2 kişi, Kocaköy İlçesi’ndeki ev baskınlarında ise 4 kişi gözaltına alındı.

Ağrı’nın Patnos İlçesi’nde eylemlerde yer aldığı gerekçesiyle gözaltına alınan Vedat Durdu “yasadışı örgüt üyesi olduğu” iddiasıyla 18 Kasım 2014’te tutuklandı.

Hakkâri’nin Yüksekova İlçesi’nde ve köylerinde düzenlenen operasyonların ardından gözaltına alınan Rojbin Kırdar, Numan Bozkurt, Ferda Avcı ve Kerem Karagöz adlı 4 kişi de yine “yasadışı örgüt üyesi oldukları” iddiasıyla 18 Kasım 2014’te tutuklandı.

Ağrı’nın Patnos, Taşlıçay ve Tutak ilçelerinde “yasadışı eyleme katıldıkları” iddiasıyla polis

ekiplerinin 19 Kasım 2014'te düzenledikleri operasyonlarda toplam 17 kişi gözaltına alındı.

Diyarbakır'ın Kocaköy İlçesi'nde düzenlenen operasyonda gözaltına alınanlardan Mehmet Öztürk, Mehmet Vasfi Demircan, Hasan Filiz "kolluk kuvvetlerine mukavemet ettikleri" ve "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla 19 Kasım 2014'te tutuklandı.

Kobanê eylemlerinin ardından gözaltına alma ve tutuklamaya yönelik operasyonlar devam ediyor. Batman'da 20 Kasım 2014'te düzenlenen ev baskınlarında 8 kişinin gözaltına alındığı belirtildi.

Ağrı'nın Tutak İlçesi'nde "yasadışı eyleme katıldıkları" iddiasıyla gözaltına alınanlardan Ferdi Dinç (36) ve Kasım Şafi (37) "kamu malına zarar verdikleri" iddiasıyla 20 Kasım 2014'te tutuklandı.

Kobanê eylemlerinin ardından düzenlenen operasyonlarda gözaltına alınanlardan Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde 3 kişi, Batman'da 5 kişi ve Muş'ta 1 kişi "yasadışı örgüt üyesi oldukları" ve "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" iddiasıyla 21 Kasım 2014'te tutuklandı.

Diyarbakır'da özel harekât ekiplerinin düzenlediği operasyonlarda gözaltına alınan 12 kişiden Şeyhmus Çakar, Mustafa Çakar ve Aysel Baran adlı 3 kişi "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla 24 Kasım 2014'te tutuklandı.

Hakkâri'nin Çukurca İlçesi'nde 25 Kasım 2014'te ev baskınları düzenleyen özel harekât ekipleri 3 kişiyi gözaltına aldı.

Diyarbakır'ın Ergani İlçesi'nde 26 Kasım 2014'te düzenlenen operasyonda ise 6 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Ağrı'nın Tutak İlçesi'nde "yasadışı eyleme katıldıkları" iddiasıyla gözaltına alınanlardan İsmail Başboğa (24) ve Önder Tosun (18) "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla 25 Kasım 2014'te tutuklandı.

Hakkâri'nin Çukurca İlçesi'nde 26 Kasım 2014'te ev baskınları düzenleyen özel harekât ekiplerinin gözaltına aldığı 3 kişiden Fırat Çetinkaya ve Nihayi Çetin "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla aynı gün çıkarıldıkları mahkeme tarafından tutuklandı.

Van'ın Muradiye İlçesi'ndeki gösterilere katıldıkları gerekçesiyle haklarında yakalama kararı

çıkarılan Yavuz Gezer ile Fehmi Arslan 27 Kasım 2014'te gözaltına alındı.

Diyarbakır'ın Ergani İlçesi'ndeki gösterilere katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 5 kişi 29 Kasım 2014'te "yasadışı eyleme katıldıkları" suçlamasıyla tutuklandı.

Aynı gerekçeyle Diyarbakır'da gözaltına alınan 2 kişi de 30 Kasım 2014'te tutuklandı. Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde ise 2 çocuk eylemlerde yer aldıkları iddiasıyla gözaltına alındı.

Mardin'in Nusaybin İlçesi'ndeki gösterilere katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 2 çocuk 1 Aralık 2014'te "yasadışı eyleme katıldıkları" suçlamasıyla tutuklandı.

Diyarbakır'ın Silvan İlçesi'nde 1 Aralık 2014'te düzenlenen gösteriye müdahale eden polis ekipleri 6 kişiyi gözaltına aldı.

İstanbul'da 1 Aralık 2014'te Tünel Meydanı'ndan Galatasaray Meydanı'na yürüyüş yapmak isteyen gruba polisin saldırmaması sonucu 7 kişi gözaltına alındı, 2 kişi de yaralandı.

Ağrı'da 2 Aralık 2014'te düzenlenen gösterinin ardından ev baskınları düzenleyen polis ekipleri biri çocuk 3 kişiyi gözaltına aldı.

Diyarbakır'ın Silvan İlçesi'nde 1 Aralık 2014'te düzenlenen gösteriye müdahale eden polis ekiplerinin gözaltına aldığı 9 çocuğa "Kabahatler Yasası'na aykırı hareket ettikleri" gerekçesiyle 189'ar lira para cezası kesildi.

Kobanê'deki çatışmalarda yaşamını yitiren Jinda Delila (Fadime Demirkaya) adlı militan için 2 Aralık 2014'te Silvan'da düzenlenen cenaze törenine müdahale eden polis ekipleri 2 kişiyi gözaltına aldı.

Diyarbakır'da 3 Aralık 2014'te polisin düzenlediği eş zamanlı ev baskınları sonucu 10'u çocuk 24 kişi "eylemlerde yer aldıkları" gerekçesiyle gözaltına alındı. Gözaltında tutulan kişilerin olaylarda öldürülen HÜDA-PAR aktivisti 4 kişinin faili oldukları iddia edildi.

Siirt'te sabah saatlerinde düzenlenen operasyonda ise polisin 2 kişiyi gözaltına aldığı bildirildi.

Diyarbakır'da 3 Aralık 2014'te polisin düzenlediği eş zamanlı ev baskınları sonucu gözaltına alınan 10'u çocuk 24 kişiden biri çocuk 8 kişi çıkarıldıkları mahkemece 5 Aralık 2014'te tutuklandı. Gözaltına alınan kişilerin olaylarda öldü-

rülen HÜDA-PAR aktivisti 4 kişinin faili oldukları iddia edilmişti.

Aynı gerekçeyle 6 Aralık 2014'te yine Diyarbakır'da düzenlenen operasyonda gözaltına alınan 24 kişiden ise 17'si çıkarıldıkları mahkemece 8 Aralık 2014'te tutuklandı.

Siirt'te düzenlenen operasyonlarda gözaltına alınan 5 kişiden 3'ü "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 6 Aralık 2014'te tutuklandı.

Mardin'in Derik İlçesi'ndeki eylemlere katıldıkları iddiasıyla gözaltına alınan A.M.Y. (17) ve A.A. (16) adlı çocuklar, "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla 9 Aralık 2014'te tutuklandı.

Erzurum'un Karayazı İlçesi'nde ve Bitlis'in Hizan İlçesi'nde polislerin düzenledikleri baskınlarda toplam 31 kişi gözaltına alındı. Karayazı'da gözaltına alınan 15 kişiden 9'u aynı gün çıkarıldıkları mahkeme tarafından "yasadışı örgüt üyesi olmak"la suçlanarak tutuklandı.

Bitlis'in Hizan İlçesi'nde polislerin düzenledikleri baskınlarda gözaltına alınan 16 kişiden 11'i çıkarıldıkları mahkeme tarafından 10 Aralık 2014'te "yasadışı örgüt propagandası yapmak"la suçlanarak tutuklandı.

Aynı gerekçeyle Van'ın Muradiye İlçesi'nde gözaltına alınan Kutbettin Demir de yine çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

Kobanê eylemlerine katılanlara yönelik gözaltı operasyonlarını sürdüren polis ekipleri 11 Aralık 2014'te bu gerekçeyle Erzurum'un Hınıs İlçesi'nde Melih Özkul'u gözaltına aldı.

Muş'un Varto İlçesi'nde gözaltına alınan biri çocuk 7 kişi de "yasadışı örgüt üyesi oldukları", "yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işledikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevli polise direndikleri" iddialarıyla 11 Aralık 2014'te tutuklandı.

Kobanê eylemlerine katılanlara yönelik gözaltı operasyonlarını sürdüren polis ekipleri 12 Aralık 2014'te bu gerekçeyle Batman'ın Gercüş İlçesi'nde 4 kişiyi, Ağrı'nın Tutak İlçesi'nde ise 3 kişiyi gözaltına aldı.

Tutak'ta gözaltına alınan 3 kişiden İlhan Özkartal (37) ve Turan Aydın (36), "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" iddiasıyla 13 Aralık 2014'te tutuklanarak Ağrı M Tipi Cezaevi'ne gönderildi.

14 Aralık 2014'te de İstanbul'da HDP Arnavutköy İlçe Örgütü yöneticisi Yavuz Kahraman, Van'da ise arasında HDP Edremit İlçe Örgütü Eş Başkanı Recep Gültepe'nin bulunduğu 4 kişi gözaltına alındı.

Mersin'in Tarsus İlçesi'nde 15 Aralık 2014'te ev baskını düzenleyen polis ekipleri, Hüseyin Çiçek adlı kişiyi, Erzurum'un Hınıs İlçesi'nde ise İbrahim Güzelbaba'yı gözaltına aldı.

Hüseyin Çiçek aynı gün çıkarıldığı mahkeme tarafından "yasadışı örgüt üyesi olduğu" iddiasıyla tutuklandı.

Kobanê eylemlerine katılanlara yönelik operasyonlar kapsamında Ağrı'nın Tutak İlçesinde gözaltına alınan İlyas Bilici (29) yasadışı örgüt propagandası yaptığı" iddiasıyla 16 Aralık 2014'te tutuklandı.

Mardin'in Derik İlçesi'nde 15 Aralık 2014'te ev baskını düzenleyen polis ekiplerinin gözaltına aldığı Mehmet Geyikoğlu aynı gün çıkarıldığı mahkeme tarafından "yasadışı örgüt üyesi olduğu" suçlamasıyla tutuklandı.

Kobanê eylemlerine katılanlara yönelik operasyonlar kapsamında Muş'un Malazgirt İlçesi'nde gözaltına alınan Bülent Tunç "yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işlediği" ve "yasadışı örgüt propagandası yaptığı" iddiasıyla 17 Aralık 2014'te tutuklandı.

Kobanê eylemlerine katılanlara yönelik operasyonlar kapsamında Van'ın Muradiye İlçesi'nde 18 Aralık 2014'te Gönderme Köyü'ne baskın düzenleyen askerler İrfan Kuşçu'yu gözaltına aldı.

Mardin'in Artuklu İlçesi'nde gözaltına alınan 6 kişiden 4'ü "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" iddiasıyla 18 Aralık 2014'te tutuklandı.

Kobanê eylemlerine katılanlara yönelik operasyonlar kapsamında Bitlis'in Ahlat İlçesi'nde 22 Aralık 2014'te baskın düzenleyen polislerin gözaltına aldığı 7 kişiden 3'ü aynı gün çıkarıldıkları mahkeme tarafından "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" iddiasıyla tutuklandı.

Kobanê eylemlerine katılanlara yönelik operasyonlar kapsamında Siirt'te 23 Aralık 2014'te operasyon düzenleyen polis ekipleri Siirt Üniversitesi öğrencisi Şükran Saygılı ve Muzaffer Ongullu'yu gözaltına aldı.

Kobanê eylemlerine katılanlara yönelik operasyonlar kapsamında Bitlis'in Ahlat İlçesi'nde 24 Aralık 2014'te baskın düzenleyen polislerin gözaltına aldığı 9 kişiden 5'i aynı gün çıkarıldıkları mahkeme tarafından "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları", "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" ve "yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işledikleri" iddialarıyla tutuklandı.

Diyarbakır'da 24 Aralık 2014'te polisin düzenlediği ev baskını sonucu gözaltına alınan M.A., Diyarbakır'da çıkan olaylarda öldürülen HÜDAPAR aktivisti 4 kişinin faillerinden olduğu iddiasıyla çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandı.

Siirt'te 6-8 Ekim 2014 tarihlerindeki Kobanê'ye destek eylemlerine katıldığı gerekçesiyle gözaltına alınan Vedat Oktay "yasadışı örgüt üyesi olduğu" iddiasıyla 25 Aralık 2014'te tutuklandı.

Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde düzenlenen operasyon sonucu, Kobanê eylemleri sürecinde Fahad İbrahim Aldwarij ve Abdullah Muhammed Latif'in öldürülmesi olayıyla bağlantıları oldukları iddiasıyla gözaltına alınan 16 kişiden Yavuz Aral, Mehmet Gültekin, Abdülkadir Hüday'ın tutuklandığı 27 Aralık 2014'te öğrenildi.

Mardin'in Mazıdağı İlçesi'nde 29 Aralık 2014'te düzenlenen operasyonda 2'si çocuk 7 kişi gözaltına alındı.

2. KÜRT SİYASAL HAREKETİ KAPSAMINDA YAPILAN GÖSTERİLER ve MÜDAHALELER

Ölen	Yaralanan	Gözaltı	Tutuklama
-	263	433	32

* Fransa'nın başkenti Paris'te 9 Ocak 2013'te PKK üyeleri Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez'in faili meçhul şekilde öldürülmesini protesto etmek amacıyla cinayetlerin yıldönümü olan 10 Ocak 2014'te Diyarbakır'ın Silvan İlçesi'nde eylem yapmak isteyen gruba müdahale eden polis ekiplerinin gözaltına aldığı 2 çocuktan Y.M. (16) "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettiği" suçlamasıyla tutuklandı.

9 Ocak 2014'te İstanbul'un Beyoğlu İlçesi'nde Fransa'nın İstanbul Başkonsolosluğu önünde eylem yapmak isteyen HDP Eş Başkanı Sebahat Tuncel'in de bulunduğu gruba polis ekiplerinin biber gazı ve basınçlı suyla müdahale etmesi sonucu üç kadın yaralandı, üç kişi de gözaltına alındı.

* Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde 28 Şubat 2014'te, karakol yapımını protesto eden halka askerî birliğin ve polis ekiplerinin plastik mermilerle saldırması sonucu 3 kişi yaralandı.

* İstanbul'un Fatih İlçesi'nde Demokratik Yurtsever Öğrenci Meclisi tarafından hak ihlallerine karşı kurulan çadıra 2 Mart 2014'te gaz bombaları ve plastik mermilerle baskın düzenleyen polis ekipleri 8 kişiyi gözaltına aldı.

* Hakkâri'nin Üzümcü Köyü yakınlarında yapımına başlanan karakol/kalekol inşaatını protesto etmek amacıyla 7 Nisan 2014'te Kato Dağı eteklerinde eylem yapmak isteyen gruba askerî birliklerin saldırması sonucu 4 kişi yaralandı.

* Çeşitli kentlerdeki seçim sonuçlarında hile yapıldığı iddialarını 8 Nisan 2014'te Şırnak'ta protesto eden gruba polis ekiplerinin saldırdığı esnada başına gaz fişegi kapsülü isabet eden Polat Tekinalp (19) yaralandı.

* Irak yönetiminin Rojava sınırına geçişleri engellemek amacıyla kazdığı 600 km'lik hendekleri Van'da 13 Nisan 2014'te protesto eden gruba polis ekipleri müdahale etti. Gaz bombaları ve basınçlı suyla yapılan müdahale sonunda 4 çocuk gözaltına alındı.

* Tunceli'nin Tüllük Köyü'nde yapımı devam eden kalekol inşaatının yapımına tepki göstermek amacıyla 26 Nisan 2014'te inşaat alanına doğru yürüyüş yapan gruplara askerî birliklerin saldırmaması sonucu biri ağır 3 kişi gaz bombası kapsüllerinin isabet etmesi sonucu yaralandı.

* Diyarbakır'ın Lice İlçesi'ne bağlı Abalı Köyü'ndeki kalekol inşaatını protesto etmek amacıyla 26 Nisan 2014'te yürüyüş yapan gruplara jandarma ekiplerinin gaz bombaları ve basınçlı suyla saldırmaması sonucu çıkan çatışmalarda 9 asker yaralandı, 2 uzman çavuş da göstericiler tarafından alıkondu.

* Rojava sınırına kazılan hendekleri protesto etmek amacıyla Van'da 27 Nisan 2014'te yürüyüş yapan gruba basınçlı su ve gaz bombalarıyla müdahale eden polis ekipleri 10 kişiyi darp ederek gözaltına aldı.

* Hakkâri, Diyarbakır ve Tunceli'de yapımları devam eden karakol/kalekol inşaatlarını protesto etmek amacıyla Van'da 4 Mayıs 2014'te gösteri düzenleyen gruba polis ekipleri müdahale etti. Gaz bombaları ve basınçlı suyla yapılan müdahale sonunda 12 çocuk darp edilerek gözaltına alındı.

Aynı gerekçeyle Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde 30 Mayıs 2014'te, Diyarbakır-Bingöl karayolunu trafiğe kapatan gruplara asker, polis ve özel harekât timlerinin müdahale ettiği esnada vücutlarına gaz bombası fişegi isabet eden 4 kişi yaralandı.

3 Haziran 2014'te ise Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde yürüyüş yapan gruba basınçlı su ve gaz bombalarıyla müdahale eden polis ekiplerinin kullandığı gaz bombalarından birinin isabet ettiği N.C. (13) başından yaralandı.

Kalekol inşaatlarını protesto etmek amacıyla Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde devam eden yol kapatma eylemine destek vermek amacıyla 4 Haziran 2014'te Silvan İlçesi'nde yürüyüş yapan gruba basınçlı su ve gaz bombalarıyla müdahale etmesi sonucu Silvan Mücadele Gazetesi muhabiri Ferhat Parlak başına gaz bombası kapsülü isabet etmesi nedeniyle yaralandı.

5 Haziran 2014'te askerî birliklerin basınçlı su ve gaz bombalarıyla müdahale etmesi sonucu bir kişi başına isabet eden gaz bombası kapsülüyle

yaralandı. Müdahale nedeniyle çıkan olaylar sırasında bir asker de yaralandığı öğrenildi.

6 Haziran 2014'te Silvan İlçesi'nde yürüyüş yapan gruba polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu gözaltına alınan 5 kişiden Hanifi Katkat ve Serdar Çeliktemel "görevli polis memuruna mukavemet ettikleri" iddiasıyla 7 Haziran 2014'te tutuklandı.

Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde asker in açtığı ateş sonucu 2 kişinin öldürülmesiyle sonuçlanan saldırıyı protesto etmek amacıyla 9 Haziran 2014'te Kocaeli Üniversitesi'nde İletişim Fakültesi'nin işgal ederek eylem yapan öğrencilere Rektörlüğün çağrısıyla müdahale eden polis ekipleri 20 öğrenciyi darp ederek gözaltına aldı.

* Ağrı'nın Doğubayazıt İlçesi'nde 9 Haziran 2014'te kalekol inşaatlarını protesto eden gruba müdahale eden polis ekipleri 10 kişiyi gözaltına aldı.

* Lice'de askerlerin açtığı ateş sonucu 2 kişinin yaşamını yitirmesini protesto etmek amacıyla Tunceli'de 9 Haziran 2014'te eylem yapan grubun dağılmasının ardından sokak aralarında kimlik kontrolü yapan polis ekipleri 9 kişiyi gözaltına aldı.

* Kalekol inşaatlarını ve kolluk kuvvetlerinin protestocu gruplara yönelik müdahalelerini protesto etmek amacıyla 8 Haziran 2014'te Batman'da eylem yapan gruba polis ekiplerinin gaz bombalarıyla müdahale etmesi sonucu 8 kişi gözaltına alınırken, müdahaleyi engellemek isteyen BDP İl Eşbaşkanı Serdar Atalay polislerce darp edildi.

* Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde devam eden yol kapatma eylemine destek vermek için 8 Haziran 2014'te Silvan İlçesi'nde yürüyüş yapan gruba polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu gözaltına alınan Ş.T. ve B. M. adlı çocuklar "yasadışı örgüt adına eylem yaptıkları", "kamu malına zarar verdikleri" ve "patlayıcı madde taşıdıkları" suçlamalarıyla 9 Haziran 2014'te tutuklandılar.

* Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde asker in açtığı ateş sonucu 2 kişinin öldürülmesiyle sonuçlanan saldırıyı protesto etmek amacıyla 10 Haziran 2014'te Muş'un Varto İlçesi'nde yol kapatma eylemi yapan gruba kolluk kuvvetlerinin gaz bombası, plastik mermi ve basınçlı suyla saldırmaması sonucu gaz bombası kapsülü isabet eden 4

kişi yaralandı. Yaralılardan ikisinin durumunun ağır olduğu öğrenildi.

* Lice'de askerlerin açtığı ateş sonucu 2 kişinin yaşamını yitirmesini protesto etmek amacıyla Tunceli'de 9 Haziran 2014'te eylem yapan grubun dağılmasının ardından sokak aralarında kimlik kontrolü yapan polis ekiplerinin gözaltına aldığı 9 kişiden 3'ü "yasadışı örgüt üyesi oldukları", "kamu malına zarar verdikleri", "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" ve "görevli memura mukavemet ettikleri" suçlamalarından 11 Haziran 2014'te tutuklandı.

* Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde devam eden yol kapatma eylemine destek vermek için 10 Haziran 2014'te Bismil İlçesi'nde yürüyüş yapan gruba polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu gözaltına alınan 3'ü çocuk 7 kişi "yasadışı örgüt adına eylem yaptıkları" suçlamasıyla 11 Haziran 2014'te tutuklandı.

* Kalekol inşaatlarına karşı Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde devam eden yol kapatma eylemine 14 Haziran 2014'te kolluk kuvvetlerinin müdahale etmesi sonucu bir kişi kolundan vurularak yaralandı.

* Şanlıurfa'da 14 Haziran 2014'te Harran Üniversitesi'nin mezuniyet töreni dolayısıyla düzenlenen yürüyüşte "siyasi tutsaklar onurumuzdur" yazılı tişörtlerle ve "Lice'den Meskan'a direniş devam" pankartıyla yürümek isteyen öğrencilere polis ekipleri ve özel güvenlik görevlileri biber gazı ve coplarla müdahale etti. Kolluk kuvvetlerinin müdahale sonucu 2 öğrenci yaralandı.

* Lice'de devam eden kalekol inşaatlarını protesto eylemlerine destek vermek amacıyla 13 Haziran 2014'te Tunceli'de düzenlenen eyleme müdahale eden polis ekipleri 13 kişiyi gözaltına aldı.

* Kalekol inşaatlarına karşı yol kapatma eylemi yapan gruplara karşı kolluk kuvvetlerinin müdahalesini protesto etmek amacıyla İstanbul'da 14 Haziran 2014'te İstiklal Caddesi'nde eylem yapan gruba müdahale eden polis ekipleri HDP üyesi 3 kişiyi gözaltına aldı.

* Adana'da 15 Haziran 2014'te polis aracından atıldığı iddia edilen patlayıcının isabet ettiği İbrahim Aras'ın (15) öldürülmesini Mersin'de 16 Haziran 2014'te kendilerini okul kapısına zincir-

leyerek protesto eden 4 lise öğrencisi polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.

* 16 Haziran 2014'te Adana'da İbrahim Aras için kurulan taziye çadırına ziyarete gelenlere gaz bombaları, plastik mermi ve basınçlı suyla saldırıran polis ekipleri 3 kişiyi gözaltına aldı.

* Van'ın Başkale İlçesi'ne bağlı Dirişik Mezrası'nda HPG militanı bir kişinin çıkan çatışmada öldürülmesini 4 Temmuz 2014'te Van'da protesto eden gruba polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu 5 kişi yaralandı, 12 kişi de gözaltına alındı.

* IŞİD'in Rojava'ya düzenlediği silahlı saldırılara karşı 17 Temmuz 2014'te Diyarbakır'da düzenlenmek istenen protesto gösterisine polis ekipleri biber gazı ve basınçlı suyla müdahale ederek grubu dağıttı.

* Şanlıurfa'nın Suruç ve Birecik İlçesi'nde 19 Temmuz 2014'te, IŞİD'in saldırısı altında olan Rojava'daki Kobanê Kenti'ne destek vermek amacıyla sınıra kurulan çadırlara kolluk kuvvetleri gaz bombaları ile saldırı düzenledi. Askerler tarafından çadırların yakıldığı saldırı sonucu gaz bombası kapsülü isabet eden 3'ü ağır 10 kişi yaralandı.

Ağır yaralılardan Sadık Aydın'ın (25) hayatı tehlikesinin bulunduğu, Şirin Abak'ın (45) durumunun ciddiyetini koruduğu, diğer ağır yaralı Jin Haber Ajansı (JİNHA) muhabiri Şehriban Aslan'ın da yoğun bakım ünitesinde tutulduğu öğrenildi.

* Irak Şam İslam Devleti adlı örgütün Irak'ın Musul Kenti'nin sınırları içinde yer alan Şengal Dağı bölgesinde yaşayan Ezidilere yönelik 2 Ağustos 2014'ten bu yana gerçekleştirdiği ve yüzlerce Ezidi'nin yaşamını yitirmesine neden olan saldırıları protesto etmek amacıyla 8 Ağustos 2014'te Van'ın Çaldıran İlçesi'nde yürüyüş düzenlendi.

Yürüyüş sonunda basın açıklaması yapmak isteyen gruba polis ekiplerinin gaz bombası, basınçlı su ve plastik mermilerle müdahale etmesi sonucu gözüne gaz bombası fişegi isabet eden Erdal Akçik ağır yaralandı.

* Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde Mahsum Korkmaz'ın heykelini yıkmak için gelen askerlerin ateş açması sonucu bir kişinin ölümüne neden olan olayları protesto etmek için 21 Ağustos

2014'te Bingöl'ün Karlıova İlçesi'nde yapılan basın açıklamasına polis ve jandarma ekiplerinin müdahale etmesi sonucu 6 kişi yaralandı.

* Diyarbakır'ın Sur İlçesi'ne bağlı Fiskaya Sertti'nde Lice'deki olaylar nedeniyle 21 Ağustos 2014'te düzenlenen gösteriye müdahale eden polis ekiplerinin eylemcilere ateş açması sonucu Ömer Ekici adlı kişi ağır yaralandı.

* Lice'deki olayları protesto etmek amacıyla 22 Ağustos 2014'te Muş'un Varto İlçesi'nde yol kesme eylemi yapan gruplara askerlerin gerçek mermili silahlarla ateş açması sonucu 10 kişi yaralandı.

* Erzurum'da 24 Ağustos 2014'te IŞİD saldırılarından kaçan Şengal halkına yardım için kurulan standı polis ekipleri saldırdı. Standı tahrip eden polisler, iki öğrenciyi darp ederek gözaltına almak istedi. Standı açan Eftelya Kültür Sanat Derneği yöneticilerinin yaptıkları görüşmeler sonucu gözaltına alınmak istenen iki öğrenci serbest bırakıldı.

* Elazığ'ın Karakoçan İlçesi'nde 2 Eylül 2014'te düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında "kalekol inşaatlarına yönelik protesto gösterilerine katıldıkları" gerekçesiyle Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Karakoçan Gençlik Meclisi üyesi 6 kişi polislerce gözaltına alındı.

* İstanbul'un Esenyurt İlçesi'ne bağlı Kırac Mahallesi'nde Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Gençlik Meclisi'nin Abdullah Öcalan'ın serbest bırakılması talebiyle kurduğu çadıra 4 Eylül 2014'te baskın düzenleyen polis ekipleri 18 kişiyi gözaltına aldı.

* Erzurum Hınıs İlçesi'nde 4 Eylül 2014'te özel harekât ekiplerinin düzenlediği ev baskınları sonucu "çeşitli tarihlerde düzenlenen gösterilere katıldıkları" gerekçesiyle 11 kişi gözaltına alındı.

* Kürtçe eğitimin yer almaması nedeniyle 15 Eylül 2014'te başlayan yeni eğitim-öğretim dönemini boykot etme çağrıları üzerine 13 Eylül 2014'te Diyarbakır'da yapılan gösteriye polis ekipleri müdahale etti. Gerçek mermili silahların da kullanıldığı eylemde polisin müdahalesi sonucu 2 kişi vurularak yaralandı, 4 kişi de gözaltına alındı.

* Hakkâri'de 13 Eylül 2014'te yapılan ev baskınında gözaltına alınan Seyvan Kaya (18), çıkarıldığı mahkemece "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri

Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettiği" ve "görevli polise mukavemette bulunduğu" iddialarıyla 14 Eylül 2014'te tutuklandı.

* Diyarbakır'da Kürtçe eğitim vermesi amacıyla açılan fakat 15 Eylül 2014'te mühürlenmiş Ferzad Kemanger İlkokulu'nu 16 Eylül 2014'te yeniden kullanıma açan ve eylem yapan halka polis ekipleri müdahale etti. Gaz bombası ve basınçlı su kullanan ve öğrencilerle velileri darp eden polis ekipleri okul çevresinde toplanan kalabalığı dağıttı.

Ferzad Kemanger Eğitime Destekevi'ni 17 Eylül 2014'te yeniden kullanıma açan ve eylem yapan halka polis ekipleri müdahale etti.

Gaz bombası, cop ve basınçlı suyun kullanıldığı müdahale sonunda bina yeniden mühürlenirken polisin de 41 kişiyi gözaltına aldığı bildirildi.

* IŞİD saldırılarının devam ettiği Suriye'nin Rojava Bölgesi'nde bulunan Kobanê Kantonu'nda yaşayan Kürtlere destek olmak amacıyla Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ne bağlı Edmanik Köyü'nde çadır kurarak eylem yapan gruplara 21 Eylül 2014'te kolluk kuvvetleri gün boyu müdahale etti.

Yoğun gaz bombasının ve gerçek mermili silahların kullanıldığı müdahale sonucu 100 kişinin yaralandığı ifade edildi.

Aynı amaçla Gaziantep'te 21 Eylül 2014'te Demokratik Bölgeler Partisi tarafından organize edilen eyleme de polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu 5 kişi yaralandı.

Edmanik Köyü'nde çadır kurarak eylem yapan gruplara kolluk kuvvetleri 22 Eylül 2014'te de müdahale etti.

Gaz bombasının, basınçlı suyun ve gerçek mermili silahların kullanıldığı müdahale sonucu ise 15 kişinin yaralandığı, 21 kişinin de gözaltına alındığı öğrenildi.

Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ne bağlı Dewşen Köyü'nde sınır nöbeti tutma eylemi yapan gruplara kolluk kuvvetleri 23 Eylül 2014'te müdahale etti.

Gaz bombasının, basınçlı suyun ve gerçek mermili silahların kullanıldığı müdahale sonucu 9 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

Şırnak'ın Cizre İlçesi'ndeki eyleme de polisin müdahale etmesi sonucu ise 2 çocuk gaz bombası fişegiyle yaralandı.

* Şırnak'ın Uludere İlçesi'nde 28 Aralık 2011'de Türk Silahlı Kuvvetleri'nde gerçekleştirilen Roboski katliamının 1000. Günü dolayısıyla 23 Eylül 2014'te yakınlarını bombalandıkları 15 nolu sınır taşının yakınlarında anmak isteyen ailelere, askerî birlikler müdahale etti.

Öldürülen 34 kişinin yakınlarına gaz bombası atan askerlerin müdahalesi nedeniyle anma yapılamadan eylem sonlandırıldı.

* İzmir'de 28 Eylül 2014'te HDP tarafından Kobanê halkıyla dayanışmak amacıyla düzenlenen yürüyüşe polislerin gaz bombaları ve basınçlı suyla saldırması sonucu 8 kişi yaralandı, 9'u çocuk 26 kişi de gözaltına alındı.

İstanbul'un Esenyurt İlçesi'nde aynı gerekçeyle düzenlenen eyleme polislerin gerçek mermili silahla müdahale etmesi sonucu ise Tanju Aydemir adlı kişi yaralandı. Müdahalede İbrahim Tanış'ın da plastik mermi ile yaralandığı öğrenildi.

* 27 Eylül 2014'te, DAİŞ/İŞİD'e silah yardımı yapıldığı iddia edilen Diyarbakır'ın Ergani İlçesi'ndeki mühimmat deposuna yürümek isteyen gruba müdahale eden polislerin gözaltına aldığı 28 kişiden üçü "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 28 Eylül 2014'te tutuklandı.

* Van'ın İpekyolu İlçesi'nde 25 Eylül 2014'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleriyle özel harekât ekiplerinin düzenlediği ev baskını sonucu gözaltına alınan Hozan Işık (18) "çeşitli tarihlerde düzenlenen eylemlere katıldığı" gerekçesiyle 27 Eylül 2014'te tutuklandı.

* Kobanê halkıyla dayanışmak ve DAİŞ/İŞİD üyelerinin Türkiye sınırından geçişlerini engellemek amacıyla Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ndeki Rojava sınırının bulunduğu bölgede insan zinciri eylemi başlatıldı.

Eyleme destek olmak için çeşitli kentlerden Yumurタルık Köyü'nde bulunan sınırı yürümek isteyen gruplara kolluk kuvvetleri gaz bombaları ve basınçlı suyla saldırdı.

Saldırıya rağmen sınırın karşı tarafına geçmeye çalışan onlarca kişiye ise askerlerin "yasadışı şekilde sınırı geçtikleri" gerekçesiyle 1500'er TL para cezası kestiği öğrenildi. Müdahale sonucu 55 kişi gözaltına alındı.

İzmir'de 26 Eylül 2014'te Ege Üniversitesi öğrencilerinin Kobanê halkına yönelik saldırıları protesto etmek için yaptığı açlık grevi eylemine

polislerin müdahalesi sonucu 22 kişi gözaltına alındı.

Kobanê halkıyla dayanışmak ve DAİŞ/İŞİD üyelerinin Türkiye sınırından geçişlerini engellemek amacıyla Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'ndeki Rojava sınırının bulunduğu bölgede başlatılan insan zinciri eylemine kolluk kuvvetleri 29 Eylül 2014'te de saldırdı.

Saldırı sonucu başından gaz bombası fişegiyle yaralanan Kobanêli Cemile Süleyman'ın yaralı olarak Şanlıurfa'ya getirildiği öğrenildi.

Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'nde 29 Eylül 2014'te, DAİŞ/İŞİD saldırılarına karşı Kobanê halkıyla dayanışmak amacıyla yapılmak istenen miting Valilik kararıyla engellendi.

* Batman'da 21 Ekim 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri 13 kişiyi gözaltına aldı. Operasyonun gerekçesine yönelik açıklama yapılmadı.

* Erzurum'da 21 Ekim 2014'te Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabiri Mensur Küçükçarga'nın evini basan polis ekipleri aynı zamanda Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü öğrencisi olan Mensur Küçükçarga'yı gerekçe göstermeksizin gözaltına aldı.

Mensur Küçükçarga "yasadışı gösteriye katıldığı" iddiasıyla 22 Ekim 2014'te tutuklandı.

* Iğdır'da 28 Ekim 2014'te özel harekât ekiplerinin düzenledikleri ev baskınları sonucu "çeşitli tarihlerde düzenlenen gösterilere katıldıkları" iddiasıyla biri çocuk 5 kişi gözaltına alındı.

* Ağrı'nın Doğubayazıt İlçesi'nde 28 Ekim 2014'te ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri 3 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun hangi gerekçeyle yapıldığına dair açıklama yapılmadı.

* Iğdır'da özel harekât ekiplerinin düzenledikleri ev baskınları sonucu "çeşitli tarihlerde düzenlenen gösterilere katıldıkları" iddiasıyla gözaltına alınan biri çocuk 5 kişiden K.D. 30 Ekim 2014'te çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandı.

* Sakarya'da 4 Kasım 2014'te üniversite öğrencilerinin evlerine baskın düzenleyen polis ekipleri "Yurtsever Demokratik Gençlik üyesi oldukları" gerekçesiyle Suat Sansür, Umut Can ve Vedat Özgün'ü gözaltına aldı.

* Ağrı'nın Patnos İlçesi'nde 11 Kasım 2014'te ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri "çeşitli tarihlerde düzenlenen eylemlerde yer aldıkları" iddiasıyla 5'i çocuk 8 kişiyi gözaltına aldı.

* Erzurum'da 11 Kasım 2014'te özel harekât ekipleri tarafından düzenlenen ev baskınları sonucu Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) çalışanları Erkan Karayel ve Sedat Yıldız'ın da arasında bulunduğu 8 kişi gözaltına alındı. Operasyonun gerekçesine dair açıklama yapılmadı.

8 kişiden Sedat Yıldız ile İmdat Candan kalekol yapımlarına karşı 9 Haziran 2014'te düzenlenen eyleme katıldıkları gerekçesiyle aynı gün tutuklandı.

Gözaltına alınan 8 kişiden Fırat Aydın ve Orhan Gündüz de kalekol yapımlarına karşı 9 Haziran 2014'te düzenlenen eyleme katıldıkları gerekçesiyle tutuklandı. Operasyonda tutuklananların sayısı 4'e yükseldi.

* Ağrı'nın Patnos İlçesi'nde ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin "çeşitli tarihlerde düzenlenen eylemlerde yer aldıkları" iddiasıyla gözaltına aldığı 8 kişiden Azad Pala (20) ile Metin Özdek (35), "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" ve "kamu malına zarar verdikleri" suçlamasıyla 12 Kasım 2014'te tutuklandı.

* Diyarbakır'ın Silvan İlçesi'nde 24 Kasım 2014'te, DBP Gençlik Meclisi tarafından PKK'nin 36. kuruluş yıldönümünü kutlamak için yapılacak istenen yürüyüşe polisin müdahale etmesi sonucu çıkan çatışma sonucu bir yakınlarının vefatı nedeniyle olay yerinde bulunan Mehmet Şerif Turan (35) mermiyle, Abdullah Turan ise isabet eden bir cisimle yaralandı.

Van'da 27 Kasım 2014'te Yüzyüncü Yıl Üniversitesi'nde PKK'nin 36. kuruluş yıldönümünü kutlamak için yapılmak istenen yürüyüş öncesinde üniversite girişinde kimlik kontrolü yapan polis 2 öğrenciyi darp ederek gözaltına aldı.

Ankara'nın Mamak İlçesi'nde 28 Kasım 2014'te, PKK'nin 36. kuruluş yıldönümünü kutlamak için yapılmak istenen yürüyüşe polisin müdahale etmesi sonucu 14 kişi gözaltına alındı.

Diyarbakır'ın Sur İlçesi'ndeki eyleme gerçek mermili silahlarla müdahale eden polisin açtığı ateş sonucu ise bir kişi yaralandı.

Van'da 3 Aralık 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri, PKK'nin 36. kuruluş yıldönümünü etkinliklerine katıldıkları gerekçesiyle 15 öğrenciyi gözaltına aldı.

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 8 Aralık 2014'te, IŞİD'in Kobanê'ye yönelik saldırılarını protesto etmek amacıyla Şırnak'ın Cizre ilçesinde Yurtsever Devrimci Genç Kadın Hareketi (YDGK-H) tarafından düzenlenen yürüyüşte polisin attığı gaz bombası sonucu A.E. (9) ve S.U. (11) adlı çocuklar yaralandı.

* Diyarbakır'ın Dicle İlçesi'nde 9 Aralık 2014'te ev baskını düzenleyen polis ekipleri "PKK militanlarına ait mezarlığın açılışına katıldığı" gerekçesiyle Cihan Biroğlu adlı kişiyi gözaltına aldı.

Ağrı'nın Göle İlçesi'nde 11 Aralık 2014'te PKK militanlarına ait mezarlığın açılışına katılan gruba müdahale eden polis ekipleri 19 kişiyi gözaltına aldı.

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 14 Aralık 2014'te, son dönemde yoğunlaşan gözaltı operasyonlarını protesto etmek için düzenlenen eyleme polisin gerçek mermili silahlarla müdahale etmesi sonucu Metin Bayar (19) adlı kişi yüzüne isabet eden kurşunla yaralandı.

* Ağrı'nın Göle İlçesi'nde 15 Aralık 2014'te ev baskını düzenleyen polis ekipleri, "PKK militanlarına ait mezarlığın açılışına katıldığı" gerekçesiyle Mehmet Zülfü Tuna'yı gözaltına aldı.

* Hakkâri'de yakın bir zamanda polisin açtığı ateş sonucu yaşamını yitiren Abdülkadir Çakmak ve Rojhat Özdel için 18 Aralık 2014'te düzenlenen protesto gösterisine müdahale eden polis ekipleri 3 kişiyi gözaltına aldı.

* Bingöl'de 25 Aralık 2014'te ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri Bingöl Üniversitesi öğrencisi 9 kişiyi darp ederek gözaltına aldı.

Öğrencilerine yönelik gözaltı operasyonlarını protesto etmek için aynı gün İl Emniyet Müdürlüğü'ne yürümek isteyen öğrencilere polis ekipleri biber gazı ve basınçlı suyla müdahale etti. Müdahalede 4 öğrenci yaralanırken, 3 öğrenci ile DBP İl Örgütü Başkanı Mervan Temiz de gözaltına alındı.

* Roboski Katliamı'nın (28 Aralık 2011) yıldönümü dolayısıyla İstanbul'da 26 Aralık 2014'te Anadolu Adliyesi önünde pankart açan Halkların

Demokratik Kongresi (HDK) Kadıköy Gençlik Meclisi üyesi 3 kişi gözaltına alındı.

İzmir'in Buca İlçesi'nde 27 Aralık 2014'te düzenlenen anma etkinliğine müdahale eden polis ekipleri 20 kişiyi gözaltına aldı.

Gaziantep'te 28 Aralık 2014'teki anmaya polisin müdahalesi sonucu ise 12 kişi gözaltına alındı.

* Bingöl'de ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin gözaltına aldığı Bingöl Üniversitesi öğrencisi 9 kişiden DBP İl Örgütü Yöneticisi Ferhat Özek, M. Şirın

Baycu, Mustafa Kaya, Jiyan Tanrısever "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" iddiasıyla 26 Aralık 2014'te tutuklandı.

* Şırnak'ın Uludere İlçesi'nin Roboski Köyü'nde çoğu çocuk 34 kişinin Türk Silahlı Kuvvetlerine ait savaş uçaklarınca sınırdan bombalanarak öldürüldüğü Roboski Katliamı'nın (28 Aralık 2011) yıldönümü dolayısıyla Gaziantep'teki anmaya polisin müdahalesi sonucu gözaltına alınan 12 kişiden HDP İl Yöneticisi Soner Çadır ile Erol Akdoğan 29 Aralık 2014'te tutuklandı.

2.1. Diğer Müdahaleler

Ölen	Yaralanan	Gözaltı	Tutuklama
-	5	152	10

* Roboski Katliamı soruşturmasına askeri savcılığın takipsizlik kararı vermesini protesto etmek için 15 Ocak 2014'te Roboski Köyü'nde sınıra yürümek isteyen gruba askeri ekiplerin müdahale etmesi sonucu gaz bombası fişegi isabet eden Serhat Encü ve Naif Encü yaralandı.

* Mardin'in Dargeçit İlçesi'nde düzenlenen gözaltı operasyonlarını protesto etmek için 29 Ocak 2014'te eylem yapan gruba polis ekiplerinin gaz bombalarıyla müdahale etmesi sonucu bir kişi yaralandı, iki kişi de gözaltına alındı.

* Van'da 30 Ocak 2014'te ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin gözaltına aldığı 12 çocuktan ikisi "çeşitli tarihlerde düzenlenen eylemlere katıldıkları" gerekçesiyle 1 Şubat 2014'te tutuklandı.

* Mersin'de 17 Şubat 2014'te ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin gözaltına aldığı 6 kişiden 4'ü "yasadışı eylem yaptıkları" iddiasıyla aynı gün tutuklandı.

Aynı gün gözaltına alınan F.D. (16) "yasadışı eylem yaptığı" iddiasıyla 19 Şubat 2014'te tutuklandı.

* Şırnak'ın Uludere İlçesi'ne bağlı Roboski Köyü'nün de bulunduğu sınır hattına yapılan güvenlik yolu çalışmalarını protesto etmek için

25 Şubat 2014'te çalışmanın yapıldığı alana yürümek isteyen köylülere askerlerin gaz bombalarıyla saldırması sonucu bir kişi yaralandı.

* Hakkâri'de 12 Nisan 2014'te bir eyleme müdahale eden polisin attığı plastik mermi olayları evinin damından izleyen A.K.'ye isabet etti. Plastik merminin isabet etmesi sonucu damdan düşerek yaralanan A.K. kırılan kolunun alçıya alınmasının ardından gözaltına alındı.

* Bitlis'in Tatvan İlçesi'nde BDP yönetici ve üyelerinin tutuklanmasını 30 Nisan 2014'te protesto etmek isteyen gruba gaz bombalarıyla saldıran polis ekipleri 10 kişiyi gözaltına aldı.

10 kişiden Nihat Tarhan "yasadışı örgüt üyesi olduğu" suçlamasıyla 2 Mayıs 2014'te tutuklandı.

* İnsan Hakları Derneği (İHD) Siirt Şubesi yöneticisi Abdullah Gürgeç hakkında açılan bir dava sonunda "2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettiği" suçlamasıyla hakkında verilen 3 aylık hapis cezasının Yargıtay tarafından onanması üzerine 15 Ağustos 2014'te tutuklanarak cezaevine gönderildi.

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 5 Ekim 2014'te oyun parkında meydana gelen gondol kazası sonrasında polis ekiplerinin olay yerine zırhlı araçlarla gelmesine parkta bulunanların tepki göstermesi üzerine çıkan olaylarda 17 çocuk gözaltına alındı.

* Mardin'in Artuklu İlçesi'nde 16 Aralık 2014'te ev baskınları düzenleyen özel harekât polisleri "çeşitli tarihlerde düzenlenen eylemlere katıldıkları" gerekçesiyle 2'si çocuk 6 kişiyi gözaltına aldı.

* Diyarbakır Valiliği'nin, İl Emniyet Müdürlüğü'nün talebi üzerine AKP'nin il ve ilçe binaları çevresinde 17-26 Aralık 2014 tarihleri arasında her türlü eylem ve etkinliği yasaklama kararı aldığı ortaya çıktı.

* Roboskî Katliamı'nın yıldönümü dolayısıyla Adana'da 25 Aralık 2014'te Çukurova Üniversitesi'nde anma etkinliği düzenlemek isteyen öğrencilere önce aşırı sağcı gruplara saldırdı. Saldırının ardından saldırganlar yerine etkinliğe müda-

hale eden polis ekipleri 96 öğrenciyi gözaltına aldı.

* Roboskî Katliamı'nın yıldönümü dolayısıyla Adana'da 25 Aralık 2014'te Çukurova Üniversitesi'nde anma etkinliği düzenlemek isteyen öğrencilere önce aşırı sağcı gruplara saldırmıştı.

Saldırının ardından çıkan olaylar üzerine anma etkinliğine müdahale eden polis ekiplerinin gözaltına aldığı öğrencilerden Abdulaziz Kandemir hakkında açılan bir davada "yasadışı örgüt üyesi olduğu" iddiasıyla verilen hapis cezasının onanması nedeniyle 27 Aralık 2014'te tutuklandı.

* Hakkâri'de 28 Aralık 2014'te bir eve baskın düzenleyen polis ekipleri "çeşitli tarihlerde düzenlenen gösterilere katıldığı" iddiasıyla R.E.'yi (15) gözaltına aldı.

2.2. 15 Şubat Abdullah Öcalan'ın Teslim Edilmesinin Yıldönümü

Gözaltı	Tutuklama	Yaralı
80	7	6

PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın 15 Şubat 1999'da Kenya'da yakalanarak Türkiye'ye teslim edilmesinin yıldönümü dolayısıyla Van'da 13 Şubat 2014'te protesto gösterisi düzenleyen gruba gaz bombaları ve basınçlı suyla müdahale eden polis ekipleri 9 kişiyi gözaltına aldı.

Mardin'in Dargeçit İlçesi'ndeki gösteriye de müdahale eden polis ekiplerinin 4 kişiyi gözaltına aldığı öğrenildi.

Diyarbakır'da Batıkent Meydanı'nda kurulan çadırlara 14 Şubat 2014'te baskın düzenleyen polis ekipleri meydana asılan Abdullah Öcalan posterlerini sökerek topladı.

İstanbul'da 15 Şubat 2014'te, Okmeydanı Sema'ti'nde düzenlenen gösteriye polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu Cihat Özkan başına gaz bombası isabet etmesi sonucu ağır yaralandı. Müdahale nedeniyle 8 kişi gözaltına alındı.

Şırnak'ta, Cizre ve Silopi ilçelerinde 15 Şubat 2014'te düzenlenen gösterilere de müdahale eden polis ekiplerinin 18 kişiyi, Batman'da 6 kişiyi, Diyarbakır'da 4 kişiyi, Van'da 12 kişiyi, Hakkâ-

ri'de 7 kişiyi, Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'nde 6 kişiyi, Siirt'te ise 6 kişiyi gözaltına aldığı ileri sürüldü.

Batman'daki gösterilere müdahale edilmesi sonucu 18 aylık bir bebeğin gaz bombasından etkilenerek fenalaştığı, sol gözüne gaz bombası kapsülü isabet etmesi nedeniyle ağır yaralanan ve gözünü kaybeden Ömer Erikmen'in (18) Diyarbakır'a sevk edildiği öğrenildi.

Cizre'deki gösterileri takip eden Jin Haber Ajansı muhabiri Mizgin Tabu polisin müdahalesi sırasında başına isabet eden sert bir cisim nedeniyle yaralandı.

Suruç'ta eylem yapmak isteyen gruba polisin ateş açması sonucu V.Ç. (16) adlı çocuk ağır yaralandı.

Polisin müdahaleleri nedeniyle Yüksekova'da 10 kişinin, Bitlis'in Tatvan İlçesi'nde ise kişinin yaralandığı öğrenildi.

Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde 15 Şubat 2014'te gözaltına alınan 4'ü çocuk 5 kişi "yasadışı örgüt üyesi oldukları", "patlayıcı madde bulduklarını",

“2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri” ve “polise mukavemet ettikleri” suçlamalarından 17 Şubat 2014’te tutuklandı.

Van’da gözaltına alınan 12 kişiden ise İsmet Bayram ve Mehmet Aşan 17 Şubat 2014’te çıkarıldıkları mahkemece tutuklandı.

3. 8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ

Gözaltı	Yaralı
47	3

* Malatya’da 4 Mart 2014’te, Kadınlar Günü dolayısıyla İnönü Üniversitesi’nde düzenlenen etkinliğe sağcı bir grubun saldırması üzerine çıkan arbedeye müdahale eden polis ekipleri etkinliğe katılan 47 öğrenciyi gözaltına aldı. Saldırı nedeniyle 2 öğrenci de yaralandı.

* Mardin’in Nusaybin İlçesi’nde 8 Mart 2014’te düzenlenen eyleme polis ekiplerinin saldırması sonucu A.R.E. (13) adlı çocuk başına isabet eden gaz bombası kapsülüyle yaralandı.

4. 1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI KUTLAMALARI (Engellemeler - Müdahaleler)

Bu sene düzenlenen İşçi Bayramı kutlamalarına Hükümetin Taksim ve Kızılay meydanlarına izin vermemesi ile polisin kullandığı şiddet damga vurdu. Gösterilere müdahaleler nedeniyle gözaltına alınanlardan tutuklanan olmazken, sevindirici gelişme ise can kaybı yaşanmamasıydı.

Gözaltı	Yaralı	Yasaklanan Etkinlik
428	112	2

* 1 Mayıs 2014’te kutlanan İşçi Bayramı hazırlıkları dolayısıyla İzmir’in Yamanlar Mahallesi’nde 19 Nisan 2014’te afiş asarak bildiri dağıtan ESP üyesi 3 kişi polis ekiplerince gözaltına alındı.

* İstanbul’da 21 Nisan 2014’te, Taksim Meydanı’ndaki Gezi Parkı’nın merdivenlerinde açıklama yapmak isteyen sendikacılara müdahale eden polis ekipleri 12 kişiyi darp ederek gözaltına aldı.

* Türkiye’de Emek ve Dayanışma Günü adıyla resmî tatil ilân edilen İşçi Bayramı kutlamaları öncesinde İstanbul’da Taksim Meydanı’nda; Ankara’da Kızılay Meydanı’nda 1 Mayıs 2014’te yapılmak istenen kutlamalar ilgili valilikler tarafından yasaklandı.

İstanbul’da kutlama yapma alanı olarak Avrupa Yakası’nda Yenikapı Meydanı, Ankara’da ise Sıhhiye Meydanı gösterildi. Karara tepki gösteren

sendikalar ise İstanbul'da yasaklanan Taksim Meydanı'nda kutlama yapacaklarını açıkladılar.

1 Mayıs 2014 günü ise İstanbul'da olağanüstü güvenlik önlemleri alındı. Metro, metrobüs, otobüs, vapur seferleri durdurulurken, İstanbul üzerinde yapılacak uçuşların da yasaklandığı açıklandı. Taksim Meydanı'na çıkan tüm yolları kapatan ve kimsenin meydana ve çevresine girişine izin vermeyen polis, gece başlayarak sabahın ilk saatlerinde Beşiktaş'ta, Cihangir'de, Tarlabaşı'da, Mecidiyeköy'de ve Okmeydanı'nda bulunan veya toplanan gruplara basınçlı su, gaz bombası ve plastik mermilerle müdahale etti. 1 Mayıs günü İstanbul'da 39 bin polisin ve 50 TOMA'nın görev yaptığı ileri sürüldü.

Polisin aynı yöntemle saldırısı gün boyu adı geçen bölgelerde devam etti. Devam eden saldırılar nedeniyle DİSK Genel Merkezi ve Okmeydanı Devlet Hastanesi de polisin gaz bombalı saldırısının hedefi haline geldi.

Saldırını takip etmek ve kayıt altına almak isteyen basın yayın çalışanlarının saldırıların olduğu bölgelere ve Taksim Meydanı'na girişlerine izin verilmedi. Sarı basın kartlarını göstermelerine rağmen basın yayın çalışanları, Valilik'ten izin kâğıdı almadıkları gerekçesiyle geri gönderildiler. Gün boyunca polisin hedefi de olan basın yayın çalışanlarından 9'u yaralandı.

Polisin gaz bombası kullanımına ve uyguladığı şiddete itiraz eden pek çok kişi de ya polisler tarafından coplanarak darp edildi ya da yakın mesafelerden plastik mermi veya gaz bombasıyla vurularak yaralandı.

Havanın kararmasıyla ve polisin saldırısını azaltarak sona erdirmesiyle beraber açıklama yapan İstanbul Valisi, gün boyunca 142 kişinin gözaltına alındığını, 90 kişinin yaralandığını iddia etti. Çağdaş Hukukçular Derneği ise resmi veya gayri resmi 266 gözaltı uygulamasının yapıldığını ileri

sürerken; İstanbul Tabip Odası da biber gazı kullanımından binlerce insanın etkilendiğini ifade etti.

Ankara'da Kızılay Meydanı'nı, içinde seyyar nezarethane de bulunduğu çelik duvarlarla kapatan polis, Gezi Parkı eylemleri sırasında polis Ahmet Şahbaz tarafından öldürülen Ethem Sarısülük'ün vurulduğu yere de kimsenin gelmesine izin vermedi.

Sihhiye Meydanı'ndaki kutlamaların sona ermesinin ardından Kızılay Meydanı'na gitmek isteyen gruplara çok sert şekilde saldıran polis cop, basınçlı su, gaz bombası ve plastik mermi kullanarak birçok eylemcinin yaralanmasına neden oldu.

Ankara'daki saldırılara dair açıklama yapan Çağdaş Hukukçular Derneği gün boyunca 102 kişinin darp edilerek gözaltına alındığını ileri sürdü.

Hakkâri'de valiliğin daha önceden yasakladığı Meskan Dağı'nda düzenlenen kutlamanın ardından basın açıklaması yapmak isteyen gruba askerî birliklerin saldırması sonucu 18 kişi yaralandı.

Konya'da yapılan kutlamanın sona ermesinin ardından miting alanından ayrılan Mardin nüfusuna kayıtlı Ahmet Aslan, Mehmet Aslan, Mahsum Aslan ve Serhat Aslan adlı 4 kardeş ırkçı bir grubun bıçaklı saldırısına uğradı. Aldıkları darbeler nedeniyle yaralanan 4 kardeşten birinin durumunun ağır olduğu öğrenildi.

İzmir'de miting sırasında AKP il binasına yürümek isteyen eylemcilere müdahale eden polis ekipleri 43 kişiyi gözaltına aldı.

İstanbul'da 28 Ağustos 2014'te operasyon düzenleyen polis ekipleri "katıldıkları 1 Mayıs kutlamaları sırasında çıkan olaylar esnasında bulunan barette parmak izleri bulunduğu" gerekçesiyle Cem Madendere ve Duygu Okay'ı gözaltına aldı.

5. NEWROZ KUTLAMALARI

Gözetli	Tutuklanan	Yaralı
7	2	9

* Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde 17 Mart 2014'te, Newroz kutlamasına katılan gruba polis müdahale etmesi sonucu H.B. (16) adlı çocuk yaralandı.

Adana'da Newroz kutlamaları kapsamında 23 Mart 2014'te düzenlenen mitingün ardından katılanlara müdahale eden polis ekipleri 5 kişiyi darp ederek gözetli altına aldı.

Akdeniz Üniversitesi'nde 21 Mart 2014'te Newroz kutlaması yapanlara aşırı sağcı bir grubun saldırması sonucu bir kişi yaralandı.

İzmir'de 22 Mart 2014'te, Newroz kutlamasının yapıldığı alana yürüyenlerin üzerine bir kişinin aracını sürerek çarpması sonucu biri ağır 3 kişi yaralandı.

Çanakkale'nin Gökçeada İlçesi'nde 22 Mart 2014'te gerçekleştirilen Newroz kutlamasına Mehmet Onat adlı astsubayın pompalı silahla saldırı düzenlemesi sonucu 4 kişi yaralandı.

Sakarya'da 15 Nisan 2014'te ev baskını düzenleyen polis ekipleri "Newroz kutlamasında yasadışı slogan atıldığı" iddiasıyla düzenleme komitesinde yer alan 2 kişiyi gözetli altına aldı.

BDP Şırnak İl Örgütü yöneticisi Hazım Kılıncı hakkında 20 Mart 2012'de düzenlenen Newroz kutlamasında çıkan olaylar nedeniyle "yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işlemek" iddiasıyla verilen 3 yıl 9 aylık hapis cezasının Yargıtay 9. Ceza Dairesi tarafından onanması üzerine Hazım Kılıncı 10 Haziran 2014'te tutuklandı.

Erzurum'un Tekman İlçesi'nde 21 Mart 2012'de düzenlenen Newroz kutlamasında yaptığı konuşma nedeniyle hakkında dava açılan Orhan Özdemir 22 Aralık 2014'te Eskişehir'de gözetli altına alındıktan sonra aynı gün "yasadışı örgüt propagandası yaptığı" suçlamasıyla tutuklanarak Eskişehir H Tipi Cezaevi'ne gönderildi.

5.1. Newroz Davaları

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Özgürlüğü	Dava Sayısı	Toplam Yargılanan Kişi	Beraat Eden	Yargılanması Devam Eden	Gözetli	Tutuklama	Hapis Cezası	Para Cezası
<i>Newroz</i>	5	224	-	203	-	-	26 yıl 2 ay (14 Kişi)	1400 TL (7 Kişi)

42 Kişi

Ankara Üniversitesi'nin Cebeci Kampusu'nda 20 Mart 2013'te Newroz Bayramı dolayısıyla yapılan kutlamaya katıldıkları gerekçesiyle haklarında

dava açılan 42 kişinin yargılanmasına 1 Nisan 2014'te başlandı.

42 kişinin "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet ettikleri", "güvenlik görevlilerine cebir ve şiddet uyguladıkları", "ka-

mu malına zarar verdikleri”, “eğitim ve öğretimi engelledikleri” ve “kamu kurumunun faaliyetini engelledikleri” suçlamalarından yargılandıkları davanın Ankara 17. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görülen duruşmasına katılan sanıkların ifadesini alan hâkim duruşmayı erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

14 Kişi

Mersin’de 20 Mart 2011’de düzenlenen Newroz Kutlaması’nda atılan sloganlar ve çıkan olaylar nedeniyle haklarında “yasadışı örgüt üyesi oldukları”, “kamu malına zarar verdikleri” ve “yasadışı örgüt propagandası yaptıkları” suçlamasıyla dava açılan 9’u tutuklu 14 kişinin yargılanmasına 29 Mayıs 2014’te devam edildi.

Mersin 4. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmaya getirilmeyen sanıkların SEGBİS yöntemiyle savunmaları alınmak istendi ancak teknik bir sorun nedeni ile işlem gerçekleşmedi.

Duruşma sonunda savcı sanıkların tutukluluk hallerinin devamını isterken, mahkeme heyeti tutuklu kaldıkları süreden dolayı tutuklu 9 kişinin tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 2 Ekim 2014’e erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

14 Kişi

Erzurum’da 17 Mart 2014’te düzenlenen Newroz kutlamasına polis ekiplerinin müdahale etmesinin ardından haklarında dava açılan 14 kişinin karar duruşmasının görüldüğü 11 Haziran 2014’te öğrenildi.

Erzurum 4. Asliye Ceza Mahkemesi’nde “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na

muhalefet etmek”, “görevli memura direnmek ve hakaret etmek” suçlamalarından yargılanan sanıkların kimlik tespitlerini yapan ve ifadelerini alan hâkim, sanıklara 1’er yıl 10’ar ay 15’er gün hapis cezası verdi. Hâkim tüm sanıklara verilen toplam 26 yıl 2 ay olan hapis cezalarını 5 yıl süreyle erteledi.

147 Kişi

Ankara’da 18 Mart 2012’de düzenlenen Newroz Kutlaması’nı organize eden ve kutlamaya katılan toplam 147 kişi hakkında dava açıldığı 27 Ekim 2014’te öğrenildi.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’nın “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri” gerekçesiyle hapis cezası talep ettiği 147 kişiye ilişkin iddianameyi kabul eden Ankara 23. Asliye Ceza Mahkemesi’nde yargılamaya 10 Kasım 2014’te başlandı.

“2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri” gerekçesiyle hapis cezası talep edilen 147 kişinin yargılandığı davanın Ankara 23. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görülen duruşmasına katılan sanıkların ifadesini alan hâkim, ifade alma işleminin tamamlanabilmesi amacıyla duruşmayı 6 Nisan 2015’e erteledi.

7 Kişi

Çanakkale’de 21 Mart 2014’te düzenlenen Newroz kutlamasının tertip komitesinde yer alan 7 kişi hakkında “Siyasi Partiler Yasası’na aykırı kutlama yaptıkları” iddiasıyla açılan davanın 14 Aralık 2014’te Çanakkale 2. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görülen karar duruşmasında hâkim, sanıklara 200’er lira adli para cezası verdi.

6. BERKİN ELVAN’IN VURULMASI ve ÖLÜMÜ

Ölüm	Yaralı	Gözaltı	Trafik Cezası
2 (bir sivil, bir polis)	118	826	48880 TL (137 kişi)

Berkin Elvan (15) Gezi Parkı eylemleri döneminde İstanbul’un Şişli İlçesi’ne bağlı Okmeydanı Semti’nde hedef gözetilen polisin attığı gaz bombası kapsülüyle vurulmuştu.

Yaşamını yitirdiği 11 Mart 2014’e kadar yoğun bakımda tutulan Berkin Elvan’ın (15) o dönem tedavisinin sürdüğü Okmeydanı Devlet Hastanesi’nin önünde bekleyen gruba 10 Mart 2014’te

gaz bombalarıyla saldıran polis ekipleri 10 kişiyi gözaltına aldı.

Yoğun bakımda kaldığı 269 günde 16 kiloya kadar düşen Berkin Elvan 11 Mart 2014'te yaşamını yitirdi.

Bu süre içinde yetkililer tarafından ne etkin bir soruşturma yapıldı ne de delilleri toplamak için gayret gösterildi. Avukatlar tarafından bulunan tanık dinlenmedi, ifade veren polisler ise olay gününü anımsamadıklarına dair ortak beyanda bulundular.

Berkin Elvan'ın kamu görevlisi polisler tarafından öldürülmesine hemen hemen tüm Türkiye'de tepki gösterildi. Polis de yetkililerin talimatıyla Berkin Elvan'ın da ölümüne neden olan şiddetini eylem yapılan tüm alanlarda kullandı.

Tepkiler Berkin Elvan'ın ölüm haberinin alınmasıyla başladı. Tedavi gördüğü ve yaşama gözlerini yumduğu Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin önünde toplanan gruba polis derhal saldırarak hastanenin içini de etkileyecek şekilde gaz bombası kullandı. Gaz bombası kapsülünün başının sağ tarafına isabet ettiği Ramazan Apaydın hastanenin önünde ağır yaralandı.

Akşama kadar süren eylemler sırasında İstanbul'un Kadıköy İlçesi'nde afiş asan 5 kişi gözaltına alındı. Kocaeli Üniversitesi'ndeki eylem nedeniyle 3 kişi yaralandı, 3 kişi gözaltına alındı.

Ankara'da ODTÜ, Hacettepe üniversiteleri ile Ankara Üniversitesi'nin Cebeci Kampusu'ndaki eylemlere polis plastik mermi, basınçlı su ve gaz bombalarıyla saldırdı. İki kişi başlarına fişek isabet etmesi sonucu yaralandı. Polisin ODTÜ'de ölümcül olduğu gerekçesiyle kullanımı pek çok ülkede yasaklanan FN-303 tipi silahı kullandığı iddia edildi.

Ankara'da Güvenpark'ta toplananlara veya Güvenpark'a ulaşmak isteyen gruplara hava kararmak üzereyken polis gaz bombaları, basınçlı su ve plastik mermili silahlarla saldırıya geçti. Güvenpark'tan Kurutuluş Parkı'na, Sıhhiye Meydanı'ndan Meşrutiyet Caddesi'ne kadar geniş bir alanda polis yalnız yürümeyen herkese gaz bombasıyla saldırdı.

Havanın kararmasıyla beraber belirlenen saatlerde pek çok kentte Berkin Elvan'ın polis şiddetiyle öldürülmesini protesto etmek için eylemler düzenlendi. Toplanma özgürlüğünü kullanan

insanlara polis, amirlerinin ve hükümet yetkililerinin verdiği talimatla saldırarak onlarca insanın yaralanmasına neden oldu. Gece boyunca yüzlerce resmi veya kayıt dışı gözaltı işlemi yapıldı.

Ankara'da Kızılay Meydanı'ndan Tuzluçayır Mahallesi'ne oradan Tunalı Hilmi Caddesi'ne kadar yayılan eylemlere polisin saldırması sonucu gece sonunda 15 kişinin gaz bombası fişeginden veya plastik mermiden kaynaklı yaralandığı, 70 kişinin gözaltına alındığı ileri sürüldü.

Türkiye Gazeteciler Sendikası Ankara Şubesi Denetleme Kurulu üyesi Meltem Aslan'ın da eylemleri takip ettikten sonra evine giderken karşılaştığı polisler tarafından dövüldüğü öğrenildi.

İzmir'deki eylemlere de aynı yöntemlerle ve şiddetle saldıran polisin gece sonunda 5 kişiyi yaraladığı, 102 kişiyi gözaltına aldığı ileri sürüldü.

Mersin'de eylemcilere saldıran polisin kullandığı TOMA iki kişiyi ezme girişiminde bulundu. Yaralanan iki kişi hastaneye kaldırılırken 52 kişinin de gözaltına alındığı ileri sürüldü.

Berkin Elvan'ın öldürülmesini protesto etmek için Van'ın Erciş İlçesi'nde kendilerini kaymakamlık binasına zincirleyen 2 kişi polis ekiplerince gözaltına alındı.

Kocaeli'de akşam da devam eden eyleme saldıran polis 22 kişiyi, Bursa'da 40 kişiyi, Muğla'da ise 22 kişiyi gözaltına aldı.

Samsun'da da protestocu gruplara saldıran polisin 22 kişiyi gözaltına aldığı öğrenildi.

Adana'da 2 kişiyi gözaltına alan polisin kullandığı akrep tipi zırhlı aracı çarptığı Dicle Haber Ajansı muhabiri Hamdullah Yağız Kesen'in bacağı kırıldı.

İstanbul'da çeşitli toplanma alanlarında bulunanlara polis şiddetli bir şekilde saldırdı. Taksim Meydanı'ndan İstiklal Caddesi boyunca bulunan herkese karşı gaz bombası ve plastik mermi kullanan polis, Kadıköy'de de aynı yöntemlerle eylemcilere saldırdı. Polisin yakın mesafeden gaz bombası kullandığı bir kişi ise başından yaralandı. Gece sonunda ise en az 20 kişinin yaralandığı, 45 kişinin de gözaltına alındığı ileri sürüldü.

Tunceli'de 3 kişiyi yaralayan polis 5 kişiyi de gözaltına aldı.

Denizli’de 3 kişinin yaralandığı saldırılar sonunda 28 kişi gözaltına alınırken, Hatay’da 3 kişinin yaralandığı eylemler nedeniyle 15 kişinin gözaltına alındığı iddia edildi.

Berkin Elvan’ın öldürülmesini protesto etmek için düzenlenen eylemler dolayısıyla gece sonunda en az 59 kişi yaralandı, en az 444 kişi gözaltına alındı.

Tepkiler 12 Mart 2014’te de devam etti. Ankara’da gündüz saatlerinde Güvenpark’ta toplanmak istenen gruplara polisler gün boyunca saldırdı. Cebeci kampusundan Kızılay’a yürümek isteyen gruplara saldıran polis kampusta bulunan fakülte binalarına da gaz bombası attı. Polis saldırıları sonucu resmi veya kayıt dışı şekilde 74 kişinin gözaltına alındığı, 15 kişinin yaralandığı ileri sürüldü. Mamak İlçesi’nin Tuzluçayır Mahallesi’ndeki eyleme polisin saldırması sonucu 2 kişi yaralandı.

İstanbul’da Berkin Elvan’ın cenaze töreninden dönen halka Şişli’de ve Taksim Meydanı’nda polis gaz bombaları, plastik mermi ve basınçlı suyla saldırdı. Gece boyu devam eden saldırılar sonucu 51 kişinin gözaltına alındığı, 16 kişinin yaralandığı öğrenildi.

Berkin Elvan’ın vurulduğu Okmeydanı Semt’inde eylem yapan gruba aşırı sağcı grupların saldırması sonucu çıkan çatışmada Burak Can Kahramanoğlu (22) silahla vurularak yaşamını yitirdi. Çatışmada 2 kişi de yaralandı.

İzmir’de düzenlenmek istenen gösterilere gruplar toplanır toplanmaz saldıran polis, 12 kişiyi gözaltına aldı. Saldırıda 6 kişi yaralandı. Saldırığı görüntüleyen kameralar 3130 kask numaralı bir polisin kaskını bir eylemciye fırlattıktan sonra dövdüğünü kaydetti.

Denizli’de Pamukkale Üniversitesi öğrencilerinin düzenlediği eyleme saldıran polis 6 kişiyi gözaltına aldığı öğrenildi. Eskişehir’de polis saldırısı sonucu yaralanan 2 kişi hastaneye kaldırıldı.

Kocaeli’de AKP’nin il binasına yürümek isteyen gruba saldıran polis, 5 kişiyi gözaltına alırken Hatay’da düzenlenen eyleme saldıran polis de 3 kişiyi yaraladı.

Tunceli’de düzenlenen eylemlere polis gaz bombalarıyla müdahale etti. Olayların sonunda 6 kişi yaralanırken kullanılan gaz bombalarının etkilediği iddia edilen polis memuru Ahmet

Küçükdağ’ın kalp krizi geçirerek yaşamını yitirdiği açıklandı. Adana’da 16 kişinin gözaltına alındığı iddia edildi.

Berkin Elvan’ın öldürülmesini protesto etmek için 12 Mart 2014’te düzenlenen eylemler dolayısıyla gece sonunda 2 kişi yaşamını yitirdi, en az 49 kişi yaralandı, en az 164 kişi gözaltına alındı.

13 Mart 2014’te Ankara’da gündüz saatlerinde Güvenpark’ta toplanmak isteyen çoğu lise öğrencisi gruplara polisler gün boyunca saldırdı. Polisin saldırıları sonucu resmi olarak veya kayıt dışı şekilde en az 40 kişinin gözaltına alındığı, bir kişinin yaralandığı ileri sürüldü. Mamak İlçesi’nin Tuzluçayır Mahallesi’ndeki eyleme polisin saldırması sonucu 4 çocuk yaralandı.

İzmir’de gündüz saatlerinde Konak Meydanı’nda eylem yapan liseli öğrencilerden 13’ü “Başbakan’a hakaret ettikleri” iddiasıyla polis ekiplerince gözaltına alındı. Akşam düzenlenen eylemlerin sonunda ise 22 kişinin gözaltına alındığı ileri sürüldü.

İzmir’in Bayraklı İlçesi’ne bağlı Yamanlar Mahallesi’nde eylem yapmak isteyen lise öğrencisi 14 kişi polis ekiplerince gözaltına alındı.

Aydın’ın Didim İlçesi’nde Berkin Elvan için kurulan çadıra 14 Mart 2014’te baskın düzenleyen polis ekipleri 30 kişiyi gözaltına aldı.

İstanbul’un Esenyurt İlçesi’nde 14 Mart 2014’te oturma eylemi yapmak isteyen gruba müdahale eden polis ekipleri 5 kişiyi gözaltına aldı.

Mersin’in Tarsus İlçesi’nde 11 Mart 2014’te eylem yapmak isteyen grupta yer alanlardan 12’sine Karayolları Trafik Kanunu’nun 14. maddesi gereğince 365’er liradan toplam 4 bin 380 lira para cezası kesildiği 29 Mart 2014’te öğrenildi.

Niğde’de 8 Nisan 2014’te, HDP’nin Berkin Elvan için yaptığı eylemde atılan sloganlarla “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret edildiği” gerekçesiyle 4 kişi gözaltına alındı.

Çanakkale’de 11 Mart 2014’te düzenlenen eylemde zaman zaman yolu trafiğe kapatan 125 eylemciye Karayolları Trafik Kanunu’nun 14. maddesi gereğince 356’şar liradan toplam 44 bin 500 lira para cezası kesildiği 14 Nisan 2014’te öğrenildi.

Berkin Elvan’ın ölümünün 40. günü nedeniyle İstanbul’da 20 Nisan 2014’te Taksim Meyda-

nı'nda oturma eylemi yapmak isteyen gruba polis ekipleri gün boyunca saldırdı. Ellerinde ekmek bulunan gruba sert şekilde müdahale eden polis ekipleri 61 kişiyi gözaltına alırken saldırı nedeniyle 6 kişi de yaralandı. Gözaltına alınanların polis araçlarının içinde de darp edildiği ileri sürüldü.

Aynı gerekçeyle Boğaziçi Köprüsü'nde de kendilerini zincirleyerek eylem yapan 7 kişi de gözaltına alındı.

Denizli'de 25 Nisan 2014'te, Berkin Elvan'ın ölümünü protesto etmek isteyen Devrimci Genç-

lik (Dev-Genç) üyesi 11 kişi polis ekipleri tarafından darp edilerek gözaltına alındı.

İzmir'de 1 Eylül 2014'te Halk Cephesi üyelerinin Berkin Elvan için düzenlediği yürüyüşe polis gaz bombalarıyla müdahale eden polis ekipleri 4 kişiyi gözaltına aldı.

Elazığ Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin bahçesinde 31 Aralık 2014'te, "Berkin Elvan ölümsüzdür" yazılı pankart açan 7 çocuk polisler tarafından gözaltına alındı.

7. İŞÇİ/MEMUR/SENDİKA EYLEMLERİ

Gözaltı	Tutuklama	Yaralı
1246	-	80

* İşverenlerinin toplu iş sözleşmesinin sürecinde sorun çıkarması nedeniyle 10 Şubat 2014'ten beridir eylem yapan Greif Esnek Ambalaj Ürünleri ve Hizmetleri'nde çalışan işçilerin İstanbul'da 3 Nisan 2014'te Boğaziçi Köprüsü'nde yapmak istedikleri eyleme müdahale eden polis ekipleri 13 işçiyi gözaltına aldı.

İşçilerin fabrikada sürdürdükleri eyleme 10 Nisan 2014'te polis ekipleri müdahale etti.

Gaz bombalı ve coplu müdahale sonucu 91 işçi gözaltına alınırken, saldırıda 6 kişinin de yaralandığı ileri sürüldü.

Aynı gün müdahaleden kaçarak fabrikanın çatısında gün boyu eylemlerine devam eden işçiler 11 Nisan 2014'te sabaha karşı eylemlerini sona erdirdi. Çatıdan inen 12 işçi polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.

* İstanbul'da sendikal hakları için eylem yapan Greif işçilerine polis müdahalesini protesto etmek amacıyla İzmir'de 10 Nisan 2014'te, İzmir Valiliği önünde oturma eylemi yapan 28 kişi gözaltına alındı.

* Muğla'da bulunan Yatağan, Yeniköy ve Kemerköy Termik Santralleri ve kömür ocaklarının Özelleştirme İdaresi'ne bağlanarak ihaleye çıkarılmasının iptal edilmesi için Ankara'da 10 Nisan

2014'te Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın önünde eylem yapan işçilere polis ekipleri gaz bombası ve basınçlı suyla müdahale ederek işçileri dağıttı.

14 Nisan 2014'te Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın demir korkuluklarına kendilerini zincirleyen işçilere polis ekipleri müdahale ederek 10 işçiyi gözaltına aldı.

Eylemlerine 18 Nisan 2014'te de devam eden işçilere polisin gün boyu Kurtuluş Parkı'nda ve Sakarya Meydanı'nda gaz bombası, basınçlı su ve plastik mermili silahlarla saldırması sonucu 8 işçi gözaltına alındı, 12 işçi de yaralandı.

30 Nisan 2014'teki eylemde işçilerin kendilerini Maliye Bakanlığı önünde zincirlemek istemeleri üzerine işçilere saldıran polis ekipleri 17 işçiyi gözaltına aldı.

Ankara'da 30 Mayıs 2014'te kendilerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın girişindeki demir korkuluklarına zincirleyen işçilere biber gazıyla saldıran polis ekipleri 15 işçiyi gözaltına aldı.

* Manisa'nın Soma İlçesi'nde ilgili bakanlıkların yetersiz denetimlerinin de etkisiyle Soma Holding'e ait kömür madeni ocağında vardiya değişimi sırasında elektrik trafosundan kaynaklandığı iddia edilen patlama sonucu enkazdan ölüm

haberleri gelmeye devam ediyor. Kayıtdışı çalıştırılan işçilerin de bulunduğu ileri sürülen ve hala kaç işçinin patlama anında madende bulunduğu dair açıklama yapmayan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı 15 Mayıs 2014 sabahı itibarıyla 282 işçinin cansız bedenine ulaşıldığını açıkladı.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın "bunlar olağan durumlar, bu mesleğin fitratında ölüm var" açıklamasıyla incelemelerde bulunduğu madenin yetkilerine dair henüz adli bir işlem yapılmadığı açıklandı. İncelemeler esnasında ise Başbakan'ı bağırarak protesto eden bir kişi korumalar tarafından darp edilerek gözaltına aldı. Bu duruma tepki gösteren bir kişinin de yine korumalar tarafından darp edilmesi üzerine çevrede bulunan halk Başbakan'ı ve korumaları protesto etti. Kalabalığın arasında kalan Başbakan'ın bir markete sığınmak zorunda kaldığı öğrenildi. Bu esnada Başbakanlık Müşaviri Yusuf Yerkel'in gözaltına alınan Somalı birine defalarca tekme attığı anlar fotoğraflarla kayıt altına alındı.

Öte yandan Soma'daki katliamı protesto etmek için çeşitli kentlerde protesto eylemleri düzenlendi. Ankara, İstanbul, İzmir, Tunceli, Artvin, Kocaeli, Aydın, Adana gibi şehirlerdeki eylemlere müsamaha göstermeyen polis eylemcilere gaz bombaları, basınçlı su ve plastik mermilerle çok sert şekilde saldırdı. Saldırıları nedeniyle Ankara, Kocaeli ve İstanbul'da 11 kişi yaralanırken, polis eylemlere saldırdığı kentlerde toplam 62 kişi gözaltına alındı. Adana'da ise yola Soma'yla ilgili yazı yazan Ezilenlerin Sosyalist Partisi'ne Büyükşehir Belediyesi'nin 762 TL para cezası verdiği açıklandı.

Manisa'nın Soma İlçesi'nde Soma Holding'e ait kömür madeni ocağında 13 Mayıs 2014'te vardiya değişimi sırasında çıkan yangın sonucu 302 işçinin yaşamını yitirmesine neden olan olay yerinde kurtarma çalışmaları 17 Mayıs 2014'te sonlandırıldı.

Soma'daki katliamı protesto etmek için 15-18 Mayıs 2014 tarihleri arasında çeşitli kentlerde protesto eylemleri düzenlendi.

Tüm gösterilere biber gazı, basınçlı su ve plastik mermilerle saldıran polis İzmir'de 15 Mayıs 2014'te 40 kişiyi, Van'da 6 çocuğu, Erzurum'da 2 kişiyi, Adana'da ise 7 kişiyi gözaltına aldı. Ankara'da 12 kişi gözaltına alınırken O.K. (17) adlı çocuk da başına isabet eden gaz bombası kapsü-

lüyle yaralandı. Adana'da da D.Y. (16) adlı çocuğun yüzüne isabet eden plastik mermiyle yaralandığı öğrenildi. 13 kişinin gözaltına alındığı Mersin'de 2 kişinin de plastik mermiyle yaralandığı öğrenildi.

İncelemelerde bulunmak üzere 15 Mayıs 2014'te Soma'ya gelen Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) üyesi avukatların kaldığı öğretmenevi ise geç saatlerde aşırı sağcı bir grup tarafından basılarak avukatlar linç edilmek istendi. Olay yerine polis gelmesi ve yetkililerin araya girmesiyle saldırı girişimi engellendi.

16 Mayıs 2014'teki gösteriler sonunda İzmir'de 77 kişinin, Ankara'da 50 kişinin, İstanbul'da 22 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Aynı gün katliamın meydana geldiği Soma'da düzenlenen eyleme saldıran polis ekipleri 7 kişiyi gözaltına aldı. Siirt'teki eyleme müdahale edilmesi sonucu 5 kişinin yaralandığı, 2 kişinin de gözaltına alındığı ileri sürüldü.

17 Mayıs 2014'te Ankara'da Güvenpark'ta eylem yapmak isteyen gruba da müdahale eden polis ekipleri Ankara Valiliği'nin kentte eylem yapılmasını yasakladığını iddia etti. İstanbul'daki eyleme de saldıran polis ekipleri 11 kişiyi gözaltına alırken, Soma'da ev ve otel baskınları düzenleyen polis ekipleri ÇHD üyesi 8 avukatın da bulunduğu 36 kişiyi gözaltına aldı. Spor salonuna götürülen 32 kişinin gözaltında işkence gördüğü ortaya çıktı. Manisa Valiliği de Soma'da toplantı ve gösteri yapılmasının yasaklandığını duyurdu.

Ankara'nın Mamak İlçesi'ne bağlı Tuzluca'yır Mahallesi'nde 18 Mayıs 2014'te düzenlenen eyleme müdahale eden polis attığı ses bombasının isabet ettiği A.E.B. (16) adlı çocuk ağır yaralandı. İstanbul'da eyleme müdahale edilmesi sonucunda ise 9 kişi gözaltına alındı.

Katliamla ilgili başlatılan soruşturma kapsamında şirketin Yönetim Kurulu Başkanı Can Gürkan'ın ve üst düzey bazı yöneticilerin de aralarında bulunduğu 8 kişi çıkarıldıkları mahkemece tutuklandı.

Manisa'nın Soma İlçesi'nde Soma Holding'e ait kömür ocağında en az 301 işçinin ölümüyle sonuçlanan katliamı protesto etmek için 20 Mayıs 2014'te Hatay'da pankart asan Sosyalist Yeniden Kuruluş Partisi (SYKP) üyesi Sevgi Kurtdere,

Mahir Gülbül, Serkan Yıldırım ve Mert Aslanyürek adlı 4 kişi polislerce gözaltına alındı.

Kömür madenindeki kazayı protesto etmek amacıyla Bursa'da düzenlenen eylemde çıkan olaylardan sorumlu tutulan Bursa Anarşist Karnaval aktivisti 3 kişi düzenlenen ev baskınları sonucu gözaltına alındı.

* TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülen ve taşeron çalışma sistemini yaygınlaştırdığı ileri sürülen Torba Yasa Tasarısı'nı protesto etmek amacıyla Ankara'da 25 Haziran 2014'te TBMM önünde çadır kurarak oturma eylemi yapan DİSK'e bağlı Dev Sağlık-İş üyesi 17 sendikacı polis ekipleri tarafından darp edilerek gözaltına alındı. Polisin müdahalesi nedeniyle 2 sendikacının yaralandığı öğrenildi.

* Denizli'de maaş alacakları ve kıdem tazminatları için yaklaşık 3 aydır işverenleri Esat Sivri'nin evinin önünde oturma eylemi yapan Denizli Basma Sanayii işçisi 30 kişi 29 Haziran 2014'te polis ekipleri tarafından "çevreyi rahatsız ettikleri" iddiasıyla gözaltına alındı.

* Van'da 23 Ekim ve 9 Kasım 2011'de meydana gelen deprem sonrasında İŞKUR tarafından işe alınan ve geçen ay işlerine son verilen işçiler 10 Temmuz 2014'te Van Valiliği'ne yürümek isteyince polis ekipleri, gruba gaz bombası, basınçlı su ve plastik mermili silahlarla müdahale etti.

Müdahale sonrasında grup dağılırken, bir kişinin de isabet eden plastik mermiyle yaralandığı öğrenildi.

İşçiler 17 Temmuz 2014'te Van Valiliği'ne yürümek isteyince polis ekipleri, gruba gaz bombası, basınçlı su ve plastik mermili silahlarla müdahale etti. Müdahale nedeniyle grup dağılırken, 3 kişinin de polisin saldırısı sonucu yaralandığı öğrenildi.

İşçiler 6 Eylül 2014'te Ankara'ya gitmek üzere yürüyüş isteyince polis ekipleri, gruba gaz bombası, basınçlı su ve plastik mermili silahlarla müdahale etti.

Müdahalede 5 kişinin polisin saldırısı sonucu yaralandığı, 170 kişinin de gözaltına alındığı öğrenildi.

Van'da İŞKUR tarafından alındıkları işten çıkarılan işçilerin 10 Eylül 2014'te düzenlediği eyleme polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu 15 kişi yaralandı, 2 kişi de gözaltına alındı.

* İstanbul'da Boğaziçi Elektrik Dağıtım (BEDAŞ) tarafından Enerji-Sen üyelerinin işten atılmasını protesto etmek amacıyla 22 Temmuz 2014'te düzenlenen eyleme polis ekiplerinin gaz bombalarıyla saldırması sonucu gazdan etkilenen işyeri temsilcisi Recep Garipgazioğlu kalp krizi geçirdi. Hastaneye kaldırılan işçinin yaşamsal tehlikesinin devam ettiği öğrenildi.

* SÜTAŞ'ın Aksaray'daki fabrikasında işten çıkarılan 18 işçinin 11 Ağustos 2014'te fabrika önünde yapmak istediği eylem müdahale eden jandarma ekipleri işçileri darp ederek gözaltına aldı.

* Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde sendika hakkı ve toplu sözleşme hakkı talebinde buldukları için işten atılan Dev Sağlık-İş Sendikası üyesi işçilerin 12 Ağustos 2014'te hastane bahçesine çadır kurarak yaptıkları eyleme müdahale eden polis ekipleri 2 işçiyi gözaltına aldı.

* Düzce'de 25 Ağustos 2014'te, yasal hakları verilmeden işten çıkarılan M&T Reklam işçilerinin kendilerini fabrika kapısına zincirleyerek yaptıkları eyleme müdahale eden jandarma ekipleri 4 işçiyi gözaltına aldı.

* İstanbul'da 29 Ağustos 2014'te, Esenyurt Belediyesi önünde ücretleri iki yıldır ödenmediği için oturma eylemine başlayan inşaat işçilerine müdahale eden polis ekipleri aralarında eyleme destek verenlerin de bulunduğu 20 kişiyi darp ederek gözaltına aldı.

* İstanbul'da CHP'li Beşiktaş Belediyesi'ne bağlı BELTAŞ'ta sendikal haklarını almak ve 239 işçinin işten çıkarılmasını protesto etmek için 2 Eylül 2014'te CHP Beşiktaş ilçe binasını işgal ederek eylem yapan işçilere müdahale eden polis ekipleri 10 işçiyi gözaltına aldı.

* İstanbul'un Şişli İlçesi'nde 6 Eylül 2014'te Torunlar İnşaat'a ait rezidans inşaatında asansörün 32. kattan düşmesi sonucu 10 işçinin yaşamını yitirmesini protesto etmek amacıyla 7 Eylül 2014'te düzenlenen gösterilere ve iş cinayetinin meydana geldiği yeri görmek isteyen işçi yakınlarına izin vermeyen polis ekipleri Cevahir Alışveriş Merkezi'nin önünde toplanan gruplara da gaz bombaları, basınçlı su ve plastik mermilerle müdahale etti. Polis müdahalesi sonucu 12 kişinin gözaltına alındığı ileri sürüldü.

* İstanbul'da 10 Eylül 2014'te iş cinayetlerine dikkat çekmek amacıyla Sosyal Güvenlik Kuru-

mu'nun Beyoğlu Sosyal Güvenlik Merkezi'nin işgal ederek eylem yapan işçilere müdahale eden polis ekipleri 12 işçiyi gözaltına aldı.

* 6552 sayılı torba yasanın onaylanmasıyla birlikte maden işçilerinin haklarına yönelik yeni düzenlemeler dolayısıyla maden şirketleri işçi çıkarmaya başladı. Oluşan yeni durum nedeniyle Aydın'da özel bir şirketin 138 işçiyi işten çıkarılması üzerine 22 Eylül 2014'te eylem yapan işçiler İş-Kur İl Müdürlüğü önünde yol kapatma eylemi yaptı. İşçilerin eylemine biber gazı ve basınçlı suyla müdahale eden polis ekipleri ise eylemcileri dağıttı.

* Karaman'ın Ermenek İlçesi'nde meydana gelen maden kazasını Ankara'da protesto etmek için 29 Ekim 2014'te Olgunlar Sokak'tan Güvenpark'a yürümek isteyen Halkevleri üyesi gruba müdahale eden polis ekipleri 6 kişiyi gözaltına aldı.

* Ankara'da 5 Kasım 2014'te DİSK'e bağlı sendikaların üyesi işçiler iş cinayetlerini protesto etmek amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın önünde eylem yaptı. Bakanlık kapısının mühürlendiği eylemin ardından işçilere müdahale eden polis ekipleri 18 işçiyi gözaltına aldı.

* Eğitim-Sen Hakkâri Şubesi'nin hükümetin eğitimde kadrolaşma yaptığı gerekçesiyle 6 Kasım 2014'te düzenlediği protesto gösterisine polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu 8 kişi yaralandı.

* TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülen 2015 yılı sağlık bütçesini protesto etmek amacıyla Ankara'da 20 Kasım 2014'te TBMM önünde açıklama yapmak isteyen Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) üyeleri ve yöneticilerinden oluşan gruba müdahale eden polis ekipleri 16 sendikacıyı gözaltına aldı. Müdahalede 4 kişi de yaralandı.

* Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü'ne (PTT) ait İstanbul'daki Sirkeci Başmüdürlüğü'nün ek hizmet binası inşaatında çalışan işçiler beş aylık ücretlerinin ödenmemesi nedeniyle 21 Kasım 2014'te eylem yaptı.

Sirkeci binasının önünde oturma eylemi yapan 5 işçi ile onlara destek veren gruba müdahale eden polis ekipleri toplam 18 kişiyi gözaltına aldı.

Müdahale esnasında polisler tarafından darp edilen İnşaat İşçileri Sendikası (İNŞAAT-İŞ) Genel Başkanı Mustafa Adnan Akyol yaralanarak hastaneye kaldırıldı.

* Bursa'da işten çıkarılan arkadaşları için 16 Aralık 2014'te fabrika önünde eylem yapan Türkiye Tütün Müskirat Gıda ve Yardımcı İşçileri (Tek Gıda-İŞ) Sendikası üyesi işçilere müdahale eden polis ekipleri 29 kişiyi gözaltına aldı.

* Mersin Büyükşehir Belediyesi'nde işten çıkarılan işçilere destek vermek amacıyla 17 Aralık 2014'te Genel-İŞ tarafından yapılan eyleme müdahale eden polis ekipleri 20 kişiyi gözaltına aldı.

* Bursa'da işten çıkarılan arkadaşları için 17 Aralık 2014'te fabrika önünde eylem yapan Tek Gıda-İŞ üyesi işçilere müdahale eden polis ekipleri 15 kişiyi gözaltına aldı.

* Ankara'da 18 Aralık 2014'te, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na yürüyerek orada Türk Mühendis ve Mimarlar Odası Birliği (TMMOB) Yasası'nda yapılmak istenen değişiklikleri protesto etmek isteyen TMMOB üyelerine polis ekipleri biber gazıyla müdahale etti.

* Ankara'da 20 Aralık 2014'te "Laik Eğitim ve Emeğe Saygı" sloganıyla Tandoğan Meydanı'nda toplanarak Kızılay Meydanı'na yürümek isteyen Eğitim ve Bilim İşgörenleri Sendikası (Eğitim-İŞ) üyelerine basınçlı su ve gaz bombalarıyla saldıran polis ekipleri 89 sendika üyesini gözaltına aldı.

Gözaltına alınanlar arasında Eğitim-İŞ Genel Başkanı Veli Demir de bulunurken bir öğretmenin polisin tekmesiyle burnunun kırıldığı bildirildi.

* Sendikalı oldukları gerekçesiyle işten çıkarılan ve 275 gündür eylem yapan SÜTAŞ işçilerinden 23'ü, Aksaray'da 25 Aralık 2014'te bildiri dağıttıkları sırada gözaltına alındı.

8. YIL İÇİNDE MEYDANA GELEN DİĞER PROTESTO GÖSTERİLERİ

Ölüm	Yaralı	Gözaltı	Tutuklama
1	87	1290	2

* İstanbul'da 30 Aralık 2013'te, Taksim Metro İstasyonu'na akıllı biletlerinin (AKBİL) bitmesi ve paralarının olmaması nedeniyle biletsiz girmeye çalışan iki kardeşten Aykut Kelek'in (20) tartıştığı özel güvenlik görevlisinin metal dedektörü başına vurması sonucu yaralanmasını protesto etmek amacıyla 1 Ocak 2014'te Taksim Metro İstasyonu önünde basın açıklaması yapmak isteyen Halk Cephesi üyesi 5 kişi polis ekipleri tarafından darp edilerek gözaltına alındı.

* Polisin gaz bombası kapsülüyle başından vurarak yaraladığı (11 Mart 2014'te yaşamını yitirdi) Berkin Elvan'ın (14) doğum günü dolayısıyla 6 Aralık 2013'te Taksim Meydanı'nda bir günlük açlık grevi başlatan Halk Cephesi üyesi 10 kişi polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.

* Berkin Elvan için 13 Ocak 2014'te Taksim Meydanı'nda açıklama yapmak isteyen Halk Cephesi üyesi 11 kişi polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.

* İstanbul'da 14 Ocak 2014'te, "yasadışı DHKP/C Örgütü üyesi oldukları" iddiasıyla tutuklu yargılanan 12 kişinin Çağlayan Adliyesi'nde görülecek duruşma öncesinde eylem yapmak isteyen Halk Cephesi üyesi gruba müdahale eden polis ekipleri 14 kişiyi gözaltına aldı.

* Telekomünikasyon İletişim Dairesi Başkanlığı'na (TİB) internet sitelerine ait sayfaları 4 saat içinde engelleme yetkisi veren yeni internet yasa tasarısına karşı sosyal medya üzerinden örgütlenen eylemler 18 Ocak 2014'te çeşitli kentlerde yapıldı.

İstanbul'da Taksim Meydanı'nda ve İstiklal Caddesi'nde yapılmak istenen eylemlere polis ekipleri gece boyunca gaz bombaları, plastik mermili silah, basınçlı su ve coplarla saldırdı. Polisin eylem sona erene kadar yaptığı saldırılar sonucu 2 kişi plastik mermi isabet etmesi sonucu yarala-

nırken, 25 kişinin de gözaltına alındığı ileri sürüldü. İzmir'deki eyleme de müdahale eden polis ekipleri 6 kişiyi gözaltına aldı.

* İstanbul'un Kâğıthane İlçesi'nde "DHKP/C Soruşturması" kapsamında 7 kişinin gözaltına alınmasını 3 kişi İstanbul Emniyet Müdürlüğü önünde 18 Ocak 2014'te protesto etti. Yakınlarından haber alamadıklarını ifade ederek oturma eylemi yapan üç kişi TOMA'lardan basınçlı su sıkılarak olay yerinden uzaklaştırıldı. İstanbul Valiliği görüntülerin ortaya çıkması üzerine inceleme başlatıldığını açıkladı.

* Berkin Elvan için 21 Ocak 2014'te Taksim Meydanı'nda eylem yapmak isteyen Halk Cephesi üyesi 2 kişi polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.

* Ankara'da 24 Ocak 2014'te yoğun bakımda tutulan Berkin Elvan için Milli Eğitim Bakanlığı önünde eylem yapmak isteyen 10 öğrenci darp edilerek gözaltına alındı.

* İstanbul'da 24 Ocak 2014'te, Anadolu Adliyesi'nde Terörle Mücadele Yasası'nın ve özel yetkili mahkemelerin kaldırılması talebini içeren bir pankartı asan Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üyeleri Fırat Kınalı ve Bersu Eroğlu gözaltına alındı.

* Berkin Elvan için İstanbul'da 27 Ocak 2014'te, Taksim Meydanı'nda eylem yapmak isteyen 6 kişi darp edilerek gözaltına alındı.

* Berkin Elvan için İstanbul'da 1 Şubat 2014'te, Galatasaray Meydanı'nda eylem yapmak isteyen 10 kişi darp edilerek gözaltına alındı.

* Aynı nedenle İstanbul'da 3 Şubat 2014'te, Taksim Meydanı'nda eylem yapmak isteyen 5 kişi darp edilerek gözaltına alındı.

* İzmir'in Çeşme İlçesi'nde 4 Şubat 2014'te, Sürdürülebilir Yaşam Platformu üyelerinin Çeş-

me'ye kurulması planlanan rüzgâr enerjisi sant-raline tepki amacıyla yaptıkları eyleme müdahale eden polis ekipleri 4 kişiyi gözaltına aldı.

* Kullanıcıların internete erişimlerine dair tüm denetimi ve yetkiyi Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na veren yasal düzenlemeyi protesto etmek amacıyla 8 Şubat 2014'te İstanbul'da Taksim Meydanı'nda eylem yapmak isteyen gruba polis ekipleri plastik mermi, gaz bombası ve basınçlı suyla müdahale etti. Gece boyu devam eden müdahale nedeniyle arasında bir bebeğinde bulunduğu en az 30 kişi ya gaz bombasından etkilendi ya da yaralandı, 10 kişi de gözaltına alındı.

* Berkin Elvan (15) İstanbul'da 10 Şubat 2014'te, Taksim Meydanı'nda eylem yapmak isteyen 6 kişi darp edilerek gözaltına alındı.

* Rize'nin Küçükçayır Köyü'nde 10 Şubat 2014'te, Andon Deresi'ne kurulmak istenen HES inşaatına yeniden başlanmasını protesto eden köylülere inşaat şirketinin taşeron firmasına bağlı özel güvenlik elemanlarının ve jandarma ekiplerinin saldırması sonucu 3 köylü gözaltına alındı.

* Cezaevlerinde tutulan hasta yakınlarının durumuna dikkat çekmek amacıyla Ankara'da 11 Şubat 2014'te Adalet Bakanlığı'na yürümek ve TBMM'de milletvekilleriyle görüşmek isteyen Tecrite Karşı Mücadele Platformu üyelerine polis ekipleri, Yüksel Caddesi'nde biber gazı ve coplarla saldırdı. Müdahale sonucu 6 kişi darp edilerek gözaltına alındı.

* İstanbul'un Bakırköy İlçesi'nde 13 Şubat 2014'te açılışı yapılan 2. Barajlar Kongresi'nin protesto eden çevre örgütlerine polis ekipleri gaz bombaları ve basınçlı suyla müdahale ederek bir kişiyi gözaltına aldı.

* Ergenekon ve Balyoz Davalarında yeniden yargılama yapılmasını talep etmek ve uzun tutukluluk sürelerini protesto etmek için 13 Şubat 2014'te Ankara'da TBMM önünde Türkiye Gençlik Birliği'nin çağrısıyla eylem yapmak isteyen gruba polis ekipleri gaz bombaları ve boyalı basınçlı suyla müdahale etti.

* İHD İstanbul Şubesi'nin, yaptıkları başvuruya İstanbul Valiliği'nin "Taksim Meydanı'nda eylem yapılmasına dair yasak yok" yanıtı vermesine üzerine 19 Şubat 2014'te yapmak istediği eylem polis

ekipleri tarafından "eylem yapılmasının yasak olduğu" gerekçesiyle engellendi.

* Ankara'da 19 Şubat 2014'te, eğitimi sistemini protesto etmek için AKP'nin il binasına yürümek isteyen DEV-LİS üyesi gruba müdahale eden polis ekipleri 8 öğrenciyi gözaltına aldı.

* İzmir'de 20 Şubat 2014'te okul çıkışın gözaltına alınan 2 çocuk 24 Ocak 2014'te Milli Eğitim Müdürlüğü önünde yaptıkları eylemle "devlet büyüklüklerine hakaret ettikleri" gerekçesiyle tutuklanmaları talebiyle sevk edildikleri mahkeme tarafından serbest bırakıldı.

* İstanbul'un Şişli İlçesi'nde 20 Şubat 2014'te, tutuklu öğrencilerin serbest bırakılması talebiyle oturma eylemi yapan Dev-Genç üyesi 3 kişi polis ekiplerince gözaltına alındı.

* Dünya Ana Dil Günü dolayısıyla 21 Şubat 2014'te İstanbul'da Galatasaray Meydanı'nda toplanarak Taksim Meydanı'na yürümek isteyen gruba gaz bombaları ve basınçlı suyla müdahale eden polis ekipleri bir kişiyi gözaltına aldı.

* İnternet kullanımına dair tüm yetkiyi Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na veren yasal düzenlemeyi protesto etmek amacıyla 22 Şubat 2014'te İstanbul'da Taksim Meydanı'nda eylem yapmak isteyen gruba polis ekipleri plastik mermi, gaz bombası ve basınçlı suyla müdahale etti. Gece boyu devam eden müdahale nedeniyle gözaltına alınan 46 kişiden Veysel Beyazçiçek "üzzerinde patlayıcı niteliği belli olmayan maddelerden çok sayıda bulunduğu" gerekçesiyle tutuklandı.

* İş kazalarındaki işçi ölümlerini protesto etmek için İstanbul'da 12 Nisan 2014'te, kendilerini İstanbul Sosyal Güvenlik Kurumu kapısına zincirleyen Devrimci Liseliler üyesi 3 öğrenci polis ekipleri tarafından darp edilerek gözaltına alındı.

* İstanbul'da 20 Nisan 2014'te, taraftar grupları yeni bir uygulama olan ve "fişleme yapıldığı" iddia edilen e-bilet uygulamasını protesto etmek için Galatasaray Meydanı'nda toplandı. Yürüyerek gitmek istedikleri Taksim Meydanı'nda basın açıklaması yapmak isteyen gruplara biber gazı ve basınçlı suyla müdahale eden polis ekipleri 14 kişiyi gözaltına aldı.

* İstanbul'da 25 Nisan 2014'te, devam eden "DHKP-C Soruşturmasını" protesto etmek amacıyla Taksim Meydanı'nda pankart açan

Halk Cephesi üyesi 2 kişi darp edilerek gözaltına alındı.

* “DHKP-C Soruşturması” kapsamında tutuklanan Egemen Akkuş’un durumuna dikkat çekmek amacıyla İstanbul’da 26 Nisan 2014’te Taksim Meydanı’nda oturarak eylem yapmak isteyen Halkın Mühendis ve Mimarları üyelerine müdahale eden polis ekipleri 11 kişiyi darp ederek gözaltına aldı.

* 6 Mayıs 1972’de Ankara’da idam edilen Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan’ı anmak amacıyla İstanbul’da Taksim Meydanı’nda pankart açan 3 kişi “meydanda eylem yapmanın yasak olduğu” gerekçesiyle gözaltına alındı.

* İstanbul’da 18 Mayıs 2014’te, Taksim Meydanı’na yürüyüş yaparak İbrahim Kaypakaya’yı ölüm yıldönümünde anmak isteyen gruba polis ekipleri İstiklal Caddesi’nin eylemlere yasaklanmasını gerekçe göstererek gaz bombası, cop, plastik mermi ve basınçlı suyla müdahale ederek 17 kişiyi, Tunceli’deki eylemde ise polis ekipleri 10 kişiyi gözaltına aldı.

Ankara’da da aynı gerekçeyle yürüyüş yapmak isteyen gruba da polisin müdahale etmesi sonucu 6 kişi yaralandı, 2 kişi gözaltına alındı.

* İzmir’de 19 Mayıs 2014’te, 10. Canan Kulaksız Anma Şenliği düzenlemek isteyen Ege Üniversitesi öğrencisi 24 kişi polis ekiplerince gözaltına alındı.

* İzmir’de Ege Üniversitesi kampüsü içinde yer alan Yabancı Diller Bölümü ek binasını bahar şenliklerinin iptal edilmesini protesto etmek amacıyla işgal eden öğrenci grubuna 23 Mayıs 2014’te sabahı binaya helikopterli baskın düzenleyerek müdahale eden polis ekipleri 38 kişiyi gözaltına aldı.

* İstanbul’da 22 Mayıs 2014’te Uğur Kurt’un polisin Okmeydanı’nda bir eyleme müdahale ettiği esnada silahla vurulmasını protesto etmek amacıyla Ankara’da eylem yapan 5 kişilik grup polislerce darp edilerek gözaltına alındı.

* İstanbul’un Şişli İlçesi’ne bağlı Okmeydanı Semti’nde devam eden polis saldırılarını ve açılan ateş sonucu Uğur Kurt’un öldürülmesini protesto eden gruplarla polis arasında çıkan çatışmalar sırasında isabet eden şarapnel parçasıyla ağır yaralanan Giresun nüfusuna kayıtlı

Ayhan Yılmaz (42) kaldırıldığı hastanede 23 Mayıs 2014’te yaşamını yitirdi.

* İstanbul’da Uğur Kurt ile Ayhan Yılmaz’ın ölümüne neden olan polis saldırılarını Tunceli’de 25 Mayıs 2014’te protesto etmek için eylem düzenleyen gruba polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu 5 kişi gözaltına alındı.

23 Mayıs 2014’te düzenlenen eylemlere müdahale eden polis ekipleri ise Mersin’de 8 kişiyi gözaltına alırken Hatay’da da Mustafa Kemal Ersöz adlı kişiyi plastik mermiyle gözünden vurarak yaraladı.

* İstanbul’un Beyoğlu İlçesi’nde 25 Mayıs 2014’te Tünel Meydanı’nda Türkiye’deki insan hakları ihlallerine dikkat çekmek için “özgürlük için insan zinciri” oluşturan turistlerden oluşan gruba müdahale eden polis ekipleri 4 turisti gözaltına aldı.

* İstanbul’da 25 Mayıs 2014’te tutuklu öğrencilerin durumuna dikkat çekmek amacıyla basın açıklaması yapmak isteyen gruba müdahale eden polis ekipleri 11 kişiyi gözaltına aldı.

* İstanbul’da Uğur Kurt ile Ayhan Yılmaz’ın ölümüne neden olan polis saldırılarını Tunceli’de protesto etmek için eylem düzenleyen gruba polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu gözaltına alınan 5 kişiden Halk Cephesi üyesi Onur Polat “yasadışı örgüt üyesi olduğu” iddiasıyla 26 Mayıs 2014’te tutuklandı.

* Gezi Parkı eylemlerinin yıldönümü dolayısıyla 31 Mayıs 2014’te başta İstanbul olmak üzere çeşitli kentlerde yapılmak istenen gösterilere polis ekipleri Başbakan’ın “a’dan z’ye gereği neyse yapılacak” talimatıyla saldırdı.

İstanbul’da saat 19.00’da başlayan polis saldırıları öncesinde Gezi Parkı halkın kullanımına kapatıldı. Sadece İstanbul’da toplam 25 bin polisin ve 50 TOMA’nın görevlendirildiği saldırılarda gaz bombaları, basınçlı su, cop ve plastik mermi kullanılarak çeşitli semtlerde düzenlenen tüm eylemlere müdahale edildi. Gece sonunda İstanbul’da resmi veya kayıt dışı toplam 203 kişinin gözaltına alındığı ileri sürüldü.

Diğer kentlerde de benzer yöntemle göstericilere yönelik şiddet uygulayan polis ekipleri gün sonunda Ankara’da 77, İzmir’de 76, Adana’da 27, Tunceli’de 3 kişiyi gözaltına aldı.

Ankara'da 1 Haziran 2014'te devam eden eyleme polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu ise 41 kişi gözaltına alındı.

* İstanbul'da 1 Haziran 2014'te Galatasaray Meydanı'nda polisin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirenleri kızıl maske takarak anmak isteyen Halk Cephesi üyesi 15 kişi polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.

* Rize'nin İkizdere İlçesi'ne bağlı Şimşirli Köyü'nün yakınlarındaki vadide yapımı devam eden Hidroelektrik Santrali'nin inşaatı nedeniyle ağaçların kesilmesini ve dinamit patlatılmasını protesto etmek amacıyla 1 Haziran 2014'te köyde yaşayan kadınların başlattığı oturma eylemine jandarma ekipleri coplarla müdahale etti. Jandarma ekiplerinin saldırısı sonucu 25 kadın yaralanırken, 6 kişi de gözaltına alındı.

* Manisa'nın Soma İlçesi'nde en az 301 işçinin ölümüyle sonuçlanan maden kazasında yaşamını yitiren işçileri anmak amacıyla 14 Haziran 2014'te yürüyüş yapmak isteyen madenci yakınları polis ekiplerinin biber gazı ve basınçlı suyla yaptıkları müdahaleyle dağıtıldı.

* Atakum (Samsun) Tarım Lisesi'nin yıkılarak yerine cami yapılmak istenmesini protesto etmek amacıyla 15 Haziran 2014'te eylem yapan öğrencilere müdahale eden polis ekipleri 7 öğrenciyi gözaltına aldı.

* Üniversiteye giriş sınavlarını ve eğitim sistemini protesto etmek için 13 Haziran 2014'te Kocaeli'de pankart asan Sosyalist Gençlik Derneği üyesi 5 kişi polislerce gözaltına alındı.

* Şanlıurfa'nın Viranşehir İlçesi'nde 15 Haziran 2014'te kuraklık ve elektrik kesintileri nedeniyle tarlalarını sulayamadığını açıklayan köylülerin yol kapatma eylemine biber gazı ve basınçlı suyla müdahale eden polis ekipleri 25 köylüyü gözaltına aldı.

* Bolu'nun Mudurnu İlçesi'nde faaliyet yürüten bir taş ocağının "çevreye zarar verdiği" gerekçesiyle kapatılmasını isteyen köylülerin 17 Haziran 2014'te yaptıkları yol kapatma eylemine müdahale eden jandarma ekipleri 35 köylüyü gözaltına aldı.

* Bir eylem nedeniyle haklarında "yasadışı örgüt üyesi oldukları", "kamu malına zarar verdikleri" ve "polis memuruna mukavemet ettikleri" suçlamalarıyla dava açılan 12 kişiye destek vermek

amacıyla 26 Haziran 2014'te Ankara Adliyesi'nde pankart açan 4 kişi polis ekipleri tarafından darp edilerek gözaltına alındı.

* Hatay'daki Gezi Parkı eylemlerinde polisin kullandığı gaz bombası kapsülünün isabet etmesi sonucu yaşamını yitiren Abdullah Cömert'in ağabeyi Zafer Cömert 26 Haziran 2014'te, Sarp Sınır Kapısı'ndan Türkiye'ye giriş yaparken "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet ettiği" gerekçesiyle gözaltına alındı.

* Sivas'ta 2 Temmuz 1993'te 35 kişinin yakılarak öldürüldüğü Madımak Katliamı'nın yıldönümü dolayısıyla 2 Temmuz 2014'te İzmir'de anma toplantısı yapmak amacıyla Basmane Meydanı'nda toplanan gruplara basınçlı su ve biber gazıyla saldıran polis ekipleri arasında HDP İzmir İl Eş Başkanı Cavit Uğur'un da olduğu 9 kişiyi darp ederek gözaltına aldı.

* Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin otobüs seferlerini iptal etmesini protesto etmek amacıyla 4 Temmuz 2014'te Mamak'ın Tuzluçayır Mahallesi'ndeki otobüs duraklarında eylem yapan gruplara gaz bombası ve coplarla saldıran polis ekipleri 7 kişiyi darp ederek gözaltına aldı.

Temmuz 2014'te devam eden eyleme de saldıran polis ekipleri bu kez 8 kişiyi darp ederek gözaltına aldı.

* Ankara'nın Yenimahalle İlçesi'ne bağlı Batıkent Semsit'inde 6 Temmuz 2014'te "Hasan Polat'a özgürlük" yazılı afişleri asan ESP üyesi 3 kişi gözaltına alındı.

* İstanbul'un Maltepe İlçesi'ne bağlı Gülsuyu Mahallesi'nde 30 Eylül 2013'te uyuşturucu satıcısı kişiler tarafından düzenlenen silahlı saldırılar sonucu yaşamını yitiren Hasan Ferit Gedik'in ölümüyle ilgili görülecek olan davanın duyurusunu yapmak amacıyla 11 Temmuz 2014'te Taksim Meydanı'nda eylem yapan 20 kişi polis ekiplerince darp edilerek gözaltına alındı. Müdahalede Doğan Haber Ajansı (DHA) Muhabiri Zeki Günal da polislerce darp edildi.

* Gaziantep'in Çıksorut Mahallesi'ndeki parka bakım yapılması ve temizlenmesi için 17 Ağustos 2014'te eylem yapan mahalle sakinlerine biber gazıyla müdahale eden polis ekipleri bir kişiyi gözaltına aldı.

* Mardin'in Derik İlçesi'nde 26 Ağustos 2014'te, elektrik kesintilerini protesto etmek amacıyla Derik-Şanlıurfa karayolunu kapatarak eylem yapan çiftçilere jandarma ekiplerinin gaz bombaları ve basınçlı suyla müdahale etmesi sonucu Fayık Şengel (25) adlı çiftçi yüzüne isabet eden fişekle yaralandı.

* İstanbul Valiliği, 31 Ağustos 2014'te Kadıköy Meydanı'nda düzenlenmesi planlanan Dünya Barış Günü etkinliğine trafik yoğunluğunu gerekçe göstererek izin verilmeyeceğini 30 Ağustos 2014'te açıkladı. Mitingi düzenleyen kurumların yaptıkları görüşmeler sonucu Valilik bir saatlik izin verdi.

* Barış Günü dolayısıyla 1 Eylül 2014'te Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde ve Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde düzenlenen eylemlere polis ekipleri gaz bombaları ve basınçlı sularla müdahale etti. Müdahaleler sonunda Nusaybin'de bir eylemci gözaltına alındı.

* Adana'nın Hürriyet Mahallesi'nde F.O. (13) adlı çocuğun uyuşturucu madde satıcıları ile polisler arasında çıkan çatışmada vurularak ağır yaralanmasını protesto etmek amacıyla 3 Eylül 2014'te gösteri düzenleyen gruba müdahale eden polis ekipleri 11 çocuğu gözaltına aldı.

* Termik santrallere dikkat çekmek amacıyla Türkiye'ye gelen Greenpeace Örgütü'ne ait "Rainbow Warrior III" adlı geminin 11 Eylül 2014'te Zonguldak'a yaptığı ziyaret kapsamında eylem yapan aktivistlere müdahale eden polis ekipleri 12 kişiyi gözaltına aldı.

* Sinop'ta eğitim alanındaki sorunlara dikkat çekmek amacıyla 24 Eylül 2014'te iş bırakma eylemi yapan öğretmenlerin protesto yürüyüşüne polisler müdahale etti. Gaz bombası ve basınçlı suyun kullanıldığı müdahale nedeniyle bir kişi başına isabet eden gaz bombası fişegiyle yaralandı.

* Üniversitelerde öğrencilere yönelik saldırıları protesto etmek amacıyla Çanakkale'de 24 Eylül 2014'te eylem yapmak isteyen 18 Mart Üniversitesi öğrencilerine polisin ve özel güvenlik görevlilerinin saldırması sonucu 6 öğrenci yaralandı.

* İstanbul'da çeşitli silahlı ve bombalı eylemleri düzenledikleri iddiasıyla aranan DHKP/C üyeleri Sultan Işıklı ile Hasan Selim Gören'in bulunduğu ticarî taksiyi 20 Temmuz 2012'de Gazi Mahalle-

si'nde polis ekiplerinin durdurmak istemesi üzerine çıkan çatışmada Hasan Selim Gören yaşamını yitirmişti. Olayda omzundan yaralanan Sultan Işıklı ise tedavisi tamamlanmadan 23 Temmuz 2012'de tutuklanmıştı.

Olayın ardından 24 Eylül 2014'te yargılanmasına devam edilen Sultan Işıklı'ya destek vermek amacıyla Çağlayan Adliyesi'nin önünde basın açıklaması yapmak isteyen gruba müdahale eden polis ekipleri Halk Cephesi üyesi 15 kişiyi gözaltına aldı.

* Hatay'da 26 Eylül 2014'te düzenlenen ev baskını sonucu "Abdullah Cömert'in ölümüyle ilgili düzenlenen eyleme katıldığı" gerekçesiyle Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üyesi Ozan Uğur Taş polislerce gözaltına alındı.

* Sınırötesi askerî operasyon yapılabilmesi amacıyla 2 Ekim 2014'te TBMM tarafından kabul edilen tezkereyi protesto etmek amacıyla İzmir'de düzenlenen basın açıklamasına müdahale eden polis ekipleri 12 kişiyi gözaltına aldı.

* Ankara'da 17 Ekim 2014'te, Hacettepe Üniversitesi'ne düzenlenen otobüs seferlerinin yetersiz olduğu gerekçesiyle eylem düzenleyen öğrencilere müdahale eden polis 16 kişiyi gözaltına aldı.

* Manisa'nın Soma İlçesi'ne bağlı Yırca Köyü'nde (Mahallesi'nde) kurulması planlanan termik santralle ilgili 21 Ekim 2014'te, zeytinlik alanlara dozerlerle girerek ağaç kesimi yapan Kolin Şirketler Grubu'nun görevlileri, tepki gösteren köylülere saldırdı. Köylülere destek veren gruplara da saldıran özel güvenlik görevlileri 11 kişiyi yere yatırarak darp ettikten sonra kelepçeledi.

* İstanbul'da Üsküdar Belediyesi tarafından Validebağ Korusu'na yaptırılmak istenen inşaat alanı için 23 Ekim 2014'te ağaç kesimine gelen ekiplere karşı eylem yapan 5 kişi polisler tarafından darp edilerek gözaltına alındı.

* Manisa'nın Soma İlçesi'nde kapatılan Eynez Madeni'nde çalışan işçilerin ödeneceği taahhüt edilen maaşlarının gecikmesine nedeniyle 27 Ekim 2014'te kaymakamlık binasından Madenci Heykeli'ne yaptıkları yürüyüşe polisin saldırması sonucu 2 işçi yaralandı.

* İstanbul'un Üsküdar İlçesi'nde bulunan Validebağ Korusu'nun yanında sürdürülen inşaat tepki göstermek amacıyla 28 Ekim 2014'te yapılan eyleme polis ekiplerinin biber gazı ve

plastik mermili silahlarla müdahale etmesi sonucu 2 kişi gazdan etkilenerek hastaneye kaldırıldı.

* İzmir'de 6 Kasım 2014'te Yükseköğretim Kurulu'nun kuruluş yıldönümünü protesto etmek amacıyla oturma eylemi yapan Necip Fazıl Kısakürek Anadolu Lisesi öğrencisi 12 çocuk coplanarak gözaltına alındı.

İstanbul'un Şişli İlçesi'ne bağlı Okmeydanı Sema'ti'nde düzenlenen protesto eylemine polis müdahalesi sonucu 9 kişi gözaltına alındı.

Diyarbakır'ın Bağlar İlçesi'nde bulunan İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kiptaş Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi öğrencilerinin derslere girmeyerek boykot eylemi yapmasına polis müdahale etmesi sonucu 14 öğrenci gözaltına alındı.

Ankara'da 6 Kasım ve 8 Kasım 2014'te düzenlenen eylemlere polis müdahalesiyle 4 kişi yaralandı, 5 kişi de gözaltına alındı.

* İstanbul'un Üsküdar İlçesi'nde bulunan Validebağ Korusu'nun yanında sürdürülen inşaata tepki göstermek amacıyla 10 Kasım 2014'te yapılan eyleme polis ekiplerinin biber gazı ve plastik mermili silahlarla müdahale etmesinin ardından 15 kişi de gözaltına alındı.

* Ankara'da her cumartesi Güvenpark'ta hasta tutsakların serbest bırakılması için eylem yapan gruba, 15 Kasım 2014'teki eylem sırasında polis ekipleri coplu müdahalede bulundu.

Ankara Valiliği'nin Güvenpark'ta hiçbir basın açıklamasına yer verilmeyeceği yönündeki kararı gerekçe göstererek Hasta Mahpuslara Özgürlük İnisyatifi üyelerini darp eden polis bir kişiyi de gözaltına aldı.

* Dönem başından itibaren 31 öğrenciye uzaklaştırma cezasının verildiği Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde cezaları protesto etmek için 17 Kasım 2014'te oturma eylemi yapan öğrencilere müdahale eden polis ekipleri 45 öğrenciyi darp ederek gözaltına aldı.

* İzmir'de 18 Kasım 2014'te PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın serbest kalması için 9 Eylül Üniversitesi'nin bahçesinde yürüyüş düzenleyen öğrencilere plastik mermili silah ve gaz bombalarıyla müdahale eden polis ekipleri 2 kişiyi gözaltına aldı.

* İstanbul'un Üsküdar İlçesi'nde bulunan Validebağ Korusu'nun yanında sürdürülen inşaata tepki göstermek amacıyla 22 Kasım 2014'te

yapılan eyleme polis ekiplerinin biber gazı ve plastik mermili silahlarla müdahale etmesi sonucu 18 kişi gözaltına alındı.

* Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin Dikmen Vadisi'nin şirketlere satışı için 27 Kasım 2014'te başlattığı ihale sürecini belediye binası önünde toplanarak protesto eden Dikmen Vadisi halkına biber gazıyla müdahale eden polis ekipleri 7 kişiyi gözaltına aldı. Protesto nedeniyle ihalenin ertelendiği bildirildi.

* Ankara'da 29 Kasım 2014'te, yeni yapılan Cumhurbaşkanlığı Sarayı'na yürümek isteyen Öğrenci Kolektifleri üyesi 22 kişi polisin gaz bombalı müdahalesinin ardından gözaltına alındı.

* Ankara'da 6 Aralık 2014'te Milli Eğitim Şurası'nın yapıldığı otele girerek protesto eylemi düzenlemek isteyen Genç Umut üyesi 5 çocuk polislerce gözaltına alındı.

* İstanbul'da 4 Aralık 2014'te Haliç Kongre Merkezi'nde "İş Sağlığı ve Güvenliği" adıyla düzenlenen konferansı yaşamını yitiren maden işçilerini anmak amacıyla protesto eden Sosyalist Demokrasi Partisi (SDP) üyesi 6 kişi polislerce gözaltına alındı.

* Ankara'da düzenlenen 19. Milli Eğitim Şurası'nda alınan kararları protesto etmek amacıyla 9 Aralık 2014'te İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü önünde zincirli eylem yapan 2 çocuk darp edilerek gözaltına alındı.

Ankara'da ise Çankaya Milli Eğitim Müdürlüğü önünde kendilerini zincirleyen 8 öğrenci gözaltına alındı.

* İstanbul'da 10 Aralık 2014'te İHD ve TİHV üyelerinin ve çalışanlarının İnsan Hakları Haftası (10-17 Aralık) dolayısıyla Taksim Tramvay Duracağı önünde yapmak istedikleri basın açıklamasına polis ekipleri "Taksim Meydanı'nda açıklama yapmanın yasak olduğu" gerekçesiyle izin vermedi. Grup açıklamaya daha sonra Fransız Kültür Merkezi önünde yaptı.

* 19. Milli Eğitim Şurası'nda alınan kararları protesto etmek amacıyla 11 Aralık 2014'te Mersin'de bulunan Pozcu Anadolu Lisesi önünde kendilerini zincirleyerek eylem yapan 4 çocuk darp edilerek gözaltına alındı.

* IŞİD'in saldırılarına karşı Kobanê'de çatışırken yaşamını yitiren Sibel Bulut (Sarya Özgür/Eylem

Deniz) için 15 Aralık 2014'te çeşitli kentlerde taziye çadırı kuruldu. Gaziantep, Adana, İzmir ve Ankara'da açılan çadırlara ise polis ekipleri sert şekilde müdahale etti.

Ankara'da Yüksel Caddesi'nde bulunan İnsan Hakları Heykeli önünde Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üyelerinin açtığı çadırı abluka altına alan polis ekipleri, çadırın kaldırılmaması üzerine 16 kişiyi gözaltına aldı.

Adana'da İnönü Parkı'nda yine ESP üyelerince açılmak istenen çadıra müdahale eden polis ekipleri 10 kişiyi darp ederek gözaltına aldı. Gözaltında tutuldukları 5 Ocak Polis Karakolu'nda işkence gören 10 kişiden ikisinin fenalaşarak hastaneye kaldırıldıkları öğrenildi.

Gaziantep'te ise Yeşilsu Parkı'nda açılmak istenen taziye çadırına polis ekipleri, "yasak olduğu" gerekçesiyle izin vermedi.

İzmir'in Bayraklı İlçesi'nde ESP ilçe örgütü binası önünde yapılmak istenen eyleme de müdahale eden polis 5 kişiyi gözaltına aldı. Aynı yerde 2. kez yapılmak istenen eyleme yapılan müdahalede de 8 kişi gözaltına alındı.

* İzmir'in Balçova İlçesi'nde 16 Aralık 2014'te Balçova Yaşamspor-Galatasaray arasında oynanan Türkiye Kupası maçında "E-Bilete Hayır" yazılı pankart açan Tekyumruk adlı taraftar grubunun üyesi 10 kişiyi polisler gözaltına aldı. Haklarında 6222 sayılı yasayı ihlal etmekten işlem yapılan 10 kişiye savcılığın vereceği karara kadar spor müsabakalarından men cezası verildiği öğrenildi.

* Kahramanmaraş Valiliği 18 Aralık 2014'te, Maraş Katliamı'nın 36. yıldönümü nedeniyle 21 Aralık 2014'te düzenlenecek her türlü basın açıklaması, yürüyüş ve eylemlerin yasaklandığını bildirdi.

* 21 Aralık 2014'te yapılmak istenen miting polis ekipleri tarafından Valilik kararı gerekçe gösterilerek engellendi. Takviye ekiplerle 2 bin 200 polisin görevlendirildiği Kahramanmaraş'ta 100 kişilik grubu akşam saatlerine kadar engelleyen polis ekipleri daha sonra Narlı Mahallesi'ndeki cemevinde anma etkinliği yapılmasına izin verdi.

* İstanbul'da "Hayata Dönüş" adı verilen 19 Aralık 2000'deki 32 kişinin öldürülmesiyle so-

nuçlanan cezaevleri operasyonunu protesto etmek için Taksim Meydanı'nda toplanmak isteyen gruba müdahale eden polis ekipleri 15 kişiyi gözaltına aldı.

* Eskişehir'de 19 Aralık 2014'te adliye binası içerisinde hasta tutukluların serbest bırakılması için eylem yapmak istedikleri öne sürülen 4 kişi "makul şüphe" gerekçesiyle gözaltına alındı.

* Yalova'da 21 Aralık 2014'te Meydan Gazetesi'nin tanıtımını ve satışını yapan anarşist 6 kişi polis ekiplerince darp edilerek gözaltına alındı.

* İstanbul Valiliği 23 Aralık 2014'te, İstanbul Kent Savunması ve Kuzey Ormanları Savunması tarafından 28 Aralık 2014'te düzenlenmesi planlanan "Bir arada İstanbul'u ve Marmara'yı savunuyoruz" adlı mitinginin yasaklandığını bildirdi.

* Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin "Devrimci Karagâh Örgütü Davası"nda yerel mahkemenin verdiği cezaları onamasını 24 Aralık 2014'te İstanbul'un Kadıköy İlçesi'nde protesto eden gruba plastik mermili silahlarla ve gaz bombalarıyla müdahale eden polis ekipleri 2 kişiyi gözaltına aldı.

* "Cumhurbaşkanına hakaret ettiği" iddiasıyla Konya'da M.E.A. (16) adlı çocuğun okulundan alınarak tutuklanmasını Ankara'da 25 Aralık 2014'te protesto etmek için Adalet Bakanlığı önünde pankart açan 2'si çocuk 3 kişi polisler tarafından coplanarak gözaltına alındı.

* Maraş Katliamı'nın (19-26 Aralık 1978) 35. yıldönümü nedeniyle Erzincan'da 26 Aralık 2014'te yapılmak istenen basın açıklaması aşırı sağcı grupların saldırısına uğradı. Polisin saldırganlar yerine basın açıklamasına katılanlara müdahale ettiği saldırıda 12 kişi yaralandı.

Saldırının ardından Erzincan Valiliği 28 Aralık 2014- 12 Ocak 2015 tarihleri arasında il merkezinde toplantı, yürüyüş, gösteri, stant masaları açılması, imza toplanması gibi etkinlikleri yasakladığını açıkladı.

* Maraş Katliamı'nın yıldönümü nedeniyle Erzincan'da 26 Aralık 2014'te yapılmak istenen basın açıklamasına aşırı sağcı grupların saldırısı sonucu çıkan olaylarda yer aldıkları iddiasıyla polis ekipleri 30 Aralık 2014'te Erzincan Üniversitesi öğrencisi 8 kişiyi gözaltına aldı.

9. RÜŞVET VE YOLSUZLUK OPERASYONLARININ YILDÖNÜMÜ / DEVLET VEYA HÜKÜMET TEMSİLCİLERİNİ PROTESTO GÖSTERİLERİ

Gözaltı	Tutuklama	Yaralı	Para Cezası
549	-	11	93 bin 400 TL (273 Kişi)

* Rüşvet ve yolsuzluk operasyonları nedeniyle İstanbul'da 3 Ocak 2014'te Çağlayan Adliyesi önünde Recep Tayyip Erdoğan başkanlığındaki 61. Hükümet'in istifası talebiyle protesto gösterisi yapan Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üyesi Aykut Kaplan ve Sosyalist Gençlik Derneği (SGD) üyesi Berfu Canbay özel güvenlik görevlileri tarafından darp edilerek polis ekibine teslim edildi.

Aykut Kaplan ve Berfu Canbay, çıkarıldıkları savcılık tarafından 200'er TL para cezası kesilmesinin ardından serbest bırakıldı.

* Adana'da 5 Ocak 2014'te, "kurtuluş günü" törenleri esnasında Vali Hüseyin Avni Coş aleyhine slogan atan gruplara müdahale eden polis ekipleri 10 kişiyi gözaltına aldı.

* İstanbul'da 14 Ocak 2014'te Maltepe Meydanı'nda tek kişilik yürüme eylemi yaparak Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın makam arabasında oğlu Bilal Erdoğan'ı gezdirmesini protesto eden Abidin Sarı 10 kişilik sivil polis ekibi tarafından gözaltına alındı.

* İstanbul'da 27 Ocak 2014'te oynanan Fenerbahçe - Konyaspor maçı sonrasında "hükümet aleyhinde slogan attıkları" iddiasıyla Fenerbahçe taraftarı 8 kişi gözaltına alındı.

* Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun Antalya'nın Serik İlçesi'nde 23 Şubat 2014'te AKP'nin seçim bürosunun açılışında yaptığı konuşmayı protesto eden Türkiye Gençlik Birliği üyesi 5 kişi jandarma ekibi tarafından gözaltına alındı.

* İçişleri Bakanı Efkân Ala'nın Niğde'nin Bor İlçesi'nde 23 Şubat 2014'te AKP'nin seçim bürosunun açılışında yaptığı konuşmayı protesto

eden bir kişi polis ekibi tarafından gözaltına alındı.

* Ankara'da 25 Şubat 2014'te, ODTÜ arazisinin bir bölümünden de geçen 1071 Malazgirt Bulvarı'nın açılışına katılan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ı protesto etmek isteyen gruba polis ekipleri gaz bombası, plastik mermi ve basınçlı suyla müdahale etti. Eylemi takip eden Sol Gazetesi'nin muhabiri Bayram Uludağ'ın da bulunduğu 3 kişinin plastik mermi isabet etmesi sonucu yaralandığı öğrenildi.

* Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan'la arasında geçtiği ileri sürülen ses kayıtlarının ortaya çıkması üzerine yolsuzluk ve rüşvet iddialarını protesto etmek amacıyla 25 Şubat 2014'te çeşitli kentlerde eylemler düzenlendi.

İzmir'de, Ankara'da, İstanbul'da ve Eskişehir'de düzenlenen gösterilere polis ekipleri gaz bombaları, plastik mermiler, cop ve basınçlı suyla saldırarak eylemcileri dağıttı. İstanbul'da 11 kişi gözaltına alındı.

26 Şubat 2014'te İzmir'de eylem yapan gruba müdahale eden polis ekipleri 22 kişiyi gözaltına aldı.

1 Mart 2014'te Ankara'da eylem yapan gruba müdahale eden polis ekipleri 25 kişiyi gözaltına aldı. Aynı eylem nedeniyle İstanbul'da ise 8 kişi gözaltına alındı.

* Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 7 Mart 2014'te Eskişehir'de düzenlediği mitingi protesto eden gruplara gaz bombaları, plastik mermi ve basınçlı suyla müdahale eden polis ekipleri 183 kişiyi gözaltına aldı.

- * Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 13 Mart 2014'te Mersin'de düzenlediği mitingi protesto eden gruplara gaz bombaları, plastik mermi ve basınçlı suyla müdahale eden polis ekipleri 12 kişiyi gözaltına aldı.
- * Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 17 Mart 2014'te Aydın'da düzenlediği mitingi protesto edecekleri gerekçesiyle polis ekipleri 20 kişiyi gözaltına aldı.
- * Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 18 Mart 2014'te Çanakkale'de düzenlediği mitingi protesto edecekleri gerekçesiyle Türkiye Komünist Partisi'ne baskın düzenleyen polis ekipleri 34 kişiyi gözaltına aldı.
- * Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 19 Mart 2014'te Edirne'de düzenlediği mitingi protesto edecekleri gerekçesiyle Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) ile Türkiye Komünist Partisi'ne (TKP) baskın düzenleyen polis ekipleri ÖDP üyesi 14 kişi ile TKP üyesi 3 kişiyi darp ederek gözaltına aldı.
- * Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 22 Mart 2014'te Hatay'da düzenlediği mitingi protesto edecekleri gerekçesiyle Halkevleri üyesi 4 kişi polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.
- * Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 23 Mart 2014'te Kocaeli'de düzenlediği mitingi protesto edecekleri gerekçesiyle çoğu Halkevleri üyesi 29 kişi polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.
- * Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 21 Mart 2014'te Artvin'de düzenlediği mitingi protesto edecekleri gerekçesiyle Halkevleri üyesi 11 kişi polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.
- * Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 24 Mart 2014'te Trabzon'da düzenlediği mitingi protesto edecekleri gerekçesiyle 6 kişi polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.
- * Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 7 Mart 2014'te Eskişehir'de düzenlediği mitingi protesto etmek isteyen ancak polis ekiplerinin barikat kurarak izin vermediği eylemcilerden 271'ine Karayolları Trafik Kanunu'nun 14. maddesi gereğince 343'er liradan toplam 93 bin lira para cezası kesildiği 24 Mart 2014'te öğrenildi.
- * Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın 25 Mart 2014'te Bartın'da düzenlediği mitingi protesto edecekleri gerekçesiyle 6 kişi polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.

- * Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 29 Mart 2014'te İstanbul'da düzenlediği mitingi protesto eden bir kişi polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.

İstanbul'da 23 Nisan 2014'te Vali Hüseyin Avni Mutlu'nun da katıldığı Çocuk Bayramı etkinliğini "Berkin Elvan ölümsüzdür" pankartı açarak protesto eden 4 çocuk darp edilerek gözaltına alındı.

- * AKP'nin Cumhurbaşkanı adayı olan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 31 Temmuz 2014'te Van'da düzenlediği mitingi protesto eden gruba polis ekiplerinin plastik mermi ve biber gazıyla müdahale etmesi sonucu 7 kişi yaralandı, 16 kişi de gözaltına alındı.

- * AKP'nin Cumhurbaşkanı adayı olan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 2 Ağustos 2014'te İzmir'de düzenlediği mitingi protesto eden gruba polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu Türkiye Gençlik Birliği üyesi 10 kişi gözaltına alındı.

- * AKP'nin Cumhurbaşkanı adayı olan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 6 Ağustos 2014'te Aydın'da düzenlediği miting öncesinde düzenlenen protesto gösterisine müdahale eden polis ekipleri Türkiye Gençlik Birliği üyesi 6 kişiyi gözaltına aldı.

- * Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanı olmasını protesto etmek amacıyla İstanbul'da 28 Ağustos 2014'te İstiklal Caddesi'ndeki Tünel Meydanı'nda toplanarak Galatasaray Meydanı'na yürümek isteyen gruba basınçlı su, gaz bombası ve plastik mermili silahlarla müdahale eden polis ekipleri bir kişiyi de gözaltına aldı.

- * İstanbul'da 13 Aralık 2014'te Sinan Erdem Spor Salonu'nda düzenlenen Şeb-i Arus törenine katılan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı protesto ederek pankart açmak isteyen 2 kişi polislerce darp edilerek gözaltına alındı.

- * AKP'nin il örgütü kongresi için 13 Aralık 2014'te Adana'ya gelen Başbakan Ahmet Davutoğlu'nu protesto eden Halkevleri üyelerine polisin müdahale etmesi sonucu 12 kişi gözaltına alındı, 1 kişi de yaralandı.

- * Diyarbakır'da 17 Aralık 2014'te, yolsuzluk ve rüşvet operasyonunun yıldönümü dolayısıyla KESK'e bağlı sendikaların düzenlediği eyleme müdahale eden polis ekipleri 20 kişiyi, Muş'ta ise 3 kişiyi gözaltına aldı.

İstanbul'da bir Halkbankası şubesi önünde eylem yapan SDP üyesi 5 kişi de polislerce gözaltına alındı.

Yine İstanbul'da operasyonu temsilen saat 17:25'te Sabah Gazetesi'nin önünde yapılan eylemde ise 2 kişi gözaltına alındı.

Ankara'da yeni yapılan Cumhurbaşkanlığı Sarayı önünde eylem yapan Liseli Genç Umut üyesi 7 çocuk, polis ekipleri tarafından darp edilerek gözaltına alındı.

AKP'nin Ankara İl Başkanlığı binası karşısında bulunan Kocatepe Cami avlusundan pankart açan Liseli Genç Umut üyesi 3 öğrenciyi polis ekipleri darp ederek gözaltına aldı.

Kızılay Meydanı'nda ve Güvenpark'ta aynı öğrenci grubu tarafından yapılmak istenen eylemlerde de 5 öğrenci gözaltına alındı.

* AKP'nin il örgütü kongresine katılmak için 21 Aralık 2014'te Bolu'ya giden Başbakan Ahmet Davutoğlu'nu protesto edecekleri gerekçesiyle polis ekipleri Halkevleri aktivisti 3 kişiyi "önleme amaçlı" gözaltına aldı.

* Yıldız Teknik Üniversitesi'nde düzenlenen "Geleceğin Şehirleri" adlı sempozyuma katılmak için 24 Aralık 2014'te İstanbul'a gelen Başbakan Ahmet Davutoğlu'nu protesto etmek isteyen 22 öğrenci darp edilerek gözaltına alındı.

* Yolsuzluk yaptıkları ve rüşvet aldıkları iddiasıyla kamu görevlilerine yönelik yapılan operasyonun yıldönümü dolayısıyla İzmir'in Karşıyaka İlçesi'nde 25 Aralık 2014'te bir banka önünde eylem yapan Sosyalist Demokrasi Partisi (SDP) aktivisti 6 kişi gözaltına alındı.

Aynı eylemi Alsancak'ta yine bir banka önünde yapan SDP aktivisti 6 kişi daha gözaltına alındı.

10. DAVALAR

10.1. Gezi Parkı Eylemleri Davaları (İl veya Adların Alfabetik Sırası ile)

Yargılanan Kişi Sayısı	Tutuklu Yargılanan	Tahliye Edilen	Beraat Eden	Hapis Cezası	Para Cezası	Yargılaması Devam Eden
5732	74	74	4225	7 yıl 4 ay 20 gün (13 Kişi)	57660 TL (8 Kişi)	1486

13 Kişi - Adana

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Adana'da düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma başlatılan 2'si tutuklu 13 kişinin yargılanmasına 27 Mayıs 2014'te devam edildi.

13 kişi hakkında "yasadışı örgüt üyesi oldukları", "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevli polis memuruna direndikleri" suçlamalarından açılan davanın Adana 9. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmasında sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti,

tutuklu sanıklar Murat Akıncı ve Mahmut Yiğit'in tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 9 Eylül 2014'e erteledi. Davanın akıbetine ilişkin bilgi edinilemedi.

54 Kişi - Afyonkarahisar

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla Afyonkarahisar'da düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları için 54 kişi hakkında açılan davaya 15 Ekim 2014'te başlandı.

Savcının "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" suçlamasını yönelttiği 54 kişi ile ilgili iddianameyi kabul eden Afyonkarahisar 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde

yargılamada hâkim duruşmayı 4 Mart 2015'e erteledi.

35 Kişi – Ankara

Gezi Parkı eylemleri sırasında Ankara'da polis memuru Ahmet Şahbaz tarafından vurularak öldürülen Ethem Sarısülük'ün vurulduğu yerde 16 Haziran 2013'te yapılmak istenen anmaya polis ekipleri basınçlı su ve biber gazıyla saldırmıştı.

Müdahalenin ardından başlatılan soruşturma kapsamında 35 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla açılan davaya 24 Ocak 2014'te devam edildi.

Ankara 16. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanıkların ifadesini alan hâkim sanıkların ifadelerinin alınmasının tamamlanması için duruşmayı erteledi.

26 Kişi - Ankara

İstanbul'da 2013 yılındaki Gezi Parkı eylemleri nedeniyle Ankara'da düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle 26 kişi hakkında başlatılan soruşturmanın tamamlandığı 29 Ağustos 2014'te öğrenildi.

Savcı, "yasadışı örgüt üyesi olmak", "yasadışı örgüt propagandası yapmak", "kamu görevlisine direnmek" ve "kamu malına zarar vermek"le suçladığı 26 kişiye ilişkin hazırladığı iddianameyi değerlendirilmesi amacıyla ilgili ağır ceza mahkemesine gönderdi. İddianamenin kabul edilmesi üzerine 26 kişinin yargılanmasına 12 Kasım 2014'te başlandı.

Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadelerini alan mahkeme heyeti, sanık avukatlarının savunmalarını da dinledikten sonra duruşmayı 12 Şubat 2015'e erteledi.

5 Kişi - Antalya

Gezi Parkı eylemlerine destek verdikleri için Antalya'da gözaltına alındıktan sonra 21 Eylül 2013'te tutuklanarak Antalya L Tipi Cezaevi'ne gönderilen Fecri Ataseven ve Hasan Umut Baran avukatlarının yaptıkları itiraz sonucu 13 Ocak 2014'te tutuksuz yargılanmak üzere serbest bıraktı.

Antalya'da düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında "yasadışı

örgüt üyesi oldukları", "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevini yaptırmamak için görevli kolluk kuvvetine direndikleri" suçlamalarından dava açılan 3'ü tutuklu 5 kişinin yargılanmasına 6 Şubat 2014'te başlandı.

Antalya 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadelerini mahkeme heyeti, tutuklu sanıklar Murat Sezgin, Mustafa Cihan Yılmaz ve Ayşe Deniz Karacagil'in tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

5 kişinin yargılanmasına 12 Haziran 2014'teki duruşmada sanıkların avukatlarını ve şikâyetçi tarafları dinleyen mahkeme heyeti, sanıkların adli emanette tutulan eşyaların teslim edilmesine karar vererek duruşmayı 31 Ekim 2014'e erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

170 Kişi - Antalya

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Antalya'da 1 Haziran 2013'te düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma başlatılan 170 kişi hakkında açılan davaya 17 Mart 2014'te başlandı.

170 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevli polis memuruna direndikleri" suçlamalarından açılan davanın Antalya 13. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasına katılan sanıkların ifadesini alan hâkim, ifade alma işleminin tamamlanması için duruşmayı erteledi. Davadan 2014 yılında sonuç çıkmadı.

5 Kişi - Antalya

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Antalya'da düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma başlatılan Ayşe Deniz Karacagil, Mustafa Cihan Yılmaz, Hacı Bey Temur, Naim Doğan ve Ersin Elyakut adlı 5 kişiye ilişkin hazırlanan iddianamenin kabul edildiği 3 Nisan 2014'te öğrenildi.

5 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" suçlamasından açılan davaya Antalya 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 30 Nisan 2014'te başlandı.

5 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" suç-

lamasından hapis cezası istenen davanın Antalya 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasında sanıkların ifadesini alan hâkim duruşmayı 13 Haziran 2014'e erteledi.

4 Kişi - Antalya

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Antalya'da düzenlenen eylemlere katıldıkları için haklarında ayrı ayrı dava açılan 4 kişinin karar duruşmasının 7 Nisan ve 11 Nisan 2014'te görüldüğü öğrenildi.

Antalya 17. Asliye Ceza Mahkemesi'nde aynı gün görülen duruşmalarda "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" suçlamasından Doğan Erdoğan'a 4 ay, Hamdi Can'a ve Doğuş Canleylek'e 10'ar ay hapis cezası verildi.

Antalya 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 7 Nisan 2014'te yargılanan Naim Doğan'a ise aynı suçlarının yanı sıra "kamu malına da zarar verdiği" gerekçesiyle 1 yıl hapis cezası verildi.

20 Kişi - Aydın

Aydın'ın Kuşadası İlçesi'nde 2 Haziran 2014'te Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla düzenlenen gösteriye polis ekiplerinin saldırmasının ardından başlatılan soruşturma sonunda 20 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla açılan davaya 15 Temmuz 2014'te Kuşadası 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde başlandı. Tüm sanıklar 25 Aralık 2014'te beraat etti.

B.T.İ.

İstanbul'daki Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla Çanakkale'de 3 Haziran 2013'te düzenlenen protesto gösterilerine katıldığı gerekçesiyle hakkında hapis cezası talep edilen B.T.İ.'nin (13) yargılanmasına cezai ehliyeti olmamasına rağmen 21 Ocak 2014'te devam edildi.

Çanakkale 1. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki sadece avukatların bulunduğu duruşmaya katılan B.T.İ.'nin ifadesini alan hâkim, cezai ehliyetinin bulunmadığına hükmederek B.T.İ.'nin beraat etmesine karar verdi.

55 Kişi - Bursa

Bursa'da 2 Haziran 2013'te düzenlenen Gezi Parkı protestolarına destek eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle 55 hakkında "2911 sayılı

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevini yaptırmamak için görevli kolluk kuvvetine direndikleri" suçlamalarıyla hazırlanan iddianameyi kabul eden Bursa 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 55 kişinin yargılanmasına 21 Ocak 2014'te devam edildi. Duruşmada sanıkların ifadelerini alan hâkim duruşmayı erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

5 Kişi - Bursa

Bursa'nın Kestel İlçesi'nde Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla 11 Temmuz 2013'te düzenlenen yürüyüşe katılan A.G., K.A.T., M.C., E.A. ve K.H. adlı 5 kişi hakkında "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri" ve "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla açılan davaya 26 Haziran 2014'te devam edildi.

Bursa 9. Sulh Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların savunmalarını alan ve taraf avukatlarının taleplerini dinleyen hâkim duruşmayı erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

30 Kişi - Bursa

Bursa'da 2 Haziran 2013'te düzenlenen Gezi Parkı protestolarına destek eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle 30 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevini yaptırmamak için görevli kolluk kuvvetine direndikleri" suçlamalarıyla açılan davaya 10 Eylül 2014'te başlandı.

Bursa 8. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya hâkimin geç kalması üzerine duruşma 8 Ekim 2014'e ertelendi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

33 Kişi - Bursa

Gezi Parkı eylemleri devam ederken Bursa'da 3 Haziran 2013'te düzenlenen gösteriye katıldıkları gerekçesiyle aralarında sendika ve dernek yöneticilerinin de bulunduğu 33 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" suçlamasıyla açılan davaya 15 Eylül 2014'te devam edildi.

Bursa 12. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların ifadesini alan hâkim duruşmayı dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

29 Kişi - Bursa

Bursa'da 2 Haziran 2013'te düzenlenen Gezi Parkı protestolarına destek eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle 29 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevini yaptırmamak için görevli kolluk kuvvetine direndikleri" suçlamalarıyla açılan davaya 17 Eylül 2014'te devam edildi.

Bursa 4. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıklarla ilgili delilleri okuyan hâkim duruşmayı 3 Aralık 2014'e erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

9 Kişi - Denizli

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Denizli'de düzenlenen protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle 9 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevini yaptırmamak için görevli kolluk kuvvetine direndikleri" suçlamalarından açılan davaya Denizli 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 12 Mart 2014'te başlandı.

Duruşmada sanıkların kimlik tespitlerini yapan ve ifadelerini alan hâkim, "farklı düşünen kesimlerin tehlike olarak görülemeyeceği" gerekçesiyle sanıkların beraat etmesine karar verdi.

D.D.

Gezi Parkı eylemleri devam ederken İzmir'in Karşıyaka İlçesi'nde 10 Temmuz 2013'te bir otobüs durağına ve duvara Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'la ilgili yazılar yazdığı için hakkında "kamu malına zarar verdiği" ve "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettiği" iddialarıyla dava açılan D.D.'nin yargılanmasına 28 Nisan 2014'te devam edildi.

Karşıyaka 5. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada taraf avukatlarını dinleyen ve İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin müdahillik talebini reddeden hâkim duruşmayı eksik evrakların tamamlanması için erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

8 Kişi - Erzincan

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Erzincan'da düzenlenen gösterilerin ardından düzenlenen ev baskınları sonucu "TKP/ML-Konferans Örgütü üyesi oldukları" suçlamasıyla 27 Haziran

2013'te tutuklanan 8 kişinin yargılanmasına 10 Şubat 2014'te başlandı.

Erzurum 4. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadelerini alan mahkeme heyeti, Özgür Gelecek Dergisi muhabiri Çetin Kirsiz ve Özgür Gelecek Dergisi okurları Can Koçak, Dağlar Delen, Mukamet Çelik, Özgün Kaya, Özcan Kaya ve Ali Sağlık ile Ahmet Doğan'ın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

14 Kişi - Eskişehir

İstanbul'daki Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla Eskişehir'de 2 Haziran 2013'te düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevini yaptırmamak için görevli kolluk kuvvetine direndikleri" suçlamalarından dava açılan 14 kişinin yargılanmasına 14 Ocak 2014'te başlandı.

Eskişehir 2. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların kimlik tespitini yapan mahkeme başkanı, aynı olayla ilgili olarak 178 kişi hakkında Eskişehir 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 13 Nisan 2014'te başlayacak başka bir dava açıldığını belirterek, davaların birleştirilmesi için dosyanın Eskişehir 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verdi.

13 Kişi - Eskişehir

İstanbul'daki Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla Eskişehir'de düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" suçlamasından dava açılan 13 kişinin yargılanmasına 10 Nisan 2014'te devam edildi.

Eskişehir 3. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların ifadesini alan ve savcının esas hakkındaki mütalaasını dinleyen hâkim, sanıkların beraat etmesine karar verdi.

178 Kişi - Eskişehir

İstanbul'daki Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla Eskişehir'de düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevini yaptırmamak için

görevli kolluk kuvvetine direndikleri” suçlamalarından dava açılan 178 kişinin yargılanmasına 15 Nisan 2014’te başlandı.

Eskişehir 5. Asliye Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanıkların kimlik tespitini yapan hâkim bu işlemin tamamlanması amacıyla duruşmayı erteledi.

178 kişinin yargılanmasına 14 Kasım 2014’te devam edildi.

Duruşmada savcının esas hakkındaki mütalaasını alan hâkim, duruşmaya katılan 173 sanığın delil yetersizliğinden beraat etmesine karar verdi. 5 kişinin dosyası ise ifadelerinin alınabilmesi için ayrıldı.

16 Kişi - Eskişehir

İstanbul’daki Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla Eskişehir’de düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri” suçlamasıyla dava açılan 16 kişinin yargılandığı davanın sonuçlandığı 4 Eylül 2014’te öğrenildi.

Eskişehir 2. Asliye Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada hâkim, “toplanma özgürlüğünün anayasal bir hak olduğunu” vurgulayarak sanıkların beraat ettiğini açıkladı.

81 Kişi (ESP Davası)

18 Haziran 2013’te tutuklanarak Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi’ne veya Edirne F Tipi Cezaevi’ne gönderilen ESP üyesi 35 kişi avukatlarının yaptıkları itiraz sonucu 6 Ocak ve 10 Ocak 2014’te tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.

Soruşturma kapsamında dosyada tutuklu kimse kalmadı.

ESP üyesi 81 kişi hakkında hazırlanan iddianamenin kabul edildiği de 20 Eylül 2014’te öğrenildi.

81 kişiye iddianamede “yasadışı MLKP Örgütü üyesi olmak”, “yasadışı örgüt propagandası yapmak” ve “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet etmek” suçlamalarının yöneltildiği bildirildi.

İddianameyi kabul eden Çağlayan 11. Ağır Ceza Mahkemesi’nde 81 kişinin yargılanmasına 21 Ekim 2014’te başlandı.

81 kişi hakkında hazırlanan iddianameyi kabul eden Çağlayan 11. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki

duruşmada sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadesini alan mahkeme heyeti, ifade alma işleminin tamamlanması amacıyla duruşmayı 21-22-23 Ocak 2015’e erteledi.

10 Kişi - Hatay

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Hatay’da 12 Temmuz 2013’te düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma 10 kişiye ilişkin hazırlanan iddianamenin kabul edilmesinin ardından yargılamaya 5 Mart 2014’te başlandı.

10 kişi hakkında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri”, “kamu malına zarar verdikleri” ve “görevli polis memuruna direndikleri” suçlamalarından açılan davanın Antakya 2. Asliye Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmasına katılan sanıkların ifadesini alan hâkim duruşmayı 21 Nisan 2014’e erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

7 Kişi - Hatay

Gezi Parkı eylemleri nedeniyle 2013 yılının Haziran ayında Hatay’da düzenlenen gösterilere katılarak “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri” ve “yasadışı eylemde halkı yönlendirdikleri” suçlamalarıyla haklarında dava açılan Gürbüz Şahin, Yılmaz Yıldız, Mustafa Kemal Ersöz, Murat Toprak, Meriç Solmaz, Ali Yiğit ve Ozan Uğur Taş adlı 7 kişinin Hatay 5. Asliye Ceza Mahkemesi’nde yargılanmasına 23 Haziran 2014’te başlandı. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

26 Kişi - İstanbul

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için 8 Temmuz 2013’te Gezi Parkı’nda ve Taksim Meydanı’nda düzenlenen protesto gösterisine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma başlatılan 26 kişiye ilişkin iddianamenin hazırlandığı 4 Şubat 2014’te öğrenildi.

Taksim Dayanışması adlı grubun temsilcilerinin de bulunduğu 26 kişi hakkında “suç işlemek amacıyla örgüt kurdukları”, “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri” ve “görevli kolluk kuvvetine direndikleri” suçlamalarından hapis cezasının talep edildiği iddianamenin gönderildiği İstanbul 33. Asliye Ceza Mahkemesi, suçlamaların ve müştekilerin belirsiz olduğunu, Taksim Dayanışması’nın yasadışı örgüt olup olmadığını anlayamadığını

belirterek iddianameyi 10 Şubat 2014'te savcılığa iade etti.

26 kişi hakkında hazırlanan yeni iddianameyi 17 Mart 2014'te kabul eden İstanbul 33. Asliye Ceza Mahkemesi, yargılamaya 12 Haziran 2014'te başlanmasına karar verdi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

20 Kişi - İstanbul

İstanbul'da 7 Temmuz 2013'te düzenlenen Gezi Parkı protestolarına destek eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle 20 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevini yaptırmamak için görevli kolluk kuvvetine direndikleri" suçlamalarıyla hazırlanan iddianameyi kabul eden İstanbul 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 20 kişinin yargılanmasına 11 Şubat 2014'te devam edildi.

Duruşmada şikâyetçi polis memurlarının ifadelerini alan hâkim, duruşmayı dosyadaki eksikliklerin tamamlanması amacıyla 14 Mayıs 2014'e erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

36 Kişi - İstanbul

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için İstanbul'da 5 Ağustos 2013'te düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma başlatılan 7'si yabancı 36 kişinin yargılanmasına 13 Şubat 2014'te başlandı.

İstanbul 26. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevli polis memuruna direndikleri" suçlamalarından yargılanan sanıkların ifadesini alan hâkim, duruşmaya katılmayan sanıkların ifadesinin alınması amacıyla duruşmayı 27 Mayıs 2014'e erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

11 Kişi - İstanbul

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için İstanbul'da 16 Haziran 2013'te Anadolu Yakası'ndan Avrupa Yakası'na yürüyerek geçmek isteyen 11 kişiye ilişkin hazırlanan iddianamenin kabul edildiği 4 Nisan 2014'te öğrenildi.

11 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" suçlamasından açılan davaya ilgili asliye ceza mahkemesinde başlandı. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

56 Kişi - İstanbul

İstanbul'da Gezi Parkı eylemleri dolayısıyla 30 Haziran 2014'te düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle 56 kişi hakkında açılan davaya 22 Nisan 2014'te başlandı.

"2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" ve "halkı kin ve düşmanlığa sevk ettikleri" iddiasıyla İstanbul 30. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılanan sanıklardan duruşmaya katılanların ifadesini alan hâkim duruşmayı 26 Haziran 2014'e erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

255 Kişi - İstanbul

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için İstanbul'da düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma başlatılan 7'si yabancı 255 kişinin "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "ibadethaneyi kirletmek suretiyle zarar verdikleri", "özel kıyafetleri usulsüz kullandıkları", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevli polis memuruna mukavemet ettikleri" suçlamalarından yargılanmasına 6 Mayıs 2014'te başlandı.

İstanbul 55. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada hâkim 32 sanığın kimlik tespitlerini yaparak ifadelerini aldı. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

35 Kişi - İstanbul

İstanbul'da Gezi Parkı eylemleri devam ederken Dolmabahçe'de bulunan Başbakanlık Çalışma Ofisi yakınındaki gösterilerde yer aldıkları iddiasıyla 35 kişi hakkında başlatılan soruşturmanın tamamlandığı 8 Eylül 2014'te öğrenildi.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nca hazırlanan iddianamede şüpheli olarak yer alan 35 kişi için "hükümeti yıkmaya teşebbüs edildiği" ve "Başbakanlık Çalışma Ofisi'nin ele geçirilmeye çalışıldığı" suçlamalarıyla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istendi.

İddianameyi 11 Eylül 2014'te kabul eden İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 35 kişinin ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası talebiyle yargılanmasına 16 Aralık 2014'te başlandı.

Çağlayan 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde haklarında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istenen sanıkların kimlik tespitlerini yapan ve olay gününe dair ifadelerini alan mahkeme heyeti,

sanıklar hakkındaki yurtdışına çıkış yasağını kaldırdıktan ve sanıkları duruşmalardan varestede tuttuktan sonra dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla duruşmayı 2 Nisan 2015'e erteledi.

13 Kişi - İzmir

İzmir'de düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle 9 Temmuz 2013'te tutuklanarak haklarında soruşturma başlatılan 13 kişiye ilişkin hazırlanan iddianamenin kabul edilmesinin yargılamaya 7 Şubat 2014'te başlandı.

13 kişi hakkında "yasadışı örgüt üyesi oldukları", "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevli polis memuruna direndikleri" suçlamalarından açılan davanın İzmir 8. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmasında sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan Serdar Gür ve Abdullah Yüksel ile Erol Özdemir, Soner İnan, Yunus Kızıldaş'ın tahliye edilmesine, 8 sanığın ise tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek duruşmayı erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

6 Kişi - İzmir

İzmir'de düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında "yasadışı örgüt üyesi oldukları", "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevini yaptırmamak için görevli kolluk kuvvetine direndikleri" suçlamalarından dava açılan Halk Cephesi üyesi beşi tutuklu 6 kişinin yargılanmasına 13 Şubat 2014'te devam edildi.

İzmir 12. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların ifadelerini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 8 Mayıs 2014'e erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

5 Kişi - İzmir

İzmir'de düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında "yasadışı örgüt üyesi oldukları", "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevini yaptırmamak için görevli kolluk kuvvetine direndikleri" suçlamalarından dava açılan Emek ve Özgürlük Cephesi üyesi üçü tutuklu 5 kişinin yargılanmasına 13 Şubat 2014'te devam edildi.

İzmir 12. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların ifadelerini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 8 Mayıs 2014'e erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

29 Kişi (twitter Davası) - İzmir

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için sosyal paylaşım siteleri aracılığıyla destek mesajı yazdıkları ve eylemler sırasında meydana gelen gelişmeleri haber verdikleri gerekçesiyle İzmir'de gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılan 29 kişi hakkında açılan davaya 24 Şubat 2014'te başlandı.

29 kişi hakkında "sosyal medya aracılığıyla halkı isyana teşvik ettikleri" suçlamasından Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 216. maddesi uyarınca açılan davanın İzmir 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasında sanıkların ifadesini alan hâkim, müşteki olarak dava dosyasında yer alan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın beklenmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

14 Temmuz 2014'teki duruşmada hâkim, son yasa değişikliğiyle sulh ceza mahkemelerinin kapatıldığını ve bu nedenle karar verme yetkilerinin bulunmadığını belirterek bu konuyla ilgili kararın Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na (HSYK) verilebilmesi için duruşmayı 22 Eylül 2014'e erteledi.

29 kişi hakkında "sosyal medya aracılığıyla halkı isyana teşvik ettikleri" suçlamasından TCK'nin 216. maddesi uyarınca açılan davanın İzmir 22. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasında hâkim, 27 sanığın beraat ettiğini, tutuksuz sanık Egemen Çinyekli'ye ise "mesajlar yoluyla hakarete bulunduğu" iddiasıyla 8 bin 100 TL adli para ceza verildiğini açıkladı. İfadesi alınmayan sanık Efecan Karakaş hakkında ise yakalama kararı çıkarılarak dosyası ayrıldı.

92 Kişi - İzmir

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için 4 Haziran 2013'te İzmir'in Bayraklı İlçesi'nde düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma başlatılan 92 kişiye ilişkin iddianamenin hazırlandığı 10 Mayıs 2014'te öğrenildi.

92 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevli polis

memuruna mukavemet ettikleri” suçlamalarından hapis cezasının talep edildiği iddianamen ilgili asliye ceza mahkemesi tarafından kabul edilmesi üzerine yargılamaya başlandı. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

92 kişinin karar duruşması 17 Aralık 2014’te görüldü. Bayındır Asliye Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanıkların son savunmasını alan hâkim, 3’er yıla kadar hapis cezası talep edilen 92 kişinin “filin suç teşkil etmediği” gerekçesiyle beraat ettiğini açıkladı.

24 Çocuk - İzmir

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla İzmir’de düzenlenen gösterilere katıldıkları gerekçesiyle haklarında “kamu malına zarar verme”, “memura direnme” ve “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet etme” suçlarından dava açılan 24 çocuğun karar duruşması 16 Temmuz 2014’te görüldü.

15’şer yıla kadar hapis cezası talep edilen 24 çocuğun İzmir 5. Çocuk Mahkemesi’nde görülen karar duruşmasında hâkim, 23 çocuğun beraat ettiğini açıklarken; N.N.Y. adlı çocuğu “memura direnme” suçundan 18 ay hapis cezası verdi. N.N.Y.’ye verilen cezada daha sonra hükmün açıklanması geriye bırakıldı.

8 Kişi - İzmir

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla İzmir’de düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında “yasadışı örgüt üyesi oldukları”, “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri”, “kamu malına zarar verdikleri” ve “görevini yaptırmamak için görevli kolluk kuvvetine direndikleri” suçlamalarından dava açılan 8 kişinin yargılanmasına 9 Aralık 2014’te devam edildi.

İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada savcının esas hakkındaki mütalaasını alan mahkeme heyeti, suçun unsurlarının oluşmaması ve delil yetersizliği nedeniyle sanıklar Kubilay İyit, Erhan İnal, Orhan Öztürker, Vedat Yeler, Elif Kaya, Ozan Adıyaman, İbrahim Kaya ve İzzet Uysal’ın beraat ettiğini açıkladı.

Beraat eden 8 kişi, 23 Haziran 2013’te düzenlenen operasyonda tutuklanmış ve yargılamanın başladığı 3 Aralık 2013’teki duruşmada tahliye edilmişti.

5 Çocuk - İzmir

İzmir’de 20 Haziran 2013’te Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla düzenlenen gösterilere katıldıkları gerekçesiyle haklarında dava açılan 5 çocuğun karar duruşması 24 Aralık 2014’te görüldü.

İzmir 4. Çocuk Mahkemesi’ndeki duruşmada çocukların avukatının mütalaaya karşı son sözlerini dinleyen hâkim, M.A.T., B.S., Z.M.K. ve M.E.’ye “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri” ve “polise direndikleri” suçlamalarından 3’er ay 10’ar gün hapis cezası vererek hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.

C.A.U.’ya da aynı cezayı veren hâkim, başka bir davadan böyle bir kararı olduğu için C.A.U.’nun cezasında hükmün açıklanmasını geriye bırakmadı.

Kadir Karatel

İstanbul’daki Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla Antalya’da düzenlenen protesto gösterilerine katıldığı gerekçesiyle hakkında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettiği”, “kamu malına zarar verdiği” ve “görevini yaptırmamak için görevli kolluk kuvvetine direndiği” suçlamalarından dava açılan Kadir Karatel’in (24) yargılanmasına 12 Şubat 2014’te başlandı.

Antalya 15. Asliye Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanığın kimlik tespitini yapan ve ifadesini alan hâkim, Kadir Karatel’in beraat ettiğini açıkladı.

Kadim Doğan

İstanbul’daki Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla Antalya’da düzenlenen protesto gösterilerine katıldığı gerekçesiyle hakkında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettiği”, “kamu malına zarar verdiği” ve “görevini yaptırmamak için görevli kolluk kuvvetine direndiği” suçlamalarından dava açılan Kadim Doğan’ın yargılanmasına 12 Şubat 2014’te başlandı.

Antalya 15. Asliye Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanığın kimlik tespitini yapan ve ifadesini alan hâkim, Kadim Doğan’ın beraat ettiğini açıkladı.

3108 Kişi - Kırklareli

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Kırklareli’nde 2 Haziran 2013’te düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında 16 ayrı dosyada dava açılan toplam 3108 kişinin yargılanmasına 21 Şubat 2014’ten itibaren çeşitli tarihlerde başlandı.

3108 kişi hakkında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri” suçlamasından açılan davalarda hâkimler sanıklar hakkında beraat kararı verdi.

8 Kişi - Kırklareli

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Kırklareli’nin Lüleburgaz İlçesi’nde 1 Haziran 2013’te düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında dava açılan 8 kişinin yargılanmasına 10 Eylül 2014’te devam edildi.

“2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri” suçlamasından açılan davanın Lüleburgaz 2. Asliye Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmasına katılan sanıklardan 7’sinin ifadesini alan hâkim, duruşmayı 25 Kasım 2014’e erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

23 Kişi - Kırşehir

İstanbul’daki Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla Kırşehir’de düzenlenen protesto gösterilerine katıldığı gerekçesiyle haklarında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri” suçlamasından dava açılan 23 kişinin yargılandığı 13 Şubat 2014’te öğrenildi.

3 Şubat 2014’te Kırşehir 2. Asliye Ceza Mahkemesi hâkiminin duruşma yapmadan sanıkların beraat ettiğini açıkladığı öğrenildi.

238 Kişi - Kocaeli

Kocaeli’de düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında 7 ayrı soruşturma başlatılan 238 kişiye ilişkin soruşturmalar birleştirilerek tek iddianame hazırlandığı 8 Şubat 2014’te öğrenildi.

238 kişi hakkında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri”, “kamu malına zarar verdikleri ve “görevli kolluk kuvvetine direndikleri” suçlamalarından hapis cezasının talep edildiği iddianameyi kabul eden Kocaeli 4. Asliye Ceza Mahkemesi’nde yargılamaya 2 Haziran 2014’te başlandı.

Davanın Kocaeli 4. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görülen duruşmasına katılan sanıkların ifadesini alan hâkim, her gün 7 sanığın ifadesinin alınmasına karar vererek duruşmayı erteledi.

3 Kasım 2014’teki duruşmada hâkim, daha önceki duruşmalara katılmayan 12 kişi hakkında yakalama kararı çıkaran hâkim duruşmayı erteledi.

4 Kişi - Malatya

Malatya’da düzenlenen protesto gösterilerine katılan Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üyesi ve yöneticisi 4 kişi hakkında dava açıldığı 13 Mayıs 2014’te öğrenildi.

“Yasadışı örgüt kurmak, yönetmek ve yasadışı örgüte üye olarak propagandasını yapmak”la suçlanan Ayhan Yener, Ayşe Işık, Serdar Yücekaya ve Hikmet Kırıktaş’ın Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılanmasına 11 Haziran 2014’te başlandı.

Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanıkların kimlik tespitlerini yapan ve ifadelerini alan mahkeme heyeti, sanıklarla ilgili delillerin incelenmesi amacıyla duruşmayı erteledi.

4 kişi hakkında açılan dava 18 Eylül 2014’te sonuçlandı.

“Yasadışı örgüt kurmak, yönetmek ve yasadışı örgüte üye olarak propagandasını yapmak”la suçlanan Ayhan Yener, Ayşe Işık, Serdar Yücekaya ve Hikmet Kırıktaş’ın Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen duruşmasında mahkeme heyeti, sanıkların beraat ettiğini açıkladı.

183 Kişi - Manisa

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Manisa’da düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma başlatılan 183 kişiye ilişkin iddianamenin kabul edilmesinin ardından yargılamaya Manisa 3. Asliye Ceza Mahkemesi’nde 13 Ocak 2014’te başlandı.

183 kişinin “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet etmek” ve “görevli polis memuruna mukavemet etmekle” suçlandığı davanın duruşmasına katılan sanıkların kimlik tespitlerini yapan ve ifadelerini alan mahkeme başkanı 10 Nisan 2014’teki duruşmada “Anayasal hakkın kullanıldığı” ve “suçlamalara dair delil

bulunmadığı” gerekçeleriyle 183 kişinin beraat ettiğini açıkladı.

83 Kişi - Manisa

Manisa'nın Akhisar İlçesi'nde Gezi Parkı eylemleri nedeniyle 2 Haziran 2013'te düzenlenen protesto gösterisinde dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettikleri iddiasıyla 83 kişi hakkında açılan davaya 27 Kasım 2014'te başlandı.

“Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri” suçlamasıyla TCK'nin 125. maddesi uyarınca yargılanan 83 sanığın Akhisar 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasında sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadelerini alan hâkim, duruşmayı dosyadaki eksikliklerin tamamlanması amacıyla erteledi. Dava 2014 yılında sonuçlanmadı.

Mehmet Ümit Erdem, Osman Zeki Erdoğan

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için 4 Haziran 2013'te İstanbul'daki Anadolu Adliyesi'nde düzenlenen protesto gösterisine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma başlatılan avukat Mehmet Ümit Erdem ve Osman Zeki Erdoğan'a ilişkin iddianamenin hazırlandığı 4 Şubat 2014'te öğrenildi.

2 kişi hakkında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri” suçlamasından hapis cezasının talep edildiği iddianameyi kabul eden Anadolu 15. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılamaya 6 Mart 2014'te başlandı.

Anadolu 15. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada hâkim sanıkların beraat etmesine karar verdi.

52 Kişi - Mersin

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Mersin'de 1 Haziran 2013'te düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma başlatılan 52 kişi hakkında hazırlanan iddianamenin kabul edilmesinin ardından yargılamaya 9 Ocak 2014'te başlandı.

52 kişinin “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri”, “kamu malına zarar verdikleri” ve “görevli polis memuruna direndikleri” suçlamalarından yargılandığı davanın Mersin 8. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen ilk duruşmasında sanık avukatlarıyla mahkeme başkanı arasında çıkan tartışmanın

büyümesi üzerine önce mahkeme başkanının duruşma salonuna çağırıldığı çevik kuvvet ekipleri salondakilere biber gazı sıktı. Sonra da duruşma mahkeme başkanı tarafından ertelendi.

54 Kişi - Mersin

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Mersin'de 1 Haziran 2013'te düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma başlatılan 54 kişiye ilişkin hazırlanan iddianamenin kabul edilmesinin yargılamaya 11 Şubat 2014'te devam edildi.

54 kişi hakkında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri”, “kamu malına zarar verdikleri” ve “görevli polis memuruna direndikleri” suçlamalarından açılan davanın Mersin 8. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmasında sanıkların ifadesini alan hâkim, üç sanığa “polise taş atmak” suçlamasından 6'şar ay hapis cezası verdi. Cezayı erteleyen hâkim, 51 sanığın da beraat etmesine karar verdi.

37 Kişi - Mersin

Mersin'in Tarsus İlçesi'nde Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için düzenlenen gösterilerde Başbakan Recep Tayyip Erdoğan aleyhinde atılan sloganlar nedeniyle 37 kişi hakkında dava açıldığı 22 Haziran 2014'te öğrenildi.

Hazırlanan iddianameyi kabul eden Tarsus 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 37 kişinin TCK'nin 125. maddesi uyarınca yargılanmasına 30 Eylül 2014'te başlandı. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

6 Kişi - Mersin

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Mersin'de 21 Haziran 2013'te düzenlenen protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle 6 kişi hakkında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri” gerekçesiyle açılan davaya Mersin 16. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 14 Kasım 2014'te başlandı.

Duruşmaya katılan sanıkların kimlik tespitlerini yapan ve ifadelerini alan hâkim, dava dosyasında delil olarak yer alan görüntülerin bilirkişi tarafından incelenmesi için duruşmayı 18 Aralık 2014'e erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

M.Y.

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için İstanbul'da 2 Haziran 2013'te düzenlenen protesto gösterilerine katıldığı gerekçesiyle darp edilerek

gözaltına alınan ve daha sonra hakkında soruşturma başlatılan M.Y.'ye (16) ilişkin hazırlanan iddianamenin kabul edildiği 23 Ocak 2014'te öğrenildi.

M.Y. hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettiği", "kamu malına zarar verdiği" ve "görevli polis memuruna direndiği" suçlamalarından açılan davaya İstanbul 3. Çocuk Mahkemesi'nde 6 Şubat 2014'te başlandı. M.Y. sonraki yargılamalarda beraat etti.

55 Kişi - Muğla

Muğla'nın Bodrum İlçesi'nde Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla dava açılan 55 kişiden 22'si Muğla 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 15 Temmuz 2014'te görülen duruşmada beraat etti.

33 kişinin dosyası ise bir sonraki duruşmada ifadeleri alınarak haklarında karar verilmek üzere hâkim tarafından ayrıldı.

Palalı Saldırganlar

6 Temmuz 2013'te Gezi Parkı'na gitmek için İstiklal Caddesi'nde ve Taksim Meydanı'nda toplanan halka, polis saldırısı devam ederken esnaf olduğu belirtilen Sabri Çelik elindeki palayla E.Y. adlı kadına vurmuştu.

E.Y.'nin şikâyeti üzerine Sabri Çelik hakkında "silahla kasten yaralama" suçundan açılan dava 10 Temmuz 2014'te sonuçlandı. Çağlayan 27. Sulh Ceza Mahkemesi'ndeki karar duruşmasında hâkim, Sabri Çelebi'nin E.Y.'yi "kişi üzerindeki etkisini basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek ve yaşamını tehlikeye sokmayacak ölçüde kasten yaraladığını" belirterek 225 gün adli para cezasına çarptırdı. Günlüğü 40 TL olarak belirlenen ceza uyarınca Sabri Çelebi'nin 9 bin TL para cezası ödemesi kararlaştırıldı.

24 Kişi - Sakarya

İstanbul'daki Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla Sakarya'da düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında dava açılan tutuksuz 24 kişinin yargılanmasına 27 Şubat 2014'te devam edildi.

Sakarya 4. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların ifadesini alan hâkim, dosyadaki

eksikliklerin giderilmesine karar vererek duruşmayı erteledi. 24 kişi daha sonra beraat etti.

109 Kişi - Samsun

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Samsun'da 1 Haziran 2013'te düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma toplam 171 kişiye ilişkin hazırlanan 3 farklı iddianamenin kabul edilmesinin ardından ilk dosyada yer alan 109 kişinin yargılanmasına 5 Mart 2014'te başlandı.

109 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevli polis memuruna direndikleri" suçlamalarından açılan davanın Samsun 7. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmasına katılan sanıkların ifadesini alan hâkim duruşmayı erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

18 yaşından küçük 27 kişi ile 3. dosyada yer alan 35 kişinin yargılanmasına da sonraki günlerde başlandı.

40 Kişi - Samsun

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Samsun'da 1 Haziran 2013'te düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "görevli polis memuruna direndikleri" suçlamalarından dava açılan 33 kişinin yargılanmasına Samsun 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 6 Mayıs 2014'te başlandı. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

36 Kişi (SDP Davası)

Gezi Parkı eylemleri devam ederken 11 Haziran 2013'te İstanbul'da SDP il binasına düzenlenen baskının ardından gözaltına alınan 72 kişiden SDP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Ulaş Bayraktar, "silahlı örgüte üye olmak", parti meclisi üyesi Doğukan Öci ile üyeler Furkan Tombul ve Ceyhun Dönmez ise "yasadışı örgüt üyesi olmamakla beraber yasadışı örgüt adına suç işlemek" iddialarıyla 15 Haziran 2013'te tutuklanmıştı.

Operasyonun ardından 4'ü tutuklu 36 kişi hakkında savcının soruşturmasını tamamlayarak iddianameyi hazırladığı 24 Aralık 2013'te öğrenildi. "Yasadışı Devrimci Karargâh Örgütü üyesi veya yöneticisi olmak"la suçlanan 36 kişiye iliş-

kin iddianame 3 Ocak 2014'te İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi kabul etti.

Öte yandan SDP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Ulaş Bayraktar, parti meclisi üyesi Doğukan Öci ile üyeler Furkan Tombul ve Ceyhun Dönmez avukatlarının yaptıkları itiraz sonucu 24 Mart 2014'te tutuksuz yargılanmak üzere serbest bıraktı.

Operasyonun ardından tutuksuz 36 kişi hakkında "yasadışı Devrimci Karargâh Örgütü üyesi veya yöneticisi oldukları" suçlamasıyla açılan davaya 27 Haziran 2014'te başlandı.

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadesini alan mahkeme heyeti, Taksim Yayalaştırma Projesi'ne dair ilgili İstanbul İdare mahkemelerine yazı yazılarak söz konusu yer ile ilgili dava açılıp açılmadığı, açılmış ise karara bağlanıp bağlanmadığı, bağlanmış ise karar örneklerini istenmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Serkan Salık

İstanbul'da 31 Mayıs 2014'te başlayan Gezi Parkı eylemlerine destek vermek amacıyla Malatya'da düzenlenen protesto gösterilerine katıldığı gerekçesiyle 20 Haziran 2013'te tutuklanan Serkan Salık'ın yargılanmasına 26 Eylül 2014'te devam edildiği öğrenildi.

"Yasadışı DHKP/C Örgütü'ne üye olarak propagandasını yapmak"la suçlanan Serkan Salık'ın Malatya 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen 4. duruşmasında sanığın savunmasını alan mahkeme heyeti, sanığın tutuksuz yargılanmak üzere tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Mahkemenin tahliye kararı ile Serkan Salık, Gezi Parkı eylemleri nedeniyle "en uzun süre tutuklu yargılanan eylemci" oldu.

7 Kişi - Sinop

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Sinop'ta 4 Haziran 2013'te düzenlenen protesto gösterisinde Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettikleri gerekçesiyle haklarında dava açılan sendika yöneticisi 7 kişinin karar duruşması 14 Şubat 2014'te görüldü.

7 sendikacı hakkında "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri" suçlamasından açılan davanın Sinop Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmasında sanıkların ifadesini alan hâkim,

sanıklar Seyfi Çelebi, Uğur Karşlı, Derya Kırmızıtoprak, Mustafa Koç, Erkam Kabal, Kayhan Konukçu, Bülent Eroğlu'na 7080'er TL para cezası verdi.

144 Kişi - Tokat

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Tokat'ta düzenlenen protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle 138 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla açılan davaya Tokat 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 13 Mart 2014'te başlandı.

Duruşmaya katılan sanıkların kimlik tespitlerini yapan ve ifadelerini alan hâkim, ifade alma işleminin tamamlanması amacıyla duruşmayı 15 Mayıs 2014'e erteledi.

Dava 19 Kasım 2014'te sonuçlandı.

Duruşmada savcının esas hakkındaki mütalaasını alan ve sanıkların son savunmasını dinleyen hâkim, savcının da talebi doğrultusunda sanıkların beraat ettiğini açıkladı.

5 Kişi - Tunceli

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Tunceli'de düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle tutuklanan ve haklarında soruşturma başlatılan Ahmet Elma, Behsat Doğan, Gazel Gür, Kenan Küçük ve Önder Ergen adlı 5 kişiye ilişkin iddianamenin hazırlandığı 30 Ocak 2014'te öğrenildi.

5 kişi hakkında "yasadışı TİKKO Örgütü üyesi oldukları", "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" ve "kamu malına zarar verdikleri" suçlamalarından hapis cezasının talep edildiği iddianameyi kabul eden Malatya 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılamaya 2014 yılı içinde başlandı. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

3 Çocuk - Uşak

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Uşak'ta düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma başlatılan Türkiye Gençlik Birliği (TGB) üyesi tutuksuz 3 çocuk hakkında açılan davaya 7 Ocak 2014'te devam edildi.

H.D.K. (17), K.E.K. (17) ve M.B. (17) hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "devlet büyüğüne

hakaret ettikleri” ve “görevli memura mukavemet ettikleri” suçlamalarından hapis cezasının talep edildiği davanın Uşak 3. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görülen duruşmasında sanıkların ifadelerini alan mahkeme başkanı, atılı suçun unsurlarının oluşmadığı gerekçesiyle sanıkların beraat etmesine karar verdi.

Yeşinil Yeşilyurt

İstanbul’daki Gezi Parkı eylemleri döneminde Taksim Meydanı’nda göstericiler tarafından ters çevrilmiş bir polis aracının üzerine çıkıp sol yumruğunu kaldırarak hatıra fotoğrafı çektiren ve bunu Instagram adlı sosyal paylaşım sitesine koyan Avukat Yeşinil Yeşilyurt’un fotoğrafını yayımlayan Akit Gazetesi’nin haberini delil kabul eden savcılığın dava açtığı 18 Kasım 2014’te öğrenildi.

Savcılığın “suçu ve suçluyu övdüğü” iddiasıyla

TCK’nin 215. maddesi uyarınca hapis cezası talep ederek hazırladığı iddianameyi kabul eden Çağlayan 6. Asliye Ceza Mahkemesi’nde yargılamaya 3 Şubat 2015’te başlanacak. Fotoğrafı izinsiz olarak yayımlayan Akit Gazetesi hakkında yapılan suç duyurusuna ise takipsizlik kararı verildiği öğrenildi.

Zehra Sevim Özküz

Gezi Parkı eylemlerine destek vermek için Kırklareli’de düzenlenen protesto gösterilerine katıldığı iddiasıyla hakkında dava açılan Zehra Sevim Özküz’ün (75) avukatının itirazı sonucu dosyayı ayıran Kırklareli 1. Asliye Ceza Mahkemesi, 10 Nisan 2014’te yargılamaya başladı.

Duruşmada bilirkişi raporunu değerlendiren hâkim, suçlamaya delil olan fotoğraftaki kişinin Zehra Sevim Özküz olmadığına karar vererek sanığın beraat ettiğini açıkladı.

10.2. Kürt Siyasal Hareketi Kapsamındaki Davalar

Yargılanan Kişi Sayısı	Tutuklu Yargılanan	Tahliye Edilen	Beraat Eden	Hapis Cezası	Para Cezası	Yargılaması Devam Eden
238	69	27	1	13 yıl 4 ay (8 Kişi)	-	229

17 Kişi

Roboskî Katliamı’nın yıldönümü dolayısıyla İzmir’de 28 Aralık 2013’te düzenlenen yürüyüşe polisin saldırması sonucu darp edilerek gözaltına alınan 17 kişi hakkında “görevli polis memuruna mukavemet ettikleri” suçlamasıyla açılan davaya 13 Mayıs 2014’te başlandı.

İzmir 12. Sulh Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmaya katılan sanıklar ile şikâyetçi polislerin olay gününe dair ifadesini alan hâkim, duruşmayı ifade alma işleminin tamamlanması amacıyla 10 Kasım 2014’e erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

80 Kişi

Batman’da 2013 yılının Haziran ayında BDP’nin çağrısıyla “Hükümet Adım At” sloganıyla yapılmak istenen yürüyüşe polis ekiplerinin müdahale

etmesi sonucu çıkan olaylar nedeniyle 80 kişi hakkında açılan davaya 13 Haziran 2014’te devam edildi.

Batman 1. Asliye Ceza Mahkemesi’nde “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri” suçlamasıyla yargılanan sanıklardan duruşmaya katılanların ifadesini alan hâkim, ifade alma işleminin tamamlanması amacıyla duruşmayı 10 Ekim 2014’e erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

24 Kişi

Bingöl’de 21 Eylül 2012’de Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) İl Örgütü binasına yönelik saldırıları protesto etmek amacıyla düzenlenen basın açıklamasına polis ekiplerinin müdahale etmesinin ardından 6’sı tutuklu 24 kişi hakkında “yasadışı örgüt üyesi oldukları”, “yasadışı örgüt pro-

pagandası yaptıkları” ve “patlayıcı madde bulundurdıkları” iddiasıyla açılan davaya devam edildi.

Bingöl Ağır Ceza Mahkemesi’nde 14 Ağustos 2014’te görülen duruşmada sanıkların telekonferans yöntemiyle ifadelerini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tamamının tutuksuz yargılanmak üzere tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

10 Kişi

İŞİD saldırılarını protesto etmek amacıyla 14 Ekim 2014’te İstanbul’da, Beşiktaş-Kadıköy seferini yapan vapuru işgal eden 10 kişi hakkında dava açıldığı 8 Kasım 2014’te öğrenildi.

“2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri” ve “ulaşım araçlarının kaçırılması veya alıkonulması” suçlamalarından 8’er yıla kadar hapis cezası talep edilen iddianameyi kabul eden ilgili Anadolu asliye ceza mahkemesinde 10 kişinin yargılanmasına 2015 yılında başlanacak.

8 Çocuk

Van’da 2012 yılında düzenlenen bir gösteride “polise taş attıkları” gerekçesiyle tutuklanan 8 çocuğun yargılanmasına 11 Kasım 2014’te devam edildi.

“Yasadışı örgüt üyesi olmak”, “kamu malına zarar vermek”, “polise mukavemet etmek” ve “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet etmek”le suçlanan çocukların yargılandığı davanın Van 3. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen duruşmasında çocukların savunmasını alan mahkeme heyeti, tutuklu 8 çocuğun tahliye edildiğini açıklayarak duruşmayı erteledi.

9 Kişi

Malatya’da 28 Aralık 2013’te İnönü Üniversitesi öğrencilerinin Roboskî katliamının yıl dönümünde gerçekleştirilen katliamı protesto eylemine katılan 9 kişi hakkında açılan dava 14 Kasım 2014’te sonuçlandı.

Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanıkların son savunmasını alan mahkeme heyeti, sanıklardan 8’ine “yasadışı örgüt propagandası yaptıkları” iddiasıyla 1’er yıl 8’er ay hapis cezası verdi. Hükmün açıklanmasını geriye

bırakan mahkeme heyeti bir sanığın da beraat ettiğini açıkladı.

11 Kişi

Erzurum’un Hınıs İlçesi’nde 28 Ağustos 2014’te düzenlenen bir protesto gösterisine katıldıkları için haklarında dava açılan biri tutuklu 11 kişinin yargılanmasına 20 Kasım 2014’te başlandı.

“2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri” ve “kamu görevlisine direndikleri” suçlamasıyla yargılanan sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadesini alan Hınıs Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, tutuklu sanık Naim Küçükaya’nın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

2 Kişi

İstanbul’un Zeytinburnu İlçesi’nde 7 Ekim 2014’te Kobanê’ye yönelik İŞİD saldırılarını protesto etmek amacıyla Yurtsever Demokratik Gençlik Hareketi (YDG-H) tarafından düzenlenen eylemde yer aldıkları gerekçesiyle tutuklu Nihat Tunç ve Yusuf Özdemir hakkında iddianame hazırlandığı 26 Kasım 2014’te öğrenildi.

Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı’nca hazırlanan iddianamede 2 kişi hakkında “devletin bütünlüğünü bozma” suçundan ağırlaştırılmış müebbet ile “yasadışı örgüt üyesi oldukları ve propagandasını yaptıkları”, “kamu malına zarar verdikleri”, “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na aykırı davrandıkları” suçlamalarından 225’er yıla kadar hapis cezası talep edildi.

İddianamede 62 kişi müşteki olarak yer alırken duruşmaya ise Bakırköy 8. Ağır Ceza Mahkemesi’nde 2015 yılında başlanacak.

27 Kişi

Diyarbakır’da 7 Ekim 2014’te Kobanê’ye yönelik İŞİD saldırılarını protesto etmek amacıyla düzenlenen ve 14 kişinin yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan eylemlerde yer aldıkları gerekçesiyle tutuklu 27 kişi hakkında iddianame hazırlandığı 27 Kasım 2014’te öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı’nca hazırlanan iddianamede 27 kişi hakkında “yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işledikleri”, “yasadışı örgüt propagandası yaptıkları”, “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na aykırı davrandıkları”, “polise direndikleri” ve “ulaşım araçlarının hare-

ketine engel oldukları” suçlamalarından 32’er yıla kadar hapis cezası talep edildi.

İddianamenin ilgili ağır ceza mahkemesince kabul edilmesi halinde yargılamaya 2015 yılında başlanacak.

6 Kişi

Muş’ta 6-8 Ekim 2014 tarihleri arasında düzenlenen Kobanê eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında dava açılan tutuklu Fuat Şeker, İbrahim Emre, Mücahit Kırgeç, Recep Akkuş, Halil Çiçek ve Deniz Tarhan adlı 6 kişinin yargılanmasına 22 Aralık 2014’te başlandı.

“Yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işledikleri”, “kamu malına zarar verdikleri” ve “polise direndikleri” suçlamasıyla yargılanan 6 kişinin Muş Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen duruşmasında sanıkların kimlik tespitlerini yaparak ifadelerini alan hâkim, sanıkların tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

2 Çocuk

Diyarbakır’ın Bağlar İlçesi’nde 29 Ekim 2014’te düzenlenen Kobanê’ye destek eylemine müdahale eden polislerce gözaltına alındıktan sonra tutuklanan S.T. (15) ve Y.İ.’nin (14) “yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işledikleri” suçlamasıyla yargılanmasına 23 Aralık 2014’te devam edildi.

Diyarbakır Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen duruşmada çocukların savunmalarını alan mahkeme heyeti, delil olmaksızın polis

tutanakları sonucu tutuklanan ST. Ve Y.İ.’nin tahliye edilmelerine karar vererek duruşmayı erteledi.

12 Kişi

Erzurum’un Hınıs İlçesi’nde düzenlenen Kobanê’ye destek eylemine müdahale eden polislerce gözaltına alındıktan sonra tutuklanan 12 kişinin “yasadışı örgüt üyesi oldukları” suçlamasıyla yargılanmasına 25 Aralık 2014’te devam edildi.

Hınıs Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen duruşmada sanıkların savunmalarını alan mahkeme heyeti, sanıklardan DİHA muhabiri Mensur Küçükkarga ile Selami Üstündağ’ın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 12 Şubat 2015’e erteledi.

5 Kişi

Erzurum’da düzenlenen bir protesto gösterisine katıldıkları gerekçesiyle haklarında “yasadışı örgüt üyesi oldukları” ve “yasadışı örgüt propagandası yaptıkları” suçlamasıyla dava açılan tutuklu 5 kişinin yargılanmasına 30 Aralık 2014’te başlandı.

Erzurum 1. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada kimlik tespitinin yapılmasının ve savunmaların alınmasının ardından mahkeme heyeti, Fırat Aydın ve Orhan Gündüz’ün tahliye edilmesine, Sedat Yıldız, İmdat Candan ve Zelal Karabalık’ın ise tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek duruşmayı 5 Şubat 2015’e erteledi.

10.3. Diğer Davalar

YÖK’ün Kuruluşunu Protesto Eylemi

6 Kasım 1981’de askerî darbe yönetiminin kararıyla kurulan YÖK’ün kuruluş yıldönümünü protesto etmek için 6 Kasım 2013’te Ankara Üniversitesi Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi’nde dekan odasına giren 9 kişi burada eylem yapmıştı. Fakülte binası içine gaz bombası atarak eyleme müdahale eden polis ekipleri tarafından gözaltına alınan Dev-Genç üyesi 9 öğrenciden 7’si çıkarıldıkları mahkeme tarafından 9 Kasım

2013’te tutuklanmış, tutuklanan öğrenciler daha sonra avukatlarının yaptıkları itiraz üzerine tahliye edilmişti.

Protestonun ardından 9 öğrenci hakkında dava açıldığı 1 Ocak 2014’te öğrenildi. “Yasadışı örgüt üyesi olmak”, “yasadışı örgüt propagandası yapmak”, “eğitim ve öğretimi engellemek”, “kamu malına zarar vermek”, “kemik kırığına neden olacak şekilde ağır yaralamada bulunmak”, “kolluk kuvvetine görevi yaptırmamak için diren-

mek” suçlamalarından haklarında 38'er yıla kadar hapis cezası talep edilen 9 öğrencinin yargılanmasına Ankara 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlandı. Davanın sonuçlanıp sonuçlanmadığına dair bilgiye ulaşılamadı.

Asgari Ücreti Protesto Eylemi

Ankara'da 29 Aralık 2011'de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda 2011 yılının asgari ücretini belirlemek için toplanan Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nu protesto etmek isteyen Devrimci Sağlık İşçileri Sendikası (Dev Sağlık-İş) Sendikası üyesi gruba polis ekipleri biber gazıyla müdahale etmişti.

Eylemin ardından başlatılan soruşturma kapsamında ise Dev Sağlık-İş üyesi veya yöneticisi 37 kişi hakkında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri” gerekçesiyle açılan davaya 18 Şubat 2014'te Ankara 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde başlandı.

Duruşmaya katılan sanıkların ifadesini alan hâkim, ifade alma işleminin tamamlanması amacıyla duruşmayı erteledi. Davanın sonuçlanıp sonuçlanmadığına dair bilgiye ulaşılamadı.

“4+4+4 Eğitim Yasa Tasarısı” Eylemi

KESK'in eğitim sisteminde değişiklik öngören “4+4+4 Eğitim Yasa Tasarısı” ile sendikal örgütlenmeye ilişkin değişiklikleri içeren “4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Yasa Tasarısı”nın geri çekilmesi amacıyla 28 Mart ve 29 Mart 2012'de yapmayı öngördüğü iş bırakma eylemi ile Ankara'da yapılması planlanan protesto eylemi İçişleri Bakanlığı'nın illerin valiliklerine gönderdiği emir uyarınca polis ekipleri tarafından engellenmişti. Konuyla ilgili olarak Ankara'da TBMM önünde açıklama yapmak isteyen gruplara polis ekipleri cop, basınçlı su ve biber gazlarıyla müdahale etmişti.

Müdahalenin ardından başlatılan soruşturma sonunda KESK üyesi 479 kişi ile CHP ve BDP milletvekili 23 kişi hakkında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet ettikleri” iddiasıyla açılan davaya Ankara 17. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 13 Ocak 2014'te başlandı. Duruşmaya katılan sanıkların kimlik tespitlerini yaparak ifadelerini alan mahkeme başkanı, sanık sayısının fazla olmasından dolayı kimlik tespiti işleminin 17 Ocak 2014'e kadar sürmesine karar verdi.

Kimlik tespitlerinin tamamlanmasının ve ifadelerin alınmasının ardından duruşma 7 Nisan 2014'e ertelendi.

Açılan dava kapsamında toplam 502 kişinin yargılanmasına Ankara 17. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 8 Eylül 2014'te devam edildi. Duruşmaya katılan sanıkların son savunmalarını alan hâkim, ifadesi alınamayan 32 sanığın dosyasını ayırarak 470 kişinin beraat ettiğini açıkladı.

Ömer Faruk Eminağaoğlu

Ankara'daki Gezi Parkı eylemleri esnasında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettiği” ve “kolluk kuvvetlerine mukavemet ettiği” gerekçeleriyle hakkında dava açılan Yargıçlar Sendikası Başkanı ve Çankırı Hâkimi Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun yargılanmasına 15 Ocak 2014'te devam edildi.

Kırıkkale Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanık hâkimin savunmasını alan mahkeme heyeti, sanığın suç işleme kastı ile hareket etmediğinin anlaşılmasından dolayı beraat etmesine karar verdi.

ODTÜ'de Recep Tayyip Erdoğan'ı Protesto Eylemi

18 Aralık 2012'de Gökürk-2 uydusunun Çin'den uzaya gönderilişini canlı izlemek için 105 koruma, 3600 polis memuru, 20 zırhlı araç ve 8 TOMA eşliğinde ODTÜ'ye gelen dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, öğrenciler tarafından protesto edilmiş, ODTÜ kampusundaki Fizik Bölümü önünde toplanan öğrenci grupları, Recep Tayyip Erdoğan'ın geldiği TÜBİTAK'a doğru yürüyüşe geçince polis ekipleri yoğun bir şekilde gaz bombası ve basınçlı su kullanarak öğrencilere müdahale etmişti.

Müdahalenin ardından 11 öğrenci hakkında “yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına eylem yaptıkları”, “kamu malına zarar verdikleri”, “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri” ve “görevli polis memuruna direndikleri” suçlamalarından açılan davaya 15 Ocak 2014'te devam edildi.

Ankara 13. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların ifadelerini alan mahkeme heyeti, dosyadaki eksikliklerin tamamlanması amacıyla duruşmayı erteledi.

Yargılamaya Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 2 Temmuz 2014'te devam edildi. Duruşmada sanıkların ifadelerini alan mahkeme heyeti, dosyadaki eksikliklerin tamamlanması amacıyla duruşmayı erteledi.

İTÜ'de Recep Tayyip Erdoğan'ı Protesto Eylemi
İstanbul Teknik Üniversitesi'nin (İTÜ) 2008 yılında düzenlenen akademik yıl açılış törenine katılan Recep Tayyip Erdoğan tören salonunda protesto edilmişti. Eyleme katılan 18 öğrenci hakkında açılan davada sonuç çıkmış fakat karar bozulmuştu.

Gelişme üzerine İstanbul 55. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 16 Ocak 2014'te yapılan yeniden yargılama sonucu mahkeme başkanı, o dönem öğrenci olan 18 kişiye "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" gerekçesiyle 1'er yıl 3'er ay hapis cezası ve 80'er TL para cezası verdi.

ÇHD'ye Operasyonu Protesto Eylemi

9 avukatın 21 Ocak 2013'te tutuklanmasıyla sonuçlanan ÇHD'ye yönelik operasyonu protesto etmek için ÇHD ve Özgürlükçü Hukukçular Derneği (ÖHD) üyesi avukatlar, 18 Şubat 2013'te geldikleri Çağlayan Adliyesi'nde oturma eylemi yapmışlardı. Pankart açarak basın açıklaması yapan avukatlara polis ekiplerinin coplarla ve biber gazıyla müdahale etmesi sonucu 7 avukat yaralanmış, 5 avukat da gözaltına alınmıştı.

Olayın ardından bir polis memurunun şikâyeti üzerine gözaltına alınan avukatlar Erman Öztürk, Arman Yılmaz, Muhittin Köylüoğlu, Özgür Esen ve Halil Kocabaş hakkında açılan davaya 3 Şubat 2014'te devam edildi.

4 avukat hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet ettikleri" ve "görevli kolluk kuvvetine görevini yaptırma için direndikleri" iddialarıyla 9'ar yıla kadar, Muhittin Köylüoğlu hakkında ise aynı suçlamaların yanı sıra "kamu görevlisine hakaret ettiği" iddiasıyla toplam 17 yıla kadar hapis cezası talep edilen davanın İstanbul 36. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasında sanıkların ve şikâyetçi polis memurunun ifadesini alan hâkim, olay günü polis tarafından tutulan olay anına ilişkin tutanağı düzenleyen diğer polislerin dinlenmesi için ilgili birimlere yazı yazılmasına karar vererek duruşmayı erteledi.

49 Kişi

Çanakkale'de 4 Ekim 2012'de Suriye tezkeresini protesto etmek için AKP il binası önünde yapılacak istenen eylemden dolayı 49 kişi hakkında açılan davaya 6 Şubat 2014'te devam edildi. "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla yargılanan 49 kişi hakkında hâkim beraat kararı verdi.

19 Kişi

İstanbul'da Dolmabahçe Sarayı'nda bulunan Başbakanlık Çalışma Ofisi'nde 4 Aralık 2010'da Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın rektörlerle yaptığı görüşme protesto edilmek istenmişti. Bu amaçla Ankara'dan İstanbul'a gelmek isteyen ve Tuzla'da polisin saldırdığı 10 kişi hakkında açılan davanın sonuçlandığı 6 Şubat 2014'te öğrenildi.

Anadolu 20. Asliye Ceza Mahkemesi'nde "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet etmekle" suçlanan 10 kişinin hâkim beraat etmelerine karar verdi.

7 Kişi

"Eylül'de gel" adıyla 15 Eylül 2013'te düzenlenen ForumFest organizasyonunu 3 saat geç haber verdikleri gerekçesiyle "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet etmek" suçlamasından haklarında dava açılan 7 kişinin yargılanmasına 6 Şubat 2014'te başlandı.

Anadolu Adliyesi'ndeki ilgili asliye ceza mahkemesinde sanıkların ifadesini alan hâkim duruşmayı 27 Şubat 2014'e erteledi. Dava yıl içinde sonuçlanmadı.

ODTÜ Arazisinden Yol Geçmesini Protesto Eylemi

Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı ekiplerin 18 Ekim 2013 gecesi ODTÜ'nün ağaçlık alanından geçmesi planlanan yol için ağaçları sökmesi veya kesmesini protesto etmek amacıyla 21 Ekim 2013'te Ankara'da "fidanımı kap, gel" eylemi yapan gruba biber gazıyla müdahale eden polis ekipleri 3 kişiyi gözaltına almıştı. Olayın ardından 3 kişi hakkında başlatılan soruşturmanın tamamlanarak iddianamenin hazırlandığı 11 Şubat 2014'te öğrenildi.

İddianamede eylemciler "belediyenin açtığı yola yeniden ağaç dikmek için zincir oluşturmak ve çam fidanlarını elden ele vererek kamyonların geçişini engellemek"le suçlanarak "2911 sayılı

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet ettikleri”, “görevi yaptırmamak için direndikleri” ve “kamu kurumu veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerini engelledikleri” gerekçelerinden 14 yıl 6 aya kadar hapis cezası talep edildi.

İddianamenin ilgili asliye ceza mahkemesi tarafından kabul edilmesi üzerine yargılamaya yıl içinde başlandı.

3 Kişi

Hatay'da 9 Eylül 2013'te düzenlenen protesto gösterilerine polis ekiplerinin gece boyunca gaz bombaları, plastik mermi ve basınçlı suyla saldırdığı esnada akrep tarzı bir polis aracının geçtiği sırada 5 katlı bir binadan şüpheli şekilde düşerek kaldırıldığı hastanede yaşamını yitiren Ahmet Atakan'ın (22) ölümünü protesto etmek amacıyla Kocaeli'de aynı gün Gezi Parkı forumlarının düzenlendiği Cumhuriyet Parkı'nda giden ve burada uyuyakalan Mesut Yılmaz (20), Emre Akpınar (20) ve Adem Süzen (24) hakkında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri” iddiasıyla açılan davaya 11 Şubat 2014'te başlandı.

Kocaeli 4. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların kimlik tespitlerini yaparak ifadelerini alan hâkim, bir gösterinin suç teşkil etmeye konu olması için dahi 7 kişiden oluşması gerektiğini belirterek sanıkların beraat ettiğini açıkladı.

11 Kişi

Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 6 Aralık 2013'te düzenlenen yürüyüşte Mehmet Reşit İşbilir (35) ve Veysel İşbilir'in (34) polisler tarafından öldürülmesini protesto etmek için 8 Aralık 2013'te Kars'ta yürüyüşün ardından Kafkas Üniversitesi öğrencisi 11 kişi 11 Aralık 2013'te tutuklanmıştı.

“Yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işledikleri”, “kamu malına zarar verdikleri” ve “görevli polis memuruna direndikleri” suçlamalarıyla haklarında dava açılan 11 tutuklu 35 öğrencinin yargılanmasına 18 Şubat 2014'te başlandı. Erzurum 4. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadelerini alan mahkeme heyeti, tutuklu 11 sanığın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

16 Kişi

İstanbul'un Kadıköy İlçesi'nde 12 Eylül 2014'te, polis şiddetini protesto etmek amacıyla düzenlenen eyleme katıldıkları gerekçesiyle biri ABD vatandaşı 16 kişi hakkında açılan davaya 18 Şubat 2014'te başlandı.

Anadolu 19. Asliye Ceza Mahkemesi'nde “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet etmek” ve “görevli polis memuruna direnmek” suçlamalarından yargılanan sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadelerini alan hâkim, duruşmaya katılmayan bir sanığın zorla getirilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

3 Mart 2014'teki duruşmada sanıkların ifadelerinin alınması işlemin tamamlayan hâkim, duruşmayı 26 Mayıs 2014'e erteledi.

Hopa Olayları

Artvin'in Hopa İlçesi'nde Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın seçim çalışmaları kapsamında 31 Mayıs 2011'de düzenlemek istediği mitingi protesto edenlere polis ekiplerinin müdahale etmesini ve müdahale nedeniyle Metin Lokumcu'nun ölmesini aynı gün Ankara'da protesto eden gruba da polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu çıkan olaylar nedeniyle 28 kişi hakkında açılan davaya 25 Şubat 2014'te Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi.

Duruşmaya katılan sanıkları, müştekileri ve avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti, 28 kişinin “yasadışı örgüt üyesi oldukları” suçlamasından beraat etmelerine, “yasadışı örgüt propagandası yaptıkları” suçlamasında ise 4. Yargı Paketi uyarınca kovuşturmanın durdurulmasına karar verdi.

23 Kişi

Ankara'da Gezi Parkı eylemleri sırasında polis memuru Ahmet Şahbaz tarafından öldürülen Ethem Sarısülük'le ilgili davanın 28 Ekim 2013'te görülen duruşmasında çıkan olaylarla ilgili başlatılan soruşturma 20 Mart 2014'te tamamlandı.

Ethem Sarısülük'ün iki kardeşinin de aralarında olduğu 23 kişi hakkında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri”, “polis memuruna mukavemet ettikleri” ve “kamu malına zarar verdikleri” suçlamalarından 12 yıla kadar hapis cezası talep edilen iddianamayı kabul eden Ankara 16. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılamaya 2014 yılında başlandı.

13 Kişi

Hatay'da 10 Eylül 2013'te protesto gösterileri sırasında faili meçhul şekilde çatıdan düşerek yaşamını yitiren Ahmet Atakan'ın ölümünü 11 Eylül 2013'te İstanbul'un Kadıköy İlçesi'nde protesto eden 13 kişi hakkında dava açıldığı 4 Nisan 2014'te öğrenildi.

13 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" suçlamasından açılan davaya 2014 yılında başlandı.

14 Sendikacı

Mersin'de 4-5 Haziran 2013'te KESK'in çağrısıyla grev yapan sendika üyesi 14 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla açılan davaya 7 Nisan 2014'te başlandı.

Mersin 4. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların ifadesini alan hâkim, tüm sanıklar hakkında beraat kararı verdi.

1 Mayıs Davası

İstanbul'da 1 Mayıs 2013'te, İşçi Bayramı dolayısıyla Taksim Meydanı'nda kutlama yapmak isteyenlere polisin saldırmasının ardından 33 kişi hakkında açılan dava 9 Nisan 2014'te başladı. "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" ve "kamu görevlisine direndikleri" suçlamalarından yargılanan 33 kişinin İstanbul 20. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasına katılan sanıkların ifadesini alan hâkim, ifade alma işleminin tamamlanması amacıyla duruşmayı 18 Haziran 2014'e erteledi.

6 Kişi

İstanbul'daki Gezi Parkı eylemlerinin ardından yaygınlaşan merdiven boyama eylemine Kocaeli'de katılan 6 kişi hakkında dava açıldığı 9 Nisan 2014'te öğrenildi.

"Görevli polis memuruna mukavemet ettikleri ve görevi engelledikleri" suçlamalarından 6 kişinin yargılanmasına 20 Mayıs 2014'te Kocaeli 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde başlandı.

18 Avukat

İzmir Adliyesi A Kapısı protokol girişinde 2 Eylül 2013'te yapılan adli yıl açılışı töreninde "Tutuklu avukatlara özgürlük" yazılı pankart açarak slogan atan Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) üyesi 18 avukat hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri

Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla açılan davaya 29 Nisan 2014'te başlandı.

İzmir 13. Asliye Ceza Mahkemesi'nde "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla yargılanan 18 avukattan duruşmaya katılanların ifadesini alan hâkim, dosyadaki eksikliklerin tamamlanması amacıyla duruşmayı 21 Ekim 2014'e erteledi.

Açılan dava kapsamında Serdar Gültekin, Nergiz Tuba Aslan, Mehmet Cemal Doğan, Gurbet Uçar, Abdulhadi Çetin, Azat Elçi, Fatma Demirer, Dinçer Çalım, İmdat Ataş, Mehmet Güner, Şule Aslan Hızal, Zöhre Dalkıran, Anıl Güler, Oktay Uysal, Canan Uçar, Nezahat Paşa Bayraktar, İlhan Gül Kireçkaya ve Hüseyin Korkmaz adlı avukatlar yargılanıyor.

9 Kişi

Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde (Samsun) 20 Şubat 2012'de düzenlenen ÖSYM Sınav Merkezi Yöneticileri Bölge Toplantısı'na katılan ÖSYM Başkanı Ali Demir'i protesto etmek için binaya yumurta atan 9 kişi hakkında açılan dava 9 Mayıs 2014'te sonuçlandı.

"2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" ve "kamu görevlisine direndikleri" suçlamalarından yargılanan 9 kişinin Samsun 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen karar duruşmasında hâkim sanıkların beraat ettiğini açıkladı.

7 Avukat

İstanbul'da 18 Ocak 2013'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin "DHKP/C Soruşturması" adı altında Çağdaş Hukukçular Derneği'nin ve Halkın Hukuk Bürosu'nun da aralarında bulunduğu kurumlara yönelik düzenledikleri operasyonu protesto etmek amacıyla 20 Ocak 2013'te Çağlayan Adliyesi'nde eylem yapan avukatlar Tamer Doğan, Ali Şafak, Zeycan Balcı Şimşek, Efkan Bolaç, Sinan Varlık, Sinan Zincir ve Hüseyin Boğatekin hakkında açılan davaya 5 Haziran 2014'te devam edildi.

"Kamu görevlisine karşı görevini yaptırmamak için direndikleri" ve "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" suçlamasıyla İstanbul 33. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılanan avukatların ifadesini alan hâkim, dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla duruşmayı 2 Ekim 2014'e erteledi.

39 Kişi

Rize'nin İkizdere İlçesi'ne bağlı Şimşirli Köyü'nün yakınlarındaki vadide yapımı devam eden 26 Hidroelektrik Santrali'nin inşaatını protesto etmek amacıyla 2013 yılının Ağustos ayında köylülerin Rize-Erzurum yolunu kapatarak yaptıkları eylem nedeniyle 39 kişi hakkında açılan davaya 5 Haziran 2014'te başlandı.

Rize Asliye Ceza Mahkemesi'nde "iş ve çalışma hürriyetini ihlal ettikleri", "tehdit ve hakaret ettikleri", "zarar verici eylemde buldukları" ve "işyeri dokunulmazlığını ihlal ettikleri" suçlamalarından yargılanan köylülerden duruşmaya katılanların ifadesini alan hâkim, ifade alma işleminin tamamlanması amacıyla duruşmayı erteledi.

Davaya 24 Eylül 2014'te devam edildi. Rize Asliye Ceza Mahkemesi'nde "iş ve çalışma hürriyetini ihlal ettikleri", "tehdit ve hakaret ettikleri", "zarar verici eylemde buldukları" ve "işyeri dokunulmazlığını ihlal ettikleri" suçlamalarından yargılanan köylülerden duruşmaya katılanların ifadesini alan hâkim, ifade alma işleminin tamamlanması amacıyla duruşmayı 24 Aralık 2014'e erteledi.

80 Mahpus

Mardin E Tipi Cezaevi'nde 15 Temmuz 2012'de bir koğuştta yangın çıkmasıyla sonuçlanan mahpusların cezaevindeki hak ihlallerine karşı yaptıkları eylem nedeniyle başlatılan soruşturma sonunda 80 tutuklu ve hükümlü hakkında dava açıldığı 10 Haziran 2014'te öğrenildi.

İddianameyi hazırlayan savcı şüpheli 80 kişinin "kasten yangın çıkarmak", "kamu malına zarar vermek", "yasadışı örgüt üyesi olmak" ve "yasadışı örgüt propagandası yapmak" suçlarından cezalandırılmasını talep ederken, iddianameyi kabul eden Mardin 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılamaya 2014 yılında başlandı.

4 Kişi

Aydın'da İşçi Bayramı hazırlıkları için 25 Nisan 2014'te şehir merkezinde stand açan Emek Partisi (EMEP) üyeleri Tahsine Saran, Abdurrahman Saran, Yoldaş Taş ve Yunus Naci Emek ile standın kaldırılmasını isteyen polis ekipleri arasında çıkan arbedenin ardından EMEP üyesi 4 kişi hakkında dava açıldığı 11 Haziran 2014'te öğrenildi.

Dört kişi hakkında "görevli polis memuruna mukavemet ettikleri" gerekçesiyle hapis cezasının talep edildiği iddianameyi kabul eden Aydın 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılamaya 14 Ekim 2014'e başlandı.

Dört kişi hakkında "görevli polis memuruna mukavemet ettikleri" gerekçesiyle hapis cezasının talep edildiği davanın Aydın 2. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmasında sanıkların savunmalarını alan hâkim, 4 kişinin de beraat ettiğini açıkladı.

20 Sendikacı

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu'nun (KESK) Türkiye genelindeki çağrısı ile 21 Aralık 2011'de yapılan greve Adana'da katılan sendika üyelerinden 20'si hakkında açılan davanın beraatle sonuçlanmasının ardından kararın Yargıtay tarafından bozulması üzerine sanıkların yeniden yargılanmasına 25 Haziran 2014'te başlandı.

Adana 10. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla yargılanan sanıkların ifadesini alan hâkim duruşmayı 3 Kasım 2014'e erteledi.

1 Mayıs Davası

İstanbul'da 1 Mayıs 2014'te İşçi Bayramı'nı Taksim Meydanı'nda kutlamak isteyen 24 kişi hakkında başlatılan soruşturma sonunda dava açıldığı 25 Haziran 2014'te öğrenildi.

Şüpheliler hakkında hazırlanan iddianameyi kabul eden İstanbul 54. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 24 kişinin "görevi yaptırmamak için direnmek" suçunu düzenleyen TCK'nin 265. maddesi uyarınca yargılanmasına 13 Kasım 2014'te başlandı.

Sanıklardan duruşmaya katılanların ifadesini alan hâkim, ifade alma işleminin tamamlanması amacıyla duruşmayı 19 Mart 2015'e erteledi.

6 Kişi

İstanbul'da katıldıkları Dünya Barış Günü ve Kadınlar Günü eylemleri nedeniyle 2011 yılından bu yana tutuklu olarak yargılanan 6 kişinin duruşmasının görüldüğü 17 Temmuz 2014'te öğrenildi.

"Yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla yargılanan 6 kişinin Bakırköy 15. Ağır Ceza

Mahkemesi'nde görülen duruşmasında sanıkların ifadesini alan ve avukatların taleplerini dinleyen mahkeme heyeti, tutuklu 6 sanığın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 30 Ekim 2014'e erteledi.

38 Öğrenci

Manisa'nın Soma İlçesi'nde en az 301 işçinin ölümüyle sonuçlanan maden kazasında yaşamını yitiren işçileri anmak amacıyla Ege Üniversitesi'nde (İzmir) iki fakülte binasını işgal ederek eylem yapan 38 öğrenci hakkında dava açıldığı 6 Ağustos 2014'te öğrenildi.

Hazırlanan iddianamede "eğitim ve öğretim hakkını engelledikleri", "kamu malına zarar verdikleri", "kamu görevlisine direndikleri", "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" ve "yasadışı DHKP/C Örgütü propagandası yaptıkları" suçlamalarından haklarında hapis cezası talep edilen 38 öğrencinin yargılanmasına İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 14 Ekim 2014'te başlandı.

Hazırlanan iddianameyi kabul eden İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların kimlik tespitini yaparak ifadelerini alan mahkeme heyeti duruşmayı 30 Ekim 2014'e erteledi.

30 Kişi

İstanbul'da Gezi Parkı eylemleri döneminde polis attığı gaz bombasının fişeginin isabet etmesi nedeniyle tedavi gördüğü hastanede 11 Mart 2014'te yaşamını yitiren Berkin Elvan için Aydın'ın Didim İlçesi'nde kurulan çadıra 14 Mart 2014'te baskın düzenleyen polis ekipleri 30 kişiyi gözaltına almıştı.

30 kişiyle ilgili devam eden soruşturmanın tamamlandığı ise 12 Ağustos 2014'te öğrenildi. Didim Cumhuriyet Savcılığı'nın 30 kişi hakkında "kamu malına zarar vermek" ve "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet etmek" suçlamalarından 11'er yıla kadar hapis cezası talep ettiği yargılamaya Didim 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 17 Kasım 2014'te başlandı.

Didim 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada kimlik tespiti yapan ve ifade alan hâkim, ifade alma işleminin tamamlanması amacıyla duruşmayı erteledi.

20 Kişi

Gezi Parkı eylemlerinin yıldönümü dolayısıyla Adana'da 31 Mayıs 2014'te Atatürk Parkı'nda toplanan gruplara polis ekiplerinin müdahale etmesinin ardından eylemcilere dair başlatılan soruşturma sonunda 20 kişi hakkında iddianame hazırlandığı 26 Ağustos 2014'te öğrenildi.

"2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet etmek"le suçlanan 20 kişiyle ilgili iddianameyi kabul eden Adana 10. Asliye Ceza Mahkemesi yargılamaya 10 Aralık 2014'te başlanmasına karar verdi.

13 Kişi

17 Aralık ve 25 Aralık 2013'te düzenlenen rüşvet ve yolsuzluk operasyonları sonrasında İstanbul'un Kadıköy İlçesi'nde 27 Aralık 2013'te Recep Tayyip Erdoğan başkanlığındaki 61. Hükümet'in istifası talebiyle protesto gösterisi düzenlenmişti.

Gösteriye müdahale eden polisin gözaltına aldığı 13 kişi hakkında açılan davaya ise 18 Eylül 2014'te başlandı. Anadolu 4. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki davada 13 kişi "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet etmek", "kamu malına zarar vermek" ve "görevli polis memuruna direnmek" suçlamalarından yargılanıyor.

Duruşmaya katılan sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadesini alan hâkim duruşmayı dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla 5 Şubat 2015'e erteledi.

29 Kişi

Aralarında Cumhurbaşkanı ve bazı bakanların da olduğu rüşvet ve yolsuzluk iddialarının ortaya atılması üzerine Aydın'da 25 Şubat 2014'te düzenlenen eyleme katılan 29 kişi hakkında açılan davaya 17 Eylül 2014'te devam edildi.

"2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" ve "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret ettikleri" iddiasıyla yargılanan 29 kişinin Aydın 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada kamera kayıtlarına yönelik hazırlanan bilirkişi raporu okundu. Sanık avukatlarının bilirkişi raporunu incelemek ve savunma hazırlamak üzere ek süre talep etmeleri üzerine duruşma 3 Aralık 2014'e ertelendi.

2 Kişi

Ankara’da 2 Haziran 2012’de İzmir Caddesi’nde Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek’e kürtajla ilgili açıklamaları nedeniyle yumurta atan Neslihan Uyanık ve Nebiye Merttürk hakkında “basit yaralama”, “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret etme” ve “tehdit etme” suçlamalarıyla hazırlanan iddianameyi kabul eden Ankara 24. Asliye Ceza Mahkemesi’nde 4’er yıl 4’er ay hapis cezası istenen 2 kadının yargılanmasına 30 Eylül 2014’te devam edildi.

Duruşmada esas hakkındaki mütalaasını sunan savcı, sanıkların “kamu görevlisini tehdit etme”, “kamu görevlisine hakaret etme ve “kamu malına zarar verme” suçlarından 10’ar yıl 4’er aya kadar hapis cezası ile cezalandırılmalarını talep etti.

Duruşmada tanıkları da dinleyen hâkim, sanıklar ve avukatlarına esas hakkındaki savunmalarını hazırlamaları için süre vererek duruşmayı erteledi.

Dava 30 Ekim 2014’te sonuçlandı.

Duruşmada tarafların son savunmasını alan hâkim, iki kadına 2’şer yıl 7’er ay hapis cezası ve 500’er TL para cezası verdi. Hâkim daha sonra hapis cezalarının ertelendiğini açıkladı.

9 Çocuk

Şırnak’ın Uludere İlçesi’nde Dünya Çocuk Günü dolayısıyla 1 Haziran 2014’te düzenlenen mitinge polislerin müdahale etmesi sonucu çıkan olaylar nedeniyle 9 çocuk hakkında dava açıldığı 30 Eylül 2014’te öğrenildi.

“Kamu görevlisine görevini yaptırılmamak için direnme”, “kamu görevlisini yaralama”, “kamu malına zarar verme” ve “yasadışı örgüt propagandası yapma” iddialarıyla suçlanan 9 çocuk hakkındaki iddianameyi kabul eden Şırnak Çocuk Mahkemesi’nde yargılanmaya 2014 yılında başlandı.

8 Kişi

İzmir’in Çiğli İlçesi’ne bağlı Harmandalı, İzkent ve Evka-5 mahallelerinin kullandığı ve yerleşim alanlarına çok yakın olan çöplüğün kaldırılması talebiyle 3 Temmuz 2013’te mahallelilerin yaptığı eyleme katıldıkları gerekçesiyle 8 kişi hakkında açılan dava 30 Eylül 2014’te sonuçlandı.

Çiğli Asliye Ceza Mahkemesi’nde “2911

sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet ettikleri” suçlamasıyla yargılanan sanıklar dönemin Cumhuriyet Mahallesi Muhtarı Dursun Ali Kazar, Haber-Sen İzmir Şube Başkanı Hüseyin Özdem, Müslüm Özdem, Selçuk Koçak, Enis Dağ, Çağatay Kılavuz, Doğan Bari ve Yılmaz Beytaş’ın son savunmasını alan hâkim sanıkların beraat ettiğini açıkladı.

Volkan Kesanbilici Davası

İstanbul’da Gezi Parkı eylemlerinin başladığı 31 Mayıs 2014’te Tarlabası Bulvarı’nda zırlı bir polis aracından atılan plastik mermiyle sol gözünü kaybeden Volkan Kesanbilici’nin (38) İçişleri Bakanlığı aleyhine açtığı tazminat davasında Emniyet Genel Müdürlüğü’nün savunma yaptığı 3 Ekim 2014’te öğrenildi.

Davanın görüldüğü İstanbul 8. İdare Mahkemesi’ne gönderilen savunmada Emniyet Genel Müdürlüğü, Volkan Kesanbilici’nin kendi kusuru sonucunda gözünü kaybettiğini iddia ederek olayın plastik mermiyle gerçekleşip gerçekleşmediğine dair delil bulunmadığını ifade ettiği bildirildi.

Rahmi Yıldırım

Ankara’da 13 Mart 2014’te düzenlenen bir gösteride polislerin şiddet kullanımına tepki göstermek amacıyla TOMA’nın karşısında duran gazeteci Rahmi Yıldırım hakkında dava açıldığı 8 Ekim 2014’te öğrenildi.

Savcılığın “polise direndiği” gerekçesiyle Rahmi Yıldırım için 3 yıla kadar hapis cezası talep ettiği iddianameyi değerlendirerek kabul eden Ankara 33. Asliye Ceza Mahkemesi’nde yargılamaya 10 Şubat 2015’te başlanacağı öğrenildi.

Hopa Olayları Davası

Artvin’in Hopa İlçesi’nde Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın seçim çalışmaları kapsamında 31 Mayıs 2011’de düzenlemek istediği mitingi protesto edenler hakkında açılan davaya 10 Kasım 2014’te devam edildi.

“Kamu malına zarar vermek” ve “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’na muhalefet etmek”le suçlanan 60 sanığın yargılandığı davanın Hopa 1. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görülen duruşmasına katılan sanıkların ifadesini alan hâkim duruşmayı 17 Şubat 2015’e erteledi.

19 Kişi

İstanbul'da 26 Ocak 2013'te kendisine verilen fahri doktora unvanını almak üzere Marmara Üniversitesi'nin Haydarpaşa Kampusu'na gelen Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ı protesto etmek isteyen öğrencilere müdahale eden polis ekipleri 19 öğrenciyi gözaltına almıştı.

Olayın ardından haklarında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla dava açılan 19 kişinin karar duruşması 11 Kasım 2014'te görüldü. Anadolu 4. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların son savunmalarını alan hâkim, 19 kişiye 5'er ay hapis cezası vererek hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

1 Mayıs Davası

İstanbul'da 1 Mayıs 2014'te İşçi Bayramı dolayısıyla düzenlenen eyleme katılan ve polisin Beşiktaş'taki müdahalesi sonucu gözaltına alınan 9 kişi hakkında açılan dava 27 Kasım 2014'te sonuçlandı.

"2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet etmek"ten yargılanan dokuz kişinin Çağlayan 42. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmasında hâkim, sanıkların savunmasını aldı.

Yargılama sonunda hâkim, delil olarak sunulan baret, gaz maskesi, solüsyon, sirke, deniz gözlüğü, filtrelili maske, inşaat eldiveni, kırmızı peçe, taş, kâğıt maske taşımanın sanıklara isnat edilen suçun unsurları oluşturmadığını belirterek sanıklar Ahmet Baba, Deniz Edebali, Doğa Özer, Fettah Alim, İbrahim Doğan, Kenan Çorlu, Levent İncedere, Özkan Akçay ve Uğur Öztürk'ün beraatına karar verdiğini açıkladı.

3 Kişi

İstanbul'daki Gezi Parkı eylemleri döneminde polisin kullandığı biber gazı kapsülünün isabet etmesi sonucu uzun süre komada kaldıktan sonra yaşamını yitiren Berkin Elvan (15) için İstanbul'un Bağcılar İlçesi'nde bulunan Yavuz Sultan Selim Lisesi'nde eylem yapan 2'si tutuklu 3 kişi hakkında açılan davaya 2 Aralık 2014'te devam edildi.

Bakırköy 46. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen davanın duruşmasında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet

ettikleri", "kamu görevlisine direndikleri" ve "kamu malına zarar verdikleri" suçlamalarıyla yargılanan sanıkların ifadesini alan hâkim, tutuklu sanıklar Enis Öskan (20) ve İsmail Korkmaz'ın (18) tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 2 Nisan 2015'e erteledi.

6 Kişi

İstanbul'da Gezi Parkı eylemlerinin başlamasının 1. Yıldönümü dolayısıyla 31 Mayıs 2014'te eylem yaptıkları iddiasıyla gözaltına alınan ve haklarında dava açılan 6 kişinin yargılanmasına 12 Aralık 2014'te başlandı.

6 kişinin "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kasten insan yaraladıkları" ve "polise direndikleri" suçlamalarından yargılandığı davanın Çağlayan 71. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasında sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadelerini alan hâkim dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla duruşmayı erteledi.

8 Mart Davası

Malatya'da Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla 8 Mart 2014'te düzenlenen yürüyüşe polisin müdahalesi sonucu gözaltına alınan 50 kadın hakkında dava açıldığı 11 Aralık 2014'te öğrenildi.

Soruşturmasını tamamlayan savcının hazırladığı iddianamede "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri", "kamu malına zarar verdikleri" ve "polise direndikleri" iddialarıyla 10'ar yıl hapis cezası istediği bildirildi.

İddianameyi kabul eden Malatya 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nde tutuksuz 50 kişinin yargılanmasına 3 Nisan 2015'te başlanacak.

35 Kişi

Kütahya'da 12 Mart 2014'te, Berkin Elvan'ın polisin kullandığı gaz bombası fişegiyle ölümü nedeniyle düzenlenen yürüyüşe katılanlar hakkında açılan davaya 15 Aralık 2014'te başlandı.

"2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla yargılanan 35 kişinin Kütahya 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmasına katılan sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadesini alan hâkim, ifade alma işleminin tamamlanması amacıyla duruşmayı erteledi.

14 Çocuk

Polisin kullandığı gaz bombası kapsülü nedeniyle yaşamını yitiren Berkin Elvan'ın ölümünün 40. günü nedeniyle İstanbul'da 20 Nisan 2014'te Taksim Meydanı'nda oturma eylemi yapmak isteyen gruba polis ekiplerinin müdahalesi sonucu gözaltına alınan 14 çocuk hakkında açılan davada yargılamaya 17 Aralık 2014'te başlandı.

“Kamu görevlisine hakaret etmek”, “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet etmek”, “kamu malına zarar vermek” ve “polise direnmek”le suçlanan 14 çocuğun İstanbul 4. Çocuk Mahkemesi'nde görülen duruşmasında hâkim, “olayda yasadışı örgüt propagandası yapıldığını” iddia ederek dava dosyasını ağır ceza mahkemesine gönderdi.

Öte yandan olay günü gözaltına alınan 56 çocuğun kendilerine işkence yapıldığı gerekçesiyle polisler hakkında yaptıkları suç duyurusuna takipsizlik kararı verildiği, karara itirazın da gün içinde reddedildiği ortaya çıktı.

A.K.

Manisa'nın Soma İlçesi'nde 301 madencinin hayatını kaybettiği maden katliamının ardından İzmir'de düzenlenen eylemlere katıldığı gerekçeyle hakkında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettiği” iddiasıyla dava açılan A.K.'nin (13) yargılanmasına 18 Aralık 2014'te devam edildi.

“Suça sürüklenen çocuk” sıfatıyla yargılanan A.K.'nin İzmir 3. Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmasında ifadesini alan hâkim, dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla duruşmayı erteledi.

7 Kişi

İstanbul'da 1 Eylül 2013'te Dünya Barış Günü dolayısıyla Taksim Meydanı'nda düzenlenmek istenen gösteriler esnasında gözaltına alınan 7 kişi hakkında açılan dava 18 Aralık 2014'te sonuçlandı.

“2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri” iddiasıyla Çağlayan 23. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılanan 7 kişinin karar duruşmasında hâkim, sanıkların beraat ettiğini açıkladı.

ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

Girişte de bahsedildiği üzere tutuklu milletvekillerinin tahliye edilmesi ve yeni yargı paketleri kapsamında KCK operasyonlarından tutuklu bulunanların tahliyesiyle birlikte yasal zeminde siyasal faaliyet yürüten Kürt siyasetçiler yeniden çalışmalarına başladılar. Fakat tahliyelere rağmen hem KCK operasyonlarından tutuklu olanların tamamı serbest kalmadı hem de özellikle yıl sonuna doğru örgütlenme özgürlüğünü ihlal eden tutuklamalar oldu.

14 Temmuz 2014 tarihi itibarıyla ise cezaevlerinde KCK soruşturmalarından tutulananların sayısı 160'ı hükümlü, 99'u tutuklu olmak üzere 259'du.

Ayrıca 2014 yılı içinde Türkiye iki büyük seçim yaşadı. Bunlardan yerel seçimlerdeki ihlaller ve şiddet ortamı cumhurbaşkanlığı seçimlerine göre çok daha fazla oldu.

1. KCK SORUŞTURMASI BAŞTA OLMAK ÜZERE KÜRT MESELESİ ODAKLI ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ İHLALLERİ

1.1. Gözaltılar

Gözaltı
748

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 6 Ocak 2014'te özel harekât timleri ve sivil polis ekipleri tarafından düzenlenen ev baskınları sonucu "YDG-H üyesi oldukları" gerekçesiyle 3 kişi gözaltına alındı.

* Siirt'in Kurtalan İlçesi'nde 15 Ocak 2014'te, "KCK Soruşturması" adı altında ev baskınları düzenleyen polis ekipleri 7 kişiyi gözaltına aldı.

* Siirt'te 4 Haziran 2014'te "KCK Soruşturması" kapsamında üniversite öğrencilerinin kaldığı evlere baskın düzenleyen polis ekipleri 17 kişiyi gözaltına aldı.

* Ankara'da 20 Ekim 2014'te üniversite öğrencilerinin yaşadığı evlere baskın düzenleyen polis ekipleri "Yurtsever Demokratik Gençlik Hareketi

üyesi oldukları" gerekçesiyle Ömer Akbulut, Çetin Güven, Fatih Barsak, Rozerin İldan, Duygu Erol, Tekin Kalın ve Hamit Acır adlı 7 öğrenciyi gözaltına aldı.

* Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 5 Aralık 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri "KCK'nin gençlik yapılanmasında yer aldıkları" iddiasıyla 8 kişiyi gözaltına aldı.

* Ankara'da 10-15 Aralık 2014 tarihleri arasında polisin Halkların Demokratik Partisi (HDP) veya Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) üyesi 7 kadını özel yetkili mahkemelerin yargılama yaptığı dönemde açılan bir KCK soruşturması nedeniyle gözaltına alarak ifadelerini aldığı öğrenildi.

- * Mersin’de 16 Aralık 2014’te Terörle Mücadele Şubesi’nin Akdeniz Belediyesi Eş Başkanı Yüksel Mutlu’yu “makul şüpheli” sıfatıyla gözaltına alarak özel yetkili mahkemelerin yargılama yaptığı dönemde açılan bir KCK soruşturması nedeniyle ifadesini aldığı öğrenildi.
- * Mersin’de 7 Ocak 2014’te Terörle Mücadele Şubesi’ne bağlı polis ekiplerinin düzenledikleri ev baskınları sonucu 4 çocuk gözaltına alınırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.
- * Hakkâri’de 7 Ocak 2014’te evlere baskın düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi’ne bağlı polis ekipleri “yasadışı örgüte eleman temin etmek” suçlamasıyla 4 kişiyi gözaltına aldı.
- * Mersin’in 12 Ocak 2014’te bir kahvehaneye baskın düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi’ne bağlı polis ekipleri Şahin İlhan adlı kişiyi darp ederek gözaltına alırken, gözaltının gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.
- * Şırnak’ın Uludere İlçesi’ne bağlı Roboskî Köyü 19 Ocak 2014’te askerî birlikler tarafından basıldı. 28 Aralık 2011’de askerî uçaklar tarafından bombalanarak öldürülen 34 kişinin akrabası Faruk Encü, Kerem Encü, Yılmaz Encü, Hikmet Alma, Cevher Üren, Celal Encü, Servet Encü adlı 7 kişi evlerin aranmasının ardından gözaltına alındı.
- * Adana’da 16 Ocak 2014’te Terörle Mücadele Şubesi’ne bağlı polis ekipleri bir eve baskın düzenledi. Baskın sonunda biri çocuk 2 kişi gözaltına alındı. Polis yetkilileri operasyonun gerekçesine dair açıklama yapmadı.
- * Mardin’in Dargeçit İlçesi ile Nusaybin İlçesi’ne bağlı Marine (Eskihisar) Köyü’ne 27 Ocak 2014’te düzenlenen ev baskınları sonucu 6 kişi gözaltına alınırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.
- * Van’da 30 Ocak 2014’te ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi’ne bağlı polis ekipleri 12 çocuğu gözaltına alırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.
- * Bitlis’in Hizan İlçesi’nde 29 Ocak 2014’te, polis ekipleri “yasadışı örgüte yardım ve yataklık ettiği” gerekçesiyle Bayram Çelik’i gözaltına alındı.
- * Ağrı’da ve Doğubayazıt İlçesi’nde 30 Ocak 2014’te ev baskınları düzenleyen özel harekât

- timleri 3 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.
- * Şırnak’ın Cizre İlçesi’nde 5 Şubat 2014’te ev baskınları düzenleyen özel harekât timleri 4 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.
- * Şırnak’ın Cizre İlçesi’nde 11 Şubat 2014’te ev baskınları düzenleyen özel harekât timleri 2 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.
- * Hakkâri’nin Yüksekova İlçesi’nde 17 Şubat 2014’te ev baskınları düzenleyen özel harekât ekipleri 3 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.
- * Şanlıurfa’nın Suruç İlçesi’nde 25 Şubat 2014’te, özel harekât timlerinin yaptığı ev baskınları sonucu BDP taraftarı 6 kişi gözaltına alınırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.
- * Hakkâri’nin Yüksekova İlçesi’nde 26 Şubat 2014’te, özel harekât timlerinin yaptığı ev baskınları sonucu BDP taraftarı 3 kişi gözaltına alınırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.
- * İzmir’in çeşitli ilçelerinde 6 Mart 2014’te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri HDP veya BDP üyesi 18 kişiyi gözaltına aldı.
- * Hakkâri’nin Şemdinli İlçesi’nde 6 Mart 2014’te, bir internet kafeye baskın düzenleyen polis ekipleri “taş attıkları” iddiasıyla 7 çocuğu gözaltına aldı.
- * Osmaniye’de 13 Mart 2014’te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri “AKP’nin seçim aracına taş attıkları” iddiasıyla 15 çocuğu gözaltına aldı.
- * İzmir’de 14 Mart 2014’te, Dokuz Eylül Üniversitesi’nde “Öcalan’a Özgürlük” kampanyası için imza standı açan öğrencilerden 9’u polis ekiplerince gözaltına alındı.
- * İstanbul’da 20 Mart 2014’te ev baskını düzenleyen polis ekipleri BDP üyesi Dilan Bilken gözaltına alınırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.
- * Adana’da 24 Mart 2014’te, aralarında HDP’nin Yüreğir Belediyesi meclis üyesi adaylarının da bulunduğu 5 kişi, “Abdullah Öcalan’ın savunmalarını bulduklarını” iddiasıyla polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.

- * Muş'tan 3 Nisan 2014'te Abdullah Öcalan'ın doğumgünü dolayısıyla Şanlıurfa'nın Ömerli Köyü'ne gitmek üzere otobüse binen BDP çalışanı Ömer Faruk Çalışkan, otobüsü durduran polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.
- * Şırnak'ın Uludere İlçesi'ne bağlı Roboski ve Bejuh köylerinde 7 Nisan 2014'te yapılan ev baskınlarında Abdulkadir Encü ve Ramazan Encü gözaltına alınırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.
- * Şırnak'ın Uludere İlçesi'ne bağlı Roboski ve Bejuh köylerinde 7 Nisan 2014'te yapılan ev baskınlarında 20 kişi daha "sınır ticareti yaptıkları" gerekçesiyle gözaltına alındı.
- * Diyarbakır'da 15 Nisan 2014'te, karşıt görüşlü Dicle Üniversitesi öğrencileri arasında "afiş asma" nedeniyle çıkan kavgaya polisin üniversite kampusuna girerek müdahale etmesi sonucu 61 öğrenci gözaltına alındı.
- * Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 17 Nisan 2014'te eş zamanlı ev baskınları düzenleyen özel harekât ekipleri 4'ü çocuk 8 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.
- * Samsun'da 22 Nisan 2014'te, Rojava sınırına hendek kazılmasını protesto etmek amacıyla stand açan Kürt öğrencilere aşırı sağcı bir grubun "stand üzerinde Kürdistan yazılı bir ifade olduğu" gerekçesiyle saldırması sonucu biri ağır 9 Kürt öğrenci yaralandı. Kavga nedeniyle kampusa giren polis ekipleri ise stand çevresinde bulunan 47 kişiyi gözaltına aldı.
- * Ağrı'da 24 Nisan 2014'te eş zamanlı ev baskınları düzenleyen polis ekipleri "yasadışı örgüte yardım ve yataklık ettikleri" iddiasıyla 11 kişiyi gözaltına aldı.
- * Hakkâri'de 29 Nisan 2014'te eş zamanlı ev baskınları düzenleyen özel harekât timleri "çeşitli tarihlerde düzenlenen gösterilere katıldıkları" gerekçesiyle 2'si çocuk 8 kişiyi gözaltına aldı.
- * Bitlis'in Tatvan İlçesi'nde 29 Nisan 2014'te düzenlenen ev baskınları sonucu "Abdullah Öcalan'ın Türkiye'ye teslim edilmesinin yıldönümü nedeniyle 15 Şubat 2014'te eylem yaptıkları" iddiasıyla BDP üyesi veya yöneticisi 7 kişi gözaltına alındı.
- * Nevşehir'de 30 Nisan 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri, Hacı Bektaş Veli Üni-

versitesi'nde eğitim gören 14 Kürt öğrenciyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.

- * Diyarbakır'da 30 Nisan 2014'te Dicle Üniversitesi kampusuna giren polis ekipleri Hür Dava Partisi'ne yakınlığıyla bilinen Bilge Gençlik Kulübü üyeleriyle kavga ettikleri gerekçesiyle 11 öğrenciyi darp ederek gözaltına aldı.
- * Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde 4 Mayıs 2014'te, MOBESE kameralarına taş attıkları iddiasıyla H.B. (13), H.K. (13), D.D. (11) ve B.Y. (11) adlı 4 çocuk polisler tarafından gözaltına alındı.
- * Mersin Üniversitesi öğrencilerinin kaldıkları evlere 2 Mayıs 2014'te baskın düzenleyen polis ekipleri Yurtsever Demokratik Gençlik Meclisi üyesi 9 öğrenciyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesine dair açıklama yapılmadı.
- * Ağrı'nın Diyadin İlçesi'nde 7 Mayıs 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri "yasadışı örgüte yardım ve yataklık ettikleri" iddiasıyla 4 kişiyi gözaltına aldı.
- * Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde 8 Mayıs 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri, biri çocuk 4 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.
- * Ağrı'nın Doğubayazıt İlçesi'nde 13 Mayıs 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri "yasadışı örgütün gençlik yapılanmasına üye oldukları" iddiasıyla 8 kişiyi gözaltına aldı.
- * Siirt'te 21 Mayıs 2014'te eş zamanlı ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 16'sı çocuk 20 kişiyi gözaltına aldı.
- * İstanbul'un Çekmeköy ve Sancaktepe ilçelerinde 25 Mayıs 2014'te düzenlenen ev baskınları sonucu BDP Gençlik Meclisi üyesi 12 kişi gözaltına alınırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.
- * İzmir'de 28 Mayıs 2014'te sabah saatlerinde şehirlerarası otogara operasyon düzenleyen polis ekipleri "yasadışı örgüte katılacakları" iddiasıyla 5'i üniversite öğrencisi 6 kişiyi gözaltına aldı. İfadeleri alınan 6 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi.
- * Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 5 Haziran 2014'te ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi ekipleri ve özel harekât timleri 5

kadını gözaltına alırken, operasyonun gerekçesi hakkında bilgi edinilemedi.

* Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde askerin açtığı ateş sonucu 2 kişinin öldürülmesini protesto etmek amacıyla 8 Haziran 2014'te Bismil'den Lice'ye gitmek isteyen 10 kişi, Kocaköy İlçesi'nde kurulan kontrol noktasında jandarma ekibi tarafından gözaltına alındı.

* Bursa'nın Yıldırım İlçesi ile Nilüfer İlçesi'ne bağlı Görüklü Beldesi'nde 11 Haziran 2014'te Kürt öğrencilerin evlerine baskın düzenleyen polis ekipleri 12 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.

* Antalya'da 12 Haziran 2014'te Akdeniz Üniversitesi'nde öğrenim gören Kürt öğrencilerin kadınlıkları evlere baskın düzenleyen polis ekipleri Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabiri Feyyaz İmrak'ında arasında bulunduğu 5 kişiyi gözaltına aldı. Operasyonun gerekçesine dair yetkililerden açıklama yapılmadı.

* Haber takibi için 11 Haziran 2014'te Şanlıurfa'nın Bozova İlçesi'ne giden DİHA muhabiri Dilan Çelik ve yanında bulunan Hasan Taş polis ekipleri tarafından gözaltın alınırken, 2 kişinin hangi gerekçeyle gözaltında tutulduğuna dair bilgi edinilemedi.

* Hakkâri'de 14 Haziran 2014'te ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri 2'si çocuk 7 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesine dair açıklama yapılmadı.

* Ankara'da 14 Haziran 2014'te Cebeci Mahallesi'ndeki Kürt öğrencilerin yaşadığı evlere baskın düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri 8 öğrenciyi gözaltına alındı.

* Elazığ'ın Karakoçan İlçesi'nde bazı köylere 15 Haziran 2014'te ev baskınları düzenleyen jandarma ekipleri kalekol inşaatlarına karşı eylem yaptıkları gerekçesiyle 18 kişiyi gözaltına aldı.

* Elazığ'ın 17 Haziran 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri kalekol inşaatlarına karşı eylem yaptıkları gerekçesiyle BDP'nin İl Eş Başkanı Turan Çelik'in de arasında bulunduğu 8 kişiyi gözaltına aldı.

* Ankara'da 18 Haziran 2014'te Kürt öğrencilerin kaldıkları evlere baskın düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri 4 öğrenciyi gözaltına aldı.

* Şanlıurfa'nın Ceylanpınar İlçesi'nde 21 Haziran 2014'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin düzenlediği ev baskınları sonucu "yasadışı örgüte yardım ettikleri" suçlamasıyla 14 kişi gözaltına alındı.

* Mersin'in Tarsus İlçesi'nde 19 Haziran 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri bir süre önce polis tarafından darp edildikten sonra Berdan Irmağı'nda cesedi bulunan Rıza Bayram'ın cenaze töreninde çıkan olaylarda yer aldıkları iddiasıyla 4 kişiyi gözaltına aldı.

* Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde 2013 yılında askerin açtığı ateş sonucu öldürülen Medeni Yıldırım'ın ölüm yıldönümü dolayısıyla 28 Haziran 2014'te Diyarbakır'dan Lice'ye gitmek isteyen 2'si çocuk 6 kişi, Hani karayolunda kurulan kontrol noktasında polis ekibi tarafından gözaltına alındı.

* Van'ın Hacıbekir Mahallesi'nde 2 Temmuz 2014'te düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında T.Y. (17) adlı çocuk gözaltına alınırken, operasyonun gerekçesine dair açıklama yapılmadı.

* Siirt'te 3 Temmuz 2014'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin düzenlediği ev baskınları sonucu "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" ve "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamalarıyla 2 kişi gözaltına alındı.

* İstanbul'da uzun süredir İstiklal Caddesi'nde Kürtçe müzik yapan grubun üyesi 3 kişi, 7 Temmuz 2014'te yanlarına gelen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri tarafından "burada Kürtçe müzik söyleyemezsiniz" denerek gözaltına alındı.

* Muş'un Bulanık İlçesi'nde 5 Ağustos 2014'te özel harekât ekiplerinin 5 Ağustos 2014'te düzenledikleri operasyonda 3 kişi gözaltına alındı.

* Halkın Emek Partisi (HEP) eski Şırnak İl Başkanı olan ve uzun yıllar Avrupa'da yaşamak zorunda kalan bulunan Kürdistan Ulusal Kongresi (KNK) üyesi Mesut Uysal, 12 Ağustos 2014'te Türkiye'ye giriş yaptığı Esenboğa Havalimanı'nda (Ankara) gözaltına alındı.

Karakolda bekletilen Mesut Uysal hakkında herhangi bir yakalama kararı olmaması üzerine akşam saatlerinde serbest bırakıldı.

* Siirt'in Pervari İlçesi'ne bağlı Uzım Köyü'nden 14 Ağustos 2014'te Van'a doğru yola çıkan 7 kişi

yol kontrolü yapan jandarma ekibi tarafından gözaltına alınırken, 7 kişinin hangi gerekçeyle gözaltında tutulduğuna dair açıklama yapılmadı.

* Siirt'in Şirvan İlçesi'nde 14 Ağustos 2014'te Genel Bilgi Taraması (GBT) kapsamında kimlik kontrolü yapan polis ekipleri yanlarında Demokratik Yurtsever Gençlik Dergisi bulunan 4 kişiyi "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" iddiasıyla gözaltına aldı.

* Diyarbakır'da 28 Ağustos 2014'te özel harekât ekiplerinin düzenlediği eş zamanlı ev baskınları sonucu 3 kişi gözaltına alınırken, yetkililer operasyonun gerekçesine dair açıklama yapmadı.

* Diyarbakır'da 29 Ağustos 2014'te özel harekât ekiplerinin düzenlediği ev baskını sonucu Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencisi Adem Özkan gözaltına alınırken, yetkililer operasyonun gerekçesine dair açıklama yapmadı.

* İstanbul'un Küçükçekmece İlçesi'ne bağlı Kanarya Mahallesi'nde DBP Gençlik Meclisi'nin uyuşturucu maddelerin satımına karşı kurduğu çadıra 2 Eylül 2014'te baskın düzenleyen polis ekipleri 4 kişiyi gözaltına aldı.

* İstanbul'un Gaziosmanpaşa, Sultangazi ve Arnavutköy ilçelerinde 9 Eylül 2014'te HDP ve DBP üyelerinin de yaşadığı evlere operasyon yapıldı. Özel harekât ekiplerinin de yer aldığı ev baskınlarında 7'si çocuk 15 kişi gözaltına alındı. Yetkililer 15 kişinin hangi gerekçeyle gözaltına alındığına dair açıklama yapmadı.

* Siirt'te 10 Eylül 2014'te DBP üyelerinin yaşadığı evlere operasyon yapıldı. Özel harekât ekiplerinin de yer aldığı ev baskınlarında 3 kişi gözaltına alındı. Yetkililer 3 kişinin hangi gerekçeyle gözaltına alındığına dair açıklama yapmadı.

* Kapatılan Halkın Emek Partisi (HEP) üyesi olan ve uzun yıllar Avrupa'da yaşamak zorunda bırakılan Kürdistan Ulusal Kongresi (KNK) temsilcileri Mahmut Kılınç ve Necdet Buldan, 10 Eylül 2014'te Türkiye'ye giriş yaptığı Esenboğa Havalimanı'nda (Ankara) gözaltına alındı.

Karakolda bekletilen Mahmut Kılınç ve Necdet Buldan, haklarında herhangi bir yakalama kararı olmaması üzerine akşam saatlerinde serbest bırakıldı.

* Van'dan 14 Eylül 2014'te Hakkâri'ye giden Özgür Halk Dergisi çalışanı Fırat Keser kent girişinde yapılan kimlik kontrolü sonucu gözaltı-

na alınırken, gözaltı işleminin hangi gerekçeyle yapıldığına dair açıklama yapılmadı.

* Şırnak'ın İdil İlçesi'nde 15 Eylül 2014'te, Belediye Meclis üyesi Muzaffer Oktay'ın da arasında bulunduğu 4 kişi yanlarına gelen polis ekiplerince gözaltına alındı. 4 kişinin hangi gerekçeyle gözaltına alındığına dair açıklama yapılmadı.

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 23 Eylül 2014'te ev baskınları düzenleyen özel harekât ekipleri 3'ü çocuk 7 kişiyi gözaltına aldı. Operasyonun gerekçesine dair yetkililer açıklama yapmadı.

* Van'ın İpekyolu İlçesi'nde 25 Eylül 2014'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleriyle özel harekât ekiplerinin düzenlediği ev baskını sonucu Hozan Işık (18) gözaltına alındı. Operasyonun gerekçesine dair yetkililerden açıklama gelmedi.

* Iğdır'da 27 Eylül 2014'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleriyle özel harekât ekiplerinin düzenlediği ev baskınları sonucu 9 kişi gözaltına alındı. Operasyonun gerekçesine dair yetkililerden açıklama gelmedi.

* Mersin'de 27 Eylül 2014'te DAİŞ/İŞİD adlı örgütün Kobanê'ye yönelik saldırılarını protesto etmek için yapılan yürüyüşün ardından düzenlenen ev baskınlarında 4 çocuk gözaltına alındı.

* Iğdır'da 26 Eylül 2014'te sabaha karşı ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri 5 kişiyi gözaltına aldı. Operasyonun gerekçesine yönelik açıklama yapılmadı.

* Rojava'nın Kobanê Kantonu'ndaki çatışmalarla yaralanarak Suruç (Şanlıurfa) Devlet Hastanesi'ne kaldırılan bir Kobanêli'nin, 10 Ekim 2014'te hastaneyi basan polislerce alınarak bilinmeyen bir yere götürüldüğü iddia edildi.

* Kobanê'deki İŞİD saldırıları esnasında yaşamını yitiren YPG militanı Hüsamettin Ekinci için 17 Ekim 2014'te Siirt'in Tillo İlçesi'ne bağlı Hatrant Köyü'nde düzenlenen taziye töreninden dönen İHD Siirt Şubesi yöneticisi Muhsin Beydoğan ile İHD üyeleri Abdullah Gök ve Halit Kaçar polislerce gözaltına alındı.

* Diyarbakır'ın Sur İlçesi'nde 20 Ekim 2014'te, Hasırlı Mahalle Meclisi'ne ve belediyeye bağlı çamaşırhaneye baskın düzenleyen polis ekipleri, 13'ü Rojava'lı 14 kişiyi gözaltına aldı.

* Kobanê-Suruç sınır hattında devam eden sınır nöbetine katılmak için Şanlıurfa'nın Halfeti İlçe-

si'nden 29 Ekim 2014'te yola çıkan 3 kişi, ilçe çıkışında yapılan kimlik kontrolünün ardından gözaltına alındı.

* Muş'ta 4 Kasım 2014'te ev baskınları düzenleyen özel harekât ekipleri 3'ü çocuk 4 kişiyi gözaltına aldı. Operasyonun gerekçesine dair açıklama yapılmadı.

* İstanbul'un Pendik ve Sultanbeyli ilçelerinde 5 Kasım 2014'te "PKK Soruşturması" kapsamında ev baskınları düzenleyen polis ekipleri "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla 8 kişiyi gözaltına aldı.

* Van'ın Başkale İlçesi'nde 6 Kasım 2014'te ev baskınları düzenleyen özel harekât ekipleri 5 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesine dair açıklama yapılmadı.

* Hatay'ın İskenderun İlçesi'nde 8 Kasım 2014'te, sığınmacı olduğu belirtilen ve adı öğrenilemeyen bir kişi "yasadışı örgüt adına suç işlediği" gerekçesiyle polislerce gözaltına alındı.

* Siirt'in Kurtalan İlçesi'nde 7 Kasım 2014'te ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri 3 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesine yönelik açıklama yapılmadı.

* Van'ın Başkale İlçesi'nde 11 Kasım 2014'te ev baskınları düzenleyen özel harekât ekipleri biri çocuk 4 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesine dair açıklama yapılmadı.

* Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'nde ve köylerinde 12 Kasım 2014'te özel harekât ekipleri tarafından düzenlenen ev baskınları sonucu 4 kişi gözaltına alındı. Operasyonun gerekçesine dair açıklama yapılmadı.

* Van'da ve Başkale İlçesi'nde 12 Kasım 2014'te ev baskınları düzenleyen özel harekât ekipleri 4'ü çocuk 5 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesine dair açıklama yapılmadı.

* Diyarbakır'da 19 Kasım 2014'te özel harekât ekipleri evlere baskın düzenledi. Gün TV çalışanlarının birlikte kaldığı evin kapısını kıran polisler, muhabirlerden Kübra Söylemez'i yargılandığı eski bir davadan kaynaklı hakkında arama olduğu gerekçesiyle gözaltına aldı.

Başka bir eve düzenlenen operasyonda ise DBP Gençlik Meclisi çalışanı Ruken Çelik gözaltına

alındı. Diğer baskınlarda da 10 kişi gözaltına alındı.

* Adana'da 19 Kasım 2014'te Çukurova Üniversitesi'nin kampusunda aşırı sağcı bir grupla öğrenciler arasında çıkan tartışmanın kavgaya dönüşmesi üzerine üniversiteye giren çevik kuvvet ekipleri 10 öğrenciyi gözaltına aldı.

* Diyarbakır'ın Sur İlçesi'nde bulunan Tevfik Fikret Ortaokulu'na 21 Kasım 2014'te baskın düzenleyen sivil polisler M.D.'yi (12) "polise taş attığı gerekçesiyle gözaltına aldı.

* Şırnak'ta 26 Kasım 2014'te eş zamanlı ev baskınları düzenleyen özel harekât ekipleri 4 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesine yönelik açıklama yapılmadı.

* Ağrı'nın Tutak İlçesi'nde 2 Aralık 2014'te eş zamanlı ev baskınları düzenleyen özel harekât ekipleri 2 çocuğu gözaltına alırken, operasyonun gerekçesine yönelik açıklama yapılmadı.

* Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde 3 Aralık 2014'te eş zamanlı ev baskınları düzenleyen özel harekât ekipleri 2'si çocuk 3 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesine yönelik açıklama yapılmadı.

* Kars'ın Kağızman İlçesi'nde 8 Aralık 2014'te düzenlenen ev baskını sonucu Kafkas Üniversitesi öğrencisi 4 kişi "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla gözaltına alındı.

* Diyarbakır'ın Eğil İlçesi'nde 5 Aralık 2014'te düzenlenen ev baskını sonucu DBP üyesi Ramazan Köksal gözaltına alınırken, operasyonun gerekçesine dair açıklama yapılmadı.

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 4 Aralık 2014'te, "zırlı polis aracına taş attıkları" gerekçesiyle 4 çocuk gözaltına alındı.

* Diyarbakır'ın Silvan İlçesi'nde 4 Aralık 2014'te düzenlenen ev baskınları sonucu biri çocuk 3 kişi gözaltına alındı. Operasyonun gerekçesine yönelik açıklama yapılmazken gözaltına alınanların yakınları, 3 kişinin gözaltına alınırken yoğun şekilde darp edildiklerini ifade etti.

* Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 9 Aralık 2014'te özel harekât ekiplerinin bir eve düzenlediği baskında Nedim Atak ve Serdar Atak adlı kardeşler darp edilerek gözaltına alınırken, operasyonun gerekçesine yönelik açıklama yapılmadı.

- * Kars'ın Kağızman İlçesi'nde 11 Aralık 2014'te düzenlenen ev baskınında Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) İlçe Örgütü Eş Başkanı Turan Gündoğan gözaltına alındı. Operasyonun gerekçesine yönelik açıklama yapılmadı.
- * Hakkâri'de 15 Aralık 2014'te, zırhlı araçlarla Feqiyê Teyran Kültür ve Sanat Merkezi önüne gelen özel harekât ekipleri, H.A. adlı kişiyi hakkında ihbar olduğu iddiasıyla gözaltına aldı.
- * Kobanê'de IŞİD'in saldırıları sonucu yaralanan ve Mürşitpınar Sınır Kapısı üzerinde resmi yollarla giriş yapan Rojavalı 5 kişi ile 11 refakatçi Şanlıurfa'da 16 Aralık 2014'te "makul şüphe" gerekçesiyle Terörle Mücadele Şubesi ekiplerince gözaltına alındı.
- * Erzurum'un Palandöken İlçesi'nde 18 Aralık 2014'te ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri Atatürk Üniversitesi öğrencileri Fatih Yılmaz ve İbrahim

- Bingöl'ü gözaltına aldı. Operasyonun gerekçesine yönelik yetkililer açıklama yapmadı.
- * Van'da 22 Aralık 2014'te bir internet kafeye baskın düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı çok sayıda polis Necdet Abi'yi (25) gözaltına aldı. Operasyonun gerekçesi açıklanmadı.
- * Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde 24 Aralık 2014'te ev baskınları düzenleyen özel harekât ekipleri 15 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesine dair açıklama yapılmadı.
- * Van'da 25 Aralık 2014'te Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde operasyon düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri Sarya Elmas adlı bir öğrenciyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesi açıklanmadı.
- * Mardin'in Dargeçit İlçesi'nde 27 Aralık 2014'te operasyon düzenleyen özel harekât ekipleri, biri çocuk 4 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesine dair açıklama yapılmadı.

1.2. Tutuklamalar

Tutuklama
155

- * Siirt'in Kurtalan İlçesi'nde 15 Ocak 2014'te, "KCK gençlik yapılanması soruşturması" kapsamında ev baskınları düzenleyen polis ekiplerinin gözaltına aldığı 7 kişiden üçü 17 Ocak 2014'te tutuklandı.
- * Siirt'te 4 Haziran 2014'te "KCK Soruşturması" kapsamında üniversite öğrencilerinin kaldığı evlere baskın düzenleyen polis ekiplerinin gözaltına aldığı 17 kişiden 4'ü "KCK adına faaliyette buldukları" ve "yasadışı örgüte eleman sağladıkları" suçlamalarıyla 6 Haziran 2014'te tutuklanarak Siirt E Tipi Cezaevi'ne gönderildi.
- * Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde ev baskınları düzenleyen polis ekiplerinin "KCK'nin gençlik yapılanmasında yer aldıkları" iddiasıyla gözaltına aldığı 8 kişiden 7'si "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 9 Aralık 2014'te tutuklandı.
- * Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde 7 Ocak 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekiplerinin "sınır hattına örülen duvarı protesto gösterilerine ka-

- tıldıkları" gerekçesiyle gözaltına aldığı 5 çocuktan üçü "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla aynı gün çıkarıldıkları mahkeme tarafından tutuklandı.
- * Mardin'in Dargeçit İlçesi ile Nusaybin İlçesi'ne bağlı Marine (Eskihisar) Köyü'ne 27 Ocak 2014'te düzenlenen ev baskınları sonucu gözaltına alınan 6 kişiden 5'i "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 29 Ocak 2014'te tutuklanarak Midyat M Tipi Cezaevi'ne gönderildi.
- * Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 8 Şubat 2014'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri tarafından düzenlenen ev baskınları sonucu gözaltına alınan 3 kişiden Ömer Çetinkaya "yasadışı örgüte eleman kazandırdığı" iddiasıyla 9 Şubat 2014'te tutuklandı.
- * Diyarbakır'ın Ergani İlçesi'nde 7 Şubat 2014'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri tarafından düzenlenen ev baskınları sonucu gözaltına alınan 6 kişiden Nurullah Kara, Abbas

Akhatun ve Şadi Yaman adlı 3'ü "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" iddiasıyla 9 Şubat 2014'te tutuklandı.

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 5 Şubat 2014'te ev baskınları düzenleyen özel harekât timlerinin gözaltına aldığı 4 kişiden Kahraman Aktay (20) "yasadışı örgüt üyesi olduğu" iddiasıyla 8 Şubat 2014'te tutuklandı.

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 19 Mart 2014'te polis ekipleri tarafından düzenlenen ev baskınları sonucu gözaltına alınan 5 kişiden Abdurrahman Budak, Nurettin Başaran ve İrfan Demirci "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla tutuklanarak Mardin E Tipi Cezaevi'ne gönderildi.

* Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde 26 Mart 2014'te düzenlenen ev baskını sonucu gözaltına alınan 9 kişiden Serhat Kartal "yasadışı örgüt üyesi olduğu" suçlamasıyla 28 Mart 2014'te tutuklandı.

* Seçim sonuçlarına yönelik iddialar nedeniyle 5 Nisan 2014'te Şanlıurfa'nın Ceylanpınar İlçesi'ne gitmek isteyen BDP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Hüseyin Koçuk ilçe girişinde gözaltına alındıktan sonra hakkında açılan bir davadan yakalama kararı olduğu gerekçesiyle tutuklandı.

* Şırnak'ın Uludere İlçesi'ne bağlı Roboski ve Bejuh köylerinde ve Cizre İlçesi'nde 7 Nisan 2014'te yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan 22 kişiden Tahir Şen, Süleyman Şen, Hakim Ünver ve Cevher Pilis "sınır ticareti yaptıkları" gerekçesiyle 8 Nisan 2014'te tutuklandı.

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde 17 Nisan 2014'te düzenlenen eş zamanlı ev baskınları sonucu gözaltına alınan 4'ü çocuk 8 kişiden S.Ç. ve M.Ö. adlı çocuklar "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 18 Nisan 2014'te tutuklandı.

* Ağrı'da 24 Nisan 2014'te eş zamanlı ev baskınları düzenleyen polis ekiplerinin "yasadışı örgüte yardım ve yataklık ettikleri" iddiasıyla gözaltına aldığı 11 kişiden 5'i 25 Nisan 2014'te tutuklandı.

* Bitlis'in Tatvan İlçesi'nde 29 Nisan 2014'te düzenlenen ev baskınları sonucu "Abdullah Öcalan'ın Türkiye'ye teslim edilmesinin yıldönümü nedeniyle 15 Şubat 2014'te eylem yaptıkları" iddiasıyla gözaltına alınan BDP üyesi veya yöneticisi 7 kişi "yasadışı örgüt üyesi oldukları" ve "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" gibi suçlamalarla 30 Nisan 2014'te tutuklandı.

* Hakkâri'de 29 Nisan 2014'te eş zamanlı ev baskınları düzenleyen özel harekât timlerinin "yasaklı Meskan Dağı bölgesine gittikleri" gerekçesiyle gözaltına aldığı 2'si çocuk 8 kişiden Ramazan Duman "yasadışı örgüt üyesi olduğu" suçlamasıyla 2 Mayıs 2014'te tutuklandı.

* Adana'da 8 Mayıs 2014'te evine düzenlenen baskın sonucu gözaltına alınan BDP'nin eski il yöneticisi Mehmet Halit Demir (60) "yasadışı örgüte yardım ve yataklık ettiği" iddiasıyla 9 Mayıs 2014'te tutuklandı.

* Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde 8 Mayıs 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekiplerinin gözaltına aldığı biri çocuk 4 kişiden S.T. (17) "yasadışı gösteriye katıldığı suçlamasıyla 11 Mayıs 2014'te tutuklandı.

* Batman'da 18 Mayıs 2014'te düzenlenen bir protesto yürüyüşü sonrasında gözaltına alınan Yurtsever Demokratik Gençlik Hareketi üyesi Ahmet Arif Yöyler "yasadışı örgüt üyesi olduğu" suçlamasıyla 20 Mayıs 2014'te tutuklandı.

* İstanbul'un Esenyurt İlçesi'nde 20 Mayıs 2014'te sivil polis ekibi tarafından gözaltına alınan Hasan Atlas ve Şaban Kaya PKK soruşturması kapsamında "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 22 Mayıs 2014'te tutuklandı.

* Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde 31 Mayıs 2014'te düzenlenen ev baskınında gözaltına alınan BDP üyesi Niyazi Erdoğan 1 Haziran 2014'te çıkarıldığı mahkeme tarafından "yasadışı örgüte yardım ve yataklık ettiği" iddiasıyla tutuklandı.

* Diyarbakır'ın Silvan İlçesi'nde 30 Mayıs 2014'te düzenlenen ev baskınında gözaltına alınan Müslüm Tayar (19) çıkarıldığı mahkemeye "bir eylemde görevli polis memuruna mukavemet ettiği" iddiasıyla tutuklandı.

* Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 5 Haziran 2014'te ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi ekipleri ve özel harekât timlerinin gözaltına aldığı 5 kadından Seher Karagöz "yasadışı örgüte yardım ve yataklık yaptığı" suçlamasıyla 7 Haziran 2014'te tutuklandı.

* Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde 7 Haziran 2014'te polis ekiplerinin düzenlediği ev baskınları sonucu gözaltına alınan 6 kişiden Nevaf Akbaş "yasadışı örgüte yardım ve yataklık yaptığı" suçlamasıyla 8 Haziran 2014'te tutuklanarak Mardin E Tipi Cezaevi'ne gönderildi.

* Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde 9 Haziran 2014'te özel harekât timlerinin düzenlediği ev baskınları sonu gözaltına alınan 8'i çocuk 11 kişiden Hakim Avcı (19), Şehmuz Barkın (19) ve Veysi Timurbağı (18) "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet ettikleri" ve "görevli polis memuruna mukavemet ettikleri" suçlamasıyla 10 Haziran 2014'te tutuklandı.

* Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde devam eden yol kapatma eylemine destek vermek için 9 Haziran 2014'te Silvan İlçesi'nde yürüyüş yapan gruba polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu gözaltına alınan A.H. (17) ve F.Y. (16) adlı çocuklar "yasadışı örgüt adına eylem yaptıkları" suçlamasıyla 10 Haziran 2014'te tutuklandılar.

* Ankara'da Cebeci Mahallesi'ndeki Kürt öğrencilerin yaşadığı evlere baskın düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin gözaltına aldığı 8 kişiden Ö.F.A. ve R.K. "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla 16 Haziran 2014'te tutuklandı.

* Elazığ'ın Karakoçan İlçesi'nde bazı köylerde 15 Haziran 2014'te ev baskınları düzenleyen jandarma ekiplerinin gözaltına aldığı 18 kişiden 5'i "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 18 Haziran 2014'te tutuklandı.

* Diyarbakır'ın Silvan İlçesi'nde 21 Haziran 2014'te kalekol inşaatlarını protesto gösterilene katıldığı gerekçesiyle gözaltına alınan Mikail Gülmez (20) "yasadışı örgüte yardım ettiği" iddiasıyla tutuklandı.

* Ankara'da Kürt öğrencilerin kaldıkları evlere baskın düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin gözaltına aldığı 4 öğrencinin "yasadışı örgüt üyesi oldukları" ve "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" suçlamalarıyla 20 Haziran 2014'te tutuklandıkları öğrenildi. Tutuklanan öğrencilerden Muhammed Kaya ve Adnan Dural bir süre önce aşırı sağcı grupların satırlı saldırısına uğrayarak yaralanmışlardı.

Tutuklama kararının saldırıyı düzenleyenlerin "tutuklanan öğrenciler tarafından tehdit edildikleri" yönünde yaptıkları suç duyurusu üzerine başlatılan soruşturma kapsamında alındığı iddia edildi.

* Siirt'te 3 Temmuz 2014'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin düzenlediği ev baskınları sonucu "2911 sayılı Toplantı ve Göste-

ri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" ve "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamalarıyla gözaltına alınan 2 kişiden Abdullah Asus (18) aynı gün çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

* Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde 9 Temmuz 2014'te polis ekiplerinin düzenlediği operasyon sonucu gözaltına alınan 7 kişiden 4'ü "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 10 Temmuz 2014'te tutuklandı.

* Van'da 12 Temmuz 2014'te bir mahpus ile görüşmek için Van F Tipi Cezaevi'ne giden KURDÎ-DER Erciş Şubesi Başkanı Erol Cengiz, "yasadışı örgüt üyesi olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işlemek" iddiası ile yargılandığı davada hakkında verilen hapis cezasının onanması nedeniyle cezaevi girişinde gözaltına alındıktan sonra tutuklandı.

* Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'ne bağlı Derecik Beldesi'nden 14 Ağustos 2014'te ilçeye gelen M. Sadık Geylani ve İslam Geylani'nin içinde bulunduğu araç, yol kontrolü yapan polis ekipleri tarafından durduruldu. Kimlik kontrolünün ardından gözaltına alınan 2 kişiden M. Sadık Geylani "yasadışı örgüte yardım ve yataklı ettiği" suçlamasıyla çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandı.

* Erzurum Hınıs İlçesi'nde 4 Eylül 2014'te özel harekât ekiplerinin düzenlediği ev baskınları sonucu "çeşitli tarihlerde düzenlenen gösterilere katıldıkları" gerekçesiyle gözaltına alınan 11 kişiden Naim Küçükkaya "yasadışı örgüt üyesi olduğu" iddiasıyla 8 Eylül 2014'te tutuklandı.

* Siirt'te 10 Eylül 2014'te Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) üyelerinin yaşadığı evlere yapılan operasyon sonucu gözaltına alınan 5 kişiden 4'ü çıkarıldıkları mahkeme tarafından 12 Eylül 2014'te tutuklandı.

* Iğdır'da 27 Eylül 2014'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleriyle özel harekât ekiplerinin düzenlediği ev baskınları sonucu gözaltına alınan 9 kişiden 5'i "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 29 Eylül 2014'te tutuklandı.

* Kobanê'de IŞİD saldırısı sonucu yaralanan ve tedavi edilmek için Ankara'ya götürülen bir Rojavalı tedavi gördüğü İbn-i Sina Hastanesi'nden gözaltına alındı. Mahkemeye sevk edilen

Rojavalı kişi “yasadışı örgüt üyesi olduğu” gerekçesiyle 29 Ekim 2014’te tutuklandı.

* Hakkâri’de 27 Ekim 2014’te polislerce gözaltına alınan N.İ. (17) adlı çocuk “yasadışı örgüte üye kazandırdığı” iddiasıyla 28 Ekim 2014’te tutuklandı.

* Bingöl’de 9 Ekim 2014’te İl Emniyet Müdürü’ne yönelik silahlı saldırının ardından kent merkezinde düzenlenen operasyonda gözaltına alınan Erhan Şenyuva “yasadışı örgüte yardım ve yataklık ettiği” gerekçesiyle 5 Kasım 2014’te tutuklandı.

2 polisin öldüğü saldırının hemen ardından Genç İlçesi’nde “dur” ihtarına uymadığı iddiasıyla polisler bir aracı yayılım ateşine tutmuş ve 4 kişiyi öldürmüştü. Ölenlerden birinin Erhan Şenyuva olduğu açıklanmış fakat cesedin ailesi tarafından teşhis edilememesi üzerine olay gününden beridir Erhan Şenyuva aranmaya başlanmıştı.

Öte yandan HPG militanı oldukları açıklanan 4 kişiden çıkan silahlarla olay yerinde bulunan mermilerin uyuşmadığı balistik raporu sonuçlarıyla öğrenildi.

* Muş’ta ve Malazgirt İlçesi’nde ev baskınları düzenleyen özel harekât ekiplerinin gözaltına aldığı 5’i çocuk 9 kişi “yasadışı örgüt üyesi oldukları” ve “kamu görevlisine mukavemette buldukları” iddiasıyla çıkarıldıkları mahkemece 5 Kasım 2014’te tutuklandı.

* Muş’un Bulanık İlçesi’nde polis ekiplerinin ev baskınları sonucu gözaltına alınan 4 kişiden biri çocuk 2 kişi “yasadışı örgüt üyesi oldukları” suçlamasıyla 6 Kasım 2014’te tutuklandı.

* Mersin’in Akdeniz İlçesi’nde 5 Kasım 2014’te, uzaklaştırıldığı meslek lisesinden tasdiknamesini almak için okula geldiği esnada gözaltına alınan Ü.T. “yasadışı örgüt üyesi olduğu” suçlamasıyla 8 Kasım 2014’te tutuklandı.

* Van’da 9 Kasım 2014’te düzenlenen operasyon sonucu gözaltına alınan aralarında Şoförler ve Otomobilciler Odası Başkanı Emin Tuğrul ile Bakkallar ve Manavlar Odası Başkanı İsa Berge’nin de bulunduğu 7 kişiden Emin Tuğrul, Gazi Manto ve Nizam Oktay “yasadışı örgüte yardım ve yataklık ettikleri” gerekçesiyle aynı gün çıkarıldıkları mahkemece tutuklandı.

* Tunceli’de PKK militanları için yapılan mezarlıkta 1996 yılında yaşamını yitiren Zeynep Kınacı

adlı militanın heykelini yaptığı gerekçesiyle gözaltına alınan heykeltraş İsmail Doğan “yasadışı örgüt üyesi olduğu” suçlamasıyla 10 Kasım 2014’te tutuklandı.

* Van’ın Başkale İlçesi’nde ev baskınları düzenleyen özel harekât ekiplerinin gözaltına aldığı 7 kişiden 5’i “yasadışı örgüt üyesi oldukları” suçlamasıyla 13 Kasım 2014’te tutuklandı.

* Mardin’de Bitlis’e giderken gözaltına alınanlardan Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Bitlis Şubesi yöneticisi Erkan Yılmaz ve eski Şube Başkanı Sedat Güler 13 Kasım 2014’te serbest bırakırken, Kayapınar Belediyesi işçisi Hakkı Azarak ise “yasadışı örgüt üyesi olmak” iddiasıyla tutuklandı.

* Hakkâri’nin Şemdinli İlçesi’nde ve köylerinde 12 Kasım 2014’te özel harekât ekipleri tarafından düzenlenen ev baskınları sonucu gözaltına alınan 4 kişi “yasadışı örgüt üyesi oldukları ve yasadışı eylemlere katıldıkları” suçlamalarıyla 15 Kasım 2014’te tutuklandı.

* Ağrı’da “çeşitli tarihlerde düzenlenen yasadışı gösterilere katıldıkları” iddiasıyla polisin operasyonu sonucu gözaltına alınan Cem Kapucu (23) ile Fatih Ayyıldız (20) “yasadışı örgüt üyesi oldukları” suçlamasıyla 6 Aralık 2014’te tutuklandı.

* Şırnak’ın Silopi İlçesi’nde eş zamanlı ev baskınları düzenleyen özel harekât ekiplerinin gözaltına aldığı 3’ü çocuk 6 kişi “yasaklanmış eylemlere katıldıkları” gerekçesiyle 4 Aralık 2014’te tutuklandı.

* Şanlıurfa’nın Suruç İlçesi’nde tedavi gördükleri eve düzenlenen baskında gözaltına alınan Kobanêli 4 kişi “yasadışı örgüt üyesi oldukları” iddiasıyla 4 Aralık 2014’te tutuklandı.

* Kars’ın Kağızman İlçesi’nde düzenlenen ev baskını sonucu gözaltına alınan Kafkas Üniversitesi öğrencisi 4 kişiden 3’ü “yasadışı örgüt üyesi oldukları” iddiasıyla 9 Aralık 2014’te tutuklandı.

* Ankara’nın Sincan İlçesi’nde ev baskınları düzenleyen polis ekiplerinin “PKK’nin 36. kuruluş yıldönümünü etkinliklerine katıldıkları” gerekçesiyle gözaltına aldığı 8 kişinin “yasadışı örgüt üyesi oldukları” suçlamasıyla tutuklandıkları 16 Aralık 2014’te öğrenildi.

* Şanlıurfa-Gaziantep karayolunda 18 Aralık 2014’te bir minibüsü durduran jandarma ekipleri

biri Rojava'lı, biri Federal Kürdistan Bölgesi vatandaşları toplam 10 kişiyi "makul şüphe" gerekçeyle gözaltına aldı.

Gözaltına alınan 10 kişiden 9'u aynı gün çıkarıldıkları mahkeme tarafından "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla tutuklandı.

* Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 28 Aralık 2014'te Yeniköprü Arama Noktasında polislerce gözaltına alınan Binnur Yıldız "yasadışı örgüt üyesi olduğu" suçlamasıyla çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandı.

1.3. Davalar

1.3.1. KCK Davaları (Alfabetik Sıraya Göre)

Dava Sayısı	Sonuçlanan Dava	Sanık Sayısı	Tutuksuz Sanık	Tutuklu Sanık	Tahliye	Kalan Tutuklu	Çıkan Kararlar
54	3	1771	1148	623	515	108	297 yıl 4 ay (31 Kişi) 4 beraat

Adana Davaları

* Adana'da 2010 yılında "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonun ardından tutuklanan 4 kişinin yargılanmasına 10 Nisan 2014'te devam edildi.

Adana 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkları ve avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti, tutuklu sanıklar İbrahim Doğan, Ozan Eren, Metin Korkmaz ve Servet Oyar'ın tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek duruşmayı 8 Mayıs 2014'e erteledi. Davaya ilişkin bilgi edinilemedi.

* Adana'da 2011 yılında "KCK Soruşturması" kapsamında düzenlenen operasyonun ardından haklarında "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla dava açılan 3'ü tutuklu 10 kişinin yargılanmasına 22 Nisan 2014'te devam edildi.

Adana 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada tutuklu sanıklar Koma Pel Grubu solisti İlyas Arzu, Koma Şitlen Azadi Grubu solisti Barış Tezkorkmaz ve Sinan Arıcı'yı tahliye eden mahkeme heyeti duruşmayı 2 Eylül 2014'e erteledi. Davaya ilişkin bilgi edinilemedi.

Aydın Davaları

* Aydın'ın Ortaklar Beldesi'nde 2011 yılının Kasım ayında "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonun ardından haklarında dava açılan tutuksuz 34 kişinin yargılanmasına 9

Haziran 2014'te devam edildi. Aydın 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların Kürtçe savunmalarını alan mahkeme heyeti, dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla duruşmayı 29 Eylül 2014'e erteledi. Davaya ilişkin bilgi edinilemedi.

* Aydın'ın Ortaklar Beldesi'nde 2011 yılının Kasım ayında "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonun ardından haklarında dava açılan tutuksuz 7 kişinin yargılanmasına 25 Eylül 2014'te devam edildi. Aydın 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların Kürtçe savunma yapma talebini kabul ederek savunmalarını alan mahkeme heyeti, duruşmayı dosyadaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla 4 Aralık 2014'e erteledi.

Batman Davaları

* Batman'da 8 Aralık 2012'de "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonun ardından haklarında dava açılan 15'i tutuklu 38 kişinin yargılanmasına 24 Ocak 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıklar hakkındaki delilleri okuyan mahkeme heyeti, Hamza Ayış ile Ebuzet Alay'ın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 2 Nisan 2014'e erteledi.

Tutuklu yargılanan 13 kişinin tahliye talepleri 18 Mart 2014'te Batman 1. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından değerlendirildi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından dosyaya bakmakla görevlendirilen Batman 1. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, tutuklu sanıklardan 4'ünün tahliye edilmesine karar vererek yargılamaya 14 Mayıs 2014'te devam edileceğini açıkladı.

8'i tutuklu 38 kişinin yargılanmasına 14 Mayıs 2014'te devam edildi.

Batman Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada "yasadışı örgüt üyesi olmak"la suçlanan sanıklar hakkındaki delilleri okuyan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tamamının tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi. Davaya ilişkin bilgi edinilemedi.

* Batman'da 5 Şubat 2012'de "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonun ardından haklarında dava açılan 14'ü tutuklu 40 kişinin yargılanmasına 18 Şubat 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada savcının esas hakkındaki mütalaasını dinleyen mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan Gülistan İnan, Sultan Şaman ve Ebedin Satıcı'nın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 24 Nisan 2014'e erteledi. Davaya ilişkin bilgi edinilemedi.

* Batman'da 15 Şubat 2012'de "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonun ardından haklarında dava açılan 6'sı tutuklu 23 kişinin yargılanmasına 18 Şubat 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların savunmasını dinleyen mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek duruşmayı 17 Nisan 2014'e erteledi.

23 kişiden tutuklu yargılanan 5 kişinin tahliye talepleri 18 Mart 2014'te Batman 1. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından değerlendirildi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından dosyaya bakmakla görevlendirilen Batman 1. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, tutuklu sanıkların tamamının tahliye edilmesine karar verdi. Davaya ilişkin yıl içinde başka bir bilgi edinilemedi.

* Batman'da 2011 yılında "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonun ardından haklarında dava açılan 6'sı tutuklu 25 kişinin yargılanmasına 12 Mart 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nden özel yetkili mahkemelerin kaldırılması dolayısıyla Batman 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilen davanın duruşmasında sanıkların savunmalarını alan ve haklarında delil ikamesi yapan mahkeme heyeti tutuklu sanıkların tamamının tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi. Davaya ilişkin yıl içinde başka bir bilgi edinilemedi.

* Batman'da çeşitli tarihlerde "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen üç farklı operasyonun ardından haklarında toplam üç dosyada dava açılan 80 kişiden tutuklu yargılanan 13 kişinin tahliye talepleri 24 Mart 2014'te Batman 1. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından değerlendirildi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından dosyaya bakmakla görevlendirilen Batman 1. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, tutuklu sanıklardan Şirin Arı, Şerif Çakar ve Mahfuz Altınışik'in tahliye edilmesine karar verdi.

* Batman'da 2012 yılında "KCK Kent Meclisi Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonun ardından haklarında dava açılan 10'u tutuklu 44 kişinin yargılanmasına 23 Mayıs 2014'te Batman 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi.

Dosyaya bakmakla görevlendirilen Batman 1. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, ifadesini aldığı tutuklu sanıkların tamamının tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Bingöl Davaları

* Bingöl'de ve Karlıova İlçesi'nde 5 Nisan 2012'de "KCK Soruşturması" adı altında Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin düzenlediği ev baskınları sonucu gözaltına alınan Karlıova Belediye Başkanı Ferit Çelik, Belediye Meclisi üyesi Ahmet Demirbaş, BDP İl Yöneticisi Abdullah Solmaz "yasadışı örgüte yardım ve yataklık ettikleri" suçlamasıyla aynı gün çıkarıldıkları mahkeme tarafından tutuklanmıştı.

Sanık 3 kişinin Diyarbakır 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılandıkları davanın 10 Aralık 2012'de görülen karar duruşmasında mahkeme heyeti, sanıklara "yasadışı örgüt hiyerarşisine

dâhil olmamakla birlikte yasadışı örgüte bilerek ve isteyerek yardım ettikleri” iddiasıyla 8’er yıl 9’ar ay hapis cezası vermişti. Kararın Yargıtay 9. Ceza Dairesi tarafından bozulmasının ardından yeniden yargılamaya 5 Şubat 2014’te başlandı.

Diyarbakır 7. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanıkların yeniden savunmalarını alan mahkeme heyeti, tutuklu üç sanığında tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

* Bingöl’ün Karlıova İlçesi’nde 28 Temmuz 2011’de Taşlıçay Köyü Korucubaşı Hacı Alan’ın öldürülmesinin ardından “KCK Soruşturması” adı altından düzenlenen operasyonun ardından 5’i tutuklu 43 kişinin yargılanmasına 17 Eylül 2014’te devam edildi.

Bingöl Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanıkların Kürtçe savunmalarını alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tahliyesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Diyarbakır Davaları

* “KCK/TM adlı yasadışı bir yapılanma oluşturdukları ve bu oluşum kapsamında faaliyet yürüttükleri” iddiasıyla 96’sı tutuklu, 19’u firarî, 175 kişinin yargılanmasına 13 Ocak 2014’te devam edildi.

Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen duruşmada mahkeme heyetinin reddi hâkim talebini kabul etmemesi üzerine sanıklar duruşma salonunu terk etti. Gelişme üzerine mahkeme heyeti, duruşmayı erteledi.

16 Ocak 2014’teki duruşmada mahkeme heyetinin reddi hâkim talebini kabul etmemesi üzerine sanıklar duruşma salonunu terk etti. Gelişme üzerine mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

3 Şubat 2014’te devam eden duruşmada sanıklar bundan sonra özel yetkili mahkemelere ifade vermeyeceklerini açıkladılar. Avukatlar da duruşmadan çekildi. Duruşmaya ara veren mahkeme heyeti, Viranşehir eski Belediye Başkanı Emrullah Cin ile Siracettin Irmak’ın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 14 Nisan 2014’e erteledi.

Devam eden davada tutuklu yargılanan 91 kişinin tahliye talepleri 12 Nisan 2014’te Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından yeniden değerlendirildi.

19’u firarî toplam 175 kişinin “yasadışı örgüt üyesi veya yöneticisi oldukları” ve “yasadışı örgüt faaliyetlerini düzenlemek suretiyle yasadışı örgütü yönettikleri” suçlamalarından yargılandığı davaya özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından bakmakla görevlendirilen Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, tutuklu sanıklardan arasında insan hakları savunucusu Muharrem Erbey’in de bulunduğu 48’inin tahliye edilmesine karar verdi. Yargılamaya ise 7 Temmuz 2014’te devam edileceği öğrenildi.

Diyarbakır’da 14 Nisan 2009’da başlayan “KCK Soruşturması” kapsamında düzenlenen operasyonda tutuklanan Nadir Yıldırım, tahliye talebini değerlendiren Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 14 Nisan 2014’te tahliye edildi. Dava kapsamında tutuklu sayısı ise 42’ye düştü.

Operasyonda tutuklanan Nihayet Taşdemir, tahliye talebini değerlendiren Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 9 Mayıs 2014’te tahliye edildi.

Cizre eski Belediye Başkanı Aydın Budak, Musa Farisoğulları, Aygül Arat, Mustafa Ocaklık ve Abdülserdest Tan, tahliye taleplerini değerlendiren Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 6 Haziran 2014’te tahliye edildi. Dava kapsamında tutuklu sayısı ise 36’ya düştü.

Ercan Akyol ve Turan Genç’in talebini değerlendiren Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 20 Haziran 2014’te tahliye edildi. Dava kapsamında tutuklu sayısı ise 34’e düştü.

Eski DEP Milletvekili Hatip Dicle ve eski Bağlar Belediye Başkan Yardımcısı Hüsamettin Çiçek’in avukatlarının talebini değerlendiren Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti 28 Haziran 2014’te Hatip Dicle’nin ve Hüsamettin Çiçek’in “uzun tutukluluk” gerekçesiyle tahliye edilmesine karar verdi.

32 kişinin avukatlarının talebini değerlendiren Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti 1 Temmuz 2014’te aralarında gazetecilerin ve eski belediye başkanlarının da bulunduğu 30 kişinin “uzun tutukluluk” gerekçesiyle tahliye edilmesine karar verdi.

Toplam 175 kişinin yargılandığı davada tutuklu kalan Abdullah Eflatun ve Hasan Hüseyin Ebem’in tahliye talepleri ise reddedildi.

2'si tutuklu 175 kişinin yargılanmasına 7 Temmuz 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıklara ilişkin delillerin ikamesini yapan mahkeme heyeti, sanık avukatlarının dosyada bulunan tape kayıtlarının delil olarak kabul edilmeyeceğini ve dosyadaki çok sayıda usul hatasının olduğunu belirterek yargılamanın durdurulması yönündeki taleplerini reddederek duruşmayı erteledi.

Hasan Hüseyin Ebem ve Abdullah Eflatun'un avukatlarının talebini değerlendiren Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti 11 Temmuz 2014'te "uzun tutukluluk" gerekçesiyle 2 sanığın tahliye edilmesine karar verdi. Böylece davada tutuklu kimse kalmadı.

Tutuksuz 175 kişinin yargılanmasına 8 Aralık 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada mahkeme heyeti, dava dosyasının Anayasa'ya aykırılık oluşturduğu iddiasıyla Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesine ilişkin sanık avukatlarının talebini reddederek duruşmayı erteledi.

* Diyarbakır'ın Kayapınar İlçesi'nde Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) bünyesinde kurulan Siyaset Akademisi'ne katılan veya akademide ders verenlere yönelik "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonun ardından 8'i tutuklu 27 kişinin yargılanmasına 12 Şubat 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada sanıkların ifadesini alan ve sanık avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti, Kadri Karakaş ve Hüseyin Karaman'ın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 24 Nisan 2014'e erteledi.

Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 25 Nisan 2014'te tutuklu 4 kişinin tahliye talebini inceleyen mahkeme heyeti Engin Demir'in tahliye edilmesine karar verdi.

Dosyaya bakmakla görevlendirilen Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 5 Mayıs 2014'te tutuklu 3 kişinin tahliye talebini inceleyen mahkeme heyeti Zeynep Altunkaya, Mehmet Ali Alkan ve Başak Özel'in tahliye edilmesine karar verdi. Böylelikle dosyada tutuklu kimse kalmadı.

* "KCK Soruşturması" kapsamında 22 Kasım 2011'de Diyarbakır'da polis ekiplerinin düzenlediği operasyonun ardından açılan 95 davada tutuklu yargılanan 30 kişinin tahliye talepleri 3 Nisan 2014'te Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından değerlendirildi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından dosyaya bakmakla görevlendirilen Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, tutuklu sanıkların tamamının tahliye edilmesine karar verdi.

* Diyarbakır'da Yurtsever Demokratik Gençlik Meclisi (YDG-M) üyelerine yönelik 2010 yılında düzenlenen operasyon sonunda haklarında dava açılan 7 kişinin karar duruşması 22 Mayıs 2014'te görüldü.

Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların son savunmalarını alan mahkeme heyeti, "yasadışı örgüt üyesi olmak"la suçladığı sanıklardan Bermal Birtek, Mehmet Zakir Temel, Deniz İleri, Meryem Akpolat hakkında 7'şer yıl 6 ay hapis cezası; İbrahim Dülek, Yağmur Keskin ve Suphi Necat Ağırnaslı'ya 6'şar yıl 3 ay hapis cezası olmak üzere toplam 50 yıl 6 ay hapis cezası verdi.

* Diyarbakır'ın Dicle İlçesi'nde 2011 yılının Nisan ayında "KCK Soruşturması" kapsamında "yasadışı örgüte yardım ve yataklık ettikleri" iddiasıyla haklarında dava açılan 14'ü tutuklu 31 kişinin yargılanmasına 23 Mayıs 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkları ve avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti tutuklu 13 sanığın tahliye edilmesine ve Yüksel Bozkurt'un tutukluluk halinin devam etmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Erzurum Davası

* Erzurum'da 23 Haziran 2013'te "KCK Soruşturması" adı altında gözaltına alınan ve "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 26 Haziran 2013'te tutuklanan Demokratik Yurtsever Gençlik Meclisi üyesi 8 kişinin yargılanmasına 13 Mayıs 2014'te başlandı.

Erzurum 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların kimlik tespitlerini yaparak ifadelerini alan mahkeme heyeti sanıkların tamamının tahliye edilmesine karar vererek duruşma-

yı erteledi. Davaya ilişkin yıl içinde başka bir bilgi edinilemedi.

Hakkâri Davaları

* Hakkâri’de 25 Nisan 2011’de “KCK Soruşturması” adı altında düzenlenen operasyonun ardından haklarında dava açılan tutuksuz 23 kişinin yargılanmasına 11 Eylül 2014’te devam edildi.

Hakkâri 1. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmaya sanık 23 kişi, PKK, PJAK ve KCK davaları kapsamında tutuklu yargılananların duruşmaları boykot etmesine destek vermek amacıyla duruşmaya çıkmadı. Sanık avukatlarının savunma yapmak amacıyla buldukları ek süre talebini kabul eden mahkeme heyeti, duruşmayı erteledi.

20 Kasım 2014’te devam eden duruşmaya katılan sanıkların savunmalarını alan mahkeme heyeti, duruşmayı 20 Ocak 2015’e erteledi.

* Hakkâri’nin Çukurca İlçesi’nde 2011 yılının Temmuz ayında “KCK Soruşturması” adı altında düzenlenen operasyonun ardından tutuksuz 6 kişinin yargılanmasına 10 Ocak 2014’te devam edildi.

Van 5. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanıkların son savunmasını alan mahkeme heyeti, sanıklardan İmdat Derin, Suphi Çetinkaya, Siddik Güzel, Süleyman Yorgun ve Sehem Akgül adlı 5’ine “yasadışı örgüt üyesi oldukları” suçlamasıyla 6’şar yıl 3’er ay hapis cezası verdi.

Iğdır Davası

* “KCK Soruşturması” adı altında Iğdır’da 2012 yılında düzenlenen operasyonun ardından tutuklu 6 kişinin yargılanmasına 30 Ekim 2014’te devam edildi.

Erzurum 4. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada “yasadışı örgüt üyesi olmak”la suçlanan sanıklara ilişkin delil ikamesi yapan mahkeme heyeti, Ufuk Demir ile Hikmet Çark’ın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Biri tutuklu 6 kişinin yargılanmasına 26 Aralık 2014’te devam edildi.

Iğdır Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada “yasadışı örgüt üyesi olmak”la suçlanan sanıklara ilişkin delil ikamesi yapan mahkeme heyeti, tutuklu sanık Cahit Şık’ın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

İstanbul Davaları

* İstanbul’da 2011 yılında çeşitli tarihlerde “KCK Soruşturması” adı altında düzenlenen operasyonlar sonucu 205 (23’ü firari) kişi hakkında hazırlanan 2401 sayfalık iddianame tamamlanarak 19 Mart 2012’de kabul edilmesi amacıyla İstanbul 15. Ağır Ceza Mahkemesi’ne gönderilmişti.

İstanbul 15. Ağır Ceza Mahkemesi’nin söz konusu iddianameyi 3 Nisan 2012’de kabul etmesinin ardından 77’si tutuklu 205 kişinin yargılanmasına 31 Ocak 2014’te devam edildi.

Duruşmada sanıklarla mahkeme heyeti arasında tartışma çıkması üzerine duruşma salonunda bulunanları dışarı çıkartan mahkeme heyeti, yargılamayı başlamadan sona erdirerek duruşmayı 3 Nisan 2014’e erteledi.

3 Nisan 2014’te devam edecek olan duruşma öncesinde 14 Şubat 2014’te tutuklu 77 kişinin durumunu inceleyen mahkeme heyeti, lenf kanseri olan Mehmet Mesut Tanrıkulu, Cumali Kaya, Sami Özgen, Ülker Özadikti, Hüseyin Barış, Abdullah Tayboğa ve Necmettin Sanamanali adlı 7’sinin tahliye edilmesine karar verdi.

Davada tutuksuz yargılanan Sabriye Orak, İstanbul 15. Ağır Ceza Mahkemesi’nin kararı doğrultusunda 16 Şubat 2014’te Hakkâri’de tutuklandı.

205 kişiden tutuklu yargılanan 71 kişinin tahliye talepleri 26 Mart 2014’te dosyaya bakan ağır ceza mahkemesi tarafından değerlendirildi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından dosyaya bakmakla görevlendirilen yeni mahkemesi heyeti, tutuklu sanıklardan 37’sinin tahliye edilmesine karar verdi. Tahliye edilenlerden Ayşe Güney bir başka davadan hükümlü olduğu için serbest bırakılmadı.

Tutuklu yargılanan 33 kişinin tahliye talepleri 24 Nisan 2014’te dosyaya bakan İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından değerlendirildi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından dosyaya bakmakla görevlendirilen yeni mahkemesi heyeti, tutuklu sanıklardan tamamının tahliye edilmesine karar verdi.

205 kişinin yargılanmasına 26 Kasım 2014’te devam edildi.

Çağlayan 3. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada mahkeme heyeti, sanık avukatlarının dava dosyasının Anayasa Mahkemesi’ne gönderilmesi talebini değerlendirmek üzere duruşmayı 3 Ara-

lık 2014'e erteledi. Davaya 2015 yılında devam edilecek.

* İstanbul'da çeşitli tarihlerde "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonlarda gözaltına alınan 46'sı avukat 50 kişi hakkında hazırlanan 890 sayfalık iddianame tamamlanarak 6 Nisan 2012'de kabul edilmesi amacıyla İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmişti. İddianamede 35 tutuklu arasında bulunan Asrın Hukuk Bürosu'na bağlı avukatlar "yasadışı örgüte yardım ve yataklık etmekle" ve "yasadışı örgüt yöneticisi olmakla" suçlanmıştı.

İddianamenin 18 Nisan 2012'de İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilmesinin ardından 9'u avukat 10 tutuklunun tahliye talepleri 18 Mart 2014'te İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından değerlendirildi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından dosyaya bakmakla görevlendirilen İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, tutuklu sanıkların tamamının tahliye edilmesine karar verdi.

Davaya İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 13 Kasım 2014'te devam edildi.

"Yasadışı örgüte yardım ve yataklık etmekle" ve "yasadışı örgüt yöneticisi olmakla" suçlanan sanıkların avukatlarının taleplerini alan mahkeme heyeti, dosyanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesi talebini reddederek duruşmayı 7-8 Mayıs 2015'e erteledi.

* "KCK Soruşturması" adı altında 20 Aralık 2011'de Terörle Mücadele Şubelerine bağlı polis ekiplerinin sekiz ilde başta Dicle Haber Ajansı'nın (DİHA) büroları olmak üzere haber ajanslarına baskın düzenleyerek gözaltına aldığı 49 basın yayın çalışanından 36'sı çıkarıldıkları İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 24 Aralık 2011'de "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla tutuklanmıştı.

Gözaltına alınan 49 kişiden 44'ü hakkında başlatılan soruşturma kapsamında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hazırladığı iddianame 27 Nisan 2012'de kabul edilmesi için İstanbul 15. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmişti.

44 kişiye "yasadışı örgüt üyesi oldukları" ve "yasadışı örgüt yöneticisi oldukları" suçlamalarının yöneltildiği 102 klasörden ve 800 sayfadan oluşan iddianameyi 11 Mayıs 2012'de kabul eden İstan-

bul 15. Ağır Ceza Mahkemesi'nde birleştirilen dosyalarla birlikte 19'u tutuklu 46 basın yayın çalışanının yargılanmasına 13 Ocak 2014'te devam edildi.

Duruşmada avukatların reddi hâkim talebini reddeden mahkeme heyeti, duruşmayı 14 Ocak 2014'e erteledi.

Devam eden duruşmada avukatların reddi hâkim talebini yeniden reddeden mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan Nahide Ermiş'in tutuksuz yargılanmak üzere tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

18'i tutuklu 46 basın yayın çalışanının yargılanmasına 3 Mart 2014'te devam edildi.

Tutuklu sanıkların duruşmaya çıkmaması üzerine mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan Ayşe Oymaz, Sibel Güler ve Dilek Demiral'ın tutuksuz yargılanmak üzere tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 5 Mayıs 2014'e erteledi.

46 kişiden tutuklu yargılanan 15 kişinin tahliye talepleri 26 Mart 2014'te dosyaya bakan ağır ceza mahkemesi tarafından değerlendirildi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından dosyaya bakmakla görevlendirilen yeni mahkemesi heyeti, tutuklu sanıklardan 9'unun tahliye edilmesine karar verdi. Tahliye edilenlerden Mikail Barut bir başka davadan hükümlü olduğu için serbest bırakılmadı.

Tutuklu yargılanan 7 kişinin tahliye talepleri 12 Mayıs 2014'te dosyaya bakan ağır ceza mahkemesi tarafından değerlendirildi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından dosyaya bakmakla görevlendirilen İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, tutuklu sanıklardan tamamının tahliye edilmesine karar verdi. Tahliye edilenlerden Mikail Barut bir başka davadan hükümlü olduğu için serbest bırakılmadı.

Davaya özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından 10 Temmuz 2014'te başlandı.

46 kişiye "yasadışı örgüt üyesi oldukları" ve "yasadışı örgüt yöneticisi oldukları" suçlamalarının yöneltildiği 102 klasörden ve 800 sayfadan oluşan iddianame uyarınca yargılamanın yapıldığı Çağlayan (İstanbul) 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada avukatlar önceki duruşmalardaki tüm işlemlerin hükümsüz olduğuna işaret ederek

mahkeme heyetinin delil ayıklama yapması gerektiğini savundular.

Mahkeme heyeti, avukatların iddialarına ilişkin gerekçelerini iki ay içerisinde mahkemeye sunmasına ve sanıklar hakkındaki yurt dışı yasağının kaldırılmasına karar vererek duruşmayı erteledi.

Davaya 5 Kasım 2014'te devam edildi.

46 kişiye “yasadışı örgüt üyesi oldukları” ve “yasadışı örgüt yöneticisi oldukları” suçlamalarının yöneltildiği davada yargılama Çağlayan (İstanbul) 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapıldı.

Duruşmada avukatlar 6526 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1. maddesi ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'na eklenen geçici 14/4. maddesinin Anayasaya aykırı olduğunu savundular. Avukatlar bu nedenle davanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesi gerektiğini söylediler.

Mahkeme heyeti, talebin kabul edilmesine ve yakalama kararı bulunan 2 sanıkla ilgili bu kararın kaldırılmasına karar vererek duruşmayı 10 Nisan 2015'e erteledi.

* İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde 8 Mayıs 2012'de tuvalete bırakılan ses bombasının patlaması sonucu iki öğrenci ile bir temizlik görevlisi yaralanmıştı.

Patlamaya ilişkin başlatılan soruşturma sonunda 5'i tutuklu 13 kişi hakkında açılan davaya 7 Temmuz 2014'te devam edildi. İstanbul 20. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada “yasadışı örgüt üyesi olmak”, “yasadışı örgüt propagandası yapmak”, “kasten yaralama” ve “izinsiz patlayıcı bulundurmak”la suçlanan sanıkların Kürtçe verdikleri ifadelerini dinleyen mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tamamının tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 23 Ocak 2015'e erteledi.

Sanıklardan Emel Çetin ve Raziye Ay hakkında “bombalı saldırı düzenledikleri” iddiasıyla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istenirken, diğer öğrenciler de 4 Haziran 2012'de üniversitede aşırı sağcı bir grupla çıkan kavgaya katılmakla suçlanıyorlar.

* İstanbul'da 2011 yılının Mart ayında düzenlenen eşzamanlı ev baskınları sonucu çoğunluğu Demokratik Yurtsever Gençlik (DYG) üyesi olan 72 kişi gözaltına alınmıştı.

Operasyonun ardından tutuksuz 72 kişi hakkında açılan davaya özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından dosyaya bakmakla görevlendirilen Çağlayan 19. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 20 Kasım 2014'te devam edildi.

“Yasadışı örgüte yardım ve yataklık etmek” ve “yasadışı örgüt üyesi olmak”la suçlanan sanıkların avukatlarının taleplerini alan mahkeme heyeti, dosyanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesi talebini reddederek duruşmayı 5 Mayıs 2015'e erteledi.

İzmir Davası

* İzmir'de 19 Mart 2008'de Yurtsever Demokratik Gençlik Hareketi (YDG-H) üyesi 21 kişi hakkında açılan dava 24 Ocak 2014'te sonuçlandı.

İzmir 10. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların son savunmasını alan mahkeme heyeti, “yasadışı örgüt üyesi oldukları” ve “kamu malına zarar verdikleri” suçlamalarından 19 sanığa toplam 215 yıl 7 ay hapis cezası verdi. Dava sonunda 2 sanık ise beraat etti.

Malatya Davası

* Malatya'da Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin 11 Ocak 2013'te “KCK Soruşturması” adı altında düzenledikleri eşzamanlı ev baskınlarının ardından haklarında dava açılan 9'u tutuklu 15 kişinin yargılanmasına 20 Şubat 2014'te devam edildi.

Malatya 4. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların Türkçe ve Kürtçe ifadelerini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan 5'nin tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 15 Nisan 2014'e erteledi. Davaya dair yıl içindeki gelişmelere ulaşılamadı.

Mardin Davaları

* “KCK/TM adlı yapılanmaya üye oldukları” suçlamasıyla Mardin'de düzenlenen operasyonun ardından, 7'si tutuklu 22 sanığın yargılanmasına 6 Şubat 2014'te Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi.

“Yasadışı örgüt üyesi oldukları” suçlamasıyla 22 kişinin yargılandığı davanın duruşmasında sanıkların Kürtçe savunmalarını alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan Musa Alkan, Ercan Güneş, Ayşe Bozan, Davut Bozan, İrfan Dinç,

Nazım Tık ve Abdulkadir Aktaş adlı 7'sinin tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

* Mardin'de 2011 yılında "KCK Soruşturması" kapsamında haklarında "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla dava açılan 2'si tutuklu 4 kişinin yargılanmasına 7 Mayıs 2014'te devam edildi. Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların Kürtçe savunma yapmasını engelleyen mahkeme heyeti, sanıkların tercüman parasını ödemeleri halinde savunma yapabileceklerini açıklayarak duruşmayı 6 Haziran 2014'e erteledi.

* Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde 2012 yılında Yurtsever Demokratik Gençlik Meclisi üyelerine yönelik düzenlenen operasyon sonucu 14'ü tutuklu 25 kişi hakkında açılan davaya 5 Şubat 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 7. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada savcının esas hakkındaki mütalaasını alan mahkeme heyeti, Tekoşin Burca, Zınar Çakar ve Vedat Er'in tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 7 Nisan 2014'e erteledi.

* Mardin'de "KCK Soruşturması" kapsamında 2011 yılının Eylül ayında düzenlenen operasyonun ardından haklarında "yasadışı örgüt üyesi veya yöneticisi oldukları" suçlamasıyla dava açılan 8'i tutuklu 49 kişinin yargılanmasına 22 Mayıs 2014'te devam edildi.

Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların Kürtçe yaptıkları savunmalarını tutanaklara geçirmeyen mahkeme heyeti, tercüman ücretinin ödenmesi halinde savunmaların alınmasına karar vererek duruşmayı erteledi.

8'i tutuklu 49 kişinin yargılanmasına 18 Haziran 2014'te devam edildi.

Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların kimlik tespitlerini yapan ve avukatların taleplerini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan Doğan Anğay'ın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 5 Ekim 2014'e erteledi.

Davaya Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından dosyaya bakmakla görevlendirilen Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, ifadesini aldığı tutuklu sanıklardan Ahmet Temel, Ali Aslan ve Hamit Turan'ın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Tutuklu sanıkların taleplerini 24-25 ve 27 Haziran 2014'te değerlendiren Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, sanıkların tahliye edilmesine karar verdi. Böylelikle dosyada tutuklu sanık kalmadı.

* Mardin'de 2010 yılında "KCK Soruşturması" kapsamında düzenlenen operasyonların ardından haklarında "KCK Gençlik yapılanmasında yer aldıkları" iddiasıyla dava açılan 11'i tutuklu 26 kişinin yargılanmasına 10 Haziran 2014'te devam edildi.

Mardin 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların kimlik tespitlerini yapan ve avukatların taleplerini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tamamının tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Mersin Davası

* Mersin'de "KCK Soruşturması" adı altında 2012 yılında düzenlenen operasyonun ardından 9'u tutuklu 14 kişinin yargılanmasına 27 Mayıs 2014'te devam edildi.

Mersin 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların Kürtçe savunmalarını alan ve delil ikamelerini yapan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan Osman Aka ile Cuma Takır'ın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 18 Temmuz 2014'e erteledi.

7'si tutuklu 14 kişinin yargılanmasına 18 Temmuz 2014'te devam edildi.

Mersin 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların Kürtçe savunmalarını alan ve delil ikamelerini yapan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tamamının tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Siirt Davaları

* Siirt'in Kurtalan İlçesi'nde 2011 yılında "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonun ardından 8'i tutuklu 27 kişinin yargılanmasına 4 Şubat 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan Berivan Yasak ve Umut Oral'ın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

5'i tutuklu 27 kişinin yargılanmasına 5 Mayıs 2014'te devam edildi.

Siirt 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

25 Haziran 2014'te Siirt 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmaya katılan sanıkların Kürtçe ifadesini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan DİHA muhabiri Abdullah Çetin ile Ünal Bozyiğit, Ahmet Keklik ve Necmettin Özdemir'in tahliye edilmesine, Abdulgafur Kubilay'ın ise tutukluluk halinin devamına karar vererek duruşmayı erteledi.

24 Ekim 2014'te görülen duruşmada sanıkların Kürtçe ifadesini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanık Abdulgafur Kubilay'ın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

* Siirt'te 8 Aralık 2012'de "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonun ardından 4'ü tutuklu 18 kişinin yargılanmasına 10 Şubat 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

18 kişinin yargılanmasına 16 Nisan 2014'te devam edildi.

Duruşmaya katılan sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, Tayyar Ertürk'ün tutuksuz yargılanmak üzere tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

* Siirt'te 2011 yılında "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonun ardından tutuklu 7 kişinin yargılanmasına 20 Şubat 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan Sıdık Taş, Halil Adıgüzel, Mustafa Gündüz ve Mehmet Adanır'ın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 17 Nisan 2014'e erteledi.

* Siirt'te 2012 yılında "KCK Soruşturması" adı altında Yurtsever Demokratik Gençlik üyelerine karşı düzenlenen operasyonun ardından 7'si tutuklu 15 kişinin yargılanmasına 5 Mayıs 2014'te devam edildi.

Siirt 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada delil ikamesi yapan mahkeme heyeti, tutuklu

sanıklardan Şafi Tunç'un tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 6 Haziran 2014'e erteledi.

* Siirt'te 2013 yılında "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonun ardından 4'ü tutuklu 63 kişinin yargılanmasına 5 Mayıs 2014'te başlandı.

"Yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla yargılanan 63 kişinin Siirt 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmasında sanıkların kimlik tespitini yapan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan Abdullah Altun, Fesih Kaya ve İbrahim Akın'ın tahliye edilmesine, Gürhan Koyuncu'nun ise tutukluluk halinin devam etmesine karar vererek duruşmayı 12 Haziran 2014'e erteledi.

* Siirt'te 2010 yılında düzenlenen "KCK Operasyonu" kapsamında haklarında "yasadışı örgüt üyesi veya yöneticisi oldukları" suçlamasıyla dava açılan 4'ü tutuklu 18 kişinin yargılanmasına 6 Haziran 2014'te devam edildi.

Siirt Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada sanıklar hakkında delil ikamesi yapan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklar Ahmet Kurhan, Neslihan Filizar, Murat Yıldız ve Ömer Gezer'in tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

* Siirt'in Kurtalan İlçesi'nde 28 Şubat 2010'da "KCK Soruşturması" adı altında Yurtsever Demokratik Gençlik Hareketi üyelerine yönelik düzenlenen operasyonun ardından 11'i tutuklu 24 kişinin yargılanmasına 25 Haziran 2014'te devam edildi.

Siirt 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan Doğan Eren'in sağlık koşulları nedeniyle tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

23 Temmuz 2014'teki duruşmaya katılan sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

10'u tutuklu 24 kişinin yargılanmasına 19 Eylül 2014'te devam edildi.

Siirt 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tamamının tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 24 Ekim 2014'e erteledi.

Davaya 24 Ekim 2014'te devam edildi.

Siirt 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada delil ikamesi yapan mahkeme heyeti, savcının esas hakkındaki mütalaasını hazırlaması amacıyla duruşmayı erteledi.

* Siirt'te 12 Aralık 2012'de "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonun ardından 3'ü tutuklu 17 kişinin yargılanmasına 27 Haziran 2014'te devam edildi.

Siirt 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan İnsan Hakları Derneği (İHD) Siirt Şubesi yöneticisi Reşit Teymur'un tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

17 kişinin yargılanmasına 3 Eylül 2014'te devam edildi.

Siirt 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya katılan sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanık Rubar Kandemir'in tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

24 Aralık 2014'teki duruşmaya katılan sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, dosyanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesi talebini değerlendirmek üzere duruşmayı 23 Ocak 2015'e erteledi.

Şanlıurfa Davaları

* Şanlıurfa'da "KCK Soruşturması" adı altında 2012 yılında düzenlenen eş zamanlı ev baskınları sonucu "KCK Kent Meclisi üyesi oldukları" iddiasıyla 9'u tutuklu 26 kişinin yargılanmasına 9 Mayıs 2014'te devam edildi.

Şanlıurfa 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların savunmalarını alan mahkeme heyeti, sanık avukatlarının taleplerini dinledikten sonra tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

18 Temmuz 2014'te devam eden duruşmada sanıkların savunmalarını alan mahkeme heyeti, sanık avukatlarının taleplerini dinledikten sonra tutuklu sanıkların tamamının tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 14 Kasım 2014'e erteledi.

* Şanlıurfa'da 24 Mayıs 2011'de düzenlenen operasyonun ardından "KCK'nin gençlik yapılanmasında yer aldıkları" iddiasıyla haklarında dava açılan 7'si tutuklu 27 kişinin yargılanmasına 3 Temmuz 2014'te devam edildi.

Şanlıurfa 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada sanıkların savunmalarını dinleyen ve avukatlarının taleplerini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tamamının tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

* Şanlıurfa'da 3 Aralık 2013'te BDP Gençlik Meclisi üyelerinin kaldığı evlere düzenlenen baskınların ardından "YDG-H ve KCK üyesi olmak" ve "yasadışı örgüte eleman temin etmek" suçlamalarından 5 Aralık 2013'te tutuklanan Leşker Akman, Kutbettin Saltan, Serhat Mutlu, Derviş İnan ve Hikmet Yaygın'ın yargılanmasına 15 Ağustos 2014'te devam edildi.

Şanlıurfa 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıklar adına savunma yapan avukatları dinleyen mahkeme heyeti, tutuklu 5 sanığın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

* "KCK Soruşturması" kapsamında Şanlıurfa'nın Birecik İlçesi'nde 2012 yılında düzenlenen operasyonun ardından haklarında "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla dava açılan tutuklu 6 kişinin yargılanmasına 1 Aralık 2014'te devam edildi.

Şanlıurfa 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıklara ilişkin delil ikamesini yapan mahkeme heyeti, sanıkların tutuklu kaldıkları süreyi göz önünde bulundurarak tahliye edilmelerine karar verdi ve duruşmayı erteledi.

* "Koma Ciwaken Kurdistan-Kürdistan Topluklar Birliği/Türkiye Meclisi (KCK/TM) adlı yapılanmaya üye oldukları" suçlamasıyla Şırnak'ta düzenlenen operasyonun ardından, aralarında Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız'ın da bulunduğu 41'i tutuklu 55 sanığın yargılandığı dava 2 Ocak 2013'te Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde sonuçlanmış, kararını açıklayan mahkeme heyeti, Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız'ın da olduğu 12 kişinin dosyasını duruşmaya raporlu olduklarından dolayı katılmalarından dolayı kararı daha sonra açıklamak üzere ayırmıştı.

Kararın ardından 5'i tutuklu 12 kişinin yargılanmasına 7 Ocak 2014'te devam edildi. Duruşmada Anayasa Mahkemesi'nin kararı doğrultusunda tahliye edilen Şırnak milletvekili Faysal Sarıyıldız'ın avukatları, Anayasa Mahkemesi kararına uymayan Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mah-

kemesi heyeti hakkında reddi hâkim talebinde bulundu. Mahkeme heyeti, avukatların 7 gün içinde reddi hâkim talebinde bulunulmadığını gerekçe gösterip talebi reddederek dosyayı görüşmesi amacıyla Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderdi ve duruşmayı erteledi.

* Şırnak'ta 2013 yılında "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyon sonucu tutuklanan 12 kişinin yargılanmasına 20 Ocak 2014'te devam edildi. Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların ifadesini alan mahkeme heyeti, Yurtsever Demokratik Gençlik Meclisi üyesi 12 kişinin tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

* Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen eş zamanlı ev baskınları sonucu "KCK Kent Meclisi üyesi oldukları" iddiasıyla 32'si tutuklu 85 kişinin yargılanmasına 24 Şubat 2014'te devam edildi.

Diyarbakır 7. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada tutuklu 8 sanığın tahliye edilmesine karar veren mahkeme heyeti, özel yetkili mahkemelerin akıbetinin netleşmesinin beklenmesi amacıyla duruşmayı erteledi.

* Şırnak ve ilçelerinde 2011 yılında "KCK Soruşturması" adı altına başlatılan operasyon sonunda 37'si tutuklu 68 kişinin yargılanmasına iddianameyi kabul eden Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 28 Şubat 2014'te devam edildi. Duruşmada sanıkların ve sanık avukatlarının ifadelerini ve taleplerini dinleyen mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek duruşmayı 25 Nisan 2014'e erteledi.

Tutuklu yargılanan kapatılan DTP'nin eski Silopi İlçe Başkanı Süleyman Şavluk ve BDP çalışanı Musa Çiftçi'nin tahliye talepleri 3 Nisan 2014'te Şırnak Ağır Ceza Mahkemesi tarafından değerlendirildi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından dosyaya bakmakla görevlendirilen Şırnak Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, tutuklu sanıkların tahliye edilmesine karar verdi.

35 kişinin tahliye talepleri 10 Nisan 2014'te Şırnak Ağır Ceza Mahkemesi tarafından değerlendirildi.

Toplam 68 kişinin "yasadışı örgüt üyesi oldukları", "yasadışı örgüt faaliyetlerini düzenlemek suretiyle yasadışı örgütü yönettikleri" ve "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" suçlamasından yargılandığı davaya özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından dosyaya bakmakla görevlendirilen Şırnak Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, tutuklu sanıklardan 14'ünün tahliye edilmesine karar verdi.

15 Temmuz 2014'te mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tamamının tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

* Şırnak'ta ve ilçelerinde "KCK Soruşturması" kapsamında 2009 yılında düzenlenen operasyonların ardından haklarında açılan davada Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından çeşitli hapis cezalarına çarptırılan 37 kişinin dosyasının temyiz duruşması 7 Temmuz 2014'te Yargıtay 9. Ceza Dairesi tarafından görüldü.

Duruşmada Yargıtay 9. Ceza Dairesi Aziz Kutlu, Turan Fidan, Abdulaziz Bulut, Ali Ertuğrul, Saim Basan, Burhan Tekinalp, Hurşit Külter, Abdurrahman Çakır, Beşir Katar ve Yahya İdin'e dair verilen hapis cezalarını bozdu. Karar üzerine tutuklu 10 kişi tahliye edildi. Yargıtay 9. Ceza Dairesi dosyada yargılanan 27 kişi için ise 9 Temmuz 2014'te karar verileceğini açıkladı.

* Şırnak'ta ve ilçelerinde 2011 yılında "KCK Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonun ardından açılan davada tutuklu 13 kişinin yargılanmasına 20 Ağustos 2014'te devam edildi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından dosyaya bakmakla görevlendirilen Şırnak 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde "yasadışı örgüt üyesi oldukları", "yasadışı örgüt faaliyetlerini düzenlemek suretiyle yasadışı örgütü yönettikleri" ve "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" suçlamasından yargılanan sanıklara ilişkin delil ikamesi yapan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tamamının tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

1.2.2. Diğer Davalar

Dava Sayısı	Sonuçlanan Dava	Sanık Sayısı	Tutuksuz Sanık	Tutuklu Sanık	Tahliye	Kalan Tutuklu
6	4	31	4	27	3	24

Çıkan Kararlar
Ağırlaştırılmış Müebbet+190 yıl 10 ay 15 gün (15 Kişi) 2 beraat

7 Kişi

Diyarbakır'ın Silvan İlçesi'nde 8 Ekim 2009'da bir halı sahaya molotofkokteyli atarak zarar verdikleri gerekçesiyle haklarında dava açılan tutuklu 7 kişinin karar duruşması 8 Ocak 2014'te görüldü.

Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların esas hakkındaki son savunmalarını alan mahkeme heyeti, E.T., E.B., M.M., F.E., B.Y., Ş.G. ve M.K.'ye "yasadışı örgüte üye olmamakla beraber yasadışı örgüt adına suç işledikleri", "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları", "tehlikeli maddeleri izinsiz kullandıkları" ve "mala zarar verdikleri" gerekçesiyle 15'er yıl 8'er ay hapis cezası verdi.

6 Kişi

Siirt'te 15 Ekim 2013'te düzenlenen operasyonun ardından haklarında "yasadışı örgüte yardım ve yataklık yaptıkları" iddiasıyla dava açılan 4'ü tutuklu 6 kişinin yargılanmasına 5 Mayıs 2014'te başlandı.

Siirt 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların kimlik tespitini yapan ve ifadelerini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan Veysi Çalkın'ın tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Feleknas Uca

Eski Avrupa Parlamentosu Milletvekili Feleknas Uca, 13 Kasım 2012'de İstanbul'da bulunan Atatürk Havalimanı'ndan Türkiye'ye giriş yaptığı sırada gözaltına alınmış ve açlık grevi eylemi yapan tutuklu ve hükümlülere getirdiği 248 kutu B1 ilacına el konulmuştu.

Olayın ardından başlatılan soruşturma kapsamında hakkında dava açılan Feleknaz Uca'nın karar duruşmasının görüldüğü 7 Haziran 2014'te öğrenildi.

Türkiye'ye giriş yasağı bulunan Feleknaz Uca'nın Bakırköy 34. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen karar duruşmasında hâkim, "ticarî amaçla ülkeye ilaç soktuğu" gerekçesiyle Feleknaz Uca'ya Kaçakçılıkla Mücadele Yasası uyarınca 10 ay hapis cezası ile 1000 TL para cezası verdi.

8 Kişi

Diyarbakır'ın Ergani ve Dicle ilçelerinde 2012 yılında gizli tanık ifadeleri sonucu düzenlenen operasyonun ardından haklarında dava açılan tutuklu 8 kişinin karar duruşması 27 Haziran 2014'te görüldü.

Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde "yasadışı örgüt üyesi olmak"la suçlanan sanıkların ve avukatlarının son savunmalarını dinleyen mahkeme heyeti, 3 sanığa aynı suçlama doğrultusunda 8'er yıl 9'ar ay; bir sanığa 7 yıl 6 ay; bir sanığa da 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi. Bir sanık 26 yıl hapis cezası ile ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılırken, iki sanık hakkında da beraat kararı verildi.

Çekdar Ödünçit

Diyarbakır'da 2013 yılında yapılan BDP Gençlik Meclisi'nin 1. Olağan Kongresi'nde Türk bayrağını indirdiği gerekçesiyle tutuklanan ve hakkında dava açılan Çekdar Ödünçit'in (19) karar duruşması 1 Temmuz 2014'te görüldü.

Diyarbakır 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada savcının mütalaasını ve sanık avukatının son savunmasını dinleyen mahkeme heyeti, sanığa "yasadışı örgüt propagandası yaptığı", "devletin egemenlik alametlerini alenen aşağıladığı" ve "yasadışı örgüte üye olmamakla birlikte yasadışı örgüt adına suç işlediği" suçlamalarından toplam 14 yıl 4 ay 15 gün hapis cezası verdi.

8 Kişi

Elazığ'ın Karakoçan İlçesi'ne bağlı Zelidir (Saribaşak) Köyü'nde 15 Haziran 2014'te jandarma ekiplerinin düzenlediği ev baskınlarının ardından haklarında “yasadışı örgüt üyesi oldukları” ve “yasadışı örgüt propagandası yaptıkları” suçlamasıyla dava açılan 7'si tutuklu 8 kişinin yargılanmasına 17 Temmuz 2014'te başlandı.

Karakoçan Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada sanıkların kimlik tespitlerini yaparak savunmalarını alan hâkim, tutuklu sanıklardan Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) İlçe Başkanı Efrahim Gürbüz ile Hasan Solmaz'ı tahliye ederek duruşmayı erteledi.

2. 30 MART 2014 YEREL YÖNETİMLER GENEL SEÇİMİ DÖNEMİ İHLALLERİ

Belediye Seçimleri	
Adayların veya taraftarlarının yer aldığı çalışmalara yönelik sivil saldırılar	50
Seçim çalışması yürütürken gözaltına alınanlar	257
Seçim çalışması yürütürken gözaltına alınanlar arasında tutuklananlar	10
Seçim çalışmalarına saldırı düzenleyen sivillerden gözaltına alınanlar	126
Seçim çalışmalarına saldırı düzenleyen sivillerden gözaltına alınanlar arasında tutuklananlar	5
Seçim çalışması yürütürken uğradıkları sivil saldırı sonucu ölenler	9
Seçim çalışması yürütürken uğradıkları sivil saldırı sonucu yaralananlar	229
Seçim çalışması yürütürken uğradıkları polis saldırısı sonucu yaralananlar	20
Seçim çalışması yürütürken uğradıkları polis saldırısı sonucu ölenler	-
Parti Binalarına veya araçlarına yönelik saldırılar	102 ¹
Seçim Çalışmalarına Yönelik Para Cezaları	945 TL (5 Kişiyeye Afiş Asma Cezası)
Linç Girişimleri	4 (Tamamı HDP'ye yönelik ve 10 yaralı)
Muhtarlık Seçimleri	
Ölenler	20
Yaralananlar	130
Gözaltına Alınanlar	9
Tutuklananlar	-

¹ BDP(26)/HDP(37): 63, AKP: 17, CHP: 10, MHP: 5, HÜDA-PAR: 3, Saadet Partisi: 1, İşçi Partisi: 1, DSP: 1, BBP: 1

- * Van'da 22 Ocak 2014'te, AKP'nin Büyükşehir Belediye Başkan adayı Osman Nuri Gülaçar eki-biyle şehri gezerken karşılaştığı bir gruba hitaben "kimseden korkmuyoruz" dedi. Tartışmanın büyümesi üzerine taşlı saldırıya uğrayan Osman Nuri Gülaçar parti binasına alındı. Gruba ise polis ekipleri ve belediye başkan adayının korumaları tarafından ateş açıldı.
- * Van'ın Muradiye İlçesi'nde 21 Ocak 2014'te, BDP'nin Belediye Eş Başkan adayı Safure Güneş'in aracı kimliği belirsiz kişi veya kişilerin saldırısına uğradı. Saldırı nedeniyle aracın lastiklerinin parçalandığı öğrenildi.
- Aynı gün Gaziantep'in Nizip İlçesi'nde de BDP'nin ilçe örgütüne ait seçim bürosuna düzenlenen taşlı saldırı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.
- * Van'da 23 Ocak 2014'te, Osman Nuri Gülaçar'ın evine kimliği belirsiz kişi veya kişilerce atılan ses bombası sonucu çevrede maddi hasar meydana geldi.
- * İstanbul'un Esenyurt İlçesi'nde 26 Ocak 2014'te, MHP seçim bürosunun açılışına katılanlarla çevrede bulunanlar arasında çıkan tartışma kavgaya dönüştü. Kavga sırasında açılışa katılanlara kimliği belirsiz kişilerce ateş açılması sonucu MHP üyesi Cengiz Akyıldız (48) ağır yaralı olarak kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. Saldırı sonucu 7 kişi de yaralandı.
- * Gaziantep'te 24 Ocak 2014'te BDP İl Örgütü binasına giren kimliği belirsiz kişiler içeride bulunan eşyaları tahrip etti.
- * Tekirdağ'ın Çerkezköy İlçesi'nde 22 Ocak ve 24 Ocak 2014'te BDP ilçe binasına düzenlenen taşlı saldırılar sonucu binada maddi hasar meydana geldi.
- * Şişli Belediyesi'nin (İstanbul) Esentepe Mahallesi'nde bulunan binasına 28 Ocak 2014'te kimliği belirsiz kişilerce düzenlenen silahlı saldırı sonucu binada maddi hasar meydana geldi.
- * Hakkâri'nin Çukurca İlçesi'nde 27 Ocak 2014'te, AKP'nin İlçe Örgütü Başkanı Zeki Ertunç'a ait araç kimliği belirsiz kişilerce atılan molotofkokteyliyle yakıldı.
- * Halkların Demokratik Partisi'nin (HDP) İzmir'in Dikili İlçesi'nde 28 Ocak 2014'te aday tanıtımı için düzenlediği eyleme aşırı sağcı bir grubun bıçaklı saldırıda bulunması sonucu Mehmet Arkan yaralandı.
- * Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde 30 Ocak 2014'te, Hür Dava Partisi (HÜDA-PAR) ile Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) taraftarları arasında çıkan kavgada silah, levye, satır gibi aletlerin de kullanılması sonucu 16 kişi yaralandı.
- * Elazığ'da 1 Şubat 2014'te, BDP'nin il binasına molotofkokteyli atılması sonucu binada maddi hasar meydana geldi.
- * Erzurum'un Çat İlçesi'nde 1 Şubat 2014'te, BDP'nin seçim bürosuna saldıran kimliği belirsiz kişiler binanın camlarını kırdı, parti tabelasını sökerek, duvarlara spreylere boyayla Türk bayrağı çizdi.
- * Van'ın Çaldıran İlçesi'nde 2 Şubat 2014'te, Hür Dava Partisi'nin (HÜDA-PAR) seçim bürosuna molotofkokteyli atılması sonucu binada maddi hasar meydana geldi.
- * Mersin'in Arpaç Beldesi'nde 2 Şubat 2014'te, BDP'nin seçim bürosuna kimliği belirsiz kişilerin saldırması sonucu binada maddi hasar meydana geldi.
- * HDP'nin Yalova İl Genel Meclis adayı Mehmet Ali Gez'in evine 5 Şubat 2014'te kimliği belirsiz kişi veya kişilerce ateş açıldı. Saldırıya ilişkin bir kişi gözaltına alındı.
- * Diyarbakır'da 5 Şubat 2014'te, seçim çalışmaları kapsamında flama asan BDP taraftarlarıyla AKP taraftarları arasında çıkan kavgaya sonucu BDP'li 2 kişi yaralandı.
- * Antalya'da 4 Şubat 2014'te, BDP'nin il binasına saldıran kimliği belirsiz kişi veya kişilerin duvara üç hilal çizerek altına "bir Türk" yazdıkları öğrenildi.
- * Diyarbakır'ın Bağlar İlçesi'nde 4 Şubat 2014'te, HÜDA-PAR'ın seçim bürosuna molotofkokteyli atılması sonucu binada maddi hasar meydana geldi.
- * İstanbul'un Şişli İlçesi'ne bağlı Okmeydanı Semti'nde 6 Şubat 2014'te, MHP'nin seçim irtibat bürosuna düzenlenen silahlı ve molotofkokteylli saldırı sonucu binada maddi hasar meydana geldi.
- * Diyarbakır'da 6 Şubat 2014'te, Yenişehir İlçesi'nin AKP'li belediye başkan adayı Sebgetullah Seydaoğlu'nun seçim çalışmaları esnasında döner bıçaklı saldırı girişiminde bulunuldu.
- * Konya'nın Karatay İlçesi'nde 6 Şubat 2014'te BDP seçim bürosuna kimliği belirsiz kişilerin saldırısı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.

- * İstanbul'un Beyoğlu İlçesi'nde 8 Şubat 2014'te, MHP'nin seçim irtibat bürosuna düzenlenen molotofkokteylli saldırı sonucu binada maddi hasar meydana geldi.
- * Van'ın Edremit İlçesi'nde 10 Şubat 2014'te, BDP'nin ilçe binasına düzenlenen taşlı saldırı sonucu binada maddi hasar meydana geldi.
- * İstanbul'un Beşiktaş İlçesi'nde seçim çalışması yapmak isteyen AKP taraftarı bir grup Gezi Parkı eylemleri döneminde gaz bombasıyla vurulması sonucu hala yoğun bakımda tutulan Berkin Elvan için eylem yapmak isteyen bir başka grup tarafından engellendi. Tartışmanın arbedeye dönüşmesi üzerine polis ekipleri Berkin Elvan için toplanan gruptan 2'si çocuk 12 kişiyi gözaltına aldı.
- * Gaziantep'te 11 Şubat 2014'te, BDP İl Örgütü'nün seçim çalışmaları kapsamında 8 Şubat Mahallesi'ne astığı bayraklar kimliği belirsiz kişilerce yakıldı.
- * Kocaeli'nin Körfez İlçesi'nde 11 Şubat 2014'te, Saadet Partisi'nin seçim irtibat bürosuna kimliği belirsiz kişiler tarafından düzenlenen silahlı saldırı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.
- * İstanbul'un Beylikdüzü İlçesi'nde AKP'nin Belediye Meclis üyeliği aday adayları Coşkun Demirkol 12 Şubat 2014'te seçim bürosu önünde uğradığı silahlı saldırı sonucu yaşamını yitirdi.
- * İzmir'in Karabağlar İlçesi'nde 12 Şubat 2014'te HDP'nin seçim bürosuna kimliği belirsiz kişilerce düzenlenen saldırı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.
- * Gaziantep'te 16 Şubat 2014'te, Taşlıca Mahallesi'nde muhtar adayları olan Sakıp Karaoğlu ile Ali Bayram Erikçi ve iki adayın yakınları arasında çıkan kavga sonucu 4 kişi yaralandı.
- * İstanbul'un Maltepe İlçesi'nde 16 Şubat 2014'te, Gülsuyu Mahallesi'nde muhtar adayları olan Sinan Erdem iş yerine gelen kimliği belirsiz kişi ya da kişilerin silahlı saldırısına uğradı. Bacaklarına isabet eden kurşunlarla yaralanan Sinan Erdem hastaneye kaldırıldı.
- * İstanbul'un Bahçelievler İlçesi'nde 15 Şubat 2014'te, AKP'nin seçim irtibat bürosuna molotofkokteylli atılması sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.
- * İstanbul'un Sarıyer İlçesi'nde 16 Şubat 2014'te, HDP ilçe örgütünün açılışına katılan grup aşırı sağcı grubun fiziki saldırısına maruz kaldı.
- * Mersin'in Tarsus İlçesi'nde 16 Şubat 2014'te, BDP'nin seçim irtibat bürosunun açılışı dolayısıyla düzenlenen konvoyu takip eden Hayat TV çalışanlarının bulunduğu araca Tarsus Ülkü Ocağı önünde saldırı girişiminde bulunuldu.
- * Zonguldak'ta 16 Şubat 2014'te, AKP'nin seçim bürosu önünde protesto eylemi yapmak isteyen gruba müdahale eden polis ekipleri 11 kişiyi gözaltına aldı.
- * Çanakkale'de 16 Şubat 2014'te, Kordon Boyu'nda AKP'nin kurduğu tanıtım standına saldırı girişiminde buldukları iddiasıyla polis ekipleri 8 kişiyi gözaltına aldı.
- * Seçim çalışmaları kapsamında 16 Şubat 2014'te, Diyarbakır'ın Çermik İlçesi'nden Çüngüş İlçesi'ne giden BDP il örgütü yöneticisi Yaşar Topdemir polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.
- * Kahramanmaraş'ın Pazarcık İlçesi'ne bağlı Guzkent Köyü'nde 14 Şubat 2014'te, muhtar adayları ve yakınları arasında çıkan kavga sonucu muhtar adayları Adem Toktemur öldü, 5 kişi de yaralandı. Olayla ilgili 5 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.
- * Kilis'te 14 Şubat 2014'te, BDP ilçe binasına saldırı kimliği belirsiz kişi veya kişiler eşyaları tahrip ederek binaya Türk bayrağı astı.
- * İstanbul'un Kadıköy İlçesi'nde 18 Şubat 2014'te, seçim çalışmaları kapsamında AKP'nin İskele Meydanı'na kurduğu içinde barkovizyon bulunan tıra yumurta ve boya atan 5 kişi polis ekipleri tarafından gözaltına alındı.
- * Şanlıurfa'nın Akçakale İlçesi'nde BDP'nin Belediye Başkan adayları Mahmut Güç, İlçe Örgütü Başkanı İsmail Yılmaz ve Belediye Meclis üyeleri Mustafa Güç ile Hüseyin Ağaççı 18 Şubat 2014'te üye listelerini teslim etmek üzere gittikleri İlçe Seçim Kurulu'nun önünde bir grubun taşlı ve sopalı saldırısı sonucu yaralandı.
- * Şanlıurfa'nın Birecik İlçesi'nde 19 Şubat 2014'te, AKP milletvekili Yahya Akman'ın kardeşi Beşir Akman, Belediye Meclis üyesi adayları listesine alınmayan B.K.'nin düzenlediği silahlı saldırı sonucu ağır yaralandı.
- * Mardin'in Midyat İlçesi'nde 19 Şubat 2014'te, BDP'nin seçim aracına kimliği belirsiz kişiler tarafından düzenlenen taşlı saldırı sonucu araçta maddi hasar meydana geldi.

- * Seçim çalışmaları kapsamında Edirne'nin Keşan İlçesi'nde 19 Şubat 2014'te seçim bürosunun açılışına katılan HDP Eş Genel Başkanı Sebahat Tuncel'in içinde bulunduğu otobüse ırkçı bir grup tarafından taşlı saldırı düzenlendi.
- * Muğla'nın Ortaca İlçesi'nde 19 Şubat ve 20 Şubat 2014'te, HDP'nin seçim bürosuna üst üste düzenlenen saldırılar sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.
- * İstanbul'un Gaziosmanpaşa İlçesi'nde 20 Şubat 2014'te, seçim çalışmaları kapsamında afiş asan 5 kişiye gözaltına alındıktan sonra Kabahatler Yasası uyarınca 189'ar TL para cezası verildi.
- * Erzurum'un Yakutiye İlçesi'nde 23 Mart 2014'te, BDP'nin seçim bürosuna kimliği belirsiz kişilerce düzenlenen taşlı saldırı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.
- * Van'ın Çaldıran İlçesi'nde 22 Şubat 2014'te, AKP'nin Büyükşehir Belediye Başkan adayı Osman Nuri Gülaçar'ın düzenlediği miting sırasında miting alanına gelen bir grupla AKP taraftarları arasında çıkan arbede sonucu 2'si polis memuru 6 kişi yaralandı.
- * Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi'nde 22 Şubat 2014'te, seçim çalışmaları kapsamında ilçe merkezinde bayrak asan AKP üyeleri Şefik Özer (25) ve Özal Özer (28) kimliği belirsiz kişilerce düzenlenen silahlı saldırı sonucu yaralandı.
- * Aydın'da 23 Şubat 2014'te, CHP'nin Büyükşehir Belediye Başkan adayı Özlem Çerçioğlu'na ait seçim bürosuna düzenlenen saldırı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.
- * Mersin'de 23 Şubat 2014'te, BDP'nin Akdeniz Belediyesi eş başkan adayları Yüksel Mutlu ve Fazıl Türk'ün fotoğraflarının yer aldığı billboardlar spreyle boyandı.
- * İzmir'in Urla İlçesi'nde, seçim çalışması yürüten HDP taraftarlarına yönelik 23 Şubat 2014'te linç girişiminde bulunuldu. Saldırıya uğrayanların HDP ve BDP ilçe bürolarını da tahrip eden ırkçı grup 10 kişiyi yaraladı.
- * İstanbul'un Kadıköy İlçesi'nde 23 Şubat 2014'te HDP'ye ait seçim otobüsüne düzenlenen taşlı ve sopalı saldırı sonucu otobüste maddi hasar meydana geldi.
- * İstanbul'un Başakşehir İlçesi'nde 23 Şubat 2014'te, seçim çalışmaları kapsamında HDP'nin

- astığı aday tanıtım pankartları ve bayrakları kimliği belirsiz kişilerce indirilerek parçalandı.
- * İzmir'in Urla İlçesi'nde, seçim çalışması yürüten HDP taraftarlarına yönelik 23 Şubat 2014'te linç girişiminde bulunan 9 kişinin 24 Şubat 2014'te gözaltına alındığı açıklandı.
- * İstanbul'un Beykoz İlçesi'nde 24 Şubat 2014'te, HDP'nin seçim irtibat bürosuna kimliği belirsiz kişilerce düzenlenen saldırı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.
- * Mardin'in Ömerli İlçesi'nde 25 Şubat 2014'te, BDP'nin seçim bürosuna Abdullah Öcalan'ın posterleri bulunduğu gerekçesiyle baskın düzenleyen polis ekipleri büroda arama yaparak bir adet postere el koydu.
- * Mersin'in Toroslar İlçesi'ne bağlı Arpaç Belde-si'nde 23 Şubat 2014'te, BDP'nin seçim irtibat bürosuna kimliği belirsiz kişiler tarafından düzenlenen saldırı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.
- * Ankara'nın Mamak İlçesi'nde 25 Şubat 2014'te, AKP'nin seçim irtibat bürosuna gelen bir grup büronun duvarlarına spreyle boyayla yazarak büroyu kullanılamaz hale getirdi.
- * Antalya'nın Alanya İlçesi'nde 25 Şubat 2014'te, HDP'nin seçim bürosuna 150 kişilik ırkçı bir grup tarafından düzenlenen taşlı saldırı sonucu büroda bulunan 3 kişi yaralandı.
- * Eskişehir'de 25 Şubat 2014'te, AKP'nin seçim irtibat bürosu bir başka eylem için bulunan protestocu grup tarafından tahrip edildi.
- * İzmir'in Konak İlçesi'nde 26 Şubat 2014'te, AKP'nin seçim irtibat bürosuna gelerek büronun duvarlarına spreyle boyayla yazan 13 kişilik grup polis ekiplerince gözaltına alındı.
- * İzmir'in Urla İlçesi'nde, seçim çalışması yürüten HDP taraftarlarına yönelik 23 Şubat 2014'te linç girişiminde bulunulmasının ardından 27 Şubat 2014'te Urla'daki seçmenleriyle görüşmek isteyen HDP grubu yine saldırıya uğradı. Gün boyu HDP heyetinin ilçeye girmemesi için ırkçı gösteriler yapan grubun CHP'nin ve DSP'nin seçim araçları ile İşçi Partisi'nin binasına da maddi zararlı hasar verdiği öğrenildi. Saldırlara karşı oturma eylemi yapan HDP grubuna gaz bombaları ve basınçlı suyla müdahale eden polis ekipleri ise 7 kişiyi gözaltına aldı.

- * Van'da 27 Şubat 2014'te, seçim çalışmaları kapsamında BDP'nin şehrin çeşitli yerlerine astığı bayrak ve flamaların kimliği belirsiz kişilerce toplanarak yırtıldığı öğrenildi.
- * Bursa'nın İznik İlçesi'nde 26 Şubat 2014'te, AKP'ye ait üç seçim aracına spreyle boyalarla yazı yazan bir grup araçları kullanılamaz hale getirdi.
- * Eskişehir'de 28 Şubat 2014'te, seçim çalışması yürüten HDP adayları altı kişilik bir grubun bıçaklı saldırısına uğradı. Saldırı nedeniyle yaralanan olmadı.
- * Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde 1 Mart 2014'te, BDP'nin seçim bürosuna el bombalı bir saldırı düzenlenmesi sonucu büroda ağır hasar meydana geldi.
- * Van'ın Bahçeşaray İlçesi'ne bağlı Güneyyamaç Köyü'nde 2 Mart 2014'te, seçim çalışmasına gelen AKP taraftarları, "burada hırsızlara oy yok" diye tepki gösteren köylülere saldırarak bir kişiyi bıçakla yaraladı.
- * Şırnak'ta 2 Mart 2014'te, AKP'nin Belediye Başkan Adayı Ahmet Hamdi Yıldırım'ın evine molotofkokteylli saldırı düzenlenmesi sonucu evde maddi hasar oluştu.
- * Van'ın Edremit İlçesi'ne 2 Mart 2014'te, seçim çalışmaları kapsamında ziyaret düzenleyen AKP'nin Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Osman Nuri Gülaçar'ın konvoyu taşlı saldırıya uğradı.
- * Mersin'in Toroslar İlçesi'nde 28 Şubat 2014'te, BDP'nin seçim bürosuna düzenlenen saldırı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.
- * Ankara'nın Mamak İlçesi'nde 3 Mart 2014'te, HDP'nin seçim irtibat bürosuna giren kimliği belirsiz kişiler büroya maddi hasar verdi.
- * Van'ın Edremit İlçesi'ne bağlı Pêrtek Köyü'nde 3 Mart 2014'te, seçim çalışmasına gelen AKP taraftarları, kendilerine tepki gösteren köylülere saldırarak iki kişiyi darp etti.
- * Seçim çalışmaları kapsamında 4 Mart 2014'te İç Anadolu Bölgesi'ndeki kentleri ziyaret eden HDP heyetinin bulunduğu otobüs Aksaray'da kimliği belirsiz kalabalık bir grubun taşlı saldırısına uğradı. Saldırı nedeniyle otobüs kullanılamaz hale geldi.
- * Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde 4 Mart 2014'te, AKP'nin seçim bürosuna kimliği belirsiz kişilerce molotofkokteylli saldırı düzenlendi.
- * Ankara'da seçim çalışmaları kapsamında 3 Mart 2014'te parti bayrağı asan CHP üyesi 5 kişi kimliği belirsiz kişilerce darp edildi.
- * İzmir'in Karaburun İlçesi'nde 5 Mart 2014'te, HDP'nin seçim bürosuna düzenlenen taşlı saldırı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.
- * Mardin'in Midyat İlçesi'nde 4 Mart 2014'te, AKP'nin seçim irtibat bürosunda çaycı olarak çalışan Veysi Altınışık büroya gelen 4 kişi tarafından dövülmüştü. Ağrıları nedeniyle hastaneye kaldırılan ve iç organlarında yırtılma tespit edilen Veysi Altınışık 5 Mart 2014'te yaşamını yitirdi.
- * Ağrı'da 5 Mart 2014'te, BDP'nin seçim bürosuna düzenlenen taşlı saldırı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.
- * Rize'de 5 Mart 2014'te seçim çalışmaları kapsamında miting düzenleyen CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nu dinlemeye gelenlere bir başka siyasal parti taraftarlarının saldırması sonucu 3 kişi yaralandı.
- * İstanbul'un Bahçelievler İlçesi'nde 4 Mart 2014'te, seçim çalışmaları için CHP bayrağı asan Şerafettin Kör (38) kimliği belirsiz bir kişinin açtığı ateş sonucu bacağından vurularak yaralandı.
- * Aksaray'da 5 Mart 2014'te ırkçı bir grubun HDP'nin seçim bürosuna saldırı düzenlemesi sonucu 38 kişi yaralandı. Saldırının ardından gözaltına alınan 40 kişi ise serbest bırakıldı. 6 Mart 2014'te de büroya saldırı düzenleyen gruptan 27 kişi daha gözaltına alındıktan sonra serbest bırakıldı.
- * Van'da 6 Mart 2014'te, seçim çalışması yapan BDP'li gruba bir başka siyasal parti taraftarlarının saldırması sonucu 3 kişi yaralandı.
- * Gaziantep'te 6 Mart 2014'te, seçim bürosu açılışı yapan BDP taraftarları bir başka grubun fiziki saldırısına uğradı.
- * İstanbul'un Sarıyer İlçesi'nde 7 Mart 2014'te, HDP'nin Rumelihisarüstü'ndeki seçim irtibat bürosuna düzenlenen taşlı saldırı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.
- * HDP'nin seçim çalışmaları kapsamında 7 Mart 2014'te Ordu'ya yaptığı ziyaret ırkçı grupların saldırısına maruz kaldı. HDP Eş Genel Başkanı

Ertuğrul Kürkçü, bir süre HDP binasında mahsur kaldıktan sonra saldırının gerçekleştiği bölgeden ayrılmak isterken bindiği taksi de ırkçı grupların saldırısına uğradı.

8 Mart 2014'te de Giresun'un Bulancak İlçesi'nde HDP heyetinin saldırıya uğraması sonucu Karadeniz Bölgesi'ne yapılmak istenene ziyaretler iptal edildi.

* Ankara'nın Mamak İlçesi'nde 8 Mart 2014'te, HDP'ye ait park halindeki seçim otobüsüne taşlı saldırı düzenlenmesi sonucu otobüste maddi hasar meydana geldi.

* Muğla'nın Fethiye İlçesi'nde 9 Mart 2014'te, HDP'nin seçim bürosu açılışına ırkçı bir grup saldırdı. Grubun binaya yanıcı maddeler atması sonucu yangın da çıkması üzerine kalabalığı engellemeyen polis ekipleri, kaymakamlık ve belediye yetkilileri büroya asılan HDP tabelasını indirek yerine Türk bayrağı astı. Saldırgan gruptan 28 kişinin gözaltına alındığı ileri sürüldü.

* Bolu'da 9 Mart 2014'te, HDP'nin il örgütü binasının açılışına ırkçı bir grubun saldırması sonucu bir kişi yaralandı.

* Kars'ın Susuz İlçesi'nde 8 Mart 2014'te, BDP'li eş başkan adayları Mühendis Katanalt bir başka siyasi parti taraftarlarının saldırısına uğraması sonucu yaralandı.

* İstanbul'un Ümraniye İlçesi'nde 8 Mart 2014'te, HDP'nin seçim irtibat bürosuna kimliği belirsiz kişilerce düzenlenen silahlı saldırı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.

* Tekirdağ'da 10 Mart 2014'te, seçim çalışmaları kapsamında ses aracıyla beraber bildiri dağıtan HDP taraftarlarına düzenlenen taşlı, sopalı saldırı sonucu 2 kişi yaralandı, otobüste ise maddi hasar meydana geldi.

* Bolu'da 10 Mart 2014'te, Ülkü Ocakları üyesi aşırı sağcı bir grup HDP il binasının önüne gelerek binaya saldırı girişiminde bulundu.

* İstanbul'un Esenyurt İlçesi'nde 10 Mart 2014'te, CHP'nin seçim bürosuna yüzleri maskeli iki kişi tarafından molotofkokteyli atılması sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.

* Kahramanmaraş'ın Elbistan İlçesi'nde 10 Mart 2014'te, HDP'nin seçim bürosuna ateş açılması sonucu maddi hasar meydana geldi.

* Antalya'nın Alanya İlçesi'nde 11 Mart 2014'te, HDP'nin seçim aracına saldırı düzenlenmesi sonucu maddi hasar meydana geldi.

* Düzce'de 11 Mart 2014'te, HDP'nin seçim bürosuna saldırı düzenlenmesi sonucu maddi hasar meydana geldi.

* Gaziantep'in Şahinbey İlçesi'nde 11 Mart 2014'te, BDP'nin seçim bürosuna ateş açılması sonucu maddi hasar meydana geldi.

* Sakarya'da 11 Mart 2014'te, içinde Eş Genel Başkan Ertuğrul Kürkçü'nün de bulunduğu HDP'nin seçim aracına saldırı düzenlenmesi sonucu maddi hasar meydana geldi.

* Manisa'nın Soma İlçesi'nde 11 Mart 2014'te, HDP'nin ilçe binasına kimliği belirsiz kişilerin düzenlediği saldırı sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

* Hatay'da 11 Mart 2014'te, HDP'nin seçim bürosuna saldırı düzenleyen bir grubun büroda bulunan bayrak ve flamaları yaktığı açıklandı.

* İstanbul'un Şişli İlçesi'nde 13 Mart 2014'te, CHP'nin Büyükşehir Belediye Başkan adayı Mustafa Sarıgül'ün seçim çalışmalarında kullandığı otobüse düzenlenen taşlı saldırı sonucu otobüste maddi hasar meydana geldi.

* Diyarbakır'ın Sur İlçesi'nde 12 Mart 2014'te, AKP'nin seçim bürosuna kimliği belirsiz kişi veya kişilerce el yapımı bomba atılması sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.

* Adana'da 13 Mart 2014'te, AKP bayraklarının ve flamalarının bulunduğu bir otomobilin ateşe verilmesi sonucu araç kullanılamaz hale geldi.

* İstanbul'un Esenler İlçesi'nde 14 Mart 2014'te, HDP'nin seçim irtibat bürosuna düzenlenen saldırı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.

* Manisa'nın Turgutlu İlçesi'nde 15 Mart 2014'te, CHP'nin Belediye Başkan adayı Cengiz Ulman'ın konvoyuna atılan taşlar nedeniyle biri polis memuru 2 kişi yaralandı.

* Aydın'da 16 Mart 2014'te, MHP'ye ait seçim otobüsüne bir başka siyasi partinin taraftarlarınca saldırı düzenlenmesi sonucu otobüste maddi hasar meydana geldi.

* İstanbul'un Beyoğlu İlçesi'nde 11 Mart 2014-16 Mart 2014 tarihleri arasında CHP'nin Belediye Başkan adayı Aylin Kotil'in seçim irtibat bürosu-

nun 3 kez saldırıya uğraması sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.

* Yalova'nın Çınarcık İlçesi'nde 15 Mart 2014'te, HDP'nin seçim bürosuna düzenlenen taşlı saldırı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.

* İstanbul'un Zeytinburnu İlçesi'nde 16 Mart 2014'te, HDP'nin seçim aracına düzenlenen taşlı saldırı nedeniyle araçta maddi hasar meydana geldi.

* Diyarbakır'da 16 Mart 2014'te, HÜDA-PAR'ın seçim konvoyuna taş atılması sonucu 5 kişi yaralandı.

* Van'da 16 Mart 2014'te, seçim çalışması yapan AKP taraftarı gruba taşlı ve sopalı saldırı düzenlenmesi sonucu 5 kişi yaralandı.

* İstanbul'un Esenler İlçesi'nde 17 Mart 2014'te, HDP'nin seçim bürosuna silahlı saldırı düzenlenmesi sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.

* Van'ın Tuşba İlçesi'nde 17 Mart 2014'te, kimliği belirsiz kişilerin saldırısına uğrayan BDP'nin seçim irtibat bürosunda maddi hasar meydana geldi.

* İstanbul'un Kadıköy İlçesi'nde 17 Mart 2014'te, HDP adına seçim çalışması yürüten iki kadın uğradıkları saldırı sonucu yaralandı.

* Ankara'da 16 Mart 2014'te, HDP'nin Etimesgut ve Mamak'ın Tepecik Mahallesi'ndeki seçim bürolarına düzenlenen saldırı nedeniyle bürolarda maddi hasar meydana geldi.

* Kırşehir'de 17 Mart 2014'te, HDP'ye ait seçim aracının kimliği belirsiz kişiler tarafından saldırıya uğraması sonucu araçta maddi hasar meydana geldi, araçta bulunan üç kişi de darp edildi.

* Antalya'nın Alanya İlçesi'nde 17 Mart 2014'te, HDP'nin seçim irtibat bürosu kimliği belirsiz kişilerce kundaklanmak istendi. Çıkan yangının söndürülmesinin ardından büroda maddi hasar meydana geldiği öğrenildi.

* Adana'da 18 Mart 2014'te, HDP'nin seçim irtibat bürosuna molotofkokteyli atılması sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.

* Diyarbakır'da 19 Mart 2014'te, AKP'nin seçim irtibat bürosuna el yapımı bomba atılması sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.

* İstanbul'un Esenyurt İlçesi'nde 20 Mart 2014'te, AKP'nin ilçe binasına silahlı saldırı düzenlenmesi sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

* Adana'da 20 Mart 2014'te, AKP'nin seçim irtibat bürosuna kimliği belirsiz kişi veya kişilerce ses bombası atılması sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.

* Niğde'de 21 Mart 2014'te HDP il binasına başka siyasi parti taraftarlarının düzenlediği taşlı saldırı sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

* Diyarbakır'da 23 Mart 2014'te, AKP il binasına atılan ses bombasının patlaması sonucu 2 kişi yaralandı.

* İstanbul'un Bahçelievler İlçesi'nde 23 Mart 2014'te, AKP'nin seçim irtibat bürosuna atılan molotofkokteyli nedeniyle büroda maddi hasar meydana geldi.

* Batman'ın Beşiri İlçesi'ne bağlı İkiköprü Belde-si'nde 23 Mart 2014'te, AKP ve BDP taraftarları arasında seçimler nedeniyle çıkan kavgaya sonucu 13 kişi yaralandı.

* Ankara'da 22 Mart 2014'te, CHP'nin Büyükşehir Belediye Başkan adayı Mansur Yavaş'ın İvedik Organize Sanayi Bölgesi'nde düzenlediği toplantı sırasında bir başka siyasi parti taraftarlarının seçim otobüsüne saldırı düzenlemesi sonucu araçta maddi hasar meydana geldi.

* Antalya'da 23 Mart 2014'te, seçim çalışmaları kapsamında mahalleleri gezen Büyük Birlik Partisi'ne ait seçim otobüsüne taşlı saldırı düzenlenmesi sonucu maddi hasar meydana geldi.

* Kahramanmaraş'ın Afşin İlçesi'nde 24 Mart 2014'te, seçim çalışması yapan HDP'li gruba aşırı sağcıların saldırması sonucu en az 5 kişi yaralandı.

* Ankara'nın Sincan İlçesi'nde 24 Mart 2014'te, seçim çalışmaları kapsamında CHP'ye ait flama ve bayrakları asan 5 kişi kimliği belirsiz kişilerce darp edildi.

* İzmir'in Ödemiş İlçesi'nde 26 Mart 2014'te, HDP'nin ilçe binasına saldıran ırkçı bir grup HDP bayrağı indirilmeden dağılmayacaklarını iddia edince polis ekipleri HDP bayrağını indirdi.

* Gaziantep'in Oğuzeli İlçesi'ne bağlı Kantara Köyü'nde 26 Mart 2014'te, muhtar adayları Esat Karacaoğlan ve Talip Demirel arasındaki tartışmanın silahlı kavgaya dönüşmesi sonucu 9 kişi yaralandı.

* İstanbul'un Maltepe İlçesi'nde 26 Mart 2014'te, seçim çalışması yapan HDP'ye ait araç bir kamyonet tarafından sıkıştırıldı ve aracın şoförü tehdit

edildi. Olay yerine gelen polis ekipleri ise HDP'ye ait aracın şoförü Hüseyin Bulut'u gözaltına aldı.

* Ankara'nın Yenimahalle İlçesi'ne bağlı Batıkent Sementi'nde 26 Mart 2014'te metro çıkışında seçim çalışması yapan bağımsız aday Melek Altıntaş'ın taraftarlarına AKP taraftarlarının satır ve bıçaklarla saldırması sonucu 2 kişi yaralandı.

* Ankara'nın Altındağ İlçesi'nde 27 Mart 2014'te, HDP'nin Hamamönü'nde bulunan genel merkez binasına üç kişilik ırkçı grup tarafından düzenlenen saldırı sonucu binada maddi hasar meydana geldi. Saldırıya ilişkin karakola ifade vermeye giden HDP yetkilileri 22 Mart 2014'te de binaya yönelik kundaklama girişiminde bulunulduğunu öğrendiler.

* İstanbul'un Beşiktaş İlçesi'nde 27 Mart 2014'te, seçim çalışmaları için stant açan TKP, ÖDP ve HDP üyelerine ırkçı bir grubun sopalı saldırı düzenlemesi sonucu TKP üyesi 3 kişi yaralandı.

* Van'ın İpekyolu İlçesi'nde 30 Mart 2014'te, AKP taraftarlarıyla oy kullanmaya gidenler arasında çıkan kavga sonucu 3 kişi yaralandı.

* Bitlis'in Tatvan İlçesi'nde, bir okuldaki sandıklara çevik kuvvet ekiplerinin el koymak istemesi üzerine çıkan arbede sonucu 22 kişi yaralandı, 2 kişi de gözaltına alındı.

* Diyarbakır'ın Dicle İlçesi'nde oy sayımlarının sürdüğü saatte kaymakamlık binası önünde toplanan BDP'liler ile AKP'liler arasında çıkan tartışmanın kavgaya dönüşmesi sonucu 2 kişi silahla yaralandı.

* Hatay'ın Akhisar Köyü'nde muhtar adayları arasında çıkan tartışmada 2 sivil ve bir asker yaralandı.

* Şanlıurfa'nın Siverek İlçesi'nde, sandık başında açık oy kullanıldığı iddiasıyla AKP ile BDP taraftarları arasında çıkan kavga 4 kişi yaralandı.

* İzmir'in Bayraklı İlçesi'nde, CHP'nin seçim çalışmalarında kullandığı otobüsün, kimliği belirsiz bir grup tarafından taşlanması sonucu otobüste maddi hasar meydana geldi.

* Ankara'nın Altındağ İlçesi'nde kimliği belirsiz bir grubun MHP'li görevlilere sopalarla saldırması sonucu 4 kişi yaralandı.

* Şanlıurfa'da iki muhtar adayları arasında çıkan kavga sonucu biri polis memuru toplam 3 kişi yaralandı, 4 kişi de gözaltına alındı.

* Hatay'ın Kırıkhan İlçesi'ne bağlı Gölbaşı Köyü'nde muhtarlık seçimi nedeniyle çıkan kavgada sonucu 2 kişi öldü, 9 kişi yaralandı.

* Şanlıurfa'nın Hilvan İlçesi'nde muhtar adayları ve yakınları arasında çıkan silahlı kavgada 6 kişi yaşamını yitirdi, 5 kişi yaralandı.

* Kütahya'da MHP'nin iki seçim bürosuna kimliği belirsiz kişiler tarafından düzenlenen saldırılar sonucu bürolarda maddi hasar meydana geldi.

* Van'ın Erciş İlçesi'nde seçim kutlaması yapan gruba müdahale eden polis ekipleri biri çocuk 4 kişiyi gözaltına aldı.

* İstanbul'un Kartal İlçesi'nde 29 Mart 2014'te, seçim çalışması yapan TKP üyesi Aykut Tunç, uğradığı bıçaklı saldırı sonucu yaralandı.

* Ankara'da 29 Mart 2014'te, AKP'nin Büyükşehir Belediye Başkan adayı Melih Gökçek'in seçim çalışmasını takip eden Hürriyet Gazetesi muhabiri Mert Gökhan Koç, korumaların saldırısına uğrayarak darp edildi.

* Edirne'de 29 Mart 2014'te, seçim çalışması yürüten HDP'nin Edirne Belediyesi Eş Başkan adayı Pakize Ece ve HDP üyesi iki kişi uğradıkları saldırı sonucu yaralandı.

* Van'ın Özalp İlçesi'nde 28 Mart 2014'te seçim çalışması yapan iki farklı siyasi parti taraftarları arasında çıkan kavga sonucu 2 kişi yaralandı.

* Van'ın Çaldıran İlçesi'ne bağlı Kurtika Köyü'nde bir grubun BDP'li müşahitlere düzenlediği bıçaklı saldırısı sonucu 4 kişi yaralandı.

* Sivas'ın Yıldızeli İlçesi'ne bağlı Söğütözü Köyü'nde muhtar adayları arasında çıkan kavga bir kişi yaşamını yitirdi.

* Gaziantep'in Kerer Köyü'nde seçimlerin ardından 31 Mart 2014'te, muhtarlık seçimini kaybeden adaylardan ikisinin akrabalarına düzenledikleri silahlı saldırı sonucu 2'si ağır 5 kişi yaralandı.

* Şanlıurfa'nın Ceylanpınar İlçesi'nde seçim hilesi yapıldığı iddialarını araştırmak için kente gitmek isteyen aralarında DİHA Muhabiri Mehmet Sıddık Damar'ın da bulunduğu 22 kişi Viranşehir'de gözaltına alındı.

İddiaları ilçe merkezinde protesto eden gruplara ise polis ekipleri gece boyunca gaz bombaları ve basınçlı suyla müdahale etti.

* Ankara'nın Altındağ İlçesi'nde Çalışkanlar İlkokulu'nda oy sayımı sırasında bir başka siyasi parti

tarafтарыlarının saldırısına uğrayan HDP'nin sandık görevlisi Engin Algüneş darp edildi.

* Diyarbakır'ın Çüngüş İlçesi'nde esnafı ziyaret eden BDP'nin adayı Niyazi Yiğit ve parti taraftarlarının uğradıkları sopalı saldırı sonucu 5 kişi yaralandı.

* Kars'ın Kağızman İlçesi'nde seçim sonuçlarının netleşmesinin ardından hile yapıldığı iddialarını protesto etmek isteyen gruba polis ekiplerinin müdahale etmesi sonucu 12 kişi yaralandı, 15 kişi de gözaltına alındı.

* Siirt'in Tillo İlçesi'nde Saadet Partisi'nin adayı Behmen Aydın evinin önünde uğradığı silahlı saldırı sonucu yaşamını yitirdi. Saldırıda 5 kişi de yaralandı.

* Aksaray'ın Borucu Köyü'nde muhtarlık seçimleri nedeniyle çıkan silahlı kavgada 1 kişi yaşamını yitirdi, 1 kişi de yaralandı.

* Diyarbakır'ın Silvan İlçesi'ne bağlı Dağcılar Köyü'nde muhtar adayı olan amca çocukları arasında silahlı kavga çıkması sonucu 1 kişi öldü, 1 kişi yaralandı.

* Mardin'in Midyat İlçesi'ne bağlı Yayvantepe Köyü'nde muhtarlık seçimi nedeniyle çıkan kavga sonucu biri asker 32 kişi yaralandı.

* Mardin'in Midyat İlçesi'nde seçim sonuçlarını kutlayan BDP'li grup AKP taraftarlarının saldırısına uğradı. Olaya müdahale eden polis ekipleri BDP'li 6 kişiyi gözaltına aldı.

* Van'da seçim sonuçlarını kutlayan BDP'li gruba polis ekiplerinin saldırması sonucu bir çocuk gözüne isabet eden plastik mermiyle yaralandı.

* Mardin'in Artuklu İlçesi'nde BDP'nin adayı olarak belediye başkanı seçilen Emin Irmak 1 Nisan 2014'te Gökçe Köyü'nde katıldığı bir davette uğradığı silahlı saldırıda yaralandı.

* Tunceli'nin Pertek İlçesi'ne bağlı Bulgurtepe Köyü'nde 1 Nisan 2014'te, iki muhtar adayının akrabaları arasında çıkan silahlı kavga sonucu eski muhtarın yakınlarından Yüksel Baysal hayatını kaybetti, Ahmet Turan da yaralandı.

* Konya'nın Taşkent İlçesi'nde 1 Nisan 2014'te, seçim sonuçlarına ilişkin çıkan tartışmanın silahlı kavgaya dönüşmesi sonucu 8 kişi yaralandı.

* Ankara'da 1 Nisan 2014'te, resmi olmayan seçim sonuçlarına itiraz eden ve oyların tekrar sayılmasını isteyen CHP taraftarlarına polis ekipleri Yük-

sek Seçim Kurulu önünde basınçlı su ve ses bombasıyla müdahale etti.

* Şanlıurfa'nın Ceylanpınar İlçesi'nde seçimlere hile karıştığı iddialarına yönelik protestolar devam ederken kaymakamlığın ilçede bir ay süreyle toplantı ve gösteri yapılmasını yasakladığı öğrenildi. Ceylanpınar'da devam eden eylemlere müdahale eden polis ekipleri 6 kişiyi de gözaltına aldı.

* Şanlıurfa'nın Viranşehir İlçesi'nde oyların yeniden sayımı sonrasında belediyenin BDP adayı tarafından kazanıldığına açıklanması üzerine kutlama yapan gruba müdahale eden polis ekipleri 13 kişiyi gözaltına aldı.

* Siirt'in Tillo İlçesi'nde Saadet Partisi'nin adayı Behmen Aydın evinin önünde öldürülmesi olayıyla ilgili gözaltına alınan 15 kişiden seçimi kazanan AKP'li Belediye Başkanı Mesut Menduhoğlu'nun da arasında bulunduğu 5 kişi tutuklandı.

* Erzurum'un Aşkale İlçesi'ne bağlı Tesicik Köyü'nde 2 Nisan 2014'te muhtarlık seçimi nedeniyle çıkan kavga sonucu bir kişi yaşamını yitirdi.

* Hatay'ın Kırıkhan İlçesi'ne bağlı Gölbaşı Köyü'nde muhtarlık seçimi nedeniyle çıkan kavga sonucu yaralanan 9 kişiden biri daha tedavi gördüğü hastanede yaşamını yitirdi.

* Şanlıurfa'nın Hilvan İlçesi'ne bağlı Yuvalı Köyü'nde muhtarlık seçimi nedeniyle çıkan kavga sonucu yaralanan 5 kişiden biri daha tedavi gördüğü hastanede yaşamını yitirdi.

* İzmir'in Torbalı İlçesi'ne bağlı Bülbüldere Mahallesi'nde 2 Nisan 2014'te, muhtarlık seçimini kazanan Mehmet Yüksel, diğer adaylardan birinin akrabası tarafından vurularak öldürüldü.

* Iğdır'ın Halfeli Beldesi'nde 2 Nisan 2014'te BDP'li eski Belde Belediye Başkan Yardımcısı Ahmet Mengü ile ağabeyi Mehmet Mengü'ye bir başka siyasi parti taraftarlarının av tüfeğiyle saldırı düzenlemesi sonucu Ahmet Mengü yaralandı.

* Ankara'nın Elmadağ İlçesi'nde 1 Nisan 2014'te, seçim sonuçları nedeniyle MHP'li bir gruba AKP'li grubun saldırması sonucu biri ağır 3 kişi yaralandı.

* Erzurum'un Hınıs İlçesi'ne bağlı Yeşilyazı Köyü'nde muhtarlık seçimi nedeniyle 1 Nisan 2014'te köy meydanında silahlı saldırıya uğrayan yeni muhtar Mülük Kaya yaşamını yitirdi.

- * Şırnak'ın İdil İlçesi'ne bağlı Teke Köyü'nde 1 Nisan 2014'te, muhtarlık seçimleri nedeniyle çıkan kavga sonucu İbrahim Denli (49) yaşamını yitirdi, 2 kişi de yaralandı.
- * Adana'da 1 Nisan 2014'te, bir mahallede muhtarlık seçimi nedeniyle çıkan kavga sonucu 10 kişi; aynı nedenden dolayı Kayseri'de ise 31 kişi yaralandı.
- * Şanlıurfa'nın Birecik İlçesi'nde 2 Nisan 2014'te, BDP'nin seçim sonuçlarına yaptığı itirazın reddilmesi ardından başlayan protesto gösterilerine saldıran polisin kullandığı gaz bombalarından birinin kapsülünün isabet ettiği N.K. (15) adlı çocuk sol gözünü kaybetti.
- * Kars'ın Kağızman İlçesi'nde 1 Nisan 2014'te, seçim sonuçlarında hile yapıldığı iddiasıyla eylem yapan BDP'li gruba polis ekiplerinin saldırması sonucu 5 kişi yaralandı, 15 kişi de gözaltına alındı.
- * Şanlıurfa'nın Birecik İlçesi'nde 3 Nisan 2014'te, seçim sonuçlarına BDP'nin yaptığı itirazın reddilmesinin ardından kimliği belirsiz bir grubun BDP ilçe binasını taşlaması sonucu binada maddi hasar meydana geldi.
- * Bitlis'in Ahlat İlçesi'nde, BDP'nin kazandığı seçimin sonuçlarına AKP'nin itiraz etmesi sonucu belediyenin el değiştirmesini protesto ettikleri gerekçesiyle gözaltına alınan 38 BDP taraftarından 9'u "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 3 Nisan 2014'te tutuklandı.
- * Ağrı'daki seçim sonuçlarının AKP'nin yaptığı itirazlar nedeniyle kesinlik kazanmamasını 6 Nisan 2014'te Ağrı'da ve Doğubayazıt İlçesi'nde protesto eden gruba müdahale eden polis ekipleri 25 kişiyi gözaltına aldı.
- * Çeşitli kentlerde seçim sonuçlarında hile yapıldığı iddialarını protesto etmek amacıyla 6 Nisan 2014'te Van'da eylem yapan gruba polis ekiplerinin saldırması sonucu 3 kişi yaralandı.
- * Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde 5 Nisan 2014'te yapılan eylemlere müdahaleler sonucu ise 25 kişi darp edilerek gözaltına alındı.
- * Erzurum'un Karaçoban İlçesi'ne bağlı Burnaz Köyü'nde 5 Nisan 2014'te, muhtarlık seçimleri nedeniyle çıkan silahlı kavga da 2 kişi yaralandı.
- * Kahramanmaraş'ın Pazarcık İlçesi'nde 5 Nisan 2014'te, bir başka siyasi parti taraftarlarının HDP ve BDP'nin ortak kullandığı ilçe binasına saldırarak binada bulunan 2 kişiyi yaraladı.
- * Diyarbakır'ın Bağlar İlçesi'ne bağlı Tepetaş Köyü'nde 7 Nisan 2014'te, muhtarlık seçimleri nedeniyle iki aile arasında çıkan silahlı kavga sonucu Fatih Hübel (18) ağır yaralandı.
- * Ağrı, Ceylanpınar, Güroymak gibi kentlerde "seçim sonuçlarında hile yapıldığı" iddiaları nedeniyle 12 Nisan 2014'te İstanbul'un Şişli İlçesi'ne bağlı Mecidiyeköy Semtinde eylem yapan gruba basınçlı su ve plastik mermili silahlarla müdahale eden polis ekipleri 5 kişiyi gözaltına aldı.
- * Kars'ın Susuz İlçesi'ne bağlı Ortalar Köyü'nde 30 Mart 2014'te gerçekleştirilen muhtarlık seçimi sürecinde adaylar arasında başlayan ve sonra da devam eden gerginlik nedeniyle 28 Nisan 2014'te çıkan bıçaklı kavga sonucu Ali Mutlugüneş (44) yaşamını yitirdi.
- * Yerel seçimlerin ardından sonuçların iptal edildiği Ağrı'da 1 Haziran 2014'te tekrarlanacak olan seçim için çalışma yürüten BDP üyelerine 24 Mayıs 2014'te müdahale eden polis ekiplerinin açtığı ateş sonucu Tamer Turar başına isabet eden kurşun sonucu ağır yaralandı.
- * Şanlıurfa'nın Ceylanpınar İlçesi'nde "30 Mart Yerel Seçimleri sonrasında düzenlenen protesto gösterilerinde yer aldıkları" iddiasıyla polis ekiplerinin ev baskınları sonucu gözaltına alınan 5 kişiden Mazlum Dağtekin "kamu malına zarar verdiği" suçlamasıyla 14 Ağustos 2014'te tutuklandı.

3. CUMHURBAŞKANI ADAYLARININ ÇALIŞMALARINA YÖNELİK SALDIRILAR

Seçim Çalışması Yürütürken Saldırıya Uğrayarak Yaralanan	22
Adayların Seçim Çalışmalarına Yönelik Saldırıları	7

* İstanbul'un Kâğıthane İlçesi'ne bağlı Nurtepe Mahallesi'nde 28 Temmuz 2014'te Cumhurbaşkanı aday Selahattin Demirtaş için açılmak istenen seçim standına bir başka siyasal yapının üyeleri tarafından düzenlenen saldırı sonucu 12 kişi yaralandı.

* Rize'de 26 Temmuz 2014'te Cumhurbaşkanı aday Selahattin Demirtaş adına stand açan emekli öğretmen Nurettin Demirtaş, ırkçı bir grubun saldırısına maruz kaldı. Polisin müdahale etmediği saldırı sonunda yaralanan Nurettin Demirtaş, hastaneye kaldırıldı.

* İzmir'in Karşıyaka İlçesi'nde açılan standda da ırkçı bir grubun saldırması sonucu standta bulunan 2 kişinin yaralandığı öğrenildi.

* Samsun'da 26 Temmuz 2014'te Cumhurbaşkanı aday Selahattin Demirtaş için broşür dağıtan gruba 30 kişilik bir grubun saldırması sonucu bir kişi yaralandı.

* İstanbul'un Küçükçekmece İlçesi'nde 28 Temmuz 2014'te, Selahattin Demirtaş adına açılan büroya kimliği belirsiz kişilerce düzenlenen silahlı saldırı sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.

* Cumhurbaşkanı aday Selahattin Demirtaş için 1 Ağustos 2014'te Gaziantep'te düzenlenen mitinge katıldıktan sonra evlerine dönenler aşırı sağcı bir grubun silahlı saldırısına uğradı. Saldırıda 2'si ağır 4 kişi yaralandı.

* Rize'nin Dörttyol Köyü'nde 6 Ağustos 2014'te, Cumhurbaşkanı aday Ekmeleddin İhsanoğlu'na destek için çalışma yapan Bağımsız Türkiye Par-

tisi (BTP) Rize İl Başkanı Hasan Peçe ile Çayeli İlçe Başkan Yardımcısı Kemal Pehlivanlar, 5 kişinin fiziki saldırısına maruz kalarak darp edildi.

* Artvin'in Hopa İlçesi'nde Cumhurbaşkanı aday Selahattin Demirtaş adına açılan stand 5 Ağustos ve 6 Ağustos 2014'te saldırıya uğradı. Saldırıları nedeniyle standda bulunan materyaller zarar gördü.

* Adana'nın Kozan İlçesi'nde Cumhurbaşkanı aday Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın seçim tanıtım aracına 5 Ağustos 2014'te kimliği belirsiz kişilerce saldırı düzenlenmesi sonucu araçta maddi hasar meydana geldi.

* İzmir'de 7 Ağustos 2014'te, Cumhurbaşkanı aday Selahattin Demirtaş için Kıbrıs Şehitleri Caddesi'nde açılan standda polis ekipleri biber gazı sıkarak müdahale etti.

* Rize'nin Fındıklı İlçesi'nde 7 Ağustos 2014'te, Selahattin Demirtaş'a destek vermek için açılan standda ellerinde kesici aletler bulunan ırkçı bir grup tarafından saldırı gerçekleştirildi.

* Osmaniye'nin Hasanbeyli İlçesi'nde 7 Ağustos 2014'te, Selahattin Demirtaş için seçim anonsu yapan Emek Partisi İl Başkanı Ökkeş Nergis ve Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) İlçe Başkanı Celal Eker ırkçı bir grubun saldırısına uğradı. Saldırı nedeniyle Ökkeş Nergis'in burnu kırıldı.

* Antalya'da 8 Ağustos 2014'te, Selahattin Demirtaş'ın fotoğrafının bulunduğu giysileri giyerek bildiri dağıtan grup bir başka grubun fiziki saldırısına maruz kaldı.

4. Sol Siyasal Hareketler

4.1. Gözaltı ve Tutuklamalar

Gözaltı	270
Tutuklama	32
Para Cezası	945 TL (5 Kişi)

* İstanbul'da 31 Aralık 2013'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri tarafından gözaltına alınan Şerife Erbay, Erkan Salduz, Cebrail Gündoğdu ve Barış Boğazkaya çıkarıldıkları mahkeme tarafından "yasadışı MLKP Örgütü üyesi oldukları" iddiasıyla 2 Ocak 2014'te tutuklandı.

* Adana'da 24 Şubat 2014'te, "Bağımsızlık Demokrasi Sosyalizm için Yürüyüş Dergisi"nin tanıtımını ve satışını yapan iki kişi dergi hakkında toplatma kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı.

* İstanbul'un Kâğıthane İlçesi'nde 17 Ocak 2014'te polis ekipleri Yürüyüş Dergisi okuru Hasan Çoban'ı darp ederek gözaltına aldı.

* İstanbul'un Kâğıthane İlçesi'nde 17 Ocak 2014'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri 10 eve helikopter destekli baskın düzenledi. Baskın sonunda 7 kişi gözaltına alındı. Operasyonun "DHKP/C Soruşturması" kapsamında düzenlendiği ileri sürüldü.

* İzmir'de 17 Ocak 2014'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri Ege Üniversitesi öğrencisi B.S.'yi hakkında açılan eski bir dava nedeniyle gözaltına aldı.

* Iğdır'da ve Siirt'te 23 Ocak 2014'te "DHKP/C Soruşturması" adı altında Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin düzenledikleri eş zamanlı ev baskınları sonucu Iğdır'da 3 kişi, Siirt'te 2 kişi gözaltına alındı.

* İstanbul'da 25 Mart 2014'te, Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin Beyoğlu, Sultangazi ve Şişli'de düzenledikleri ev baskınları sonucu aralarında Berkin Elvan cinayetinin görgü tanığının da bulunduğu 8 kişi "Burakcan

Karamanoğlu cinayetinde yer aldıkları" iddiasıyla gözaltına alındı.

* Antalya'nın Alanya İlçesi'nde 7 Nisan 2014'te, Dev Sağlık-İş Genel Sekreteri Gürsel Kaya ile Mahmut Ayata, iş yeri temsilcisinin işten atılmasının ardından yönetimle görüşmek için gittiği Alanya Devlet Hastanesi'nde başhekimin şikâyeti üzerine polisler tarafından gözaltına alındı.

* İzmir'de 18 Nisan 2014'te Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üye ve yöneticilerine yönelik ev baskınları düzenleyen polis ekipleri aralarında İl Eşbaşkanları Pınar Türk ve Kerim Altınmakas'ın da bulunduğu 9 kişiyi gözaltına aldı.

* İstanbul'un Sancaktepe İlçesi'ne bağlı Sarıgazi Mahallesi'nde 18 Nisan 2014'te düzenlenen ev baskınları sonucu Halk Cephesi üyesi 11 kişi gözaltına alındı. Operasyonun "DHKP-C Soruşturması" kapsamında yapıldığı iddia edildi.

Gözaltına alınan Halk Cephesi üyesi 11 kişiden Ramazan Anık, Muammer Sarı, Erkan Sülü ve İlker Yıldız adlı 4'ü 21 Nisan 2014'te "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla tutuklandı.

* Antalya'da 1 Mayıs çalışması yapan Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üyelerine yönelik 23 Nisan 2014'te düzenlenen ev baskınlarında 6 kişi gözaltına alındı.

* İzmir'de 22 Nisan 2014'te eş zamanlı ev baskınları düzenleyen polis ekipleri Ege Üniversitesi ve 9 Eylül Üniversitesi öğrencisi 6 kişiyi gözaltına alırken operasyonun gerekçesine dair açıklama yapılmadı.

* İstanbul'un Sarıyer İlçesi'ne bağlı Küçükarmutlu Mahallesi'nde 28 Nisan 2014'te "DHKP-C Soruşturması" kapsamında ev baskınları düzenleyen polis ekipleri Halk Cephesi üyesi 18 kişiyi gözaltına aldı.

Polis ekiplerinin gözaltına aldığı Halk Cephesi üyesi 18 kişiden 3'ü "yasadışı örgüt üyesi oldukları" suçlamasıyla 1 Mayıs 2014'te tutuklandı.

* Samsun'da 7 Mayıs 2014'te "DHKP-C Soruşturması" kapsamında ev baskını düzenleyen polis ekipleri D.B. ve H.A.'yı "yasadışı örgüt üyesi oldukları" iddiasıyla gözaltına aldı.

* İstanbul'da 1 Mayıs 2014'te yasaklı Taksim Meydanı'nda kutlanmak istenen İşçi Bayramı'nda çıkan olaylarda yer aldıkları gerekçesiyle 16 Mayıs 2014'te ev baskınları düzenleyen polis ekipleri Toplumsal Özgürlük Parti Girişimi (TÖPG) üyesi Barış Özer ile Sosyalist Yeniden Kurtuluş Partisi (SYKP) üyeleri Melih Anlama ve Eren Can Duran'ı gözaltına aldı.

* Manisa'nın Soma İlçesi'nde en az 301 işçinin ölümüyle sonuçlanan maden ocağı katliamını Eskişehir'de düzenlenen eylemlerle protesto ettikleri gerekçesiyle polis ekiplerinin 21 Mayıs 2014'te düzenledikleri ev baskınları sonucu 6 kişi gözaltına alındı.

* Tekirdağ'ın Çerkesköy İlçesi'nde 23 Mayıs 2014'te, Bağımsız Tekstil İşçileri Sendikası il temsilcisi Fahri Koçan ve Bağımsız Metal İşçileri Sendikası üyesi Yahya Vidinlioğlu düzenlenen ev baskınları sonucu gözaltına alınırken, operasyonun gerekçesi hakkında bilgi verilmedi.

* İstanbul'un Şişli İlçesi'ne bağlı Okmeydanı Semti'nde bir süredir devam eden polis saldırılarına yönelik protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle 25 Mayıs 2014'te düzenlenen eş zamanlı ev baskınları sonucu 30 kişi gözaltına alındı.

* İstanbul'un Şişli İlçesi'ne bağlı Okmeydanı Semti'nde bir süredir devam eden polis saldırılarına yönelik protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle 26 Mayıs 2014'te düzenlenen helikopterlerle desteklenen eş zamanlı ev baskınları sonucu 31 kişi gözaltına alındı.

Gözaltına alınan 31 kişiden 5'i "yasadışı örgüt adına suç işledikleri" gerekçesiyle 29 Mayıs 2014'te tutuklandı.

* İstanbul'da 31 Mayıs 2014'te aylık yayımlanan Söz Dergisi'nin Beyoğlu'nda bulunan bürosuna baskın düzenleyen polis ekipleri büroda bulunan 3'ü çocuk 16 kişiyi gözaltına aldı.

* İstanbul'un Maltepe İlçesi'ne bağlı Gülsuyu Mahallesi'nde 31 Mayıs 2014'te Ezilenlerin Sos-

yalist Partisi üyelerinin evlerine eşzamanlı ev baskınları düzenleyen polis ekipleri 3 kişiyi gözaltına alırken, operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapılmadı.

* Kayseri'de 5 Haziran 2014'te ev baskını düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) temsilcisi Muharrem Demirkıran'ı gözaltına alırken, yetkililer operasyonun gerekçesi hakkında açıklama yapmadı.

Muharrem Demirkıran "yasadışı örgüt üyesi olduğu" suçlamasıyla 6 Haziran 2014'te tutuklandı.

* İstanbul'un Sultangazi İlçesi'nde 10 Haziran 2014'te helikopter desteğiyle 1000 kişilik ekiple ev baskınları düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi "çeşitli tarihlerde düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları" gerekçesiyle ikisi çocuk 14 kişiyi gözaltına aldı.

* İstanbul'un Ataşehir İlçesi'ne bağlı 1 Mayıs (Mustafa Kemal) Mahallesi'nde bulunan Anadolu Haklar Derneği'ne 27 Haziran 2014'te baskın düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri en az 10 kişiyi gözaltına aldı.

* Antalya'da 8 Temmuz 2014'te ev baskını düzenleyen polis ekipleri Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu Başkanı İlke Başak Baydar'ı gözaltına alırken, operasyonun gerekçesine dair açıklama yapılmadı.

* Samsun'da 5 Ağustos 2014'te, Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) Samsun İl Örgütü yöneticisi Yıldırım Beyazıt işyerinden gözaltına alınırken, Yıldırım Beyazıt'ın neden gözaltına alındığı açıklanmadı.

* Erzincan'da 19 Ağustos 2014'te ev baskını düzenleyen Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekipleri Pir Sultan Abdal Kültür Derneği yöneticisi Hasan Sınırtaş'ı gözaltına alırken, operasyonun gerekçesine yönelik yetkililerden bir açıklama yapılmadı.

* İstanbul'un Sultangazi İlçesi'ne bağlı Gazi Mahallesi'nde 10 Eylül 2014'te Demokratik Haklar Federasyonu'nun binasına baskın düzenleyen polis ekipleri 3 kişiyi gözaltına aldı.

* İstanbul'un Sultangazi İlçesi'ne bağlı Gazi Mahallesi'nde 12 Eylül 2014'te "DHKP-C Soruşturması" kapsamında ev baskınları düzenleyen polis ekipleri 15 kişiyi gözaltına aldı.

- * İstanbul'un Sarıgazi İlçesi'nde 29 Eylül 2014'te "arama yapılacağı" gerekçesiyle Demokratik Haklar Derneği'ne baskın düzenleyen polis ekipleri 3 kişiyi gözaltına aldı.
- * İstanbul'un Sarıyer İlçesi'ne bağlı Armutlu Mahallesi'nde 24 Ekim 2014'te, "DHKP-C Soruşturması" adı altında ev baskınları düzenleyen polis ekipleri 11 kişiyi gözaltına aldı.
- * Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üyesi Gökben Keskin hakkında "yasadışı örgüt üyesi olduğu" iddiasıyla verilen 6 yıl 3 aylık hapis cezasının kesinleştiği gerekçesiyle İstanbul'da 3 Kasım 2014'te mahkemeye çıkarılmak üzere polislerce gözaltına alındı. Gökben Keskin aynı gün çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.
- * Ankara'nın Yenimahalle İlçesi'nde 8 Kasım 2014'te, bir etkinlik duyurusu için afiş asan Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) aktivisti 3 kişi gözaltına alındı.
- * Diyarbakır'da 12 Kasım 2014'te, bir etkinlik duyurusu için afiş asan Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) aktivisti 5 kişi gözaltına alındı. "Kabahatler Yasası'na muhalefet etmek"le suçlanan 5 kişi 189'ar TL idarî ceza kesildikten sonra serbest bırakıldı.
- * Şanlıurfa'nın Suruç İlçesi'nde askerinin açtığı ateş sonucu yaşamını yitiren Toplumsal Özgürlük Parti Girişimi (TÖPG) aktivisti Kader Ortakkaya için Mersin'de 16 Kasım 2014'te afiş asan TÖPG'li Ali Haydar Buluş, polislerce darp edilerek gözaltına alındı.
- * Hatay'ın Samandağı İlçesi'nde 17 Kasım 2014'te, bir etkinlik duyurusu için afiş asan Ezi-

lenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üyesi Seda Baykan hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle polislerce gözaltına alındı.

* İstanbul'un Sultangazi ve Sancaktepe ilçelerinde 19 Kasım 2014'te evlere ve Ezilenlerin Sosyalist Partisi'nin (ESP) ilçe binalarına baskınlar düzenleyen polis ekipleri ESP üyesi veya aktivisti olan 22 kişiyi gözaltına aldı.

* 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü nedeniyle İstanbul'un Kartal İlçesi'nde 20 Kasım 2014'te afiş asan 3 kadın, polislerce gözaltına alındı.

* Polis ekiplerinin gözaltına aldığı ESP üyesi veya aktivisti olan 22 kişiden 14'ü çıkarıldıkları mahkemeler tarafından çeşitli suçlamalarla 22 Kasım 2014'te tutuklandı.

* Çanakkale'de 22 Kasım 2014'te, bir etkinlik duyurusu için afiş asan ESP aktivisti İlknur Özçelik, Meral Demir, Faruk Karakaya ve Musa Yüce adlı 4 kişi polislerce gözaltına alındı.

* İstanbul'un Sultangazi İlçesi'ne bağlı Gazi Mahallesi'nde 24 Kasım 2014'te, Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üyesi Ruhat Aşkara'nın akşam saatlerinde önünü kesen bir araçtan inen sivil polislerce kaçırılarak gözaltına alındığı ileri sürüldü.

* Ankara'da 9 Aralık 2014'te Halk Cephesi üyelerine yönelik operasyon düzenleyen polis ekipleri Cebeci Mahallesi'nde Bayram Dalyan, Eren Baş, İsmail Cengiz Mumcu, Başak Kavruker ve Ali Sinan Çağlar adlı 5 kişiyi gözaltına aldı.

4.2. Davalar

Dava Sayısı	Sonuçlanan Dava	Sanık Sayısı	Tutuksuz Sanık	Tutuklu Sanık	Tahliye	Kalan Tutuklu
10	0	228	157	71	52	19

22 Kişi

Tunceli, Ankara, İzmir, Sivas, İstanbul, Uşak, Mersin, Adana, Antalya, Zonguldak, Çanakkale ve Isparta'da 13 Kasım 2012'de Demokratik Haklar Federasyonu'na ve üyelerinin evlerine baskın

düzenleyen polis ekiplerinin gözaltına aldığı 61 kişiden 31'i 17 Kasım 2012'de tutuklanmış, soruşturma dosyasına ise "gizlilik" kararı alınmıştır. 31 kişiden İzmir'de tutuklanan 13 kişinin ve tutuksuz yargılanan 9 kişinin "yasadışı Maoist

Komünist Partisi (MKP) üyesi oldukları” suçlamasından yargılanmalarına 9 Ocak 2014’te devam edildi.

İzmir 12. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanıkların delil ikamelerini yapan mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

22 kişinin yargılanmasına 26 Şubat 2014’te devam edildi.

İzmir 12. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanıkların delil ikamelerini yapan mahkeme heyeti tutuklu sanıkların tamamını tahliye ederek duruşmayı erteledi.

12 Kişi

İstanbul’un Bahçelievler İlçesi’nde 8 Aralık 2012’de Yenibosna 75. Yıl Polis Karakolu’na düzenlenen silahlı saldırının ardından çıkan çatışmada 2 polis memuru ile saldırıyı düzenleyen iki kişiden biri olan ve DHKP/C Örgütü militanı olduğu ileri sürülen Nebiha Aracı yaralanmıştı. Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde müşahade altında tutulan Nebiha Aracı’nın sağlık durumuna ilişkin bilgi almak için 10 Aralık 2012’de hastane önüne gelen TAYAD üyesi gruba müdahale eden polis ekiplerinin gözaltına aldığı 18 kişiden arasında Grup Yorum üyesi Ayfer Rüzgâr’ın da bulunduğu 12 kişi 14 Aralık 2012’de tutuklanmıştı.

Tutuklanan 12 kişi hakkında “yasadışı örgüt üyesi oldukları” suçlamasıyla açılan davaya 14 Ocak 2014’te devam edildi. Duruşmada sanıkların ifadesini alan ve gizli tanık ifadelerini dinleyen mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan Ayfer Rüzgâr, Aysu Baykal, Berk Ercan, Mustafa Doğru, Deniz Kabak, Deniz Şah, Fatma Varıcı, Yakup Işık adlı 8’inin tutuksuz yargılanmak üzere tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

56 Kişi

18 Ocak 2013’te sabaha karşı Terörle Mücadele Şubesi’ne bağlı polis ekiplerinin “yasadışı DHKP/C Örgütü Soruşturması” kapsamında İstanbul merkezli olarak çeşitli kentlerde düzenledikleri operasyonlar sonucu gözaltına alınan 81 kişiden 56’sı tutuklanmıştı.

29’u tutuklu çoğu KESK üyesi 56 kişi hakkında “yasadışı örgüt üyesi oldukları” ve “yasadışı örgüt propagandası yaptıkları” gerekçeleriyle açılan davaya İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi’nde 23 Ocak 2014’te başlandı.

Duruşmada sanıkların kimlik tespitlerini yapan ve iddianamenin özetini okuyan mahkeme heyeti duruşmayı erteledi.

Duruşma öncesinde Çağlayan Adliyesi önünde basın açıklaması yapmak isteyen gruba ise polis ekipleri biber gazıyla müdahale etti.

Davaya İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi’nde 27 Ocak 2014’te devam edildi.

Duruşmada sanıkların ifadelerinin alınması işlemini tamamlayan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklardan 24’ünün tutuksuz yargılanmak üzere tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı 6 Mayıs 2014’e erteledi.

56 kişinin özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından yeniden yargılanmasına 8 Temmuz 2014’te başlandı.

Çağlayan (İstanbul) 3. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada mahkeme heyeti, sanık avukatlarının yargılamanın yenilenmesi ve delil ikamelerinin yeniden yapılması talebini değerlendirmek üzere duruşmayı erteledi.

Davanın 15 Ekim 2014’te Çağlayan (İstanbul) 3. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmasında sanık avukatları, özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından, davaya yeni bir mahkemede kaldığı yerden devam edilmesinin anayasaya aykırı olduğunu savundu. Talebi değerlendiren mahkeme heyeti, dosyanın Anayasa Mahkemesi Başkanlığı’na gönderilmesine karar vererek, Anayasa Mahkemesi’nin bu konuda vereceği karara kadar davanın ertelenmesine karar verdi.

12 Kişi

İstanbul merkezli 21 Haziran 2012’de Atılım Gazetesi’ne ve Ezilenlerin Sosyalist Partisi’ne “MLKP Soruşturması” kapsamında düzenlenen baskınların ardından Ersin Sedefoğlu, Görgü Demirpençe, Gökben Keskin, Özlem Cihan, Fırat Şeran, Ali Haydar Keleş ve Ali Gülmez adlı 7 tutuklu ile tutuksuz 5 kişi hakkında “yasadışı örgüt üyesi ve yöneticisi oldukları” iddiasıyla açılan davaya 4 Mart 2014’te devam edildi.

İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmada sanıkların savunmalarını ve gizli tanığın ifadesini alan mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesine karar vererek duruşmayı 22 Mayıs 2013’e erteledi.

Davaya 14 Temmuz 2014’te devam edildi. Özel yetkili mahkemelerin kaldırılması dolayısıyla

dosyanın gönderildiği yeni ağır ceza mahkemesindeki duruşmada mahkeme heyeti, tutuklu sanıkların tahliye edilmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

22 Avukat

18 Ocak 2013'te sabaha karşı Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin "yasadışı DHKP/C Örgütü Soruşturması" kapsamında Çağdaş Hukukçular Derneği'nin avukatlarına yönelik düzenlediği operasyonun ardından tutuklu 5 avukatın tahliye talepleri 21 Mart 2014'te İstanbul 18. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından değerlendirildi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından dosyaya bakmakla görevlendirilen İstanbul 18. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, tutuklu sanıklar Selçuk Kozağaçlı, Taylan Tanay, Ebru Timtik, Barkın Timtik ve Günay Dağ'ın tahliye edilmesine, yargılamaya da 11-12 Kasım 2014'te devam edilmesine karar verdi.

Mahkeme heyeti, sanıklar Oya Aslan ve Özgür Yılmaz'ın haklarındaki yakalama kararlarının da kaldırılmasına karar verdi.

Tutuksuz 22 avukatın yargılanmasına özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasının ardından İstanbul 18. Ağır Ceza Mahkemesi'ne göndermişti.

Dosyanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesi talebini reddeden mahkeme heyeti, sanık avukatlarının savunmalarının hazır olmaması nedeniyle duruşmayı 13-14 Mayıs 2015'e erteledi.

Dava dosyası kapsamında Selçuk Kozağaçlı, Taylan Tanay, Barkın Timtik, Ebru Timtik, Günay Dağ, Oya Aslan, Özgür Yılmaz, Güray Dağ, Gülvin Aydın, Efkân Bolaç, Serhan Arıkanoglu, Zeki Rüzgâr, Mümin Özgür Gider, Metin Narin, Sevgi Sönmez, Alper Tunga Saral, Rahim Yılmaz, Selda Yılmaz adlı avukatlar tutuksuz yargılanıyor.

58 Kişi

İstanbul'da 2013 yılının Şubat ayında "DHKP-C Soruşturması" adı altında düzenlenen operasyonlar sonucu 8'i tutuklu 58 kişi hakkında açılan davanın dosyası özel yetkili mahkemelerin kaldırılması nedeniyle İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderildi.

Dosyayı 21 Nisan 2014'te inceleyen mahkeme heyeti Haziran ayında görülecek duruşma önce-

sinde KESK üyesi olan Ali Erdoğan, İbrahim Sönmez, Mehmet Sarı, Nazmiye Kaya, Naciye Yavuz, Nurcan Kısa, Özlem Kütük ve Selvi Polat adlı 8 tutuklunun tahliye edilmesine karar verdi.

Sarp Kuray

"16 Haziran Hareketi Örgütü'nün kurucusu ve yöneticisi olmak" suçlamasıyla hakkında verilen müebbet hapis cezası nedeniyle 5 Şubat 2009'da tutuklanarak Sincan (Ankara) F Tipi Cezaevi'ne gönderilen Sarp Kuray'ın "adil yargılanmadığı"na hükmeden AİHM Türkiye aleyhine tazminat cezası vermişti.

Bu kararın ardından Sarp Kuray'ın avukatları CMK'nin 311. Maddesinde yer alan "ceza hükmünün, insan haklarını ihlali suretiyle verildiğinin ve hükmün bu aykırılığa dayandığının, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kesinleşmiş kararıyla tespit edilmiş olması halinde yargılamanın yenilenmesi için yeniden başvurulabilir" hükmü gereğince Sarp Kuray'ın yeniden yargılanmasını talep etmişti. Talebin 2012 yılının Ekim ayında kabul edilmesi üzerine Sarp Kuray'ın yeniden yargılanmasına 5 Kasım 2013'te devam edilmişti.

İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada 16 Haziran Örgütü Davası'na ilişkin savcının esas hakkındaki mütalaasını sunmasının ardından sanık avukatlarını dinleyen mahkeme heyeti, Yargıtay'ın 4 kez bozduğu davada Sarp Kuray'a yeniden müebbet hapis cezası vermişti.

Kararı 2 Temmuz 2014'te değerlendiren Yargıtay 9. Ceza Dairesi, Sarp Kuray'a ikinci kez yargılandığı davada verilen müebbet hapis cezasını onandı.

9 Kişi

19 Şubat 2013'te Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polis ekiplerinin "yasadışı DHKP/C Örgütü Soruşturması" kapsamında düzenlediği operasyonun ardından Malatya'da haklarında dava açılan KESK üyesi 9 kişinin yargılanmasına devam edildiği 8 Temmuz 2014'te öğrenildi.

Malatya 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmada görüşünü açıklayan savcı, "zehirli meyve" olarak nitelediği delillerin yasadışı yollarla toplandığını ve yargılamanın önyargılarla sürmemesi için bu delillerin ayıklanması ve varsa yeni delillerin eklenmesini talep etti.

Mahkeme heyeti, savcının bu değerlendirmesini dikkate alarak “hukuka aykırı olduğu iddia edilen delillerin tespiti ve bunların kovuşturma aşamasında dosyadan ayıklanması hususunda beyanda bulunması için” dosyayı savcıya vererek duruşmayı 6 Kasım 2014’e erteledi.

17 Kişi

Hatay ve Mersin’de 19 Şubat 2013’te Terörle Mücadele Şubesi’ne bağlı polis ekiplerinin “yasadışı DHKP/C Örgütü Soruşturması” kapsamında düzenlediği operasyonun ardından tutuksuz 17 KESK üyesinin yargılandığı davanın sonuçlandığı 16 Temmuz 2014’te öğrenildi.

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılması dolayısıyla Mersin 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde devam eden davanın karar duruşmasında savcının delil sayılan yasal eylem ve etkinliklere katılmanın

anayasal bir hak olduğu ve bu etkinliklere katılmanın yasadışı sayılmayacağı görüşüne katılan mahkeme heyeti, sanıkların beraat ettiğini açıkladı.

19 Kişi

Malatya’da 6 Mayıs 2013’te İnönü Üniversitesi’nde düzenlenen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle arasında Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabiri Nuri Akman’ın da olduğu 19 öğrenci hakkında dava açıldığı 25 Eylül 2014’te öğrenildi.

“Yasadışı DHKP/C Örgütü üyesi olmak” ve “yasadışı örgüt propagandası yapmak”la suçlanan 18 öğrencinin iddianameyi kabul eden Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılanmasına 18 Aralık 2014’te başlandı.

5. KAPATMA DAVALARI

2014 yılında açılan veya devam eden kapatma veya yöneticilerini görevden alma davaları	6
Sonuçlanan	2 davanın reddi kararı çıktı

* Mezopotamya Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma, Dayanışma ve Kültür Derneği (MEYA-DER) Batman Şubesi ve Din Âlimleri Derneği (DA-DER) Batman Şubesi hakkında “yasadışı örgütlerle bağlantıları olduğu” gerekçesiyle kapatılmaları talebiyle açılan davaya 22 Ocak 2014’te başlandı.

Batman 1. Asliye Hukuk Mahkemesi’ndeki duruşmada dernek yöneticilerinin Kürtçe savunmalarını alan hâkim duruşmayı 30 Mayıs 2014’e erteledi. Kapatma davalarının akıbetine ilişkin bilgi edinilemedi.

* Sağlık Bakanlığı’nın Gezi Parkı eylemlerinde yaralananlar veya gaz bombalarından etkilenenler için kurduğu revirler ve sağladığı gönüllü sağlık hizmeti nedeniyle Ankara Tabip Odası yönetiminin görevden alınmasını talebiyle Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesi’nde dava açtığı 11 Şubat 2014’te öğrenildi.

Davaya 30 Eylül 2014’te başlandı. Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesi’ndeki davada Ankara Tabip Odası’nın gönderdiği yanıt dilekçesinin okunmasının ardından davaya 23 Aralık 2014’te devam edilmesine karar verildi. Davaya 2015 yılında devam edilmesine karar verildi.

* Sağlık Bakanlığı’nın Gezi Parkı eylemlerinde yaralananlar veya gaz bombalarından etkilenenler için kurduğu revirler ve sağladığı gönüllü sağlık hizmeti nedeniyle Hatay Tabip Odası yönetiminin görevden alınmasını talebiyle dava açtığı 13 Şubat 2014’te öğrenildi.

Davaya 24 Ekim 2014’te devam edildi. Hatay 3. Asliye Hukuk Mahkemesi’ndeki davada Hatay Tabip Odası’nın ve Türk Tabipleri Birliği’nin savunmalarını dinleyen hâkim, davanın reddine karar verdiğini açıkladı.

* Mardin Valiliği’nin, Türkiye’nin ilk Arap Derneği olan ve Midyat İlçesi’nde kurulan Anadolu Arap Birliği Hareketi Derneği hakkında adındaki

“Birlik” sözcüğü ile Araplar arasında “örgütlenme hissiyatı yarattığı” ve “dernek adlarında benzeri ifadeleri kullanmanın yasak olduğu” gerekçeleriyle kapatma davası açıldığı 27 Haziran 2014’te öğrenildi. Davanın akıbetine ilişkin bilgi edinilemedi.

* Van Valiliği’nin Gençlik ve Ekoloji Derneği’nin tüzüğüne itiraz ederek hakkında açtığı kapatma davasına 19 Kasım 2014’te devam edildi. Van 5. Asliye Hukuk Mahkemesi’nde görülen duruşma-

da hâkim, tüzükte “şekli sakatlık” olduğunu belirterek “yürütme kurulu” ifadesinin “yönetim kurulu” olarak değiştirilmesi için bir sonraki duruşmaya kadar süre tanıyarak duruşmayı 19 Aralık 2014’e erteledi.

Dava 19 Aralık 2014’te sonuçlandı. Van 5. Asliye Hukuk Mahkemesi’nde görülen duruşmada hâkim, derneğin son yapılan kongresinde dernek tüzüğünde yaptığı değişiklikleri gerekçe göstererek kapatma isteminin reddine karar verdi.

6. PARTİ/KURUM BİNALARINA SALDIRILAR

HDP/BDP/DBP	7
AKP	5
CHP	1
MHP	1
BBP	2
HÜDA-PAR	1
Ezilenlerin Sosyalist Partisi	
Belediye Hizmet Binası	1
Halkevleri	1

* Ankara’nın Keçiören İlçesi’nde 4 Ocak ve 11 Ocak 2014’te, kimliği belirsiz kişi ya da kişilerin, Büyük Birlik Partisi (BBP) seçim bürosuna silahlı saldırıda bulunması sonucu büroda maddi hasar meydana geldi.

* Ankara’nın Keçiören İlçesi’nde 11 Ocak 2014’te, Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Yakacak Mahallesi Temsilciliği’ne giren kimliği belirsiz kişi veya kişiler kapıya 4 adet kurşun bırakıp, parti bayraklarını kesilerek indirdi.

* İstanbul’un Kâğıthane İlçesi’ne bağlı Gültepe Mahallesi’nde bulunan Halkevleri’ne 5 Şubat 2014’te, kimliği belirsiz kişi ya da kişilerce düzenlenen saldırı sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

* Bitlis’in Norşen (Güroymak) İlçesi’nde 31 Mart 2014’te, Norşen Belediyesi Eğitime Destek Evi kimliği belirsiz kişiler tarafından ateşe verildi. Yangın nedeniyle kurumda maddi hasar meydana geldi.

* Diyarbakır’ın Bağlar İlçesi’nde 15 Nisan 2014’te, kimliği belirsiz kişilerin HÜDA-PAR’ın ilçe binasına molotofkokteyli atması sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

* Kars’ın Kağızman İlçesi’nde 15 Nisan 2014’te kimliği belirsiz kişilerin MHP’nin ilçe binasına saldırması sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

* Sakarya’da 9 Haziran 2014’te HDP’nin il binasına giren kimliği belirsiz kişilerin binada bulunan eşyalara zarar verdikten sonra Türk bayrağı astıkları öğrenildi.

* İzmir’in Çiğli İlçesi’nde 11 Haziran 2014’te BDP’nin ilçe binasına kimliği belirsiz kişi ya da kişilerin taşlı saldırıda bulunması sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

* İzmir’in Balçova İlçesi’nde 11 Haziran 2014’te BDP’nin ilçe binasına 4 kişinin taşlı saldırıda

bulunması sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

* Manisa'nın Akhisar İlçesi'nde 15 Haziran 2014'te AKP'nin ilçe binasına kimliği belirsiz kişilerce silahlı saldırı düzenlenmesi sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

* Diyarbakır'ın Dicle İlçesi'nde 31 Temmuz 2014'te AKP'nin ilçe örgütü binasına kimliği belirsiz kişilerce molotofkokteyli atılması sonucu yangın çıkan binada maddi hasar meydana geldi.

* İstanbul'un Sancaktepe İlçesi'nde 2 Ağustos 2014'te Demokratik Bölgeler Partisi'nin (DBP) ilçe binasına kimliği belirsiz kişilerce ateş açılması sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

* Diyarbakır'ın Dicle İlçesi'nde 1 Ağustos 2014'te DBP'nin ilçe binasına silahlı saldırı düzenlenmesi sonucu binada maddi hasar oluştuğu öğrenildi.

* Çanakkale'nin Gelibolu İlçesi'ne bağlı Evreşe Beldesi'nde 2 Ağustos 2014'te CHP'nin belde binasına kimliği belirsiz kişilerin kullandığı araçtan silahla ateş edilmesi sonucu maddi hasar oluştu.

* İzmir'de 21 Eylül 2014'te Demokratik Bölgeler Partisi'nin (DBP) il binasına kimliği belirsiz kişilerce saldırı düzenlenmesi sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

* Van'ın Özalp İlçesi'nde 25 Eylül 2014'te, Rojava'daki çatışmalarda yaşamını yitiren YPG

militanı Mahmut Zengin'in cenaze töreni esnasında kimliği belirsiz kişilerin AKP ilçe binasına molotofkokteyli atması sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

* Diyarbakır'ın Sur İlçesi'nde 29 Eylül 2014'te, Kaymakamlık binası ile AKP ilçe binasına kimliği belirsiz kişilerce molotofkokteyliyle düzenlenen saldırı sonucu binalarda maddi hasar meydana geldi.

* İstanbul'un Ümraniye İlçesi'nde 25 Ekim 2014'te, AKP'nin Cemil Meriç Mahalle Temsilciliği binasına kimliği belirsiz kişi ya da kişilerce silahla ateş açılması sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

* Sakarya'da 21 Aralık 2014'te kimliği belirsiz bir grup HDP'nin il binasını benzin dökerek kundaklama girişiminde bulundu. Binada partililerin olması dolayısıyla yangının çıkmadan önlendiği bildirildi.

* İstanbul'da 22 Aralık 2014'te Ezilenlerin Sosyalist Partisi'nin (ESP) Maltepe İlçe Örgütü binasına kimliği belirsiz kişilerce düzenlenen ses bombalı saldırı sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

* İstanbul'un Eyüp İlçesi'nde 8 Kasım 2014'te, HDP ilçe binasının tavanını delerek içeri giren kimliği belirsiz kişi ya da kişilerin birçok malzemeye zarar verdiği açıklandı.

7. DİĞER GELİŞMELER

* Rojava Bölgesi'ndeki artarak devam eden insan hakları ihlalleri iddialarını incelemek ve yetkililerle görüşmek amacıyla 11 Nisan 2014'te Suriye'ye geçmek isteyen İnsan Hakları Derneği yöneticilerinden oluşan heyet Şenyurt Sınır Kapısı'nda Mardin Valiliği tarafından engellendi.

İçişleri Bakanlığı'nın sözlü onayına rağmen Kızıltepe İlçesi'nde bulunan sınır kapısından geçişlerine izin verilmeyen heyet programlarını ileri bir tarihe erteleyerek 14 Nisan 2014'te sınırdan döndü.

* İzmir'in Karabağlar İlçesi'nde 12 Ağustos 2012'de bir polis aracı ile sivil aracın kaza yapmasının ardından çıkan kavgada polis aracında

bulunan polis memuru sivil araçta bulunanlara ateş açmış, yaralanan 4 kişiden Emrah Barlak (26) yaşamını yitirmişti.

Olayla ilgili polis memuru İmran Kâhya hakkında açılan dava 26 Eylül 2014'te görülecek olan karar duruşması öncesinde 50 kişilik polis ekibinin "uyuşturucu madde bulundurdıkları" iddiasıyla 24 Eylül 2014'te Barlak ailesinin evine baskın düzenlediği ortaya çıktı. Evde yapılan aramanın ardından yine aynı olayda İmran Kahya tarafından vurularak yaralanan Erhan Barlak ve diğer kardeşi gözaltına alındı.

* Ankara 6. Sulh Ceza Mahkemesi'nin, İl Emniyet Müdürlüğü'nün talebi doğrultusunda 12 Eylül-26

Eylül 2014 tarihleri arasında Çankaya, Altındağ, Keçiören, Mamak, Yenimahalle ve Pursaklar ilçelerinde polis 15 gün süreyle kişilerin üst, araç, eşya ve özel bilgilerinin aranmasına dair karar aldığı 25 Eylül 2014'te ortaya çıktı.

* Aynı kararın Ankara 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nce 19 Aralık-22 Aralık 2014 tarihlerini kapsayacak şekilde yeniden aldığı öğrenildi.

EK 1: ORTAK BASIN AÇIKLAMASI

Kolluğun İşkence Araçları Yasaklanmalıdır

11 Şubat 2014

Ülkemizde ateşli silah olarak da kullanılarak ve gaz etkisiyle insanlarımızın ölümüne ve yaşamsal yaralanmalarına yol açan ve maruz kalan herkes için uzun vadede ciddi sağlık riski taşıyan; biber gazı, diğer kimyasallar ve tüm zor kullanım araçları acilen yasaklanmalı, bir işkence yöntemi olarak kabul edilmelidir.

Bu kimyasal zehirlerin ve zor kullanım araçları kullanım meşruiyetini dünyadaki "güvenlikçi devlet" anlayışından almaktadır. İnsanı odağına almayan devlet algısı bu tür kimyasalların kullanımında kendini meşru görmektedir.

Çok iyi bilindiği gibi yasaklanmasını talep ettiğimiz bu araçların temelini defalarca kitlel katliamlara yol açan "kimyasal silahlar" oluşturmaktadır. 1930'lar ve 1990'larda ülkemizdeki kullanımının yanı sıra, başta 1988 Halepçe olmak üzere dünyanın birçok bölgesinde bu silahların yol açtığı toplu insan ölümleri bilinmektedir.

Kendini ifade edebilme, taleplerini iletme ve yaşamını belirleyen politikaları değiştirme hakkı, rejimlerin adları değişse de tarih boyunca alanlardaki eylemlerde yansımaları buldu. Ülkemizin sokaklara taşan güçlü muhalefet ve protesto geleneği, darbe, olağanüstü hal, büyük kitlel kıyımların etkisiyle kısa dönemler için zayıflasa da her zaman için demokratik bir gelenek olarak kendini yeniden var etmeyi bildi.

Ülkemiz yakın tarihinde "Gezi Direnişini" yaşadı. Milyonların haklı tepki ve talepleri sokağa taşıdı. Sokağın ve yurttaşların demokratik tepkilerinin algılanmadığı ve polis şiddeti ile bastırılmaya çalışıldığı bu durumda ölümler,

yaralanmalar ve toplumsal travma belleklere kazındı. Başta "biber gazı olarak bilinen" matoryaller olmak üzere polisin "zor kullanım araçlarının" öldürücü karakteri açık olarak ortaya çıktı. Ülke dumana boğuldu, sendikalar, dernekler, meslek odaları, işyerleri, evler, okullar hatta hastaneler de gaza maruz kaldı. Neredeyse gazı solumayan insan kalmadı. "Biber gazı" stokları tükendi, bu kimyasallar ülkemizin önemli ithalat kalemlerinden biri haline geldi. Tüm bunlar halkın kendi ifade etme çabasının engellenmesi için yapıldı.

Bilinmelidir ki, kendimizi ifade etmek için sokaklara çıkmamız en temel insan hakkıdır. Bu nedenle şiddete maruz kalınması burjuva hukuk düzenine dahi aykırıdır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11. maddesine göre "Herkes asayiş bozmayan toplantılar yapmak, dernek kurmak, ayrıca çıkarlarını korumak için başkalarıyla birlikte sendikalar kurmak ve sendikalara katılmak haklarına sahiptir." Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi birçok kararında yasaya aykırı olsa bile barışçıl nitelikteki gösterilere müdahale edilmesini bu maddenin ihlali olarak değerlendirmiştir. Somut olarak Taksim'in 1 Mayıs gösterilerine kapatılması AIHM'in 38676/08 no'lu DİSK/KESK - Türkiye kararıyla sözleşmeye aykırı bulunmuştur. BM Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin 21. maddesine göre "Barışçıl bir biçimde toplanma hakkı hukuk tarafından tanınır.". BM Evrensel İnsan Hakları Beyannamesi'nin 20. maddesinde "Herkesin silahsız ve saldırısız toplanma, dernek kurma ve derneğe katılma özgürlüğü" tanınmıştır. Anayasanın 34. maddesinde "Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırı-

sız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir." hükmü yer almaktadır.

Dünyada ve ülkemizde yapılan tüm araştırmalar göz yaşartıcı gazların doğrudan kendilerinin ya da içeriklerinde bulunan çözücülerin potansiyel toksik etkileri olduğunu göstermektedir. Bu maddelerin kullanım amaçlarının da temelini oluşturan ani ve aşırı iritan etkileri, sağlık üzerinde uzun vadede olumsuz etkileri olabileceği konusunda endişelere yol açmaktadır. Bu endişeler, kanser olasılığını da içermektedir. Bu durum göstericilerin yanı sıra başta gazeteciler olmak üzere mesleki olarak sürekli ve yoğun olarak temas edenler için de geçerlidir.

Zor kullanım araçlarının sebep olduğu ölüm ve yaralanmalar, fiziksel bütünlüğe verdiği zararın yanı sıra mağdurların, yakınlarının ve tanıklarının ruhsal bütünlüğüne ve toplumsal bütünlüğe de saldırı niteliği taşıyan travmalardır. İnsan eliyle, kasıtlı ve sistematik bir şekilde uygulanan şiddetin yarattığı psikolojik zarar, kazalar, doğal afet gibi travmatik olayların yol açtığı psikolojik zararlardan çok daha büyüktür.

Toplumsal yaşama, birey olarak insana, maruz bıraktığı hayvan ve bitkilere ölümcül zararları olan bu maddelerin kullanımı tüm yasa ve anayasalardan üstün olan "yaşamı tüm bileşenleri ile koruma" ilkesine aykırıdır. Bunun yanı sıra Anayasa'nın 56. maddesi uyarınca; Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamakla yükümlüdür. Maddesi ve yine 20312 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile kabul edilen Avrupa Sosyal Şartının II. Bölümünün 11. maddesine göre de taraf devletler; "sağlığın korunması hakkının etkin biçimde kullanılmasını sağlamak üzere gerekli önlemleri almayı ve sağlığın bozulmasına yol açan nedenleri olabildiğince ortadan kaldırmayı" taahhüt etmiş bulunmaktadır. 1966 yılında 90 ülke biber gazının yasaklanması için Birleşmiş Milletler'de imza vermiştir. 1997'de Türkiye'nin imza koyduğu 'Kimyasal Silahlar Konvansiyonu'na göre; Bu tür ajanların, kapalı yerlerde kullanılması halinde veya yakın mesafeden

kullanılması halinde veya bir topluluğa çok yoğun olarak kullanılması halinde bu ajanların kimyasal silah olacağı söylenmektedir. Tüm bu gerçekliklere rağmen çok yakın tarih itibarıyla Biber gazının doğrudan ya da dolaylı olarak ölümlerine yol açtığı onlarca insanımız bulunuyor.*

İsimlerini andığımız, "kimyasalları da içeren zor kullanım araçlarının kullanımı sonucunda" yitirdiğimiz ve çok daha fazla olduğu konusunda ciddi kaygılar taşıdığımız insanlarımızın anısı ve bu isimlere yenlerinin eklenmemesi umudu, bu konuda kapsamlı ve sonuç alıcı bir kampanyanın yapılmasında en önemli motivasyonumuzu oluşturmaktadır.

Bu ölümcül silahların içerikleri, ayrılan devlet bütçesi ve tüketim miktarı halka açıklanmalıdır. Etkilerinin kamuoyunca tam olarak bilinmesi, bu konuda akademide, tıp, hukuk ve medya alanı başta olmak üzere önemli çalışmalara katkı konabilmesi, toplumsal duyarlılık yaratılması, iktidarın kullandığı şiddet içeren, ayrımcı, ötekileştirici, ırkçı, patriarkal dile karşı yeni bir dil oluşturulması ve bu "zor kullanım araçlarının" kullanımının yasaklanması için, etkin ve sürekli bir kampanyaya ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz.

Mağdurların, akademisyenlerin, bilim insanlarının, emek ve meslek örgütlerinin, insan hakları kurumlarının, sokakta muhalefet örgütleyen demokrasi güçlerinin bu çalışmada yer alması, birleşik bir mücadele olarak, uluslararası boyutunu da içerecek şekilde sonuç alıcı bir hat izlenmesi çok değerlidir. Bu çalışma tüm kurum ve kişilerin katkısına açıktır. Ulusal ve uluslararası imza, dava, miting, konferans vb. eylem ve etkinliklerle sonuç alıcı bir güce dönüşmesi amaçlanmaktadır

Ülkemizde de insan ve çevre sağlığına açıkça zararlı olan kimyasallar, gaz bombaları, kimyasallı sular, elektro şok aletleri, plastik mermiler gibi araçların kullanılmamasını ve yasaklanmasını; toplumsal olaylarda görevli kolluk gücüne gerçek mermi taşıyan silahlar verilmemesini ve bugüne değin işlenen suçların failleri ve azmettiricilerinin yargılanmasını sağlamak üzere ülkemizdeki tüm demokratik

kurum ve kişileri kapsamlı bir kampanyaya katkı vermeye davet ediyoruz.

* İbrahim Sevindik 2007-İstanbul, Mehmet Uytun- 2009-Cizre, Mustafa Dağ- 2009-Amara/Urfa, Metin Lokumcu 2011-Hopa, Hatice İdin -2009-Şırnak, Kazım Şeker, Çayan

Birben 2011-Yalova, Hacı Zengin 2012-İstanbul, İrfan Tuna 2013-Ankara, Selim Önder -2013İstanbul, Zeynep Eryaşar -2013-İstanbul, Serdar Kadakal -2013-İstanbul, Abdullah Cömert ve Ahmet Atakan-2013 Antakya...

BİBER GAZI YASAKLANSIN İNSİYATİFİ

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi | İstanbul Tabip Odası
İstanbul Eczacı Odası | İnsan Hakları Derneği | Türkiye İnsan Hakları Vakfı
Toplumsal Dayanışma için Psikologlar Derneği | Çağdaş Hukukçular Derneği

EK 2: AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ'NİN TÜRKİYE ALEYHİNE 2. ve 3. MADDE İHLALİ KARARLARI (2014)

1- Kaçak ve Ebinç v. Türkiye- 07 Ocak 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-139898>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için:
<http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/kacakveebinc.pdf>)

Van'da 1 Şubat 2006'da gerçekleşen gösteriye polis tarafından zor kullanılarak müdahale edilmiş ve başvuruçular gözaltına alınmıştır. 02 Şubat 2006 tarihinde Van Devlet Hastanesi tarafından muayene edilmişlerdir. Başvuruçuların polisler hakkında işkenceden, hekimler hakkında işkenceyi gizledikleri iddialarıyla yaptıkları suç duyurusu takipsizlikle sonuçlanmıştır. AİHM, yerde hareketsiz dururken polisler tarafından darp edilip tekmelendiğine dair video kaydı gereği başvuruçulara güç uygulanmasına ilişkin herhangi bir açıklayıcı neden bulunmadığına hükmetmiştir. 3. maddenin esastan ihlal edildiğine karar veren Mahkeme, başvuruçuların talepleri ile sunduğu değerlendirmelerin soruşturulmamasını da 3. maddenin etkin soruşturma yürütülmemesi nedeniyle ihlal edildiği sonucuna varmıştır.

2- Kasap ve diğerleri v. Türkiye- 14 Ocak 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-139996>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için:
<http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/kasapvd.pdf>)

2006 yılında Adana'da motosikletiyle seyir halinde olan başvuruçunun polis tarafından durdurulmak istenmesi ve sürücü belgesinin olmaması nedeniyle paniğe kapılması sonucu kaçması sırasında polis tarafından (ayağının

kayması suretiyle seken kurşun iddiası gereği) öldürülmesi eylemine ilişkin yapılan yargılamada hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş olmasının, yargıçların caydırıcı ceza vermek konusunda takdir hakkını müsamaha göstermek şeklinde kullanması nedeniyle 2. madde gereği hem esastan hem de usulden yaşam hakkını ihlal ettiği sonucuna varılmıştır.

3- Camekan v. Türkiye- 28 Ocak 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-140778>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için:
<http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/camekan.pdf>)

Yazılama yapan başvuruçuya karşı polisin yakalama esnasında ateşli silah kullanımı, silahlı çatışma olması ve yerel mahkeme önünde aksi yönde yeteri kadar belge ve itiraz sunulmaması nedeniyle "herhangi bir kişiyi şiddete karşı korumak" ve özellikle "yakalama işlemini yasa-ya uygun şekilde gerçekleştirmek" amacıyla "mutlaka gerekli" olduğu ve sınırın aşılmadığı kanısında olması nedeniyle esastan yaşama hakkı ihlali olmadığı ancak yargılamanın uzunluğu, makul özenin gösterilmemesi nedeniyle etkin soruşturma yürütülmemesi nedeniyle 2. maddenin usulden ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

4- Oruk v. Türkiye- 04 Şubat 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-140944>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için:
<http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/oruk.pdf>)

1993'te Maraş'ın Pazarcık ilçesindeki Bölükçam atış alanında havan topunun patlaması sonucu yaşamını kaybeden 6 çocuktan biri adına yapılan başvuruda bir tatbikat alanının yakınında ikamet eden kişilerin yaşamını korumak için, o kişilerden bağımsız olarak Devletin uygun tedbir alma yükümlülüğü olduğu ve buna aykırı olarak ulusal makamların bu konuda açıklama dahi yapmamış olması karşısında 2. maddenin esastan ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

5- Gülizar Tuncer v. Türkiye- 11 Şubat 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-141002>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/gulizar_tuncergunes.pdf)

2000 yılında gerçekleşen F Tipi Protestoları esnasında başvuran gözaltına alınırken darp edilmiştir. ATK ve TİHV İstanbul Tedavi Merkezi tarafından yaralanmaları raporlandırılmıştır. Polisin kalabalığın dağıtımını esnasındaki güç kullanımının aşırı olduğu ve raporlarla da tespit edildiği üzere 3. maddenin esastan ihlal edildiği sonucuna varılmıştır. Polisler hakkında açılan davanın zamanaşımı nedeniyle düşmesine ilişkin ise polisler bağımsızlık sağlanması ve etkili, süratli bir yargılama yapılmaması nedeniyle 3. maddenin usulen de ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

6- Makbule Kaymaz ve diğerleri v. Türkiye- 25 Şubat 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-141616>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/makbulekaymaz.pdf>)

Uğur ve Ahmet Kaymaz'ın hayatını kaybettiği operasyonun risklerinin minimuma indirecek biçimde planlanmadığına ve öldürücü güç kullanımının gerekli olmadığına, dolayısıyla yaşam hakkını düzenleyen 2. maddenin esastan ve soruşturmanın etkili, tarafsız nitelikte yürütülmemiş olması nedeniyle usulden ihlal edildiği sonucuna varılmıştır. Başvuranın, yaşam hakkı ihlali nedeniyle uğradığı manevi zarar yeterince delillendirilmediğinden 3. maddenin ihlal edil-

mediği ve ayrımcılık yasağını düzenleyen 14. maddenin ihlali iddiasının yeterince desteklenmediğinden bahisle ihlal olmadığı kanaatine varılmıştır.

7- Öcalan v. Türkiye- 18 Mart 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-142087>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/ocalan.pdf>)

Başvurucunun mahkumiyetinin infazına ilişkin koşullara yönelik değerlendirmede bulunan AIHM, sosyal tecridinin önlenmesini sağlayacak iletişim imkânlarının yokluğu, uzun süre televizyon olmaması ve telefon etme hakkının olmaması, bilgiye erişim bakımından getirilen aşırı kısıtlamaları, ziyaretçiler (aile bireyleri ve avukatlar) bakımından ceza infaz kurumuna ulaşımın önündeki engellerin süregelen varlığı ve hava şartlarının olumsuzluğu karşısında deniz ulaşım imkânlarının yetersizliği, cezaevi personelinin başvuran ile iletişiminin sadece görevlerinin gerektirdiği ölçü ile sınırlı tutulması, başvuran (hasta) ile hekim arasında yapıcı ilişkilerin yokluğu, 2007 yılında terk edilmişlik ve hayal kırıklığı duygusunun da eşlik ettiği kronik stresten, sosyal ve duyuşsal tecritten kaynaklanan başvuranın psikolojik durumunun kötüleşmiş olması ve İşkence Önleme Komitesi ziyareti ardından başvuranın tecrit edilmesinden başka bir çözüm yolu aranmaması 3. maddenin esastan ihlali sonucunu doğurduğu kanaatine varılmıştır. Ayrıca başvurucunun şartlı tahliye imkânı olmaksızın ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkum edilmiş olmasının da 3. maddenin ihlali anlamına geldiğine karar verilmiştir.

8- Karahan v. Türkiye- 25 Mart 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-141923>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/fuatkarahan.pdf>)

Başvurucunun 2006 yılında Nusaybin'de gösteriler sırasında evde olduğu halde, eve giren polislerin kötü muamelesine maruz kalmasına

ilişkin soruşturmaya dair izin sistemine başvurulmasının 3. maddenin usul yönünden ihlal anlamına geldiği sonucuna varılmıştır.

9- Mehmet Köse v. Türkiye- 01 Nisan 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-142072>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/kose.pdf>)

Zorunlu askerlik hizmeti sırasında ağır yaralı halde bulunan başvurunun oğlu kaldırdığı hastanede yaşamını yitirmiştir. Askeri Savcılık başvurunun oğlunun kendi tüfeğiyle intihar ettiği kanaatiyle takipsizlik kararı vermiştir. İtiraz reddedilmiştir. Üstlerin soruşturma işlemlerinde hazır olmaları, olay yerine müdahale edilmiş olması, kovanların araştırılmaması, giysilerin emanete alınmaması ve ATK'nın otopsi işlemlerinin uygunsuz olması nedenleriyle 2. maddenin etkin soruşturma yürütülmemesi yönünden ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

10- Cülaz ve diğerleri v. Türkiye- 15 Nisan 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-142396>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/c%C3%BCClazvd.pdf>)

Silopi'nin Görümlü beldesinde 14 Haziran 1993'te gözaltına alınan ve kendilerinden bir daha haber alınamayan altı kişinin kaybedilmesine ilişkin davada şüpheli ifadelerine başvurulmaması, olayla ilgili kamuoyuna yansıyan bilgilere özen gösterilmemesi, aynı olaylar nedeniyle farklı yerel adli makamlara başvurulmasının ve soruşturma dosyasının bu farklı makamlar arasında geri gönderilmesinin, soruşturma yürütmek için gerekli özene ve ölümlerin hangi koşullarda meydana geldiğinin tespit edilmesine zarar verdiği, 20 yıl sonra dava açılmış olsa da geçen zamanın mevcut delillerin niteliği ve niceliğine şüphesiz zarar verdiğini ve özensiz tutumların yürütülen soruşturmanın iyi niyetine şüphe düşürdüğünü ve bu durumun, yakınların çektiği sıkıntıyı sonsuza dek sürdüreceğini tespitle 2. maddenin etkin soruşturma yürütülmemesi nedeniyle ihlaline karar

verilmiştir. Yanı sıra gözaltı kaydı tutulmadığı ve başvuranların yakınlarının hayatlarını tehlikeye atan koşullarda kayboldukları ve bu nedenle hayatlarını kayb ettikleri yönündeki varsayımı kabul ederek esas yönünden de 2. maddenin ihlaline karar verilmiştir.

11- Asalya v. Türkiye- 15 Nisan 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-142399>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/asalya.pdf>)

Başvuran, engelli ve Filistin uyruklu olup vatansız olarak kabul edilmektedir. Kumkapı Geri Gönderme Merkezi, tekerlekli sandalye kullananların ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak, asansör veya uygun tuvalet gibi düzenlemelerin mevcut olmaması, ortamın aşırı kalabalık olması ve asansör imkânının bulunmaması nedeniyle, zemin katta bir ofiste masa üstünde uyumak zorunda bırakılması nedeniyle 3. maddede kapsamında esastan aşağılayıcı muamele yasağının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

12- Yiğitdoğan v. Türkiye- 03 Haziran 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-144354>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/yigitdogan.pdf>)

Başvurucu İzmir ve İstanbul Emniyetlerinde darp edildiğini, elektrik şokuna maruz kaldığını, kollarından asıldığını ve cinsel olarak saldırıya uğradığını ancak ayrıntılı bir tıbbi muayene neden geçirilmediğini ileri sürmüş Hastane raporlarını ibraz etmiştir. AİHM, raporlarda yer alan yüzeysel yaralanmaların gözaltında tutulduğu esnada kötü muameleyle maruz kalması sonucu meydana gelip gelmediğinin makul şüphenin ötesinde kanıtlanmadığından bahisle esas yönünden 3. maddenin ihlal edilmediği ancak her aşamada kötü muamele iddiasını öne sürmüş olmasına ve tıbbi raporların varlığına rağmen soruşturma açılmamış olmasının 3. maddesi etkin soruşturma yönünden ihlal ettiği sonucuna varmıştır.

13- Aktepe ve Kahraman v. Türkiye- 03 Haziran 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-144349>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/aktep_e.pdf)

Başvurucunun oğlu zorunlu askerlik hizmeti sırasında arkadaşının tüfeğiyle ağır yaralı bulunması üzerine Hastanede yaşamını yitirmesi ile ilgili olarak Askeri Savcılık intihar ettiği kanaatiyle takipsizlik kararı vermiş ve takipsizliğe itiraz reddedilmiştir. Mahkeme, askeri yetkililerin, kişinin askere yazılması ve askere alınması, onun ve/veya bir başkasının fiziksel ve ruhsal bütünlüğü için gerçek bir tehlike arz ettiğini bildiklerine ve uygun tedbirleri alınmadığına, sağlık ve askeri yetkililerinin her birinin sorumluluğunu gerçekten tespit etmeye çalışılmadığına karar vermiş ve 2. maddenin ihlal edildiği sonucuna varmıştır.

14- Buldu ve diğerleri v. Türkiye- 03 Haziran 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-144814>

Vicdani retçi Yehova şahidi olan başvuruçuların askeri hizmette bulunmayı reddetmelerine rağmen yargılanmalarının ve bu sürecin kendisinin 3. madde kapsamında aşağılayıcı ve insanlık dışı muamele niteliğinde olduğuna karar verilmiştir.

15- Yarashonen v. Türkiye- 24 Haziran 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-145011>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/yarashonen.pdf>)

Başvurucu Atatürk Havalimanında pasaportu olmadığı gerekçesiyle yakalanmış ve 5 gün sonra Kumkapı Geri Gönderme Merkezine gönderilmiştir. Kumkapı Geri Gönderme Merkezinin toplam kapasitesi, tutulan erkeklere ayrılan yatakhaneler, söz konusu odaların büyüklüğü, açık hava egzersizi, boş zaman değerlendirme faaliyetleri imkânları, verilen yemeğin kalitesi

ve yerleşkenin hijyeni dahil olmak üzere merkezde tutulma koşullarının ve tutulma süresinin belirsizliğinin tutulmanın kendisinin yaratacağı ıstırap seviyesinin üstünde olduğundan bahisle 3. maddenin ihlal edildiğine karar vermiştir. Aynı zamanda tutulmanın maddi koşullarına ilişkin CPT Ziyaret Sonuçları, BM Özel Raportör Ziyaret Raporu, Türkiye İlerleme Raporu, Af Örgütü raporu bilgilerine yer vermiştir. Başvurucunun yeterli sağlık hizmeti almadığı doğrultusundaki talebi ise tutulduğu süre boyunca sağlık sorunları hakkında yetkili makamları harekete geçirmeye yönelik gerekli adımları atmadığı sonucuna varılarak, iç hukuk yolları tüketilmediğinden bu yönden reddine karar verilmiştir.

16- Yerli v. Türkiye- 08 Temmuz 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-145342>

2001 yılında Adana'da CD satarken gözaltına alınan başvuruçunun gözaltında aldığı darbe nedeniyle kulak zarının delindiğine ilişkin şikâyeti Adana Adli Tıp Şube Müdürlüğü ve TİHV Adana Merkezi tarafından tıbben raporlanmış ancak soruşturma izni verilmemesine dayanarak Savcılık takipsizlik kararı vermiştir. Takipsizlik kararına itirazın kabulü üzerine Asliye Ceza Mahkemesinde dava açılmış 2007 yılında yeterli delil olmadığından bahisle beraat kararı verilmiş ve 2010 yılında Yargıtay davayı zamanaşımından düşürmüştür. Başvurucunun tıbben belgeleme ve şikâyet işlemlerine geç başlaması nedeniyle 3. maddenin esas yönünden ihlal edilmediğine ancak soruşturmanın ilk aşamasında idari yönden soruşturmanın taraf-sız ve bağımsız yürütülmemesi, soruşturma aşamasında TİHV Adana Merkezinin raporunda başvuruçunun polis tarafından doktora götürüldüğü beyanına rağmen o doktorun dinlenmediği, işkence soruşturmaları bahis konusu olduğunda zamanaşımı, af ya da bağışık tutacak herhangi bir uygulamanın olmaması gerekliliğine rağmen Yargıtayın uzun süre dosyayı değerlenmediğine hükmederek usul yönünden 3. maddenin ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

17- Yurtsever ve diğerleri- Türkiye- 08 Temmuz 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-145650>

1993 yılında gözaltına alınan Metin Yurtsever, gözaltındayken kaldırıldığı hastanede yaşamını kaybetmiştir. Mahkeme, ATK raporunda belgelendiği üzere gözaltında darp edilmesine bağlı olarak yaşamını yitirdiği ve yargılanan polislerin beraat ettiği gerekçelerine dayanarak hem esas hem de usul yönünden 2. maddenin ihlal edildiğine karar vermiştir.

18- Çoraman v. Türkiye- 15 Temmuz 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-145762>

2007 yılında polis takibine takılan başvuru- nun aracına polis tarafından açılan ateş sonucu gözaltına alınmış ve gözaltında kötü muameleyle maruz kalmıştır. Manavgat Devlet Hastanesi raporuna dayalı olarak şikayetçi olan başvuru ile ilgili polisler hakkında soruşturma izni verilmediğinden takipsizlik kararı verilmiştir. AİHM raporlandırmanın ortaya koyduğu üzere 3. maddenin esas yönünden; izin sistemi olduğundan etkin soruşturma yürütüldüğünden bahisle usul yönünden 3. maddenin ihlal edildiği sonucuna varmıştır.

19- A. D ve diğerleri v. Türkiye- 22 Temmuz 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-145708>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/advd.pdf>)

Çin vatandaşı olan Uygur kökenli başvurucular ulusal yetkili makamlar nezdinde ısrarla, Çin’de etnik Uygur topluluğunun mensupları olarak kültürel ve dini kimliklerini koruma çabalarından ötürü, Çinli yetkililer tarafından terörist olarak nitelendirilmeleri nedeniyle, anavatanlarına dönmeleri halinde kötü muamele ve hatta ölüm tehlikesiyle karşı karşıya kalacaklarını iddia etmiş olmalarına rağmen sığınma taleplerinin reddi, nereye sınır dışı edileceklerine dair hiçbir bildirimde bulunulmaması gerekçeleriyle 2. ve 3. maddeler kapsamındaki şikâyetleri hakkında, başvuru- culara 13. madde anlamında

etkili bir hukuk yolunun sağlanmadığı sonucuna varıldığından ihlal kararı verilmiştir.

20- Tüfekçi v. Türkiye- 22 Temmuz 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-145707>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/tufekci.pdf>)

2008 yılında Sıhhiye’de yapılan eylemlerde yaralanan başvuru- cu Ankara Devlet Hastanesinden aldığı rapor gereği şikayetçi olmuş ancak Savcılık soruşturma izni verilmemesi nedeniyle takipsizlik kararı vermiştir. Mahkeme, başvuru- cunun şikâyetinin açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle 3. maddenin esas yönünden ihlal edilmediğine ancak izin sisteminin varlığı nedeniyle etkin soruşturma yürütülmediğinden usul yönünden 3. maddenin ihlal edildiğine karar vermiştir.

21- Ataykaya v. Türkiye- 22 Temmuz 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-145973>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/ataykaya.pdf>)

29 Mart 2006 tarihli Newroz gösterilerinde Diyarbakır’da iş çıkışı gösterilere katılmayan ancak kullanılan çok sayıdaki gaz fişeginden birinin isabet etmesi üzerine yaşamı yitiren başvuru- cunun oğlu hakkında Diyarbakır Devlet Hastanesi tarafından tanzim edilen otopsi raporunda “yakın mesafeden ateşli silah yaralanmasına (gaz fişegi) bağlı beyin harabiyeti olarak tespit edilmiştir. Savcılık tarafından daimi arama kararı verilmiştir. Mahkeme, kişinin ölümünü çevreleyen koşulları açıklığa kavuşturabilecek ulusal düzeyde herhangi ciddi bir soruşturmanın yürütülmediği ve ölümcül güç kullanımına başvurmak, kesinlikle gerekli ve orantılı bir müdahale olduğu yeterince ikna edici bir şekilde kanıtlamadığından, ayrıca operasyonun hazırlığı ve denetimi açısından da güvenlik güçlerinin, yaşam tehdidi teşkil eden bütün tehlikeleri en aza indirdiğinden emin olmak için gereken dikkati gösterdiklerini düşündürecek herhangi bir unsur bulunmadığından 2.

maddenin esas ve usul yönünden ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

22- Atıman v. Türkiye- 23 Eylül 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-146408>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/atiman.pdf>)

Yakıt kaçakçılığı şüphesiyle başvuruçunun seyahat ettiği aracı durdurmak için jandarma erleri tarafından havaya ve sonra araca doğru ateş açılmış ve başvuruçu yaralanmıştır. AİHM, güç kullanımına ilişkin yasal çerçevenin temelinde kusurlu olduğu ve başvuruçunun yaralandığı koşulların 2. madde gereklerine aykırı olduğundan bahisle 2. maddenin esastan ihlal edildiği sonucuna varmıştır. Bunun gibi Mahkeme, jandarmanın soruşturmadaki aktif rolü, savcının birçok soruşturma işleminde hazır bulunmaması ve takipsizlik kararı vermesinin de 2. maddeyi usul yönünden ihlal ettiği sonucuna varmıştır.

23- Peyam v. Türkiye- 14 Ekim 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-147395>

Başvuruçu 2010 yılında İstanbul'da emniyette gözaltı esnasında kötü muameleye maruz kalmış ve ilk raporu herhangi bir iz bulunmadığını belirtmesine rağmen, olaydan 10 saat sonra Adli Tıp Kurumunda adli patalog tarafından tanzim edilen raporda hiperemi ve ekimoz tespit edilmiş ve kişinin öyküsü ile uyumlu olduğu bildirilmiştir. Başvuruçunun şikayeti hakkında takipsizlik kararı verilmiştir. Yaralanmaları açıklanamadığı için 3. maddenin esas yönünden, video kayıtlarını talep etmeyen ve raporu dikkate almayan bir soruşturma yürütüldüğünden 3. maddenin usul yönünden ihlaline karar verilmiştir.

24- Musaev v. Türkiye- 21 Ekim 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-147655>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/musaev.pdf>)

Başvuruçunun tutulduğu Kumkapı Geri Gönderme Merkezi'ndeki koşullarının kendisini, tutulma işleminin esasında mevcut olan ıstırap seviyesini aşan ve Sözleşme'nin 3. maddesinde yasaklanan aşağılayıcı muamele seviyesine ulaşan derecede bir sıkıntıya maruz bıraktığı sonucuna varmasına yol açmış olduğundan 3. maddenin ihlali sonucuna varılmıştır.

25- Aliev v. Türkiye- 21 Ekim 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-147656>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/aliev.pdf>)

Sınır dışı işlemleri devam eden başvuruçunun dokuz gün boyunca Fatih Polis Merkezinin bodrumunda tutulması, uyku olanakları, ısıtma sisteminin bulunmaması, doğal ışık ve açık hava egzersizine erişim ve yemeklerin yetersizliği dikkate alınarak 3. maddenin; bu tutulmaya ilişkin hiçbir etkin hukuk yolu olmaması nedeniyle 13. maddenin ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

26- Temizalp v. Türkiye- 21 Ekim 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-147282>

1997'de gözaltında maruz kaldığı işkence ile ilgili Haseki Hastanesi'nin ve Adli Tıp Kurumunun tespitleri üzerine dava açılmış ve polisler cezalandırılmıştır. Yargıtay aşamasında dava zamanaşımına uğrayarak düşmüştür. Mahkeme, hem maruz kaldığı işkence açısından 3. maddenin esas yönünden ihlaline hem de işkence suçları açısından zamanaşımı, af, erteleme gibi bağışıklıkların söz konusu olmayacağına dayanarak usul yönünden de 3. maddenin ihlaline karar vermiştir.

27- T. ve A. v. Türkiye- 21 Ekim 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-147271>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/t_a.pdf)

İstanbul Atatürk Havalimanında tutulan başvuruçuların tutulduğu yerin aşırı kalabalık, uyu-

maya elverişli yer olmaması, tutulmanın ne kadar süreğinin belirsizliği karşısında 3. maddenin ihlal edildiğine; bu tutulmaya karşı etkin başvuru yolu olmaması nedeniyle 13. maddenin ihlal edildiğine karar karar verilmiştir.

28- İbrahim Demirtaş v. Türkiye- 28 Ekim 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-147795>

Bir muhtar olan başvurunun maruz kaldığı sivil kişilerin yaralama eylemi sonucu failer hakkında açılan davada, failer cezalandırılmış ancak Yargıtay tarafından zamanaşımı nedeniyle dava düşürülmüştür. Etkin, hızlı bir yargılama gerçekleştirilmemesi nedeniyle 3. maddenin usul yönünden ihlaline karar verilmiştir.

29- Cüneyt Polat v. Türkiye- 13 Kasım 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-147872>

2005 yılında İstanbul'da eylem sırasında copla dövülerek gözaltına alınan başvurunun yaralanmaları hem gözaltı giriş raporunda hem de daha sonra ATK tarafından raporlandırılmıştır. Savcılık polisler hakkında takipsizlik kararı vermiş ve itiraz reddedilmiştir. Yaralanmaların açıklanamaması, gösterinin güç kullanılarak dağıtılmasını gerektirecek koşullar hakkında ikna edici açıklama olmaması ve başvurunun yüzü ile kafasına yönelik aldığı darbeleri gösterinin dağıtılması ile tek başına açıklanacak olmaması nedenleriyle 3. maddenin esastan; polislere kötü muameleye yönelik soruların sorulmaması, tanıkların dinlenilmemesi, zor sınırın aşılmış aşılmadığının denetlenmemesi nedenleriyle yürütülen soruşturmanın etkin olmadığından bahisle 3. maddenin usulden ihlal edildiğine karar verilmiştir.

30- Durmaz v. Türkiye- 13 Kasım 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-148201>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/durmaz2.pdf>)

İzmir'de 2005 yılında başvurunun kızı, kocası tarafından Hastaneye aşırı dozda ilaç içtiği iddiasıyla kaldırılmış ancak yaşamını yitirmiştir.

Başvurucunun kızının kocası o gün kadına şiddet uyguladığını, bunun üzerine intihar ettiğine yönelik ifade vermiştir. Başvurucu kızın uzun süredir kocası tarafından şiddete maruz kaldığını Savcılık huzurunda beyan etmiştir. ATK'nın 2006 tarihli raporunda "akciğerlerinde ileri derecede ödem olduğu ve vücudunda uyuşturucu veya başka bir yabancı maddeye rastlanmadığı" belirtilmiştir. Ölüm sebebinin, akciğerlerde saptanan "akut alveoler şişme ve intra-alveoler kanama" olduğu bildirilmiştir. Savcılık başvurunun kızının intihar ettiği kanaatine vararak takipsizlik kararı vermiş, başvurunun itirazı reddedilmiştir. AİHM, Cumhuriyet Savcısı ve soruşturmada görevli polis memurlarının, başvuranın kızının ölüm sebebine ilişkin araştırmalar sırasında önyargılı davrandıklarını, kocanın ifadesini dahi almadıklarını, hastanede olay yeri inceleme işlemi yapılmasını, ATK raporlarındaki aksine tespiti rağmen Savcılığın peşin hükümlü davranmasını ve yürütülen soruşturmada söz konusu olan eksikliklerin, Türkiye'de aile içi şiddete ilişkin diğer soruşturmalardaki eksikliklerle aynı nitelikte olmasını göz önünde bulundurarak 2. maddenin usul yönünden ihlal edildiği sonucuna varmıştır.

31- Aktürk v. Türkiye- 13 Kasım 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-148249>

(Adalet Bakanlığı çevirisi için: <http://www.inhak.adalet.gov.tr/ara/karar/akturk.pdf>)

Başvurucu 18 Mart 2009'da kimlik kontrolü için durdurulduğu sırada bir polisin öldüğü çatışma sonucu gözaltına alınmış ve aynı gün Devlet Hastanesinden alınan sağlık raporunda bir aletin yol açtığı yüzeysel sıyrıklar tespit edilmiştir. Kestel İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen başvuru orada dövülmüş, daha sonra Bursa Terörle Mücadele'ye sevk edilmiş ve orada da testisleri sıkılmış, kollarından asılarak hortumla soğuk suyla ıslatılmış, soğuk havaya maruz bırakılmış, buzla kaplı bir battaniyenin üzerine yatmaya zorlanmış ve dövülmüştür. 20 Mart 2009'da Bursa ATK'ya götürülen başvuru hakkında düzenlenen raporda başvurunun şikayetleri ile uyumlu tıbbi değerlendirmeler yer

almıştır. Başvurucu tutuklanmış ve 21 Mart 2009 tarihinde Bursa Uludağ Üniversitesi Hastanesi'nin acil servisine götürülmüştür. Beyin cerrahi, genel cerrahi ve göğüs cerrahisi ve radyolojiden alınan raporlarda morluklar tespit edilmiştir. Aynı gün Bursa Devlet Hastanesi Acil Servisine kaldırılan başvurucuda kaburga kemiği kırığı tespit edilmiştir. Başvurucu polisler hakkında şikayetçi olmuştur. Savcılık Nisan 2009'da başvurucuyu Bursa Uludağ Üniversitesi Hastanesine sevk etmiştir. Hastanede, Jandarma muayene odasını terk etmeyi reddetmiş ve doktor hakkında Üçlü Protokole aykırı davrandığından bahisle rapor tutmuştur. Doktor, jandarmanın olmadığı koşullarda muayeneyi gerçekleştirmiş ve morlukları tespit etmiş, ek konsültasyon talep etmiş ancak cezaevi idaresi tarafından başvurucu randevu günlerinde Hastaneye götürülmemiştir. ATK kesin raporunda yaraların hayati tehlike taşımadığı ve basit bir müdahale ile giderilebilecek oldukları yer almış, kemik kırığı refere edilmemiştir. Savcılık orantılı güç kullanıldığından bahisle takipsizlik vermiş, başvurucunun itirazı reddedilmiştir. AİHM, yerel makamların yaralanmalara ilişkin hiçbir makul açıklamasının olmaması, yeni yaraları açıklamaması nedenleriyle insanlık dışı ve aşağılayıcı muamele kapsamında 3. maddenin esastan ihlaline karar vermiştir. Polis memurlarıyla yüzleştirmemek, vücudundaki yaraların nedeni ve ne zaman meydana geldiği ile ilgili olarak Adli Tıp Kurumu'ndan ek uzman görüşü almamak, raporlar arasındaki çelişkileri gidermemek nedenleriyle etkili soruşturma yürütülmediğinden 3. maddenin usul yönünden de ihlali sonucuna varılmıştır.

32- Kadri Budak v. Türkiye- 09 Aralık 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-148653>

1994'de Lice'de oğlu ve babası meyve toplamaya giden başvurucunun dede ve torundan bir daha haber alamaması üzerine yaptığı başvurular

sonuçsuz kalmıştır. 2005 yılında Yayımlı köyünün ormanlık alanında toprağa gömülü kemik ve elbise parçalarının bulunması üzerine Lice Cumhuriyet Savcılığı tarafından Adli Tıp Kurumu'na gönderilen kemiklerin dede ve toruna ait olduğu ortaya çıkmıştır. Adil Tıp ayrıca oğluna ait kemiklerin üzerinde ateşli silah izinin olduğunu ve kovanların askeriyeye ait olduğunu belirtmiştir. Ancak Savcılık herhangi bir işlem gerçekleştirmemiştir. AİHM, ATK raporu gereği bu yönde araştırma yapılmaması, kaybedilme gününde operasyon olup olmadığının sorulmaması, askerlerin ve diğer tanıkların ifadelerine başvurulmaması, yerel makamlar arasında hiçbir koordinasyonun sağlanmaması, soruşturmadaki gecikme göz önünde bulundurulduğunda 2.maddenin usul yönünden ihlal edildiği sonucuna varmıştır.

33- Mehmet Fidan v. Türkiye- 16 Aralık 2014

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-148671>

Şırnak'ta 2009'da gerçekleştirilen gösteri esnasında gözaltına alınan başvurucu gözaltı giriş muayenesi için götürüldüğü İdil Devlet Hastanesinden yaralanmalarına yönelik rapor almıştır. Ertesi gün yine İdil Devlet Hastanesi tarafından iki ayrı rapor tanzim edilmiş ve ilk raporda başvurucunun kulak zarında perforasyon tespit edilmiş olmasına rağmen diğer raporda yer almamıştır. Başvurucu hem polislerden hem de hekimlerden şikayetçi olmuştur. ATK 'nın başvurucunun "kulağında meydana gelen durumun travmaya mı bağlı olduğu yoksa önceden mi olduğu tespit edilememiştir" şeklindeki raporuna binaen Savcılık hem hekimler hem de polisler hakkında takipsizlik kararı vermiş ve itiraz reddedilmiştir. Yaralanmanın nedeninin açıklanmaması, hekimlerin raporlarındaki açık çelişkiler, başvurucunun dinlenmemesi, polislerin sorgulanmaması nedeniyle faille ilgili bağımsızlık sağlandığı ve 3. maddenin ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

EK 3: ŞÜPHELİ ASKER ÖLÜMLERİ VE CEZASIZLIK SORUNU DEĞERLENDİRMESİ

Cansu Şengür

GİRİŞ

Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz'ın 18 Kasım 2014 tarihinde TBMM'de şüpheli asker ölümlerine ilişkin yöneltilen soru önergeleri için verdiği cevaba göre;

“Vefat eden personelin kötü muameleye maruz kalması, içinde buldukları ortam sebebiyle böyle bir eylemi gerçekleştirmiş olması ve etnik kimliğini vurgulayan çıkarımlar herhangi bir araştırma ve bilimsellikten uzaktır. Meydana gelen her türlü intihar vakası, önceden başlamak üzere adli ve idari yönden soruşturulmakta, herhangi bir kusur veya ihmali tespit edilenler hakkında gerekli yasal işlemler yapılmaktadır. Yalnızca intihar olaylarında değil, ölümlerle sonuçlanan tüm olaylarda savcılık tarafından adli soruşturma mutlaka yapılmaktadır, olay bütün yönleriyle incelenmektedir, varsa sorumlular hakkında yasal işlem gerçekleştirilmektedir. Bugüne kadar kayıtlarımızda adli ve idari yönden tahkikatı yapılmamış, ölümü şüpheli olan bir vaka bulunmamaktadır.”

Yine Bakan Yılmaz tarafından 30 Nisan 2012 tarihinde açıklanan verilere göre 1992-2012 yılları arasında 2,221 er ve erbaş ölmüştür. Ayrıca, Türkiye İnsan Hakları Vakfı'nın hazırladığı 2013 yılı İnsan Hakları Raporu'na göre zorunlu askerliğini yaparken 32 kişi ölmüştür. İntihar, eğitim zayıyatı, kaza kurşunu gibi ölüm sebeplerinin öne sürüldüğü soruşturma süreçleri ise “ölümü şüpheli olan bir vaka bulunmamaktadır” açıklamasının kendisini şüpheli

hale getirmektedir. Bu raporun temel amacı Zorunlu askerlik sırasında yaşanan şüpheli asker ölümlerine yönelik yürütülen dava süreçlerinin cezasızlık politikası ekseninde ne şekilde işlediğini ortaya koymaktır. Yaşanan ölümlerin sıradan veya olağan olaylar olarak ele alınması cezasızlık politikasının kamuoyu nezdinde meşrulaştırma çabasından başka bir şeyi ifade etmemektedir.

Bu sebeplerle rapor kapsamında, işleyen yargı pratiğinin temel bir mekanizması olan cezasızlık konusu öncelikle soruşturma süreçleri ve kararları itibarıyla Murat Polat ve Uğur Kantar'ın şüpheli ölümlerine ya da daha doğru bir ifadeyle şüpheye yer bırakmayacak biçimde öldürülmelerine ilişkin açılmış dava dosyaları ile birlikte değerlendirilecektir. Bununla birlikte, şüpheli asker ölümlerinin birer istisna olmadığını aksine “yaygın ve idari” olaylar olarak gerçekleştiğini ortaya koyan ve farklı milletvekilleri tarafından yöneltilmiş önemli birkaç soru önergesi örnek olması adına bir sonraki bölümde paylaşılacaktır. Son olarak, iç hukuk yollarını ‘cezasız bırakma’ gereği görülen kararlar neticesinde tüketmiş ve oğullarını zorunlu askerlik görevi sırasında kaybeden Mustafa Canan Kılınç, Halil Yüksel Akıncı ve Yılmaz Köse'nin ailelerinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne yaptıkları başvuru ve mahkemenin verdiği kararlar paylaşılacaktır.

CEZASIZLIK

Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konsey İnsan Hakları Komisyonu 61.Oturum:

Bağımsız uzman Diane Orentlicher'in "İnsan Haklarının Teşvik Edilmesi ve Korunması: Cezasızlık" başlıklı, cezasızlık ile mücadeleyle ilgili prensipler hakkındaki raporda (8 Şubat 2005) tanımladığı üzere *Cezasızlık (Impunity) kavramı*,

"Suçlanma, tutuklanma, mahkeme edilme ve eğer suçlu bulunurlarsa uygun bir cezaya çarptırılma ve mağdurlarının kayıplarını tazmin etme zorunda kalmayan insan hakları ihlallerinden sorumlu faillerin hesap vermelerinin - cezai, idari, medeni ya da inzibati yargı süreçlerinin herhangi birinde- imkânsız olması durumunu ifade eder."

Yine, Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) yayınlarının 2009 yılında hazırladığı *İşkenceye Açık Kapılar: Mevzuat ve Uygulama Çerçevesinde Cezasızlık Olgusunun Değerlendirilmesi* çalışmasında ele aldığı üzere *Cezasızlık*;

"Savcıların yürüttüğü soruşturmalardan, adli hekimlerin hazırladıkları raporlara, avukatların yaptıkları araştırma ve savunmalardan, yargıçların kararlarına kadar tüm hukuk sistemini kapsayan tutum, davranış ve zihinsel mekanizmaların bütünsel bir üründür. Nitekim bu ürün, devletin ortaya koyduğu af vb. politikalarla ve faillere arka çıkan yasal düzenleme ve açıklamalarla da iç içe geçmiş durumdadır. İşkencenin önlenmesine yönelik alın-

cak önlemler ve sürdürülecek mücadele aynı şekilde bütünsel olmak zorundadır."

Bununla birlikte, raporun ilerleyen bölümlerinde ele alınacak olan Murat Polat ve Uğur Kantar davalarında da görüleceği üzere "Cezasızlık işkenceyi mümkün ve sürekli kılan en temel etmendir. Çünkü işkence failleri ve sorumluları, hukuki ve fiili açıdan cezaya karşı korundukları oranda, yeniden işkence yapma cesareti bulmakta ve toplumda işkence tehdidi sürekli kılınmaktadır." (İşkenceye Açık Kapılar, TİHV Yayınları).

Bu raporun temel ayaklarından birini oluşturan cezasızlık olgusu, birçok insan hakkı ihlalinde olduğu gibi görüleceği üzere şüpheli asker ölümlerine ilişkin de soruşturma aşamasından başlayarak dava süreçlerinin bir parçası olmuş ve bir yargı pratiğine dönüşmüştür. Bu süreçlerin sonunda verilen cezalar denilebilir ki 'usulen kamuoyunun tepkisini kırmak' gibi bir amaç taşımaktadır. Göstermelik soruşturmalar, takipsizlik ile sonuçlanan kararlar, hükmün açıklamasının geri bırakılması uygulaması, 'iyi hal' indirimleri ve bunun gibi örnekler cezasızlık olgusunun birer yansıması olarak yargı süreçlerinde yer edinmişlerdir. Bunların yanı sıra bakılması gereken diğer bir önemli konu ise özellikle askeri ve sivil mahkemeler arası yasal farklılığa vurgu yapmak adına 'Görevsizlik Kararı'dır.

GÖREVSİZLİK KARARI

Görevsizlik kararı, bir mahkemenin madde itibarıyla yetkisi dışında kalan olaylara yetkili bir mahkemenin bakmasına ilişkin verdiği karardır. Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 7. Maddesine göre ;

"Diğer bir mahkeme veya idari makam veya yargı merciinin görevine giren bir dava veya iş kendisine arz olunan mahkeme, duruşma yapmadan görevsizlik kararı verebileceği gibi

davanın her safhasında kendiliğinden görevli olmadığına da karar verir".

Şüpheli asker ölümlerine ilişkin yürütülen dava süreçlerinde askeri mahkemenin işlenen suçun niteliği itibarıyla görevsiz kalması gerekirken, aksi yönde bir karar vermesi ve askeri suç kapsamında ceza yöneltmesi, cezasızlık politikasının işlemesi için ardına kadar açılmış bir kapıyı temsil etmektedir. 357 sayılı Askeri

Hakimler Kanununun 12. maddesinde askeri hâkim ve savcılarının mesleki ve yükselme sicilleri olmak üzere iki tip sicili vardır. Yükselme sicillerini "idari" amirleri verir. Bu bir yargı mensubu olan askeri hakimin yürütmeye (idari amire) doğrudan bağlı olduğunu gösterir. Dolayısıyla bu durum verilecek kararların da etki altında kalabileceğine işaret etmektedir. Bununla birlikte, olayın askeri yargının sınırları dahilinde "çözülmesi" ve kamuoyundan olabildiğince uzak bırakılması yaşanan olayların birer istisna gibi sunulmalarının meşruiyetini sağlar.

Aralık 2014'te meclise sunulan yasa tasarısı askeri yargıda kimi değişiklikler öngörüyor. TCK ve CMK'da yapılan değişiklikleri askeri yargı yasalarına taşıyan paketle oluşturulacak Askeri Hâkimler Kurulu (AHK) yeni atamalarla 'askeri yargıyı' yeniden düzenleyecek. Bu pakete göre, askerlerin görevlerini yerine getirirken, görevin niteliğinden doğan veya görevle ilgili olmak şartıyla, görevin ifası sırasında

işledikleri iddia olunan suçlardan dolayı adli yargının görevine giren konularda haklarında soruşturma yapılması, Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanları için Başbakan'ın, Jandarma Genel Komutanı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için İçişleri Bakanı'nın, diğer personel için Milli Savunma Bakanı'nın iznine tabi olacak.

Ayrıca, askeri şahıslar hakkında askeri ve adli yargı mahkemeleri tarafından hükmolunan hapis cezaları, askeri cezaevlerinde infaz edilecek. Ancak yükümlü erbaş ve erler hakkında, asker edilmeden önce işledikleri suçlardan verilen hapis cezaları, asker edildikten sonra işledikleri suçlardan verilen 1 yıl veya daha fazla süreli hapis cezaları, Adalet Bakanlığı ceza infaz kurumlarında çektirilecek. İnfaz sırasında tutuklu ve hükümlülerin üzerlerinde askerlik kıyafeti ve işaretleri bulunmayacak. (<http://www.haber7.com/hukuk/haber/1252991-askeri-hsyk-geliyor>)

MURAT POLAT DAVASI:

ASKERİ CEZAEVİNDE İŞKENCE VE DARP

Murat Polat 2005 yılında, Gaziantep 5. Zırhlı Tugayı 1. Mekanize Piyade Taburu'nda zorunlu askerlik görevini sürdürdüğü sırada, hava değişimi izni alıp arkadaşı Er Ahmet Samburla birlikte araç kiralayarak gezdi. Aracın benzini bittiği için park ettikleri apartmandan bir kadının hırsızlık yaptıklarını iddia etmesi üzerine gözaltına alındılar ve asker olduğu anlaşılınca 27 Haziran'da Adana 1. Sınıf Askeri Cezaevi'ne nakledildiler. Burada Murat Polat neredeyse 12 Eylül dönemi cezaevi 'uygulamalarını' aratmayan bir ortamda, gardiyanlar tarafından maruz bırakıldığı işkence ve darp sonucu ağır yaralı olarak kaldırıldığı Adana Balcalı Devlet Hastanesinde 1 ay yaşam mücadelesi verdikten sonra 27 Temmuz 2007'de hayatını kaybetti.

Murat Polat, Adana Askeri Cezaevine girişinin yapıldığı ilk gün yani 27 Haziran 2005'te 'gardiyan odası' veya 'giyindirme odası' olarak

bilinen, askerlere cezaevi kıyafetinin giydirildiği fakat bunun haricinde Ramazan Güvercin, Mevlüt Koçyiğit, Hüseyin Gültaş ve Nihat Ercan başta olmak üzere üst devre gardiyanların 'özel odası' olarak kullandıkları yere alındı. Dava dosyasında yer alan Yakup Basatoğlu'nun 18 Kasım 2005 tarihli ifadesine göre, bu oda aynı zamanda üst devrelerin 'hatalı' gördükleri kişileri 'yargılama' odalarıydı. Odada herhangi bir giyinme kabini yoktu, bu sebeple yeni gelenler gardiyanların önünde soyunmak zorunda bırakılıyor, 'çukur araması'na ve bunun dışında diğer işkence yöntemlerine maruz bırakılıyorlardı. Bu işkence yöntemleri temelde Cezaevi Müdürü Yarbay Mustafa Soğukpınar'ın disiplin konusundaki 'titizliliğinin' bir yansıması olarak cezaevine yeni gelenlerin gereken her yolla disipline edilmesi 'kuralı' üzerine kurulmuştu. Murat Polat ve Ahmet Sambur bu odada önce çıplak halde cop

darbelerine maruz kaldı. Ahmet Sambur'un 12 Ağustos 2005'te alınan ifadesine göre daha sonra Murat Polat Hüseyin Güldaşı'nın darbelerinden kaçmak ve yardım istemek için pencereye yöneldiğinde, yine gardiyan Güldaşı tarafından karşıdaki dolaba fırlatıldı. Dolaba çarptığında üzerinde 'Şafak' yazısı ve üzerinde 'Artvinli Yusuf', 'Osmaniyeli Harun 1983/4' gibi isimlerin bulunduğu tahtadan bir sopa düştü. Bu sopayla da uzun süre ve sopanın kırıldığı şiddette darp edilen Murat Polat, birkaç kez de suya sokulup tekrar darp edildi. En sonunda revir sorumlusu Er Bekir Yiğit'e gösterildikten sonra, hücrelerine gönderildi. O akşam Murat Polat 'durumu ciddi bulunduğu' için hastaneye kaldırıldı.

Disiplinli tavrı ve oluşturduğu kırk emirlik 'cezaevinde tutuklu-hükümlülere ait talimat' yazısı ile ismi duyulmuş Yarbay Mustafa Soğukpınarın Adana Askeri Cezaevinde yarattığı disiplin ortamı, aslında konulan 'katı' kuralların bizzat Mustafa Soğukpınar ve oluşturulan gardiyan ekiplerince yerle bir edildiği sistematik bir işkence mekanydı. Bu sebeple Murat Polat'ın maruz bırakıldığı işkencenin hesabı yine onun 'disiplinsiz' davranışlarından kaynaklanmalıydı ve bu meşrulaştırma fikri doğrultusunda 'gereği yapılmalıydı'. Dava sürecinde verilen sanık ve tanık ifadeleri ile ortaya konan bulgular ışığında olayın üstünü örtme, seyrini değiştirme ve bu sayede ceza almadan olayı kapatabilmenin örnekleri net bir biçimde gözler önüne serilmektedir. Bu doğrultuda, Yarbay Mustafa Soğukpınar'ın idaresinde ve dört gardiyan, Başçavuş Talat Gök, Kısım Komutanı Oktay Ayçakmak'ın bilgisi dahilinde öncelikle kırılan sopa Oktay Ayçakmak'ın odasına gizlendi. Ayrıca olayda yer almayan diğer gardiyanlarda bu konuda tanıklık yapmaları için Hüseyin Güldaşı tarafından 'bilgilendirildi'. O gün Murat Polat'ın darp edilmesine tanık olan Ahmet Sambur ise yalan ifade vermesi için tehdit edildi. Bununla birlikte soruşturmayı yürüten ve tanık ifadelerini alacak kişi Oktay Ayçakmak'tı yani her şey herkesin bilgisi ve planı dahilinde gerçekleşti. 1 Temmuz 2005'te Başçavuş Oktay Ayçakmak,

infaz yazıcısı Eşref İşcen, revir sorumlusu Er Bekir Yiğit ve Hüseyin Güldaşı'dan oluşan bir ekip Murat Polat'ın ifadesini almaya hastane gittiler. Burada kendisini darp eden askerin de bulunduğu ekibin baskısı altında Murat Polat, cezaevi kıyafetini giymeyi reddettiğini, daha sonra kendisini kaybedip duvarlara, dolaplara vurduğunu söylediği ifadenin altına imza attı. Bu imza ile tüm mizansen tamamlandı ve son olarak Yarbay Mustafa Soğukpınar'ın tarihsiz olarak düzenlediği "Vak'a Cereyan Tarzı" evrakıyla Murat Polat "cezaevi kurallarına uymayarak olay çıkarmak" ile suçlandı.

Askeri Savcı Hakim Kıdemli Yüzbaşı Veli Bayram öncelikle Murat Polat'ın hastanede tedavi gördüğü sırada nöbet tutan erlerin, daha sonra da ilk kaldırıldığı hastanedeki Tabip Binbaşı Raşit Levent Mermerin ifadesine başvurdu. Tanık ifadeleri ve gardiyanlardan alınan ifadeler arası uyumsuzluk sonucu Askeri Savcı 8 Ağustos 2005'te askerliği süren er Mevlüt Kocayiğit, Nihat Ercan, Erol Kaya ve Ramazan Güvercin'i tutuklattı. Bununla birlikte, 12 Ağustos 2005'te ifadesini değiştiren Ahmet Sambur ve Ramazan Güvercin harici tutuklu olan diğer üç kişinin 1 Eylül 2005'te yalan ifade verdiklerini itiraf etmeleri sayesinde Murat Polat'ın ölümünden 1 gün önce terhis olan Hüseyin Güldaşı 26 Eylül 2005'te yakalandı. Yine verilen ifadeler doğrultusunda Başçavuş Talat Gök'ün imza ve tarih konusunda sahtecilik yaptığı anlaşıldı. Bu mizansen yaratımına dahil olan herkesin ortaya çıkmasıyla öncelikle Hüseyin Güldaşı'dan Yarbay Mustafa Soğukpınar'ın kendilerini şiddete teşvik ettiğine dair ifade geldi. Daha sonra ise oradaki tutuklu bulunan Hasan Motu, Yener Bezek, Adil Kılıç, Mustafa Kılıç, Ahmet Sambur ve Harun Teke'nin ifadeleri ile işkence ve şiddetin sistematik, yaygın, idarenin bilgisi ve yönlendirmesi dahilinde Cezaevi ortamının önemli bir parçası olduğunu açığa çıktı.

Adana 6. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcısı Veli Bayram işkencenin sistematik ve hiyerarşik yapısına dikkat çekerek, suçun askeri nitelikte olamayacağını ve bu sebeple Askeri Mahkemenin görevsiz kalacağı sonucuyla dosyayı

'görevsizlik' ile Adana Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderdi. Adana Savcısı Necdet Yalçın Şen gelen dosyayı doğrudan iddianame olarak hazırladı ve bunun sonucunda beş gardiyan için TCK'nın 95. Maddesi gereğince 'işkence sonucu insan öldürmek' suçundan, Yarbay Mustafa Soğukpınar, Başçavuş Oktay Ayçakmak ve Başçavuş Talat Gök'ün içinde bulunduğu 25 kişi hakkında TCK'nın 94. Maddesi gereğince 'işkence' suçundan dava açıldı. 'Görevsizlik kararı'nın verilmesi ve bu yönde iddianame hazırlanması anlamında bir örnek teşkil eden dava Adana 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde altı yıl kadar sürdü. Fakat verilen kararlar ne yazık ki yargı eliyle kamu görevlilerinin korunması 'kuralının' yani cezasızlık mekanizmasının dışına çıkılmadığının bir göstergesi oldular. Önce 3 Temmuz 2006'da Hüseyin Güldaşı dışındaki dört tutuklu tahliye edilirken, 2009 yılında da Hüseyin Güldaşı 'oy çokluğuyla' tahliye edildi. Adana 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2006/3921 esas, 2012/102 karar numaralı ve 28 Şubat 2012 tarihli gerekçeli karar gösteriyordu ki mahkeme sistematik

işkencenin varlığı reddetmekle kalmamış, yapılan keyfi uygulamaları meşru ve normal saymıştı. Elbette bu karara göre bilgisi ve yine yönlendirmesi olduğu daha önce defalarca ifade edilmiş tüm idareciler de suçsuzdu. Bu gerekçeli karar sonucu Hüseyin Güldaşı önce TCK'nın 81. Maddesine göre cinayet suçundan müebbetle çarptırıldı fakat daha sonra bu ceza 'iyi halden' 25 yıla indirildi. Ayrıca TCK'nın 86. Maddesine göre Hüseyin Güldaşı için üç eri kasten yaralama suçundan, Ramazan Güvercin altı; Mehmet İşler üç; Erol Kaya, Mevlüt Koçyigit, Agit Demir, Ali Uslu ve Bahattin Yıldız iki, beş sanık da birer tutukluyu yaraladıkları için 500'er TL para cezasına çarptırıldılar. Fakat tüm cezalar açısından hükmün açıklanması ertelendi. Bu karar neticesinde, Murat Polat'ın ailesinin avukatı Şule Hızal Arslan Metris Cezaevinde Engin Çeberi işkenceyle öldürmüş gardiyanlar için 'ağırlaştırılmış işkence' suçu doğrultusunda verilen karar ile birlikte temyiz başvuru. Dava hala temyiz mahkemesi Yargıtay'da bulunmaktadır.

UĞUR KANTAR DAVASI:

“DİSKO”DA İŞKENCEYLE GELEN ÖLÜM

Uğur Kantar Kuzey Kıbrıs'ta zorunlu askerlik yaparken 'DİSKO' olarak bilinen disiplin ceza ve tutukevinde gördüğü işkence sonucu hayatını kaybetti. Bölüğünde 8 Haziran 2011 tarihinde yaşadığı bir tartışmanın sonucu olarak terhisine on üç gün kala, Uğur Kantar'a 18 Temmuzda Gazimağusa Paşaköy 28. Tümen Disiplin Ceza ve Tutukevinde uygulanmaya başlanacak şekilde bir hafta disiplin cezası 'uygun görüldü'. DİSKO'ya teslim edildiği ilk günden çıkışının yapılacağı son güne kadar gardiyanlar Ayhan Arslan, Fırat Keser ve Recep Tekin tarafından sistematik bir işkenceye maruz bırakıldı. Çıkışının olacağı 25 Temmuz günü öğleden önce 'birden fazla su içme talebinde bulunduğu' için ismi geçen gardiyanlardan Fırat Keser ve Ayhan Arslan tarafından ağır bir darp'a maruz bırakıldıktan sonra,

Kıbrıs'ın Temmuz sıcağında güneşin altında bir sandalyeye kelepçelenip yarım saat baygın halde bırakıldı. Daha sonra gölgeye çekilip, yarım saat de burada bekletildi. Onu bölüğe geri götürmek için Asteğmen Sağıp Kaya geldiğinde, gardiyanların numara yaptığını öne sürdüğü Uğur Kantar hala baygındı. Uğur Kantar 25 Temmuzdan itibaren şuuru kapalı ve genel durumu kötü bir biçimde önce Lefkoşa Dr. Burhan Nalbantoğlu Hastanesinde, daha sonra sevk edildiği GATA'da üç ay yaşam mücadelesi verdikten sonra 12 Ekim 2011'de hayatını kaybetti.

Denilebilir ki disiplin ceza ve tutukevi isminin 'ağırlığını' tam olarak içerisinde sistematik ve yaygın olarak uygulanan işkence durumlarından almaktadır. Uğur Kantar'ın ölümüyle başlayan dava onun ölümünün bir istisna ol-

madığını söz gelimi DİSKO’da işkenceye maruz kalan diğer kişilerin de sadece biraz daha şanslı (!) oldukları için hayatta kalabildiklerini ortaya koymuştur. Bununla birlikte, soruşturma aşamasından önce başlayarak dava sürecinin birçok adımında bir cezasızlık uygulamasının nasıl göz göre göre işlendiğini göstermiştir. Yaşanan işkence ve darp olayının detaylandırılması dava sürecinde yapılan ‘cezasızlık’ uygulamalarını daha net bir biçimde anlatabilmek ve Murat Polat davasında ortaya konduğu gibi Uğur Kantar’ın ölümünün bu uygulamalarla istisnai biçimde sunulmaya çalışıldığını görebilmek adına önemlidir.

Soruşturma süreci başlamadan önce, yani Uğur Kantar’ı ölüme götüren işkence olayının yaşandığı 25 Temmuzda, ‘durumun aciliyetini fark eden’ gardiyanlar Ayhan Arslan ve Fırat Keser tarafından Uğur Kantar için iki tutanak hazırlanmıştır. Bu tutanaklardan ilkinde Uğur Kantar’ın temel olarak disiplinsiz davrandığı, devlet malına zarar verme girişiminde bulunduğu gibi ifadeler yer alırken, diğerinde Uğur Kantar’ın “sivil eşya deposunda bulunan demir tektip raflarına kafasını vurarak, kendine zarar verme girişiminde bulunarak, kendisini askerliğe elverişsiz hale getirme suçu işlediği” iddia edilmiştir. Bu iki tutanağa yine gardiyanlar tarafından baygın halde bulunan Uğur Kantar’ın parmağı tutularak mühür bastırılmıştır. Soruşturmaya birlikte ortaya konan ilk komutanlık kanaatinde “ilk belirlemelere göre darp ve şiddet uygulaması bulunmamaktadır.(...) Yorulduğunu beyan ettiğinde dinlendirilmiş ve su verilmiştir” ifadeleri bulunsa da görgü tanıkları ve şüphelilerin ifadeleriyle durum değişmiştir. 6 Ekim 2011 tarihli ve 2011/251 nolu K.K.K (Karar Kuvvetleri Komutanlığı), KTBK(Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri) Komutanlığı Askeri Savcılığı tarafından kabul edilen iddianamede, tutuklu Ayhan Arslan ve Fırat Keser’e TCK’nın 95. maddesine göre neticesi sebebiyle ağırlaşmış işkence suçu yöneltilmiştir. Yine, TCK’nın 86. maddesine göre “kamu görevlisinin bulunduğu nüfuzu kötüye kullanmak suretiyle kasten yaralama” suçundan Ayhan Arslan için on beş kez, Fırat Keser için

on iki kez ve Recep Tekin için beş kez ceza istenmiştir. Ayrıca, disiplin ceza ve tutukevinde gardiyan olan Süleyman Özdoğan, Özkan Belmen ve Ahmet Yurdusevdi hakkında görevi kötüye kullanmak suçlaması yöneltilmiştir. Son olarak, Disiplin ceza ve tutukevi müdürü Ayhan Şentürk’e ‘ihmal suretiyle görevi kötüye kullanma’ suçlaması yöneltilmiştir. Bunlarla birlikte, iddianamede mağdur sıfatıyla 19 kişi yer almaktadır.

Uğur Kantar’ın ailesinin avukatlığını üstlenen Av. Bülent Teoman Özkan 16. 02. 2011 tarihli duruşmada “sistemik olarak gerçekleşen işkence eylemlerini önlemeyerek işkence suçuna iştirak eden” Ayhan Şentürk ve diğer tüm sanıklar yönünden ‘görevsizlik’ talebinde bulundu. Bu duruşmada mahkeme heyeti değişmişti ve dava ikiye ayrıldı. Mahkeme sanıklar Ayhan Arslan, Fırat Keser ve Recep Tekin açısından askeri mahkemelerin görevli olmadıkları dolayısıyla ‘ayırma ve görevsizlik kararı’ verilmesine hükmetse de diğer sanıklar açısından bu talebin reddine karar verdi. Bununla birlikte, iddianame de TCK’nın 86. Maddesine göre Ayhan Arslan, Fırat Keser ve Recep Tekin’e yöneltilen “kamu görevlisinin bulunduğu nüfuzu kötüye kullanmak suretiyle kasten yaralama” suçu için istenen ceza miktarı da, yine “işkence suçunun sistemik, yaygın ve idari bir pratik olarak işlenmesi durumu” göz önüne alındığında yetersizdir.

Bu davada cezasızlık uygulamasının en belirgin örneğini Disiplin ceza ve Tutukevi müdürü Ayhan Şentürk’e yöneltilen ‘ceza’ göstermektedir. Bu süreçler yaşanırken Disiplin Ceza ve Tutukevi müdürü Ayhan Şentürk cezaevine herhangi bir denetlemede bulunmadığı gibi, daha sonra mağdur tanıklar ve sanık gardiyanlar tarafından verilen ifadelerden de anlaşıldığı gibi cezaevine neredeyse 1 ay uğramadığı zamanlar olmuştur. Bununla birlikte, bütün yetki ve sorumluluğu öncelikle Ayhan Arslan olmak üzere, gardiyanlara devretmiş ve onlara disiplinin sağlanması için ne gerekiyorsa yapılması talimatını vermiştir. Elbette bu yasal olarak işleyen bir durum değildir. Ayhan Şentürk savunmasında “yüklenmiş görevlerden ötü-

rü” ifadesine sıkça başvurarak dört ayrı görev yürütmek zorunda kaldığını ve dolayısıyla Disiplin Ceza ve Tutukevi denetiminde yetersiz kaldığını öne sürmüştür. Fakat bu durum, olayın görevi ihmalden değil, personel yetersizliğinden kaynaklandığını ortaya koymaktadır. Bir diğer taraftan, kendileri de zorunlu askerlik görevini sürdürmekte olan gardiyanların uyguladıkları işkencenin meşruiyetini veya güvencesini nereden aldıkları sorusu bu noktada göze çarpmaktadır. Uğut Kantar’ın ailesinin avukatları Bülent Teoman Özkan, Fatma Özbilgin ve Güray Dağ’ın, gardiyanların ifadelerine dayanarak öne sürdüğü üzere Ayhan Şentürk, “gardiyanlarca, cezalıları üzerinde uygulanan çeşitli kötü muamele ve işkencelere zımnen onay vermiştir. Hatta mağdur ve sanık askerler tarafından belirtildiği gibi “ızdırap taşı” denen işkence yönteminin “patenti” Ayhan Şentürk’e aittir. Bu sebeple, dava konusu dönemde Cezaevi Müdürü sıfatını taşıyan Ayhan Şentürk, “ihmal suretiyle işkence suçu” işlemiştir.

Bu duruşmadan iki buçuk yıl kadar sonra 21 Mart 2014 tarihinde iki tutuklu sanık Ayhan Arslan ve Fırat Keser, askeri savcının itirazına rağmen, tutuklu kaldıkları süre dikkate alınarak, ayrıca delilleri karartma veya başka bir müdahale şüphesinin kalmamış olması nedeniyle tahliye edildi. Fakat Uğur Kantar’ın ailesinin itirazı sonucu mahkeme iki hafta sonra sanıkları tekrar tutukladı. 24 Aralık 2014 tarihindeki duruşma öncesi sanıklar Ayhan Şentürk, Fırat Keser ve Ayhan Arslan için esas hakkındaki mütalaa ve katılanlar beyanlarına karşı diyeceklerin tespiti için; Ahmet Yurdusevdi, Süleyman Özdoğan ve Özkan Belmen için ise esas hakkındaki mütalaa ve katılanlar beyanlarına karşı diyeceklerin tespiti ile üzerine atılı eylemlerin TCK. nun 94. Maddesine nümas suçu oluşturma ihtimaline binaen ek sorgu ve savunmaları talep edilmişti.

Fakat 24 Aralık 2014 tarihindeki duruşmada bu taleplere cevap alınamadığı görüldü. Bununla birlikte, mahkeme, sanıklar Ayhan Arslan ve Fırat Keser’in adli kontrollerinin (tutukluluk hallerinin) devamına ve ismi geçen diğer sanıklarla birlikte ek savunma talimatına cevabın beklenilmesine hükmederek duruşmayı 11 Mart 2015 tarihine erteledi.

Sanıkların avukatlığını yapan ve askeri mahkemenin verdiği görevsizlik kararını temyiz ettirdiği için dosyanın içinden çıkılmaz hale gelmesinde etkili olan Avukat Atila Oğuzoğlu’nun, ‘yetkisinin olmadığı’ ortaya çıktı. Ankara Barosu, askeri mahkemeye gönderdiği yazıda 2007 yılında Oğuzoğlu’nun kaydının silindiğini bildirdi. Tutuklu sanıklar Ayhan Arslan ve Fırat Keser’in avukatlığını üstlenen Atila Oğuzoğlu’nun Türkiye Barolar Birliği’nde kaydının bulunmadığını ortaya çıktı. 23 Eylül 2013 tarihinde bu yana yapılan duruşmalar katılmayan ve yapılan tebligatların geri dönmesi üzerine askeri mahkeme, Ankara Barosu’na yazı yazarak avukat Oğuzoğlu’nun adresini sordu. Ankara Barosu da mahkemeye gönderdiği yazıda, Oğuz’un 2007 yılında baro kaydının silindiğini bildirdi. KKTC yabancı bir ülke statüsünde olması ve burada bulunan askeri mahkemenin, Türk hukukuna tabi olması nedeniyle, bu mahkemelerde görev yapacak avukatların Türkiye’de bir baroya kayıtlı olması da gerekiyor. Ancak Oğuzoğlu’nun sadece Girne Barosu’nda kaydı görünüyor. Avukat Oğuz iki yıl boyunca davaya girme hakkı olmadığı halde duruşmalarda görev yapmış.

16 Şubat 2013’te yürürlüğe giren 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu ile ACK’nın 162-192 maddeleri kaldırarak, savaş koşulları haricinde, bir amir tarafından disiplin cezası verilmesi uygulaması sonlandırıldı.

Şüpheli Asker Ölümlerine ve Kışlalarda Yaşanan İşkencelere İlişkin Mecliste Sunulmuş Yazılı Soru Önergeleri

Dava sürecinde ve dosyaların gerekçeli kararlarında görüldüğü üzere ‘cezasızlık mekanizması’ üzerine kurulmuş bir yargı anlayışı ne yazık ki Uğur Kantar ve Murat Polat’ın ölümlerini istisnalara sıkıştırmaya çalışarak işkencenin Avukat Bülent Teoman Özkan’nın ifade ettiği gibi “sistematik, yaygın ve idari bir pratik” olarak deneyimlendiği gerçeğinin üzerini örtmeye çalışmaktadır. Bununla birlikte, zorunlu askerlik hiyerarşik bir biçimde idari insiyatif ve hareket serbestliğinin her kışlada farklı deneyimlenebildiği mekansal bir sistem sunuyor¹¹. Bu sistemin sonucu olarak kışlalarda, disiplin koşullarında ve askeri cezaevlerinde yaşanan ölümler yine sistem tarafından ‘gerekçelendiriliyor’. Bununla birlikte bu gerekçelendirme biçiminin mantıksızlığına ikna olmayacak biçimde ortaya konan soru önergeleri ve cevapları bir yandan konunun güncel kalmasını sağlarken diğer taraftan bu tarz bir yargı pratiğinin bir kısır döngü içerisinde kendini yeniden ürettiğini göz önüne sermektedir. Bu anlamda birkaç soru önergesini örnek olarak sunmak bu raporun amacı doğrultusunda önemlidir.

[Mecliste sunulmuş yazılı/sözlü soru önergeleri ve cevaplarına http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_sozlu_soru_sd.sorgu_baslangic adresinden ulaşabilmek mümkündür.]

AİHM KARARLARI

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Şüpheli Asker Ölümleri ve kışlalarda yaşanan işkencelere ilişkin Türkiye’yi birçok defa tazminat ödemeye mahkum etmiştir. Bu kararlar Türkiye’de iç hukuk yollarının tıkanmasında cezasızlık mekanizmasının ne boyutta işlediğini ortaya koymaktadır. Diğer bir taraftan, ailelerin adalet arayışı için emsal kararlar olma özelliği taşımaktadır. Bu nedenle kararları itibarıyla Kılınç ve Diğerleri, Halil Yüksel Akıncı ve Diğerleri ve Yılmaz Köse davaları örnek olması adına bu bölümde ele alınacaktır. [İlgili dava kararlarına ve diğerlerine <http://www.inhak.adalet.gov.tr/hudoctr.html> linkinden ulaşılabilir.]

KILINÇ ve DİĞERLERİ – TÜRKİYE KARARI

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan (40145/98) başvuru no’lu davanın nedeni, bu ülke vatandaşları A. Kılınç, M. Kılınç ve Ş. Özsoy’un (başvuranlar) Avrupa İnsan Hakları

Mahkemesi’ne (AİHM) 6 Şubat 1998 tarihinde *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin (AİHS) eski 25. maddesi* uyarınca yapmış oldukları başvurudur. (Karar metninden)

Başvuranlar hem kendi adlarına hem de oğulları ve kardeşleri Mustafa Canan Kılıç adına, adı geçen kişinin intiharı çerçevesinde meydana gelen olayların, AİHS’nin 2. maddesi ile 8. maddesinin ihlaline neden olduğunu iddia etmektedirler. Başvuranlar aynı zamanda AİHS’nin 6§1 maddesine de atıfta bulunmaktadır. AİHM 10 Eylül 2002 tarihinde, AİHS’nin 2. ve 8. maddeleri kapsamında başvuruyu kabul edilebilir bulmuştur. (Karar metninden) Başvuranlar, A. Kılınç, M. Kılınç ve Ş. Özsoy sırayla, Mustafa Kılınç’ın babası, annesi ve kız kardeşidirler.

Davaya Konu Olan Olaya Götüren Süreç

Kılınç’ın askere çağrılmadan önce de atipik depresyonu vardır ve 1 Mayıs 1992 tarihinde

1) ¹ Turan, Ömer (2013) “*Esas Duruş!*”: *Kışla Deneyimleri ya da Türkiye’de Zorunlu Askerliğin Antropolojisi*, Erkek Millet Asker Millet (der. Nurseli Yeşim Sünbülüoğlu), İstanbul: İletişim Yayınları

Adana Devlet Hastanesi Psikiyatrik Kliniği tarafından hastalığa ilk kez tanı konduğundan beri adigeçen kişi gözlemlenmektedir. Kılınç 1994 yılında askere çağrılmış ve yapılan sağlık kontrollerinin sonucunda askerlik hizmetini yapmaya uygun olduğu tespit edilmiştir. Kılınç'a Aydın Birinci Jandarma Er Eğitim Komutanlığı'na teslim olması emredilmiştir. 24 Kasım 1994 tarihinde birliğine teslim olan Kılınç, eğitimi süresince kısa süreli psikiyatrik tedavi görmüştür. 7 Şubat 1995 tarihinde Kılınç askerlik hizmetini sürdürmek üzere Senirkent (Isparta) İlçe Jandarma Garnizon Komutanlığı'na gönderilmiştir. 21 Şubat 1995 tarihinde Garnizon Komutanı Jandarma Astsubay Kıdemli Çavuş T. Akpınar (Garnizon Komutanı), Kılınç'ın psikiyatrik bozukluğu olduğunu öğrenince Isparta Askeri Hastanesi Psikiyatri Kliniği tarafından muayene edilmesini talep etmiştir. Burada yapılan muayene sonucunda Kılınç'a anksiyete teşhisi konmuş ve kendisine ilaç tedavisinin yanı sıra üç günlük istirahat verilmiştir. Kılınç birliğe dönüşünde, yazı işleri ile görevlendirilmiştir. Yaklaşık on gün sonra Garnizon Komutanı Kılınç'ın firar ettiğini öğrenmiştir. Arama ekiplerini ilgili kişiyi Yassıören köyü civarında bulmuşlardır. Kılınç bu davranışını can sıkıntısı ve depresyona bağlayarak açıklamıştır. Olayın yaşandığı güne kadar sağlık kontrolleri çeşitli sebeplerle sık sık aksamış ve 7 Mayıs 1995 tarihinde Garnizon Komutanı tarafından olağan işlerle görevlendirilen Kılınç, 15 Mayıs 1995 gününde silahlı nöbet tutmakla görevlendirilmiştir. Aynı gün saat 15:25'e doğru Kılınç kendisine verilen silahla intihar etmiştir.

Dava Süreci

18 Mayıs 1995 tarihinde olayla ilgili olarak iki askeri müfettiş tarafından sorgulanan Garnizon Komutanı, Kılınç'ın hastalığının bu derece ilerlemiş olabileceğini kendisinin bilemeyeceğini, sağlık muayenesini yapanların bunu bilip, ona göre ilgili kişiyi GATA'ya sevk etmiş olmaları gerektiğini fakat bunun yerine Kılınç'ı Garnizon'a geri gönderdiklerini belirtmiştir. Kendisinin başta Kılınç'a silah gerektirmeyen

basit işler verdiğini fakat ilgili kişinin kendi isteği üzerine silahlı görev verildiğini eklemiştir. 25 Haziran 1995 tarihinde Askeri Savcı, Garnizon Komutanı T. Akpınar hakkında, Türk Ceza Kanunu'nun 230 § 1 maddesi gereğince görevi kötüye kullanmaktan dolayı Isparta Askeri Mahkemesi'nde dava açmıştır. 12 Eylül 1995 tarihinde Askeri Mahkeme önüne çıkan T. Akpınar daha önceki beyanlarını tekrarlamıştır. 12 Mart 1996 tarihindeki son duruşmada Askeri Savcılık, Garnizon Komutanı'nın, 211 sayılı Kanun'un 17. maddesine göre görevi kötüye kullandığı gerekçesiyle, Türk Ceza Kanunu'nun 230 §1 maddesi uyarınca mahkum edilmesini talep etmiştir. Askeri Mahkeme, mevcut davada görevi kötüye kullanmak suçunu oluşturan kasıt unsurunun bulunmadığı gerekçesiyle oyçokluğuyla Akpınar'ın beraatine karar vermiştir. Başvuranların yanısıra Askeri Savcı da kararı temyize götürmüştür. 28 Ocak 1997 tarihli kararıyla Askeri Yargıtay ilk kararı onamıştır.

Mahkemenin Değerlendirmesi

Mahkeme, AİHS'nin 2. maddesinin ilk cümlesinin, Devletlere, yargı yetkileri altında olan kişileri, üçüncü kişilerin eylemlerine ya da gerektiğinde kendi eylemlerine karşı korumaları amacıyla, gerekli tüm tedbirleri almalarını içeren pozitif yükümlülük yüklediğini hatırlatır. Zorunlu askerlik hizmeti için de tartışma götürmez bir şekilde geçerli olan bu yükümlülük (*Alvarez Ramon-İspanya*, no: 51192/99, 3 Temmuz 2001) Devletlere, etkili bir önlem sağlamak için yasal ve idari bir çerçeve oluşturma yükümlülüğü getirmektedir (*mutatis mutandis, Öneriyıldız-Türkiye* [GC], no: 48939/99, § 89, CEDH 2004-XI). Askerlik hizmeti alanı söz konusu olduğunda bu çerçeve, yaşama yönelik risk teşkil etme seviyesine göre uyarlanmış bir düzenlemeye özel bir yer ayrılmalıdır. Bu yalnızca askerlikle ilgili bir takım faaliyet ve görevlerin niteliğinden dolayı değil, aynı zamanda bir Devlet, sade vatandaşları askere alma kararı verdiğinde söz konusu olan insan unsurundan da kaynaklanmaktadır.

Mevcut davada, 1 Mayıs 1992 tarihinde Adana Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde tespit edildiği gibi Kılınç'ın ruhsal rahatsızlığının bulunduğu ihtilafa neden olmamaktadır. Buradan çıkan sonuca göre 1994 yılında Adana Askerlik Bürosu, ilgili kişinin geçmişinden ve mevcut sağlık dosyasından hareketle, askerlik hizmeti için yeterliğini saptayabilecek durumda idi. Hükümet'in savunmasından ortaya çıkan kanının aksine, hatta yetkililerin sözkonusu muayene belgelerine ulaşmadığı varsayılsa bile –AİHM sözkonusu belgelerin konusu ve kapsamı hakkında bilgi sahibi değildir–, ilk yeterlik muayeneleri sırasında Kılınç'ta tespit edilen psikişik dengesizlik, normal koşullarda, ilgiliyi alelacele askere almak yerine daha sıkı bir psikiyatrik muayene yapılmasını gerektirmeliydi. AİHM, Kılınç'ın eğitim birliğine alınır alınmaz psikiyatrik tedavi görmek zorunda kalmasının kanıt olarak görülmesini istemektedir. Bu andan itibaren, ister askeri hiyerarşiye bağlı olanlar isterse sağlıkçılar olsun askeri yetkililer, Kılınç'ın durumunun kaygı verici olduğunu bildiklerini inkar edememişlerdir. Sonuçta, ilgili kişi askerlik hizmetine başlamadan önce, bu hastalığın askerlik yaşamına uygun olup olmadığının ya da intihar riski taşıyıp taşımadığının ve bunların ne ölçüde muhtemel olduğunun saptanması amacıyla, sözkonusu yetkililerden, ilgili kişide gözlemlenen sorunların boyutunu ve ciddiyetini belirlemek için daha fazla çaba göstermiş olmaları beklenirdi. Oysa yapılan sadece, askerliğini er olarak yapmak üzere Kılınç'ın Isparta Jandarma Garnizon Komutanlığı'na sevk edilmesi olmuştur. Kılınç'ın Garnizon Komutanlığı'na gelişinden sonraki süreç de yapılan ihmalkarlıkları açığa vurmaktadır.

AİHM mevcut davada, askeriyeye bağlı sağlık birimleri tarafından Kılınç'ın askere alınmasından önce ve sonra psikişik yeterliğinin saptanması ve izlenmesi konusunda, ilgili yönetmeliğin yetersiz kaldığını tespit etmiştir. Bu durum ayrıca, Silahlı Kuvvetler İç Tüzüğü uyarınca ilgili kişiye verilebilecek görevlerin niteliği hakkında da belirsizlik yaratmıştır.

Yetkili merciler Kılınç'ın hayatını, hem bilinen hem de kaçınılmaz olan bir tehlikeye karşı korumak için ellerinden gelen her şeyi yaptıklarından dolayı, yukarıda bahsedilen durum, olayın meydana gelmesinde belirleyici bir rol oynamıştır. Savunmacı Devlet'in, mağdurdan kaynaklanan herhangi bir öngörüsüzlük veya hata gösteremediği benzer bir durumda, sorumluluğunun Devlet'e ait olduğuna hükmedilmiştir. Sonuç olarak AİHS'nin 2. maddesi maddi açıdan ihlal edilmiştir. Ulaşılan bu sonuçtan dolayı AİHM, davayı Sözleşme'nin 8. maddesi açısından inceleme gereği görmemektedir.

Bu gerekçelere dayalı olarak AİHM oybirliğiyle,

1. Ölen Mustafa Canan Kılınç'ın şahsında, AİHS'nin 2. maddesinin maddi açıdan *ihlaline edildiğine*;

2. Davanın AİHS'nin 8. maddesi açısından incelenmesine *gerek görülmediğine*;

3. a) AİHS'nin 44 § 2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden YTL'ye çevrilmek üzere Savunmacı Hükümet tarafından;

i. maddi tazminat olarak başvuranlara 4.000 (dört bin) Euro *ödenmesine*,

ii. manevi tazminat olarak toplam 17.500 (on yedi bin beşyüz) Euro, yani başvuranların her birine 2.500 (ikibin beşyüz) Euro ödenmesine ve ulusal yasalara göre Mustafa Canan Kılınç'ın verasetinde hak sahibi olanlara 10.000 (onbin) Euro *ödenmesine*,

iii. masraf ve harcamalar için 2.000 (iki bin) Euro *ödenmesine*;

iv. yukarıdaki miktarların her türlü vergiden *muaf tutulmasına*;

(b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faizi *ödenmesine*;

4. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin *reddine*; karar vermiştir.

HALİL YÜKSEL AKINCI VE DİĞERLERİ-TÜRKİYE KARARI

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan (no. 39125/04) dava, altı kişiden oluşan Türk vatandaşları Halil Yüksel Akıncı, Yücel Akıncı, Ufuk Akıncı, Oğuz Akıncı, Gökhan Emre Akıncı ve Hatice Akıncı (“Başvuranlar”) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin (“Sözleşme”) 23 Haziran 2004 tarihinde 34. maddesi uyarınca yapmış oldukları başvurudan ibarettir. Halil Yüksel Akıncı, Lütfi Volkan Akıncı’nın (“Lütfi Volkan”) babasıdır. Lütfi Volkan 22 Temmuz 1979 doğumludur ve mecburi askerlik hizmetini yaparken 6 Haziran 2002 tarihinde vefat etmiştir. Hatice Akıncı annesidir. Diğer başvuranlar ise erkek kardeşleridir.

Davaya Konu Olan Olaya Götüren Süreç

Lütfi Volkan Akıncı 23 Kasım 2001’de askere gitti, Samsun’daki eğitim döneminin ardından İstanbul’a gönderildi. 28 Nisan 2002 tarihinde askerden firar etmiş ve 3 Mayıs 2002 tarihinde kendi isteğiyle geri dönmüştür. Lütfi Volkan, komutanının huzurunda, firar olayını kabul etmiştir. Psikolojik sorunlarının bulunması nedeniyle askerlik hayatına uyum sağlayamadığını ve bu nedenle firar ettiğini belirtmiştir. 8 Mayıs 2002 tarihinde, kışla doktoru tarafından muayene edilmiş ve hekim, Lütfi Volkan’da “sosyal fobi ile [askerlik hayatı]’na uyum bozukluğu” teşhis etmiştir. Haydarpaşa GATA Hastanesi Psikiyatr Servisi’ndeki bir psikiyatr tarafından muayene edilmiş olup “duruma bağlı anksiyete bozukluğu” teşhis etmiş ve tıbbi tedavi önermiştir. 22 yaşındaki Akıncı, 6 Haziran 2002’de bir odada tek başına ve ağır yaralı halde bulunmuş, aynı gün götürüldüğü hastanede hayatını kaybetmiştir.

Dava Süreci

Olayla ilgili idari ve cezai soruşturma açıldı. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi’nde yapılan otopsisinde, darp izine rastlanmadı. Otopsiye göre, Akıncı sol şakağından vurularak öldü. 13 Haziran 2002’de idari soruşturma tamamlandı. Adli Tıp Kurumu cezai soruşturmaya gönderdiği raporda intihar olduğunu doğruladı. Savcı soruşturma sonucunda, 30 Aralık 2002 tarihinde, takipsizlik kararı

vermiştir. Dosya kapsamına göre olay günü “aklının çok karışık” olduğu ve verilen silah ile kendisini öldürdüğü sonucuna varmıştır. Savcı, söz konusu intihardan kimsenin sorumlu olmadığı kanaatindedir. Aslında, Lütfi Volkan’ın, askerlik hayatına uyum sağlayamaması, kız arkadaşıyla zor bir ilişki yaşaması ile babasının KPSS sınavını başarması konusunda ısrarcı olması gerekçesiyle “psikolojik kriz” geçirmiştir. Başvuranlar, bu takipsizlik kararına itirazda bulunmamışlardır. İlgililer, 28 Nisan 2003 tarihinde, avukatları aracılığıyla Askeri Yüksek İdare Mahkemesi nezdinde, Savunma Bakanlığı’na karşı tazminat davası açmıştır. Askeri Yüksek İdare Mahkemesi, 3 Aralık 2003 tarihinde, başvuranların talebini reddetmiştir. Mahkeme, askeri makamların sorumlu olmadığını değerlendirmiştir. Hâkimlerin gerekçelerine göre, Lütfi Volkan intiharı konusunda askeri idarenin herhangi bir ihmali ya da hatası arasında nedensellik bağı bulunmamaktadır. Askeri Yüksek İdare Mahkemesi, 11 Şubat 2004 tarihinde, başvuranların karar düzeltme talebini reddetmiştir.

Mahkemenin Değerlendirmesi

Lütfi Volkan Akıncı’nın ailesi 2004 yılında AİHM’e başvurmuştur. Başvuranlar, yakınlarının mecburi askerlik hizmetini gerçekleştirirken hayatını kaybettiği koşullardan ve olay hakkında yürütülen soruşturmanın etkin olmadığından şikâyet etmektedir. Hükümet başvuranların iddialarına karşı çıkmaktadır ve Lütfi Volkan’ın intiharından resmi makamların sorumlu tutulmasını kabul etmemektedir. Hükümet, bu bağlamda erlerin psikolojik ve fiziki bütünlüğünün korunması için öngörülen mekanizmanın aşağıdaki şekilde yürütüldüğünü belirtmektedir. AİHM, Sözleşme’nin 2. maddesinin esasına ilişkin olarak, bu maddenin, hayatı başkası tarafından tehdit edilen kişiyi korumak veya sorumluluğu devlete ait olan kişiyi kendi davranışlarından korumak amacıyla Devlet’in gerekli tüm tedbirleri alması için pozitif yükümlülük doğurduğunu hatırlatmaktadır. AİHM ayrıca, zorunlu askerlik hizmeti alanında yasal ve idari çerçevenin güçlendirilmesi gerektiğini ve bir Devlet’in

asker adayı olan vatandaşlarını zorunlu askerlik hizmetine çağırdığında, askerlik görevi ile faaliyetlerin niteliği sebebiyle insan hayatı mevzu bahis olduğundan hayati risklere göre uyarlanmış bir yönetmelik olması gerektiğini yinelemektedir (*Lütfi Demirci ve diğerleri v. Türkiye*, no 28809/05, 31. paragraf, 2 Mart 2010).

Askeri makamlar Lütfi Volkan'ın gözlem altında tutulmasını sağlamışlarsa bile korunması gerekliliğini sağlayamamışlardır. Askeri makamların, Lütfi Volkan'ın silah taşımaya bağlı görevlerden muaf tutulmasıyla, silahlara erişiminin engellenmesiyle birlikte psikolojik ve tıbbi tedavinin takibini de sürdürmüş olmaları gerekirdi. Devlet'in, hayatı tehdit altında bulunan herhangi bir vatandaşını korumak için pratik önlemler almaya ilişkin pozitif yükümlülükleri ışığında, -silah bulundurma ve taşımayı içeren askerlik hizmetinin zorunlu olduğu durumlarda psikolojik sorunları bulunan askerler için özel önlemler ile gerekli tıbbi tedaviyi de içeren ve askeri koşullara uygun bir dizi tedbirler alması beklenmektedir. Askerlik hizmeti sırasında aynı sorunların tespit edildiği durumlarda askerlik boyunca intihar vakalarını engellemek için Devlet tarafından uygulanan sistem, ilgili kişinin ölümcül silahlara erişimini engellemek için makamlardan haklı olarak beklenen somut önlemler alınmasına yeterli olmamıştır.

Bununla birlikte, dosyadaki unsurlar ışığında, AİHM, hiçbir şeyin soruşturma organlarının olayları aydınlatma isteğinden şüphe duymaya imkân vermediğini değerlendirmektedir. AİHM, Lütfi Volkan'ın ölümünün ardından yürütülen soruşturmanın, ölüm koşullarının doğru bir şekilde belirlenmesine sebep olduğu kanısındadır. Makamları yetersiz ve çelişkili olmakla suçlamak resmi olarak mümkün değildir. Sözleşme'nin 2. maddesinin usul yönünden ihlal edilmediği kararına varılmıştır.

Bu gerekçelerle, AİHM,

1. Oybirliğiyle, başvurunun, Sözleşme'nin 2. maddesi ileri sürülerek yapılan şikâyetlere ilişkin kısmının kabul edilebilir ve diğer kısımlarının kabul edilemez olduğuna;

2. Beşe karşı iki oyla, Sözleşme'nin 2. maddesinin esas yönünden ihlal edildiğine;

3. Oybirliğiyle, Sözleşme'nin 2. maddesinin usul yönünden ihlal edilmediğine

karar vermiştir.

YILMAZ KÖSE-TÜRKİYE KARARI

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan (10449/06 No.lu) davanın temelinde, bu ülkenin vatandaşı olan Mehmet Köse'nin ("başvuran") 13 Mart 2006 tarihinde İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvuru bulunmaktadır. Başvuran 31 Aralık 2002 tarihinde zorunlu askerlik hizmeti sırasında ölen Yılmaz Köse'nin babasıdır.

Davaya Konu Olan Olaya Götüren Süreç

Yılmaz Köse, 15 Nisan 2002 tarihinde, İncirlik'te (Adana) temel askerlik eğitimi için birliğine katılmıştır. 1 Mayıs 2002 tarihinde düzenlenen tutanağa göre, Nöbetçi Çavuş N.G.'nin emirlerine itaat etmemiş ve ona saldırmıştır. Aynı gün bu konuya ilişkin verdiği ifadede, bir önceki gece tuttuğu nöbete bağlı olarak ciddi derecede yorgun olduğunu belirtmiştir. 16 Mayıs 2002 tarihinde, izninden üç gün geç dönmesi nedeniyle beş gün özgürlükten yoksun bırakıcı disiplin cezası olan oda hapsine çarptırılmıştır. 24 Ekim 2002 tarihinde, 7 günlüğüne izne çıkmış ancak 6 Kasım'da geri dönmüştür. Bu bağlamda açılan soruşturma kapsamında verdiği ifadede, askeri birliğine katılmak amacıyla 1 Kasım tarihinde hareket etmek için hazırlandığını, ancak "babasıyla büyük bir tartışma" yaşadığını beyan etmiştir. 20 Kasım 2002 tarihinde sağlık muayenesi için askeri hastaneye gitmiştir. Aynı günün akşamı geri gelmesi gerekirken ancak 24 Kasım 2002 tarihinde geri dönmüştür. Belgelerde belirtilmeyen tarihlerde, Yılmaz Köse kendi üstleriyle görüşmüştür. Bu görüşmelerden biri sırasında doldurulan kişisel bilgi formunda, çok değersiz olduğunu, bazen hayatına son vermeyi düşündüğünü ve daha önce herhangi bir psikiyatrik tedavi görmediğini belirtmiştir. Doktor, Yılmaz Köse'nin kaygıla-

rının ailevi konularla ilgili olduğunu, herhangi bir bağımlılığının olmadığını, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde askerlik hizmetini gerçekleştirebileceğini ve ailevi meselelerini çözmesi halinde kaygılarının sona ereceğini belirtmiştir. Yılmaz Köse, 15 Aralık 2002 tarihinde, saat 21.00'da nöbetçi kulübesinde ağır yaralı halde bulunmuş ve Adana'daki İncirlik Amerikan Hastanesine kaldırılmıştır. Fakat on altı günlük yaşam mücadelesi sonunda, 31 Aralık 2002 tarihinde hayatını kaybetmiştir.

Dava Süreci

Adana Askeri savcısı, ölüm nedenlerini araştırdıktan sonra, 28 Haziran 2005 tarihinde, Yılmaz Köse'nin M-1 tipi tüfek elindeyken nöbet tuttuğu esnada intihar ettiği kanaatine vararak takipsizlik kararı vermiştir. Savcı bu kararı verirken, silahının Şarjöründe sekiz mermiden yedi tanesinin bulunmasına dayanmıştır. Ayrıca savcı, askerin tüfeğinin düzgün bir şekilde çalıştığını, olay yerinde bulunan kovanın söz konusu tüfekten geldiğini ve merminin yakın veya çok kısa bir mesafeden askerin karnına isabet ettiğini ortaya çıkaran balistik incelemeyi dikkate almıştır. Ayrıca savcı, yaranın niteliğini, atış mesafesini, silahın özelliğini ve tanıkların verdiği benzer ifadeleri dikkate alarak, ölümcül atışın Yılmaz Köse tarafından yapıldığını değerlendirmektedir. Savcı, dosyada yer alan bazı eksikliklerin (özellikle müteveffanın giysilerinin korunmaması, mermi giriş ve çıkış deliklerinin adli tabipler tarafından belirlenememesi, Yılmaz'ın ellerinde barut izi olup-olmadığı konusunda örnekler alınmaması) askeri hastanede yaralıya uygulanan yoğun tedavi nedeniyle meydana geldiğini hatırlatmaktadır.

Başvuran, Sözleşme'nin 2. ve 6. maddelerini ileri sürerek, oğlunun ölümüne ilişkin yürütülen soruşturmanın yetersiz olduğunu ileri sürmektedir. Başvuran, özellikle Yılmaz'ın ellerinden barut izlerine ilişkin numune alınmamasından, ilgilinin giysilerinin incelenmemesinden ve gerçek atış mesafesi ile mermi giriş ve çıkışı konusunda belirsizliğin bulunmasından şikâyet etmektedir. Başvuran, bu soruşturmanın Yılmaz'ın intihar ettiği sonu-

cuna varılması için ilgilinin ölüm nedenine ilişkin bütün şüpheleri gidermeye olanak sağlamadığı kanaatindedir.

Mahkemenin Değerlendirmesi

Mahkeme, Sözleşme'nin 2. maddesinden ileri gelen yaşam hakkını koruma yükümlülüğünün kişinin şüpheli koşullarda hayatını kaybettiğinde etkin bir soruşturma yapılmasını gerektirdiğini hatırlatmaktadır. Soruşturmanın etkinliği, öncelikle soruşturma yürütmekle görevlendirilen kişilerin olaylara karışan veya karıştığından şüphelenilen kişilerden bağımsız olmalarını gerektirmektedir. Bu durum sadece hiyerarşik veya kurumsal bir bağlantı bulunmamasını değil aynı zamanda somut bir bağımsızlığı da gerektirmektedir. Dahası, soruşturmanın eksiksiz biçimde yürütülmesi gerekmektedir. Bu ifade, soruşturmanın olayların tespitine ve gerekirse sorumluların kimliklerinin belirlenmesi ile cezalandırılmalarına imkân sağlaması gerektiği anlamına gelmektedir.

Mahkeme, ceza soruşturmasının olayın akşamında resen açıldığını saptamaktadır. Ancak Mahkeme, makamların olayların yeniden kurgulanmasını istediklerinden şüphe edilmesine imkân verecek herhangi bir unsur bulunmasa bile, buna rağmen, soruşturmanın birçok eksiklik içerdiğini kaydetmektedir. 15 Aralık 2002 tarihinde, olayın meydana geldiği gece, Yılmaz'ın hiyerarşik üstleri ve nöbet işleyişinden sorumlu uzman çavuşlar, olay yerine gelmişlerdir. Olay yerini güvenli hale getirmek ve savcı ile bilirkişiler gelene kadar bütün delil unsurlarını korumak yerine, tüfeğin yerini değiştirerek dijital parmak izi araştırmalarını imkânsız hale getirmişlerdir. Bununla birlikte, tanık ifadeleri yaralıya yalnız karnına kompres uygulamak dışında bir ilk yardım yapılmadığını ortaya koymaktadır. Son olarak, soruşturma kapsamında belirleyici olabilecek kanıtlardan biri olan Yılmaz Köse'nin vurulma anındaki kıyafetleri, o gece görevli olan hiyerarşik üstlerin emriyle çöpe atılmıştır.

Bu gerekçelerle mahkeme oybirliğiyle,

1. Oybirliğiyle, başvurunun kabul edilebilir olduğuna;

2. Oybirliğiyle, Sözleşme'nin 2. maddesinin usul yönünden ihlal edildiğine;
3. a) Sözleşme'nin 44 § 2 maddesine uygun olarak; davalı Devletin kararın kesinleştiği tarihten başlamak üzere üç ay içerisinde, ödeme tarihinde geçerli olan döviz kuru üzerinden Türk lirasına çevrilmek ve ödenmesi gereken her türlü vergi tutarı hariç olmak üzere, başvuru-

rana, manevi tazminat olarak 10.000 EUR (on bin Avro) ödemekle yükümlü olduğuna;

b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten başlayarak ödemenin yapıldığı tarihe kadar Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz uygulanmasına;

4. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin reddine karar vermiştir.

DEĞERLENDİRME

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına ilişkin bu bölümde ele alınan Mustafa Canan Kılınç, Halil Yüksel Akıncı ve Yılmaz Köse'nin şüpheli ölümlerine yönelik ortaya konan dava süreçleri gösteriyor ki, kişinin ölümü üzerindeki kurumsal sorumsuzluklar bizzat hukuki yollar aracılığıyla cezasız bırakılıyor. Bu ölümlerin intihar yoluyla gelmesi, bütün sorumluluğun kişiye yüklenmesi anlamında kurumsal savunmada bir meşruiyet zemini olarak kullanılıyor. Fakat cinayet ve şüpheli ölümlere ilişkin etkin soruşturma yürütme yükümlülüğü AİHM içtihatlarında açık bir şekilde yer alıyor. Soruşturma ilk olarak, olayın meydana geldiği koşulları anlamaya, ikinci olarak ise, sorumluların belirlenerek cezalandırılmasını sağlamaya muktedir olmalı. Yetkililerin, görgü tanıklarının ifadesi, adli tıp kanıtları ve gerektiği durumlarda yaralama izlerinin tam ve doğru bir kaydını içeren bir otopsi ve ölüm sebebini de kapsayan klinik bulguların objektif bir analizi de dahil olmak üzere, olayla ilgili kanıtları elde etmek için mevcut makul adımları atması gerekir.² Tam da soruşturmada yer alan eksiklikler nedeniyle, AİHM kararlarına göre, üç ayrı davada da Türk Silahlı Kuvvetleri kurumunun sorumluluğu altında zorunlu askerlik yaparken ölen kişilerin ölümleri şüpheli olarak

görülmemekte ve yapılan savunmanın meşruiyet zemini reddedilmektedir. Her üç davada da Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)'nin 2. Maddesinin ihlali uyarınca başvuranların gerekçeleri kabul edilmiştir. 2. Madde Yaşama Hakkı'na ilişkindir ve devletlere, yargı yetkileri altında olan kişileri, üçüncü kişilerin eylemlerine ya da gerektiğinde kendi eylemlerine karşı korumaları amacıyla, gerekli tüm tedbirleri almalarını içeren pozitif yükümlülük yüklediğini hatırlatır. Bu madde'ye göre;

“Herkesin yaşam hakkı yasanın koruması altındadır. Yasanın ölüm cezası ile cezalandırıldığı bir suçtan dolayı hakkında mahkemece hükmedilen bu cezanın yerine getirilmesi dışında hiç kimse kasten öldürülemez.”

Diğer bir taraftan, başta da belirtildiği gibi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kişiler adına verdiği kararlar diğer şüpheli asker ölümlerine ilişkin yürütülen dava süreçlerine birer emsal olmaktadır. Örneğin, Yılmaz Köse'yle ilgili davada, Türkiye'nin yaşam hakkını ihlal ettiğine dair verilen kararın 'oğlunuz intihar etti' açıklamasıyla soruşturma dosyalarının kapatılmasına karşı AİHM'e toplu başvuru yapan 16 aileye emsal olması bekleniyor.³

² <http://bianet.org/biamag/insan-haklari/142797-aihm-de-supheli-asker-intiharlari>

³ <http://www.diken.com.tr/aihmden-supheli-asker-olumleri-icin-emsal-karar/>

EK 4: BASIN AÇIKLAMASI

Ulusal Önleme Mekanizması

29 Ocak 2014

28 Ocak 2014 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanıp yürürlüğe giren Kararname, siyasal iktidarın işkenceyi önleme perspektifinin samimiyetten uzak olduğunun açıkça ifadesidir.

22 Haziran 2006 tarihinde yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokol, Türkiye tarafından 27 Eylül 2011 tarihinde onaylanmıştır. İhtiyari Protokol, Türkiye’de yıllardır milyonlarca insanın maruz kaldığı işkence suçlarının ve dünyanın her yerinde uygulanan işkence pratiklerinin zorunlu olarak ortaya çıkardığı, alıkonulma yerlerinin ziyaret edilmesine yönelik ulusal ve uluslararası mekanizmaları öngörmüştür. Protokole taraf devletler, alıkonulma yerlerine habersiz ziyaretler yapmak üzere fonksiyonel, yapısal ve personel rejimi açısından bağımsız; finansal ve insan kaynağı açısından yeterliliği sağlanmış; yetkileriyle alıkonulma yerlerine erişim güvenceleri iç hukukta anayasal ya da yasal olarak belirlenmiş ulusal önleme mekanizmalarını (UÖM), Protokolü onaylanmanın ardından en geç bir yıl içinde kurmakla yükümlü kılınmıştır. Ne var ki; Türkiye’de 27 Ekim 2012 tarihine kadar UÖM kurulmamış, dahası zaman zaman hangi yasalaştırma çalışmasının esas alındığı belirtilmeden, kendi işlevleri açısından dahi güvencelere kavuşturulmamış olan Türkiye İnsan Hakları Kurumu’na siyasal söylemde bu işlevin üstlenilmesi için işaret edilmiştir.

Türkiye İnsan Hakları Vakfı olarak, Protokolün onaylanması ve Protokol’e uygun ulusal önleme mekanizması kurulması için yaptığımız çalışmaları, onaylama sonrası etkin bir mekanizma kurulması için devam ettirmiştik. Bu kapsamda olmak üzere, en son 16 Ocak 2014 tarihinde, Ankara’da ilgili kamu kuruluşlarından yetkililer ile bu alanda yıllardır bera-

ber söz ürettiğimiz sivil toplum temsilcileri ve uluslararası katılımcılarla birlikte, merkezi İsviçre’de bulunan İşkence Önleme Derneği (APT) ve Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi ortaklığıyla “BM İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokol uyarınca oluşturulması gereken ulusal önleme mekanizmasının (UÖM) etkin olarak gerçekleştirilmesine yönelik III. çalışma toplantısı”nı gerçekleştirdik. Bu toplantıda, Türkiye İnsan Hakları Kurumunun ulusal önleme mekanizması işlevi görmesi imkânı olmadığı, Kurumun temsilcileri tarafından dile getirilmiş, tüm kamu ve sivil alandan katılımcılar açısından da bu fonksiyonun Türkiye İnsan Hakları Kurumu tarafından yerine getirilemeyeceği konusunda tam mutabakata varılmıştır.

Dün, 28 Ocak 2014 tarihinde, Resmi Gazete’de yayımlanıp, yürürlüğe giren Bakanlar Kurulu Kararnamesinde yer alan “*Türkiye İnsan Hakları Kurumu, Ek İhtiyari Protokolde öngörülen görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak üzere ulusal önleme mekanizması olarak belirlenmiştir*” şeklindeki hükümlerle ulusal düzeyde sivil toplumun ve kamunun mutabakatının; uluslararası düzeyde ilgili Kurumların tüm görüş ve önerilerinin önemsiz görüldüğü de ilan edilmiştir.

İnsan onurunun korunması, milyonlarca insanın gerçek acılarının sona ermesi amacıyla mutlak olarak yasaklanmış işkencenin önlenmesi; gerçekçi, samimi ve ciddi bir siyasal iradeyi zorunlu kılmaktadır. Ancak; hiçbir esaslı çalışma yapılmadan; yetkileri, yapısı, fonksiyonel bağımsızlığı; üyelerinin görev

tanımı ve üyelerinde aranacak profesyonel özelliklerin, atanma, görev süresi ve dokunulmazlıklarının belirlenip güvence altına alındığı, kendi bütçesi ve personeli olan bir ulusal önleme mekanizması kurmayı; Kararnameyle Türkiye İnsan Hakları Kurumuna bu işlev devredilmiştir. Etkin bir ulusal önleme mekanizmasının kurulması “*ev ödevi*” değildir. İşkencenin önlenmesi gibi çok gerçekçi bir hedef “güç oyunu” ile içi boşaltılarak, onun varlığına açıkça zarar verecek bir siyasal taktik ile değersiz hale getirilemez. Protokol ile öngörülen kuruluş sürecine sivil toplumun mutlak katılımı yine sivil toplumun çabası ile sağlanmış olsa da, kamu kurumlarından ilgili kişilerle varılan mutabakata itibar edilmemesi kabul edilebilir değildir.

Gelinen noktada, Türkiye İnsan Hakları Vakfı olarak bu Kararnameyi ve bu Kararnameye dayalı olarak belirlendiği iddia edilen Türkiye İnsan Hakları Kurumunu meşru görmediğimizi belirtmek isteriz. Uluslararası toplumun bu yönde yaptığı açıklamalarda da görüleceği üzere, Kararnamenin hiçbir hukuki zemini olmadığından uluslararası insan hakları hukuku alanında da kabul edilmeyeceği aşikardır. Uluslararası normlara açıkça aykırı olan, ülkede aksi yönde oluşmuş iradeyi görmezden gelen bu Kararnamenin iptali için Kararnameyi derhal yargı yoluna götüreceğimizi bildirmek isteriz. 2013 yılını; yaygın, yoğun işkence ve kötü muamele pratiklerine tüm dünyanın da tanıklık ettiği bir yıl olarak yaşamışken, kuşkusuz; etkin, bağımsız, güvencelerle donatılmış gerçek bir ulusal önleme mekanizması kurulması yönünde çalışmalarımızı sürdürmeye devam edeceğiz.

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI

EK 5: ORTAK BASIN AÇIKLAMASI

Cezaevindeki Ağır Hasta Tutuklu ve Hükümlüler

8 Ocak 2014

CEZAEVİNDEKİ AĞIR HASTA TUTUKLU VE HÜKÜMLÜLERE KARŞI İŞLENEN SUÇLARA SON VERİLMELİDİR

Türkiye cezaevleri her geçen gün daha ağırlaşan, hiçbir hukuk normunun açıklayamayacağı, hiçbir vicdani ilkenin kabul ettiremeyeceği şekilde, can yakıcı bir hakikatle karşı karşıya kaldığımızı anlatıyor: Ağır hastalığı olan tutuklu ve hükümlüler siyasi bir ısrarla serbest bırakılmıyor; adeta ölüm cezasına mahkûm ediliyorlar.

Adalet Bakanlığı'nın 02 Aralık 2013 tarihli açıklamasına göre cezaevinde 144.212 insan bulunmaktadır. Türkiye tarihi açısından büyük bir utanca işaret eden bu kapatılma, yine Adalet Bakanlığı'nın verilerine göre son 13 yılda 2300 insanın cezaevinde yaşamını yitirmesiyle birlikte değerlendirildiğinde maalesef sayıların soğuk yüzü bile sorunun yakıcılığını ortaya koymaktadır.

İnsan Hakları Derneği ile Türkiye İnsan Hakları Vakfı 2013 yılı verilerine göre cezaevlerinde 163'ü ağır olmak üzere 544 hasta tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır. Üstelik 544 insan sadece seslerini bize ulaştırabilenleri temsil etmektedir.

Mevcut durum sağlık hakkına erişimde yaşanan adaletsizlik, uygun nitelikte sağlık hizmeti sağlamaya elverişli olmayan fiziki koşullar ve tecrit uygulamalarının tetiklediği olumsuzluklarla birlikte daha ağır bir tablonun varlığına işaret etmektedir.

Hastalıklarının tedavisi cezaevinde mümkün olmayan yahut hastalığının son evresine gelmiş, kendi kendine bakamayan, acil olarak serbest bırakılması gereken hastaların cezae-

vinde tutulmaya devam edilmesi, yaşamlarını ıstırap içinde geçirmek dışında başka bir hak tanımayan siyasi tutumun tüm topluma maalesef tabut teslim etmeyi tercih ettiği anlamına gelmektedir.

Anayasa'nın 104. maddesine göre; Cumhurbaşkanı "sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebi ile belirli kişilerin cezalarını hafifletmek ve kaldırmak" yetkisine sahiptir. Adli Tıp Kurumu'nun sürekli hastalık, sakatlık ve kocama hallerinden birinin bulunduğu karar vermesi halinde dahi Cumhurbaşkanı, af yetkisini kullanmama konusunda takdir yetkisine sahiptir. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül bu yetkisini 2008 yılından 17 Mayıs 2012 tarihine kadar sadece 26 hasta için kullanmıştır.

Ceza İnfaz Kanununun 16. maddesinde "hükümlünün hastalığının hayatı için kesin tehlike teşkil ettiğine Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor gereği karar verilen" kişilerin infazlarının ertelenebileceği düzenleniyor olsa da bildirildiği üzere, bu madde yine Ceza İnfaz Kanu-

nu'nun 116. maddesine rağmen hasta tutuklulara uygulanmamaktadır. Dahası, hasta tutuklu ve hükümlülerin Adli Tıp Kurumu'ndan onay alması ise başlı başına yıldıracı niteliktedir.

Adalet Bakanlığı'nın belirlediği tam teşekküllü hastanelerden alınan raporlar Adli Tıp Kurumu'nda haftalarca, aylarca bekletilmekte, kimi zaman hastalar ring araçlarıyla saatler boyunca süren yolculuklarla İstanbul Adli Tıp Kurumu'na çağrılmakta ve çoğu dosya ret kararı ile geri gönderilmektedir. Hastaların bekletildiği koşulların olumsuzluğu ve rutin tedavilerinin sürdürülememesi hastalıklarının daha da ağırlaşmasına neden olmaktadır.

Hatırlatmak isteriz ki, 5 Mart 2013 tarihinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Gülay Çetin/Türkiye kararı ile ağır hastalığı olan tutukluların korunmasına yönelik mevcut düzenlemelerin yeterince açık, öngörülebilir ve etkili olmadığını hüküm altına almış; tutuklu ve hükümlülerin Adli Tıp Kurumu tarafından heyet raporlarına rağmen tekrar muayeneye çağırılması ve bu durumun gecikmeye neden olması eleştirilmiş ve Türkiye işkence yasağını ihlal ettiği için mahkûm edilmişti.

Yine, 24 Ocak 2013 tarihinde kabul edilen 6411 Sayılı Kanunla hasta hükümlülerin infazının ertelenmesi açısından olumlu bir düzenleme getirilmiş gibi sunulan koşullar, hükümlünün "maruz kaldığı ağır hastalık veya sakatlık nedeniyle hayatını yalnız idame ettirememesi" ve "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağına değerlendirilmesi" şeklindedir. Bu düzenleme ancak devletin güvenliğini kişilerin sağlık hakkına erişiminden öncelikli kabul eden siyasal tutumun bir ifadesi olarak değerlendirilebilir.

Kamuoyunda Adli Tıp Kurumu'nun yarattığı engele karşı oluşan tepki ile yapılan değişiklik ne yazık ki hasta tutuklu ve hükümlüler için yeni bir kilide dönüşmüştür. Nitekim Adalet Bakanlığı'nın açıklamalarında söz konusu yasal düzenlemeden sonra 28 Mayıs 2013 tarihi

itibari sadece 50 hastanın serbest bırakıldığı belirtilmekte ve sadece 3 kişinin Terörle Mücadele Kanunu gereği hükümlü ya da tutuklu olan kişiler olduğu ifade edilmektedir.

Maalesef biliyoruz ki; adli tıp raporu beklerken, adli tıp raporu olmasına rağmen toplum güvenliği bakımından tehlike yaratacağı gibi gerekçelerle yahut anılan düzenlemenin tutukluları kapsamadığı iddialarıyla birçok hasta bu bekleme veya insan yaşamını hiçe sayan reddetme nedeniyle cezaevinde hayatını kaybetti. Yine maalesef biliyoruz ki, cezaevlerinde onlarca kişi hastalıklarının son dönemini başkalarının yardımına muhtaç halde yaşamını devam ettirmeye çalışıyor.

Bir başka gerçek ise tedavi için adres gösterilen hastanelerdeki mahkum koşulları bu hastaların tedavisi için gerekli fiziki koşullardan ve anlayıştan yoksun olmasıdır. Bu kurumların sivil denetim mekanizmalarına açık olmaması nedeniyle, koşulların gözlemlenmesi için yaptığımız başvurular reddedilmiştir.

Daha da gecikmesi halinde onarılamayacak bu vahametinin ortaya konulması açısından, elimizdeki 163 ağır hasta tutuklu ve hükümlü listesinden kamuoyuna da yansıyan kimi örnekleri paylaşmak istiyoruz:

E. A.

E. A.'nın sol kolu dirseğine yakın yerden, sağ kolu da bilekten kesilmiş durumdadır. Elinin ve kolunun kesilmesine yol açan patlamadan önce de başından vurulmuştur. Konuşmakta zorlanıyor ve unutkanlık yaşıyor.

İstanbul Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu, 12 Temmuz 2013 tarihinde A.'ya "maruz kaldığı ağır sakatlık nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyeceği, bir başkasının desteği ile bakıma muhtaç olduğu" yönünde rapor verdi. Raporun ardından Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı sorusu üzerine Terörle Mücadele Şubesi'nin verdiği "tehlikelidir" raporu gereği E. A.'nın ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü olduğu belirtilerek tahliye talebi reddedildi.

A. H. Y.

A. H. Y, İstanbul'da 9 Ağustos 2012 tarihinde yaşanan soygun sırasında 6 kurşunla yaralandı ve felç kaldı. Adli Tıp Kurumu'nun, Y.'nin "sakatlık nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyeceği, bir başkasının desteği ile bakıma muhtaç olduğu" yönündeki 23 Ocak 2013 tarihli raporu mahkemeye gönderildi. Bu raporun gönderildiği tarihten sonra iki duruşmada da raporu dikkate alınmadı.

Duruşma savcısı, "5275 sayılı yasanın 16/6 maddesinin hasta hükümlülere ilişkin düzenleme olduğunu, tutuklu sanıkların faydalanaacağı bir düzenleme bulunmadığını belirterek, Y.'nin tahliye edilmemesini istedi. Hasta tutuklu Y., hala Metris R Tipi Cezaevi'nde tutuluyor.

R. Ö.

1993'te müebbet hapisle cezalandırılan, beyinde tümör tespit edilen Ö, yatalak oldu ve vücudunun sol tarafını kullanamaz hale geldi. Adli Tıp Kurumu'nca hastalığı nedeniyle "cezaevinde yaşamını sürdüremeyeceği" yönünde karar verilince, Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı'nca " şahsın bizzat kendisinin toplum güvenliği açısından bir tehlike teşkil etmediğini ancak; serbest bırakılması halinde propaganda aracı olarak kullanılabilmesi ve huzursuzluk yaratabileceği" gerekçesiyle tahliye talebi reddedildi.

R.Ö. hakkında Adli Tıp Kurumu tarafından yeniden verilen raporda "yaşamsal ihtiyaçlarını tek başına gideremeyeceği ifade edildi. Savcılığın görüş talebi üzerine hem İstanbul Terörle Mücadele Şubesi'nden hem de İdil Jandarması'ndan gelen yanıt doğrultusunda Savcılık, 19 Ağustos 2013'te ertelemenin reddine karar verdi.

H. K.

Yaklaşık 10 yıldır tutuklu bulunan, ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü H. K. "Ankilozan spondilit" isimli hastalığı ve diğer rahatsızlıkları nedeniyle cezaevinde zor günler geçiriyor.

Haziran ayında Adli Tıp Kurumu'ndan alacağı rapor nedeniyle Rize Kalkandere L Tipi Cezaevi'nden Metris Cezaevi'ne getirilen K, bir ay sonra verilen raporda sağlığının "cezaevi koşullarına uygun" olduğu belirtilerek tahliyesi gerçekleştirmedi. Ancak K'nin hastalığı günden güne ilerlemeye devam etti. K'nin son olarak eğrilen kemiklerinin iç organlarına baskı yapması sonucu vücudunun bir kısmını kullanmadığı öğrenildi. K'nin ailesinin beyanına göre, "H.K artık tekerlekli sandalyede. Serumla besleniyor ve başını dahi çeviremiyor, yürüyemiyor."

S. T.

S. T.

16 yıldır cezaevinde tutulan S. T. hafızasını kaybetmiştir, yürüyememekte ve tek başına hiçbir ihtiyacını karşılayamamaktadır.

Adli Tıp Kurumu'nun olumlu raporu sonrasında Savcılık tarafından sorulan görüş üzerine Siirt Terörle Mücadele Şubesi "Toplum güvenliği için tehlikelidir" dedi. T.'nin serbest bırakılma talebi reddedildi.

...

İnsan Hakları Derneği, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası, Türk Tabipleri Birliği ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı olarak ilgili tüm kurumlar gibi, değişik platformlarda defalarca gündeme getirdik. Ağır hasta tutuklu ve hükümlülerin serbest bırakılmaması işkence suçu işlenmeye devam edildiği anlamına gelmektedir. Geri dönüşü olmayan sonuçları önlemek mümkündür.

Cezaevinde hasta tutuklu ve hükümlülerin cezaevinde olmayanlarla eşit bir şekilde sağlık hakkına erişim hakkı vardır. Ve bu hizmeti vermek devletin sorumluluğu altındadır. Türkiye, 09.12.2003 tarihinde onaylanan "Avrupa Konseyi İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesi"nin ve AİHM kararlarının gereklerini yerine getirmek ve tüm tutuklu ve hükümlülere uygun nitelikte, adil bir şekilde sağlık hizmeti vermek ve serbest bırakılma dâhil olmak üzere, tüm hak ve özgürlüklerine saygı göstermek zorundadır. Ağır hasta tutuklu ve hükümlülerin cezaevlerinde yaşamını yitirmesi halinde insanî önlemleri almakla yükümlü olan yargıç-

lar, savcılar, güvenlik raporu düzenleyenler birinci derecede sorumlu olacaktır.

Konu insan hayatı olduğunda geçen zamanın ölüm getirdiği gecikmelere yol açan, dahası kimi yanlı tutumlar sergilediği bilinen Adli Tıp Kurumu raporları yerine, kişilerin cezaevinde kalıp kalamayacaklarına ilişkin bağımsız tıbbî heyet raporlarının yeterli görülmesi gerekmektedir.

Ceza İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinde Ocak ayında yapılan değişiklik ile yaşamını tek başına idame ettirememeye kriterinin yanı sıra Cumhuriyet Savcılarına geniş bir takdir yetkisi tanınarak "toplum güvenliği" gibi kişilerin sağlık hakkına ve hukukî güvenliklerine zarar verecek yapay gerekçeler üretilmiştir. Ayrıca

düzenleme tutuklular için eşitsiz uygulamalara yol açabilecek ifadeler içermektedir. Bu muğlak ve temel insan haklarına erişimi olanaksız kılan düzenlemenin kanunlardan kaldırılması zorunludur.

Konuyu görüşmek üzere kurumlar olarak yeni Adalet Bakanı'na randevu talebimizi iletmiş durumdayız.

Türkiye cezaevlerinde hiçbir insani, vicdani ve hukuki değerle bağdaşmayan ağır bir insan hakkı ihlali söz konusudur. Bu ihlali ortadan kaldıracak ve çözümün önünü açacak adımlar acilen atılmalı ve ağır hasta tutuklu ve hükümlülere karşı işlenmekte olan işkence suçuna son verilip, hastalar derhal serbest bırakılmalıdır.

İnsan Hakları Derneği Genel Merkezi | Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası
Türkiye İnsan Hakları Vakfı | Türk Tabipleri Birliği

EK 6: HASTA TUTUKLULAR SERBEST BIRAKILSIN ÇAĞRISI

Radikal, 9 Nisan 2014

Uluslararası etkiye sahip çok sayıda entelektüelin imzaladığı bir metinle, Başbakan Erdoğan ve Adalet Bakanı Bozdağ, hasta tutukluların serbest bırakılması için çaba göstermeye davet edildi. İHD ve TİHV raporlarına göre Türkiye'de, 163'ü hayati tehlike altında olan 544 hasta tutuklu bulunuyor.

Türkiye cezaevlerinde bulunan hasta tutuklu ve hükümlüler için yapılan uluslararası imza kampanyasına, dünyaca tanınmış çok sayıda aydın, sanatçı, akademisyen ve edebiyatçı destek verdi.

İHD ve TİHV raporlarına göre Türkiye'deki cezaevlerinde 163'ü hayati tehlike altında olan 544 hasta tutuklunun bulunduğu hatırlatılan imza metninde, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'a, bu durumdaki kişilerin serbest bırakılması için 'tüm gerekli adımları bir an önce atma' çağrısı yapıldı.

Aralarında Noam Chomsky, Immanuel Wallerstein, Desmond Tutu, Gaspar Miklos Tamas, Andeas Buro, Claudia Roth, Eugene Schougin, Ernesto Laclau gibi isimlerin de bulunduğu çok sayıda entelektüelin imzaladığı metin şöyle:

"Sayın Başbakan R.T. Erdoğan, Sayın Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'a,

İnsan Hakları Derneği (İHD) ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı'nın (TİHV) hazırladığı rapora göre, şu an Türkiye cezaevlerinde 544 hasta tutsak bulunmaktadır. Bunlardan 163'ünün yaşam tehlikesi bulunmaktadır. Adalet Bakanlığının açıkladığı rakamlara göre, son 13 yılda 2300 tutsak cezaevlerinde yaşamını yitirmiştir.

Türkiye'deki cezaevi koşullar genel olarak insani koşullar barındırmamaktadır.

Tevkif yasasına değişiklik öngören ve Ocak 2013 ayında kabul edilen yasayla birlikte hasta tutsakların serbest bırakılması daha da imkansızlaşmıştır. Hatta siyasi hasta tutsakların serbest kalma şansı sıfıra indirilmiştir, çünkü çok tartışmalı olan "anti-terör yasasından" ceza almışlardır.

Bu yasaya göre, siyasi tutsaklar topluma karşı bir tehdit oluşturduklarına dayandırılarak serbest bırakılmamaktadır. Ek olarak, Ocak 2013'de onaylanan yasaya göre hasta tutsakların serbest kalmasının kararı Adli Tip Kuru-

mu'na verilmiştir. Ancak, bu durumda Adli Tip Kurumu'nun siyasi olarak bağımsız olmadığı iyi bilinen bir gerçektir.

Türkiye'deki İnsan Hakları Derneği, Barolar ve Türk Tabipler Birliği (TTB) bu uygulamayı açığa çıkarmışlardır. Muhalefet partileri parlamentoda bu konuda yasal düzenlemeye ilişkin öneriler getirmiş olsa da, bunların hiçbiri şu ana kadar onaylanmamıştır.

Hasta tutsakların hapsedilmesi ve şiddete uğraması 'Avrupa İnsan Hakları Bildirgesi'nin "yaşama hakkı" ve "işkenceden korunma hakkını" açıkça ihlal etmektedir. Türkiye cezaevlerindeki insani olmayan koşulların mutlaka iyileştirilmesi gerekir. İnsan hakları ihlalleri tolere edilemez. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Türkiye'yi birçok davada kınamıştır.

Sayın Başbakan R. T. Erdoğan, Sayın Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, size çağrımız: Türkiye'deki hasta tutsakların serbest bırakılması için tüm gerekli adımları bir an önce atmanızdır.

İmzacılar:

TÜRKİYE

Prof. Dr. Murat Belge, Akademisyen ve Yayıncı
Akın Birdal, Türkiye İnsan Hakları Derneği
Onursal Başkanı (İHD)

Hasan Cemal, Gazeteci ve Yazar.

Selahattin Demirtaş, BDP Eşbaşkanı ve Millet-
vekili

Hatip Dicle, Siyasi Tutsak

Aynur Doğan, Müzisyen

Aslı Erdoğan, Yazar

Prof. Dr. Büşra Ersanlı, Akademisyen

Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı, Türkiye
İnsan Hakları Vakfı Başkanı (TİHV)

Prof. Dr. Gencay Gürsoy, Nörolog ve İnsan
Hakları Savunucusu, Eski Türk Tabipler Birliği
Başkanı

Eren Keskin, Avukat ve İnsan Hakları Savunu-
cusu

Sema Kaygusuz, Yazar

Osman Kavala, Yönetmen

Murathan Mungan, Şair ve Yazar

Sırrı Süreyya Önder, Yönetmen ve Milletvekili

Ahmet Şık, Gazeteci

Sebahat Tuncel, HDP Eşbaşkanı

Vedat Türkali, Yazar

Ahmet Türk, Demokratik Toplum Kongresi
Eşbaşkanı (DTK)

Öztürk Türkdoğan, İnsan Hakları Derneği
Başkanı

Yıldırım Türker, Şair ve Yazar

Ragıp Zarakolu, Yazar ve Yayıncı

Sezgin Tanrıkulu, CHP Genel Başkan Yardım-
cısı ve Milletvekili

Pınar Aydınlar, Müzisyen ve Aktivist

GÜNEY AFRİKA

Emeritus Desmond Tutu, Başpiskopos

Moulana Ihsaan Hendricks, Müslüman Hukuk
Konseyi Başkanı (MJC)

Essa Moosa, Yargıç

National Muslim Prison Board, Ulusal Müslü-
man Cezaevleri Kurulu Örgütü

ABD

Prof. Noam Chomsky, Profesör ve Felsefeci

Prof. Immanuel Wallerstein, Sosyolog ve Ana-
list, Yale Üniversitesi

Janet Biehl, Yazar

KANADA

Maude Barlow, Yazar ve Eski BM Su İşleri
Danışmanı

Avi Haligua, Gazeteci

GÜNEY AMERİKA

Oscar Olivera, Goldman Çevre Ödülü Sahibi ve
Laureate of the Goldman Environmental Prize
ve Letelier-Moffitt İnsan Hakları Ödülü Sahibi,
Bolivya

Ricardo Gustavo Espeja, Gazeteci ve Tarihçi,
Arjantin

Luis Rosadilla, Senator, Uruguay

Beate Taufer, Psikolog, Uruguay

Dr. Sara Perona, Felsefeci, Uruguay

Daniel Heugas, Mühendis, Uruguay

AVRUPA PARLAMENTOSU

Dr. Renate Sommer, Hristiyan Demokratlar
Partisi (CDU) Avrupa Parlamentosu Milletve-
kili, Almanya

Jean Lambert, Yeşiller Grubu Avrupa Parla-
mentosu Milletvekili, İngiltere

Ska Keller, Yeşiller Grubu Avrupa Parlamen-
tosu Milletvekili, Almanya

Gabi Zimmer, Avrupa Parlamentosu Sol Yeşil-
ler (GUE/NGL) Grubu Başkanı, Almanya

Jürgen Klute, Avrupa Parlamentosu Sol Yeşil-
ler (GUE/NGL) Milletvekili, Almanya

BİRLESİK KRALLIK

Ernesto Laclau, Siyasal Teorisyen, Buenos
Aires / Londra

Prof. Bill Bowring, Avrupa Demokrasi ve İnsan
Haklarını Savunan Avukatlar Başkanı (ELDH),
Haldane Sosyalist Avukatlar Topluluğu

Prof. Mary Davis, Emek Tarihi Profesörü,
Londra Üniversitesi

- Bruce Kent, Pax Christi Başkan Yardımcısı
Prof. Dr. Latif Waid, Ekonomist, Londra
Prof. Dr. Cynthia Cockburn, Feminist Araştırmacı ve Yazar
Dr. Radha D'Souza, Akademisyen, Yazar ve İnsan Hakları Savunucusu
Dr. Thomas Jeffrey Miley, Sosyoloji Bölümü, Cambridge Üniversitesi
Dr. Les Levidov, Doçent, Open Üniversitesi
Dr. Shahrar Ali, Yeşil Parti Avrupa Parlamentosu Adayı
Elfyn Llwyd, Milletvekili
Hywel Williams, Milletvekili
Maggie Bowden, İnsan Hakları Örgütü "Liberation" Genel Sekreteri
Frances Webber, İnsan Hakları Avukatı
Margaret Owen OBE, Avukat ve Barış ve Demokrasi için Dullar Derneği'nde Yönetici (WPD)
Gareth Peirce, İnsan Hakları Avukatı
Louise Christian, İnsan Hakları Avukatı
Jonathan Fryer, Yazar ve Yayıncı
Caroline Allen, Yeşil Parti Avrupa Parlamentosu Adayı
Nick Hildyard, Siyasi Analist
İRLANDA
Conor Murphy, Milletvekili
Pat Sheehan, MLA Yürütme Meclisi Üyesi
Seán Crowe, Teachta Dála (Parlamento) Üyesi
ALMANYA
Prof. Dr. Andreas Buro, Siyasal Bilimci ve Dialog-Kreis Koordinatörü
Prof. Dr. Ulrich Gottstein, Uluslararası Nükleer Savaşa Karşı Doktorlar Birliği (IPPNW) Onursal Başkanı
Claudia Roth, Almanya Federal Parlamentosu Başkan Yardımcısı
Cem Özdemir, Birlik 90/Yeşiller Partisi Eşbaşkanı ve Federal Parlamento Milletvekili
Kai Gehring, Birlik 90/Yeşiller Partisi Federal Parlamento Milletvekili
Manuel Sarrazin, Birlik 90/Yeşiller Partisi Federal Parlamento Milletvekili
Annette Groth, Sol Parti Federal Parlamento Milletvekili
Ulla Jelpke, Sol Parti Federal Parlamento Milletvekili
Karin Binder, Sol Parti Federal Parlamento Milletvekili
Martina Renner, Sol Parti Federal Parlamento Milletvekili
Thomas Gebauer, Medico International Direktörü
Dr. Gisela Penteker, Uluslararası Nükleer Savaşa Karşı Doktorlar Birliği (IPPNW) Türkiye Çalışma Grubu Sözcüsü
Dr. Christiane Lang, Rheinland Pfalz Profesyonel Felsefe Derneği Başkanı, Mainz Üniversitesi Eğitim görevlisi
Dr. Rolf Hosfeld, Yazar ve Tarihçi
Dr. Heinz-Jürgen Schneider, Avukat ve Yazar
Prof. Dr. Armin Rieser, Bonn Üniversitesi Profesörü
Doğan Akhanlı, Yazar
Albrecht Kieser, Gazeteci.
Ali Zülfikar, Ressam ve Sanatçı
Gerd Schumann, Yazar
Memo Şahin, Yazar
Pater Wolfgang Jungheim, Pax Christi Lahnstein Örgütü Sözcüsü
Atilla Keskin, Yazar
Yüksel Yavuz, Sinema Yönetmeni
Susanne Hennig, Sol Parti Thüringen Eyalet Teşkilatı Başkanı
Matthias Bärwolff, Sol Parti Thüringen Eyalet Parlamentosu Milletvekili
Barbara Cárdenas, Sol Parti Hessen Eyalet Parlamentosu Milletvekili
Christiane Schneider, Sol Parti Hamburg Eyalet Parlamentosu Milletvekili
Cansu Özdemir, Sol Parti Hamburg Eyalet Parlamentosu Milletvekili

NORVEÇ

Eugene Schoulgin, Yazar, Uluslararası PEN Başkan Yardımcısı

Erling Folkvord, Eski Milletvekili

Efraim Bulut, Kardiyolog

Arne L. Lynngard, Rafto Vakfının Eski Başkanı

Prof. Dr. Kariane Westrheim, EUTCC Başkanı, Bergen Üniversitesi

İSVEÇ

Valter Mutt, Yeşiller Milletvekili

Hans Linde, Sol Parti Milletvekili

Bodil Ceballos, Yeşiller Milletvekili

Maria Hagberg, Yazar ve Barış ve Kadın Aktivisti

Ann-Margarethe Livh, Stockholm Muhalefet Komiseri

Ann-Carin Landström, Sol Parti Uluslararası İlişkiler Sorumlusu

Mustafa Can, Yazar ve Gazeteci

Kemal Görgü, İsveç Barış Konseyi Başkanı

Sven Wollter, Sinema Yönetmeni

Olof Buckard, Satirist, Aktör ve Barış Sanatçıları Başkanı

FİNLANDİYA

Dr. Tove Skutnabb-Kangas, Araştırmacı ve Yazar

DANİMARKA

Erik Arnsted, Müzisyen ve UNA Üyesi

İSVİÇRE

Carlo Sommaruga, Sosyal Demokrasi Partisi Ulusal Meclis Üyesi ve Dışişler Komisyonu Başkanı

Yvonne Gilli, Yeşiller Partisi Ulusal Meclis Üyesi

Liliane Maury Pasquier, Cenevre Eyaletler Meclis Üyesi ve Sosyal Güvenlik ve Sağlık Komisyonu Başkanı

Maya Heuschmann, İsviçre Uluslararası Af Örgütü'nün Türkiye Masası Koordinatörü

İSPANYA

Óscar Menéndez, Bilim Gazetecisi

Manuel Martorell, Gazeteci ve Tarihçi

Ainara Mendiola, Gazeteci ve Tercüman

MACARİSTAN

G. M. Tamás, Philosopher, Eski Milletvekili

FRANSA

Jacques Gaillot, Katolik Piskopos

HOLLANDA

Dr. Joost Jongerden, Sosyolog

İSRAİL

Prof. Nurit Peled-Elhanan, 2001 Sakharov İnsan Hakları ve Düşünce Özgürlüğü Ödülü Sahibi

KIBRIS

Dr. Ahmet Djavit An, Tarihçi

EK 7: ORTAK BASIN AÇIKLAMASI

Çocuk Cezaevleri Kapatılsın

22 Ocak 2014

Bizler, insan hakları ve çocuk hakları alanlarında çalışan ve aşağıda imzası bulunan bugün itibariyle sayısı 14'e ulaşan sivil toplum kuruluşları olarak çocuk cezaevlerinin kapatılması için, kampanya başlatmak üzere bir araya geldik. Bu nedenle, Türkiye'de çocuk cezaevlerinde yaşanan ve kamuoyuna mal olan kabul edilemez ihlaller ve çocuk adalet sisteminin geldiği nokta itibarıyla bu deklarasyonu yayımlayarak, Türkiye'nin kamuoyunu ve hükümeti uyarıyoruz.

Yakın tarihte başta Pozantı, Şakran, Kürkçüler, Antalya ve en son olarak Sincan Çocuk Ceza İnfaz Kurumları'nda kalan çocukların *işkence, kötü muamele* ve diğer *onur kırıcı* muamelelere maruz kalmalarını insanlık adına *utançla* ve *büyük bir kaygıyla* takip ediyor, yaşanan sorunların ve çocukların maruz kaldığı tüm hak ihlallerinin ancak çocuk cezaevleri kapatılarak sona ereceğine inanıyoruz. Asıl olarak ise, çocuk yargılamasında tutukluluğun "Erken İnfaz" olarak uygulanıyor olması sebebiyle, 18 yaş altı çocuk tutukluluğuna artık son verilmesini talep ediyoruz.

Türkiye'nin de taraf olduğu başta Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, uluslararası sözleşmeler ve 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu uyarınca;

- 18 yaşına kadar her bireyin "çocuk" kabul edilmesinin yasal bir zorunluluk olduğunun;
- Hiçbir ayırım gözetmeden her çocuğun yaşaması, gelişmesi, yaşama katılımının sağlanması ve tüm düzenlemelerde çocuğun yüksek yararının gözetilmesi gerektiğinin;

- Çocuk adalet sistemi içinde yer alan her çocuğa yaşına özgü muamelelerde bulunulmasının ve çocuk adalet sistemi içinde yer alan çocuklarla ilgili verilecek kararlarda çocuğun özgürlüğünün kısıtlanmasına son çare olarak başvurulması gerektiğinin;

- Adalet sistemine -her ne sebeple olursa olsun- giren çocuğun toplumdaki izole edilerek cezalandırılmasının değil, eğitici ve onarıcı bir yaklaşım sergilenerek toplum içinde toplumla bütünleşmesinin sağlanmasının yasal bir zorunluluk olduğunun;

- Başta cezaevleri olmak üzere tüm kapalı kurumların şiddet oluşmasına ortam yarattığının ve kapalı kurum yapısının çocuk adalet sisteminin felsefe ve yaklaşımına aykırılık taşıdığına;

- Çocukların yaşadıkları hak ihlallerinin gerek çocukların yaşamında gerekse toplumda kalıcı ve telafisi çok zor izler bıraktığının göz önünde bulundurulması büyük önem taşımaktadır.

Bütün bu ilkeler birlikte değerlendirildiğinde uluslararası sözleşmeler ışığında çocukların özgürlüklerinin kısıtlanması "en son" çaredir. Alternatif tedbir ve yöntemlerle suça yönelen çocukların toplumla bütünleşmesi hem çocuklar hem toplum için yaşamsal bir öneme sahiptir. Bu nedenle;

**TÜRKİYE'DEKİ ÇOCUK CEZAEVLERİNİN
KAPATILMASINI TALEP EDİYORUZ!**

Bu talepte bulunan sivil toplum kuruluşları olarak, talebimizin bir an önce hayata geçmesi için aşağıda imzası bulunan 14 sivil toplum örgütü olarak çizeceğimiz yol haritasında, bizimle birlikte çalışacak tüm kurum, kuruluş

ve şahıslara açık çağrıda bulunuyoruz. Tekrar vurgulamak isteriz ki; bu kapsamda yapılacak her türlü çalışmada, -bize düşen her ne ise-yapmaya hazırız. Ancak yaşanan ihlallerin bir an önce sona erdirilmesi için, acil olarak;

- Cezaevindeki çocukların nasıl ve hangi koşullarda tutulduğunun tespiti için, tüm infaz kurumlarının, Avrupa İşkencenin ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi (CPT) standartlarına uygun bir şekilde sivil ve bağımsız inceleme ve denetime açılmasını;
- Çocukların cezaevlerinde karşılaşmış oldukları hak ihlallerinin önlenmesini, tespitini, tekrarlanmamasını;

• Bugüne kadar yaşanmış olan hak ihlalleri sorumlularının cezasız kalmaması için etkin yargı mekanizmalarının harekete geçirilmesini;

• Tüm bu nedenlerle çocuk yargılamasında tutuklamaya son verilmesini, Adalet Bakanlığının 2013 yılında 5 adet olan çocuk cezaevlerinin sayısını 15'e çıkaracağını ve yapılacak cezaevlerinin f tipi ve tek kişilik hücrelerden oluşacağı da bildirildiğinden öncelikle bu yeni cezaevlerinin yapımlarından vazgeçilmesini ve sonuçta tüm çocuk cezaevlerinin kapatılmasını

T A L E P E D İ Y O R U Z !

Çocuk Cezaevleri Kapatılsın Girişimi (22.01.2014 itibariyle imzacı STK'lar)

İnsan Hakları Derneği | Türkiye İnsan Hakları Vakfı | Çağdaş Hukukçular Derneği,
 Gündem Çocuk Derneği | Özgürlüğünden Yoksun Gençlerle Dayanışma Derneği (ÖZGEDER)
 Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Hukuk Dayanışma Dernekleri Federasyonu (TUHAD-FED)
 İnsan Hakları ve Mazlumlar İçin Dayanışma Derneği (MAZLUMDER)
 Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği (CİSST) | Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği (SHUD)
 Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı | İştah Kadın Merkezi | Uluslararası Çocuk Merkezi
 Çocuklar İçin Adalet Takipçileri

EK 8: ORTAK BASIN AÇIKLAMASI

Hak Temelli Bir Çocuk Politikası

23 Nisan 2014

Bugün 23 Nisan; Çocuk bayramı. Bayram demek, kutlama demektir. Neşe, sevinç, huzur, barış demektir... Oysa biz bugün, 2014 yılının “çocuk bayramı” gününde kaygılıyız!

Kaygılıyız

Çünkü;

oyun oynadığı sokakta gaz fişeğiyle vurulan, çatışmanın ortasında, en yakınlarını, kolunu-bacağını, bir uzvunu kaybeden ve öldürülen, kapatıldığı cezaevinde çocuk olmaktan vazgeçmek zorunda kalan,

çalıştırıldığı atölyede parmağını, kolunu ve hatta yaşamını kaybeden,

evinden yüzlerce kilometre uzakta, bir savaş-tan kaçarak başka bir ülkede yoksulluğa ve yoksunluğa maruz kalan,

ihmali, istismarı, taciz, tecavüz ve şiddetiçoğu zaman beklenmedik şekilde en yakınındakilerden en ağır biçimlerde gören,

en güvende olması gereken yer olan okulda üzerine demir kapı ve lavabo düşerek ya da elektrik akımına kapılarak yaşamını kaybeden, özel gereksinimlerinden dolayı desteklenmesi gerekirken sadece “engellenen”,

eğitim, sağlık, barınma gibi temel hakları bir lütufmuş gibi sunulan

çocukların yaşadığı bir memleketin havasını teneffüs ediyoruz. Ve artık nefes almakta zorlanıyoruz.

Tahammül Edemiyoruz...

Türkiye 1990 yılında Çocuk Hakları Sözleşmesi’ni imzaladığı halde sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediği gibi; çocukların yaşamlarını daha da zorlaştıran ve değer-

sizleştiren uygulamaları bir bir hayata geçiriyor.

Bizler;

giderek artan baskı ve şiddet ortamının da çocukların yaşamını olumsuz etkilemesine tahammül edemiyoruz.

Çocukların cezaevlerine kapatılıp uzun tutukluluk sürelerine maruz kalıp, şiddet ve işkence görmelerine katlanamıyoruz.

Çocukların ihmale, istismara, şiddete maruz kalırken bunu uygulayan kişilerin cezasız bırakılmalarını kabul edemiyoruz.

Çoğunlukla kayıt dışı ve ağır koşullarda ve ölümle burun buruna çalışan çocukları görmek ve duymak istemiyoruz.

Bundan sonra tek bir çocuğun bile zarar görmesine tahammülümüz yok!

Biliyoruz ki Sorumluluğumuz Var!

Böyle bir zamanda çocukların haklarını savunmak politik ve vicdani bir meseledir. Bu sorunu yaratanlara karşı tepki göstermek ise bir duyarlılık değil, “sorumluluk” meselesidir.

Hak Temelli Bir Çocuk Politikası Oluşturmak Devletin Yükümlülüğüdür!.

Kaygımız ve haklı tepkimiz devletin doğrudan ya da dolaylı yünden çocukların yaşam haklarının ihlaline yöneliktir.

Bizler, devletin çocukların ölümüne yol açan ihmalkar ve sorumluluklarını yerine getirmeyen tutumundan bir an evvel vazgeçerek çocuk hakları yükümlülüğünü yerine getirmesi gerektiğini hatırlatıyor; hak temelli ve bütüncül bir çocuk politikası oluşturulana kadar, devle-

tin bu yükümlülüğünü dile getirmekten ve ğimizi bir kere daha bildiriyoruz.
bunun için mücadele etmekten vazgeçmeyece-

Anadolu Kültür Derneği | Ankara Hitit Gençlik ve Spor Kulübü | Başak Kültür ve Sanat Vakfı
Bebek Ruh Sağlığı Derneği | Birey İnsan ve Ruh Sağlığında İz Derneği
Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği | Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği
Çekirdek Çocuk | Çocuk Akıl Sağlığı ve Rehberliği Derneği | Çocuk Alanında Çalışan Avukatlar Ağı
Çocuk Çalışmaları Birimi | Çocuklar İçin Adalet Takipçileri
Çocuk İhmalini ve İstismarını Önleme Derneği | DİSK Basın-İş Sendikası
Diyarbakır Barosu Çocuk Hakları Merkezi | Eğitim Reformu Girişimi | Eğitim Sen
Gelecek İçin Gençlik Derneği | Gençlik Servisleri Merkezi | Gündem Çocuk Derneği
Hakikat, Adalet ve Hafıza Merkezi | Hak Temelli Politikalar İçin Hümanist Grup Derneği
Halk Sağlığı Uzmanları Derneği | Halkın Doktorları
İnsan Hakları Derneği İstanbul Şube Çocuk Hakları Komisyonu | İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi
KAOS GL Derneği | KİKAP Trabzon | Koruyucu Aile Evlat Edinme Derneği | Mavi Kalem Derneği
Muş Kadın Çatısı Derneği | Özgürlüğünden Yoksun Gençlerle Dayanışma Derneği
Psikolojik Danışmanlar Derneği | Ruh Sağlığında İnsan Hakları Derneği
Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) | Sokak Bizim Derneği
Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği | Sulukule Gönüllüleri Derneği
Şeker Portakalı Eğitim ve Kültür Derneği | Tarlabası Toplum Merkezi
Tüm Radyoloji Teknisyenleri/Teknikerleri Derneği | Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği
Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı | Türk Hemşireler Derneği
Türkiye İnsan Hakları Vakfı | Türk Psikologlar Derneği | Türk Tabipleri Birliği | YÖRET Vakfı

EK 9: ORTAK BASIN AÇIKLAMASI

Çocukları Değil İşkencecileri Yargılayın!

1 Ocak 2014

1 Ocak 2014 tarihinde bugün önünde toplandığımız Ankara Sincan Çocuk ve Gençlik Kapalı Cezaevinde onlarca gardiyanın 2 koğuştaki tutulan 11 çocuğa yumruklar, tekmeler, gaz, yangın söndürücü köpük ve tazyikli suyla saldırdığı, çocukları tek başlarına attıkları müşahade odalarında her an işkence görme korkusuyla elleri kelepçeli ve ıslak bir şekilde sabaha kadar beklettikleri artık hepimizce biliniyor. TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonundan adalet ve vicdan yoksunu birkaç vekil ne demiş olursa olsun, İnsan Hakları Örgütlerinin raporları ve Türkiye İnsan Hakları Kurumunun İnceleme Raporu açık ve net bir biçimde diyor ki; “1 Ocak 2014 tarihinde bu cezaevindeki çocuklara işkence ve kötü muamele uygulanmıştır!”

Fakat Ocak ayından bu yana, ülkemizdeki cezasızlık ezberi maalesef çocuklar için de bozulmadı. Hâlihazırda Pozantı, Hakkâri, Diyarbakır cezaevlerinden Ankara’ya, ailelerinden yüzlerce kilometre öteye sürülmüş olan bu çocuklar, bir de olaydan 2 gün sonra tekrar apar topar İzmir ve İstanbul’daki cezaevlerine sevk edildiler.¹ Avukatlarından ve bizlerden kaçırıldılar.

Yine maalesef, hep maalesef; işkenceci memurlara ilişkin resen bir soruşturma yürütülmediği gibi insan hakları örgütleri tarafından yapılan suç duyuruları da TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonunun “zor sınırının aşılmadığı” yönündeki raporuna dayandırılarak Savcılık tarafından takipsizlikle sonuçlandırıldı. Bu konuda da 22 Eylül 2014 tarihinde avukat ar-

kadaşlarımız Anayasa Mahkemesine başvuruda bulundu ve emin olabilirsiniz ki Çocuk Cezaevleri Kapatılma Girişimi olarak bu sürecin de takipçisi olacağız!

Peki, işkenceciler hakkında hiçbir dava açılmadıysa bugün neden Sincan Adliyesi önündeyiz? Çünkü bu çocuklara yaşatılanlar gün gibi ortada olmasına rağmen görülecek olan tek dava “yaralama, tehdit, hakaret, mala zarar vermek ve memura mukavemet” gibi suçlamalarla yine çocukların aleyhine açıldı.

Son örneğini onlarca insanımızın yaşamını yitirdiği Kobâne eylemlerinden sonra gördüğümüz gibi; insandan kıymetli “kamu mallarının” tartışıldığı bu ülkede izin verirseniz çocuklardan kıymetli olan, haklarında iddianame düzenlenen o masa ve sandalyeleri, Türkiye İnsan Hakları Kurumunun raporundan bir kısmı okuyarak anmak istiyorum: “...[çocukların] kendilerine karşı olası müdahaleyi önlemek için merdivenin önüne masa ve sandalyeleri koyarak saldırıyı engellemeye çalıştıkları, aşağıya inmemeleri üzerine üzerlerine tazyikli su sıkıldığı daha sonra sarı renkli gaz sıkıldığı, gaz nedeniyle etkisiz hale gelen çocukların dövülerek ve kelepçelenerek müşahade odalarına götürüldükleri...” Bunun üzerine tek bir cümle daha koymaya gerek yok. Yargılama sırasında da TİHK’in bu raporunun dikkate alınmasını istiyoruz ve kamu denetçisini de, çocuk cezaevlerinin işleyişinde idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde hukuka uygun olarak incelemesi ve araştırması için onu göreve çağırıyoruz.

Tekrar ediyoruz; bizler bu vicdan ve adalet yoksunu manzaranın seyircisi olmayacağız!

¹ Özgürlüğünden Yoksun Bırakılan Küçüklerin Korunması için Kurallar - Kural 67: (...) Hangi sebeple olursa olsun, verilen yemeğin azaltılması ve aile üeleriyle ilişki kurmanın kısıtlanması veya kaldırılması yasaktır. (...)

Ayrıca ne hapsedtikleri o çocuklar ne de tesa-
düfen dışarıda olan bizler işkencecilerden ve
raporlarıyla onları aklayan milletvekillerinden
korkmadığımızı söylüyoruz. Bugün işkenceci-
lerin savunulmasındaki en büyük delil olarak
karşımıza konulan TBMM İnsan Hakları

İnceleme Raporunu hazırlayan Komisyon üye-
leri AKP Milletvekilleri Ayşe Türkmenoğlu,
Mehmet Kerim Yıldız ve Abdurrahim Akdağ'ı
her fırsatta teşhir edeceğimizi de sizler
aracılığıyla duyuruyoruz. Çünkü; çocuk adalet
sisteminin en önemli prensiplerinden biri,

çocukların özgürlüklerinin kısıtlanmaması,
çocuk tutukluluğunun en son çare olarak uy-
gulanmasıyken; bu insanlar şiddete arka çıkı-
yor. Çünkü; cezaevleri şiddet üretir, işkenceye
gebedir ve buna gözünü kapayan herkes bu
insanlık suçunun bir parçasıdır!

“Çocuk cezaevlerini kapatın!” şiarıyla, bu
davanın takipçisi olmayı sürdüreceğimizi du-
yuruyor ve herkesi dayanışmayı büyütmeye
davet ediyoruz! Teşekkürler.

ÇOCUK CEZAEVLERİ KAPATILSIN GİRİŞİMİ

İnsan Hakları Derneği | Türkiye İnsan Hakları Vakfı | Çağdaş Hukukçular Derneği
Gündem Çocuk Derneği | Özgürlüğünden Yoksun Gençlerle Dayanışma Derneği (Öz-Ge Der)
Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Hukuk Dayanışma Dernekleri Federasyonu (TUHAD-FED)
Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği (CİSST) | Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği (SHUD)
Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı | İştar Kadın Merkezi | Uluslararası Çocuk Merkezi
Çocuklar İçin Adalet Takipçileri | Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (Eğitim Sen)
Çakıl Derneği | Toplumsal Dayanışma için Psikologlar Derneği (TODAP)
Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) | Özgürlükçü Hukukçular Derneği
Çocuk İstismarını ve İhmalini Önleme Derneği | Diyarbakır Barosu | Mersin Barosu
Sinetopya | Çocuklar Aynı Çatı Altında Derneği (ÇAÇA) | Türk Tabipleri Birliği
Yeniden Sosyoloji Derneği | 7 Renk LGBT Der | Akdeniz Göç-Der | Tarlabası Toplum Merkezi
BES (Büro Emekçileri Sendikası) | Mersin Çocuk Hakları Derneği

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI

Yayınları

1. Türkiye İnsan Hakları Raporu 1991 (Türkçe-İngilizce)
2. Türkiye İnsan Hakları Raporu 1992 (Türkçe-İngilizce)
3. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 1990-1992 (Türkçe- İngilizce)
4. Türkiye İnsan Hakları Raporu 1993 (Türkçe-İngilizce)
5. İşkence Dosyası - 12 Eylül 1980-1994 (Türkçe-İngilizce)
- 5/2 İşkence Dosyası - 12 Eylül 1980-1995 (Geniş. 2. Baskı Türkçe-İngilizce)
6. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 1993 (Türkçe-İngilizce)
7. Abidin Dino/İşkence Desenleri (Yayın numarası verilmemiştir)
8. Güneydoğu'da Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Personelinin Sorunları (İngilizce)
9. Emil Galip Sandalcı'ya Armağan (Türkçe)
10. Türkiye İnsan Hakları Raporu 1994 (Türkçe-İngilizce)
11. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 1994 (Türkçe-İngilizce)
12. Düşünce Özgürlüğü ve Göç (Türkçe)
13. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 1995 (Türkçe-İngilizce)
14. Türkiye İnsan Hakları Raporu 1995 (Türkçe-İngilizce)
15. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 1996 (Türkçe-İngilizce)
16. TİHV Yargıda 1998 (Türkçe)
17. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 1997 (Türkçe-İngilizce)
18. Türkiye İnsan Hakları Raporu 1996 (Türkçe-İngilizce)
19. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 1998 (Türkçe)
20. Türkiye İnsan Hakları Raporu 1997 (Türkçe)
21. Türkiye İnsan Hakları Raporu 1998 (Türkçe)
22. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 1998 (İngilizce)
23. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 1999 (Türkçe-İngilizce)
24. İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı, Aşağılayıcı Muamele veya Cezaların Etkili Biçimde Soruşturulması ve Belgelendirilmesi için EI Kılavuzu-"İstanbul Protokolü" (Türkçe-İngilizce)
25. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2000 (Türkçe-İngilizce)
26. Türkiye İnsan Hakları Hareketi 1. ve 2. Konferansları 1998-1999 Bildirileri (Türkçe)
27. Tek Başına Orkestra "Mahmut Tali Öngören" (Türkçe)
28. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2001 (Türkçe-İngilizce)
29. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2001 (Türkçe-İngilizce)
30. Türkiye İnsan Hakları Raporu 1999 (Türkçe)
31. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2000 (Türkçe)
32. Türkiye İnsan Hakları Hareketi Konferansı 2002 Bildirileri (Türkçe)

33. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2002 (Türkçe)
34. Türkiye İnsan Hakları Hareketi Konferansı 2000 Bildirileri (Türkçe-İngilizce)
35. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2002 (Türkçe-İngilizce)
36. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2003 (Türkçe)
37. Türkiye İnsan Hakları Hareketi Konferansı 2001 Bildirileri (Türkçe)
38. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2004 (Türkçe-İngilizce)
39. İşkence ve Cezasızlık Dosyası 2005 (Türkçe-İngilizce)
40. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2004 (Türkçe)
41. Türkiye İnsan Hakları Hareketi Konferansı 2004 Bildirileri (Türkçe)
42. İfade Özgürlüğü Hakkı, Örgütlenme Özgürlüğü Hakkı, işkence Yasağına İlişkin İhlalleri izleme Rehberi (Türkçe)
43. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2005 (Türkçe)
44. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2005 (İngilizce)
45. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2005 (Türkçe)
46. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2005 (İngilizce)
47. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2006 (Türkçe)
48. Birleşmiş Milletler işkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı ya da Aşağılayıcı Muamele ya da Cezaya Karşı Sözleşmenin Seçmeli Protokolü işkenceyi Önleme Kılavuzu (Elektronik ortamda-Türkçe)
49. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2006 (Türkçe)
50. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2006 (İngilizce)
51. Birleşmiş Milletler Hukuk Dışı, Keyfi ve Yargısız infazların Önlenmesine ve Soruşturulmasına ilişkin EI Kılavuzu (Minnesota Protokolü) (Türkçe)
52. İşkence Atlası (Türkçe)
53. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2007 (Türkçe)
54. Cezaevi izleme Kılavuzu
55. İşkenceyi Önlemede Ortak Akıl
56. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2007 (Türkçe)
57. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2007 (İngilizce)
58. İşkenceye Karşı Usul Güvenceleri El Kitabı
59. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2008
60. İşkenceye Açık Kapılar, Mevzuat ve Uygulama Çerçevesinde Cezasızlık Olgusunun Değerlendirilmesi
61. İşkencenin Önlenmesi Projesi Raporu
62. İşkence Fiillerinin Etkin Belgelendirilmesi ve Soruşturulması için Rehber
63. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2008 (Türkçe)
64. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2008 (İngilizce)
65. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2009
66. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2009 (Türkçe)
67. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2009 (İngilizce)

68. İşkence Atlası (İngilizce)
69. Mevzuat ve Uygulamalar Işığında Cezasızlık Olgusu
70. Medya ve İnsan Hakları Örgütlerinin Verilerinden Hareketle 1980'lerden Günümüze Türkiye'de İşkence: Epidemiyolojik Bir Başlangıç Çalışması
71. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2010 (Türkçe)
72. Türkiye İnsan Hakları Vakfı'nın Üçüncü Dönemsel Raporunun Değerlendirilmesi için BM İşkenceye Karşı Komite'ye İlettiği Görüşleri ve Önerileri 15 Ekim 2010 ve İşkenceye Karşı Komite'nin Türkiye ile İlgili Sonuç Gözlemleri 19 Kasım 2010
73. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2010 (İngilizce)
74. Türkiye İnsan Hakları Vakfı'nın Üçüncü Dönemsel Raporunun Değerlendirilmesi için BM İşkenceye Karşı Komite'ye İlettiği Görüşleri ve Önerileri 15 Ekim 2010 ve İşkenceye Karşı Komite'nin Türkiye ile İlgili Sonuç Gözlemleri 19 Kasım 2010 (İngilizce)
75. Mülteci ve sığınmacıların alıkonulma yerleri izleme kılavuzu
76. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2010
77. Türkiye'de sürmekte olan toplumsal travma ile baş etmede ilk adımlar
78. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2011
79. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2011 (Türkçe)
80. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2011 (İngilizce)
81. Ulusal Önleme Mekanizmaları "Türkiye İnsan Hakları Kurumu" Türkiye için Uygun Bir Model mi?
82. Uygulamalar için Alıkonulma Yerlerinin İzlenmesi El Kitabı
83. Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Komite'nin Türkiye İle İlgili 3.Periyodik Raporunu İzleme Raporu
84. Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Komite'nin Türkiye İle İlgili 3.Periyodik Raporunu İzleme Raporu (İngilizce)
85. İşkence ve Diğer Ağır İnsan Hakları İhlallerinde Zamanaşımı
86. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2012 (Türkçe)
87. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2012 (İngilizce)
88. Ulusal Önleme Mekanizması Kuramamak
89. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2012
90. Türkiye İnsan Hakları Raporu 2013
91. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2013 (Türkçe)
92. BİRLEŞMİŞ MİLLETLER EVRENSEL PERİYODİK GÖZDEN GEÇİRME 21. OTURUM İÇİN TÜRKİYE RAPORU
93. REPORT on TURKEY for UNITED NATIONS UNIVERSAL PERIODIC REVIEW 21ST SESSION
94. Ulusal Önleme Mekanizması Değerlendirme Raporu
95. NATIONAL PREVENTIVE MECHANISM Evaluation Report
96. TİHV Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2013 (İngilizce)
97. Göz Yaşartıcı Kimyasallar ve Toplumsal Olaylarda Zor Kullanım Araçlarının Neden Olduğu Sağlık Sorunlarında Tıbbi Destek ve Belgeleme

98. Ulusal Önleme Mekanizması Değerlendirme Raporu (2. Yarıyıl)
99. Hukuk Destek Çalışması Kapsamında Türkiye İnsan Hakları Vakfı Başvurularının Değerlendirilmesi (2013-2014 Dönemi)
- 100.22 Yıllık Çalışma